

ചിക്രിസ്തകുചിന്താമണി

(വൈദ്യസംഗ്രഹം)

പുണ്ടാർത്ത നാരായണപിള്ള ആശാൻ.

ചികിത്സകചിന്താമണി

വൈദ്യസംഗ്രഹം.

ഗുണമകർത്താ,

പണ്ടാരത്തു നാരായണപിള്ളആശാൻ

മണമ്പൂർ, ചിറയിൻകീഴ്.

പ്രസാധകൻ,

കൊല്ലൂർവീട്ടിൽ വേലായുധക്കുറുപ്പ്

(പണ്ഡിതരാജബ്രഹ്മശ്രീ പുനശ്ശേരി നമ്പി നീലകണ്ഠശർമ്മ
അവർകളുടെ വൈദ്യശിഷ്യൻ)

S. N. S. ആയുർവേദചികിത്സാലയം, ആററിക്കൽ.

പ്രകാശകന്മാർ,

തൃത്തമ്ബിലാസം പ്രസ്സ് & ബുക്കഡിപ്പോ,

കൊല്ലം.

Copyright

വില 1 രൂ: 2 ഞ.

മൂന്നാം പതിപ്പ് കാപ്പി 2000.

ശ്രീരാമവിലാസം പ്രസ്സ്,

കൊല്ലം.

അ വ ത ാ രി ക

കേരളീയരുടെ രചനയിൽ ഉൾപ്പെട്ട ഭാഷാവൈഭ്യഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ, പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥം, ദക്ഷിണതിരുവിതാംകൂറിൽ ഒരു വിശിഷ്ട സ്ഥാനത്തെ സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. ഇതിൽ രണ്ടു ഭാഗങ്ങളിലായി, പ്രായേണ, അനുഷ്ഠാപ് വൃത്തത്തിൽ രചിച്ചിട്ടുള്ള എണ്ണുറിൽപരം ശ്ലോകങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. പൂർവ്വഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഉള്ളതും ഇതിൽ നാമനിദ്ദേശം ചെയ്തിട്ടുള്ളവയുമായ (൨൫൦) ഇരുനൂറ്റിഅമ്പതോളം യോഗങ്ങൾക്കു പുറമേ, സ്വാനുഭവത്തെ പുരസ്കരിച്ചുള്ള ഇരുനൂറ്റിഅമ്പതിൽ അധികം പ്രത്യേക യോഗങ്ങളും, ഓരോ രോഗങ്ങൾക്കും കർമ്മവിപാകം ദൈവികപ്രതിവിധികൾ ഇവയും, ഭൂതലക്ഷണം, ഔഷധപാകവിധികൾ, അസാധ്യലക്ഷണങ്ങൾ, സ്നാനകാലാഭിവിവരങ്ങൾ, ജപരന്തൽ, ആധാരാഭിവിജ്ഞാനം, തിലഹവനക്ഷേത്രപിണ്ഡാഭിവിധിസംഗ്രഹം, പ്രയോഗക്ഷമമായ തരത്തിൽ, എല്ലാ രോഗങ്ങൾക്കും പ്രത്യേകം ചികിത്സാവിധാനങ്ങൾ മുതലായി അവശ്യവിജ്ഞേയങ്ങളായ വിഷയങ്ങളും ഇതിൽ സംഗ്രഹിച്ചു പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിൽ, ആയുർവ്വേദചികിത്സകന്മാർക്ക് ശാസ്ത്രബോധത്തിന് ഉതകുന്നവയും, ഔഷധയോഗവിജ്ഞാനത്തിൽ സഹായിക്കുന്നവയുമായി സംസ്കൃതഗ്രന്ഥങ്ങളായിട്ടും, മലയാളത്തിൽ വിവർത്തനംചെയ്യപ്പെട്ടവയായിട്ടും അനവധി ഗ്രന്ഥങ്ങൾ സുലഭങ്ങളാണെങ്കിലും, ഈ ഗ്രന്ഥം വിശിഷ്ട പ്രയോഗവിഷയത്തിലും കൂടുതൽ വിജ്ഞാനങ്ങളെ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നതും, ഒഴിച്ചുകൂടാത്തവിധം അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ട നാനാതത്വങ്ങളേയും, സർവ്വാപരി ദൈവവിശ്വാസത്തേയും, മുൻനിർത്തി വിശിഷ്ടനായ ഒരു ഉപദേഷ്ടാവെന്ന നിലയിൽ, അത്യന്തം ഉപകാരപ്രദവുമാകുമെന്നതിൽ സംശയമില്ല.

ഇതിൽ രോഗചികിത്സാപ്രകരണം ഒഴിച്ചുള്ള എല്ലാ വിഷയങ്ങളുംകൂടി ഒന്നാംഭാഗമായും, രോഗചികിത്സാപ്രകരണം രണ്ടാംഭാഗമായും, ഗ്രന്ഥാന്തരങ്ങളിൽനിന്നും ഉദ്ധരിക്കേണ്ട യോഗങ്ങൾ പരി

ശിഷ്ടമാക്കിയും യോജിപ്പിച്ചു, വിഷയാനുക്രമം പരിശിഷ്ടത്തിനു യോഗാനുക്രമണിക ഒടുവിൽ അകരാരി. പരസ്പരബന്ധസൂചകമായ ഫുട്ട്നോട്ട് ഇവ ചേർത്തും കഴിവുള്ളവിധം രണ്ട് ആദർശഗ്രന്ഥങ്ങളിലേയും, അച്ചടിച്ചിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥഭാഗങ്ങളിലേയും പാഠനിർണ്ണയം വരുത്തിയും, പ്രസാധനംചെയ്തിരിക്കുന്നു. അനവധാനത നിമിത്തവും, അജ്ഞതകൊണ്ടും, ഔഷധവിവരണത്തിലും മറ്റും പല പ്രമാദങ്ങളും, അഭിപ്രായഭേദങ്ങളും വന്നിട്ടില്ലെന്നു അശേഷം അഭിമാനിക്കുന്നില്ല. ഇതിലെ, പല പ്രത്യേക മരുന്നുകളും ചികിത്സാസരണിയും പ്രയോഗവിഷയത്തിൽ എനിക്കു വളരെ അനുഭവപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവയാണ്. പ്രയോഗവിഷയത്തിൽ, ഇതു ശാസ്ത്രജ്ഞാനമുള്ള ചികിത്സകന്മാർക്കും സഹായമാകുമെന്നുള്ളതിൽ രണ്ടു പക്ഷമില്ല. പഴയകാലത്തു സംസ്കൃതഭാഷാജ്ഞാനമില്ലാത്ത വിദ്യാർത്ഥികൾ ഇതു ആദ്യമായി പഠിച്ചുവന്നിരുന്നു. ഈ ഗ്രന്ഥം ഒന്നോ രണ്ടോ തവണ വായിച്ചു ആരും തൃപ്തിപ്പെടരുത്. വീണ്ടും വീണ്ടും വായിച്ചു പ്രയോഗകോടിയിൽ ചേർത്ത ഫലിപ്പിച്ചാൽ ഇതിന്റെ അമൂല്യത അനായാസേന ബോദ്ധ്യപ്പെടുന്നതാണ്.

ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ ജീവചരിത്രസംഗ്രഹം.

ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ നിർമ്മാതാവായ മഹാപുരുഷൻ, തിരുവനന്തപുരം ഡിസ്ട്രിക്റ്റിൽ ചിറയിൻകീഴ് താലൂക്കിൽ മണമ്പൂരധികാരത്തിൽ പണ്ടാരത്തുവീട്ടിൽ നരായണപിള്ളആശാനാണ്. അദ്ദേഹം കൊല്ലവർഷം 940-ാമുണ്ടു ചിങ്ങമാസം 19-ാംനു ചന്ദ്രവാരവും ചതയംനക്ഷത്രവും കൃഷ്ണപക്ഷദിനീയയും കൂടിയ ദിവസം ഉദയാസ്തമം 16 നാഴികയ്ക്കു വൃശ്ചികലഗ്നംകൊണ്ടു ഭൂജാതനായി. അച്ഛനമ്മമാരെപ്പറ്റി കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ അറിവായിട്ടില്ല. ബാല്യംമുതൽക്കുതന്നെ, പണ്ഡിതനായ തന്റെ മാതാപിതാ അയ്യപ്പൻപിള്ളആശാൻതന്നെയായിരുന്നു ആദ്യഗുരുനാഥൻ. കുടുംബപാരമ്പര്യവിദ്യകളായ വൈദ്യം, ജ്യോതിഷം, മാന്ത്രികം മുതലായവ അദ്ദേഹത്തോടുതന്നെയാണു പഠിച്ചതു്. അദ്ദേഹം സ്വഭാഗീഷനായന്റെ ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യത്തിൽ മനസാ അഭിനന്ദിക്കയും, അഭിപ്രായത്തിൽ സവിശേഷം ശ്രദ്ധിക്കയും ചെയ്തിരുന്നു. ശാസ്ത്രവിഷയങ്ങളിൽ, അധീതിബോധാചരണപ്രചാരണങ്ങൾ തുടരവേ, 35-ാമത്തെ വയസ്സിൽ ചെമ്പകമംഗലത്തു്, “പണ്ണശാലയിൽ നിത്യവും—മഹാമായയെ നന്നായിപൂജിച്ചിട്ടുതിഭക്തനായു്; കർമ്മപാശത്തെ ലംഘിച്ചു്—‘യമ-നിയമംസന-പ്രാണായാമ-പ്രത്യാഹാരധാരണാധ്യാനസമാധി’ രൂപമായ അഷ്ടാംഗയോഗമാർഗ്ഗത്തെ അവലംബിച്ച യോഗിവര്യനായ സ്വാമിയാരെ ഗുരുവാക്കി, യോഗശാസ്ത്രം, വൈദികവിധികൾ, പുരാണങ്ങൾ മുതലായവയിലും, വൈദ്യത്തിൽതന്നെ ചിന്താർമണിപ്രസ്ഥാനത്തിലും പുരുഷാർത്ഥസാധകങ്ങളായ വിവിധ വിജ്ഞാനശാഖകളിലും പ്രയോഗക്ഷമമായ പരിജ്ഞാനം സമ്പാദിച്ചു.

“ഭേദവിസ്താരവും നാഡീവിസ്താരം തപവിസ്താരം
ജീവപ്രാണമനബുദ്ധിയാത്മക്കടെവിശേഷവും
ആധാരനിലവിസ്താരം ശാസമന്ത്രാക്ഷരങ്ങളും”

മറ്റും പഠിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു ഗ്രന്ഥത്തിൽ പല ഭാഗങ്ങളിലും സൂചിപ്പിക്കുന്നതു് വിസ്തരഭയത്താൽ ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കുന്നില്ല.

ജന്മാന്തരവിശ്വാസം, വൈദികമാർഗ്ഗപക്ഷപാതം, ഗുരുബ്രാഹ്മണപൂജ, പരോപകാരവ്യസനിതാ മുതലായവയിൽ അദ്ദേഹം അതജീവനാന്തം ശ്രദ്ധാലുവായിരുന്നു. പ്രതാദിപുണ്യകാലങ്ങളെയും മറ്റും പ്രതിപാദിക്കുന്ന നിസ്തർക്കസിന്ധു മുതലായ ഗ്രന്ഥങ്ങളും സൂതികളും പുരാണങ്ങളും അദ്ദേഹം പാരായണംചെയ്തിരുന്നുവെന്നുള്ളതിന്നു് ഗ്രന്ഥഭാഗങ്ങളിൽ പല ഘട്ടങ്ങളും സാക്ഷ്യംവഹിക്കുന്നുണ്ടു്.

താഴെപ്പറയുന്ന ഭാഗങ്ങൾ പരിശോധിച്ചാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രയോഗവിജ്ഞാനപാരമ്യം മനസ്സിലാക്കുന്നതാണു്.

“രസപ്രയോഗമില്ലാത്ത വൈദ്യൻ നന്നല്ല കേവലം”

അർഹ്സിന്നു്—

“അജ്ഞരും നീണ്ടുവന്നീടിൽ പാഷാണംതേച്ചുഴക്കണം
നന്നായ് സൂക്ഷിച്ചുചെയ്യേണം വൈഷമ്യംപാരമുണ്ടതിൽ”
“പ്രയോഗം ഗുരുഭാഷിതാൽ പ്രയോഗിച്ചാൽ ശമിച്ചീടും
വ്യാധിയിച്ചെന്നതൊക്കെയും”

എന്നും പ്രസ്താവിക്കുന്നു.

കൂടാതെ,

“പ്രസിദ്ധീകരണകൂടാതെ ദ്രവ്യകരണ കരണവൻ.
ദുരന്ധരങ്ങളിലൂടെ രാഗദേഷ്ഠം വെടിഞ്ഞവൻ”

ആയിരിക്കണം വൈദ്യനെന്നും സിദ്ധാന്തിക്കുന്നത് ഇന്നത്തെ പല വൈദ്യന്മാരും സാക്ഷാത്കാര്യമാണ്.

പത്താംശതവർഷത്തിലെ ഭാഷാഗതി (രീതി) അനുസരിച്ചും ഇതര ശാസ്ത്രപണ്ഡിതന്മാർക്കും, സഹജമായി വരാവുന്നതരത്തിലുള്ള അപൂർവ്വ ചില ഭാഷാവൈലക്ഷ്യങ്ങൾ, സംഹിതശാസ്ത്രദൃഷ്ടി ആദ്യഭാഗങ്ങളിൽ, പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ ആദ്യകൃതിയാണെന്നും ഉറപ്പിക്കാവുന്ന ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ, രചനാപരിശീലനവൈരക്യംകൊണ്ടു കാണാവുന്നതാണെങ്കിലും ആയത് വിഷയഗൗരവത്തെ ബാധിക്കുന്നില്ലാത്തതും, ഗ്രന്ഥഭാഗം കടന്നുപോകുന്നതാകയാൽ ആ വക ഭാഷാശൈലിയിലുള്ള പരിവൃത്തങ്ങളായി, രീതി പരിപൂർണ്ണമായിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതുനിമിത്തവും, ഗ്രന്ഥമാഹന്ത്യത്തെ കാർഷ്ഠ്യവും അനുഭവകാരണമായി ഗണിക്കേണ്ടതില്ല.

ഇദ്ദേഹത്തെ ‘പണ്ടാരത്താശാൻ’ എന്ന് ഇന്നും പറഞ്ഞുവരുന്നു. വൈദ്യസംഗ്രഹമെന്നുകൂടി പേരുള്ള ഈ ഗ്രന്ഥമല്ലാതെ, പ്രപഞ്ചസംരസംക്ഷേപം മുതലായി മറ്റു ചില ഗ്രന്ഥങ്ങൾകൂടി അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നു. ആയവ ഇതുവരെ പുറത്തായിട്ടില്ല എന്നാണറിയുന്നത്.

അദ്ദേഹത്തിന് അനേക ശിഷ്യന്മാർ വൈദ്യം ജ്യോതിഷം മുതലായ ഓരോ വിഷയങ്ങളിലും ഉണ്ടായിരുന്നു. യോഗിയും, മഹാനും, സിദ്ധിമാനും ആയിരുന്ന അദ്ദേഹം ഏർപ്പെടുത്തിയ ആചാരസരണി, ചിറയിൻകീഴ്താലൂക്കിലും പരിതഃപ്രദേശങ്ങളിലും, നായർകുടുംബാംഗക്കാരായ പലയുളകളും ഇതരന്മാരും, കർത്തവ്യതാബുദ്ധിയോടും ആദരവോടുംകൂടി ഇന്നും അനുഷ്ഠിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. യുദ്ധാഭിവിപ്ലവങ്ങൾനിമിത്തവും മറ്റും സാമുദായികശക്തികളും, ജ്ഞാനാഭിവൃദ്ധിയും ക്ഷയിച്ച അന്നത്തെ ദേശകാലസ്ഥിതികൾ ആലോചിച്ചാൽ, അദ്ദേഹത്തെ ഇന്നും ഒരു ആചാര്യനായി വിജ്ഞാൻ ബഹുമാനിക്കുന്നതിലും ആരാധിക്കുന്നതിലും അർഹതയുണ്ടെന്നു വകാശമില്ല.

ഈ വിശിഷ്ടപുരുഷൻ 1007-ാമുണ്ട് തുലാമാസം 11-ാംനു ബുധനാഴ്ചയും തിരുവാതിരയും കൃഷ്ണപക്ഷഷഷ്ഠിയും കൂടിയ ദിവസം ഉദയാസ്തമനം പത്തു നാഴികയ്ക്ക്, താൻ മുന്മുൻ നിന്നിരുന്നിട്ടുള്ളപ്രകാരം, ശിഷ്യന്മാരെയും ബന്ധുക്കളെയും അറിയിച്ച് അവരെ വരുത്തിവെച്ചുകൊണ്ട് സ്വസ്ഥനായി ദീർഘസമാധിയെ പ്രാപിച്ചു. മരണശേഷം ഇന്നുവണ്ണം അനുഷ്ഠിക്കണമെന്ന് അനുജന്മാരോടും ശിഷ്യന്മാരോടും ഉപദേശിക്കുകയും അവർ അപ്രകാരം അനുഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹം ഗ്രന്ഥസ്ഥാനമിയും കർമ്മമാർഗ്ഗാനുസരിയും ആയിരുന്നു. സ്വമാതൃലനൈക്കൂടാതെ അനുജന്മാരായി കുമരപിള്ള മാർത്താണ്ഡൻപിള്ള എന്ന രണ്ടുപേരും അദ്ദേഹവും മാത്രമേ കുടുംബത്തിൽ പുരുഷന്മാരായിട്ടുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. സ്ത്രീകൾ അനന്തരകാലത്തിൽ ഇല്ലാതിരുന്നതിനാൽ, മാർത്താണ്ഡപ്പിള്ളയുടെശേഷം കുടുംബം അന്യംനിന്നുപോയി. ഇന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭവനവും ഗ്രന്ഥസ്ഥാനവും മറ്റും അജ്ഞാതവും നാമാവശേഷവും ആയിട്ടില്ല എന്ന് അന്വേഷണത്തിൽ അറിയുന്നു.

പ്രസാധകൻ.

വിഷയാനുകൂലം

ഒന്നാം ഭാഗം.

അദ്ധ്യായം ഹ.		അദ്ധ്യായം ന.	
വിഷയങ്ങൾ.	പേജ്	വിഷയങ്ങൾ	പേജ്
ഗുരുഗണേശാഭിവാദനം	1	കഷായവിധി	16
വിഷയസംഗ്രഹം	"	സ്നേഹപാകക്രമം	"
ആധാരസ്വരൂപാദികൾ	2	ഔഷധസേവക്രമം	17
നാഡീവിവരണം	"	ഔഷധഫലകാലാവധി	18
സിരസ്വരൂപാദികൾ	4	രസോ(പാരദോ)ല്പത്തി, സംസ്കാരം	"
ദോഷങ്ങളുടെ നാഡ്യാശ്രയിതം	5	രസഭൂതസേവയിൽ, പദ്ധ്യാക്രമം	19
തത്വസംഖ്യാവിവരണം	"	" വജ്ജുങ്ങൾ	"
ദശപ്രാണവിവരണം	6	" പദ്ധ്യാക്രമം	20
മർമ്മസംഖ്യ	7	രസദോഷപ്രരീകാരം	"
ധാതുഫലാഭിപരിമാണം	"	ഗന്ധകോല്പത്തിയും മറ്റും	"
അസ്ഥ്യാഭിസംഖ്യ	"	അഭൂതകോല്പത്തി	"
കാലവിഭാഗം	"	കാളക്രാന്തിവിഷ്ണുപ്രതി	21
ഭൂദേശവിവരണം	8	ഔഷധ-ഫലകാലനിർണ്ണയം	"
വാതപ്രകൃതിലക്ഷണം	"	ജ്വരനിദാനാദികൾ	"
പിത്തപ്രകൃതിലക്ഷണം	"	വാതജ്വരലക്ഷണം	22
കഫപ്രകൃതിലക്ഷണം	9	പിത്തജ്വരലക്ഷണം	"
		കഫജ്വരലക്ഷണം	"
		ഇവയ്ക്കു ലംഘനാഭിവിധി	"
		ജ്വരന്തൽ	"
അദ്ധ്യായം ഡ.		അദ്ധ്യായം ര്.	
വൈദ്യലക്ഷണം	9	ജ്വരരക്ഷാകർമ്മങ്ങൾ	23
വൈദ്യവൃത്തിക്ക് അയോഗ്യന്മാർ	"	രോഗങ്ങളിൽ ദൈവികപ്രതിവിധി-	
അചികിത്സ്യരോഗികൾ	10	യുടെ ആവശ്യകത	24
ഭൂതലക്ഷണം	"	മൃത്യുഞ്ജയഹവനത്തിനുള്ള	
അശുഭഭൂതന്മാർ	"	ഉപകരണങ്ങൾ	25
ഭൂതാഗമനത്തിൽ അശുഭസന്ദർഭങ്ങൾ	11	ഗണപതിഹവനത്തിനുള്ള	"
ഭൂതോക്തിയിൽ അശുഭദേശങ്ങൾ	"	സർപ്പബലിക്കുള്ള	"
ശരാദി (ശ്വാസസ്ഥിതി) കൊണ്ടുള്ള	"	ശ്വാശാദിപിതൃകർമ്മവശ്യം	27
സംധ്യാസംധ്യാനിർണ്ണയം	"	തിലഹവനത്തിന് ഉപകരണങ്ങൾ	"
അശുഭശക്തികൾ	"	ക്ഷേത്രപിണ്ഡം മുതലായവ	28
ശുഭശക്തികൾ	12	(തിരുവല്ലത്തു ക്ഷേത്രപിണ്ഡാദി	
മരണസൂചകനിമിത്തങ്ങൾ	"	വിധിവിവരണം)	"
രോഗാരംഭത്തിൽ കഷ്ടങ്ങളായ	"	ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ത്രികാലപൂജ-	
തിഥിവാർത്തയോഗങ്ങൾ	13	യ്ക്കുള്ള ഉപകരണങ്ങൾ	30
മരണകരലക്ഷണങ്ങൾ	"	വ്രതാഭിപ്രണയകാലങ്ങൾ	"
രോഗസംഖ്യ	14	ദാനങ്ങൾ	32
രോഗങ്ങൾക്ക് ഒറ്റമരുന്നുകൾ	"	പുണ്യസ്ഥലങ്ങൾ	33
(അഗ്രൈഋഷധങ്ങൾ)	"		
ചികിത്സായുക്തികളും			
ചില വ്യത്യസ്തങ്ങളും	15		

രണ്ടാം ഭാഗം.

അദ്ധ്യായം ൧.	
ജപരചികിത്സ:-	33
1 ഒരക്ഷയയോഗങ്ങൾ	"
ജപരോപദ്രവചികിത്സകൾ	34
2 തണ്ണീർദാഹത്തിന്	"
ഛർദ്ദിക്കു്	"
തലവേദനയ്ക്കു്	"
3 തുളസീരസാദിതളം	"
4 കാലാഞ്ചനസ്ഥിയായ ജപര-	"
ത്തിനു വലിയങ്ങാടിക്കഷായം	"
സന്നിപാതനിദാനം	35
സന്നിപാതചികിത്സ	"
5 ഗുളികകൾക്കു് അനുപാതം	"
6 ബോധക്കേടിന് - അഞ്ജനം	36
7 " മണപ്പിക്കാൻ കിഴി	"
8 " ദേഹത്തിൽ വിതരൻ	"
9 " നസ്യത്തിനു മരുന്ന്	"
ധൂപത്തിനു മരുന്ന്	"
10 ത്രിഫലാദിതളം (1)	"
11 ലേപത്തിന് ധൂപം രാദിതൈലം	"
12 പുത്തരിച്ചുണ്ടാദികിഴിക്കഷായം	37
13 ഉപദ്രവങ്ങൾക്കു് ഏലാദിമുണ്ണ്	"
14 ആടലോടാദിസപരസകഷായം	"
മലമുത്രബന്ധത്തിനു മരുന്ന്കൾ	"
അതിസാരത്തിന്	"
ഇക്കിളിന്	"
15 ടി-ക്കു് സിദ്ധൗഷധം	"
16 ത്രിഫലാദിതളം (2)	"
ദുഷ്ടിരോഗങ്ങൾക്കു് മരുന്ന്	38
ഗാത്രഭംഗത്തിനു മരുന്ന്	"
ഉത്തമവൈദ്യലക്ഷണം	"
സന്നിചികിത്സ	"
സാദ്ധ്യാസാദ്ധ്യങ്ങൾ	"
17 ഗുളികൾക്കു് അനുപാതം	39
മറ്റു ഉപക്രമങ്ങൾ	"
18 ഭൂതനാശനാദികപാഥം	"
ദൈവികപ്രതിവിധികൾ	"
ജപരാദിമുക്തന്നു സ്താനാദിവിധി	"
19 സ്താനോദകയോഗം	40
20 മുസ്താപപ്പടാദിമുണ്ണ്	"
അനന്തരകരണീയങ്ങൾ	"
ശീതജപരചികിത്സ:-	
21 പുരണമരിചാദി കപാഥം	"
22 വെള്ളിലകപാഥം	41
23 നൊച്ചിക്കുരുന്നാദി കപാഥം	"

24 ഗുപ്തപ്രയോഗം	41
25 ധൂപലേപാദികൾ	"
വിരയലിന്	"
26 പുരത്തിപ്പത്രാദിപാനം	"
27 നൊച്ചിക്കുരുന്നാദിപാനയോഗം	"
28 ധരിക്കാൻ	"
29 ടി	"
30 നീലീതുതപാദിതൈലം	"
കർമ്മവിപാകം പ്രായശ്ചിത്തം	42
അദ്ധ്യായം ൨.	
രക്തപിത്തചികിത്സ:-	42
രോഗവിഭാഗം	"
1-2 പാനയോഗങ്ങൾ	"
3 നസ്യത്തിനു മരുന്ന്	"
ദൈവികപ്രതിവിധി	43
കാസചികിത്സ:-	
(കഷായം മുണ്ണ്-ലേഹ-ഘൃത	
യോഗങ്ങൾ)	
ദൈവികപ്രതിവിധി	43
ഹിഡ് മാചികിത്സ:-	
5-6 ധൂപം നസ്യം	44
7 സേവിപ്പാൻ ഒരു ഭുജം	"
മറ്റു ഒരക്ഷയങ്ങൾ	"
8 ധൂപപാനത്തിനു തിരി	"
ദൈവികപ്രതിവിധി	"
കാസശ്വാസചികിത്സ	"
9 ധൂപപാനത്തിനു തിരി	"
10 പാനയോഗം	"
അഭ്യംഗതൈലങ്ങൾ	"
ദൈവികപ്രതിവിധി	"
11 മാക്ഷികപാനം	"
രാജയക്ഷ്ണാചികിത്സിതം:-	
12 വിഭാരിവിലപാദിലേഹം	45
13 ആടലോടാദി കപാഥം	"
14 മുട്ടക്കുഴമ്പ് (ജീരകാദി)	"
കർമ്മവിപാകം	46
ദൈവികപ്രതിവിധി	"
സ്വാസാദിചികിത്സ	"
ദൈവികപ്രതിവിധി	"
അരുചിചികിത്സ:-	
15 ഇഞ്ചിനീരോദിപാനം	47
ദൈവികപ്രതിവിധി	"

കഥപ്രസേകാദിചികിത്സ:- 47	15 മുസ്സാദിമുണ്ണവിധാനം	52
16 പഥ്യോവോഷകഷായം	16 മോദകാദിമുണ്ണം	"
കഷായമുണ്ണാദികൾ	17 കരണ്ണാദിമുണ്ണം	"
17 തൈലതപ്പണം	18 ഞാറക്കരുന്നാദി ഗുളിക	53
മാരപ്രതിവിധികൾ	19 മോദകമുണ്ണം	"
ഛർദ്ദിചികിത്സ:-	ശുലഭരോഗചികിത്സ:-	"
18 ദശമൂലാദികപാഥം	20 നാഗരോദി പാനയോഗം	"
19 നസ്യയോഗം	21 അതിസാരത്തിനു ചോരകാദി	"
20 വിലാമൂലകപാഥം	22 വിശാൽവേരോദി മുണ്ണം	"
ദൈവികപ്രതിവിധി	23 പഞ്ചകാലാദി മുക്കടി	"
ഘട്രോഗചികിത്സ:-	ഗുദഭ്രംശചികിത്സ:-	"
ലഘുപഞ്ചമൂലാദികപാഥം	24 അഗ്നികദാദി മുണ്ണം	"
പുൽപഞ്ചമൂലാദിനവനീതം	ദൈവികപ്രതിവിധികൾ	54
മാര മുത-കഷായങ്ങൾ	വാതവിഷ്ടചികാലക്ഷണം	"
കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി	പിത്തജ്ജ്വലം	"
തൃഷ്ണാചികിത്സ:-	കഫജ്ജ്വലം	"
23, 24, 25, 26 പാനയോഗങ്ങൾ.	ത്രിദോഷജ്വലം	"
കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി	വിഷ്ടചികാചികിത്സ:-	"
മദാത്മ്യചികിത്സ:-	25-26 പാനയോഗങ്ങൾ	"
ദൈവികപ്രതിവിധി	27 ശരപുംബാദി കപാഥങ്ങൾ	"
അദ്ധ്യായം ൩.	28 ദഹത്തിനു പാനയോഗം	"
അശോരോഗചികിത്സ	29 സ്തംഭനത്തിനു മണൽക്കിഴി	55
1 ലേപനത്തിനു യോഗം	30 ടി-ക്ക ലേപം	"
2 പൂരണത്തിനു രാഷഡം	31-32 പാനയോഗങ്ങൾ	"
3 അങ്കുരം നീണ്ടാൽ രാഷഡം	33 ഒരു കഞ്ഞി	"
4 രക്താർക്കിസിനു സേവിക്കാൻ	കർമ്മവിപാകം	"
കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി	ദൈവികപ്രതിവിധി	"
ഉദാവർത്തചികിത്സ:-	ഗ്രഹണീചികിത്സ:-	"
കഷായാദിയോഗങ്ങൾ	34 ഒരു മുക്കടി	"
5 ഏരണ്ഡതൈലാദിയോഗം	35-36 പാനാദിയോഗങ്ങൾ	"
അതിസാരചികിത്സ:-	കർമ്മവിപാകം	56
6 കഷായയോഗം	കൃപ്ത്രാശ്വരീചികിത്സ:-	"
7 മലർക്കഞ്ഞിയോഗം	37 മുത്രബന്ധത്തിനു ലേപം	"
8 ജപരംവന്നാൽ സേവിക്കാൻ	38-39 ടി ടി	"
9 ഭോഗപാദികിഴിക്കഷായം	40 ടി-ക്ക ധാര	"
10 ജന്തിരയോദിഗുളിക	41 ത്രൈകുലകകപാഥം	"
രക്താതിസാരത്തിനു:-	42 വസ്ത്രാമയോന്തകകപാഥം	"
11 കൽക്കയോഗം	43 ഏലാദികപാഥം	57
12 കഷായാദികൾ	44-45-46 പാനയോഗങ്ങൾ	"
കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി	47 ഒരു സിലിലേപനം	"
കടുപ്പചികിത്സ-ലക്ഷണം:-	48-49-50-51-52-53 ഇവ	"
13 കലദിപ്ലവംദി മുക്കടി	പാനയോഗങ്ങൾ	"
14 ചെറുപ്പമുട്ടിയോദിലേഹം	കർമ്മവിപാകവും പ്രതിവിധിയും	"

അദ്ധ്യായം ൪.

പ്രമേഹചികിത്സ:-

58

1-5	പഠനകഴക്കയോഗങ്ങൾ	”
6	ഷഡംഗവിധാനം	58
7	തൈരത്തവിടാടി ചുണ്ണ	”
8	ത്രിഫലാടി ചുണ്ണ (വിരോചനം)	”
9	ആഹാരം	”
10	കതകാടിപാനം	”
11	ഉണ്ണദോഹചികിത്സ	”
12	സർവംഗദോഹത്തിൻചികിത്സ	”
13	നവുവറംചുണ്ണ ക്വാഥം	”
14	അമൃതാദിയവാതയോഗം	59
15	അഭ്യംഗത്തിനു നല്ലാമരം	”
	തൈലം	”
16	ടി ചന്ദനേണ്ണിരാടി തൈലം	”

പ്രമേഹപിടികാചികിത്സ:-

17 ഭൂമിശാസ്ത്രം 60

പിടികുപെട്ടിരിക്കുന്നുള്ള

പ്രയോഗങ്ങൾ

18-	മുതൽ 26-വരെ യോഗങ്ങൾ	„
	27-28-29-കുരു വററിക്കാൻ	„
	യോഗങ്ങൾ	„
30	കുരു പൊട്ടിക്കാൻ	„
31	മമ്മദീഡയ്ക്കു കണ്ടിവെണ്ണാടി	„
32	ആണിപോക്കാൻ മരുന്നു	„
33	കുരു പൊട്ടിക്കാൻ മരുന്നു	„
	കുർവിപാകവും പ്രതിവിധികളും	61

വിദ്യാധികൃത:-

34	ഗന്ധർവ്വജാതിലേഖം	„
	മറുചികിത്സകൾ	„
35	നാല്പാമുദാദി വാക്യം	62
	കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി	„

വൃദ്ധി ചികിത്സ:-

36	കിഴി (സേലം)	”
	മറുചികിത്സകൾ	”
	കുർബാനക്കും പ്രതിരീധി	”

ഗുണചിഹ്നം:-

37	ശമനഘഷയങ്ങൾ	63
38	ഏറന്ധമൂലാദി ആവണക്കണ്ണ	”
39	കണാദിലേഹം	”
40	പ്ലാശിന്തോലാദിലേഹം	”
41	കുക്കടാദിലേഹം	”
	ചികിത്സാസാധർമ്മം	”

- 42 ലത്തുനാദി ഏരണ്യത്തെലം 64
കമ്മവിപാകം പ്രതിവിധികൾ ,,

ശുദ്ധരോഗചികിത്സ:-

- 43 ചിരവിലാഭികപാലം   ,,
മറു ചികിത്സകൾ   ,,
കർമ്മവിധാനം പ്രതിവിധി   ,,

ஜபகும்ப விகித:-

65

കർമ്മവിചാരം പ്രതിവിധി   ”

പ്രീഫാചികിത്സ:-

44	ത്രികോലാക്കൊന്നാദികക്ഷായം	„
45	ഗന്ധവ്യാസാദിവിധാനം	„
46	ദന്തീഹരീതകീലേഹം	„
47	ശാമുഗ്രഹരീതകീ	„
	കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി	66

അദ്ധ്യായം ൭.

പാഠ്യരോഗചികിത്സ:-

കർമ്മവിപാകവും പ്രതിവിധിയും ॥

കാമിലാചികിത്സ:-

67

1	യവംഗുലയോഗം	”
2	കുലപാനയോഗം	”
3	പാനാഭിവിധാനം	”
4	പഞ്ചവക്ത്രാഭിതൈലം	”
5	പുഷ്പരംഗലേഹം	”
6	മോക്ഷസ്യ	68
	കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി	”

ശോഫചികിത്സ:-

ദൈവികപ്രതിവിധി

വിസർപ്പചികിത്സ:-

69

7	സർവ്വംഗലേഖത്തിനു മരുന്ന്	”
8	കഷായയോഗം	”
9-10	സർവ്വംഗലേഖയോഗങ്ങൾ	”
	കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി	”

മനുരിചികിത്സ:-

രക്ഷകലക്കണ്ഠം   ,,
ദൈവികപ്രതിവിധി   ,,

വിസ്തൃതചിഹ്നം:-

70

ദൈവികപ്രതിവിധി ११

ശീതപിത്തചികിത്സ:-

12	അമൃതാദികപാഥം	"
13	ക്ഷീരദ്രുമദിലേപം	"
14	അഭ്യംഗാദിവിധാനങ്ങൾ	"

15 ലേഹം - ഏതം 70
ദൈവികപ്രതിവിധി

കുഷ്ഠരോഗചികിത്സ:-

16 നീരട്ടിതൈലവിധാനം 71
17 ലേപയോഗം
18 സേവിഷാൻ തൈലം
19 ഒരു യവാനുയോഗം
20 പെരുമ്പാമ്പിൻനെയ്സേവ
21 പുറമേപാദലേപയോഗം
പാദദോഷചികിത്സകൾ
കർമ്മവിപാകവും പ്രതിവിധിയും

ശ്ചിത്രകചികിത്സ:- 72

22 23 ലേപനരക്ഷയങ്ങൾ

കൃമിചികിത്സ:-

24 സുരസാദിതൈലകപാമങ്ങൾ
25 വനസ്പരണ ഖളം (മുക്കടി)
26 വലാദിഖളം (മുക്കടി)
27 പലാശബീജാദിപാനയോഗങ്ങൾ
28 കീടാപഹാപ്രതം
29 ദോഷാദിപാനയോഗം
ദൈവികപ്രതിവിധി

വാതചികിത്സ:- 73

30 കിഴിക്കും ധാരയ്ക്കും
31 ബലാസഹചരാദികഷായം (1)
32 പ്രസാരിണ്യാദിലേപം
33 അംഗുലീവാതത്തിനു ലേപം
34 ബലാസഹചരാദികപാമം (2)
35 നിംബാദി തൈലം
36 ബലാമൂലാദിതൈലം
കർമ്മവിപാകവും പ്രതിവിധിയും 74

വാതത്തിനു പ്രത്യേക ചികിത്സകൾ:-

37 ചെന്നട്തോലാദിതൈലം
38 ആവിൽതോലാദിതൈലം
39 പ്രസാരിണ്യാദിതൈലം
40 തഴുതാമൂലാദിതൈലം
41 ഇരുവേലിതൈലം
43 അഗരുതൈലം 75

പക്ഷാപാതചികിത്സ:-

കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി
പാദവക്ത്രചികിത്സ
കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി

അദ്ധ്യായം നൂ.

വാതശുദ്ധചികിത്സ

ബ്രണത്തിനു:-

1 ന്യഗ്രോധാദിതൈലം 76
2 അഭ്യംഗത്തിനു ദശമൂലാദിതൈലം
3 സ്നാനീപത്രാദികഴമ്പ്
കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി

പെരുക്കാൽചികിത്സ:-

4 പുരാണമരിചകപാമം
5 നെറങ്ങാണാദിതൈലം 77
6 മറൊരു തൈലയോഗം
കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി

നാഡീബ്രണചികിത്സ:-

കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി

അപസ്മാരചികിത്സ:- 78

കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി

സൂത്രാവർത്തചികിത്സ:-

7 നസ്യത്തിനു മരുന്നുകൾ
കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി

അസ്യഗദ്രചികിത്സ:- 79

8-9 പാനയോഗങ്ങൾ
10 അപാമാശ്വാദിപാനയോഗം
11 ഒരു അപൂപയോഗം
കർമ്മവിപാകവും പ്രതിവിധിയും

സോമരോഗചികിത്സ:-

12 മലർക്കഴമ്പ് 80
കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി

നേത്രരോഗചികിത്സ:-

13 ചീവന്യാദിമുണ്ണം
14 സേവിഷാൻ മരുന്നുകൾ
15 സേവിഷാൻ മുണ്ണം
16 കണ്ണിൽ ഒഴുക്കാൻ കഷായം

മരദചികിത്സകൾ:-

17 18 മാലക്കണ്ണിനു അഞ്ജനങ്ങൾ 81
19 ടി പാനയോഗം
കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി

കണ്ഠരോഗചികിത്സ:-

20 പുരണത്തിനു ഒരു തൈലം
കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി

നാസാരോഗചികിത്സ:- 82

ഉപക്രമങ്ങൾ

21 ടി മുക്കുടിച്ചുണ്ണം
22 ടി രാമലക്ഷാദികപാമം

23 ധൂപത്തിനു നിക്ഷേപം	82
24 മേദിക്കാൻ പരവത്തോലാദി കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി	"

ജിഹ്വാരോഗചികിത്സ:-

25 നിർഗ്ഗന്ധ്യംദിതൈലം	"
26 കബളത്തിനു കഷായം കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി	"

ദന്തരോഗചികിത്സ:-

27 സ്പേദനത്തിനു ത്രിഫലാദികിഴി	83
28 കബളത്തിനു തൈലം	"
29 സ്പേദനത്തിനു മരുന്നുകർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി	"

താലൂരോഗചികിത്സ:-

30 ജംബീരാദിതൈലം പ്രതിവിധികൾ കർമ്മവിപാകം	"
---	---

കണ്ഠരോഗചികിത്സ:-

ദൈവികപ്രതിവിധി ഓഷ്ഠരോഗചികിത്സ	84
31 തിലലേപം മരയോഗങ്ങൾ ദൈവികപ്രതിവിധി	"

ശിരോരോഗചികിത്സ:-

കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി	"
-----------------------	---

അദ്ധ്യായം ൭.

ഭംഗക്ഷതാദിചികിത്സ	"
1 സന്ധാനം	"
2 സ്വരസധാര	"
3 4, 5, ലോപയോഗങ്ങൾ	85
6 മുടിനു ലേപം	"
7 ഭംഗത്തിനു ലേപം	"
ടി ക്ക മന്ത്രം	"
8 ശോഷാദികൾക്കു ലേപം (കുഴമ്പ്)	"
9 ടി തൈലങ്ങൾ സേവിക്കാൻ പ്രയോജനം	"

സദ്യോഗ്രഹചികിത്സ:-

10 ധാരയ്ക്കു ഓഷ്ഠങ്ങൾ രക്തസംഗ്രഹണപ്രയോഗങ്ങൾ	"
---	---

11 12 13 ധാരായോഗങ്ങൾ	86
ടി ക്ക മന്ത്രം	"
14 ഗന്ധിക്കാൻ മരുന്നുകൾ	"
15 അരച്ചിടാൻ മരുന്നുകൾ	"
16 ധാരയ്ക്കു ഓഷ്ഠങ്ങൾ	"
17 മർദ്ദപീഡയ്ക്കു സേവിക്കാൻ കപാഥം	"
18 ടി ജപരത്തിന്	"
19 ടി പാനയോഗം	"
20 ടി അശപഗന്ധാദികപാഥം	"
21 ടി തുണപഞ്ചമൂലകപാഥം	"
22 ടി തളത്തിനു മരുന്നുകൾ	"
23 ടി തേയ്ക്കാൻ നല്ലൊമരദി കുഴമ്പ്	"

ലിംഗരോഗചികിത്സ:- 87

24 ധാരയ്ക്കു കഷായം	"
25 സേവിക്കാൻ മുണ്ഡയോഗം കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി	"

യോനിരോഗചികിത്സ:-

ദൈവികപ്രതിവിധി വന്ധ്യതാനിരോധം	"
ചികിത്സയും	88
26 സേവിക്കാൻ മുക്കാദികഷായം	"
27 ടി പേരാൽമൊട്ടാദിലേഹം	"
28 ടി ക്ഷീരവിശേഷം	"
29 ടി മയൂരശിഖാദിപാനയോഗം ഗഭിണീരക്ഷണവിധി	"
30 മധുകാദിപാനയോഗം	89
31 നാലാംമാസം ഗർഭരക്ഷയ്ക്കു സേവിക്കാൻ	"

32 ഗർഭം മുറുവിയുറാൻ മരുന്നുകൾ	"
33 ഗർഭരക്ഷയ്ക്കു സേവിക്കാൻ	"
34 ഗഭിണിക്കു ഛർദ്ദിക്കു വിലാസി കപാഥം	"

35 ടി പാനയോഗം	"
36 ടി അതിസാരത്തിനു കപാഥം	"
37 ടി നീരിനു കർക്കശയോഗം	"
38 ടി ടി കപാഥയോഗം	"
39 ടി നൊങ്ങണാദിതൈലം ബാലപീഡയ്ക്കു തത്പരിഹാര രണ്ടും	"

40 ബാലന്മാർക്കു ഉരമരുന്നിനു യോഗം	90
41 ടി അഭ്യാസതൈലം	"
42 ടി രക്ഷാസർപ്പപം	"
43 ടി ശുദ്ധയ്ക്കു കേരതൈലയോഗം	"

പരിശിഷ്ടം—യോഗാനുകൂലനിക

അദ്ധ്യായം 1.	
വിഷയങ്ങൾ	പേജ്
ജപരചികിത്സ:-	91
1 ഷഡംഗം കഷായം	"
2 ദശമൂലാദികഷായം	"
3 ദാരുണശരാദി കഷായം	"
4 ഛിന്നേന്ദ്രവോദികഷായം	92
5 രംസ്സാന്തസ്തോദികഷായം	"
6 ദശമൂലദുരാരാദികഷായം	"
7 കൃഷ്ണാദിമൂണ്ണം (1)	"
മഗധജാദിമൂണ്ണം (2)	93
8 കച്ഛരാദിമൂണ്ണം (1)	"
" തളം (2)	"
" തളം (3)	94
9 രംസ്സാദിമൂണ്ണം	"
സന്നിപാതചികിത്സ:-	"
10 ബ്രഹ്മീദോഷാദികപാഥം	"
11 ആനന്ദദൈവൻ ഗുളിക	95
12 സന്നിപാതാന്തകം ഗുളിക	"
13 വാതരക്ഷസഗുളിക	"
14 ചിന്താമണിഗുളിക	"
15 ലോഹിതാസ്യാദിതൈലം	96
16 വെങ്കാരാദിഗുളിക	"
17 സ്വയമഗ്നിഗുളിക	97
18 ഏലാദിമൂണ്ണം	"
19 അശ്വഗന്ധാദിമൂണ്ണം	"
20 കർപ്പൂരാദിമൂണ്ണം (1)	98
21 " " (2)	"
22 നാഗരാദികഷായം	"
23 അവിപത്തിമൂണ്ണം	"
24 ദുരാലോദികഷായം	99
25 ജാതീലവംഗാദിമൂണ്ണം	"
26 പഞ്ചസ്നാനം (1)	"
" " (2)	100
27 കുമാരകണ്ഠതൈലം	"
28 കോടാശാരിഗുളിക	"
29 ജപരൂപതിഗുളിക	"
30 രസസിന്ദൂരം	101
31 വാശാപത്രാദിതൈലം (1)	"
" " " (2)	"
ശീതജപരചികിത്സ:-	"
32 ഭാർണ്യഗ്യാദികപാഥം	"
33 പത്രംവേണദവോദികഷായം	102

വിഷയങ്ങൾ	പേജ്
34 അരണ്യതുളസീമൂലാദികപാഥം	102
35 അസ്ഥികണ്ഠാദിതൈലം	"
36 ചാതുർത്ഥികകാരംഗുളിക	103
അദ്ധ്യായം 2.	
രക്തചിത്തചികിത്സ:-	103
37 ദ്രോക്ഷാദികഷായം	"
38 ശതാവരീഗുളം	104
39 ശതാവർച്ചാദികപാഥം	"
40 വടത്രാഗാദികഷായം	105
41 ചന്ദനാദികഷായം	"
42 വൃഷപഞ്ചാംഗമൂണ്ണം	"
43 വൃഷാമൃതം	"
44 ലക്ഷ്മാദിതൈലം	106
45 ചന്ദനാദിതൈലം	"
46 മുസ്സമൃതാദികഷായം	107
കാസചികിത്സ:-	"
47 ദശമൂലകടുത്രാദികഷായം	"
48 വിലപാമൃതാദികപാഥം	"
49 വിലപാദിലോഹം	"
50 കൃഷ്ണാസ്ഥകരസായനം	108
51 അമൃതപ്രാശാമൃതം	"
ഹിഡ്മാചികിത്സ:-	109
52 അഗ്നിമന്മാദികഷായം	"
53 ആവീരാദികഷായം	110
കാസശ്വാസചികിത്സ:-	"
54 വിദാർച്ചാദിഗണം	"
55 ബലാജീരകാദികപാഥം	111
56 ഭംഗാ(തേകരാജാ)ദി തൈലം	"
57 ത്രിഫലാദിതൈലം	"
രാജയക്ഷ്മചികിത്സ:-	112
58 അമൃതാദികഷായം	"
59 ഏലാകണ്ഠാദികഷായം	"
60 കണ്ടകരീന്ദ്രം	"
61 ശശവാശാദിമൃതം	113
62 അശ്വഗന്ധാദിമൃതം	"
63 ബലാശ്വഗന്ധാദിതൈലം	114
64 ഏലാദിഗണം	115
സ്വപ്രസാദചികിത്സ:-	"
65 ശുണ്ഠീരംസ്സാദികഷായം	"
66 ത്രിജാതകാദികപാഥം	116

അരുചിചികിത്സ:-

- 67 ആമുപല്പവാദികപാഥം 116
68 മലരിഞ്ചി "

കഫപ്രസേകചികിത്സ:-

- 69 ബലാശതാവർച്ചാദികപാഥം "
70 പഞ്ചപഞ്ചമൂലാദികപാഥം "
[ഹ്രസ്വപഞ്ചമൂലം, ബൃഹത്പ
ഞ്ചമൂലം, ജീവനപഞ്ചമൂലം, മ
ധ്യമപഞ്ചമൂലം, തൃണപഞ്ചമൂലം
വിവരണം] 117
ഭഗമൂലം ഇതിർന്നേർക്കുക.
71 താലീസപത്രാദിമൂണ്ണം "

ഘട്രോഗചികിത്സ:- 118

- 72 A ധാന്യകണ്ഠാദികഷായം "
B രാസ്താദികഷായം "

മദാത്മ്യചികിത്സ:- "

- 73 മൃദികാദികഷായം "

അദ്ധ്യായം 3.**അശോരോഗചികിത്സ:- 119**

- 74 ഭൃസ്തർശകാദികഷായം "
75 ചിരവിലപാദികപാഥം "
76 കങ്കായനാദി (വടികം) "
77 സ്മരണാദിമൂണ്ണം 120
78 ചന്ദനാദികഷായം "
79 ഉശീരാദികപാഥം "
80 കുടജാവലേഹം (1) "
കുടജമാണിതം (2) 121

ഉദാവർത്തചികിത്സ:-

- 81 കലസ്ഥലതൂനാദികഷായം "
82 ത്രിവൃട്ടന്തീകഷായം 122
83 കല്യാണകക്ഷാരം "
84 മുസ്താകരഞ്ജാദികപാഥം "
85 സാനന്താദി(കക്ഷാമയഘ്ന)
ഗണം 123

വിഷ്ടചികാചികിത്സ:- "

- 86 വിലപാജമോജാദികഷായം "
87 ആജാദിഗുളിക "

ഗ്രഹണീചികിത്സ:- 124

- 88 പത്മ്യാദികഷായം "
89 പാറകരഞ്ജാദികഷായം "
90 ഹിംഗപഷ്ടകം (അഷ്ടമൂണ്ണം) "
91 പാറാദിപുതം 125
92 ചാർണ്ഡ്ഗേർച്ചാദിരസായനം "

- 93 പാറാശകൂരിലേഹം 125
94 ചാർണ്ഡ്ഗേർച്ചാദിഗുളിക 126

കൃഷ്ണാചികിത്സ:-

- 95 ഭഗമൂലബലാദികപാഥം "
96 പത്മാവർച്ചാദികഷായം "
97 പത്മാവർത്താദികഷായം 127
98 ബൃഹത്യാദിഗണവിധാനം "
99 വ്യംഹിഗേർക്ഷരാദികഷായം 128
100 പത്മ്യാഗേർക്ഷരാദികഷായം "
101 ത്രൈകണ്ഠകാപുതം "
102 വസ്താമയാന്തകാപുതം "

അദ്ധ്യായം 4.**പ്രമേഹചികിത്സ:- 129**

- 103 നിശാകതകാദികപാഥം "
104 ആകുലാദികഷായം 130
105 കതകാദികഷായം "
106 നീത്രാദിഗുളിക "
107 കാഷ്ഠാസാമ്പ്യാദിഗുളിക 131
108 നിശോശീരാദിതൈലം "
109 ബലാധാത്രാദിതൈലം "
അഭാവവർഗ്ഗം 132
110 മൂണാദികഷായം "
111 നിംബാദികഷായം 133

(ഗുൽഗുല തുലി)

- 112 നാല്പാമരദിതൈലം "
(നാല്പാമരവിവരണം)
113 തിലസർഷപാദികഷായം "
114 നന്ത്യാർവട്ടാദികഷായം 134

വിദ്രധിചികിത്സ:- "

- 115 പാത്മ്യാമൃതാദികഷായം "
116 സന്തർപ്പണകഷായം "
117 വരണാദിഗണം (കപാഥം) "
118 ജീവന്ത്യാദികഷായം 135
119 മുസ്താചന്ദനാദികപാഥം "
120 തിക്തകാപുതം "
121 മഹാതിക്തകാപുതം 136
122 ഗുൽഗുലതിക്തകാപുതം 137
123 യോഗരാജമൂണ്ണം 138
124 ജാത്യാദിപുതം (1) "
(ഭഗപുഷ്പങ്ങൾ)
ജാത്യാദിപുതം (2) 139
ടി (3) "

- 125 നൃഗോധാദിഗണം "

വൃദ്ധിചികിത്സ:- 140

- 126 ഉജ്ജിഖേദകാദികഷായം "
127 ലതാനബർബരദികഷായം "

128 ലത്തുനൈരണ്ഡാദികഷായം	141
129 ഹിംഗുളിഗുണം (ലേഹം)	"
130 സുകുമാരപുതം (രസായനം)	"

ഗുരുചികിത്സ:- 142

131 സപ്തസാരം കഷായം	"
132 വിശാഖവേരദികഷായം (1)	143
133 കണ്ണാദികഷായം	"
134 വ്യോഷാദിമുണ്ണം	"
135 ഹിംഗാദിമുണ്ണം	"
(നാളികേരലവണം) (1)	"
ഹിംഗുവചാദിമുണ്ണം (2)	144
136 പുളിംകുഴമ്പ് (1)	"
ടി (2)	145

ശുദ്ധരോഗചികിത്സ:-

137 മുളയിലാദികപാഥം	"
138 നിർദ്ദണ്ഡുരണ്ഡാദികപാഥം	"
139 മഹാവൃക്ഷാദിലവണം (1)	"
ടി ടി (2)	146
140 ശുദ്ധാരികംനെയ്യ്	"
141 പുനർവാദിപുതം	147
142 ചിത്രകാദിപുതം	"

പ്ലീഗചികിത്സ:-

143 ഗന്ധപന്ദസ്താദികഷായം	"
144 ഭസ്മക്കഞ്ഞി (1)	148
ടി (2)	"
145 പത്തിൻവേരദികപാഥം	"
(ദശമൂലപഞ്ചകാലാദി)	"
പഞ്ചകാലവിവരണം	"
146 ഗോമൂത്രാഹരീതകീമുതലായവ	149

അദ്ധ്യായം 5.

പാണ്ഡുരോഗചികിത്സ:-

147 കല്യാണകാലുതം	"
148 ധാത്യാദിപുതം	150
149 പുനർവാദികപാഥം	"
150 ദശസപരസാലുതം	151
151 വാശാഗുളപ്യാദികഷായം	"
152 തിന്ത്രിണീതരണ്ണാദികഷായം	"
153 ആരഗപധകപാഥം	152
154 മണ്ഡൂരവടകം	"
155 ഇന്ദ്രാശനീമുണ്ണം	"

കാമിലാചികിത്സ:- 153

156 നിംബതപഗാദികഷായം	"
157 അഭവിലാദികപാഥം	"
158 വാരാഹ്യാദിമുണ്ണം	"
159 തുകാദിമുണ്ണം	"

160 നാളികേരരസായനം	154
161 ആരകാലാദിതൈലം	155
162 പഞ്ചവൽക്കതൈലം (1)	"
പഞ്ചവൽക്കവിവരണം	"

ശോഫചികിത്സ:-

163 ശോക്ഷരൂർദ്ദുകാദികപാഥം	"
164 പത്മയാപുനൻവാദികപാഥം	"

വിസപ്പ്ചികിത്സ:-

165 മുസ്തൂരിഷ്ഠാദികഷായം	"
166 പടോലാദികഷായം	156
167 ശോപാത്മജാദിപുതം	"
ശോപാത്മജാദിതൈലം	"

മന്ദൂരിചികിത്സ:-

168 ശുണ്ഠീബലാദികപാഥം	"
169 ചന്ദനപുഷ്പാദികപാഥം	157

കുഷ്ഠരോഗചികിത്സ:-

170 ഖദിരാദികപാഥം	"
171 പടോലത്രിഫലാദികഷായം	"
172 കുഷ്ഠാന്തകാലുതം	"
173 ലാക്ഷാദന്ത്യാദിമുണ്ണം	158
174 മാണിദ്ദഗുളം	"
175 പഞ്ചവൽക്കാദിതൈലം (2)	159
176 ദിനേശവല്യാദിതൈലം	"
177 കച്ഛരാദിതൈലം	160
178 ശ്രീകണ്ഠവീജമുണ്ണം	161
(രസഭസ്മം)	"
179 ഗന്ധകരസായനം	"

ശപിത്രകചികിത്സ: 162

180 കാകോളംബരികഷായം	"
--------------------	---

കൃമിചികിത്സ:-

181 വിശാഖവേരദി	"
കഞ്ഞിക്കഷായം (2)	"
182 നിർദ്ദണ്ഡുഗ്യാദികഷായം	"
183 വിളംഗകൃഷ്ണാദികപാഥം	163
184 സുരസാദിഗുണം	"

വാതവ്യാധിചികിത്സ:-

185 സഹചരാദികഷായം	"
186 അഷ്ടവർഗ്ഗം കഷായം	164
187 രാസ്താദിനിഷേകപാഥം (1)	"
രാസ്താദി കഷായം (2)	"
188 കാരസ്തരാലുതം	165
189 ധാനപന്തരം(ബലം)തൈലം	"
190 പ്രഭഞ്ജനവിമർദ്ദനതൈലം	166
191 ക്ഷീരബലാതൈലം (1)	167
ടി (2)	"

192 ചിഞ്ചാദിതൈലം	168	217 ഇക്ഷുമാലാദിപുരമ്പട	"
193 ബലാഗുളാദിതൈലം	"	218 വെളുത്തപൊടി	"
194 സഹചരാദിതൈലം	169	219 ഗോദന്താദിഗുളിക	180
195 കേതകാദിതൈലം	"	220 തിലപുഷ്പാദിഗുളിക	"
196 പിണ്ഡതൈലം (1)	"	(ചന്ദ്രപ്രഭാവത്തി)	
ടി (2)	170	221 വാരാഹാദിപുരമ്പട	"
197 ഏരണ്ഡാക്ഷാദികഷായം	"	222 ശംഖാദി പൊടി	"
(സേചിപ്പിക്കാൻ)		223 ഇളനീക്കുഴമ്പ് (1)	181
198 ധാന്യമം	"	224 ടി (2)	"
199 പഞ്ചസ്നേഹം (3)	171	225 മുക്കാദി പുരമ്പട	"
പക്ഷാഘാതത്തിന്:-	172	226 ത്രിഫലാദിഗുളിക	182
200 ധനന്തേനാദികഷായം	"	227 ഏരണ്ഡാദിതൈലം	"
അധ്യായം 6.		228 മഞ്ജിഷ്ഠാദിതൈലം	183
വാതശുലാദിചികിത്സ:-	"	229 അസനവിലാദിതൈലം	"
201 സൂര്യമുത്തപ്പം	"	230 ഭൂഗാമലകാദിതൈലം	"
202 കക്കട (കോഴി)പ്പാമ്പ്	"	231 രത്താദിഗുളിക (വിശേഷയോഗം)	"
അപസ്ഥാദിചികിത്സ:-	173	കണ്ഠരോഗചികിത്സ:-	
203 പഞ്ചഗവ്യാദൃതം	"	232 വിലപപത്രാദി (അഷ്ട	
(പഞ്ചഗവ്യാവിവരണം)	"	പത്രാദി)തൈലം	"
204 കൃഷ്ണാണുകാദൃതം	174	233 നിർഗ്ഗണ്ഡീരജനീതൈലം	185
205 മഹാബ്രഹ്മീദൃതം	"	234 ക്ഷുദ്രാദിതൈലം	"
206 മഹാകല്യാണകാദൃതം	175	നാസാരോഗചികിത്സ:-	
207 രാസ്സാശ്വതാദിദൃതം	"	235 പടോലാദിമൂതം (2)	"
അസ്രഗ്ദരചികിത്സ:-	"	236 നികംഭസിന്ധുതാലി	186
208 കൗസമസ്തോദയാദികഷായം	"	237 ചിത്രകാദിതൈലം	"
209 സരസിജകൗന്ദാദിമൂണ്ണം	176	238 റിംഗുവ്യോഷാദിതൈലം	"
സോമരോഗചികിത്സ:-	"	ജിഹ്വാരോഗചികിത്സ:-	
210 വാരാഹിമൂതം	"	239 ഭ്രാക്ഷാഗുളാദികപാഥം	"
നേത്രരോഗചികിത്സ:-	"	240 അരിമേദാദിതൈലം	187
211 കോഴിപ്പൊടി (കക്കടപ്പൊടി)	"	241 ജന്തിമഞ്ഞളാദിതൈലം	"
212 കോഴിതട (വിശേഷയോഗം)	177	242 നാഗരാദിതൈലം	188
213 ജീവന്ത്യാദിമൂതം	"	243 തുംഗഭൂമിതൈലം	189
214 പടവലാദിമൂതം (1)	178	അധ്യായം 7.	
215 ത്രിഫലാദിമൂതം	"	ഭോഗക്ഷതാദിചികിത്സകൾ:-	
216 പഞ്ചാമൃതമൂതം	179	244 ബലാതൈലം	"
		245 അമൃതാഗുൽഗുല	190

അ ക റ റ റ ടി

അ

അക്ഷതം=ഉണക്കലരി; (നെല്ല് ഉണക്കലരിയും കലർത്തി, പൂജാദികളിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നു. രണ്ടിനും പായം)
 അഞ്ജനം=അഞ്ജനക്കല്ല്.
 അപമാശ്ശം=കടലാടി.
 അഭയം=കടുക്കര.
 അക്കൻ=സൂര്യൻ (എരുക്ക)
 അംകരം=കരുപ്പ് (മുള) ഗ്രന്ഥത്തിൽ അംകരത്തിന്റെ അംകരത്തെപ്പറയുന്നു.
 അഭ്രകം=ഇതു പലവിധത്തിൽ ഉണ്ടു്; അതിൽവെച്ചു് വജ്രാഭ്രകം ഉത്തമമെന്നു് അഭിപ്രായം.
 അരുച്യം=അരുചിദരാഗത്തിൽ.
 അവിദധയൻ=തനിക്കു വേണ്ടപ്പെടാത്തവൻ.
 അഗ്നികന്ദം=കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങു്.
 അമൃതംശു=പദ്രവം.
 അന്നപാകരസം=ആഹാരം ദണ്ഡാഗ്നിയിൽ പാകംവന്നാൽ ഉണ്ടാകുന്ന സാരം; രസധാതു.
 അശ്വഗന്ധം=അമൃതക്കരം
 അശീതി=എൺപതു്.
 അശ്വത്ഥം=അരയല്പ് (അരശു്)
 അശ്വത്ഥമലം=അരയലിൻകായ്.
 അശ്വത്ഥബീജം = അരയലിൻ കുരുവിന്റെ പരിപ്പ്.
 അഷ്ടഗന്ധം=അകിൽ, ചന്ദനം, രമച്ചം, ഇരുവേലി, കച്ചേലം, കൊട്ടം, സമ്പ്രാണി, കക്ഷമം ഇവ. ഇതു പലതരത്തിലുണ്ടു്; ഋഗ്വേദത്തിൽ നോക്കുക. (സർവ്വരോഗചികിത്സാരത്നത്തിലുമുണ്ടു്.)
 അഷ്ടശ്വത്ഥം=അണിമം, മണിമം, ലഹിമം, ഗരിമം, ഇശ്ശിതപം, വശിതപം, പ്രാപ്തി, പ്രാകാശം (പ്രാകാശം) ഇവയാണു്. (അമരകോശം സ്വസ്ഥവർഗ്ഗം നോക്കുക)
 അഷ്ടാദശ=പതിനെട്ടു്.
 ആഘോഷം=എലിമുഖം എന്ന പച്ചില.
 ആഘോഷം=എലിമുഖം.
 ആഘോഷം=നെല്ല്.

ആതിര=തിരുവാതിര.
 ആതുരൻ=രോഗി, ദുഃഖിതൻ.
 ആമൃതംഗജം = മാവിൻമൊട്ടു് (മാവിന്റെ കരുന്ന്)
 ആത്മൻ=രോഗി; ഉപദ്രവം അനുഭവിക്കുന്നവൻ, ദീനൻ.
 ആവിശ്വാസം=പശുവിൻമോരു്.
 ആശുപം=പുല മുതലായ അശുദ്ധികൾ
 ആസ്ഥാനം=പുടയാർവളളിയുടെ വേരും.
 ആറ്റി=കടകപ്പാലയരി, കാർക്കോകിലരി, ചെറുപ്പുന്നയരി, വിഴാലരി, ഏലത്തരി, കൊത്തമ്പാലരി.

ഇ

ഇക്ഷു=കരിമ്പ്.
 ഇക്ഷുരസം=കരിമ്പിൻനീർ
 ഇഡം=ഇഡ എന്ന നാഡിയിൽ
 ഇരയുള്ളി=ഇതു ചുവന്നുള്ളിയുടെ ദേശ്യമായ മറ്റൊരു പേരാണ്.

ഉ

ഉപരാഗം=ഗ്രഹണം.
 ഉള്ളി=ഈ പേർപറയുന്ന ഭാഗങ്ങളിൽ വെള്ളുള്ളി എന്നർത്ഥം.
 ഉമൻ=മുങ്ങയുടെ ദേശ്യമായ ഒരു പച്ചയം. (സംസാരിക്കാൻ കഴിയാത്തവൻ എന്നും അർത്ഥം.)
 ഉപാദം=വെള്ളരിക്ക.
 ഉപാദബീജം=വെള്ളരിക്ക.

എ

എക്ഷോക്ഷി=ഇതു് യക്ഷോക്ഷി (കഴുതി, കഴഞ്ചി എന്നു പറയുന്നമരുന്ന്)വേർ.
 ഏകനായകം=പൊൻകരണ്ടി. ഏകനായകമുല(വൽക്ക) ഈ രണ്ടു പദങ്ങൾക്കും വേരിലെ തൊലി എടുക്കണം, പൊൻകരണ്ടിയുടെ.
 ഏകാഹികം=ഒരുദിവസം ഇടയിട്ടുവരുന്ന വിഷമജപം.

ഏരണ്ഡം=ആവണക്കു (വെളുത്തത്).
 ഏരണ്ഡജം=ആവണക്കണ്ണ.
 ഏരണ്ഡമൂലം=ആവണക്കിൻവേർ.

ഒ

ഒറാൽ=മീൻപിടിക്കുന്നതിനു കൂടപോലെ ഉണ്ടാക്കുന്ന ഒരു സംധാനം.

ക

കടുത്രയം=ചുക്കു, മുളകു, തിപ്പലി (ചുക്കുതൊലികളുണ്ടായ്പോൾ. ഒരുചിതുംപോലെ ചിലേടത്തു ചെറുതിപ്പലിയും കൂട്ടണം.)

കടുസ്വഭാവം=ആക്കുന്തചിക്കാത്ത (ദേഹം മുതലായവ വളിച്ച) ശീലം.

കതകജംകൽക്കം=തേറ്റാമ്പരലരച്ചത്. ഇത് നല്ലപോലെ ചതച്ചു, നെയ്യിൽ വരത്തരച്ചു മരുന്നുകൾക്കു ചേർക്കേണ്ടി വരും.

കലിംഗം=കടകപ്പാലയരി.

കലശംഗം=കലമാനിന്റെകൊമ്പ്.

കലതിപ്പല്ലവം=ഇതിനു തെക്കൻനാട്ടിൽ കലമ്പൊട്ടി എന്നും ചേർ പറഞ്ഞുവരുന്നു. അതിന്റെ തളിർ.

കളഭം=കളഭക്കുട്ടി എന്നപേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന ഒരു സുഗന്ധസംധാനം. പൂജയ്ക്കു മറ്റും.

കരപ്പ്=അവിയൻ, - മേൽപറഞ്ഞവേർ ദേശ്യമാണ്. അഹിമേനം സംസ്കൃതം.

കംബളം=കമ്പിളി.

കാടുതുത്തുവാ(തപാ)=കാടുതുളസിവേർ.

കാണം=മുതിരയുടെവേർ (ദേശ്യം)

കാപ്പാസം=പഞ്ഞി.

കാപ്പാസപത്രം=കരുപ്പരുത്തിഇല.

കാപ്പാസബീജം=കരുപ്പരുത്തിക്കുരുവിൻ പരിപ്പ്.

കാരസ്തരം=കാഞ്ഞിരം (സ്നാനോദകം മുതലായവയ്ക്കു ഇതിന്റെ ഇലയും മറ്റുള്ളവയ്ക്കു് ഒരുചിതുംപോലെ കുരു, വേർ ഇവയും എടുക്കണം)

കാവി=കാവിമണ്ണ്.

കാളശാകം=കരി(റി)വേപ്പ് (ഇതിന്റെ തൊലി-ഇലയുടെ തെട്ടു് ഗ്രാഹ്യം)

കാർ=മുത്തങ്ങാക്കിഴങ്ങ്.

കാളാനസാരി=ഉലുവാ.

കാസപ്ലം=പൊന്നാവര(പൊന്നാന്തകരകാംസ്യം=വെങ്കല(കാട്ടു)പാത്രം.

ക്രോഷ്ഠം=കുറുനരി.

ക്ലീബൻ=നപുംസകൻ.

ക്ഷാരം=പുളി മുളകു മുതലായവകൂടാതെ ചവക്കാരം, ചീനക്കാരം മുതലായവയും ഈ പേർകൊണ്ടു നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടും.

കിന്വാകം=വേപ്പ് (തൊലിഗ്രാഹ്യം) കിരാതം=കിരിയാത്തു്. (പുത്തരിച്ചുണ്ടു വേർ എന്നും അർത്ഥം.)

ക്ഷീരം=പാൽ. (പ്രത്യേകം പറയാതിരുന്നാൽ പശുവിൻപാൽ എടുക്കണം.)

ക്ഷീരദ്രുമണിം=നല്ലാമരങ്ങൾ.(ആലു് അരയാലു്, അത്തി, ഇത്തി ഇവയുടെ തൊലി.)

ക്ഷീരദ്രുമംകരം=മേൽ പറഞ്ഞവയുടെ മൊട്ടു്.

ക്ഷീരപിഷ്ഠം=പാൽചേർത്തു് അരച്ചതു്.

ക്ഷേത്രജാനനം=ഭൂമിയിൽ (പ്രദേശത്തു) ഇനിച്ചവക്കു്.

കുക്കടം=കോഴി.

കുക്കടാഞ്ഡം=കോഴിമുട്ട (ഇതു് ഒരുചിതുംപോലെ അവിച്ചു ചുവന്ന കരു എടുത്തിട്ടോ ചിലേടത്തു അല്ലാതെയോ ചേക്കാം.)

കുഡുമ്പം=നാഴി. എട്ടുകാശിന്റെ രൂക്കം ഒരു കഴഞ്ചായി കണക്കാക്കുന്ന ദേശങ്ങളിൽ നാഴിക്കു 14 ഓൺസും 6 കാശിട ഒരു കഴഞ്ചാകുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ ഓൺസു് കുറച്ചും ചേർത്തുവരുന്നു.

കുന്തുരുഷ്ഠം=കുന്തിരിക്കം.

കുപ്പാഖ്യമഞ്ഞരം=കുപ്പമഞ്ഞരം എന്നു പേരായചെടി. (ഇതു ഉമ്മത്തിലോപോലെ ഇലയുള്ളതും, മലബാർജില്ലയിൽ ധാരാളം ഉള്ളതും വിഷപ്പെടുമായഒരു മരുന്നാണ്. ഇതിനു് ഇന്നാട്ടിൽ പൊന്നമ്മത്തു് എന്നുകൂടി പേർ ഉണ്ടെന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നു.)

കുമാരീ=കറാർവാഴ.

കുമാരീസപ്തകഞ്ചുകം=ഏഴുപ്രാവശ്യം, കറാർവാഴനീരിലരച്ചു് ശീലമൺചെയ്തു് സ്ഫുടംവയ്ക്കുക.

കുശ=ദളവേർ, കുശവേർ.

കാഭം=കടം; ത്രികോലപ്പക്കൊന്ന.

കാഭകം=ത്രികോലപ്പക്കൊന്ന (ശിവത)

കന്മളീ=മൊശു് മൊശുക്കു്.

കൂക്കിട=ഇരു പേരിൽ ഉള്ള വേറെ ഒരു മരുന്നോണോ എന്നു സംശയമുണ്ട്. ചീ വക്കിഴങ്ങിന്റെ ഇല എന്നാണ് മനസ്സിലാക്കീട്ടുള്ളത്.
 കൂടസാക്ഷിതം=കള്ളസ്സാക്ഷിപറയുക.
 കൂറൻ=കാള.
 കൂർ=പ്രകൃതി, വാതാദിപ്രകൃതികൾക്കു വാതക്കൂർ, പിത്തക്കൂർ എന്നിങ്ങനെ വ്യവഹാരമുണ്ട്.
 കൂശാണയം=കമ്പളം (കമ്പളങ്ങ)
 കൂശാണയപത്ര (തോയ)=കമ്പളത്തില (നീർ)
 കൂട്ട്=മുത്രകൂട്ട് (മുത്രത്തടസ്സം)
 കൂതപ്പൻ=ഉപകരസ്തരണയില്ലാത്തവൻ
 കൂണ്ണ=തിപ്പചി.
 കൂണ്ണജീരകം=കുരിംജീരകം.
 കൂണ്ണപ്പച്ചം=കുരുത്തപ്പച്ചം
 കേശം (പാശം)=നലമുടി (ക്കെട്ട്)
 കോണ്ണേനസപ്പിഷം=ചുട്ടുള്ള നൈ കൊണ്ട്.

ഖ

ഖദിരം=കുരിങ്ങാലി (കാതൽ ഗ്രാഹ്യം ശം)
 ഖളം=മുക്കടി (മരുന്ന മൂന്നുകഴഞ്ഞ് മോരിൽ അരച്ചുകലക്കി തിളപ്പിച്ചും മറം കുടിക്കുന്നത്.)

ഗ—ഘ

ഗജപാദി=ആനച്ചവടി.
 ഗണ്ഡൂഷം = ഇരു പേരിൽ പരിശിഷ്ടത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വെങ്കാരാദിഗുളിക. (കവിറക്കൊള്ളുന്നതിനുള്ള ഒരു ഷഡം)
 ഗന്ധവ്ബീജം=ആവണക്കരി.
 ഗദ്ഗദാക്ഷരവാക്യം=കുറഞ്ഞു തൊണ്ട ഇടറി പറയുന്ന വാക്ക്.
 ഗുഡുചി=ചിററമുത്.
 ഗുളുചി=ചിററമുത്.
 ഗുദരന്ധ്രം=ഗുദപാദത്തിൽ.
 ഗുരുദ്രവ്യം=ഗുരുത്വം (കട്ടി) ഉള്ള സംഗ്രഹം.
 ഗുഹം=കുരിലവേർ.
 ഗുഹധൂമം=ചുകയറ; (അട്ടക്കരി, ഇല്ലാക്കരി;-ദേശ്യം.)
 ഗൈരികം=കാവിമണ്ണ്.
 ഗോപകന്യം=നരനീണ്ടിക്കിഴങ്ങ്.

ഗോപി = നരനീണ്ടിക്കിഴങ്ങ് (നന്നാരി എന്നുകൂടി ഇതിനു ദേശ്യനാമമുണ്ട്.)
 ഗോകണ്ഠകം=തൈരിഞ്ഞിൽ.
 ഗോക്ഷരം=തൈരിഞ്ഞിൽ.
 ഘടം=കടം.
 ഘനം=മുത്തങ്ങാക്കിഴങ്ങ്.
 ഘനസാരം=ഘനം; കുർപ്പൂരമെന്നും അർത്ഥമുണ്ട്.

ച

ചകോരം=ചെമ്പോത്തു; ഉപ്പൻ എന്ന പക്ഷി.
 ചണ്ഡൻ=അത്യന്തം കോപശീലൻ.
 ചതുർവിംശതി=ഇരുപത്തിനാലു.
 ചതുഷ്ഠവൃഷ്ടി=അറുപത്തിനാലു.
 ചന്ദ്രം=കാട്ടുമുളകിൻവേർ.
 ചന്ദനദായം=ചന്ദനവും രക്തചന്ദനവും
 ചാതിലിംഗം(കം)=ചായിലും
 ചാതുർവികം=നാലാംമുറപ്പനി
 ചാർദ്ദ ഗേരീ=പുളിയാരൽ.
 ചാമരം=വെഞ്ചാമരം
 ചിത്രകം=കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങ്
 ചിഞ്ചാതപ്തം=പുളിവേർതൊലി. (പുളിയുടെ പുറത്തെ പൊരിക്ക)
 ചിന്തിരം=ചിററമുത്.
 ചുരഗ്ഗുളം=ചുരക്കഴുത്തു.
 ചെന്നൽ=ഇരു പേരിലുള്ള ഒരു വൃക്ഷം (ഇതിന്റെ കുരുവിൻ എണ്ണയുണ്ട് വാതത്തിനു വളരെ നല്ലതാണ്)
 ചെറുകോൽപനച്ചം=ഉപ്പനച്ചം (കാളപ്പൊട്ട് എന്നും ഇതിനു ദേശ്യനാമം)
 ചോരം=കച്ചോലം.
 ചോരക്കിഴങ്ങ്=കച്ചോലക്കിഴങ്ങ്.

ഛ—ജ

ഛിന്നോത്തരം=ചിററമുത്.
 ജപം=ചമ്പരത്തി.
 ജാതി=പിച്ചി; ജാതിക്ക.
 ജാതിത്രയം=ജാതിക്ക പത്തിരി ഗ്രാമ്പൂ ഇവ.
 ജിഹ്വാമൂലം=നാക്കിന്റെ ചവടു
 ജീരകദായം=ജീരകം, കുരിംജീരകം
 ജീവനപഞ്ചമൂലം=കോവൽക്കിഴങ്ങ്, ശതാവരിക്കിഴങ്ങ്, അടപൊതിയൻകിഴങ്ങ്, ജീവകം; ഇടവകം ഇവ.
 ജീവന്തി=അടപൊതിയൻ (കിഴങ്ങ്)

ത — ധ — ഭ

തക്കൂരി = തക്കൂരിവഴുതിന.
 തകും = മോത്ത്, (പശുവിൻമോത്ത് സാമാന്യം)
 തണ്ഡുലം = അരി (അരിവകയാൽ)
 തപസ് = ഇലവർണ്ണം (തൊലി എന്നും)
 തപസ്ദോഷം = വിസർപ്പകഷാദികളായ രോഗങ്ങൾ.
 താർക്ഷ്യപാച്ച = ഗരുഡപ്പാച്ച
 താർതാവത് = നത്തച്ചൂരി എന്നും ഇതിനു പേരുണ്ട്. (താറാവ് എന്നു തെക്കൻദിക്കുകളിലെ ഗ്രാമ്യനാമം)
 താമ്രം = ചെമ്പ്.
 താമലകീ = കീഴാണെല്ലി
 താലകം = പനവീരൽ
 തിക്തം = പുത്തറിച്ചുണ്ടാവേർ; കടുകുരോഹിണി; കിരിയാത്തൂ.
 തിന്ത്രിണി = മരപ്പുളി.
 തിന്ത്രിണീഫലവൽക്കം = പുളിംകുരുവിൻ തിലം = എള്ളു (തൊലി തിലജം = എണ്ണ.
 ത്രായന്തി = ബ്രഹ്മി; കൊഴുപ്പ്.
 ത്രിംഗലം = നെല്ലിക്ക, താന്നിക്ക, കടക്ക (ഇവറ്റിൻതോട്ട്).
 തിപുതം = ത്രികേലുക്കൊന്ന (ശിവാത)
 തീക്ഷ്ണം (ലോഹം) = ഉരുക്ക്, ഇരുമ്പ്
 തുനി = പകുതയത്തിൽനിന്നും ഗുളേ ഹൃദയങ്ങളിലേക്കുവേദനയോടുകൂടി വായു ഗതികൊണ്ടുള്ള രോഗത്തിന്റെ പേർ.
 തുമ്പ = മൺവെട്ടി (ദേശ്യമാണ്)
 തുവ = കൊടിത്തുവവേർ
 തുത്തം = കാട്ടുതുളസിവേർ
 തുതീയകം = മൂന്നാംമുറപ്പനി
 തോട്ടി = കറുത്തോട്ടി; കാരേത്തോട്ടി
 തോയം = ജലം; ഇരുവേലി
 തോയദം = മുത്തങ്ങാക്കിഴങ്ങ്
 ദക്ഷിണാക്ഷി = വലത്തേക്കണ്ണ്
 ദണ്ഡ് = കയ്യിൽ വടിയുള്ള ആൾ.
 ദന്തി = നാഗദന്തിവേർ; ആന
 ദധി = ദൈതം.
 ദശാംഗുലം = പത്താംഗുലം.
 ദശവർഷം = പത്തു ആണ്ടുകാലം
 ദോഷം = മൂന്തിരിങ്ങാപ്പഴം
 ദോഷം = തുമ്പ
 ദോഷകം = തുമ്പക്കടം.
 ദോദശാഹം = പന്ത്രണ്ടുദിവസം.

ദിതീയം (ഹിക) = രണ്ടാംമുറപ്പനി
 ദിനിഷ്ഠം = രണ്ടുകഴഞ്ഞ്
 ദിപ്രസ്ഥം = രണ്ടിടങ്ങി
 ദിശതം = ഇരുനൂറ്
 ദാരു = ദേവതാരം
 ദാവി = മരമഞ്ഞരം തെങ്ങി
 ദിനാമം = അർശസ്സ്
 ദിഗമയം = കണ്ണിൽദീനം
 ദിഗ്ദോശം = കണ്ണിൽദീനം
 ധപജം = കൊടി (കൊടിമരം)
 ധത്രി = നെല്ലിക്കത്തോട്ട്
 ധനപന്തരം = ധനപന്തരീമന്ത്രം
 ധന്യ(ക) = കൊത്തമ്പാലയരി
 ധുദ്ധൂരം = ഉരുത്തൂ.

ന

നക്ഷത്രമാലം = ഉണ്ണു, പക്ഷി എന്നും തെക്കൻപേർ. (വേരിലെതൊലി എടുക്കണം)
 നത്തച്ചൂരി = ഇതു താർതാവലിനു പറയരുള്ള മൊറാരു പേരാണ്. ഇതിന്റെ അരിയും കിട്ടുന്നതാണ്.
 നന്നറി = ഇതു നരണിണ്ടിക്കിഴങ്ങിന്റെ മൊറാരു ദേശ്യനാമമാണ്.
 നാഗവല്ലി (രസം = വെററിലക്കൊടി (വെററിലച്ചാർ)
 നാഗപംകുദിദോഷങ്ങൾ = നാകം എന്ന ലോഹത്തിന്റെ അംശം, ചലം എന്നു പറയുന്ന ദോഷം. (രസത്തിനു മേല്പറഞ്ഞ ദോഷങ്ങൾ പോക്കി എടുക്കണം)
 നായകം = സന്നിനായകം.
 നികംഭം = നാൽക്കൊപ്പക്കൊന്ന.
 നിർഗ്ഗന്ധീ = കരിനൊച്ചി.
 നിംബം = വേപ്പ്
 നിംബജം = വെപ്പണ്ണ്
 നിർയാസം = നിർയാസപ്പാൽ എന്ന മരുന്നു (കറ എന്നും ഈ പദത്തിനർത്ഥം)
 നിലംപറണ്ട = ചെറുപ്പുള്ളടി.
 നിശം = മഞ്ഞൾ.
 നിഷ്ഠം = കഴഞ്ഞ്.
 നിഷ്കൃതി = ചുതിവിധി
 നിഷ്ഠാലം = അരക്കഴഞ്ഞ്.
 നിരംബുവെണ്ണ് = നീരടുത്തവെണ്ണ്.
 നീണ്ടി = നരണിണ്ടിക്കിഴങ്ങ്.
 നീരട്ടി = മരോട്ടി (കുരു).
 നീലീ = അമരി (വേർ).
 നൂറ് = ചുണ്ണമ്പ് (സംഖ്യ).

പ—ഫ—ബ—ഭ

പഞ്ചകോലം=തിപ്പലി, കാട്ടുതിപ്പലി
വേർ, കാട്ടുമുളകിൻവേർ, കൊടുവേ
ലിക്കിഴങ്ങു്, ചുക്കു് ഇവ.

പഞ്ചഗവ്യം=ചാണകനീർ, ഗോമൂത്രം,
നെയ്യു്, പാൽ, തൈര ഇവയുടെ അ
ളവും മറ്റും. പരിശിഷ്ടം 203-ാം
യോഗം നോക്കുക.

പഞ്ചമൂലം=ഇതു അഞ്ചുവിധത്തിൽ ഉണ്ടു്.
പരിശിഷ്ടം 70-ാംയോഗം നോക്കുക.

പഞ്ചവല്ലം=ആൽ, അരയാൽ, അത്തി
ഇത്തി ഇവറ്റിൻതൊലി (ഇതിന്നുമാ
ത്രം നാലാമരമെന്നു പേർ) കല്ലാലിൻ
തൊലികൂടിയായാൽ പഞ്ചവല്ലമായി.

പഞ്ചവിംശതി=ഇരുപത്തിയഞ്ചു്

പടഹം=ഒരു വാദ്യവിശേഷം

പട്ടമുണ്ണം=ഇതുപ്പിൻപൊടി

പട്ടം=പർപ്പടകപ്പല്ലു്

പത്രക്ഷാളനം=ഇലകൾ കുക

പയലി=വശളച്ചീര

പലാശബീജം=പ്പാശിൻകരു

പനസക്കം=ചക്ക

പയോയുതം=ചാലുകൂടികൂട്ടി

പലം=12 കഴഞ്ചുകൂട്ടുന്നതു്

പഴക്കം=പഞ്ചമംപഴക്ക (മീറ)

പ്രതിതുനി=ഗുരോപസ്ഥങ്ങളിൽ നിന്നുവാ
യു് വലിയ വേദനയുണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടു
പകാശയത്തിലേക്കു ഗമിക്കുന്ന സ്വ
ഭാവമുള്ള ഒരു ഗുരുവിശേഷം.

പ്രസേകം=വായിൽ വെള്ളംവരിക

പ്രസാരണീ=ഇതിന്നു തലനീളി എന്ന്
വടക്കും, കുതിരവാലി എന്ന് തെക്കും
ദേശ്യനാമങ്ങൾ ഉണ്ടു്.

പ്രസ്ഥം=ഇടങ്ങഴി (16 പലം)

പ്രസ്ഥാലം=ഇരുന്നാഴി (8 പലം)

പാറം=പാടത്താളിക്കിഴങ്ങു്

പാദം=കാൽ, (നാലിലൊരുഭാഗം)

പാദചർമ്മം=കാലിനകത്തെ തൊലി

പാനാഭ്യഞ്ജനം=കുടിക്കുക, തേയ്ക്കുക.

പാരദം=രസം

പിണ്ഡസ്വേദം=കിഴികൊണ്ടു വിയർപ്പി
ക്കുക (പിണ്ഡത്തെലംകൊണ്ടു കിഴി
യിട്ടുന്നതിന്നും പാശ്വാഭ്യഞ്ജനംപോൽ)

പീലിറ്റജി=മയിൽപ്പീലിക്കണ്ണു്

പുനൻവ=തമിഴാമവേർ

പുരാണമരിചം=പഴയ കുരുമുളകു്

പുരാണോഷണം=പഴകിയ കുരുമുളകു്

പുഴുകു്=വെരുകിൻപുഴുവു്

പൈശ്വനാഗം=വിചാരശൂന്യത എന്നുകൂടി
അർത്ഥമുണ്ടു്.

ഫലശ്ശുക്ഷേത്രം=വിളവുകൾ ഉള്ള നല്ല
ഭൂമി

ഫേനം=പത (നര)

ബലം=കുറഞ്ഞോട്ടിവേർ

ബലാഭായം=കുറഞ്ഞോട്ടിവേരും അതുകക്ക
റഞ്ഞോട്ടിവേരും.

ബഹിഃ=ബാഹ്യത്തിൽ

ബുഭുക്ഷ=വിശപ്പു്

ബൃഹതീദ്രവ്യം=ചെറുവഴുതിനവേരുംവെ
ൺവഴുതിനവേരും

ബൃഹണ്ണം=പോഷിപ്പിക്കുന്നതു്

ബൃഹതീഫലം=വഴുതിനങ്ങ

ഫല്ലാതകം=ചക്കര

ഭ്രമരഗേഹം=വട്ടാവെളിയൻകൂട്ടു്

ഭീരു=യേശീലൻ

ഭൂമിതലം കര=നിലപ്പനക്കിഴങ്ങു്

ഭൂനാഗം=കഴിയിര (അഞ്ഞൂൽ)

ഭൂഗപം=ഗ്രാമ്പൂ

ഭ്രമരം=കച്ചേന്നി (കഞ്ഞുണ്ണി); വെര
ന്തേൻ എന്നും അർത്ഥം)

മ

മക്കണം=മുട്ട

മണ്ഡലം=41-ദിവസം

മധു=തേൻ

മധുകം=എരുട്ടിമധുരം (അതിമധുരം)

മധുസ്തനാരി=ചീനപ്പാവു്

മധുകം=ഇലപ്പക്കരൽ

മധുകതൈലം=ഇലപ്പഎണ്ണ

മാഹാജാത്യം=വലിയ കീഴാണെല്ലി

മാഹാഷഡം=ചുക്കു്

മാഗധീ=ചെറുതിപ്പലി

മാഘം=മകരം കുംഭംമാസങ്ങളിൽ പെ
ട്ടുവരുന്ന ഒരു ചാന്ദ്രമാസം

മാരിനീർ=മഴവെള്ളം

മാക്ഷികംമധു=ചെറുതേൻ

മുക്കതകേരൻ=തലമുടിഞ്ഞുവൻ

മുണ്ഡീ=കുരുകൻ

മുപ്പുരം=ചുരം, പൂരം, പൂരുത്തൂരി

മുത്തിരം=കടങ്ങൽ

മുസ്സ=മുത്തങ്ങാക്കിഴങ്ങു്

മുദം=ചെറുപയർ

മുസലം=ഇലക്ക

മുകൻ=സംസാരിക്കാൻ വയുത്തവൻ
(മൗനിയായവൻ)

മൂന്നഞ്ചേഴായതാരം = ജന്മനക്ഷത്രത്തിൽ
നിന്നും മുമ്പും പിമ്പും മൂന്നാമത്തേയും
അഞ്ചാമത്തേയും ഏഴാമത്തേയും ന
ക്ഷത്രങ്ങൾ

മൂലദ്രവ്യം=കിഴങ്ങ് വേരു മുതലായ സാ
ധനങ്ങൾ

മൂവ്=പെരുംകുരുവവേരു

മേടസ്സ്=മേടസ്സ് എന്ന ധാതു, കൊഴുപ്പ്
(വസ)

മോദകം=അയമോദകം.

യ

യക്ഷ്യാ=രാജയക്ഷ്യാവ് (ക്ഷയം) രോഗം,

യക്ഷാക്ഷി=കഴഞ്ചി (കഴട്ടി)

യക്ഷാക്ഷിബീജം=കഴട്ടിക്കുരുപ്പരിപ്പ്

യതി=സന്യാസി; മനസ്സിനെ അടക്കി
യവൻ

യമകം=രണ്ടു എണ്ണകളോ, എണ്ണയും
നെയ്യുമോ തമ്മിൽ കൂടിയത്

യവാഗ്ര=കഞ്ഞി

യാമം=ഏഴരനാഴികനേരം

യാഷം=കൊടിത്തൂവവേർ.

ര

രക്തപുഷ്പം=ചുവന്നപുഷ്പം

രജകൻ=വെളുത്തേടൻ

രജനീ=രാത്രി, മഞ്ഞൾ

രജസപലം=തീണ്ടാരിയായവൻ

രംഭം=വാഴ (വാഴക്കിഴങ്ങ്, വാഴപ്പഴം
ഇല)

രസം=ചരം (ചാരം)

രാമം=കായം

രാസ്തം=ചിറ്റാത്ത

രധിരം=രക്തം

രേചനം=മലത്തെ പുറത്തുകുളയ്ക്കുന്നത്

രേണകം=അരേണകം

രോഗസ്തം=വെള്ളക്കൊട്ടം

രോഹിണീ=കടുകുരോഹിണി.

ല—വ

ലവംഗം=ഇലവർണ്ണം (ഗ്രാമ്പൂ)

ലവണം=ഉപ്പ്, ഇതുപ്പ്

ലവണത്താതൻ=കടലുപ്പിൽ കൂടിക്കിടക്ക
ുന്ന കറുത്തചെളി (ഇതിനു ദേശ്യനാമ
ത്തിൽ ഉപ്പിന്റെ തന്ത എന്നു പറ
യുന്നു)

ലഗൂനം=വെളുത്തുളളി

ലക്ഷം=കാലരക്ഷ

ലക്ഷാരസം=കോലരക്ഷിൻകഷായം

ലോഹം=ഇരുമ്പ്

ലോഹിതാസ്ഥം=മിശിറിൻ(നീറിൻ)മുട്ട

വചം=വായമ്പ്

വടു=ബാലൻ; ബ്രഹ്മചാരി

വനസ്പരണം=കാട്ടുചേന

വപനം=ക്ഷൗരം

വരം=ത്രിഫലത്തോട്ട് (ത്രിഫലയുടെ അ
ർത്ഥം നോക്കുക)

വത്സകം=കടകപ്പാലയരി

വണ്ടുകെട്ടി=വടികെട്ടി (ഒരു വായിട്ടങ്ങി
യ പാത്രത്തിൽ തുണികെട്ടി അതിനക
ത്താക്കി അടച്ചു) എന്നർത്ഥം

വഹ്നി=കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങ്

വ്യോഷം=മുക്കു, മുളക്, തിപ്പലി

വാപീകൃപതടാകാദി=ചെറിയ കുളം, കി
ണർ, വലിയ കുളം മുതലായവ

വാരി=ജലം; ഇരുവേലി

വാശം=ആടപ്പോടകവേർ

വിഹ്വി=വിനാശിക

വിടയം=അതിവിടയം; കുരുവില്പാക്കുട്ട
ക്കു എന്നും അർത്ഥമുണ്ട്.

വിദ്യം=അറിയുന്നു (അഭിപ്രായമാകുന്നു)

വിപ്രഹത്തി=ബ്രാഹ്മണനെ കൊല്ലുന്നത്

വില്പൻ=വില്പധരിച്ചവൻ

വിലപം=കുവളവേർ

വിവാദം=വാദപ്രതിവാദം

വിംശതി=ഇരുപത്

വിസ്ഫോടം=പൊള്ളി ഇളകുക

വിസ്ഫോടവിനിവൃത്തി=പൊള്ളി ഇള
കുന്നതു ശമിക്ക

വീരവാളി=വീരളിപ്പട്ട് എന്നു പ്രസിദ്ധ
മായ പട്ട്

വൃഷം=ചൂതവൃക്ഷം

വൃക്ഷം=ആടപ്പോടകവേർ

വെണ്ണീർ=ചാരം (ചാവൽ)

വെള്ളില=വെള്ളരോട്ടിഇല (ഈ ചെ
ടിയുടെ തളിർ നല്ല വെളുപ്പായിരി
ക്കും. പറഞ്ഞാൽ എന്നു വേരുണ്ട്.
സംസ്കൃതം ലവലീ എന്നാണു്)

വേലി=കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങ്
 വേലം=വിശാലരി
 വൈശംഖം=വൈശംഖം എന്ന ചന്ദ്ര
 മാസം. ഇടവമാസത്തിനടുപ്പിച്ചാണ്.

ശ

ശക്തവല്ലി=ഉഴിഞ്ഞ
 ശക്തം=ശക്തം, പഞ്ചസാര, കല്ല്
 ശത്രു=കിടക്ക, മെത്ത
 ശരപുംഖം=കൊഴിഞ്ഞിൽവേർ
 ശരപുഖം=കൊഴിഞ്ഞിൽവേർ
 ശ്രവണം=കേൾവി; ചെവി
 ശ്രാവണം=ശ്രാവണമാസം (ചിങ്ങത്തി
 നടുത്തു)
 ശ്രവണത്തി=ചെവിവേദന
 ശ്രീകണ്ഠബീജം=രസം
 ശ്രേഷ്ഠാദകം=ത്രിഫലക്കഷായം
 ശോഭനം=വെളുത്തത്
 ശ്വിത്രകം=വെളുത്ത (തൊലി ചൊരി
 ഞ്ഞു വെളുക്കുന്ന) ഒരുമാതിരി തപ
 ഗ്രാഹം
 ശംഭം=മുക്കുൾ കഴഞ്ഞ്
 ശംഖി=നെല്ല്
 ശംഖ്യനം=ചെന്നെല്ലരിച്ചോർ
 ശിരാനിളി=തലനീളി (പ്രസാരിണി)
 ശിലാജതു=കർപ്പൂരശിലാജതു, കുമ്പം
 ശിശിരങ്ങൾ=നണുത്തവ
 ശിവം=കടക്കം
 ശുചി=വൃത്തി; നിർമ്മലത
 ശുഷ്കരജലം=പഴംതേങ്ങാവെള്ളം
 ശുഷ്കന്ധനം=ഉണങ്ങിയ വിറക്
 ശുഷ്കമരം=ഉണങ്ങിയ മരം
 ശുന്ധമന്ദിരം=ആളില്ലാത്ത വീട്
 ശൃതം=കാച്ചിക്കുറുക്കിയത് (കഷായം)
 ശരം (ശം)=വീക്കം
 ശരം=ക്ഷയരോഗം (മെലിവും)

ഷ - സ - ഹ

ഷട് പദം=കയ്യോനി (കഞ്ഞണ്ണി)
 ഷട് തന്ധൂലം=അരിവകയറു (കടക
 പ്തലയരി, കാർകോകിലരി, ചെറുപ്പ
 നയരി, വിശാലരി, ഏലത്തരി, കൊ
 തമ്പാലയരി)

ഷട് പലം=തിപ്പലി, കാട്ടുതിപ്പലിവേർ,
 കാട്ടുമുളകിൻവേർ, കൊടുവേലിക്കിഴ
 ങ്ങ്, ചുക്കു, ഇന്തുപ്പ്.

ഷട് ശതം=അറുനൂറ്
 ഷഡക്ഷം=ആറക്ഷഞ്ചു (18-കഴഞ്ചു
 എന്നും അർത്ഥംവരും)

ഷഷ്ടി=അറുപതു
 ഷോഡശ=പതിനാറ്

സപ്തധതു=രസം, രക്തം, മാംസം, മേ
 ദസ്സ്, അസ്ഥി, മജ്ജാവു. ശുക്ലം,
 ഇവ.

സങ്കേതം=പുറയിടത്തിനകത്തു; (വള
 പിനകം)

സർഗ്ഗശ്ലോകം=ശരീരം മുഴുവനും

സർഷപം=കടുകു

സഹചരം=കുറിംകുറിഞ്ഞിവേർ

സഹദേവി=തിരുതേവി

സ്തന്ധം=മുലപ്പാൽ

സ്തോത്രം=തൈലം, നെയ്യ് മുതലായവ

സ്തോത്രകർമ്മം=വിയർപ്പിക്കുക എന്ന ക്രിയ

സിതം=പഞ്ചസാര

സിന്ധുതമം=ഇന്തുപ്പ്

സുധാകംഭം=അമൃതകലശം

സുവർണ്ണതൂണം=സുവർണ്ണകപ്പല്ല്

സൂക്ഷ്മനേത്രപ്രവൃത്തി=കണ്ണുകൊണ്ട് അ
 ധികം സൂക്ഷ്മസാധനങ്ങളിൽ വ്യാപ
 രിച്ചു ഏതെങ്കിലും പ്രവൃത്തിയിൽ ഏ
 ർപ്പെടുന്നത്.

സൈന്ധവം=ഇന്തുപ്പ്

ഹരീതകീ=കടക്കം.

സങ്കേതങ്ങൾ

കപം=കപം=കഷായം

ലേ=ലേഹ്യം

തൈ=തൈലം

ലേപം=ലേപനം. പുഷ്പ്

ഘൃ=ഘൃതം, നെയ്യ്

ഗു=ഗുളിക

മു=മുണ്ണ്, ചൊടി

ഭേ=ഭേസം.

ചികിത്സകചിന്താമണി.

(വൈദ്യസംഗ്രഹം)

*****

ഭാഗം ൧.

അദ്ധ്യായം ൧.

*****

ഗുരുഗണേശാഭിവാദനം.

ഗണനാഥനെനിക്കേററം തുണയാജ്ഞാരികെപ്പൊഴും	
വാണിമാതാവുമവുണ്ണും വസിച്ചിടുകനാവതിൽ.	൧
ഗുരുഭൂതവരന്മാരും ഹൃദയേ കുടികൊള്ളണം	
മഹാബ്രാഹ്മണരും നന്നായടിയത്തിന്നനുഗ്രഹം,	൨
വഴിയേ ചെയ്തതിന്നായിത്തൊഴുതേൻ ഭക്തിപൂർവ്കം.	
ചെമ്പകാമംഗലത്തിങ്കൽ പണ്ണശാലയിൽനിത്യവും	൩
മഹാമായയെ നന്നായി പൂജിച്ചിട്ടതിഭക്തനായ്	
കർമ്മപാശത്തെലംഘിച്ചു നിത്യമഷ്ടാംഗയോഗിയായ്	൪
പരമധ്യാനവുംചെയ്തു ബ്രഹ്മാനന്ദേന വാണിടും	
ശ്രീമൽഗുരുപദാംഭോജം വന്ദിച്ചേനടിയൻമുദാ.	൫
ഭാഷാപദ്യംരചിപ്പാനി നടിയത്തിന്നനുഗ്രഹം	
വിശേഷാൽ ചെയ്തതിന്നായിത്തൊഴുന്നേൻ പാദപങ്കജം.	൬

വിഷയസംഗ്രഹം.

ദേഹത്തിന്റെവിശേഷങ്ങൾ നാഡിതന്റെവിശേഷവും	
രോഗങ്ങൾക്കുചുരുക്കിട്ടു ദൃഷ്ടമായയുഷധങ്ങളും	൭
പൂർവ്കർമ്മവിപാകത്തിൻ നിഷ്കൃതീദാനഹോമവും	
ഈശ്വരമാർക്കുനേദ്യങ്ങൾ പൂജാലംകാരമെന്നിവ	൮
ഓരോവ്യാധിക്കുവെച്ചേറെ ചെയ്യാനുള്ളപ്രകാരവും	
* യോഗശാസ്ത്രംവൈദ്യശാസ്ത്രം ജ്യോത്സ്യംകർമ്മവിപാകവും	൯

പ്രജ്ഞാവൈഭവമന്മദസ്ഥാമിതാനിശ്ലേഷശാസ്ത്രാംബുധേഃ
സാരാത്മാനമൃതം സ്വയം സുമധുരം സമ്പാദയൻ പായയൻ
ശിഷ്യാൻ വത്സലതാഭരാത് സുമനസസ്തപൻ ബുധാൻ ഗീയതേ
യഃ സർവ്വ നതേ/സ്തി, തം ഗുരുവരം ശ്രീനീലകണ്ഠാഭിധം.

* അവതാരിക നോക്കുക.

ഇച്ചൊല്ലിയമഹാശാസ്ത്രം മറ്റും പല പുരാണവും
നോക്കിട്ടതിൽപറഞ്ഞുള്ള പ്രമാണങ്ങളെടുത്താമം ൧൦
സംക്ഷേപിച്ചുപരീക്ഷിച്ചു വൈദ്യസംഗ്രഹമെന്നൊരു
ഭാഷാഗ്രന്ഥംചെയ്തന്നേൻ ഗുരുനാഥകൃപാബലാൽ. ൧൧

ആധാരസ്വരൂപാദികൾ.

തൊണ്ണൂറാറംഗുലാന്തന്റെ വിരൽകൊണ്ടു ശരീരവും
അതിന്റെ മധ്യഭാഗത്തു് മൂലാധാരമതായതു്. ൧൨
മൂലാധാരത്തിങ്കൽനിന്നു സുഷുപ്താനാഡിമേല്പടേ
കപാലപത്മത്തിലോളം ചെന്നുമുട്ടിയിരിപ്പതു്. ൧൩
അതിന്റെയുള്ളിലാകുന്നു + ഷഡാധാരങ്ങളൊക്കെയും
മൂലാധാരം തുടങ്ങിട്ടു പന്ത്രണ്ടു നിലയുണ്ടെടോ ൧൪
മൂലാധാരത്തിന്നു ചുറ്റുമെണമടങ്ങീട്ടു കണ്ഡലി
ചുറ്റിക്കെട്ടിക്കിടക്കുന്നു മോക്ഷപാരാനുബന്ധിയായു്. ൧൫
അഗ്നിപോലെ ജ്വലിച്ചിട്ടു നിന്നീടുന്നവിടെശ്ശിവൻ
അതിന്നിരുവിരൽമേലേ സ്വാധിഷ്ഠാനമതികലും ൧൬
ബ്രഹ്മനായിട്ടിരിക്കുന്നു അഗ്നിപോലെ ശിവൻ സഭാ.
ദശാംഗുലമതിൻമീതേ പൊക്കിളിൽ മണിപൂരകം. ൧൭
അക്കനായിശ്ശിവൻ വഹ്നിജ്വാലയോടുമിരുന്നുടൻ
ഭക്ഷിക്കുന്ന പദാർത്ഥത്തെപ്പചിക്കും സർവ്വഭോജിനാം. ൧൮
ജഠരാഗ്നിയിതെന്നല്ലോ ചൊല്ലീടുന്നു മഹത്തുകൾ
അതിൻമേൽ ഹൃദയത്തിങ്കൽ നാലാമാധാരമുണ്ടതു് ൧൯
അനാഹതമിതെന്നല്ലോ ചൊല്ലീടുന്നവിടത്തിലു്
വിഷ്ണുരൂപേണ വാഴുന്നു ശിവൻ ജീവസ്വരൂപനായു്. ൨൦
കണ്ഠദേശത്തിലാകുന്നു ശുദ്ധിചക്രമതെന്നതു്
അമൃതാംശുവതായിട്ടു ശിവൻവാഴുന്നു സർവ്വഭാ. ൨൧
ഭൂമധ്യത്തിങ്കലുണ്ണമാരാമാധാരചക്രവും
സർവ്വഭൂതമയം താനായു് നിന്നീടുന്നവിടെശ്ശിവൻ. ൨൨

നാഡീവിവരണം.

കപാലപത്മം കീഴുപോട്ടു കമഴ്ത്തിട്ടുള്ളതിങ്കലു്
സുഷുപ്തചെന്നുമുട്ടിട്ടുണ്ടവിടെ പാദശാന്തമാം ൨൩
ശുദ്ധിചക്രത്തിങ്കൽനിന്നു ജിഹ്വാമൂലത്തിലോളവും
പാരമൊന്നുണ്ടു തീർത്തിട്ടു സുഷുപ്തപാരകേമുഖം. ൨൪

+ ഷഡാധാരങ്ങൾ. 1 മൂലാധാരം തുടങ്ങിയുള്ളവ 96 തത്വവിവരണത്തിൽ ഉണ്ടു് 60 മുതൽ ശ്ലോകങ്ങൾ (1-ാം അദ്ധ്യായം) ഷഡാധാരദേവതാധ്യാനാദികൾ ഗ്രന്ഥാന്തരങ്ങളിൽ നോക്കുക. (തന്ത്രരത്നാവലിയിൽ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ടു്.)

സദാശിവനിതാകുന്നു സുഷുപ്തയുള്ള ദേവതാ	
സുഷുപ്തയ്ക്കരികേചേർന്നു വലഭാഗത്തു പിംഗല	൨൫
സുഷുപ്തപോലെ മേല്പോട്ടു ചെന്നുമുട്ടിട്ടു നാൽവിരൽ	
മുമ്പോട്ടൊടിഞ്ഞുതുങ്ങിട്ടു വലനാസികയായതു്	൨൬
അതിന്നു ദേവതാസൂര്യൻ വിഷവാഹിനിയാമതു്	
അപ്പുണ്ണമിടഭാഗത്തു മിഡയെന്നൊരു നാഡിയും	൨൭
മേല്പോട്ടുചെന്നുമുട്ടിട്ടു തുങ്ങിട്ടങ്ങിടനാസിക	
ചന്ദ്രൻദേവതയാകുന്നു സുധാവാഹിനിയാമതു്	൨൮
സുഷുപ്താപിംഗലാപ്യേഷു വലഭാഗത്തുനിന്നുടൻ	
ഉഷയാം നാഡിമേല്പോട്ടു ചെന്നുമുട്ടിക്കുനിഞ്ഞതു്	൨൯
ഒക്കിണാക്കിയതാകുന്നു ഇടഭാഗത്തുമങ്ങനെ	
അലംബുഷാ എന്ന നാഡി വാമനേത്രമതായതു്	൩൦
പിംഗലയ്ക്കുവലത്തായി മുമ്പിൽ ഗാന്ധാരിയെന്നൊരു	
നാഡിചേർന്നുവിലങ്ങിട്ടു വലകണ്ണുമതായതു്;	൩൧
അപ്പുണ്ണമിടഭാഗത്തും ഹസ്തിജിഹ്വയിതെന്നൊരു	
നാഡിചെന്നുവിലങ്ങുന്നതിടകണ്ണുവുമായ്തും	൩൨
മൂലാധാരത്തിങ്കൽ നിന്നിട്ടേഴനാഡികളിങ്ങനേ	
മേലും കീഴുംകലർന്നിട്ടു കെട്ടുപെട്ടുകിടപ്പതു്	൩൩
മണിപൂരത്തിങ്കലുണ്ടു് കക്കടാഞ്ചലസമാനമായ്	
നാഡീകന്ദമതിൽനിന്നിട്ടുതഭവം മറ്റുനാഡികൾ	൩൪
മേല്പോട്ടുനാലും കീഴ്പോട്ടുമൂന്നും കൂടേഴനാഡികൾ	
നാഡീകന്ദത്തിങ്കൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടുവ ചൊല്ലിടാം	൩൫
സുഷുപ്താ തന്നുടേനേരേ മുമ്പിൽ ഗാന്ധാരിയെന്നൊരു	
നാഡിയുണ്ടതു ചൊക്കിൾക്കുമിടഭാഗത്തുകൂടവേ	൩൬
ശുദ്ധിചക്രത്തിന്നുകീഴെ സുഷുപ്താ ദ്വാരകേമുഖം	
കൊണ്ടക്കൊടുത്തിരിക്കുന്നു അന്നപാകരസത്തിനെ	൩൭
മൂലാവിൽസുധയാക്കിട്ടു ചമയ്യാനതുശംഖിനീ	
ശംഖിനീതന്നുടെ നേരേ മുമ്പിലുണ്ടുപയസ്വിനീ	൩൮
അതിന്നുമുമ്പിലാകുന്നു വിശേഷാദരയുമിങ്ങനെ	
ഇന്നാഡിരണ്ടുമാകുന്നു ഭോജനത്തിന്റെ നാഡികൾ	൩൯
ജലദ്രവ്യങ്ങളായുള്ള ഭോജ്യം പോകും പയസ്വിനനു	
ഉറച്ചുള്ളവയെല്ലാമേപോകും വിശേഷാദരാന്തരേ	൪൦

ചതുർത്ഥമഹാനാഡികൾ. 1. സുഷുപ്ത. 2. ഇഡാ. 3. പിംഗല. 4. ഉഷാ. 5. അലംബുഷാ. 6. ഗാന്ധാരി. 7. ഹസ്തിജിഹ്വാ. (ഇവ സപ്തനാഡികളുമാത്രം.) 8. ശംഖിനി. 9. പയസ്വിനി. 10. ശുക്ലാസിനി. (ശങ്കസിനീ എന്നും പേരു കാണുന്നു) 11. സരസ്വതി. 12. ബാലി. 13. വിശേഷാദര. 14. രാകാ ഇവയാണു്.

൪

ചികിത്സകചിന്താമണി

ഇമ്മൂന്നിന്നടനേ മുന്വിൽ ജിഹ്വാനാഡീ സരസ്വതീ	
വിശേഷാദമുറിഞ്ഞിട്ടു രണ്ടായിട്ടുള്ളതിങ്കലു്	൪൧
നാഭിക്കനേരേ മേലേടം ചൊല്ലാം ആമാശയം തഥാ	
പകാശയമതിൻകീഴേ മുറിയെന്നുധരിക്കണം.	൪൨
നാഡീകന്ദത്തിങ്കൽനിന്നു പകാശയസമീപമായ്	
മൂന്നുനാഡികൾ കീഴ്ച്ചോട്ടേക്കുള്ളതും പറയാമിനി	൪൩
ബാലിയെന്നു പറഞ്ഞീടും പൃഷ്ഠഭാഗത്തു നാഡിയും	
മലംപോകുന്നതിൽകൂടെ ഗുദംതന്നെയതായത്	൪൪
അതിന്നുമുന്വിലാകുന്നു രാകയാം മൂത്രവാഹിനി	
അതിന്നുമുന്വിലാകുന്നു ശുക്ലാസിനിയുമിങ്ങനെ	൪൫
ശുക്ലവാഹിനിയായുള്ള നാഡിയങ്ങതിലുടവേ	
ശുക്ലം സ്രവിച്ചുചെന്നിട്ടു മൂത്രഭാരമതിങ്കലേ	൪൬
കൂടിയോനിയിലായിട്ടു * ഗർഭകുക്ഷിയിലായ്ക്കും.	
ബ്രഹ്മസ്വരൂപമായുള്ള വസ്തുശുക്ലമതാകയാൽ	൪൭
അയോനൗ ച വിയോനൗ ച നിഷിഞ്ചൻ പാതകീഭവേത്.	
ഇങ്ങനേ നാഡീകന്ദത്തിൽ ഏഴും മുന്വിലതേഴുമായ്	൪൮
ചതുർത്ഥമഹാനാഡീ ഭേദേ ഽതിബലമായതിൽ	
ജീവനും വായുവുംകൂടിസ്സദാസഞ്ചാരമാകയാൽ	൪൯
കുറഞ്ഞൊന്നതിലെങ്ങാനും മുറിഞ്ഞാൽമരണംവരും.	

സിരാസ്വരൂപാദികൾ.

ഇവകൂടാതെഭവിച്ചു നാഡീകന്ദാൽ സിരാസ്തഥാ	൫൦
ഏഴുപത്തീരായിരമായ്, സർഗ്ഗാത്രേ ഗമിച്ചവ	
മയിൽമുട്ടയിലേ രേഖപോലെ വ്യാപിച്ചിരിപ്പതും	൫൧
സുഷുപ്ത തന്നുടേപ്പൃഷ്ഠ ഭേദത്തിന്റെ ബലത്തിനും	
തണ്ടെല്ലുമുണ്ടു മേല്പോട്ടു ചെന്നുമുട്ടി വളഞ്ഞത്	൫൨
വില്ലുപോലെയിരിക്കുന്നു നാഡികൾക്കു ബലത്തിനു്	
നാഡീകന്ദത്തിന്നു മേലുമിടഭാഗത്തുമിങ്ങനെ	൫൩
ചെന്നുചേർന്നിട്ടിരിക്കുന്നു ഭക്ഷണദ്രവ്യമൊക്കെയും	
ജഠരാഗ്നി,യിനാൽ (യതാൽ) പാകംചെയ്തുകിട്ടങ്ങൾ കീഴ്ച്ചെടെ	

* ഗർഭകുക്ഷി=ഗർഭാശയം. 56-ാംശ്ലോകം. ഇത് അന്നപാകക്രിയയെപ്പറ്റിയ ഒരുഭിപ്രായംമാത്രമാണ്. കൗഷ്ഠകൻ അഹോരാത്രംകൊണ്ടു ഗുണം പ്രകാശിപ്പിക്കു മെന്നു വാഗ്ദേശം അഭിപ്രായമുണ്ടു്. ഇതിനെപ്പറ്റി മാസംകൊണ്ടെന്നും 8 ദിവസം കൊണ്ടെന്നും മറ്റു് കാൾ ആചാര്യന്മാർക്കു മതാന്തരങ്ങളുണ്ടു്. 57-58 നാഡീകളുടെ ദോഷശ്രുതിതപം മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണു്. ഈ വിഷയങ്ങൾ അഷ്ടാംഗഹൃദയത്തിൽ ഉള്ളവയല്ല. യോഗശാസ്ത്രാദി പരിജ്ഞാനമുള്ളവരിൽനിന്നും ഗ്രഹിക്കേണ്ടതാണു്.

പകപാശയത്തിൽവീണിട്ടു ബാലിയുടേ പുറത്തുപോം
ജലദ്രവ്യങ്ങളെല്ലാമേ രാകായുടെയുമിങ്ങനെ ൫൫
രസാംശമൊക്കെ മേല്പോട്ടു മുപ്പതാം നാഴികയ്ക്കകം
സപ്തധാതുക്കളിൽചെന്നു ചേർന്നീടുമതുനിശ്ചയം ൫൬

ദോഷങ്ങളുടെ ആശ്രയാശ്രയിതവുമാകും.

ഇഡായാം വർത്തതേ വാതഃ പിംഗലായാഞ്ച പിത്തവുമാ
ശ്ലേഷ്മാ സുഷുമ്നയിൽതന്നെ വർത്തിച്ചീടുന്നു സർവ്വ(തഃ)ഭാ ൫൭
വാതം വായുപിത്തമഗ്നി ശ്ലേഷ്മാവെള്ളവുമായ്ക്കും
അപാനൻ വാതമാകുന്നു പ്രാണൻ പിത്തവുമായ്ക്കും ൫൮
സമാനൻ ശ്ലേഷ്മമായിട്ടു വർത്തിച്ചീടുന്നു സർവ്വഭാ.

തത്വസംഖ്യാവിവരണം.

* തൊണ്ണൂററാറുണ്ടു തത്വങ്ങൾ അതിന്റെ വിവരങ്ങളെ ൫൯
മഹത്തുക്കൾ പറഞ്ഞിട്ടു ധരിക്കേണ്ടുന്നതാകയാൽ
സംക്ഷേപിച്ചതിനുള്ളൊരു സംഖ്യമാത്രം പറഞ്ഞിടാം. ൬൦

* ക്ഷണവതിതത്വങ്ങൾ: ഭൂതങ്ങൾ 5—പൃഥ്വി, ജലം, അഗ്നി, വായു, ആകാശം. ജ്ഞാനകർമ്മശ്രീയങ്ങൾ 10—മുക്ത, നഷ്ട, കണ്ണ, തൊലി, ചെവി, വാക്ക്, പാദം, പാണി, ഗുദം, ഉപസ്ഥം (ലിംഗം)ഭൂതശ്രീയവിഷയങ്ങൾ 10—ഗന്ധം, രസം, രൂപം, സ്പർശം, ശബ്ദം, വചനം, ഗമനം, ഭരണം, വിസർജ്ജനം, ആനന്ദം. ദശപ്രാണന്മാർ—പ്രാണൻ, അപാനൻ, ഉദാനൻ, സമാനൻ, വ്യാനൻ, നാഗൻ, ക്രമൻ, കൃകലൻ, ദേവദത്തൻ, ധനഞ്ജയൻ. ഷഡധാരങ്ങൾ—(12 മുതൽ ശ്ലോകങ്ങളാൽ വിവരിക്കുന്നു.) 1. മൂലധാരം 2. സ്വാധിഷ്ഠാനം. 3. അനാഹതം, 4. ആജ്ഞം, 5. വിശുദ്ധി 6. ലംബിക ഇവയാകുന്നു.

അഷ്ടരാഗങ്ങൾ—കാമം, ക്രോധം, ലോഭം, മോഹം, മദം, മാത്സര്യം, ഡംഭം, അഹങ്കാരം.

കരണാദിചതുഷ്ടയം—ബുദ്ധി, ചിന്തം, മനസ്സ്, അഹങ്കാരം.

സങ്കല്പാദിചതുഷ്ടയം—ചലനം, ഭാവനം, കമ്പനം, കഞ്ചനം.

സപ്തധാതുക്കൾ—രസം രക്തം മംസം മേദസ്സ് അസ്ഥി മജ്ജ, ശുക്ലം.

മൂന്നനുധികൾ—ഇഡ പിംഗല സുഷുമ്ന.

ത്രിഗുണങ്ങൾ—സത്വം രജസ്സ് തമസ്സ്.

ഏകാന്ത്രയം പുത്രേഷണം ദാദേഷണം വിത്തേഷണം.

ദോഷത്രയം—വാതം പിത്തം കഫം.

അവസ്ഥാത്രയം—ജാഗ്രത്, സ്വപ്നം, സുഷുപ്തി.

ഇന്ദ്രിയന്മാർ—ബ്രഹ്മ വിഷ്ണു മഹേശ്വരൻ.

തപത്രയം—ലാല്പാതമികം ആധിഭൗതികം ആധിദൈവികം.

മണ്ഡലത്രയം—സൂര്യമണ്ഡലം സോമമണ്ഡലം അഗ്നിമണ്ഡലം.

ദേഹത്രയം—സ്ഥൂലം സൂക്ഷ്മം കാരണം.

പഞ്ചകാശങ്ങൾ—അനന്ദം മനോമയം പ്രാണമയം വിജ്ഞാനമയം ആനന്ദമയം, ഇങ്ങനെ തൊണ്ണൂററാറു തത്വങ്ങൾ.

നടേഭൂതങ്ങളുഞ്ചല്ലോ പിന്നെപ്പത്തിരിയങ്ങളും	
അതിന്റെ വിഷയം പത്തും പത്തു പ്രാണങ്ങൾപിന്നെയും	൬൧
ഷഡാധാരങ്ങളും പിന്നെ അഷ്ടരാഗങ്ങളും തഥാ	
കരണാദിചതുഷ്കുഞ്ച സങ്കല്പാദിചതുഷ്കുവും	൬൨
ഏഴുധാതുക്കളും മൂന്നു നാഡീമണ്ഡലവും തഥാ	
ത്രിഗുണം ചൈഷണം ഭൂഷ്യം അവസ്ഥാന്ത്രയവും പുനഃ	൬൩
ഈശന്മാർ മൂന്നുപിന്നേതങ്ങളത്ര താപത്രയം തഥാ	
മൂന്നുദേഹങ്ങളും പഞ്ചകോശങ്ങൾ, ക്രിയയിങ്ങനെ.	൬൪
തൊണ്ണൂറുറണ്ടുതത്വങ്ങൾ അതിന്റെവിവരങ്ങളെ	
ഗ്രഹിക്കുന്നവരെല്ലാമേ മുക്തരാജ്ഞമേദൃഡം	൬൫

ദശപ്രാണങ്ങളുടെ വിവരണം.

പത്തുപ്രാണങ്ങളേ വൃത്തി കറഞ്ഞൊന്നുപറഞ്ഞിടാം	
പ്രാണോപാനൻ നാഭിമധ്യേ കെട്ടുപെട്ടുകിടപ്പവൻ.	൬൧൦
മേലും കീഴും വലിച്ചീട്ടുമജപാമന്ത്രമക്ഷരം	
ഇരുപത്തൊരായിരത്തറുനൂറ്റും സംഖ്യയിങ്ങനെ	൬൧൧
ജീവൻജപിച്ചിരിക്കുന്നു നിത്യംദേഹവശാലിഹ	
അമ്മന്ത്രമോർത്തറിഞ്ഞാകിൽ ജീവനുകുതനവൻദൃഡം.	൬൧൨
വ്യാനൻ ശ്വാത്രാക്ഷിഹൃദയനാസികാനാം പ്രവർത്തകൻ.	
ഉദാനൻസർവ്വസന്ധിസ്ഥൻ കഴും കാലം നടത്തുവോൻ.	൬൧൩
സമാനൻ സർവ്വഗാത്രേഷു സഞ്ചരിച്ചുനടന്നുടൻ	
ഭക്ഷിക്കുന്ന രസംകൊണ്ടു കൊടുത്തു ഗാത്രരക്ഷയും	൭൦
രാഗാദിയേവരുംപിന്നെ സപ്തധാതുവിലൊക്കെയും	
വിലങ്ങിട്ടുനടന്നോരോവിധം പീഡകൾചെയ്തയും	൭൧
നാഗൻമൂരികൾവിട്ടീടും ക്രമൻകോടപായിടുന്നവൻ	
കൃകലൻ കണ്ണിമച്ചീടും മിഴിച്ചീടുകയും തഥാ	൭൨
തുമ്മിക്കും ദേവദത്തൻതാൻ ഇളക്കിട്ടുനടക്കിലോ	
മടിയുംവീക്കവും പിന്നെച്ചെയ്തീടുന്നധനഞ്ജയൻ.	൭൩
ഇങ്ങനേപത്തുപ്രാണങ്ങൾക്കുള്ള ചൈതന്യവൃത്തികൾ	
ദേഹവിസ്താരവും നാഡീവിസ്താരം തത്വവിസ്താരം	൭൪
ജീവപ്രാണമനോബുദ്ധിയാത്മാക്കുടവിശേഷവും	
ആധാരനിലവിസ്താരം ശ്വാസമന്ത്രാക്ഷരങ്ങളും	൭൫
അതിഗോപ്യങ്ങളായുള്ളെന്നതുകൊണ്ടിവയൊക്കെയും	
സംക്ഷേപിച്ചുപറഞ്ഞെന്നിനിതു വിസ്താരമായിഹ	൭൬
അറിയേണമിതെന്നാകിൽ സദഗുരുസ്സേവചെയ്തഥ	
ഗുരുക്കന്മാർ പറഞ്ഞിട്ടു ധരിച്ചീടുകവേണ്ടതു്.	൭൭

മമ്മസംഖ്യ.

ദേഹത്തിലുണ്ടുന്തരേഴ മമ്മങ്ങളതിലൊക്കെയും
മുറിവോ കരുവോ കൊട്ടോ കൊണ്ടാലങ്ങളിനപ്പൊഴേ, വെ
ചികിത്സചെയ്തുകൊള്ളാഞ്ഞാൽ അതിനാൽ മൃതിയാസ്സുതും
കുതിലും കാലിലുംകൂടി നാല്പതുംനാലുമുണ്ടിഹ റ്റ
വയറ്റിൽ മൂന്നുമ്മാണി മാവ്തുപുനരൊമ്പതു
മുതുകത്തുപതിന്നാലു കഴുത്തിൽ പന്തിരണ്ടിഹ വു
കേശത്തിലിരുപത്തഞ്ചു മമ്മം നൂറേഴതിങ്ങനെ.

ധാതുമാലാഭിപരിമാണം.

യൗവനംവന്നദേഹത്തിൽ രുധിരം രണ്ടിടങ്ങളി വു
ജലം രണ്ടരയുണ്ടല്ലോ പിത്തമഞ്ഞാഴിയുണ്ടിഹ
ശ്ലേഷ്മാവൊന്നരയും മൂക്കാൽ വസാ മജ്ജാവുനാഴിയും. വു
പ്രസ്ഥാല്മുണ്ടുമേദസ്സുമൊന്നുമൂക്കാൽ മലങ്ങളും
പ്രസ്ഥം മൂത്രവുമുണ്ടല്ലോ രജസ്സുംനാഴിയാം തഥാ വു
ഓജസ്സും ശുക്ലവും പിന്നെ തലച്ചോറുമുഴക്കിഹ.

അസ്ത്യാഭിസംഖ്യ.

മുനന്തററുപതുണ്ടല്ലോ അസ്ഥിയങ്ങളുപ്രമാണമായ്. വു
* ദ്വിശതം പത്തുമുണ്ടസ്ഥി സന്ധുവിങ്കൽ പറഞ്ഞതു്. വു
സീരയുണ്ടെഴുപത്തരായിരം, മൂന്നരകോടിയും. വു
രോമങ്ങൾ; വെതാംദപാരം, പതിന്നാലിഹവായുവും
തൊണ്ണററുണ്ടുതപങ്ങൾ ദേഹത്തിങ്കൽ വിശേഷമായ്. വു
സ്വസ്ഥനായുള്ളമർത്യന്നു ശ്വാസമങ്ങൊരുനാളിഹ
ഇരുപത്തോരായിരവും ഷട്ശതം സംഖ്യയുണ്ടിതു. വു
കണക്കിട്ടാലാറുശ്വാസം വിഘടിക്കുവരും തഥാ.

കാലവിഭാഗം.

വസന്തഗ്രീഷ്മവർഷാശ്വ ശരഭംമന്തശൈശിരാഃ. വു
ക്രമത്താലുതുവാറിന്നും ചൈത്രാദിരണ്ടുമാസമാം
വാതം വസന്തഗ്രീഷ്മങ്ങൾ പിത്തം വർഷരതുതകൾ വു
കഫം ഹേമന്തശിശിരമുതക്കളിലിവണ്ണമാം
ഓരോദോഷങ്ങൾകോപിച്ചിട്ടുണ്ടാകും വ്യാധിയൊക്കെയും. റ്റ

* മമ്മാഭിവിവരണം, ധാതുമാലാഭിപരിമാണം ഇവയ്ക്ക് മൂലഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഏതെന്നു നിശ്ചയിച്ചില്ല. എന്നാൽ, അഷ്ടാംഗഹൃദയം അനുസരിച്ചു ചിലതുമാത്രമേ കാണുന്നുള്ളൂ.

ഭൂദേശവിവരണം.

ആന്തപം ജാംഗലം പിന്നെ സാധാരണവുമിങ്ങനെ	൯൧
മൂന്നഭൂമികളുണ്ടെ, നാലാന്തപത്തിന്റെലക്ഷണം	
കായൽസമീപവും കൈത താന്നി ചാരുകളെന്നിവ	
ഏറെയുളളടവും പിന്നെ ഉപനീർദ്ദുജ്ജലങ്ങളും	൯൨
ആന്തപജാനാം നിദ്ദോഷം പെരിക്കാൽ പനിശോഫവും	
ഏറെയുണ്ടാംവിശേഷിച്ചു തപഗ്ദ്ധോഷാദ്യക്ഷിരോഗവും	൯൩
വൃക്ഷങ്ങളേതുംകൂടാതെ മരുഭൂമിസമാനമായ്	
ജലംകുറഞ്ഞുകാരേറെയുളളടം ജാംഗലം വിദൂഃ	൯൪
രോഗങ്ങളേറെയുണ്ടാകും ദേശേ ജാംഗലവാസിനാം	
സ്വപ്നമായ്നിമ്ബജലം വനോദ്യാനപ്രദേശവും	൯൫
നല്ലവൃക്ഷങ്ങൾ പുഷ്പങ്ങൾ ചിറതോടെന്നിയുളളിടം	
സാധാരണമിതിപ്രോക്തം ഫലത്സുക്ഷേത്രമുളളിടം	൯൬
സാധാരണക്ഷേത്രജാനാം രോഗങ്ങളധികം ന ച	
ഉണ്ടെങ്കിലാശുശമനം പ്രതികാരേഷധാദിയാൽ	൯൭
ഇങ്ങനേകാലദേശത്തിലുളള രോഗസമുത്ഭവം.	

വാതാദിപ്രകൃതികൾ.

വാതംപിത്തംകഫം മൂന്നു ദോഷംകൊണ്ടുശരീരികൾ	൯൮
അനേകരോഗൈഃ പീഡിച്ചു വലഞ്ഞീടുന്നു സർവ്വാ	
എന്നാലതിന്റെദേഹങ്ങൾ മൂന്നുകൂറും പറഞ്ഞിടാം.	൯൯

വാതപ്രകൃതിലക്ഷണം.

ദേഹംകുറുത്തുലന്നിട്ടു മെലിവുംപാപശീലവും	
കടുസ്വഭാവവുംബുദ്ധി പരമാത്മിനിയാകയും	൧൦൦
പുളിച്ചുരസമശിക്കും മൂത്രം നന്നായ് വെളുത്തുപോം	
ഈവണ്ണംവാതദോഷത്തിന്നുളള ലക്ഷണമായത്.	൧൦൧

പിത്തപ്രകൃതിലക്ഷണം.

ചുവന്നഗാത്രവും മൂത്രമുണ്ണും ദാഹമുറക്കവും	
ഭ്രമം പറകയോക്കാനും ഭക്ഷിച്ചാൽ ദഹിയായ്ക്കയും	൧൦൨
ചുഴലും തലയെപ്പോഴും മധുരത്തിലപേക്ഷയും	
പിത്തക്കുറുശരീരത്തിന്നുളള ലക്ഷണമായത്	൧൦൩

കഥപ്രകൃതിലക്ഷണം. ×

വെളുത്തനിറമായ് ദേഹം നേത്രത്തിൽ നീർതളമ്പിയും	
ഗുണസ്വഭാവിയായ് ഭക്തിഹൃദപരങ്കലതേരവും	൧൦൪
എരിച്ചരസവുംഗാത്രം തണുപ്പേറിയിരിക്കയും	
മൃതംവെളുത്തുപേനത്തോടൊരുമിച്ചിട്ടിരിക്കയും	൧൦൫
ഈവണ്ണം കഥഗാത്രത്തിനുള്ളലക്ഷണമായത്	
ഇമ്മൂന്നുദേഹികൾക്കും മൂന്നുണ്ടല്ലോ സഹജങ്ങളായ്.	൧൦൬

അദ്ധ്യായം ൨.

വൈദ്യലക്ഷണം. *

ചികിത്സിക്കും ഭിഷക്കിന്റെ ഗുണമല്ല പരഞ്ഞിടാം	
ഗുരുവിശ്വാസവും ഭക്തിശ്രദ്ധയും സത്യവാക്യവും	൧
ധർമ്മശീലം ദയാശീലം ദേവബ്രാഹ്മണഭക്തിയും	
നിത്യസ്നാനംവ്രതംചിന്ന ഭസ്മദ്രാക്ഷധാരണം	൨
പുരാണശ്രവണത്തിന്നു നിത്യം ശ്രദ്ധമുഴുത്തവൻ	
സുതംകൊണ്ടുദിനംതോറും കൈകായ്ചെയ്തിരിപ്പവൻ	൩
പലശാസ്ത്രങ്ങളും നോക്കിഗ്രഹിച്ചും ശീലമായവൻ	
ധാനപത്തര്യധനപത്തരി)മുപാസിച്ച് കൈപ്പണ്യം വന്നുറച്ചവൻ	൪
പരസ്രീകാംക്ഷകൂടാതെ ദ്രവ്യകാംക്ഷകറഞ്ഞവൻ	
ദുരാചാരങ്ങളില്ലാതെ രാഗദോഷം വെടിഞ്ഞവൻ	൫
ഭക്തിയോടു പ്രവർത്തിച്ചാലൗഷധം ഫലമായ്വരും.	

വൈദ്യവൃത്തിക്കു് അയോഗ്യന്മാർ.

സ്രീസക്തനായവൻമൂർഖൻ ലുബ്ധൻദുഷ്ടൻശരൻവിടൻ	൬
അസത്യനക്രമീരോഗിയംഗഹീനനഭക്തിമാൻ	
വീതഗർഭൻ(ഉഷസ്സഗർഭൻ മാനഹീനൻ ഉദാസീനൻ കൃതഘ്നകൻ(നം)	
എന്നിത്തരത്തിലുള്ളൊരുമർത്യന്മാക്കായുർവ്വേദമാം	
ശാസ്ത്രങ്ങളെ ഗ്രഹിപ്പിക്കാൻ തുടങ്ങാല്ലാ ഭിഷഗപരാ(രൻ)	൮

× വാതപിത്തകഫപ്രകൃതികളും മിശ്രപ്രകൃതികളും അഷ്ടാംഗഹൃദയം ശാരീരം മൂന്നാം അദ്ധ്യായത്തിൽ വിവരിക്കുന്നുണ്ടു്.

* ഈ ലക്ഷണം പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥകർത്താവിനു് പരിപൂർണ്ണമായും ഉണ്ടായിരുന്നു.

അചികിത്സ്യരോഗികൾ.

ഭിഷഗ്വരനുചേർന്നിപ്പോന്നുള്ള രോഗീലക്ഷണം പറയാമിതറിഞ്ഞിട്ടുവേണംചെയ്യാൻ ചികിത്സകൾ.	൯
ദേവകൾ മുനിമാർപിന്നെ ബ്രാഹ്മണർഗുരുഭൂതരും സപ്തമാതാസപ്തപിതായോഗികൾ സന്യസിച്ച്വർ	൧൦
വേദാന്തി വൈദ്യൻ വിദ്വാന്മാർ പാണ്ഡന്മാർതീർത്ഥവാസികൾ അശീതിവത്സരംചെന്നവുദ്ധന്മാർ സജ്ജനങ്ങളും	൧൧
ഭൂസംരദ്രാക്ഷമീത്യാദിധരിച്ചുള്ളതിഭക്തരും ഇങ്ങനേ ദിവ്യരാഗുള്ള മഹാജ്ഞാനിജനങ്ങളെ	൧൨
മഹാമാരെന്നറിഞ്ഞിട്ടു സേവിക്കാതെന്നിരുന്നതും നിന്ദചെയ്യനടക്കുന്ന മർത്യനീചജനത്തിനും	൧൩
വിദ്യയും ശാസ്ത്രവുംപിന്നെയശുഷധങ്ങൾ പുരാണവും തീർത്ഥസ്നാനം ധർമ്മദാനംദേവയജ്ഞപ്രതാദിയും	൧൪
ഇങ്ങനെ ദിവ്യവസ്തുക്കൾ നിന്ദിച്ചിടുന്ന മർത്യനും ദേവകോപം ബ്രഹ്മകോപം രാജകോപങ്ങളെന്നിവ	൧൫
ഭവിച്ചുള്ളവനുംപിന്നെ വ്യഗ്രമാനസനും തഥാ ചണ്ഡനംശോകിയും ഭീരു കൃതംല്ലനവിധേയനും	൧൬
ആയുഷ്കീണം ഭവിച്ചോനും വൈദ്യനെദേഹിയെങ്കിലും തനിക്കുദേഹമങ്ങോട്ടുഭവിച്ചുള്ളവനാകിലും	൧൭
വൈദ്യംചെയ്യിപ്പതിന്നൊന്നും(ട്ടം)നിവ്ഹിക്കാത്തരോഗിയും മരുന്നിൻഗുണമോരോന്നു വൈദ്യനോടുപറഞ്ഞിഹ	൧൮
സംശയസ്ഥാനമായിട്ടു ചെയ്തീടും വൈദ്യമാനിയും എന്നിച്ഛാല്പിയവക്കാക്കും ചെയ്യേണ്ട ഭിഷഗ്വശുഷധം	൧൯
ചെയ്യാലാപത്തനന്തമങ്ങളപകീർത്തിദരിദ്രതാ ഭവിച്ചീടുമതെന്നോത്തുവജ്ജിച്ചീടുക വേണ്ടതു്.	൨൦

ഭൂതലക്ഷണം.

അശുഭഭൂതന്മാർ.

ഭൂതലക്ഷണവും ഭൂതചേഷ്ടയും പറയാമിനി രോഗംകൊണ്ടാത്തനായുള്ളോൻപതിതൻമുക്തകേശനും	൨൧
അംഗഹീനനനാചാരൻ ആയുധം കയ്യിടിച്ചവൻ ഭണ്ഡപാശമെടുത്തോനും എണ്ണതേച്ചോനശുദ്ധനും	൨൨
മലിനൻ ഭീനനും മൂകൻ ബധിരൻ മുടവൻ തഥാ മൂടിപ്പുതച്ചിരിപ്പോനും എല്ലം ജടധരിച്ചവൻ	൨൩
രക്തപുഷ്പം കൃഷ്ണപുഷ്പമെന്നിവറെ ധരിച്ചവൻ മുഖംതിരുമ്മുക കൈകാൽപിണച്ചീടുക തുമ്മുക	൨൪

മുറിക്കു കീറുകാ ഭ്രമം വിരൽകൊണ്ടുവരെയും
 ഞ്ഞികപിരികാമൂരിവിടുകാ കൈഞ്ഞരിക്കയും ൨൫
 സംഭ്രമിച്ചുടനേ മേലോകീഴോ നോക്കീട്ടുനില്ക്കയും
 ശുഷ്കമരംചാരിനില്ക്കു കടകാ കൈകൾകാലുകൾ ൨൬
 വ്യഗ്രംപൂണ്ടുള്ളനടയും പാരവശ്യേന നില്ക്കയും
 നവഭാരംതൊടുകയും ഗർഭദാക്ഷരവാക്യവും ൨൭
 ഇങ്ങനേ പലതുണ്ടിന്നും നിന്ദ്യമാം ഭൂതചേഷ്ടകൾ.

ഭൂതാഗമനത്തിൽ അശുഭസന്ദർഭങ്ങൾ.

യാത്രാകാലത്തിലുപിന്നെ വിവാദജ്ഞാതനേരവും ൨൮
 വപനംചെയ്തിരിക്കുമ്പോൾ ഉറങ്ങുമ്പോളതുലിയിൽ
 മൂത്രാദികൾവിസർജ്ജിക്കേ ശൗചാഭ്യാശൗചകാലവും ൨൯
 കുളിക്കുമ്പോൾ ഭുജിക്കുമ്പോൾ എണ്ണതേച്ചിട്ടിരിക്കവേ
 ഹോമകാലേ ദാഹകാലേ മൈഥുനേ ഭുജകാലകേ ൩൦
 ഭൂതൻവന്നുപറഞ്ഞാലങ്ങേറ്റം നിന്ദ്യമാതായ്ക്കും.

ഭൂതോക്തിയിൽ അശുഭഭേദശങ്ങൾ.

ശുശാന്തത്തിങ്കലോ ശുന്യമന്ദിരേ വാ ജലാന്തികേ ൩൧
 സംകേതത്തിൻപുറത്തോ താൻ കഴിഞ്ഞുള്ള സ്ഥലത്തിലോ
 വനത്തിൽശുഷ്കവൃക്ഷത്തിൻചുവടെന്നിസ്ഥലങ്ങളിൽ ൩൨
 ഭൂതൻനിന്നുപറഞ്ഞാകിൽ പോരാകായ്ക്കത്തിനൊട്ടുമേ.

ശരംകൊണ്ടു് സധ്യാസാധ്യനിണ്ണയും.

ശരമുജ്ജ്വാലഭാഗത്തു ഭൂതൻനിന്നാൽ ഗുണംതലോം ൩൩
 രണ്ടിച്ചശരഭൂതന്മാർ നിന്നാലേറ്റമസാധ്യമാം
 ശരമില്ലാത്തഭാഗത്തു ഭൂതൻനിന്നഥ മുന്വിനാൽ ൩൪
 രോഗത്തിൻപേർപറഞ്ഞാകിൽ പാരം വൈഷമ്യമായ്ക്കും
 ശരമുജ്ജ്വാലഭാഗത്തുവന്നുനിന്നഥ ഭൂതനും ൩൫
 രോഗിതൻപേർമുൻപറഞ്ഞാൽ സാധ്യംതന്നെയതായ്ക്കും.

അശുഭശങ്കനങ്ങൾ

ഭീഷഗ്വരൻ ചികിത്സിപ്പാൻപോകുമ്പോൾ വഴിമേൽവരും ൩൬
 നിമിത്തങ്ങളറിഞ്ഞിട്ടു ഗ്രാമിക്കേണം വിശേഷതഃ
 വെണ്ണീരും വിറകുപിന്നെ കഴുതാ ചൂലു ദഭ്യം ൩൭
 മുറവും കയറും തകും പോത്തും കൂററനുമെണ്ണയും
 എള്ളുമുപ്പും മരുനൊറാൽ മഴുകും ഭണ്ഡിമുണ്ഡിയും ൩൮
 അംഗഹീനതവന്നോനും വൈധവും വന്നനാരിയും
 ഇരുമ്പുതുമ്പയുംപിന്നെ കോടാലീ വെട്ടുകത്തിയും ൩൯

അറപ്പുവാൾ കൈയിത്തുവാൾ പീച്ചുവാളായുധങ്ങളും
 യാചകൻ പരിതൻ തുമ്മൻ ചെരുപ്പീറുനടുത്തവൻ ര൦
 ആതുരൻ ക്ലീബനും ഭ്രാന്തൻ മൂകനും യതിയും വടു
 തച്ചൻകൊല്ലൻപറയനും ക്രൂനനാടു കരങ്ങിവ ര൧
 മാജ്ജാരൻചേരയുംപാമ്പും കഴുകൻ കാകന്തുമനും
 ഇഴയംപാൽപഴവും പിണ്ണാക്കുമിയും കനൽകല്ലുകൾ ര൨
 കുപ്പായംതോലുരോമങ്ങൾ വെന്തനെൽചെറുപിള്ളരും
 രജസ്വലാ രക്തകുടും രജകൻ ക്ഷുരകൻ തഥാ ര൩
 കൃത്സിതൻകശവൻപിന്നെ കുറവൻ പാണനെന്തിവർ
 കൃതിവലയുംമൂണ്ടൽ പീലിവയ്ക്കോലുചാണകം ര൪
 തേരും കുടുകയും പാള ചുണ്ണാമ്പും ചൊട്ടുകൊട്ടിയും
 കാപ്പാസം കലവും ചോരും (ചേരും) മുസലം ചുമടെന്നിവ ര൫
 പണ്ടാരം പരവൻ ക്രോഷ്ഠാവൊട്ടകം നീചജാതികൾ
 ഏകവിപ്രൻ ഭുജംഗത്തെക്കൊണ്ടു നേരേവരുന്നവൻ ര൬
 ഇങ്ങനെയുള്ളതോരോന്നു മാറ്റേ കണ്ടാകിൽനിന്ദ്യമാം.

ശുഭശങ്കനങ്ങൾ.

മൂലദ്രവ്യങ്ങളും ഭൂവാ കശയും കഴലും തഥാ ര൭
 ഇറച്ചി മണ്ണ മദ്യങ്ങൾ, മംഗലധ്വനി കേൾക്കയും
 ശോപതപുഷ്പം ശോപതവസ്ത്രം കത്തൂരീ രണ്ടുവിപ്രരും ര൮
 അക്ഷതം ചന്ദനം നെയ്യും കായ്ക്കും വേശ്യനാരിയും
 ഭധിയും മധുവും കാളകയറിട്ടുവരുന്നതും ര൯
 കരിമ്പുഗജവും പല്ലക്കത്തോളം പശുപക്ഷിയും
 രാജാവും പടഹം കന്യാ ശംഖഭൂഷണമാലകൾ ൩൦
 കണ്ണാടിയശാപം മയിലും ചകോരം പൂണ്ണകുടവും
 വില്ലൻവീണ കുറിശ്ശുട്ടം ചാമരം പൊന്നുവെള്ളിയും ൩൧
 ശയ്യാതാമ്രം ബന്ധുജനം ധ്വജം ഗരുഡഭർഗ്ഗനം
 ചകോരചക്രവാകങ്ങൾതൻശബ്ദങ്ങൾ ശ്രവിക്കയും ൩൨
 സമിത്തുംകൊണ്ടു് തൻനേരേ വരികായിവയൊക്കെയും
 പെരികേ ഗുണമായുള്ള നിമിത്തം ശോഭനംതുലോം. ൩൩

മാണസ്യചകനിമിത്തങ്ങൾ.

* പിന്നെയാരോഗി; തന്റേറയോ(യോതന്റേറ?) ഗൃഹം പൂക്കുന്നനേ
 ഘടാഭിവിണ്ടകയോ ദീപം പൊലികയോ തഥാ [൩൪]
 വലത്തു,മുറയോ, തുമ്മലാകാത്ത പടവാത്തയോ
 ഇവയ്ക്കുമുള്ള വസ്തുക്കളുണ്ടായാലതിനിന്ദ്യമാം. ൩൫

* താൻ രോഗിയുടെയും രോഗി തന്റേറയോ ഗൃഹത്തിൽ പ്രവേശിക്കുമ്പോൾ
 വലത്തുമാ=വലത്തുവശത്തു കരച്ചിൽ കേൾക്ക.

രോഗാരംഭത്തിൽ അസാധ്യമായ
തിമിനക്ഷത്രാദികൾ

* ചോതിയും ചതയംപിന്നെ മുപ്പുരം കേട്ടയാതിര ഭരണ്യാശ്ശേഷയുംപററാ പാപവാരം ചതുർത്ഥിയും	൧൩
ചതുർശ്വഷ്ടമീഷഷ്ടീ നവമീ ദ്വാദശീ തഥാ വിഷ്ടിയും ജന്മനക്ഷത്രം മൂന്നഞ്ചേഴായതാരവും	൧൪
കൂടിവന്നദിനംതന്നെ രോഗാരംഭമതെങ്കിലോ ബ്രഹ്മനാലും ശമിപ്പിച്ചാണെളുതല്ലെന്നു കേൾപ്പിതു.	൧൫

മരണകരലക്ഷണങ്ങൾ.

അകംപുക്കുവനെക്കണ്ടാൽ രോഗം വൈഷമ്യമെങ്കിലോ കാണാം ലക്ഷണമീവണ്ണം അവരെറപ്പറയുന്നിതു	൧൬
ദേഹരോഗങ്ങളെക്കണ്ടാൽ മെലിയാതെയിരിക്കുകയും തലനാരെണ്ണതേച്ചോണം മിന്നുന്നനെയിരിക്കുകയും	൧൭
രോമത്തിലൊന്നു മെല്ലെന്നു പരിച്ചാലറിയായ്ക്കുകയും പുരികംതാണുകണ്ണെററം വിടുന്നത്തിയിരിക്കുകയും	൧൮
കണ്ണുന്നനായ്കഴിഞ്ഞിട്ടു മിഴികൂത്തിട്ടിരിക്കുകയും മൂക്കിന്റെ പിട്ടൽനന്നായി വികസിച്ചിട്ടിരിക്കുകയും	൧൯
ചുണ്ടുരണ്ടുമൊതുങ്ങിട്ടു പല്ലുനീണ്ടിട്ടിരിക്കുകയും നാവുതോന്നുതളന്നിട്ടു പച്ചിലപ്പെട്ടിരിക്കുകയും	൨൦
താങ്ങിപ്പിടിച്ചിരുത്തുമ്പോൾ തലകമ്പിട്ടുപോകയും കൈകൊണ്ടു ഗുഹ്യവും മൂക്കും തപ്പിത്തപ്പിയിരിക്കുകയും	൨൧
വിരലേൽ ഞൊട്ടയില്ലായ്ക്കു കൈക്കണക്കു പിടിക്കുകയും ചന്ദനംപൂശിനാൽമുമ്പിൽ ഹൃദയം തോന്നുപോകയും	൨൨
മുഖംമിനുത്തുന്നനായിത്തെളിഞ്ഞിട്ടു വരുന്നതും കണങ്കാൽവണ്ണശോഷിച്ചു വടിപോലെയിരിക്കുകയും	൨൩
കാൽമടമ്പുനിവണ്ണുപോമെന്നിത്തരമൊരോതരം ചൊല്പിടാൻ പലതുണ്ടെന്നും ലക്ഷണം മരണത്തിൻ്റെ.	൨൪

* തൃക്കേട്ടചോതിയും ചിത്രഭരണ്യാശ്ശേഷകൃത്തികാ
പൂരഗ്രന്ഥം ചതയമിന്നാളൊന്നു വരൂ പുനഃ
ദ്വാദശീ ഷഷ്ടിയും ഭൂതശ്ചതുർത്ഥീ ച നവമുപി
ഇച്ഛുന്നനാലുപക്കത്തിലൊരു പക്കമതുംവരൂ
ആരസ്യർപ്പംപുത്രാണാമൊരുവാരമതുംവരൂ
മൂന്നുകൂടി വരുന്നാകിൽ വിഷപ്പെട്ടാൽ മരിച്ചുപോം. (ജ്യോത്സ്നിക)

ഇതെല്ലാം കണ്ടറിഞ്ഞാലുമന്നേരത്തുള്ളവേദനാ
നില്പാനശേഷധവംനന്നായ് കൊടുക്ക ഗുണമാണ്യതും.

നവ

രോഗസംഖ്യ.

വാതങ്ങളാദിയിട്ട രോഗസംഖ്യ പറഞ്ഞിടാം
വാതങ്ങളെമ്പതുണ്ടല്ലോ പിത്തം നാല്പതു സംഖ്യയും
ശ്ലേഷ്മാവിംശതിയുംചൊല്ലാം ചതുഷ്ഠി ജപരം തഥാ
സന്നിയം പതിനെട്ടുണ്ടു് ഇരുപത്തേഴുവേറെയും
പതിമൂന്നുഗ്രമാംസന്നി പറവാനുണ്ടതിന്നിയം
അഷ്ടാദശമപസ്താരം ഭ്രാന്തമവുണ്ണമുണ്ടിഹ
രക്തപിത്തങ്ങളേഴാകും ചുമയഞ്ചിക്കിളഞ്ചിഹ
കാസശ്വാസവുമഞ്ചല്ലോ യഷ്ടാവഷ്ടാദശങ്ങളാം
മൂന്നുണ്ടരുചിയംപിന്നെ ഛർദ്ദിയഞ്ചിഹ തുണ്ണിയം
അതിസാരവുമശ്ശമാറാറുണ്ടിഹ സംഖ്യകൾ
ഉദാഹർത്തവുമഞ്ചുണ്ടു് ചൊല്ലാമഞ്ചുവിഷ്ടചിയം
നാലുണ്ടുഗ്രഹണീപിന്നെ വിംശതി കൂരൂജാലവും
രക്തമാംസശിരോവ്യാധി ചതുർവിംശതിസംഖ്യയും
സന്ധിവ്യാധികൾനാലുണ്ടു ചൊല്ലാമഷ്ടാദശവിധം
തൊണ്ണൂറാറുണ്ടു ദുഗ്രോഗം പഞ്ചവിംശതി കണ്ണയോഃ
നാസയിൽ പതിനേഴുണ്ടു ചുണ്ടിലും പതിനൊന്നിഹ
പതിനെട്ടുണ്ടുകണ്ണത്തിൽ പല്ലിലും പത്തുവ്യാധിയാം
ദന്തമൂലേ പതിമൂന്നാമെട്ടല്ലോ കവിളികലും
പതിനെട്ടു കപാലത്തിൽ നാക്കിൽ ഷോഡശസംഖ്യയും
എട്ടുണ്ടു മുഖരോഗങ്ങൾ മൂലാവിൽ പത്തുമൊമ്പതും
കണ്ണമൂലത്തിലെവ്യാധി ചൊല്ലാം വിംശതിസംഖ്യയും
പതിനെട്ടുണ്ടുലിംഗത്തിൽ പിന്നെ യോനിയിൽ വിംശതി
അസ്ഥിവ്യാപ്തമായിട്ടുണ്ടശീതിരോഗസംഖ്യകൾ
ഇങ്ങിനേ പലതുണ്ടിന്നും രോഗസംഖ്യകൾ ചൊല്ലുവാൻ.

നൂൺ

റെ

ഫെ

വെ

നൈ

രേ

ഐ

നൈ

ഔ

വ്യെ

ൺ

വു

രോഗങ്ങൾക്കുള്ള ഒറ്റമരുന്നുകൾ (അഗ്രഗുരേഷധങ്ങൾ)

രോഗങ്ങൾക്കൊറ്റയായോരോ ഔഷധങ്ങൾ ക്രമത്തിനു്
വാതമുന്വായ് പറഞ്ഞിടാം ഗുണമുള്ള മരുന്നുകൾ
രാസ്താ വാതത്തിനുംനന്നു് പിത്തത്തിന്നുമതും തഥാ
ചുക്ക ശ്ലേഷ്മാവിനുംകൊള്ളാം ജപരേ കടുകരോഹണി
ചന്ദനം രക്തപിത്തത്തിന്നേറ്റവും ഗുണമുള്ളതു്
കണ്ടകാരി ചുമയ്ക്കും നന്നിക്കിളിൽ ദശമൂലവും
കാസേ ശ്വാസേ ച കാസപ്ലം ലാക്ഷാ യഷ്ടാവിനുംഗുണം

വൃഹ

വൃഹ

വൃഹ

സ്വരസാദേ ജപാനെല്ലിപത്രം ക്ഷൗദ്രയുതം പിബേത്	വുര്
മലരിഞ്ചിയരുച്യം ച പ്രസേകേ വൃഷപത്രവും	
ഛർദ്ദിക്കു വിലപം മലരും ഹൃദ്രോഗേ ജീരകം തഥാ	വുൺ
രണ്ടാ ഭാഹത്തിനും ദ്രാക്ഷാ മദമൂർച്ഛയെവെല്ലുവാൻ	
ഭല്ലാതക(ഫലം)മതും കാട്ടുചേനയും മൂലരോഗകേ	വുണ്
ഉദാവത്തേ ച കൊന്നത്തോലതിസാരേ ച മുസ്സയും	
വിഷ്ടാച്യം ശരപുംഖാംശ്രി ഗ്രഹണ്യം വത്സകം തഥാ	വുൺ
ഗോകണ്ടകഞ്ച കൃച്ഛ്രത്തിന്നശ്ശരിക്കശ്ശഭിത്തഥാ	
പ്രമേഹത്തിന്നു നെല്ലിക്കാ ഏകനായകവും തഥാ	വുവു
വിരേചനം വിദ്രധിക്കങ്ങെ * ക്ഷാക്ഷീ വൃദ്ധിനാശനം	
ഗുന്മത്തിൻ പ്ലാശ്തനല്ലൊന്ന് ശുലയ്ക്കു മുളതന്നില	വുൻ
പ്ലീഹയ്ക്കുമുദരത്തിന്നും തിപ്പലീപശുമൂത്രവും	
പാണ്ഡുവിന്നു കട്ടക്കായും കാമിലയ്ക്കു മമഞ്ഞളും	ൻ
ശോഫേ പുനസ്സംവന്നു വിസദ്യേ കറുകാ തഥാ	
മന്യൂരിക്കാനയടിയൻ കഷുത്തിൽ ഖദിരം തഥാ	ൻ൧
ശപിത്രകേ പഞ്ചവല്ലഭഞ്ച വേല്പം കുമിഹരം പരം	
ശിരോരോഗേ ച രാമച്ചം ത്രിഫലം നേത്രരോഗകേ	ൻ൨
നാസാകണ്ഠമിവറിന്നു കരുനൊച്ചി ഗുണംതുലോം	
ഔഷ്ജിഹ്വാദിരോഗത്തിൽ യഷ്ടീമധുകമുത്തമം	ൻ൩
അരിമേദപ്ലട്ട ദന്തരോഗത്തിന്നേറ്റമുത്തമം	
ഇവയോരോന്നുകൊണ്ടുള്ള പ്രയോഗം ഗുരുഭാഷിതാത്	ൻ൪
പ്രയോഗിച്ചാൽ ശമിച്ചീടും വ്യാധിയിച്ചൊന്നതൊക്കെയും.	

ചികിത്സായുക്തികളും വ്യത്യസ്തങ്ങളും.

അതിസാരം ജപരം ഭ്രാന്തം രക്തപിത്തം ദുഗാമയം	ൻ൫
ശീതജപരവുമസ്ഥിസ്രാവവും കഴിനഖം തഥാ	
കാച്ചാങ്കണ്ണി പരംകിപ്പണ്ണെന്നിച്ചൊല്ലിയരോഗകേ	ൻ൬
ആദിയിങ്കൽ ചികിത്സിച്ചാൽ ഔഷധം ഫലമാണ്യരാ	
പഴക്കം കുറയെച്ചെന്നേയൗഷധങ്ങൾ ഫലിച്ചിട്ടു.	ൻ൭
വിഷം കഷുമപസ്താരം ഹൃദ്രോഗഞ്ച മഹോദരം	
വായുഗുന്മം പ്രമേഹഞ്ച വിഷ്ടാചീ ഗുന്മിശുലയും	ൻ൮
വിദ്രധീ വൃദ്ധയക്ഷ്യാവും വിസദ്യഞ്ച മന്യൂരിയും	
പുളകം ശീതപിത്തഞ്ച ചർമ്മകുഷുഞ്ച ശപിത്രകം	ൻ൯
അശ്ശരീ മൂത്രകൃച്ഛ്രഞ്ച ശർക്കരാ പാണ്ഡുകാമിലാ	
ഇങ്ങനെയുള്ളരോഗങ്ങൾക്കാദികാലേ പ്രവൃത്തികൾ	൧൦൦

* ഏക്ഷാക്ഷി-യക്ഷാക്ഷി, (കഴട്ടിവേർ-കരുവ)

ചെയ്യാതെ പ്രബലപ്പെട്ടാൽ ഔഷധങ്ങൾ ഫലിച്ചിടാ
അതുകൊണ്ടാദികാലത്തേ തുടങ്ങേണം ചികിത്സകൾ.

൧൦൧

അദ്ധ്യായം ൩.

ഔഷധപാകക്രമം.

കഷായവിധി.

കഷായമഞ്ചുമാറ്റത്തിലുണ്ടു സേവിപ്പതിന്നിഹ
രസം കല്പം ശൃതം ശീതം ഫാസ്യശ്വേതി പ്രകല്പനാ ൧
പഞ്ചധൈവ കഷായാണാം പൂവ് പൂവ് ബലാധികം.
1. ചതച്ചുപിഴിയുന്നീടും—2. അരച്ചിട്ടുകലർന്നതും ൨
3. ചതച്ചിട്ടുജലം വെട്ടു നാലൊന്നാക്കിയെടുത്തതും
4. ചതച്ചുനീരിലിട്ടിട്ടു പിറേറന്നാളിലെടുപ്പതും ൩
5. അരച്ചു കലക്കിട്ടു കുറുക്കും ഫാണ്ടമെന്നതും
1. സ്വരസം നാലുപലവേണം 2. മുക്കുഴഞ്ചമ കല്പവും ൪
3. ശൃതം പചിപ്പാൻ പലവും 4. ശീതത്തിന്നപ്പുഷ്ടപലം
5. മുപ്പലം മുക്കുടിക്കുകൊൾ, സാമാന്യം വിധിയിങ്ങനെ ൫
രോഗത്തിന്റെ ബലംപാത്തും കായത്തിന്റെ ബലങ്ങളും
കാലദേശവിശേഷങ്ങളുചിതൃങ്ങളറിഞ്ഞമ ൬
പ്രയോഗം ചെയ്തുകൊള്ളേണം മതിമാനാം ഭിഷഗ്വരൻ.

സ്നേഹപാകക്രമം. *

തൈലം നാഴി പചിച്ചിടാൻ, കഷായത്തിന്നുനാൽപലം ൭

* ദേശവ്യത്യാസം അനുസരിച്ചു ഹകം, കുറികോൽ, അളവു ഇവയ്ക്കു കുറേ
ഭേദംകണ്ടു എന്നുവരാം “അഷ്ടാംഗഹൃദയം കല്പസ്ഥാനം ആരാമദ്ധ്യായത്തിൽ വിധി
ച്ചപ്രകാരം ‘കല്പസ്വ യോജയേദംശം ചതുർത്ഥം ഷഷ്ഠമഷ്ടമഃ എന്നുള്ളതിൽ (ച
തുർത്ഥം നാഴിക്ക് 1 പലവു ഷഷ്ഠം എട്ടുകുഴഞ്ചും, അഷ്ടമം ആറുകുഴഞ്ചുമാണ്) അതി
ലെ അർത്ഥഗ്രാഹണവൈഷമ്യംകൊണ്ടല്ല ഗ്രന്ഥകർത്താവു ഇങ്ങനെ അഭിപ്രായപ്പെട്ടതു്.
താൻ ഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥാന്തരങ്ങളിലെ, നാലുകുഴഞ്ചുവീതവുമുള്ള വിധിഇല്ലെന്നു എ
ങ്ങനെയും തീർപ്പാവാൻ കഴിയുകയില്ലല്ലോ. നാലുകുഴഞ്ചുവീതം കല്പംചേർത്തും, മൂന്നു
കുഴഞ്ചുചേർത്തും, കുറുക്കും ഇല്ലാതെയുംകൂടി പരമ്പരാഗതമായി പല സ്നേഹപാകങ്ങളും
ഉള്ള സ്ഥിതിക്ക്, മേൽപറഞ്ഞതു് അശാസ്ത്രീയമെന്നു തീർത്തുപറയുന്നതു ചിന്തിച്ചു
വേണ്ടതാണ്. സംസ്കൃതത്തിലെ വളമാണു മുക്കുടി.

ശൃതകഷായത്തിന്, ഒരു പലവു മരുന്നു ഇടങ്ങഴിവെള്ളത്തിൽ കഷായംവച്ചു മൂന്നു
തുടമാക്കി പിടിഞ്ഞരിച്ചു വാറിച്ച് ദന്നരത്തുടമാക്കിയാണു മലയാളത്തിൽ പുരാതന
വൈദ്യന്മാർ പ്രായേണ, സേവിപ്പിച്ചുവരുന്നതു് എന്ന ദേശ്യമാനഭേദവും അറിഞ്ഞിരി
ക്കേണ്ടതാണ്.

മരുന്നിട്ടാഡകേതോയേ കുറുക്കിപ്പാദശേഷിതം	
കുഡുബം തൈലവുംചേർത്തു കല്പത്തിന്നാറുനിഷ്ഠവും	൮
നാലുമെട്ടുംവിധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നാലൗചിത്യമോർത്തതും	
ചേർത്തുകാച്ചിയരിക്കേണം ഏതതൈലത്തിനിഷേധം.	൯
തൈലവും ഏതവും കാച്ചിട്ടരിപ്പുസുദിനേ തഥാ	
ചികിത്സാക്രമശാസ്ത്രത്തിൽ ചൊന്നപോലേയുമാചരേത്.	൧൦
ശാലിതന്നുപരിസ്ഥാനേ പാത്രം വച്ചിട്ടരിക്കണം	
നവവസ്രമതേയാവു നിന്ദ്യം മറുത്തതൊക്കെയും.	൧൧
മംഗളധപനിയാവോളം ചെയ്തു വിപ്രർക്കം ദക്ഷിണാ	
ഭിഷഗ്ഗവനമവുണ്ണം ദക്ഷിണാചെയ്തവാങ്ങുക.	൧൨
അരിച്ചവസ്രമാർത്തന്റെ ഗൃഹത്തിന്നുത്യജിക്കണം	
ആർത്തനം ചാച്ചുയുളളാർക്കമരുതീവസ്രമൊട്ടുമേ.	൧൩
ഭിഷഗ്ഗവനൊഴിഞ്ഞാർക്കം വിധിയില്ലയിതെങ്ങുമേ	
വസ്രമാശിച്ചവെന്നാകിൽ രോഗശാന്തിവരാദ്രധം.	൧൪
* ധനപന്തരംജപിച്ചിട്ടു ഭിഷഗ്ഗവനായമൊക്കെയും	
പാനാഭ്യഞ്ജനനസ്യാദി ചെയ്യിച്ചാൽ സുഖമെത്രയും.	൧൫
ദേവവിപ്രഭിഷക്കിന്റെ ഭൃസാദാലൗഷധങ്ങളെ	
ഫലസിദ്ധിവരുത്തേണം രോഗശാന്തിക്കു തൽക്ഷണം.	൧൬
മഹാവ്യാധിയതെന്നാകിൽ പൂർവ്വകർമ്മമറിഞ്ഞുടൻ	
ഭാനംചെയ്തുചികിത്സിച്ചാൽ ഔഷധം ഫലമാണ്ണതും.	൧൭

ഔഷധസേവാക്രമം.

ഔഷധങ്ങളതെല്ലാമേ ശുചിയായ് വെച്ചടുത്തിഹ	
അമൃതാക്കിട്ടുസേവിപ്പാനുള്ളമാറ്റം പറഞ്ഞിടാം.	൧൮
സുസ്ഥലേ ശുദ്ധിയായ് പൂർവ്വികിൽദൃഷ്ടിയതായുടൻ	
ഇരുന്നൂറുവേധ്യാനിച്ചൗഷധം വാങ്ങണം തദാ.	൧൯

* ധനപന്തരം—ധനപന്തരിമന്ത്രം. ഇതു ഗുരുമുഖത്തിൽനിന്നുതന്നെ പഠിക്കേണ്ടതാണ്.

ധനപന്തരിസ്തോത്രം താഴെ ചേർക്കുന്നു.

ആയുർവേദാർത്ഥസ്തോം നിഖിലമുനിന നസ്തോമഭൂതൈവ വിപുഞ്ചൻ
ഭൂതഃ പത്മാസനഭൈരുതനരവചസം സംസ്തതഃ സ്തോ വതന്നഃ
പ്രപാൻ ക്ഷീരബ്ധിജന്മാഃ സുരതരുമണിയേനപാതമനൈകേരഖിലേഭ്യോ
ഭഗവതേഭ്യോ ദാതുമിഷ്ടേ ഭൂരിശമിഹ നദോധായതഃ സംസ്തമേതേ യഃ
ശ്രീമാൻ കലയതു ശരപത്ം ക്ഷേമം ധനപന്തരിഃ സതാം ദേവഃ
കാമം സുരവതതാഞ്ച ക്രാമിതദാനായ ഭഗ്വന്മാവഭിഭാഷ
കരേധ്വനഭിധുസുനാദാകലനഃ പരിപൂണ്ണ ഷഡ്ഗുണഃ ശ്രീഃ
പരിഭൂതഭക്തകേതവഃ സുരചിരതരകാന്തികന്തചാവേഷഃ.

ഭിഷഗ്വരനെവന്ദിച്ചിട്ടുരക്ഷയംവാങ്ങിയപ്പോഴേ	
യാതൊരീശ്വരനേ ഭക്ത്യാ സേവിച്ചിടുന്നതാനിഹ.	൨൦
അദ്ദേവനെസ്തുരിച്ചിട്ടു മറ്റുദേവഗണത്തെയും	
സ്തുരിച്ചുക്കണ്ഠിച്ചിട്ടു ധനപന്തരിയെയും തഥാ	൨൧
ഭക്ത്യാധരിച്ചുറപ്പിച്ചു സുധാകംഭത്തിൽനിന്നിഹ	
പൊങ്ങിക്കവിഞ്ഞുനിന്നുളോരമൃതായതിതെന്നടൻ	൨൨
സങ്കല്പിച്ചിതിനാൽ സർവ്വഭോഗശാന്തിയതാകണം	
എന്നുധ്യാനിച്ചുസേവിച്ചു വാമഭാഗത്തുഭ്രമിയിൽ	൨൩
പാത്രംകമഴ്ത്തിപ്പറമേ മൂന്നുതട്ടിമലർത്തണം	
ശേഷധോഷ്ഠിഷ്ടമിഷ്ടിച്ചു വന്നുനില്ക്കുന്നഭവത-	൨൪
സ്തുതച്ചുകൊടുക്കുകൊണ്ടതാലുഷധത്തിങ്കലുളളൊരു	
അമൃതാംശത്തെയപ്പോഴേ ഹരിച്ചീടും പിശാചുകൾ.	൨൫

ശേഷധങ്ങൾസേവിച്ചാൽ ഗുണംകിട്ടുന്നതിനുള്ള കാലാവധി.

കഷായാദികൾ സേവിച്ചാലതിന്റെ രസമൊക്കെയും	
സപ്തധാതുവിലെത്തിട്ടുമൊരുയാമത്തിനുള്ളിലായ്	൨൮
മരോയാമത്തിലപ്പോഴേ കൊടുക്കേണമിതരക്ഷയം	
ഇങ്ങനേ യാമമോരേതാത്തു കൊടുക്കേണം മരുന്നുകൾ.	൨൯
ഘൃതതൈലങ്ങളെല്ലാമേ ഗുരുവൃഷ്ടങ്ങളാകയാൽ	
നാലുയാമംകഴിഞ്ഞിട്ടുവേണം സേവിച്ചുകൊള്ളുവാൻ.	൩൦

രസോ(പാരദോ)ല്പത്തിയും സംസ്കാരാദികളും.

രസഗന്ധകമദ്രങ്ങൾ കാളകൂടവിഷങ്ങളും	
ഉത്ഭവിച്ചുള്ളതല്ലം ഞാനറിഞ്ഞവ പറഞ്ഞിടാം.	൩൧
ഹാടകേശ്വരനായിട്ടു മഹാദേവനിതെപ്പൊഴും	
വിതലത്തിലിരുന്നിട്ടു പാവ്തീദേവിയോടിഹ	൩൨
സംഗംചെയ്തിന്ദ്രിയംവീണു നദിയായൊഴുകിട്ടത്	
കൂപങ്ങളിൽ നിറഞ്ഞാത്തു കവിഞ്ഞിട്ടുവരുന്നത്	൩൩
രസമെന്നുപറഞ്ഞീടും പേരിതിന്നു പ്രസംഗമാം.	
ശിവബീജാഖ്യയെല്ലാമേ ചൊല്ലാമിന്നീരസത്തിനും	൩൪
ശിവബീജംകൊണ്ടുനിത്യം പ്രവൃത്തികളറിഞ്ഞതാരോ	
കൈകായ് ചെത്തിരികുന്ന മഹാജ്ഞാനിജനത്തിന്	൩൫
അഷ്ടൈശ്വര്യംലഭിച്ചാത്തു ജരാമൃത്യുവാഴിഞ്ഞുപോം	
സൂതമാഹാത്മ്യമിന്നാർക്കും പറവാനെളുതല്ലിഹ	൩൬
ഉള്ളിൽപൊൻനിറമായിട്ടു പുറമൊക്കെവെളുത്തൊരു	
നിറങ്ങൾ പലതായ്ക്കണ്ടാൽ നിന്ദും സൂതം പ്രയോഗകേ.	൩൭

അകത്തുനിലമായിട്ടു മധ്യാഹ്നാക്ഷപ്രകാശവും	
പുറമേകാണിലാ സൂതം പ്രയോഗത്തിന്നു നന്നിഹ	൩൬
രസപ്രയോഗമില്ലാത്ത വൈദ്യൻ നന്നല്ല കേവലം	
ശുഷ്കസ്ഥനമഹാരാശിം സദ്യോ ദഹതി പാവകഃ	൩൭
തദപലോതുഗതഃ സൂതോ രോഗം ദോഷത്രയോതഭവം	
വിഷമഗ്നിമലഞ്ചേതി ത്രയോദോഷാസ്തു പാരഭേ	൩൮
അങ്കോലേന വിഷം ഹന്ത്വാത് അഗ്നിനാപൃഗ്നിമേവ ച	
ഗൃഹധൂമോ മലം ഹന്ത്വാത് കുമാരീ സപ്തകഞ്ചുകം	൩൯
മൂന്നദോഷങ്ങളുംരീതേന്ത ചെയ്തിടാറു ചികിത്സകൾ (യിൽ)	
നാഗപംകാദിദോഷങ്ങൾ തീർക്കാഞ്ഞാൽ കൊല്ലുമേ രസം	൪൦
ചാതിലിംഗ(കൃ)ത്തിങ്കൽ ചിന്നിട്ടെടുക്കും രസമെത്രയും	
പ്രയോഗങ്ങൾക്കുനന്നെന്നു കേൾപ്പുണ്ടു ഗുരുചൊല്ലി ഞാൻ.	൪൧

രസം സേവിച്ചാൽ പത്മകൃമം.

ഇതിന്നുപത്മംപാക്കേണ്ടും പ്രകാരങ്ങൾ പറഞ്ഞിടാം	
കാറുമുണ്ണുചുമേല്ക്കാതെയുള്ള ഗേഹത്തിരി(ഗേഹേവസി)ക്കണം	
പുകയാന്നും കുടിക്കൊല്ലാ സൂരികളോടുരിയാടൊലാ	
മനുഷ്യേശങ്ങളുംകോപം താങ്ങുലാ പുകയേല്ക്കയും	൪൩
വ്യാധാമം വാഹനാരോഹം സൂക്ഷ്മനേത്രപ്രാപ്തിയും	
അഗ്നിസൂത്യാതപംപിന്നെ സദാ സഞ്ചാരകംബഹിഃ	൪൪
മൂത്രാദിഗമനത്തിന്നു പാടുകേന ഗമിക്കയും	
അന്നംശുഷ്കമതാക്കിട്ടു കാംസ്യേലിട്ടു ഭുജിക്കയും	൪൫
തിപ്പലീമുളകുംകൂടെപ്പൊടിച്ച് ഭുജിച്ചിടാം	
ക്ഷീരം പചിട്ടുകൂട്ടീടാം നീരൂത്തതു രാൽക്കണ്ണം	൪൬
ഘൃതവും വേണമെന്നാകിൽ കൂട്ടിക്കൊള്ളാം ദിനേദിനേ	
പത്മം വാത്സരമെന്നാകിൽഫലം പൂണ്ണമതായ്തും	൪൭
വഹിക്കാത്തൊക്കാരുമാസം ത്രിമാസം മണ്ഡലം തഥാ	
അന്യഥാ നിഷ്ഠലം ജേന്തയം അപാകേ കഷ്ടസംഭവം	൪൮
മധുസന്ദഹീഗുൽഗുലുനാമേവം പത്മകൃമം വിഭുഃ.	

രസസേവാകാലത്തു മറ്റു വജ്ജ്യങ്ങൾ.

രസംസേവിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ പാവയ്ക്കാ കുമ്പളങ്ങളും	൪൯
കോവൽക്കാവെള്ളരിക്കായും കൊമ്മട്ടി കടളീഫലം	
മണത്തക്കാളിയും പിന്നെ കണ്ണക്കായും ചുരയ്ക്കയും	൫൦
ചേമ്പും മത്തങ്ങയും പിന്നെ മുണ്ടക്കാ കത്തിരിക്കയും	
അമരപ്പയറും ചീര പച്ചത്തേങ്ങാ പെരുമ്പയർ	൫൧

പുളിയും മുളകും നല്ല മാങ്ങായും ബൃഹതീഫലം
പനസക്കാ മുതിരയും പലതുണ്ടിനിയിങ്ങനേ ൨൨
പൊല്ലാത്തുള്ളവ വജ്ജിപ്പാൻ മാംസവും പലതുണ്ടെടോ!
ഇവയെല്ലാം മൂന്നുമാസം വജ്ജിച്ചേമതിയായ്ക്കൂ. ൨൩

പത്മ്യങ്ങൾ.

പത്മ്യം പാലോടുതൈർനെയും ശാല്യന്നും ചെറുചീരയും
ഇതുപ്പു ചുക്ക മുത്തങ്ങ മുൽഗഞ്ച തമിഴാമയും ൨൪
ക്രട്ടാം മറെറാക്കെവജ്ജിക്കാം മണ്ഡലത്തോളമിങ്ങനേ.

രസദോഷപ്രതീകാരം (ചികിത്സ)

രസവേഗങ്ങളുണ്ടായാൽ ചെയ്യാനുള്ള ചികിത്സകൾ ൨൫
ശിശിരങ്ങളെയോവോളം ചെയ്തുകൊൾക ദിനേ ദിനേ
ചന്ദനം ഘനസാരങ്ങൾ തേക്ക സേവിക്കയുംഗുണം ൨൬
പശുവിൻദധിയുംനന്നു സിതമേന്ധൊടിയായിഹ
ഇളനീർ വെള്ളവുംകൊള്ളാം സേവിപ്പാൻ മധുരങ്ങളും ൨൭
മന്ദമാരുതമേല്ക്കണം ശീതതോയാഭിഷേകവും
ചെയ്തു ശാന്തിവരുത്തേണം രസദോഷത്തിനിങ്ങനേ. ൨൮

ഗന്ധകത്തിന്റെ ഉല്പത്തിയും മറ്റും.

ഗന്ധകത്തിൻവിശേഷങ്ങളല്ല മിന്നിപ്പറഞ്ഞിടാം.
ശേപതദീപിൽ ക്രീഡചെയ്തു പാർവ്വതീശങ്കരത പുരാ ൨൯
വസിക്കുന്നാൾ ദേവിതന്റെ (കറവീണുള്ള) രജസ്സേറുള്ളവസ്രവും
പാലാഴിയിൽ കുളിച്ചിട്ടു വസ്രംമുക്കിപ്പിഴിഞ്ഞത് ൩൦
ദീപങ്ങളിൽചെന്നുചേർന്നിട്ടുണ്ടായുള്ളതു ഗന്ധകം
രസത്തോടൊക്കുമേപിന്നെ ഗന്ധകത്തിൻഗുണങ്ങളും ൩൧
ഗന്ധകം രസവുംക്രട്ടി ചേർത്ത ശുദ്ധിവത്ര രസം
രസഭസ്മത്തോടുതല്പം മറെറാന്നില്ലതന്മധംഭവി ൩൨
അവറ്റിന്റെ പ്രയോഗത്തിന്നുണ്ടുശാസ്ത്രമനേകമായ്
അവയൊക്കെയറിഞ്ഞിട്ടു മഹാത്മാക്കൾ പ്രവൃത്തികൾ ൩൩
ചെയ്യാലിഹ പരത്തികൾ സൗഖ്യമായിട്ടിരുന്നിടാം.

അഭുകോല്പത്തി

അഭുകോല്പത്തിയുംചൊല്ലാം കുറഞ്ഞൊന്നതറിഞ്ഞവ ൩൪
ശങ്കരൻസുന്ദരവേഷംകണ്ടു പാർവ്വതീദേവിയും
സംഭ്രമിച്ചിരുന്നിടംവീണിട്ടതുമഭുകമായത്. ൩൫
അതുനാലുപ്രകാരത്തിലുണ്ടെന്നാലരിലൊക്കെയും
ചാളാദികൾ പ്രയോഗത്തിന്നേററവും ഗുണമുള്ളതു ൩൬

കാളകൃടാഭ്യുപത്തി.

കാളക്രൂടവിഷത്തിന്റെ ഉത്ഭവം പറയാമിനി
ദേവകൾക്കു ഷിശുപാപംകൊണ്ടുതടവിച്ച ജരാനര
തീപ്പാൻ ക്ഷീരാഞ്ജിമഥനംചെയ്യാൻ മന്ദരപർവതം
ദേവാസുരകളൊന്നിച്ചു പഠിച്ചാഴിയിലിട്ടതിൽ
മഹാനാഗമതായുള്ള വാസുകീതന്നെയങ്ങതിൽ
ചുറ്റീട്ടസുരരുംദേവഗണവുംകൂടിയങ്ങനെ
വലിച്ചുകടയുന്നേരം ഛർദ്ദിച്ചു വാസുകീ വിഷം
അപ്പോൾമതായുള്ള കാളക്രൂടമതായത്.

അതിന്റെ നാമമോരോന്നു പ്രത്യേകം പറയാമിനി
കാളുകൂടഞ്ചു മായൂരം തിന്ദുകും വാലുകും തഥാ
സൂക്തവും വത്സനാഭഞ്ചു വത്സനാഗം സുമംഗലം
സിംഹീകർക്കടകംപിന്നെ കർദ്ദൂമം പുഷ്പകം തഥാ
ശിലാശിഖീ ച ഹാരിദ്രം ഹരിതം ചക്രമേവ ച
ഹാലാഹലവുമിച്ഛുന്നതഷ്ടാഭശവിഷങ്ങളും
ഇങ്ങിനേ പലതുണ്ടിന്നമൗഷധോല്പത്തി ചൊല്ലുവാൻ
അവയൊക്കെയറിഞ്ഞിട്ടു പറയാനമസാധ്യമാം.

തെന്തിനാണിത് എന്ന് ചോദിക്കുക.

രസം ഗന്ധകമിത്യാദി സേവിച്ചാൽ ശതവത്സരം
 ഗുണമുണ്ടുമനുഷ്യർക്കു കാന്തത്തിന്നെന്നവതായ്നരം.
 ഷഷ്ടിവത്സരമുണ്ടല്ലോ തിഷ്ണുണത്തിന്നു ഗുണങ്ങളും
 ലോഹത്തിന്നിഹ സംക്ഷേപം ചൊല്ലാം വിംശതിയും തഥാ
 ദശവത്സം ഗുണംകിട്ടും സേവിച്ചാൽ ഫലമിങ്ങനെ
 ഹൃതതൈലങ്ങൾ സേവിച്ചാൽ ദൈവത്വമുണ്ടതും
 ലോഹത്തിന്നാറുമാസംതാൻ ചൂണ്ണത്തിന്നിരുമാസവും
 കഷായങ്ങൾക്കൊരേയോമം നില്ക്കുമല്ലോ ഗുണങ്ങളും
 കിഴിയും ധാരയിത്യാദി ചെയ്താലീരണ്ടുവത്സരം
 മൂവാളിൽപിന്നെയുംവേണം അല്പാഞ്ഞാൽ ഗുണമില്ലെടോ.
 പാവും ഗുൽഗുലുവിത്യാദി വലുതായഹൃതങ്ങളും
 മുഴുയോഗങ്ങൾ സേവിച്ചാൽ മൂന്നുവത്സരമാംഗുണം.

ജപാനിദാനാദികൾ.

മുൻപൊന്നപോലെ ദേഹത്തിൽ മൂന്നുദോഷങ്ങളുള്ളതു്
തന്റെ സ്ഥാനത്തിരിക്കുമ്പോൾ കോപിക്കാനുള്ളവേദവും
തന്റെയഗ്നിബലത്തിന്നുതക്കതല്ലാത്തഭക്തിയും
ദേഹത്തിന്റെ ബലത്തിന്നു തക്കതല്ലാപ്പവൃത്തിയും

ഉണ്ടാകുമ്പോൾ ത്രിദോഷങ്ങൾ കോപിച്ചാമാശയത്തിലും
ചെന്നുപുക്കുന്നിയെത്തള്ളിപ്പറത്താക്കീട്ടുമെല്ലവേ
ജപരന്തെയുണ്ടാക്കീടുന്ന ത്രിദോഷങ്ങൾ ശരീറിനാം.
ജപരം മൂന്നുപ്രകാരത്തിൽ അതിനെപ്പറയാമിനി

വൃന്ദ

വൃശ്

വാതജപരലക്ഷണം.

കുളിരും പനിയും ദാഹരം സർവ്വാഗംനോക ഛർദ്ദിയും
നടുവും തുടയുംനന്നായ് കനക്കും തലനോകയും
കഴുത്തും മുഖവുമെന്നായ് മെലിയും കോപശീലവും
കഴുത്തും സർവ്വഗാത്രങ്ങൾ കണ്ണിൽനിന്നൊഴുകുംജലം
ഭ്രമംപറക മോഹിക്ക കത്തുംജാന ചുളുന്നനേ
പാദശോഫമതുംകാണാം വാതത്തിൻപനിലക്ഷണം.

വൃശ്

വൃന്ദ

വൃശ്

പിത്തജപരലക്ഷണം.

ചുഴലും പനിയും ദാഹമോക്കാനം ഞോളഛർദ്ദിയും
രക്തഛർദ്ദിയുണ്ടാകാം മുഖം ചുട്ടുകടക്കയും
മെലിഞ്ഞുരുണ്ടുഗാത്രങ്ങൾ ഉണ്ണും കോപിക്ക കാമില
ഉന്മാദം പെരുകും പിത്തപ്പനിയുളോക്കു ലക്ഷണം.

വൃശ്

വൃന്ദ

കഫജപരലക്ഷണം

കുളിരും പനിയും കാസം ശ്വാസംമുട്ടലുമേങ്ങലും
മൂക്കൊഴുകും മുഖംവീക്കും വിയക്കും തലയേററവും
തണക്കും സർവ്വഗാത്രങ്ങൾ ചോറുവേണ്ട ചുമയ്ക്കയും
ശ്ലേഷ്മികപ്പനിയെന്നുള്ള പേരിരിന്നുപ്രസിദ്ധമാം.

വൃന്ദ

വൃശ്

ഇവയ്ക്കു ലംഘനാദിവിധി.

ഇമ്മൂന്നിന്നുംകൃമത്താലേ ഒന്നുരണ്ടുനൂറുമായ്
പട്ടിണിദ്രിഡസന്നായ് കഴിച്ചാൽ ശമനംവരും
ത്രിദോഷങ്ങളിൽനിന്നുണ്ടാം വൃത്തിഭേദങ്ങൾകൊണ്ടുടൻ
ജപരങ്ങളാദിയായിട്ടുള്ളനേകം രോഗസംഭവം
അതിന്റെലക്ഷണംചൊൽവാൻ വഹിക്കുന്നില്ലെന്നിതത്ത്
പുരാണമുനിമാർചൊന്ന ലക്ഷണങ്ങളറിഞ്ഞുടൻ
ചികിത്സചെയ്തുകൊള്ളേണം മതിമാനാം ഭിഷഗപരൻ.

വൃന്ദ

വൃശ്

വൃശ്

ജപരന്തൽ.

സപ്തവിംശതിനക്ഷത്രത്തിങ്കലും ജരമുതഭവം
വന്നാൽമൃതിഭവിക്കുന്ന നാളും ശമനകാലവും
ജപരന്തൽകണ്ടുചൊല്ലിടാമതിന്റെ ദിനസംഖ്യകൾ

വൃശ്

വൃന്ദ

അശപതിക്കു ജപരവന്നാൽ എട്ടാന്നാളതുവിട്ടുപോം	
ഭരണിക്കു മരിച്ചീടും വേഗം ശമനമെന്നതും	൯൭
രണ്ടുപക്ഷങ്ങളുംകാണമാനുണ്ടല്ലോ ജപരന്തലതിൽ.	
കാത്തികയ്ക്കുട്ടിലുംപിന്നെ പന്ത്രണ്ടിൽ മുതിയെന്നൊരു	൯൮
പക്ഷമന്നാൾ കഴിഞ്ഞാകിൽ ചതുർവിംശതി മോഹമാം	
പിന്നെശ്ശമനമായിട്ടുവരും നല്ലശ്ശയങ്ങളാൽ	൯൯
രോഹിണിക്കുട്ടിലുംപിന്നെ പന്ത്രണ്ടിൽ ശമിയായ്ക്കിലോ	
പഞ്ചവിംശതിനാൾതീരും ജപമെന്നതുനിശ്ചയം.	൧൦൦
മകൈ(കീ)രമഞ്ചിൽകൊന്നീടുമാതിരയ്ക്കുതുമങ്ങനേ	
പുണർതംവിട്ടുമെട്ടാന്നാൾ പൂയം വിട്ടീടുമങ്ങനേ	൧൦൧
ആയില്യംകൊല്ലമെന്നുള്ള പക്ഷംതന്നെയതായതു്	
മകത്തിന്നൊരുപക്ഷത്തിനുള്ളിൽ ശാന്തമതായ്ക്കും	൧൦൨
പൂരംപത്തിൽവിടാതാകിൽ കൊല്ലമെന്നൊരുപക്ഷവും	
ഉത്തിരത്തിനുപന്ത്രണ്ടിൽ വിടാഞ്ഞാൽ ദീർഘമായ്ക്കും	൧൦൩
അത്തത്തിന്നെട്ടിൽ വന്നില്ല മുതിയെന്നാൽ ശമിച്ചുപോം	
ചിത്തിരയ്ക്കിരുപത്തഞ്ചിൽ വിടാഞ്ഞാൽ ദീർഘമാം ജപരം	൧൦൪
ചോതിക്കുപതിനേഴാംനാൾ കാഴ്ച പിന്നെശ്ശമിച്ചീടും	
ശുപ്തമട്ടിൽ മരിക്കാഞ്ഞാൽ മുപ്പത്തഞ്ചിൽ വിടും ജപരം	൧൦൫
മൈത്രംവേഗംശമിച്ചീടും കേട്ടയ്ക്കുഞ്ചാംദിനംമുതി	
വന്നില്ലെങ്കിൽ ശമിച്ചീടും മുപ്പതിന്നതുനിണ്ണയം.	൧൦൬
മൂലത്തിൽ പത്തുനാൾചെന്നാൽ വിട്ടീടും ജപരമപ്പൊഴേ	
പൂരാടംമുപ്പതിൽതീരുമത്രാടം പന്തിരണ്ടതിൽ	൧൦൭
ശമിക്കാഞ്ഞാൽ മരിച്ചീടുമെന്നല്ലോ പറയുന്നിതു്	
തിരുവോണം ശമിച്ചീടും തികളൊന്നതിൽ നിണ്ണയം.	൧൦൮
അവിട്ടമഞ്ചിൽകൊല്ലാഞ്ഞാൽ പന്ത്രണ്ടിന്നുവിടും ജപരം	
ചതയംകൊല്ലമേപിന്നെ പൂരട്ടാതിക്കു ശാന്തമാം	൧൦൯
ഉത്രട്ടാതിക്കുമപ്പുണ്ണം രേവതിക്കിഹപത്തുനാൾ	
ചെല്ലമ്പോൾ ശമനംതന്നെ ജപരന്തലിങ്ങനേകൃമം.	൧൧൦

അദ്ധ്യായം ൪.

ജപരക്ഷാകർമ്മങ്ങൾ.

ശൈവജപരങ്ങളുംപിന്നെ വൈഷ്ണവജപരവൃന്തമാ
ചൊല്ലുന്നിഹചതുഷ്ഷഷ്ഠി സംഖ്യയങ്ങതിനുള്ളതു് ൧

അവറ്റിന്നൊക്കെന്നല്ലോ ബാണമന്ത്രഞ്ച യന്ത്രവും
 ഭേദോധരിക്കയും നന്നങ്ങാഹരിചെയ്തയും തഥാ ൨
 ബാണയുദ്ധം കഥകേരം ജപരത്തിങ്കൽ വിശേഷതഃ
 ബാണയുദ്ധംപുസ്തകത്തെ തലയ്ക്കൽ വയ്ക്കയുംഗുണം ൩
 കൂട്ടജപരത്തിൽനന്നല്ലോ ചൂതപത്രഹൃതം തഥാ
 സുദർശനം ശുലിനിയും മൃത്യുഞ്ജയഹൃതം തഥാ ൪
 ധാനപന്തരവുമിച്ഛുന്നതെല്ലാം ജപരവിനാശനം.

രോഗങ്ങളിൽ ദൈവികപ്രതിവിധി മുതലായ
 കർമ്മങ്ങളുടെ ആവശ്യകത.

ജന്മാന്തരത്തിൽച്ചെയ്തുള്ള മഹാപാപങ്ങൾകൊണ്ടുടൻ ൫
 ഇജ്ജനം വ്യാധിയാൽ പീഡിച്ചുഴന്നീടുന്നു മർത്യനും
 തല്പ്രാപ്തിക്കുശേഷം ഭാനം ജപഹോമാച്ചുനാദിയാം ൬
 സല്ക്കർമ്മം പലതുണ്ടല്ലോ മഹത്തുക്കൾ വിധിച്ചത്
 (അക്കർമ്മങ്ങളുപേക്ഷിച്ചിട്ടുശേഷം ശമനത്തിന് ൭
 ഭിഷഗപരൻ പുറപ്പെട്ടാലപകീർത്തി ഭവിച്ചിടും
 പലയംഗങ്ങളെക്കൊണ്ടു ചേർപ്പിക്കുന്നൊരു ഗാത്രകേ ൮
 ചിലയംഗങ്ങളില്ലാഞ്ഞാൽ ഗാത്രചേർപ്പുഭവിക്കുമോ?)
 സല്ക്കർമ്മങ്ങളുതില്ലാഞ്ഞാലക്കർമ്മം ഫലമായ്ക്കരാ ൯
 സല്ക്കർമ്മംകൊണ്ടു മൂക്കാലുശേഷംകൊണ്ടുകാലുമായ്
 പുണ്യംഗമായ്ഭവിച്ചെന്യേ പോകാ വ്യാധികളൊന്നുമേ. ൧൦
 അവയോത്തരിവുളേളാർകൾ സല്ക്കർമ്മങ്ങളെയൊവൊളം
 ചെയ്തിച്ചിട്ടുശേഷംനന്നായ് കൊടുത്താൽ ശമനംവരും ൧൧
 സന്നിസ്കാരണമായിട്ടാരുദേവതയുണ്ടത്
 യമൻ ദൈവൻ നാഗയക്ഷിയോടുടയാനഥ ൧൨
 മയലീയക്ഷ്യപസ്താരയക്ഷിയിഷ്ണൈയാരത്.
 ഇവറ്റിന്നുകഴിക്കേണ്ടും ബലിക്രിയ പറഞ്ഞിടാം ൧൩
 ബലീയമൻ ദൈവന്നാ നാഗയക്ഷിബലിക്രിയാ
 കാളചാമുണ്ഡിബലിയും മയല്യാഖ്യയ്ക്കമഷ്ടനെ ൧൪
 അപസ്താരബലി നന്നു മന്ത്രം പഞ്ചാക്ഷരാദിയും
 സുദർശനം ശുലിനിയും അഘോരം ശരഭം തഥാ ൧൫
 പിന്നെയും പലതുണ്ടല്ലോ മന്ത്രയന്ത്രബലിക്രിയാ
 ശിവപൂജാ വിഷ്ണുപൂജാ വിശേഷാൽ ഗുരുപൂജയും ൧൬
 ഗോഭാനം ദശഭാനങ്ങൾ മുഷ്ടമായ് വിപ്രഭോജനം
 ഇവകൊണ്ടും പ്രസാദിച്ചിട്ടീശപരാനുഗ്രഹത്തിനാൽ ൧൭
 ശേഷം ഫലമായ്ക്കുന്ന ജീവിപ്പു രോഗി നിണ്ണയം.
 അതിന്നുമുമ്പിൽചെയ്യേണം മന്ത്രശേഷം ബലിക്രിയ ൧൮

ഭാനുഹോമാദിയുംമുമ്പിൽ ചൊന്നപോലെ കഴിച്ചു
 പ്രാണദായകമായുള്ളോരശ്വധനുളമാദരാൽ
 ഭിഷഗപരൻ കൊടുത്തിട്ടു സന്നിപാതാസ്സവത്തിലേ
 മുഴുകിട്ടുകിടക്കുന്ന മർത്യരെ രക്ഷചെയ്യണം. ൨൦
 ധാനപന്തരഹതംപിന്നെ മൃത്യുഞ്ജയഹതം തഥാ
 മൃത്യുഞ്ജയാഖ്യമന്ത്രേണ മൂന്നുലക്ഷം ജപിക്കയും
 അഷ്ടദ്രവ്യങ്ങളോടുകൂടി ഗണനാഥഹതം തഥാ
 ത്രികാലപൂജയുംവേണം പന്തിരണ്ടുദിനത്തൊളം
 ശംഖാഭിഷേകം ധാരാദി നൈവിളക്കെണ്ണയാടുക
 തുസ്വചാർത്തിക്കയും മാലകെട്ടിച്ചാർത്തിക്കയും തഥാ
 വിലപപത്രംകൊണ്ടു പുഷ്പാഞ്ജലിയേററവുമുത്തമം
 പാൽപ്പായസം നിവേദിക്കാം ശർക്കരപ്പായസം തഥാ
 ഗൗരീഗാന്ത്രമിളന്നിരാൽ ആടുക നേഭ്യവും തഥാ
 മറ്റും നല്ലമ്മാവോളം ചെയ്തുകൊൾക ദിനേദിനേ
 അഷ്ടാഭിഷേകം ചെയ്തെന്നാൽ നഷ്ടമാം രോഗമപ്പൊഴേ. ൨൫

മൃത്യുഞ്ജയഹതത്തിനുള്ള ഉപകരണാദികൾ.

മൃത്യുഞ്ജയാദിഹോമങ്ങൾ മന്ത്രശുക്രബലിക്രിയാ ൨൬
 ഇവയെല്ലാം പ്രയോഗിപ്പാൻ മഹാബ്രാഹ്മണർവേണ്ടതു്
 വേദസമ്പന്നനായ് ധർമ്മശീലവൈദികവൃത്തിയായ് ൨൭
 ഗൃഹസ്ഥാശ്രമിയായുള്ള ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠനോടുകൂടി
 മുമ്പിൽചെന്നറിയിച്ചിട്ടു കോപ്പുചാർത്തിച്ചുകൊള്ളണം ൨൮
 ലോഭംക്രോധതെക്കളിട്ടു കോപ്പുകൂട്ടിക്കൊടുത്തഥ
 വഴിപോലെകഴിപ്പിച്ചു ദക്ഷിണം ചെയ്തുകൊള്ളണം. ൨൯
 മൃത്യുഞ്ജയഹതത്തിന്നു നിത്യം ബ്രഹ്മാലയത്തിലു്
 കൊണ്ടുചെന്നുകൊടുക്കേണ്ടും പദാർത്ഥങ്ങൾ പറഞ്ഞിടാം ൩൦
 തണ്ഡൂലം വ്രീഹിയും നിത്യമോരോ പ്രസ്ഥങ്ങൾവേണ്ടതു്
 കഡുംബംഘൃതവുംവേണം നാളികേരവുമൊന്നഥ ൩൧
 മേലെരിക്കട്ടുമോരോന്നു വീശുപാളയുമൊന്നോടോ
 ഉഴുക്കുവേണം കേരാജ്യം പുഷ്പം പുല്ലും ദിനേദിനേ ൩൨
 ഒന്നാമതാം ദിനത്തിങ്കൽ ഛിന്നോത്ഭവനുരുകുകൾ
 നാൽവിരൽനീളമൊപ്പിച്ചിട്ടായിരത്തെട്ടുവേണ്ടതു് ൩൩
 ദ്വിതീയദിവസേപോൽതന്നുടേമൊട്ടുമങ്ങനെ
 മൂന്നാംദിനത്തിൽ പ്രസ്ഥാലം തിലം നന്നായ് തിരിഞ്ഞതും ൩൪
 നാലാംനാൾ ദുർവ്വമുതന്നു കൂട്ടിയിട്ടങ്ങനെങ്ങിനാൽ
 ആയിരത്തെട്ടുവേണം നൽപാലും നാഴിയതട്ടിനേ ൩൫

ക്ഷീരം പ്രസ്ഥാൽമഞ്ചാനാദം ആരാന്നാദം ഘൃതമങ്ങിനേ
 ഏഴാന്നാദം പായസത്തിന്നു ക്ഷീരം പ്രസ്ഥം പലംസിതാ ൩൬
 കഡുബന്തണ്ഡുലം പായസാഹുതിക്കുന്നുവേണ്ടതു്
 മൂന്നലക്ഷം ജപിക്കേണമദിനേ പതിനെട്ടുപേർ ൩൭
 കൂട്ടിയസ്സംഖ്യയൊപ്പിച്ചേ ജപിപ്പാനെളുതായ്ക്കൂ.
 ജപിക്കുന്നേമഹാവിപ്രക്ഷ്ടി മുഷ്ണാനമായുടൻ ൩൮
 കൊടുത്തു ദക്ഷിണായോരോപണം താമസംലസായുതം
 ചെയ്തുപ്രീതിവരുത്തിട്ടു മൃത്യുഞ്ജയഹുതത്തിന്നും ൩൯
 പരികർമ്മിക്കുമൊന്നിച്ചു പണം മുമ്മുന്നാരോദിനം
 കൂട്ടിക്കൊണ്ടുകൊടുത്തിട്ടു പ്രസാദം വാങ്ങിയപ്പൊഴേ ൪൦
 സേവിക്ക രോഗിയെന്നാകിലപമൃത്യുവാഴിഞ്ഞുപോം
 ശരൂപീഡകളുന്തീൻ സുഖംമേലിൽ ഭവിച്ചിടും. ൪൧

ഗണപതിഹോമത്തിനു് ഉപകരണാദികൾ.

അഷ്ടദ്രവ്യങ്ങൾകൂട്ടിട്ടു ഗണനാഥഹുതത്തിനു് ൪൨
 രണ്ടുകാൽതണ്ഡുലംവേണം ഒന്നുകാൽവ്രീഹിയും തഥാ
 പ്രസ്ഥാൽപൊരിയുംവിത്തും തലേന്നാളേകൊടുത്തഥ ൪൩
 ഘൃതംനാഴിയതും നാലുപലംശർക്കര തേനരി(തേൻഉരിയ)
 കദളിപ്പഴമെട്ടല്ലോ കൊട്ടത്തേങ്ങാതദൽവും ൪൪
 അഷ്ടപവ്ങ്ങളുള്ളോരു കരിമ്പിൻതടിയൊന്നഥ ൪൫
 പച്ചത്തേങ്ങാരണ്ടുവേണം തിലംകഡുബസംഖ്യയും
 മേലെരിക്കട്ടുമൊന്നല്ലോ വീശുപാളയുമൊന്നെടോ ൪൬
 ദീപതൈലംപല്ലപുഷ്പമിവയെല്ലാംകൊടുത്തഥ
 ഹോമാന്തേ ദക്ഷിണാചെയ്തു പ്രസാദംവാങ്ങിയപ്പൊഴേ ൪൭
 സേവിച്ചുകൊൾകിലാപത്തങ്ങവർക്കുള്ളതൊഴിഞ്ഞുപോം.

സപ്തബലി(നാഗപൂജ)യ്ക്കു് ഉപകരണാദികൾ.

സപ്തശ്രാലംകഴിപ്പിപ്പാൻ പണിപാരമതെങ്കിലും ൪൮
 എളിയോർക്കുംകഴിപ്പിപ്പാനെളുതായോരുമാഗ്ഗമായ്
 കോപ്പു ചാത്തിച്ചിരിക്കുന്നകണക്കേവംപറഞ്ഞിടാം ൪൯
 അരിയുംകരിയുംപിന്നെ മഞ്ഞളുംപൊടിചെയ്തതും
 വെച്ചേറെനാഴിയോരോന്നു തണ്ഡുലം മൂന്നിടങ്ങഴി ൫൦
 ഒന്നുകാൽവ്രീഹിയും നല്ല കരിമ്പിൻതടിയേങ്ങയും
 രണ്ടുവേണമിളനീരും പ്രസ്ഥാൽ ക്ഷീരവും തഥാ
 ഉരിയപ്പശുവിൻനെയ്യും കേരതൈലവുമങ്ങനെ ൫൧
 കദളിപ്പഴവുംവേണം ചതുർവിംശതിസംഖ്യയും

ഭക്തുമുഷ്ടിയുമൊന്നല്ലോ പുഷ്പംകൂടൊന്നു, വെററില
മൂന്നുവേണം, കരുത്തോലമടലൊ,ന്നിലയഞ്ചിഹ(ഞ്ചെടോ) . ൨൨
തിരശ്ശീലതിരിച്ചിട്ടങ്ങൊരുത്തരൊന്നുസംഖ്യയും
പച്ചപ്പാളകൾകൊണ്ടുള്ള കൂർത്തപാളകളും തഥാ ൨൩
തന്ത്രിക്കുംപരികർമ്മിക്കും ഭക്ഷണത്തിന്റെകോപ്പുകൾ
വഴിപോലെകൊടുക്കേണം മുഷ്ട്യമായുണ്ണുവാനെടോ ൨൪
പിന്നെദുഷ്കിണിയും നാലുപണംകൊണ്ടുകഴിച്ചുടൻ
തീർത്ഥപ്രസാദവുംആരുംപാലുംവാങ്ങിച്ചുതൽക്ഷണേ ൨൫
ഗൃഹത്തിൽകൊണ്ടുചെന്നിട്ടല്ലെല്ലാക്കുംനല്കിയാലതു്
രോഗപീഡകളുംതീർന്നു സമ്പൽസന്തതിവർദ്ധനം. ൨൬

ശ്രാദ്ധാദി പിതൃകർമ്മങ്ങളുടെ ആവശ്യകത.

അല്പായുസ്സുകളായിട്ടും അപമൃത്യുക്കളായതും ൨൭
അശുദ്ധിസംക്രമിച്ചുള്ള മാരണങ്ങളതൊക്കെയും
മൃതദേഹസ്യസംസ്കാരം താമസിപ്പിച്ചെന്നിരിക്കിലും
പ്രേതങ്ങളായ്ഭവിച്ചിട്ടു ചെയ്തിട്ടുനിതുപദ്രവം. ൨൮
മരിച്ചാൽവഴിയേതന്നെ കർമ്മാചര്യപിതൃക്കളെ
സപ്ത(പിതൃ)ലോകത്തിലാക്കാതെബലിയൊക്കെമുടക്കിലും ൨൯
അധോഗതികളായ്വന്നു ശപിക്കുമ്പോളനത്ഥവും
വലുതായിട്ടുവന്നീടുമതന്നീക്കേണമഞ്ജസാ ൩൦
അവർക്കു സൽഗരരിക്കായി വാറുട്ടു തിലഹോമവും
ക്ഷേത്രപിണ്ഡങ്ങളുംപിന്നെച്ചെയ്തുവൃദ്ധ്യാനഭോജനം ൩൧
അപ്പോൾ പിതൃപ്രസാദേന ധനധാന്യസമൃദ്ധിയും
സന്താനങ്ങൾവിശേഷേണ ചെന്താർബാണസമാനരായ് ൩൨
ചിന്തിതംപോലെവന്നീടും സന്തരം സഫലം ഭൂധം.

തിലഹാവനത്തിനു് ഉപകരണാദികൾ.

തിലഹോമംചുരുക്കിട്ടു കഴിപ്പാനുള്ളകോപ്പുകൾ ൩൩
പ്രതിബിംബദപയപൂർവ്വം രജതേ കാഞ്ചനേഷു ച
തീർത്തുപുണ്യാഹമവുംപിന്നെ പഞ്ചഗവ്യാഭിഷേകവും ൩൪
ചെയ്തുശുദ്ധിവരുത്തിട്ടങ്ങാവാഹിച്ചുപിതൃക്കളെ
പ്രതിബിംബത്തിലാക്കിട്ടു സൽപിറേഷു പ്രതിഷ്ഠയേത് ൩൫
പ്രതിബിംബംപ്രതിഷ്ഠിക്കുംദിവസേചെയ്തു ഭക്ഷിണാ
പൂർവ്വം പവിത്രം പുണ്യാഹം ദാനംചെയ്തു നദേ പുനഃ ൩൬
വസ്രവുമാകൂടെനൽകേണം പണമീരണ്ടുഭക്ഷിണാ
ബിംബശുദ്ധിവരുത്തിടാൻ പഞ്ചഗവ്യസ്യസാധനം ൩൭

നാല്പാമരം പുറമുണ്ണും ഭട്യം കഭളീഫലം	
ഭസ്മപ്പൊടികളുംവേണം അക്ഷതം പുഷ്പവും പുനഃ	നവ
തിലഹോമ, മമാവാസിദിവസേ സുസ്ഥലേഷു ച	
കൊണ്ടുചെന്നുകൊടുക്കേണം ശുദ്ധമായിട്ടുകോപ്പുകൾ	നൺ
നിവേദ്യം സ്വസ്തികംപിന്നെ കിഴിയോടുപയുക്തവും	
തന്ത്രിക്കും പരികർമ്മിക്കും ഭക്ഷണത്തിന്നുമുറപ്പൊടെ	൭൦
ഉണക്കലരിയായിട്ടു രണ്ടുമുക്കാലിടങ്ങഴി	
നെല്പിടങ്ങഴിയൊന്നത്രേ തേങ്ങാരണ്ടുകൊടുക്കണം	൭൧
കൊള്ളാംനൽപശുവിൻനെയ്യും കഡുബന്തന്നവേണ്ടതു	
പാല്പായസം നിവേദിപ്പാൻ പാലിടങ്ങഴിയൊന്നഥ	൭൨
പഞ്ചസാരപലംവേണം മേലരിക്കെടുഭട്യം	
വിശുദ്ധാഭയമോരോന്നു പുഷ്പം പത്രം തിരിത്തുണി	൭൩
ഭസ്മപ്പൊടി വെളിച്ചെണ്ണതടാരണ്ടുകൊടുക്കണം	
തിലഹോമങ്ങൾചെയ്യുന്ന ദിവസങ്ങളിലൊക്കെയും	൭൪
ഓരോബ്രാഹ്മണരെക്കാലുകഴുകിച്ചേകിഭോജ്യവും	
സന്തുഷ്ടചിത്തരാക്കീട്ടു ഭക്ഷിണാ ചെയ്തുകൊള്ളണം	൭൫
ഹോമംകഴിച്ചുതന്ത്രിക്കും രാശിയോരോന്നുഭക്ഷിണാ	
താമ്രലംക്രമകംക്രമി ഭക്ഷിണാചെയ്തുകൊള്ളണം	൭൬
പരികർമ്മങ്ങൾചെയ്തോർക്കും കാൽകഴുകിച്ചു വിപ്രനും	
ഭക്ഷണം, ഭക്ഷിണയ്ക്കുപ്പോൾ ചക്രമീരണ്ടുനൽകണം	൭൭
ഭക്ത്യാകൈകൂപ്പിനില്ക്കുമ്പോൾ നന്നായ് ചെയ്യുമനുഗ്രഹം	
രീതിപ്രസാദവുംവാങ്ങിസ്സേവിക്കിലവനപ്പൊഴേ	൭൮
വിശേഷജ്ഞാനമുണ്ടായി സല്ക്കർമ്മമറിയാത്തും	
അഷ്ടാദശമമാവാസി തിലഹോമംകഴിച്ചഥ	൭൯
തദന്ത്യേഷുമഹാക്ഷേത്രേ പിണ്ഡംവച്ചുസമപ്തയേൽ.	

ക്ഷേത്രസമർപ്പണം മുതലായവ.

തിരുനെല്പിയിലുംപിന്നെ തിരുവല്ലത്തു വക്തലെ	൮൦
എന്നിച്ചൊല്ലിയിടത്തൊല്ലാം ചെയ്തീടാം ക്ഷേത്രപിണ്ഡവും	
ക്ഷേത്രപിണ്ഡംകഴിക്കുമ്പോൾ ഭൂദേവന്മാർക്കുഭക്ഷണം	൮൧
സഹസ്രം വാ ശതം വാപി ചതുർവിംശതിപാദശം	
ഭൂദേവന്മാരെനന്നായി കാൽകഴുകിച്ചു ഭോജ്യവും	൮൨
മുഷ്ടാന്നമായ്കൊടുപ്പിച്ചു ഭക്ഷിണാചെയ്തുകൊള്ളണം	
ഭൂദേവന്മാർപ്രസാദിച്ചുചെയ്തീടേണമനുഗ്രഹം	൮൩
അതിൽപരമതായിട്ടു മറ്റൊന്നില്ലിങ്ങുഭൂതലേ	
തിരുവല്ലത്തിതെന്നാകിൽ തലേനാളസ്തമിച്ചഥ	൮൪

മണ്ഡപത്തിലിരിക്കുന്ന പള്ളിപ്പലകമേലുടൻ	
പിതൃപ്രസാദംവരുവാൻ ക്ഷേത്രപിണ്ഡത്തിനഞ്ജസാ	വൃത
വന്നുഞാനെന്നുധ്യാനിച്ചു പണമേഴുങ്ങുന്നതുകണം	
ബ്രഹ്മസ്വമെന്നുധ്യാനിച്ചു പണമൊന്നങ്ങുവയ്ക്കണം	വൃന്ത
പ്രതിബിംബങ്ങളുപോഴേ നടയിൽകൊണ്ടുവയ്ക്കണം	
നമ്പിപ്പോറിയെടുത്തിട്ടു ചെയ്യണം തിലഹോമവും	വൃത
നാലുപുണമപ്പോഴേ നമ്പിപ്പോറിക്കു നൽകണം	
പ്രതിബിംബനിവേദ്യാത്ഥം പണമൊന്നുകൊടുക്കണം	വൃവൃ
സ്ഥലോപവാസമവിടെച്ചെയ്തുകേന്ദ്രാവസിക്കണം	
പിറേന്നാളങ്ങുഷ്ടകാലേ കുളിച്ചുത്യന്തശുദ്ധനായ്	വൃൻ
ഇളേതുവന്നുകടവിൽച്ചെയ്യിക്കുന്നപ്രതിക്രിയാ	
വഴിപോലെവിചാരിച്ചു ചെയ്തുകൊണ്ടു ശുഭസ്ഥലേ	ൻറ
ക്ഷേത്രത്തിൽവന്നതെക്കോട്ടു ബലിക്കായിട്ടിടുന്നഥ	
നിവേദ്യങ്ങളെടുക്കുമ്പോൾ ചെയ്യിക്കുന്നതുപോലവേ	ൻമ
നന്നായ് മനസ്സുറപ്പിച്ചു ചെയ്തീടുക ബലിക്രിയ	
ഇളകുന്നതനേരത്തു പണംമൂന്നഥദക്ഷിണാ	ൻവ
ചെയ്തിട്ടനഗ്രഹംവാങ്ങി മത്സ്യത്തിന്നരിനൽകണം	
കുളിപ്പഴവുംതേങ്ങാ പശുവിൻനെയ്യുമൊക്കവേ	ൻന
ഒരുമിച്ചുകലർന്നിട്ടു സന്തോഷാൽ കോരിയിട്ടഥ	
മത്സ്യങ്ങളൊക്കെസ്സതു ഋചിത്തന്മാരായ് ഭജിച്ചഥ	ൻര
സ്നാനം ചെയ്യേണമുടനേ വന്നുകാണിക്കയിട്ടഥ	
നടയിൽതൊഴുതന്നേരം രീതംവാങ്ങിച്ചുകൊള്ളണം.	ൻത
രീതംദക്ഷിണനൽകേണം പണമൊക്കെയൊരോന്നത്	
സ്വാമിക്കു (ദേവന്) പൂജാനേദ്യങ്ങളലംകാരങ്ങളൊക്കവേ.	ൻന്ത
വഴിപോലെ കഴിക്കേണം ലോപംകൂടാതെ ദക്ഷിണാ	
സൗഭാഗ്യമുള്ള പുഷ്പത്താൽ മാലചാർത്തിക്ക ധൂപവും	ൻത
ദീപങ്ങളധികംവേണം ചന്ദനം കളഭങ്ങളും	
അലംകാരങ്ങളെല്ലാമങ്ങേതിമോദന ചെയ്യണം.	ൻവൃ
അനന്ദത്തോടനാമങ്ങളധികം താൻ ജപിക്കണം	
ക്ഷേത്രപ്രദക്ഷിണംചെയ്തു ഭക്ത്യാവന്ദിച്ചുസന്തതം	ൻൻ
ശ്രീമൽപാദാവിനത്തോടിപ്പോൾ ചേർക്കുപിതൃക്കളെ,	
കർമ്മം മനസാ വാചാ നാരായണപദാംബുജം.	ഥറ
ഭക്ത്യാവണങ്ങിസ്സതു ഋചിത്തനായ് നില്ക്കിലപ്പോഴേ	
പിതൃക്കളെല്ലാം സായുജ്യം പ്രാപിച്ചുഗതിവന്നിടും.	ഥഥ
പിതൃകർമ്മം പിഴയ്ക്കാതെ ചെയ്തിടുന്നവനഞ്ജസാ	
പുരുഷാത്മങ്ങൾവഴിയെ സാധിച്ചീടും (ന സംശയഃ) അസംശയം.	

ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ത്രികാലപൂജയ്ക്ക് ഉപകരണാദികൾ.

<p> ത്രികാലപൂജചെയ്യിക്കാൻ നിത്യംവേണ്ടുന്ന കോപ്പുകൾ രണ്ടുകാലമരയ്ക്കാലും നിത്യംവേണ്ടുന്നതണ്ഡുലം ഒന്നുകാൽ വ്രീഹിയുംവേണം, തേങ്ങയും പുനരൊന്നെടോ മുപ്പലം തുളവുംവേണം കടുബംതിലതൈലവും. കേരതൈലമരയ്ക്കാലും അതിലഭം തിലം തഥാ ഇളനീരു ദിനംവേണം ഇടിച്ചുളളപ്പശ്യഗന്ധവും വെറ്റിലായൊമ്പതും മൂന്നുപാക്കുംവേണം ദിനേദിനേ റെറ്റി(ചെത്തി)യും തുളസീരണ്ടും കൂട്ടിപ്പുഷ്പമൊരോദിനം ആറിക്കണ്ടഴിനന്നായിക്കലർത്തിട്ടുകൊടുക്കണം അരിയും കരിയും മഞ്ഞൾപ്പൊടിയെന്നിവയിങ്ങനെ മൂന്നുകൂട്ടവുമോരോന്നങ്ങുരിയശ്ശേദിനംപ്രതി ധവളീകൃതമായ് ചേർത്തു മിനുക്കിശ്ശുദ്ധമാക്കിയ രണ്ടാംനാലവിളക്കുകൾ കോടിത്തൽകൊണ്ടുവൃത്തിയും കൂറാപവിത്രംചെയ്തിട്ടു തുടങ്ങേണമതാദിയിൽ തന്ത്രിക്കും പരികർമ്മിക്കും ഭക്ഷണത്തിന്റെകോപ്പുകൾ വഴിപോലെകൊടുക്കേണം മുഷ്ടമായണ്ണുപാനം രണ്ടുപേക്കുംകൂടിനിത്യം പണം നന്നാലുദക്ഷിണാ ദ്രവ്യവാ(സ്ഥ)നെന്നുവന്നീടിലധികംചെയ്തുകൊള്ളണം. തീർത്ഥപ്രസാദവും വാങ്ങി നിത്യംമൂർദ്ധ്നിധരിക്കണം നിർമ്മാലുപുഷ്പം വാങ്ങിച്ചു തന്റെതന്റെ ഗൃഹത്തിൽ നിത്യം സൂക്ഷിച്ചുകൊള്ളേണം ഗൃഹശുദ്ധിവരുത്തുവാൻ ഗണനാഥഹരതംകൂടെ ചെയ്യേണമിതിനോടുടൻ അതിന്നുവേണ്ടുംകോപ്പെല്ലാം നിത്യംകൂടെകൊടുത്തഥ പന്തിരണ്ടുദിനംകൊണ്ടു കാലംകൂട്ടുകച്ചുജയും. ആണ്ടുതോറുമിതിൻവണ്ണം ഒരിക്കൽചെയ്തുകൊള്ളണം ശത്രുദോഷങ്ങളും കാലദോഷവും പരപീഡയും ദുർദ്ദേവതാപിശാചുക്കൾയക്ഷിഗന്ധർവ്വപീഡയും ശത്രുദോഷങ്ങളുംരീൻ സന്തതീധനവൃദ്ധിയും സംഭവിച്ചായുരന്തേന മുകതിയും സിദ്ധമണ്യരും. </p>	<p> ൧൦൩ ൧൦൪ ൧൦൫ ൧൦൬ ൧൦൭ ൧൦൮ ൧൦൯ ൧൧൦ ൧൧൧ ൧൧൨ ൧൧൩ ൧൧൪ ൧൧൫ ൧൧൬ </p>
--	---

വ്രതാദിപുണ്യകാലങ്ങൾ.

<p> വ്രതാദിപുണ്യകാലങ്ങൾ പുണ്യസ്ഥലവിശേഷവും പാപശാന്തിവരുത്തീടാനുള്ളതൊട്ടുപറഞ്ഞിടാം ഏകാദശീവ്രതംപിന്നെ ശിവരാത്രിപ്രദോഷവും അഷ്ടമീരോഹിണീവിഷ്ണുപഞ്ചമീ രുദ്രപഞ്ചമീ ചിത്രാപൗർണ്ണമിയാനോമ്പും ഷഷ്ഠിയുംനവരാത്രിയും </p>	<p> ൧൧൭ ൧൧൮ ൧൧൯ </p>
---	--

ചതുർഭുജീ അർദ്ധവാരം വിനായകചതുർത്ഥിയും പാദശ്രീശ്രാവണം ജന്മനക്ഷത്രമുപരാഗവും അഷ്ടകാകാലവും തിങ്കളാഴ്ചയും തിരുവാതിര അക്ഷയതുരീയരണ്ടും വാവും ശ്രാവണം തഥാ. ഇച്ചൊല്ലിയമഹാപുണ്യദിനകാലത്തിലൊക്കെയും സ്രീസംഗാദിയുമദ്യംഗം താബുലാദിവെടിഞ്ഞഥ മാഹാത്മ്യങ്ങളോരോന്നിന്റെ വിധിച്ചിട്ടുള്ളവണ്ണമേ നിത്യാനുഷ്ഠാനവുംചെയ്തു ഗുരുവിപ്രപ്രസാദവും ഈശ്വരധ്യാനവുംചെയ്തു ഭുജദ്രാക്ഷധാരിയായ് ദിനംകഴിച്ചുകൊണ്ടിടൽ വ്യാധിപീഡിച്ചുഴന്നിടാ. ദാനധർമ്മാദികർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യാൻനന്നുത്തരായനം അതിലുംവൈശാഖമാസമന്നദാനത്തിനത്തമം. അക്ഷയതുരീയയോത്തു ചെയ്താൽ പുണ്യംകുറയിച്ചിടാ പാദശ്രീശ്രാവണം ജന്മനക്ഷത്രങ്ങളിലൊക്കെയും അന്നദാനങ്ങളുംചെയ്താലോ ബഹുപുണ്യംലഭിച്ചിടും പുത്രസന്തതിയുണ്ടാവാന്മേററന്നിവയൊക്കെയും അഷ്ടകാകാലവുംപുണ്യ കർമ്മത്തിനുവിശേഷമാം ദാനങ്ങൾചെയ്യാൻനന്നല്ലോ ഉപരാഗദിനം തഥാ. വിഷ്ണുക്ഷേത്രത്തിലും പുണ്യരീതിസ്സാനസ്ഥലത്തിലും വെച്ചുചെയ്യുന്നദാനത്തിന്മേററവും ഫലമായ്നേരും. വിനായകചതുർത്ഥിക്കു ഗണനാഥഹൃത്തതിനേ ചെയ്യാത്തവർക്കുലോഷം ഉന്മേൽക്കുന്നതുകൂടമേ. ചിത്രനോമ്പിന്നന്നദാനം ചെയ്യാത്തോർക്കധമം ഫലം ചൈത്രമാസംതുടങ്ങിട്ടു ഫാൽഗുനത്തിങ്കലോളവും ഓരോമാസത്തിലോരോരോ പുണ്യനക്ഷത്രമുണ്ടതു് ക്രമത്താലെപറഞ്ഞീടാം പുണ്യമുള്ളവയൊക്കെയും. ചിത്രാശുക്ലംകേട്ടു, വിട്ടും ശ്രാവണംഭാദ്രമശപിഥീ കൃത്തികാചന്ദ്രനക്ഷത്രം പുണ്യം പിന്നെ മകം തഥാ ഉത്രാതിയുമിച്ഛുന്നതെല്ലാംപുണ്യദിനം തഥാ ഇന്നാളിൽപൂർവ്വവായും കൂടാതെമിച്ചവരുംദിനം. പുണ്യാദിദിനമെന്നെല്ലാപേർക്കും സമ്മതമേനേ ചിങ്ങമാസേപൂർവ്വപക്ഷേ കേട്ടതൊട്ടേഴനാളാഹ പരീക്ഷിത്തുമഹാരാജൻ ശൃംഗിശാപഭയത്തിനാൽ അനേകമുനിമാരോടും കൂടി ഭാഗവതംകഥാ കേട്ടുകേട്ടതിമോദത്താൽ സ്വസ്ത്യലോകംഗമിക്കയാൽ	൧൨൦ ൧൨൧ ൧൨൨ ൧൨൩ ൧൨൪ ൧൨൫ ൧൨൬ ൧൨൭ ൧൨൮ ൧൨൯ ൧൩൦ ൧൩൧ ൧൩൨ ൧൩൩ ൧൩൪ ൧൩൫ ൧൩൬ ൧൩൭ ൧൩൮ ൧൩൯
--	--

അദിനങ്ങളിലെല്ലാം സല്കൃതമാകേട്ടിരിക്കണം.	൧൩൮
മാംസസ്നാനവ്രതം സൂര്യനഭിക്കമ്പോൾ കളിച്ചു	൧൩൯
ചന്ദനാഭിധരിച്ചിട്ടു നാമോച്ചാരണമേററവും	൧൪൦
ചെയ്തസല്കൃതമായുംകേട്ട ഭഗവതഭക്തിയായുടൻ	൧൪൧
അതിഥിപൂജയുംചെയ്തു ഗുരുവിപ്രപ്രസാദവും	൧൪൨
വരുത്തിസ്സത്യധർമ്മാദി രക്ഷിച്ചിട്ടിഹനിത്യവും	൧൪൩
അതുകന്നപോലെസല്കൃതം പിതൃപ്രീതിവരുത്തുവാൻ	൧൪൪
മുട്ടാതെചെയ്താലതിനാൽ പിതൃമാതൃകുലത്തിലും	൧൪൫
ഉള്ളവർക്കിഹസായുജ്യം തനിക്കും സിദ്ധിയായ്ക്കും.	൧൪൬
മാംസമാസേവനം പൂർവ്വസപ്തമീ രഥസപ്തമീ	൧൪൭
അദിനേ ദാനധർമ്മാദി പുണ്യകർമ്മങ്ങളൊക്കെയും	൧൪൮
വഴിപോലെകഴിക്കേണം ധനമുള്ളമഹാജനം	൧൪൯
പിന്നെയുണ്ടാകാകാലം കൃഷ്ണചന്ദ്രാഭിപത്തനാൾ	൧൫൦
പിതൃക്കൾക്കിഷ്ടമായുള്ള ദിനങ്ങളിവയാകയാൽ	൧൫൧
പിതൃപ്രീത്യർത്ഥമായിട്ടു ചെയ്തുസല്കൃതമൊക്കെയും.	൧൫൨
പ്രോഷ്ഠപാദത്തിലും പത്തുണ്ടാകാകാലമിങ്ങനേ	൧൫൩
അക്കാലംബ്രഹ്മചര്യത്തോടൊന്നിട്ടുനില്പണം	൧൫൪
പിതൃക്കൾക്കു കഴിച്ചെന്നാൽ പിതൃമക്കിലഭിച്ചിടും.	൧൫൫
വൈശാഖസ്നാനവിധിയെ മുതൽക്കീട്ടുപറഞ്ഞിടാം.	൧൫൬
വൈശാഖത്തിൽപുലർകാലേ കളിച്ചിട്ടിഹകേതിയായ്	൧൫൭
ഭസ്മചന്ദനരത്നദ്രാക്ഷം ധരിച്ചിട്ടു നിശ്ചലനായ്	൧൫൮
രാഗാദികൾവെടിഞ്ഞാശു വിഷ്ണുപൂജാർച്ചനാദികൾ	൧൫൯
ചെയ്യിച്ചുബ്രാഹ്മണപ്രീതി വഴിപോലെദിനംപ്രതി	൧൬൦
ചെയ്തുകൊണ്ടാൽ മഹാവിഷ്ണു പ്രസാദിച്ചുത്ഥപുത്രൻ	൧൬൧
നൽകുന്നപോലെവിഷ്ണുക്കൾ നൽകുംമർത്യജനത്തിന്.	൧൬൨

ദാനങ്ങൾ.

വൈശാഖത്തിൽ വെളുത്തുള്ള തുരീയയ്ക്കിഹ വിപ്രരെ	൧൬൩
ഭജിപ്പിച്ചിഹദാനങ്ങൾ ചെയ്യണംധനമുള്ളവൻ.	൧൬൪
കടയും വിശദീ നല്ല ചെർപ്പും വസ്രമെന്നിവ	൧൬൫
കുനിഞ്ഞപഴവും നല്ല മധുരം പനസച്ചു	൧൬൬
നാളികേരം പഴംമാങ്ങാ താങ്ങും ചന്ദനാഭിയും	൧൬൭
ബ്രാഹ്മണർക്കിഹനൽകേണം വിഷ്ണുപ്രീതിവരുത്തുവാൻ.	൧൬൮
ശുദ്ധനക്ഷത്രവുംപുണ്യദിനംദാനത്തിനുതമം	൧൬൯
വൈശാഖംമുഴുവൻനിത്യം ദാനംനന്നീവ്രതത്തിന്.	൧൭൦
താങ്ങുലമെങ്കിലുംനിത്യം ദരിദ്രൻചെയ്തുകൊള്ളണം	൧൭൧
കാലംതോറുംദിനംവിപ്രഭോജനംചെയ്തുകൊള്ളണം	൧൭൨

സ്വപ്നമെന്നാകിലും ചെയ്തു വേണമെന്നിതീർത്തുവാനിതു ധർമ്മാത്മകാമമോക്ഷങ്ങൾ നൽകീടും വ്രതമിന്നിതു ധർമ്മവൃത്തികൾവ്രതവും കൃത്തികാദിപവും തഥാ ആയുഃശ്രീപുത്രവൃദ്ധിക്കും നന്നെന്നു മുനിമാർ പൂരാ കഥിച്ചുള്ളപുരാണങ്ങൾ കണ്ടിട്ടിന്നുപറഞ്ഞുഞാൻ തുലാക്കാവേരിവ്രതവും മുഖ്യം മത്സ്യജനത്തിനു. ൧൦൮

പുണ്യസ്ഥലങ്ങൾ.

കാശി രാമേശ്വരം പിന്നെ കാവേരീ രംഗമന്ദിരം കുംഭകോണം പ്രയാഗാ ച സേവിച്ചാൽ പാപമരറുപോം ൧൦൯ കന്യാകുമാരി ഗോകുണ്ഠം മൂകാംബികയുമെന്നിവ സ്തന്ദക്ഷേത്രഞ്ച സേവിച്ചാൽ മുക്തിയുണ്ടായ്ക്കുമെന്നാ ൧൧൦ ശുചീന്ദ്രം തിരുവട്ടാരം ത്രിശൂലാർദ്രവനങ്ങളും സേവിക്ക തിരുവല്ലത്തു ശ്രാദ്ധവുംചെയ്തു മുക്തയേ. ൧൧൧ വർക്കലത്തിൽമാടീട്ടു സേവിക്കേണം ജനാർദ്ദനം വയ്ക്കത്തുംതിരുവല്ലായും ഗുരുവായൂരമിങ്ങനേ. ൧൧൨ തിരുനക്കരയുംപിന്നെ വടക്കുംനാഥനെന്നിവ മഹാക്ഷേത്രങ്ങളിൽചെന്നു സേവിച്ചാൽ പാപമരറുപോം ൧൧൩ ജന്മാന്തരകൃതപാപം നശിച്ചു വൃന്ദാധിരീനിട്ടു പാപശാന്തിക്കെന്നല്ലോ നാമോച്ചാരണമേറ്റവും ൧൧൪ മഹാപാതകശാന്തിക്കു സേതുസ്താനം വിശേഷതഃ.

* ഭാഗം ൨.

അദ്ധ്യായം ൧

ജ പ ര ചി കി ത്വ.

ജപരങ്ങൾക്കാടിയിൽതന്നെ 1 കൊത്തമ്പാലരിച്ചുകൊണ്ടു കഷായംവെച്ചുസേവിക്കാം കപാലംകൊറ്റു 'ഷഡംഗവും' ൧ പിന്നെത്രിദോഷഭേദങ്ങളറിഞ്ഞിട്ടുക്രമത്തിനു പ്രത്യേകം ചൊന്ന കപാലങ്ങൾ കൊടുക്ക "ദശമൂലവും" ൨

* ഈ ഭാഗത്തിൽ ഇടതുവശം അക്കമിട്ടിരിക്കുന്നത് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിലുള്ള ഭേദ ധർമ്മങ്ങളെ നന്നാക്കുവാൻ. ഗ്രന്ഥത്തിലുള്ള വിഷയവേദങ്ങൾക്ക് അതിർ അകരാറി യിൽ നോക്കുക.

പരിശിഷ്ടത്തിൽ—ഷഡംഗം (കപാ) 1-ാം യോഗം. ദശമൂലം (ലാഭി) (കപാ) 2-ാം യോഗം.

മൂർച്ഛിച്ച ജപരമെന്നാകിൽ “ഭാരതാനന്ദമാദി”യും
 “ഹിന്നോത്ഭവാദി”യുണ്ടൊക്കെ “രാസ്താശുണ്ഡാദി”യും തഥാ ന
 സാരമായൊന്നു ചൊല്ലിയാ “ഭരതമുലഭാരതാദി”
 ഇത്യാദിയും കഷായത്തെ സന്നിനായകകൊട്ടവും
 ചേർത്തുകൊണ്ടുകൊട്ടക്കേണം മൂർച്ഛയുള്ളജപത്തിന്നു്.

ജപരോപദ്രവചികിത്സകൾ.

2 ഭാരത മാടോടുമുള്ള കഷായം ഗുണമെത്രയും
 ഹർദ്ദിക്കു ചൂണ്ണം ‘കൃഷ്ണാദി’കൊടുത്താൽ ശമനംവരും
 “കാപ്പാസമൂണ്ണ്”വുംകൊള്ളാം കൊടുപ്പാൻ ഹർദ്ദിയിങ്കലു്
 തലനോവരിയായ്ക്കൊണ്ടാൽ കച്ചുരാദികഴമ്പിനെ-
 ക്കുട്ടരോഹിണിയുംചേർത്ത ശിരസ്സികലിടാമതും
 3 തുളസീപത്രതോയത്തിൽ മുലപ്പാലം കലർന്നുടൻ
 ആവണക്കണ്ണെയുംചേർത്ത ജീരകത്തോടു കാച്ചിയാൽ
 നാരങ്ങാനീരുമൊന്നിച്ചു മർദ്ദിച്ചിട്ടുതൽക്കുണേ
 വരുത്തിട്ടുപൊടിച്ചു മരിചപ്പൊടിയോടുടൻ
 കൂട്ടിമർദ്ദനമാവോളം ചെയ്തുകൊണ്ടുതെടുത്തുടൻ
 ശിരസ്സിലിട്ടുവെന്നാകിൽ രീതം ശീർഷ്വജാ ഗുണാം
 “രാസ്താദി”പൊടിയുംകൊള്ളാം ശിരസ്സിൽ തിരുമീടുവാൻ.

ജപത്തിന്നു് അങ്ങാടിക്കഷായം.

4 ഒന്നുകൊണ്ടും ശമിക്കാത്ത ദീർഘമായ മഹാജപരേ
 കൊട്ടക്കേണ്ടുംകഷായത്തെപ്പറയാം ഗുരുഭാഷിതം.
 ചുക്കും തിപ്പലിയുംമുസ്സാ ത്രിഫലാ മധുരം തഥാ
 മായാക്കു ഗോക്ഷുരം ജാതിത്രയം രോഹിണി മോദകം
 ഷട്തണ്ഡുലം നാഗപുഷ്പം തകരം ജീരകദവയം
 കന്നാരം ചന്ദനംരണ്ടും ഗജതിപ്പലി തോയവും
 രാമച്ചം പൂതവൃക്ഷം ച സമുദ്രപ്പച്ച തുവയും
 സഹസ്രവേദിയും കിർച്ചാത്താശാളി ശതകുപ്പയും
 രാസ്താ മുന്തിരി മക്ഷിപ്പു പുത്തരിച്ചുണ്ടു കൂവളം
 ത്രികോലക്കൊന്നയും നല്ലോരുലുവാ താർക്കുപച്ചകൾ
 പപ്പാപ്പുലുമുതുമിവയൊക്കെയുമൊപ്പമായ്
 ഓരോകഴഞ്ചിടിച്ച്തിങ്ങാറിടങ്ങഴി നീരതിൽ

ഭാരതാനന്ദമാദി (കപാ) 3-ാംയോഗം. ഹിന്നോത്ഭവാദി 4-ാംയോഗം. രാസ്താശു
 ണ്ടാദി (കപാ) 5-ാംയോഗം. ഭരതമുലഭാരതാദി (കപാ) 6-ാംയോഗം. കൃഷ്ണാദി (മു)
 7-ാംയോഗം. കാപ്പാസമൂണ്ണ്=പരത്തിക്കുരുപ്പരിപ്പു്, ഷുചം, തിപ്പലി, മലർ ഇവ
 സമം, എല്ലാംകൂടിയ അളവിനു പഞ്ചസാര ചേർത്തുണ്ടാക്കിയപൊടി. കച്ചുരാദി (മു)
 8-ാംയോഗം. രാസ്താദി (മു) 9-ാംയോഗം.
 8-ാംയോഗത്തിൽ കട്ടകുരോഹിണി കൂടുതലായ അളവിൽ ചേർക്കണം.

കുറുക്കിനാലിലൊന്നാക്കിപ്പിഴിഞ്ഞിട്ടു കറേക്കറെ
ജീരകപ്പൊടിയുംചേർത്തുസേവിച്ചാൽ ജപരമൊക്കെയും
അന്യരോഗങ്ങളുംതീർന്നു സന്നിയും ശമനംവരും
ഇക്കഷായം മഹാസാരം കൊണ്ടുജീവിതമാണ്യരും.

൧൭

൧൮

സന്നിപാതനിദാനം.

സന്നിപാതജപരത്തിന്നു കാരണം പറയാമിനി
ജപമുണ്ടായിരിക്കുന്നാളെണ്ണതേച്ചു കുളിക്കയോ
മധുവോഘൃതമോ പാലോ ദധിയോ തക്രമോ തഥാ
ഗുളമോ പനസക്കായോ വിഷമോ നാളികേരമോ
കടപല്ലകമിളന്നീരും പുത്തരിച്ചോരപായസം
അവചം പഴവഗ്ഗ്ങൾ സേവിക്കാ കാരകളെക്ക
താംബൂലം തിങ്കയും രക്തവസ്രംകൊണ്ടു പുതയ്ക്കയും
പുഷ്പം ചന്ദനമിത്യാദി സുരഭിദ്രവ്യമേല്ക്കയും
വ്യായാമംചെയ്തു ഭോഗിക്ക ധൂളിതല്ലേകിടക്കയും
ഇങ്ങിനെയുള്ളപത്മ്യത്താലുണ്ടാകും സന്നിപാതവും.

൧൯

൨൦

൨൧

൨൨

൨൩

സന്നിപാതചികിത്സ.

സന്നിപാതമതെന്നാകിൽ 'ബ്രഹ്മീദ്രാക്ഷാദി' യുത്തമം
നസ്യം ഗണ്ഡൂഷവുംവേണം ഭേദത്തിൽ തൈലലേപനം
ശിരസ്സിൽ തളവുംവേണം നാസയിൽ പുകയേല്ക്കയും
“ആനന്ദഭൈരവൻ സന്നിപാതഭൈരവ”മാദിയും
ഗുളികാസേവയുംവേണം “രസസിന്ദൂര”സേവയും
“വാതരാക്ഷസ”നും “ചിന്താമണി”യും “സ്വയമഗ്നി”യും
അനുചാനവിശേഷത്തിൽ കൊടുക്കാം മുർച്ചയേറുകിൽ
5 ഇഞ്ചി വെള്ളുളളിയും നല്ല മുരിങ്ങത്തൊലി നൊച്ചിയും
പിഴിഞ്ഞനീരനത്തിട്ടു വീറിൻമുട്ടപിഴിഞ്ഞതും
വെള്ളുളളിത്തൈലവും മുട്ടത്തൈലവുംകൂടി മേളിതും
മുമ്പിൽ ചൊന്നോരുഗുളികായൊക്കെക്കൂടെയരച്ചരിൽ
കലർന്നുവെച്ചുകൊണ്ടുവം മാത്രയോർത്തുകൊടുക്കണം
“ലോഹിതാഞ്ചാദി”യായുള്ള തൈലംകൊണ്ടുവിലേപനം
ധൂമവും നസ്യവുംപിന്നെ ബോധക്കേടുകൾ വേണ്ടതു്.

൨൪

൨൫

൨൬

൨൭

൨൮

൨൯

൩൦

ബ്രഹ്മീദ്രാക്ഷാദി (കപ) 10-ാംയോഗം. ആനന്ദഭൈരവൻ (ഗു) 11-ാംയോഗം.
സന്നിപാതഭൈരവം (ഗു) 12-ാംയോഗം. രസസിന്ദൂരം (ഭ) 30-ാംയോഗം. വാത
രാക്ഷസൻ (ഗു) 13-ാംയോഗം. ചിന്താമണി (ഗു) 14-ാംയോഗം. സ്വയമഗ്നി (ഗു)
17-ാംയോഗം.

ലോഹിതാഞ്ചാദി (തൈ) 15-ാംയോഗം.

വെങ്കാരാദി (ഗു) 16-ാം യോഗം.

6 പുരാണമരിചാതന്നെ കണ്ണുണ്ടിലുമഞ്ജനം.	൩൧
7 ലഗ്നനം ജീരകംരണ്ടും രാമം തുല്യമായുടൻ കിഴികെട്ടിമണപ്പിക്കാം തിരുമ്മിക്കൊണ്ടെടുത്തതും	൩൨
8 മുതിരപ്പൊടിയുംദേഹം തേച്ചാലുണ്ടാമുണച്ചുയും	
9 ഇരട്ടിമധുരം നല്ല മുന്തിരിങ്ങാ കടുരായം	൩൩
ഇതുപുരകൂടെയൊന്നിച്ചു മുലപ്പാൽകൂട്ടി നസ്യമാം ധൂർഘ്രകാദിതൈലത്തിൻകല്പത്തിന്റെരമയന്നുകൾ	൩൪
തിരിയാക്കിപ്പുകച്ചീടാം കണ്ണുനാസികയിങ്കലും “വെങ്കാരം”വെള്ളിയുപൊന്നുമെന്നുചൊല്ലിയയോഗ(കേ)കാൽ ൩൫	
ഗണ്ഡൂഷം നാവിലെപ്പോഴും തേച്ചുകൊണ്ടുകിടക്കണം തലയിൽതേപ്പതിന്നുള്ള കഴവൊന്നുപറഞ്ഞിടാം	൩൬
10 ത്രിഫലാ ചന്ദനംവ്യോഷം കൊട്ടം രാമച്ചമേലവും മധുകാ ജീരകംരണ്ടും മായാക്കും കൃമിശത്രുവും	൩൭
തകരം പൂതവൃക്ഷഞ്ച കണ്ടിവെണ്ണയുമുകൾ ജാതിക്കാ വദിരംതോയം കലശ്ശംഗഞ്ച ഗൈരികം	൩൮
സഹസ്രഃവധി വെങ്കാരം കർപ്പൂരം ശതകുപ്പയും വട്ടിലിംഗദായം കട്ടിക്കുമിഞ്ചാൻ കായമെന്നിവ	൩൯
സുവണ്ണത്തുണമാശാളി നിയ്യാസപ്പാൽ കിരാതവും തുല്യംകൂട്ടിയരയ്ക്കേ ണ്ടിനെപ്പിക്കാകപാഥയോരചി	൪൦
നാലൊന്നനായകംകൂട്ടിപ്പേഴിച്ചിട്ടതുമുളംനി പൊതിഞ്ഞാൽസന്നിയുംപിന്നേ കഫവും നീരിറക്കവും	൪൧
ജപരവും വീക്കവും രീതം ഗുണമുള്ളൊന്നിതേറ്റവും	
11 ധൂർഘ്രം വേപ്പിലാ നൊച്ചിയാടലോടം കഴററിയും	൪൨
കയ്യോന്നി കാഞ്ഞിരം പാലാ അശപത്ഥം പ്ലാശ്ശിഞ്ഞയും	
ശംഖപുഷ്പഞ്ചതക്കാരി നക്കതമാലമെരുക്കിവ	൪൩
ആഖകണ്ണികപത്രഞ്ച സഹദേവിയുമൊപ്പമായ്	
പിഴിഞ്ഞനീരു മധുകം ദേവതാരം കടുരായം	൪൪
ജാതിത്രയം പൂതവൃക്ഷം കണ്ടിവെണ്ണ പഴുക്കയും	
ആരരിനായകം കൊട്ടം ത്രിഫലാ കൃഷ്ണജീരകം	൪൫
വയമ്പുമിവയോരോന്നങ്ങോരോനിഷ്കമരച്ചുടൻ	
മധുകതൈലം തിലജം നിംബജൈരണ്ഡജങ്ങളും	൪൬
പുകിൻതൈലവുമോരോന്നു കഡുബം ചേർത്തതിൽ തഥാ	
കുക്കടാബ്ധം പുഴുങ്ങീട്ടു മഞ്ഞക്കരു കലർന്നുടൻ	൪൭
വെള്ളയുളളിയരിഞ്ഞിട്ടു പലമൊന്നതുകൂട്ടുക	
ലോഹിതാബ്ധം നാഴിചേർപ്പു ഭൂനാഗം മുഷ്ടികൂട്ടുക	൪൮

കുക്കുളപ്പോരയുംപേർത്തു കാച്ചിക്കൊണ്ടുതരിച്ചുടൻ	
ദോഹമൊക്കെവിലേപിച്ചാൽ സന്നിപാതജപരാപഹര.	൪൯
12 പുത്തരിച്ചുണ്ടവേർമേലെത്താലികൊണ്ടുകഷായമായ്	
നാലൊന്നാക്കിയെടുത്തിട്ടു മലർ ജീരകവുംസമം	൫൦
കിഴികെട്ടിയതിട്ടിട്ടു വച്ചുകൊണ്ടു കുറേക്കുറേ	
കിഴിതന്നെപിഴിഞ്ഞിട്ടു കൊടുപ്പു സന്നിപാതകേ.	൫൧
13 ഏലത്തിൻറരി മായാക്കു കണ്ടിവെണ്ണ കടുത്രയും	
ത്രിഫലാശാളി കിര്യാത്തും തൈരിഞ്ഞിൽ ജീരകദപയും	൫൨
ദ്രാക്ഷാമോദകകന്നാരം തകരം ശതകുപ്പയും	
കലിംഗം ധാന്യകം കാവീ ലവംഗം ചന്ദനദപയും	൫൩
സഹസ്രവേദിയും താർക്ഷ്യപ്പച്ചരണ്ടും കഷായമായ്	
രുദ്രാക്ഷം മേല്പൊടിപേർത്തു സേവിപ്പു കഷണാശനം.	൫൪
എട്ടോടുകൂടിവന്നുള്ള ജപരാവായ്ംപു ത്രിരേഖവും	
സന്നിപാതം ജപരം ഗുണമനിലൻ മുർട്ടി കാസവും	൫൫
ശ്വാസാധിക്കുകൾ രീതം നാമ്നാ “ഏലാദികം” തഥാ	
14 ആടലോടം കൊടിത്തുവ വിണ്ണുകാന്തി ചുരളും	൫൬
കൂർത്തിൽ നിർഗ്ഗണ്ഡി തുത്താ ച ത്രായന്തി നിലിവെററില	
ചുണ്ടരണ്ടു, മിവറററൻറ പത്രമൊക്കെസ്സമങ്ങളായ്	൫൭
വാട്ടിക്കൊണ്ടുപിഴിഞ്ഞിട്ടു ത്രികടുപ്പൊടിയോടുകൻ	
സേവിച്ചാൽ സന്നിപാതത്തിന്നേററവും ഗുണമാണ്യതം	൫൮
“അശ്വഗന്ധാദി”യാം മുണ്ണും “കർപ്പൂരാദി”കൾ രണ്ടുമാം	
മലമുത്രാദി ബന്ധിക്കിൽ “നാഗരാദി”കഷായകേ	൫൯
ഏറണ്ഡസ്സേഹമിത്തുപ്പും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു കൊടുത്തിടാം	
“അവിപത്തി”കൊടുത്തിടാമേററവും മലബന്ധകേ.	൬൦
“ദുരാലഭാദി”സേവിക്കാമതിസാരം വരുന്നനാൾ	
ഉദരാമയമിക്കിൾക്കും പൊടി “ജാതീലവംഗം”	൬൧
15 കേശംചുട്ടുകരിച്ചിട്ടു (പൊടിച്ചിട്ടു) നിംബതൈലേ കഴിച്ചതും	
നാദിയിന്നുകഴുത്തോളം തേച്ചാലിക്കിൾ ശമിച്ചുപോം.	൬൨
നേത്രരോഗമതുണ്ടായാൽ നേത്രരോഗചികിത്സയും	
16 ത്രിഫലാ മധുരം കൊട്ടം തകരം ചന്ദനദപയും	൬൩
ഏലം വൃക്ഷം നിശാ വേലി സമുദ്രപ്പച്ചയെന്നിവ	

ഏലാദി (മു) 18-ാം യോഗം. ഈ അദ്ധ്യായത്തിലെ 13-ാം യോഗത്തിന്നും ഇതുതന്നെ പേരു്.

കൂർത്തി. ഇതു് ചീറ കിഴങ്ങിൻറ ഇലയ്ക്കെണ്ണ പരത്തേണ്ടതു്.

അശ്വഗന്ധാദി (മു) 10-ാം യോഗം. കർപ്പൂരാദി (മുണ്ണങ്ങൾ) 20-21 ഈ യോഗങ്ങൾ. നാഗരാദി (കപ) 22-ാം യോഗം. അവിപത്തി (മു) 23-ാം യോഗം. ദുരാലഭാദി (കപ) 24-ാം യോഗം. ജാതീലവംഗാദി (മു) 25-ാം യോഗം.

ഈരണ്ടുനിഷ്ഠകൊള്ളേണം പുരാണോഷ്ണമേകവും നുൾ
 കൂട്ടിനന്നായിടിച്ചിട്ടു ക്ഷീരംകൂട്ടിപ്പിച്ചിട്ടതിൽ
 അഞ്ജനം സൈന്ധവം രണ്ടുമോരോനിഷ്ഠഞ്ച ഗൈരികം നുള
 അഷ്ടനിഷ്ഠമതുകൂട്ടി പിഷ്ടപാ ഫാലേ വിലേപയേത്
 ദൃഷ്ടിരോഗങ്ങളുപോഴേ നശിച്ചിട്ടു മസംശയം. നുന്തു
 ഔചിത്യമോത്തൂ നേത്രത്തിനുള്ളിലും ചെറിയയുഷധം
 ഗാത്രഭംഗമുണ്ടായാൽ നവീരസേപദവും തുണം നുറ
 “പഞ്ചസ്തോമ”ങ്ങൾ കൂട്ടിട്ടു കാച്ചുംതൈലവുമുത്തമം.
 ഇങ്ങിനെ സന്നിപാതത്തിലന്യരോഗം വരുന്നതും നുവ
 കൂടെസ്സു ക്ഷിച്ചുചെയ്യേണം വഴിപോലെ ഭിഷഗപരൻ.

ഉത്തമവൈദ്യലക്ഷണം.

പുരാണവൈദ്യൻ തുണവാൻ ധർമ്മശീലൻ മഹാമതി സുൻ
 തുരുവിപ്രന്മാരിലേററം ഭക്തിയോടുമിരിപ്പവൻ
 സത്യശൗചാദിബ്രതവും നിത്യാനുഷ്ഠാനമായുടൻ ൭൦
 രാഗാദികൾ വെടിഞ്ഞാശൂ സർവ്വരിൽ ഭയയുദ്ധവൻ
 പരദായ്യാ പരദ്രവ്യം പരപീഡകളൊന്നുമേ ൭൧
 മനസാ ചിന്തചെയ്യാതെ പരമാർത്ഥപ്രകാരമായ്
 ഔചിത്യമോത്തൂചെയ്യേണം വഴിപോലെ ചികിത്സയും. ൭൨

സന്നിചികിത്സ.

സന്നിക്കുപുവ്ത്രപങ്ങൾ ജപരത്തിങ്കലപത്മതാ ൭൩
 കൊണ്ടുദോഷങ്ങൾകോപിച്ചു മൂന്നുംകൂടൊരുമിച്ചഥ
 കരണാദിത്തരവിങ്കൽ ജനിക്കുന്നതു സന്നിയാം.
 മഹാസന്നിയതെന്നാകിൽ പാപം ജന്മാന്തരാജ്ജിതം ൭൪
 തിങ്കളഷ്ടാദശംതന്നെ സംഖ്യയങ്ങതിനുള്ളതു്.
 ഇനിയുണ്ടുപതിമൂന്നു സന്നിയങ്ങളതിനേററവും ൭൫
 സൂക്ഷിച്ചുചെയ്തുകൊള്ളേണം അല്പാഞ്ഞാൽ മുതിയാത്തും.
 വലിയങ്ങുണ്ടുപിന്നേതങ്ങിരുപത്തേഴൊരുവക ൭൬
 ഇതിന്റെറലക്ഷണംപാത്തൂ സാദ്ധ്യാസാദ്ധ്യമറിഞ്ഞുടൻ
 വഴിപോലെചികിത്സിച്ചു രക്ഷിക്കിൽ കീർത്തിവലംനം ൭൭
 മോക്ഷപ്രാപ്തിയുണ്ടാകും തുണമുള്ളഭിഷക്കിനു്.
 സന്നിമൂർച്ഛയ്ക്കു ഗണ്ഡൂഷം നസ്യം ധൂപം വിലേപനം ൭൮
 “കുമാരകണ്ഠ”നെന്നുള്ള തൈലംകൊണ്ടുവിലേപനം
 അതിന്റെറകല്ലുവെക്കൊള്ളാം ധൂപിക്കാൻ സന്നിമൂർച്ഛയിൽ. ൭൯

17 മുരിങ്ങത്തൊലി വെള്ളുള്ളി ഇഞ്ചി നല്ലകൊഴിഞ്ഞയും ചതച്ചുണ്ണലത്തിങ്കൽ പിഴിഞ്ഞച്ചാരിച്ചതും പാത്രംകാച്ചിയതിൽ വീഴ്ത്തി മുടുന്നനായ് പിടിച്ചുടൻ നീററിൻമുട്ടമുലപ്പാലും തേനുംകൂടൊരുമിച്ചതിൽ “വാതരാക്ഷസ”നും “ചിന്താമണി” “യാനന്ദഭൈരവൻ” കോടാശാരിയതും നല്ല “ഭൂപരീ” “രുദ്രഭൈരവൻ” “രസസിന്ദൂര”വും മുണ്ണും ചന്ദ്രോദയവുമിങ്ങിനെ വേർപെട്ടുളോരുഗുളികാ ഗണ്ഡുഷങ്ങളുരച്ചതും കൂട്ടിമേളിച്ചുകൊണ്ടിട്ടു കൊടുക്കേണം കരേക്കരേ പ്രത്യേകമുള്ളകപാലങ്ങളുതുംകൂടി കൊടുക്കേണം സന്നിപാതത്തിൽ മുൻചൊന്നതൊക്കെയൊഗ്രമിരിന്നെന്നോടൊ ശെചിത്ര്യമൊന്നേ വേറിട്ടുവേണ്ടു മറെറാക്കെയൊന്നുതാൻ. നേത്രത്തിലഞ്ജനം സ്വപ്നമഗസ്ത്യാദികഴമ്പിനാൽ സ്നേഹംപോട്ടുമെന്നുള്ള സേപദം സന്ധിമുടങ്ങുകിൽ 18 ഭൂനാഗം ചന്ദനം യാജ്ഞി നീററിൻമുട്ടയുമിഞ്ചിയും നത്തച്ചുരിയുടേവേരും തുല്യംകൊണ്ടു കഷായമായ് സേവിച്ചാലൊഴിയും സന്നിപതിമൂന്നും ദിനത്രയാൽ. ഭാനഹോമാദിചെയ്യേണം ദേവബ്രാഹ്മണതുല്ക്കിയും അക്കമ്മങ്ങളുപേക്ഷിച്ചിട്ടുഷധാൽ ശമനത്തിന് ദിഷഗപരൻപുറപ്പെട്ടാലപകീർത്തിഭവിച്ചിടും. പലയംഗങ്ങളെക്കൊണ്ടു ചേർപ്പിക്കുന്നൊരുഗാത്രകേ ചിലയംഗങ്ങളില്ലാഞ്ഞാൽ ഗാത്രചോഷഭവിക്കുമോ?	വൃ൦ വൃ൧ വൃ൨ വൃ൩ വൃ൪ വൃ൫ വൃ൬ വൃ൭ വൃ൮ വൃ൯ വൃ൦
--	---

ജപരാദിരോഗമുക്തനാ കളിപ്പാനുള്ള ലക്ഷണം.

ഇച്ചൊല്ലിയ മഹാദിവ്യസാരഘടികളൊക്കെയും ക്രമത്താലെ കൊടുത്തിട്ടു ജപരശാനി വരുത്തണം. കിഞ്ചിൽ പൊറുതിവന്നിട്ടു കഞ്ഞി നന്നായ് കുടിക്കയും ഏഴുനാൾ പനിക്രൂടാതെയുറങ്ങുമ്പോൾ വിയർക്കയും മധ്യേ തുമ്മുകയുംചെയ്യും ചൊറിയും സർവ്വഗാത്രവും പാദചർമ്മമടന്നീടും ഭക്ഷണംദി ബുദ്ധിയും ഈവണ്ണലക്ഷണങ്ങളാൽ മടിക്കേണ്ട കളിച്ചിടാം. കളിപ്പാൻകാലമായ്തന്നാൽ മേൽകളിക്കു നേടേദിനേ പിറേറന്നാൾ കളിയുംവേണ്ട മൂന്നാന്നാൾ തലയും കളി. ഇങ്ങനെയൊന്നിടവിട്ടുവേണമാദിയിലെക്കളി.	൯൧ ൯൨ ൯൩ ൯൪ ൯൫
--	----------------------------

വാതരാക്ഷസൻ (ഗു) 13-ാം ചിന്താമണി (ഗു) 14-ാം ആനന്ദഭൈരവൻ (ഗു) 11-ാം യോഗങ്ങളാകുന്നു. കോടാശാരി (ഗു) 28-ാം യോഗം. ഭൂപതി (ഗു) 29-ാം യോഗം. രസസിന്ദൂരം 30-ാം യോഗം.

കുളിക്കാണുള്ള വെള്ളവും മറ്റും:

19 കുളിപ്പാറുള്ളവെള്ളത്തിനാവണക്കില നൊച്ചിയും
കാരണ്ണരം ഭൂത്തെ വേപ്പും നിഗ്ഗണ്ഡീ ചെറുനാരകം ന്ന
വാശാപത്രം സഹചരം പ്രസാരിണിയുമെന്നിവ
ഇട്ടുവെള്ളംമേൽകുളിപ്പു ധാത്രികപാഥം തലയ്ക്കുമാം ന്
വാശാപത്രാദിതൈലത്തെ തലയിൽതേയ്ക്കു യുത്തമം
മുന്ധിൽചൊന്നോരുതൈലങ്ങളും നന്നുകുളിക്കെടോ ന്വ
മരിചത്താഴവിച്ചിട്ടു തലയിൽതേച്ചുവെള്ളവും
വീഴ്ത്തിത്തോർത്തിക്കളഞ്ഞിട്ടു പൊടിയിട്ടുരിരുമ്മിയാൽ ന്ൻ
തലയിൽ മുണ്ടുകെട്ടിട്ടു പിന്നെഭോരംകുളിക്കണം
മുറിരാപ്പാടിഭോരത്തുംതേച്ചു വെള്ളമൊഴിക്കണം. ൧൦൦

മുസ്താപപ്പാടിമുണ്ണം.

20 മുത്തങ്ങാപപ്പാടംനല്ലവിണ്ണുകാന്തി മരിചവും
കൂട്ടിനന്നായ് വരുത്തിട്ടു പൊടിച്ചുണ്ടായമുണ്ണവും ൧൦൧
സ്തേയംകൂടെയൊന്നിച്ചു മൂലംവിൽ പിടർക്കലും
ചെവിരണ്ടിൻറെയ്ക്കുമേലേഭാഗത്തും തീരുമിടുക, ൧൦൨

അനന്തരകരണീയങ്ങൾ.

ഗുളികാസേവയംവേണം കുളിക്കാദ്യന്തയോരപി
മുളകിൻനീർകുടിച്ച് പിന്നെ സ്വല്പം ഭജിക്കണം ൧൦൧
ഇപ്രകാരത്തിൽമുമ്പുനമുറ തേച്ചുകുളിച്ചു
പിന്നെപ്പച്ചജലത്തിങ്കൽ കുളിക്കാം മുമ്മുറക്കുളി ൧൦൪
ധാത്രികഷയവുകൂടെ തലയ്ക്കു നമൊഴിക്കണം
പിന്നെബൃഹ്മണമാരുള്ള ശേഷധങ്ങളുമെന്നവും ൧൦൩
ഘൃതംതൈലാദിയുംനന്നായ് വിചാരിച്ചുകൂമത്തിനു്
ശേഷിത്യേനകൊടുത്തിട്ടു കായപുഷ്ടിവരുത്തണം ൧൦൪
ഇങ്ങനെ സന്നിപാതത്തിൽ ചെസ്താറുള്ള ചികിത്സകൾ.

ശീതജപരചികിത്സ.

ശീതജപരങ്ങളായിട്ടുണ്ടനേകം രോഗമെങ്കിലും ൧൦൫
ഏകാഹികദിനീയാഹ തുതീയാഹ ചതുർത്ഥികാഃ
ഇന്നാലുമതിഘോരങ്ങളുതിൻറെയശേഷധങ്ങളെ ൧൦൬
ചുരുക്കിട്ടുപറഞ്ഞിടാം ഗുണമുള്ളമരുന്നുകൾ
21 പുരാണമരിചം നല്ല ഗജപാദിയുമൊപ്പമായ് ൧൦൭
ഓരോപലം ചതച്ചിട്ടുണ്ടാഡകജലത്തിനെ

നാലൊന്നാക്കിയരിച്ചിട്ടു സേവിക്കാം രണ്ടുനേരവും	൧൧൦
ഭോർണ്ണാദികപാഥ'വും നന്നു'പത്രംവേണ്ടുവാദി'യും	
അരണ്യതുളസീമൂല'മെന്നുള്ളൊരു കഷായവും	൧൧൧
22 വെള്ളിലപ്പഞ്ചകംകൊണ്ടു കഷായം ഗുണമെത്രയും	
വെള്ളിലേടെ വെളുത്തുള്ള ഇലയക്കുരസംവ്യയായ്	൧൧൨
പാലിലിട്ടുകുറുക്കീട്ടു സേവിക്ക പഴുതാകിലോ	
23 നൊച്ചിക്കുരുന്നു വേപ്പിൻതോൽ മുളകുളിയുമൊപ്പമായ്	൧൧൩
കഷായംവെച്ചുസേവിക്കാം 24 ഗുളേ മക്കുണസേവയും	
'അസ്ഥികണ്ണാദി'തൈലത്തെ ദേഹമൊക്കെവിലേപയേത്.	൧൧൪
25 ധൂപിപ്പാൻപാലതൻതോലും നിമ്മാല്യം കാട്ടുതുത്തുവാ	
നിംബപത്രം വചാ കൊട്ടം കോഴിക്കാഷ്ഠം ച സർപ്പം	൧൧൫
ഇവയൊക്കെയിടിച്ചിട്ടങ്ങാരംഭേ പുകയേൽക്കയും	
26 പുറത്തിപ്പത്രതോയത്തെ വാട്ടിക്കൊണ്ടുപിഴിഞ്ഞതിൽ	൧൧൬
മരിചംചേർത്തരിച്ചിട്ടു സേവിച്ചാൽ വിറപോയിടും	
27 നൊച്ചിക്കുരുന്നു വെള്ളുള്ളി മുളകുംകൂടരുച്ചത്	൧൧൭
കാഞ്ഞവെള്ളത്തിലപ്പോഴേ സേവിച്ചാലും കെടും വിറ.	
28 കുന്നിവള്ളിക്കുഴുത്തിൻറയററത്തുന്നഥ കീഴ്ചടെ	൧൧൮
ഇതളേഴുമിറുത്തിട്ടു ഞായറാഴ്ചയ്ക്കു രാവിലേ	
ഉരിയാടാതെകെട്ടേണം തുണിയിൽ ദക്ഷിണേകരേ	൧൧൯
29 വടക്കുമുഖമായ്ചെന്നു വെളുത്ത സഹദേവിതൻ-	
മൂലാപരിച്ചുകെട്ടേണം വലകണ്ണമതികലേ	൧൨൦
ഗുളികാസേവയുംനന്നു "ചാതുർത്ഥികകാരകം"	
30 നീലീ തുത്താ തുതുവേളസമൂലം നൊച്ചി താമര	൧൨൧
അടയ്ക്കാമണിയൻമാറാൻകിഴങ്ങും തിരുതേവിയും	
പൂവൻകുറുത്തലും നല്ല കുറുന്തോട്ടിയുമൊപ്പമായ്	൧൨൨
ഇടിച്ചിട്ടുകഷായംവെച്ചതു നാലൊന്നതാക്കിയാൽ	
ആവിന്മോരുസമംകൂട്ടിതിലജംചേർത്തുകൽക്കിതം	൧൨൩
വിയും മധുക്കരണ്ടും മഞ്ഞളും ചരകപ്പയും	
മഞ്ചട്ടിപ്പൊടി വേമ്പാട തണ്ഡൂലം കടുരോഹിണി	൧൨൪
കൊട്ടം ചന്ദനതക്കോലം ചെറുതേക്കും വിഴാലരി	
മോദകം തിപ്പലീമൂലം രാസ്സാതപകുകൊടുവേലിയും	൧൨൫
ഗൃഹധൂമം ത്രികടുകുമുള്ളിചോരക്കിഴങ്ങിവ	

നിമ്മാല്യം=ശിവനിമ്മാല്യം.

ഭോർണ്ണാദി(കപാ) 32-ാംയോഗം. പത്രംവേണ്ടുവാദി (കപാ) 33-ാംയോഗം.
അരണ്യതുളസീമൂലാദി(കപാ)34-ാംയോഗം. അസ്ഥികണ്ണാദിതൈലം 35-ാംയോഗം.

ചാതുർത്ഥികകാരം (ഗു) 36-ാംയോഗം. ആവിന്മോരു=ചതുവിൻമോരു.

കൂട്ടിക്കാച്ചിയരിക്കേണം ദിനം രണ്ടുകഴിച്ചതിൽ	൧൨൩
അഭ്യംഗം ശിരസിൽച്ചെയ്തു സർവാംഗം ധാരനസ്സവും	
ചെയ്തിലോ തുള്ളലും പിന്നെ പനിയുംകർദ്ദിശോഹവും	൧൨൪
ഇരുമൽകഫവും വീപ്പും കളിരും തലവേദന	
സർവാംഗനോവതരീരം സന്നിരീരം സുഖംവരും.	൧൨൫
ദാവീതികതവരാദ്യങ്ങൾകൊണ്ടുളളാരുകഷായവും	
സേവിക്കിലതിനാലപ്പോൾ ചാതുർവികമൊഴിഞ്ഞുപോം.	൧൨൬
ശീതജപരത്തിന്റെ കർമ്മവിപാകവും പ്രായശ്ചിത്തവും.	
സർവ്വജന്തുക്കളേനിത്യം പേടികാട്ടുകകാരണാൽ	
ശീതജപരങ്ങളായ്ക്കു വിറപ്പിക്കുന്നു ദേഹവും	൧൨൭
ശിവങ്കൽ ധാരയുചെയ്തു വിഷ്ണുവിങ്കലുമങ്ങനെ	
പൂജാനിവേദ്യവുംചെയ്താൽ വിറയൽപ്പനിപോയിടും.	൧൨൮

അദ്ധ്യായം ൨.

രക്തചിത്തചികിത്സ

സാധ്യാസാധ്യങ്ങൾ.

രക്തചിത്തങ്ങളുണ്ടല്ലോ ഉത്പാദനധോമനങ്ങളായതു്
മേൽപെട്ടതുശമിച്ചീടും കീഴ്പെട്ടുള്ളതു താപ്യമാം
രണ്ടുമാർഗ്ഗത്തിലുംകൂടെവന്നീടുന്നതസാധ്യമാം
മേല്പോട്ടു ചോരവന്നിടിൽ വിരേചിപ്പിക്കയുത്തമം.

൨.

ഔഷധപ്രയോഗങ്ങൾ.

- 1 നിലംപരണ്ടസേവിക്കാം പാലുംവീഴ്ന്നീയരച്ചതും
  - 2 ചന്ദനം വെണ്ണയുംകൂട്ടിച്ചാലിച്ചിട്ടു വിഴുങ്ങുക.
  - 3 ഇരട്ടിമധുരം നാരീക്കീരേകൂട്ടിട്ടു നമ്പ്യമാം
- (ഫി)യമകാതേച്ചുസർവാംഗം തേച്ചിരിക്കുന്നതലോം
കഷായം നന്നു 'ദ്രാക്ഷാദി' 'ശതാവരിഗുളം'തഥാ
'ശതാവരീഗോപകന്യാ'എന്നുള്ളാരുകഷായവും

൩

൪

൫

ദാവീതികതാദി—മരമത്തരംതൊലി, പുത്തരിച്ചുണ്ടവേർ, ത്രിഫലത്തോടു മുതലായി—വേപ്പിൻതൊലി കിരിയത്തു് ഇവ ഒരുചിതുംപോലെചേർത്തു പാകമാക്കിയ കഷായം ഉപയോഗിക്ക.

ദ്രാക്ഷാദികഷായം 37-ാംയോഗം. ശതാവരിഗുളം (ലോ) 38-ാംയോഗം.

“വടശൃംഗാഡശ്രാദ്ധാദി” “ചന്ദനോശീരമാദി” യും ന
 “വൃഷപഞ്ചാംഗപൂണ്ണ” ത്തേതേതേനീൽ സേവിക്കയും ഗുണം ഞ
 “വൃഷാദിപുതവും” നന്നു സേവിപ്പാൻ വിഷ്ണുപതിയും ഞ
 “ലക്ഷാദി” തൈലം ദേഹത്തും “ചന്ദനാദി” തലയ്ക്കുമാം
 ഉഷ്ണജ്വലനം കൊള്ളാപ്പ ശിശിരങ്ങൾ ഗുണം തുലോം വ
 “മുസ്സാമൃതാദി” യും നന്നു സേവിപ്പാൻ പ്രദർശിൻ
 പ്രദർശ്നം കൽനന്നല്ലോ രക്തപിത്തചികിത്സകൾ. ഞ

ദൈവികപ്രതിവിധികൾ.

ശിവങ്കൽ ധാരചെയ്യണം ക്ഷീരതൈലങ്ങളാൽ തഥാ
 പാൽപ്പായസം നിവേദിക്ക ശർക്കരപ്പായസം തഥാ , ൧൦
 രക്തവസ്രം കൊണ്ടു ദാനം ചെയ്യണം വിപ്രഭോജനം
 ഗണേശപൂജ നന്നല്ലോ രക്തപിത്താദിരോഗകേ. ൧൧

കാസചികിത്സ.

ചുമയഞ്ചുണ്ടവറിനായഞ്ചിന്നൊന്നല്ലോ രാഷ്ട്രം
 ഉടനേ ചെയ്തല്ലാത്താൽ രാജയക്ഷ്യാവു വന്നുപോം. ൧൨
 അതിന്നാദിയിൽ നന്നല്ലോ ദശമൂലകഷായവും
 4 കടുവയങ്ങൾ കൂട്ടിട്ട് സേവിക്കാമതിന്റെ തഥാ ൧൩
 “വിലപാമൃതാദി” യും നന്നു സേവിപ്പാൻ “വിലപലേഹ” വും
 “മുസ്സാമൃതാദി” യും നന്നു സേവിപ്പാൻ “കർപ്പൂരാദി” യുമുത്തമം ൧൪
 “വാശാദിപുതവും” നന്നു “കൃഷ്ണാണധകരസായനം”
 “അമൃതപ്രാശ” മിത്യാദി കൂടെ സ്സേവിക്കുത്തമം. ൧൫

ദൈവികപ്രതിവിധി.

പാൽപ്പായസം മഹാവിഷ്ണുവിങ്കൽ ബ്രാഹ്മണഭോജനം
 ഇവകൊണ്ടു ശമിച്ചീടും ചുമയഞ്ചുപ്രകാരവും. ൧൬

ഹിഡ് മാചികിത്സ.

ഇക്കിളഞ്ചുപ്രകാരത്തിലുണ്ടാകുമിവയഞ്ചിന്നും
 ശമിക്കുന്നതുണ്ടെന്നും ചികിത്സിക്കേണമല്ലോഴേ. ൧൭

ശതാവരീശേവകന്യാദി (കപ) 39-ാം യോഗം. വടശൃംഗാഡശ്രാദ്ധാദി (കപ) 40-ാം യോഗം. ചന്ദനോശീരമാദി (കപ) 41-ാം യോഗം. വൃഷപഞ്ചാംഗപൂണ്ണ 42-ാം യോഗം. വൃഷാദിപുതം 43-ാം യോഗം. ലക്ഷാദി (തൈ) 44-ാം യോഗം. ചന്ദനാദി (തൈ) 45-ാം യോഗം.

മുസ്സാമൃതാദി (കപ) 46-ാം യോഗം. ദശമൂലകഷായം 47-ാം യോഗം. വിലപാമൃതാദി (കപ) 48-ാം യോഗം. വിലപലേഹം (ലേ) 49-ാം യോഗം. അശ്വഗന്ധാദി (മൃ) 19-ാം യോഗം. കർപ്പൂരാദി (മൃ) 20-ാം യോഗം. വാശാദി (ഘൃ) 43-ാം യോഗം തന്നെ. കൃഷ്ണാണധരസായനം (ലേ) 50-ാം യോഗം. അമൃതപ്രാശം (ഘൃ) 51-ാം യോഗം.

5 മൈലീലിമുട്ടുധൂപിക്ക 6 ചന്ദനസ്തന്യനന്ധ്യവും
7 തുണിച്ചുളളേസ്തേത്ത തേനിൽസേവിക്കയുംഗുണം . ൧൮
'അഗ്നിമന്മാദി'ശൃതവും 'ആവീരദി'കഷായവും
'ഭഗമൂല'കഷായത്തിൽ പാലുവീഴ്ത്തിക്കേറുകയാൽ ൧൯
സിതയുംചേർത്തുന്നല്ലോ സേവിപ്പാനിരിക്കുകയും
8 ചെമ്മണ്ണുകൊണ്ടുവന്നിട്ടു മുലപ്പാലിലരച്ചുപഥ ൨൦
ശീലമേൽതേച്ചുണക്കിട്ടു ഭൂനാഗംപീലിദൃഷ്ടിയും
മലപ്പെടിയുമൊന്നിച്ചു തിരിയാക്കിത്തെരുത്തഥ ൨൧
ഘൃതേമുക്കിക്കൊളുത്തിട്ടുവലിച്ചാലിക്കിൾശാന്തമാം.

ദൈവികപ്രതിവിധി.

സുബ്രഹ്മണ്യമഹാസ്വാമിക്കപ്പം പാല്പായസം തഥാ . ൨൨
നിവേദിച്ചതിബാലനാക്കാവോളം നൽകിലുത്തമം
ബാലനാർക്കുപ്രസാദിപ്പാനുള്ളതെല്ലാം ഗുണംതുലോം. ൨൩

കാസശ്വാസചികിത്സ.

കാസശ്വാസങ്ങളുള്ളോർക്കു 'വിദാർശാദി'കഷായവും
'ബലാജീരകവിലപാദി'കപാഥവും 'വിലപ'ലേഹവും ൨൪
'വൃഷാദ്യ'ഘൃതവുമെന്നു 'വൈദേഹീമൂണ്ണ്'വുമതഥാ
'ഏലാദി'പൊടിയുംകൊള്ളാം 'ജീരക'പ്പെടിയും തഥാ ൨൫
9 പഴുകെത്തിരിയാക്കിട്ടു നെയ്യിൽമുക്കിക്കൊളുത്തിയാൽ
പുകുന്നായ്ക്കുചിച്ചാലും കാസശ്വാസമിളച്ചുപോം ൨൬
10 മധുപാജ്യാദികൊടുത്താലും സദ്യഃ ശ്വാസമിളച്ചുപോം
'ഭൂംഗാദി'തൈലംതേപ്പാനും കുടിപ്പാനുമിതുത്തമം ൨൭
'ലക്ഷാദി'തൈലംദേഹത്തും തലയ്ക്കു 'ത്രിഫലാദി'യും.

ദൈവികപ്രതിവിധി.

ഈശ്വരനാർക്കുള്ളഭോചാർത്തിക്കാമ്പുഷ്പമാലയും ൨൮
കർപ്പൂരദീപവും ധൂപം മഹാക്ഷേത്രങ്ങളുതോരമേ
നിത്യമാടിട്ടുതപ്പിച്ചാൽ കാസശ്വാസമിളച്ചുപോം ൨൯
11 മാക്കികംമധുദാതവും കാസശ്വാസവിനാശനം.

രാജയക്ഷ്ണാചികിത്സിതം.

രാജയക്ഷ്ണാവുമൂന്നായിട്ടുള്ളഭേദം പറഞ്ഞിടാം ൩൦

അഗ്നിമന്മാദി (കപാ) 52-ാംയോഗം. ആവീരദി (കപാ) 53-ാംയോഗം.
വിദാർശാദിഗണം (കപാ) 54-ാംയോഗം. ബലാജീരകവിലപാദി (കപാ) 55-ാം
യോഗം. വിലപാദിലേഹം 49-ാംയോഗം. വൈദേഹീമൂണ്ണ് 7-ാംയോഗവി
വരണത്തിൽ ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. ഏലാദിമൂണ്ണ് 18-ാംയോഗം. ഭൂംഗാദിനേകരജാദി
(തൈ) 56-ാം യോഗം. ലക്ഷാദിതൈലം 44-ാംയോഗം. ത്രിഫലാദി (തൈ)
57-ാംയോഗം.

11-ാംയോഗം മാക്കികംമധു=ചെറുതേൻ.

ഉരക്ഷതഞ്ച യക്ഷാവും പിത്തക്ഷയവുമിങ്ങനെ
 പിത്തക്ഷയമിളച്ചീടും യാപ്യം മരേന്ദുരണ്ടുമേ ൩൧
 ഇവറിനുകൊടുക്കേണമുതാദി'കഷായവും •
 'ഏലാദി'യാകിപ്പുന്നന്നു പിത്തകാസത്തിനെങ്കിലോ ൩൨
 പാലുകൂട്ടിട്ടവയ്ക്കേണം കഷായങ്ങളിലൊക്കെയും
 'വിലപാമുതാദി'യുന്നന്നു സേവിപ്പാൻ 'വിലപ'ലേഹവും ൩൩
 കൂശ്മാണ്ഡലേഹവുന്നന്നു വിദാർശ്വദികഷായവും
 12 വിദാർശ്വദിയിലുണ്ടാക്കും വിലപലേഹവുമുത്തമം ൩൪
 'വൈദേഹീ'മൂണ്ണവുന്നന്നു 'കണ്ടകാരി'ഘൃതം തഥാ
 'ശശവാശാദി'ഘൃതവു'മശപഗന്ധ'ഘൃതം തഥാ ൩൫
 'ബലാശപഗന്ധ'തൈലത്തെ ദേഹത്തിൽതേയ്ക്കുയുത്തമം.
 തലയ്ക്കു 'ത്രിഫലാ'ദ്വേണ്ണ ഏലാദിഗണകല്പവും ൩൬
 കഷായംലേഹവുമ്പേറേ സാരമായിപ്പറഞ്ഞിടാം.

14 ആടലോടാദികഷായം.

ആടലോടം കൊടിത്തുവ പുത്തരിച്ചുണ്ടു വരനിയും ൩൭
 കോടാശാരിവയമ്പുംനല്ലഴിഞ്ഞാ മുക്കു ജീരകം
 തിപ്പലീ മധുരം പിന്നെയരിയാരും കടക്കയും ൩൮
 ഇവകൊണ്ടുകഷായംവച്ചിത്തുപ്പിട്ടുകടിക്കിലോ
 മുമയും പനിയുംപിന്നെ പഴുപ്പും പാശപപീഡയും ൩൯
 ഇവയെല്ലാം ശമിച്ചീടും കൈകണ്ടാനിതുനിണ്ണയം.

14 മുട്ടപ്പഴുപ്പ് (ജീരകാദിലേഹം)

ജീരകം മോദകം ധാന്യമശപഗന്ധം വിഴാലരി ൪൦
 കാളാനസാരിമുളകും തുക്കി നിഷ്കമൊരോന്നിവ
 ദ്വിനിഷ്കംമാഗധീചൈവ യഷ്ടിരണ്ടരനിഷ്കവും ൪൧
 അക്ഷതംരണ്ടുനിഷ്കഞ്ച കൂട്ടിനന്നായ"പൊടിച്ചതിൽ
 കാർജീരകം വെളുത്തുള്ളി കുന്ദുരുഷ്കഞ്ച കൊട്ടവും ൪൨
 മായാക്കമാഞ്ചിയും മുക്കും കച്ചോലം താർക്ഷ്യപച്ചയും
 ഗോരോചനയിതെല്ലാമേ അലന്റിഷ്കം പൊടിച്ചതും ൪൩
 മുഖിലെപ്പൊടിയുംകൂടി വസ്രശോധന ചെയ്തഥ
 കരിക്കിൻജലവുനാഴി മുലപ്പാൽ പഞ്ചസാരയും ൪൪
 കൂട്ടിക്കലർന്നുച്ചിട്ടു പചിച്ചുകുറുകപദേ

അമൃതാദി (കപ) 58-ാം യോഗം. ഏലാദി (കപ) 59-ാം യോഗം. വിലപാമു
 താദി (കപ) 48-ാം യോഗം. വിലപാദി (ലേ) 49-ാം യോഗം. കൂശ്മാണ്ഡലേഹം
 50-ാം യോഗം. വിദാർശ്വദി (കപ) 54-ാം യോഗം. വൈദേഹീമൂണ്ണ 7-ാം യോ
 ഗം. കണ്ടകാരിഘൃതം 60-ാം യോഗം. ശശവാശാദി (ഘൃ) 61-ാം യോഗം. അശപ
 ഗന്ധാദി (ഘൃ) 62-ാം യോഗം. ബലാശപഗന്ധാദി (തൈ) 63-ാം യോഗം. ത്രിഫ
 ലാദി (തൈ) 57-ാം യോഗം. ഏലാദിഗണ്ണം 64-ാം യോഗം.

രന്ന

ചികിത്സകചിന്താമണി

പൊടിയുംചേർത്തുപാകത്തിൽ നാലുമുട്ടയുടച്ചതിൽ ര്ഭ
 ചെളക്കുരുകലർന്നിട്ടു പാകത്തിൽവാങ്ങിവച്ചതിൽ
 (മു)ഉരിയത്തേറുമൊന്നിച്ചു പാകമാക്കിയെടുത്തഥ രന്ന
 പച്ചനെല്ലിക്കമാത്രത്തിൽ സേവിക്കാം രണ്ടുനേരവും
 രാജയക്ഷ്ണാവുവർദ്ധിച്ചിട്ടൊച്ചപാരമടച്ചതും ര്ഭ
 പഴുപ്പുംവ്രണവുംവീക്കം പനിയുംപാശ്ചേദനം
 അതിസാരം കഛന്നാരമിവയെല്ലാം ശമിച്ചുപോം. ര്വ

രാജയക്ഷ്ണാവിന്റെ കർമ്മവിചാരം.

രാജയക്ഷ്ണാവിനുള്ളോരു ഹേതു കർമ്മപറഞ്ഞിടാം
 ഉപാഗാദികാലത്തു സ്രീസംഗാദികൾചെയ്തതും ര്ൻ
 ഗുരുദേവൻ വിപ്രഹത്തി പരപീഡകളിങ്ങനേ
 അനേകംദോഷകർമ്മത്താൽ യക്ഷ്ണാവുണ്ടായെന്നതും ഭം
 അതിന്റെനിഷ്ഠ തിക്കായിട്ടനേകംകർമ്മമുണ്ടതും
 കർമ്മപാകവിധാനത്തിൽ നോക്കിച്ചിട്ടുറിയേണ്ടതു് മെ
 ഭാനമൊന്നുമുരുക്കിട്ടു പറയാമിതിനുള്ളതു്.

ദൈവികപ്രതിവിധി.

പത്തുമാറുള്ളസ്വപ്നത്തിൽ യക്ഷ്ണരൂപംചമച്ചതും ഭെ
 മമാബ്രാഹ്മണരാൽശുദ്ധി ഹോമപൂജാദിയെല്ലതിൽ
 യക്ഷ്ണാവിനേയുമാവാഹിച്ചതിന്റെവിധിയോടുകൂടൻ മെ
 വേദസമ്പന്നനായ് ധർമ്മശീലനായ് വേദവൃത്തിയായ്
 ഗൃഹസ്ഥാനുമിയായ് സത്യപരനാംവൃദ്ധവിപ്രൻ ഭർ
 അലംകാരേണ വിധിവത് രൂപതുല്യധനത്തോടും
 ഭാനവുംചെയ്തുകൊള്ളേണം സഹസ്രംവിപ്രഭോജനം ഭഭ
 സഹസ്രനാമമാവോളം ജപിപ്പിക്കയുമുത്തമം
 തന്റേറധനത്തിനൊത്തോണം ചെയ്യേണമിവയൊക്കെയും. നെ

സ്വപരസാദചികിത്സ.

സ്വപരസാദത്തിൽനന്നല്ലോ 'ശുണ്ണീരാസ്സാദി'യാംശ്രുതം
 'രാസ്സാകൃഷ്ണാവുഷ്ണോംബു' എന്നുള്ളൊരുക്ഷായവും ഭഭ
 'ത്രിജാതകാദി'യെന്നു സേവിപ്പാൻ സ്വപരസാദകേ.

ദൈവികപ്രതിവിധി.

മണ്ഡലം ക്ഷൗദ്രമാടിക്കാം ശിവമൂർത്തിനിത്യമായ് ഭവ
 മധുരദ്രാവ്യമാവോളം നിവേദിക്ക ശിവങ്കലും

ചിററത്ത, തിപ്പലി, ആടലോടകുവാൻ ഇവ കഷായം. പിത്തജവരസാദം ശമിക്കും. 41-ദിവസം തേൻ ധാരചെയ്യിക്ക.
 ശുണ്ണീരാസ്സാദി (ക്വ) 65-ാംയോഗം. ത്രിജാതകാദി (ക്വ) 66-ാംയോഗം.

വിപ്രഭോജനവുമെങ്കിൽ സ്വാസാദമിളച്ചുപോം.

൯൯

അരുചിചികിത്സ.

അരുചിക്കാടിയിൽതന്നെ “ആമുപപ്ലവമാദി”യം കഷായസേവയുമ്പോൾ സേവിക്കാം ‘മലരിഞ്ചി’യും 15 ഇഞ്ചി നന്നായ് ചതച്ചിട്ടു നീരെടുത്തതിനൊപ്പമായ് തേനുംചേർത്തിടതിൽപിന്നെ ശർക്കാപഞ്ചസാരയും മലർപ്പൊടിയുമിതുപ്പം കൂട്ടിക്കൊണ്ടുകൊടുക്കിലോ അരുചിനീങ്ങിനല്ലോരു രുചിവന്നുഭവിച്ചിടും.

൧൦൦

൧൦൧

൧൦൨

ദൈവികപ്രതിവിധി.

ബാലകൃഷ്ണമഹാസ്വാമിക്കപ്പൊപാൽപ്പായസം തഥാ പന്തിരണ്ടുദിനംനേട്ടും മുട്ടാതെചെയ്തനിത്യവും ബ്രഹ്മചാരികളായുള്ള ബാലന്മാർക്കൊക്കെയും കൂപംകുളുക്കുളുരയാൽത്തറ നന്നായ് ചമയ്ക്കയും ഇങ്ങിനെയെല്ലാകൂടുമ്പോൾ രുചി നന്നായ് ഭവിച്ചിടും തിലഗോദ്രമിദാനഞ്ച വിപ്രഭോജനമുത്തമം.

൧൦൩

൧൦൪

൧൦൫

കഫപ്രസേകാദി ചികിത്സ.

16 കഫപ്രസേകേ സേവിപ്പാൻ ‘പത്മ്യാവ്യോഷ്’കഷായവും കയ്യാത് കാസാരുചിച്ഛർദ്ദി ചികിത്സാഞ്ച വിശേഷതഃ ‘ബലാശതാവരീ കപാഥം സേവിക്കാം ഭക്തരോധകേ. ‘പഞ്ചാനാംപഞ്ചമൂലാനാ’മെന്നുള്ളൊരു കഷായവും ‘കർപ്പൂരാദി’തഥാമുണ്ണ് താലീസാദ്യഞ്ച യോജയേത് ‘കൂശ്മാണ്ടലേഹ’വുംനന്നു 17 മാറ്റത്തെണ്ണനിറുത്തുക.

൧൦൬

൧൦൭

൧൦൮

മരദ പ്രതിവിധി.

മണ്ഡലംകഞ്ഞിവിഷ്ണുണം നാനാജാതിക്കുനീത്യമായ് രുചിയുള്ളപദാർത്ഥങ്ങൾ കൂട്ടി നല്ലമനസ്സോടും മുട്ടാതെചെയ്തതിനാൽ വിട്ടീടും ഭക്തരോധവും.

൧൦൯

ഛർദ്ദിചികിത്സ.

ഛർദ്ദിരോഗത്തിൽ ‘വിലപാദി’കഷായം നന്നിതാദിയിൽ 18 ദശമൂലകഷായത്തിൽ മലരിട്ടു കുറുക്കിയാൽ സിതയും ചേർത്തു സേവിക്ക 19 ചന്ദനസ്തന്യനസ്യവും.

൧൧൦

൧൧൧

ആമുപപ്ലവാദി (കപാ) 67-ാംയോഗം. മലരിഞ്ചി 68-ാംയോഗം.

പത്മ്യാവ്യോഷ്കഷായംകുടുകുന്തേനും ത്രികടുകുന്തേനും കഷായം. ബലാശതാവർദ്ദി (കപാ) 69-ാംയോഗം. പഞ്ചപഞ്ചമൂലാദി (കപാ) 70-ാംയോഗം. കർപ്പൂരാദി (മു) 20-ാംയോഗം. താലീസാദി (മു) 71-ാംയോഗം.

66 പത്മ്യാവ്യോഷ്കരസഃ സേവ്യഃ സക്ഷരദഃ കഫശാന്തയേ.

കൂശ്മാണ്ടലേഹം 50-ാംയോഗം. ഛർദ്ദിചികിത്സയിലെ വിലപാദി (കപാ) മൂലഗ്രന്ഥത്തിലെ 20-ാംയോഗംതന്നെ.

വിലപമൂലകപാഥം.

20 വിലപത്തിൻവേരൊരുപലം പച്ചതന്നെചതച്ചതു
ഒന്നേകാൽവെള്ളവും നാഴിപ്പാലംചേർത്തു പചിച്ചുപ
മുഴക്കാക്കിയരിച്ചിട്ടു മലരുംജീരകംസമം
പൊടിച്ചിട്ടാശുസേവിച്ചാലൊഴിയും ഹർദ്ദിയപ്പൊഴേ
'വിലപാദി'ലേഹവുന്നന്നു കാപ്പാസാസ്ഥ്യാദിമുണ്ണവും
'കൃഷ്ണാധാത്യാദി'പൊടിയും നന്നു ഹർദ്ദിക്കിതൊക്കെയും.

ദൈവികപ്രതിവിധി.

ഗണേശപരന്നമലരും ഗുളവുംകുടളിപ്പഴം
പന്തിരണ്ടുദിനംനേളുമാലോളംചെയ്തുകൊള്ളണം
അപ്പു'ദ്രവ്യങ്ങൾകൂട്ടിട്ടു ഹോമവുന്നുന്നിതത്രയും
ഗോമൃതംവളരെദ്രാണം ചെയ്താൽ ഹർദ്ദി ശമിച്ചുപോം.

ഏദ്രോഗചികിത്സ.

ഏദ്രോഗത്തിനുസേവിപ്പാൻ 21 ചെറുതാമ്പഞ്ചമൂലകേ
ക്കീരവുംബലയംകൂട്ടി കുറുക്കിസ്സേവചെയ്യണം
ധാന്യാകശുണ്ണിയെന്നുള്ള കഷായംഗുണമെത്രയും
22 പുൽപ്പഞ്ചമൂലവും പത്തിൻവേരുംവച്ചുകഷായകേ
പാലുകാച്ചിക്കുടഞ്ഞുണ്ടാം വെണ്ണതികയുമുത്തമം
'വിദായ്യാദി'ഘൃതംനന്നു 'രാസ്സാദി'ശുതമാദിയും.

കർമ്മവിപാകവും പ്രതിവിധിയും

പരമമോത്ഘട്ടനംസ്യാദി" ഏദ്രോഗസ്വ തു കാരണം
വിഷ്ണുപ്രീതിവരുത്തേണമാലോളം വിപ്രഭോജനം
വെളുത്തപശുവേദ്രാണം വിഷ്ണുകേതഗൃഹസ്ഥനം
പ്രീതിയോടെകൊടുക്കേണം സങ്കല്പചൊല്ലിയാദരാൽ.

തൃഷ്ണാചികിത്സ.

തൃഷ്ണയഞ്ചുപ്രകാരത്തിൽ ഉണ്ടാകുമിവയഞ്ചിനും
വാതവുംപിത്തവുംതന്നെ കാരണം പുനരാകയാൽ
വാതപിത്തത്തിന്നെന്നോണം ചെയ്തുകൊള്ളേണമനുഷധം.
23 മാരിനീരിനെയേറിട്ടു തേനുമായിക്കുടിക്കണം.
24 മാടോടുചുട്ടുവെള്ളത്തിൽ(ചുട്ടിട്ടുവെള്ളം)സിന്ധാമധുസമനപിതം
25 സേവിച്ചാലൊഴിയുംതൃഷ്ണ ശർക്കര ലാജമുണ്ണവും
26 അത്തിനീരിൽസിന്ധാമചേർത്തു സേവിച്ചാൽ തൃഷ്ണയൊക്കെയും
ശമിച്ചിടുമിതെന്നല്ലോ ഗുരുനാഥൻപറഞ്ഞതു്.

വിലപാദി (ലേ) 49-ാംയോഗം. കാപ്പാസാസ്ഥ്യാദി, ജപരചികിത്സയിൽ
താഴെ ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. കൃഷ്ണാധാന്യാദി 7-ാംയോഗം. ചെറുപഞ്ചമൂലം 70-ാംയോഗം
നോക്കുക. ധാന്യാകശുണ്ണാദി (കപ) 72-ാംയോഗം. വിദായ്യാദി (ഐ) 54-ാംയോഗം
ഘൃതമാക്കുക. രാസ്സാദി (കപ) 72-ാം യോഗത്തിൽ ഒടുവിൽ ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

കർമ്മവിപാകവും പ്രതിവിധിയും
 ഗുരുതല്പാഗമഭേദപര പരഹൃത്ക്ലേശകാരിതാ
 ഇമ്മൂന്നഭോഷം തൃഷ്ണയ്ക്കു ഞാദികാരണമാകയാൽ
 കഷ്ടനിഷ്കൃതിയുംനന്നു ദാഹശാന്തിക്കുതൽക്കുണേ
 തൃഷ്ണാശാന്തിക്കുവഴിമേൽ തണ്ണീർപ്പന്തൽ ചമച്ചഥ
 മാഘമാസംതുടങ്ങിട്ടു വൈശാഖാന്ത്യത്തിലോളവും
 രുചിയായുള്ളസംഭാരം നിത്യമായിക്കൊടുക്കണം.
 കരിക്കുവളരെദ്രാണം പാമ്പന്മാർക്കുകൊടുക്കണം.

പുന

വു

വുവ

മദാത്യയചികിത്സ.

മദാത്യയം സപ്തവിധം ത്രിഭോഷാൽ സന്നിപാതജൈ
 രക്തമദ്യവിഷാദീനാം കാരണമൂർച്ഛയേരവാൻ
 മദാത്യയത്തിൽസേവിപ്പാൻ 'മുദപീകാദി'കഷായവും

പുൻ

ൻ

ദൈവികപ്രതിവിധി.

ദാനഹോമാദിചെയ്യേണം വിപ്രാണാംബാലഭോജനം
 രാദ്രാദിഷേകംചെയ്യേണം മുട്ടാതേ മണ്ഡലഭപയം
 അതുകൊണ്ടുശമിച്ചീടും മദമൂർച്ഛകളൊക്കെയും
 ഗജദാനംവിശേഷിച്ചും നന്നമൂർച്ഛയടങ്ങുവാൻ
 പ്രതിമാദാനമാകുന്നു മദമൂർച്ഛയിൽവേണ്ടതു്.

ൻ

ൻ

അദ്ധ്യായം ൩.

അശോരോഗചികിത്സ.

അശ്വസ്സന്നമഹാവ്യാധിക്കുശേഷധങ്ങളനേകമാം
 ചുരുക്കിസ്സാരമായുള്ളോരശേഷധങ്ങൾപറഞ്ഞിടാം.
 'ഭുസ്സർവാദി'കഷായഞ്ച 'ചിരവിലപക'മാദിയും
 'കാങ്കായനാദിഗുളിക' 'സുരണാദി'യുമുത്തമം
 1 'തുലാംസുരണകന്ദാദി' ഘൃതവും നന്നിതൈത്രയും
 2 തുവ കാടീലാച്ചിട്ടു വെളുവെത്തെയ്ക്കയും ഗുണം
 വാട്ടിപ്പിഴിഞ്ഞുകളിടെ പത്രനീരതെടുത്തുടൻ
 ഗുദന്ധേനേ നീധാനം ചെയ്തൊരുകച്ചമുറക്കുവേ
 കെട്ടിക്കിടക്കരാത്രീകലർപ്പുള്ളതിളച്ചുപോം.

പ

൨

൩

൪

മുദപീകാദി (കപ) 73-ാം യോഗം.

ഭുസ്സർവാദി (കപ) 74-ാം യോഗം. ചിരവിലപാദി (കപ) 75-ാം യോഗം.
 കാങ്കായനാദി (ഗു) 76-ാം യോഗം. സുരണാദി (മു) 77-ാം യോഗം.

3 അങ്കുരം നീണ്ടുവന്നിടീൽ പാഷാണം തേച്ചുഴക്കണം.	൭
നന്നായ് സൂക്ഷിച്ചുചെയ്യേണം വൈഷമ്യം പാരമ്യങ്ങളിൽ	
രക്താർശസ്സികൽ നന്നെല്ലോ കഷായം 'ചന്ദനാദി'യും	൩
ഉശീരാദിയതുംനന്നു രക്താഖ്യേ ചോരപോക്കിന്	
4 നിലംപരളഭസേവിക്കാം പാലിൽ രക്തം നിർത്തുവാൻ	൭
കുടചംഫാണിതം'നന്നു രക്താഖ്യേ ചോരനിറുത്തുവാൻ	
ഔഷധം പലതുണ്ടല്ലോ മഹാരോഗമതാകയാൽ	൮
മഹാരോഗമതെട്ടുണ്ടാമരോഗാഗ്രസ്യഹേതുവാൽ.	
കർമ്മവിപാകവും പ്രതിവിധിയും.	
പരഹൃത് ക്ലേശകാരിതപം ഗുരുഭേഷ്ഠ ഗോവധം	൯
ഭേദവിജസ്വഹരണം ഗ്രഹണേ സ്രീഷ്ടസംഗമം	
ഗോരക്ഷോപേക്ഷയുംപിന്നെ അന്നാപഹരണം തഥാ	൧൦
ഇഷ്ടിനേ ഏട്ടുഭോഷംകൊണ്ടുരോഗാഗ്രസമുത്ഭവം.	
ഷഡ്ക്ഷരേണമന്ത്രേണ ഗണേശം ചാപി പൂജയേത്	൧൧
സ്വപ്നരത്നാദിദാനങ്ങളനേകംവിധമുള്ളതും	
കർമ്മപാകത്തിൽനോക്കിട്ടു വിധിപോലെ കഴിക്കുകയും	൧൨
ഗോപാലപ്രീതിയായിട്ടു സ്വപ്നധേനുപ്രദാനവും	
ഗണേശപൂജയും വിപ്രപ്രീതിയും നന്നിതെത്രയും.	൧൩
ഉദാവർത്തചികിത്സ.	
ഉദാവർത്തത്തിൽ നന്നല്ലോ യമകം തേച്ചിരിക്കുകയും	
'കുലത്ഥലഗുണൈരണ്ഡ'മാദിയായകഷായവും	൧൪
പിണ്ഡസേവനമതുംനന്നു ചെലുത്താമഥവർത്തിയും	
5 ഏരണ്ഡതൈലം സ്നേഹകുങ്കീരം 'ത്രിവൃട്ടന്തി'കഷായവും	൧൫
'കല്യാണക്ഷാര'വുംനന്നു ദാനഹോമാദികർമ്മവും	
അർശസ്സികൽവിധിച്ചുള്ളതൊക്കെ നന്നിതിനും തുലാം.	൧൩
അതിസാരചികിത്സ.	
ആരജാതിവിധിച്ചിട്ടുള്ളതിസാരത്തിനൗഷധം	
ചുരുക്കിട്ടുപറഞ്ഞീടാം ഗുണമുള്ള മരുന്നുകൾ.	൧൭
6 മുസ്താകഷായംസേവിക്കു കുടകപ്പാലവേരമാം	
7 ചാർണ്ഡേരിനീരു തക്രത്തിൽ മലർക്കഞ്ഞിയുമുത്തമം	൧൮
'മുസ്താകരഞ്ജ'മാദിശ്ച 'സാനന്താദി'കഷായവും	
'ഭരാലഭാദി'യും നന്നു ജപരംഭൂടിവരുന്നനാൾ.	൧൯

ചന്ദനാദി (കപാ) 78-ാം യോഗം. ഉശീരാദി (കപാ) 79-ാം യോഗം. കുടജവ
ലേഹം, 80-ാംയോഗം നോക്കുക. കുലത്ഥലഗുണാദി (കപാ) 81-ാംയോഗം. ത്രിവൃട്ടന്തി
(കപാ) 82-ാംയോഗം. കല്യാണക്ഷാരം (ഭ) 83-ാംയോഗം. മുസ്താകരഞ്ജാദി (കപാ)
84-ാംയോഗം. ഭരാലഭാദി (കപാ) [സാനന്താദിഗണം] 85-ാം യോഗം.

8 വിലപയാന്യങ്ങൾ കൂട്ടിട്ടു ഷഡംഗം ജപരമേരുകിൽ	
9 ഭൂഗപം ജാതിക്ക ക്രോശാണി ജീരകാതിവിഷാ തഥാ	൨൦
ജാതിപത്രിയൊടേക്കാലം ദീപ്യം നിഷ്കഞ്ച മൂന്നു	
ഇവതൃക്കിച്ഛതച്ചിട്ടങ്ങേഴാക്കിക്കിഴികെട്ടിയാൽ	൨൧
മാതളത്തിനുടേയംഗമഞ്ചം കഷ്പ്രമാണമായ്	
ചതച്ചിട്ടാഡകേതോയേ കിഴിയോടുപചിച്ചഥ	൨൨
പ്രസ്ഥമാക്കിയരിച്ചിട്ടു കിഴിയെല്ലാമെടുത്തതിൽ	
ഇടുവച്ചുപചിക്കേണം ദിനന്തോരക്രമത്തിനു്	൨൩
ഓരോനേരത്തുസേവിപ്പാൻ ഓരോ കിഴിയരച്ചതിൽ	
കലക്കീട്ടേഴുന്നേരത്തു സേവിച്ചാലതിസാരവും	൨൪
മാന്താവർദ്ധിച്ചവെനുള്ള രക്തശീതംകുടപ്പുകൾ	
ഗ്രഹണീഭോഷവുരീതം രഹസ്യംപരമശുദ്ധം.	൨൫
10 ജാതിത്രയം മുക്കുകും വിടയം ജീരകദപയം	
മോദകംതുല്യമായൊക്കെ പഞ്ചകോലകഷായകേ	൨൬
അച്ചുഗുളികാം കോലപ്രമാണത്തിലുരുട്ടിയാൽ	
മോരുകാച്ചിട്ടതിൽസേവ്യമതിസാരവിനാശനം.	൨൭

രക്താതിസാരത്തിനു്.

11 രക്താതിസാരേ സേവിപ്പാനപാമാഗ്ഗ്വം ഗുണമുലോം	
12 ആട്ടിൻപാൽ പശുവിൻപാലും 'ഷഡംഗ'ഞ്ചകഷായവും	൨൮
ലാക്ഷാദിനെയ്യുദേഹത്തും 'ഷട്'പദാദി' തലയ്ക്കുമാം.	

കർമ്മവിപാകവും പ്രതിവിധിയും.

ഗുരുതല്പാഗമദേപഞ്ച പരഹൃത്ക്ലേശകാരിതാ	൨൯
വാപീകൃപതടാകാനാം നദീനാഞ്ച പ്രദേശനം	
ഇങ്ങനേഭോഷകർമ്മത്താൽ ഉണ്ടാമുഗ്രാതിസാരവും	൩൦
അതിന്നുകർമ്മപാകത്തിൽ ചൊന്നദാനം കഴിക്കയും	
അരയാൽത്തറകെട്ടിക്ക കൃഷ്ണഗോപാലദാനവും	൩൧
വിധിപോലെകഴിപ്പിക്ക രണ്ടും സൂകതഞ്ച ജപ്യമാം.	
ഇങ്ങനെയെഴുകൊള്ളേണമതിസാരസ്യ ശാന്തയേ.	൩൨

കുടപ്പുചികിത്സ - ലക്ഷണം.

അതിസാരത്തിലൊന്നുണ്ടു കുടപ്പെന്നൊരുജാതിയും	
അതിന്നു കക്ഷിനന്നായിട്ടുളുമ്പിട്ടു കടിക്കയും	൩൩
മലംപോകാതെകണ്ടിട്ടു രക്തശീതങ്ങൾപോകയും	
മൂലം പുറത്തുതള്ളിപ്പോം പനിയോക്കാനവുവരും	൩൪

ഏകാലം=ഒന്നര കഴഞ്ഞ്. ഷഡംഗം (കപാ) 1-ാം യോഗം. ഷഡ്'പദാദി (തൈ) 56-ാം യോഗം. ലാക്ഷാദി (തൈ) 44-ാം യോഗം.

ചികിത്സകൾ

അതിന്നാരംകോലത്തു വിരേചിപ്പിക്കുത്തമം ആട്ടിൻപാലും ഗുണംതന്നെ അതിസാരചികിത്സയും	൩൫
13 കലതിപ്പപ്പുവം ഞാറക്കുരുന്തും പുളിയാരില കറിവേപ്പിലയും മഞ്ഞൾ ചുക്കും മുളകു മാന്തളിർ അയമോദകവുംകൂട്ടി മോരിൽ മുക്കുടിയായുടൻ സേവിച്ചാലതിസാരങ്ങൾ ശാന്തിയായ്ക്കുമപ്പൊഴേ.	൩൬
14 ചെറുപ്പള്ളിനന്നായി ചതച്ചിട്ടു പിഴിഞ്ഞനീർ നാഴിവേണംചതച്ചിട്ടങ്ങീരയുള്ളി പിഴിഞ്ഞതും രണ്ടുംകൂടിയരിച്ചിട്ടങ്ങീരനാഴിയെടുത്തതിൽ കറേ വെണ്ണയുമിട്ടിട്ടു കുറുക്കിപ്പാതിയാക്കിയാൽ വാങ്ങിവച്ചതിനേക്കൊണ്ടു മൂന്നനേരം കുടിക്കിലോ ചളിയും ചോരയുംമാറും കടുപ്പം രീതമപ്പൊഴേ.	൩൭
15 കന്നിൻപാലു കലത്തിന്റെയുള്ളിൽ പ്രസ്ഥമൊഴിച്ചതിൽ വണ്ടുകെട്ടിയതിൻമീതേ മുത്തങ്ങാപ്പൊടി നാഴിയും വച്ചുനന്നായടച്ചിട്ടു ശീലമൺചെയ്തു കാച്ചുക കലത്തിൽ പാലുമുക്കാലും വറുവോളതുവാങ്ങിയാൽ വണ്ടിൻപുറത്തിരിക്കുന്ന മുത്തങ്ങാപ്പൊടി നാഴിയും എടുത്തുണക്കി നന്നായിപ്പൊടിച്ച്തിനൊപ്പമായ് മോദകപ്പൊടിയുംചേർത്തു തേനിൽസേവിക്കിലപ്പൊഴേ രക്തവും ശീതവുംപോകും അതിസാരം ശമിച്ചുപോം.	൩൮
16 മോദകം വിടയം ജാതിത്രയം കഞ്ചാവു ജീരകം ക്രോശാണിയും കറുപ്പെന്നിച്ചൊന്നതോരോകഴഞ്ചതായ് യക്ഷാക്ഷിബീജവും മൂന്നനിഷ്കംകൊൾകതിനോടഥ ഷഡ്കഴഞ്ചിഫ കോതമ്പും നത്തക്കാമാംസവും തഥാ ക്കൈനന്നായി വെവ്വെറെയോടുചാർത്തിപ്പൊടിച്ചതു മേളിച്ചു തേനിൽസേവിച്ചാലതിസാരം കടുപ്പകൾ ശുദ്ധയും ഗ്രഹണീഭോഷമിവയെല്ലാം ശമിച്ചുപോം.	൩൯
17 പുകിന്റെതൊലിയുംനല്ലു പുളിയാരിലയൊപ്പമായ് ചതച്ചിട്ടുപിഴിഞ്ഞുള്ളനീരു നാഴി എടുത്തതിൽ നാഴിനെയുംകലന്നിട്ടു ജാതിക്കാ ജാതിപത്തിരി വിടയം മോദകം നല്ല കറുപ്പും ഭൂപവും തഥാ കലിംഗകവുമിച്ചൊന്ന കല്ക്കംചേർത്തതു കാച്ചിയാൽ നത്തയ്ക്കാമാംസവുംചേർത്തു പാകമാക്കിയരിച്ചഥ സേവിച്ചാലതിസാരങ്ങൾ രക്തശീതക്കടുപ്പകൾ ഗ്രഹണീരോഗവുംന്തീരും മൂലരോഗവുമപ്പൊഴേ.	൪൦

18 ഞാറക്കുരുനു പുല്ലാനിത്തളിരും വിടയം തഥാ
 ഗ്രാമ്പൂവും ജാതിഫലവും കഴഞ്ചോരോന്നുകൊണ്ടരിൽ
 നിഷ്കാൽമവിയൻചേർത്തു കേരിപുഷ്പരസത്തിലു്
 നേക്കെ നന്നായരച്ചിട്ടു ലന്തബീജസമങ്ങളായു്
 ഉരുട്ടിവച്ചു സൂക്ഷിച്ചിട്ടയമോദക്കഷായകേ
 സേവ ചൂലതിസാരങ്ങൾ കടുപ്പം രക്തവും കെടും
 19 മോദകം തിരുമിപ്പാററി യോടുചാത്തിപ്പൊടിച്ചതു്
 തേനിൽക്കഴിച്ചു സേവിച്ചാലതിസാരം ശമിച്ചുപോം.

൫൨

൫൩

൫൪

൫൫

ശുലരോഗചികിത്സ.

20 മുക്കം മോദകവും കായം വെള്ളയുള്ളിയുമൊപ്പമായു്
 തുവന്നീരിലരച്ചിട്ടു കുറക്കിസ്സേവ ശുലയിൽ (ജിത്)
 21 ചോരകത്തിനടേകനും പിഴിഞ്ഞുണ്ടായനീരതിൽ
 ജാതിക്കായമരച്ചിട്ടു തേനുംചേർത്തു കൊടുക്കിലോ
 ശുല കൂടിവരുനോരു അതിസാരം ശമിച്ചുപോം.
 22 വിഴാലിൻവേർപൊടിച്ചിട്ടു കായവും കുമിശരൂവും
 വരത്തു ചുണ്ണാക്കീട്ടു് ഇവയൊപ്പിച്ചു തേനിലു്
 സേവിച്ചാലിയുന്നീട്ടു കടിക്കുന്നതു ശാന്തമാം.
 23 പഞ്ചകോലവുമിത്തൂപ്പും മലരും പുളിയാരലും
 മോരിൽ മുക്കടിസേവിച്ചാൽ അതിസാരം ശമിച്ചുപോം.

൫൬

൫൭

൫൮

൫൯

൬൦

ഗുദരോഗചികിത്സ.

24 കടുപ്പ പാരംവർദ്ധിച്ച മൂലംതള്ളിപ്പറപ്പെട്ടിൽ
 അഗ്നികനും ഗോപകന്യാ വനന്ധരണകനും
 പലമീരണ്ടിടിച്ചിട്ടു നാലൊന്നായ കഷായകേ
 മാഹിഷം ഘൃതവും വെന്തവെളിച്ചുണ്ണയുമൊപ്പമായു്
 ഇരുന്നാഴ്ചിചേർത്തിട്ടു മുക്കാൽപാലുമൊഴിച്ചുരിൽ
 തുഷോദകവുമവുണ്ണം മുക്കാലതിലൊഴിച്ചഥ
 കല്പത്തിന്നെഴിമധുകം ദേവതാരംതുവർച്ചില
 അരിയാരും ചവക്കാരം തുരിശും കൃഷ്ണജീരകം
 മോദകം മാഗധീ ഭാർദ്ദഗി മുക്കാലീതു കഴഞ്ചിവ
 കാട്ടുചേനയുണക്കീട്ടു കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങുമായു്
 മാറാൻകിഴങ്ങുമവുണ്ണം നിഷ്കമൊന്നരയൊന്നര
 പൊടിച്ചിട്ടു പചിക്കേണം നത്തയ്ക്കായമ്പതിട്ടതിൽ
 പാകമാശ്ലുപതിന്നാക്കിന്നരിപ്പു കൃഷ്ണവാവിനു്
 ധാന്യന്തരം ജപിച്ചിട്ടു കൊടുപ്പു നല്ലരാശിയിൽ
 മൂലരോഗമതപ്പോഴെ യുള്ളിൽവാങ്ങിയിളച്ചിടും
 മൂലം തള്ളുന്നതിന്നെല്ലാമർശസ്സിന്റെ ചികിത്സകൾ

൬൧

൬൨

൬൩

൬൪

൬൫

൬൬

൬൭

൬൮

ദൈവികപ്രതിവിധികൾ.

ഭാനുമാദിയുംപിന്നെ ഭുന്ന് മത്തിന്നു ചൊന്നതു് നന്ദൻ
ഗണേശപൂജയുംനന്നു് ഗണനാഥഹൃതം തഥാ
* അഷ്ടദ്രവ്യങ്ങൾക്രട്ടിട്ടു ഗണനാഥഹൃതത്തിനെ ൭൦
പന്തിരണ്ടുദിനംനിത്യം മുട്ടാതെചെയ്തിലുത്തമം
ഷഡക്ഷരംകൊണ്ടുനിത്യം പൂജചെയ്തുഗണേശനെ. ൧൧

വാതവിഷ്ടചികാലക്ഷണം.

മോഹം ദാഹമതീവരുകൃതിമിരവും വക്ഷോരുകണ്ഠാമയം
ഹർദ്ദിശാസമുദീർണ്ണക്ഷിതജയും പാർശ്വാന്തിയും ഗുന്മവും
മൂഢം കണ്ഠയുഗംതളൻ തടിപോൽവീഴും ശരീരം തുലോ-
മേവം വാതവിഷ്ടചികാവികൃതിയിൽ കാണാമതീസാരവും. ൭൨

പിത്തവിഷ്ടചികാലക്ഷണം.

ഉന്മാദോണ്ണപ്രലാപം പനിയുടനതിസാരം ഭ്രമം ഹർദ്ദി ദാഹം
മൂഢം കണ്ഠേ ചുഴന്നിട്ടഥ തലനയനം മഞ്ഞളിച്ചുല്പദിച്ചി
കാലിന്മേൽനിന്നുമേല്പോട്ടുനിഹ കയറിക്കൊണ്ടുപാർശ്വാന്തരസ്ഥയ
ചെന്നീടുമ്പോൾമയങ്ങിടുമിതധികതരംപിത്തകോപാൽവിഷ്ടചി.

കഫജവിഷ്ടചികാലക്ഷണം.

ഭക്ഷിച്ചീടുംപദാത്ഥം ദഹനമതുവാണേതരവും തുണ്ണ ചൂടും
വന്നീടുമ്പോൾസരിച്ചുബൊട്ടവമനഗരാ (താ)ൽ വായുമേല്പോട്ടുകേറി
വന്നീടുമ്പോൾവികാരം പലതുടനതിനാലംഗവൈകല്യമോഹം
ചെന്നീടുന്നുകഫത്താൽഗളിതരുജയൊടുംഘോരരൂപാ വിഷ്ടചി

ത്രിദോഷജമായ അസാധ്യലക്ഷണം.

ഗാത്രസ്തംഭഞ്ച ത്രക്ഷം വമനമൊടുവിരേകഞ്ച കൺചൂടു തുണ്ണാ
നേത്രംചെങ്ങുംചുഴന്നിട്ടഥ വദനമുടൻ ഗാത്രദേശേഷു ദോഷാൽ
ദോഷം മൂന്നുതിരണ്ടിട്ടിമുടിമുഴുവൻ തുങ്ങിവിങ്ങിഗ്ഗമിച്ചു-
ലാതുവേഴുംകടക്കുംപൊഴുതഥ മരണംവന്നുകൂടാ ത്രിദോഷാത്. ൭൭

വിഷ്ടചികാചികിത്സ.

25 വിഷ്ടചികാദിയിൽതന്നെ ചുക്കുകൊണ്ടുകഷായവും
26 ചുക്കും തിപ്പലിയുംപിഷ്ടപാ ചൂടുനീരിൽകുടിക്കയും ൭൩
27 ശരപുംബം കാളശാകമിവകൊണ്ടു കഷായവും
“വിലപാജമോജി”മാദിശ്ച കഷായംനന്നിതെത്രയും. ൭൪
28 ചുക്കുംജീരകവും പിഷ്ടപാ ശുഷ്കകേരജലത്തിലു്

* 1-രോഗം 4-ാം അദ്ധ്യായം 42 മുതൽ ശ്ലോകങ്ങൾ നോക്കുക
വിലപാജമോദി (കപ) 86-ാംയോഗം

കുടിച്ചാലുടനേദാഹം ശമിച്ചീടുമസംശയം	വെ
29 മണൽനന്നായ് വരുത്തിട്ടു കെട്ടിടുള്ളമണൽക്കിഴി	
മെല്ലെമെല്ലെ തലോടേണമുരുണ്ടുകരയേറുകിൽ	൯൪
അഗ്നികത്തിച്ചുകൊളേണം പാശ്ചാത്യഗതതൽക്ഷണം	
30 കാപ്പാസപത്രംപേഷിച്ചു കരപാദതലങ്ങളിൽ	൮൦
തേച്ചാലുടങ്ങുമപ്പോഴേ വിഷ്ടുചീഗദമെന്നതു്.	
31 ഞാറത്തളിരച്ചിട്ടു തേങ്ങാപ്പാലിൽകുടിക്കയും	൮൧
32 മരിചംകുക്കടക്കായ്ക്കൊണ്ടുവച്ചുകഷായകേ	
വേനപ്പച്ചവരുത്തിട്ടു പൊടിച്ചുണ്ടായമുണ്ണവും	൮൨
കൂട്ടിക്കൊണ്ടുകുടിച്ചീടിൽ വിഷമിച്ചവിഷ്ടുചിയും	
ശമിക്കുപുനരപ്പോഴേയെന്നുണ്ടുഗുരുചൊന്നതു്	൮൩
ഗുളികാന'ന്നജാളാ'ദി സേവിപ്പാനുംവിഷ്ടുചിയിൽ	
33 അരിനന്നായ് വരുത്തിട്ടു മലർക്കഞ്ഞിയുമുത്തമം.	൮൪

ദൈവികപ്രതിവിധി — കർമ്മവിപാകം

വിഷ്ടുചിവന്നുകൂടുമ്പോൾ ശിവമൂലനിധാരയും	
ഒരുയാമമുടങ്ങാതെ മന്ത്രപൂർവ്വംകഴിച്ചു	൮൫
പൂജാനിവേദ്യംചെയ്തിച്ചു ദമിണിചെയ്തതൽക്ഷണം	
തീർത്ഥപ്രസാദവുംവാങ്ങിദ്ധരിക്കാം രോഗിമൂലനി	൮൬
അന്നചോരതകൊണ്ടല്ലോ വിഷ്ടുചീരോഗസംഭവം	
കുര്യാൽ കർമ്മങ്ങൾദാനഞ്ച വിശേഷാൽഗുണനിഷ്ഠി.	൮൭

ഗ്രഹണീചികിത്സ.

പൃഥക്ഭോഷാൽസന്നിപാതാൽ ചതുർത്ഥഗ്രഹണീഗദാഃ	
ഗ്രഹണ്യാംപാചനംപൂർവ്വം മധ്യേസംഗ്രാഹിഭേഷജം	൮൮
അന്തേ'ഗ്നിദീപനംഭദ്യാഭേവംകായ്ഃ ക്രിയാക്രമഃ	
കഷായംനന്ന 'പത്മയാദി' 'പാറാകാരഞ്ജ'മാദിയും	൮൯
34 പഞ്ചകോലങ്ങളെക്കൊണ്ടു വയ്ക്കുമുക്കടിയുംഗുണം	
35 ഇഞ്ചിനീരുക്കുടിക്കേണം പടുമുണ്ണസമനപിതം	൯൦
ഹിംഗപഷ്ടകംപൊടിച്ചിട്ടു മോരിൽസേവിക്കയുംതഥാ	
36 തുതപാമൂലേന നിഃകപാഥോ ഗ്രഹണ്യാംപരമം ഹിതം	൯൧
'പാറാദി'ഘൃതവുനന്നം 'ചാർങ്ങുയാദി'രസായനം	
'പാറാതക്രാദി'ലേഹത്തെ സേവിക്കാംതക്രവുതഥാ	൯൨
'ചാർങ്ങരിയാദി' ഗുളികസേവിച്ചീടുകിലുത്തമം	

അജാളാദി (ഗു) 87-ാംയോഗം. പത്മയാദി (കപ) 88-ാംയോഗം. പാറാകര
 ഞ്ജാദി (കപ) 89-ാംയോഗം. ഹിംഗപഷ്ടകം (മൃ) 90-ാംയോഗം നോക്കുക. ഇതിന്നു
 അഷ്ടമുണ്ണമെന്നും പേരുണ്ടു്. പാറാദിഘൃതം 91-ാംയോഗം. ചാർങ്ങുയാദി രസാ
 യനം 92-ാംയോഗം. പാറാതക്രാദി (ലേ) 93-ാംയോഗം. ചാർങ്ങുയാദി (ഗു)

ഖള്ളങ്ങളേറുന്നന്നല്ലോ ഗ്രഹണ്യംഭീപനത്തിനും   ന്ന
 “ലാക്ഷാഭി”തൈലം ദേഹത്തും തലയ്ക്കും “ത്രിഫലാഭി”യും   ന്
 തേയ്ക്കുസേവിക്കയും നന്നു ഭീപനൗഷധമൊക്കെയും.

കമ്മവിപാകം.

ജന്മാന്തരേഗുരുദേവേണ ഗുരുതല്പഗതം (മം) തഥാ   ന്
 വാപീകൃപതടാകാഭിനദീനാഞ്ച പ്രദേദനം   ന്
 ഇച്ഛുന്നദോഷകമ്മംകൊണ്ടുണ്ടാകും ഗ്രഹണീഗദം.

കൃച്ഛ്രാശ്ശരീചികിത്സകരം.

ദോഷങ്ങൾവസ്തിയിൽചെന്നാലുണ്ടാം കൃച്ഛ്രംചതുർവിധം   ന്
 ‘ദശമൂലബലാദ്രാക്ഷാ’ക്ഷായംനന്നിതൈത്രയും

‘പത്മാവത്യാഭി’യുംനന്നു ‘പത്മാപത്തൂരകാഭി’യും   ന്

‘ബൃഹത്യാഭിഗണ്’ത്തിങ്കൽ ഇരട്ടിച്ചുതെരിഞ്ഞിലും   ന്

തോയംപയോയുതം കപാലം സവമൂത്രജാപഹം   ന്

‘വ്യാഘ്രീഗോക്ഷുര’മാദിത്വ ‘പത്മ്യാഗോക്ഷുര’മാദിയും   ന്

ഇക്ഷായങ്ങൾവന്നല്ലോ, സേവിപ്പാനിതിനൈത്രയും.   ന്

37 ദ്രോണകുന്ദമപാമാഗ്ങ് പച്ചനെല്ലിങ്കടംകണ്ണ   ന്

മുക്കുറിയുംപഴന്തേങ്ങാ വെള്ളംകൂട്ടിയരച്ചതും   ന്

കുടിച്ചാലുടനേ മൂത്രം തടയാതെയൊഴിഞ്ഞുപോം.   ന്

38 വെള്ളരിക്കടങ്ങനല്ല കരിമ്പും ചന്ദനം തഥാ   ന്

ഏലംതെരിഞ്ഞിലും കല്ലൂർവഞ്ചി സാഹസ്രവേദിയും   ന്

മിനാങ്ങാണി പഴമ്പാശി കൊഴുപ്പാവ (പ) യലീ തഥാ   ന്

ആട്ടിൻപുഴുക്ക പാറേറൈപുഴുക്കാ മൂഷികന്മലം   ന്

കൂട്ടിനന്നായരയ്ക്കേണു കരിക്കിൻറജലത്തിലും   ന്

പുഴുവുംചേർത്തു നാഭിക്കതേച്ചാൽ മൂത്രമൊഴിഞ്ഞുപോം.   ന്

39 ഉഴവാരുബീജമാവൂനാം മലംകൂട്ടിയരച്ചതും   ന്

നാഭിയിൽതേയ്ക്കിലൊഴിയും മൂത്രമാഗ്ങ്തുറന്നഥ   ന്

40 വെതുവിക്കാഭിനാഭിക്കതാഴെ ധാരയൊഴുക്കുക   ന്

‘ശതാവരീഗുളം’ സേവ്യം ‘തൈരകണ്ടകാലുതം’ തഥാ   ന്

41 തൈരകണ്ടകാലുതത്തിൻറ മരുണൊക്കെക്ഷായമായ്   ന്

സേവിക്കയിവയുംനന്നു നന്നു‘വസ്ത്യാമയാന്തകം’   ന്

42 വസ്ത്യാമയാന്തകത്തിൻറ മരുണൊക്കെക്ഷായമായ്   ന്

ലാക്ഷാഭി (തൈലം) 44-ാംയോഗം. ത്രിഫലാഭി (തൈ) 57-ാംയോഗം. ദശമൂലാഭി (കപാ) 95-ാംയോഗം. പത്മാവത്യാഭി (കപാ) 96-ാംയോഗം. പത്മാപത്തൂരഭി (കപാ) 95-ാംയോഗം.

ബൃഹത്യാഭിഗണ് 98-ാംയോഗം. വ്യാഘ്രീഗോക്ഷുരാഭി (കപാ) 99-ാംയോഗം. പത്മ്യാഗോക്ഷുരാഭി (കപാ) 100-ാംയോഗം. ശതാവരീഗുളം 38-ാംയോഗം. തൈരകണ്ടകാലുതം 101-ാംയോഗം. വസ്ത്യാമയാന്തകം (ഘൃ) 102-ാംയോഗം.

വച്ചുസേവിക്കയുംനന്നു കാടിനീരിലിരുത്തുക.

അശ്ശരീചികിത്സ.

- 43 ഏലംഞെരിഞ്ഞിലും കല്ലുർവഞ്ചിമൂന്നുംസമങ്ങളായ് ഫഠവ
കഷായംവച്ചരിച്ചിട്ടു പൊൻകാരം പൊരിചെയ്തും
കൂട്ടിക്കുടിച്ചാലുടനേ കൃച്ഛ്രാശ്ശരി ശമിച്ചുപോം. ഫഠൻ
44 ഏലത്തരിയിളന്നീരിൽ സേവിച്ചിടുകയും ഗുണം
45 കാപ്പാസവേര സേവിക്കാം കാടിനീരിലരച്ചതും ഫഠം
46 കൊത്തമ്പാലരിയുംകൊള്ളാം മീനാങ്ങാണിസമൂലവും
തമിഴാമയുടേവേരും ശീരോനീളിയുമഞ്ജസാ ഫഠഫ
ഓരോന്നരച്ചു സേവിക്ക പാലിലും ചൂട്ടനീരിലും
47 നൂറിൽതെളിഞ്ഞനീർതന്നിൽ തൈലംചേർത്തുകടഞ്ഞതും ഫഠവ
നാഭിയിൽതേയ്ക്കിലൊഴിയും മൂത്രമാഗ്നാതുരന്നാഥ
48 നിഗ്ഗണ്ഡിചേര തകുത്തിൽ സേവിക്കാം ചൂട്ടനീരിലും ഫഠന
49 ഞെരിഞ്ഞിൽപ്പൊടി സേവിക്കാം നവനീതേന തൽക്ഷണം
50 ക്രശ്ണാഞ്ചപത്രതോയത്തെ സിതചേർത്തു കുടിക്കയും ഫഠർ
51 ഛിന്നോത്ഭവചപിഴിഞ്ഞിട്ടങ്ങേലത്തരികുടിക്കയും
52 പച്ചനെല്ലിക്കനീർതന്നിൽ പിഷ്ടപാദമരഗോഹവും ഫഠം
53 അടയ്ക്കാമണിയൻചേരും ശതാവരി ഞെരിഞ്ഞിലും
തേറ്റാമ്പാലുമൊന്നിച്ചു കഷായം നന്നിതെയ്യും ഫഠന്ന
യമകതേയ്ക്കുദേഹത്തു നവീരസേപദവും ഗുണം
വിരേചിപ്പിക്കയുംനന്നു ശീതതൈലം തലയ്ക്കുമാം. ഫഠം

കമ്മവിപാകവും പ്രതിവിധിയും.

- പരസ്രീ വിധവാ കന്യാ തിര്യഗ്യാനിഷ്ട സംഗമം
ഭിജാനാം ക്ലേശകരണമപമാനകൃഷിസ്തഥാ ഫഠവ
സ്രീഗർഭമരണം കന്യാഭൃഷണങ്ങളെയും പുരാ
വിപ്രചീഡാദി ചുംചെയ്തിട്ടശ്ശരിക്കിഹകാരണം ഫഠൻ
സുവണ്ണവസ്രഭാനാഭി തിലപത്മാഭിഭാനവും
ക്രശ്ണാഞ്ചതിലഭാനഞ്ച ഉന്മാദാദഹലഭാനവും ഫഠം
ചെയ്യേണം ധാര ശിവനിൽ വിഷ്ണുവിങ്കലുമഞ്ജനെ
* മുഴുക്കാപ്പകൾ ചാർത്തിക്കാം നിറമാലയുമഞ്ജസാ ഫഠഫ
ക്ഷീരധാരാഭി(യെ)ച്ചെയ്താൽ കൃച്ഛ്രാശ്ശരി ശമിച്ചുപോം.

47 നൂറിൽതെളിഞ്ഞനീർ = ചുണ്ണാമ്പുവെള്ളംതെളി.

* മുഴുക്കാപ്പ് = ചന്ദനംകൊണ്ടു ബിംബത്തിൽ അലങ്കരിക്കുന്നത്.

അദ്ധ്യായം ൪

പ്രമേഹചികിത്സ.

പ്രമേഹോ വിംശതിഃപ്രോക്തസ്തച്ചികിത്സാ നിഗദ്യതേ വാതത്തിൽനാലു പിത്തത്തിലാറു പത്തു കഫത്തിലും	൧
ശമനശ്ശധമേയാവു ദുർബ്ബലന്നഥ മുന്വിലും	
1 ധാത്രിരസം പിഴിഞ്ഞിട്ടു നിശാമധു(സ്തു) സമനപിതം	൨
പ്രാതഃകുടിക്കുന്നന്നല്ലോ ഏകനായകവല്ലവും	
2 (ഔ)ഉദംബരസ്വവന്ദാകം തക്രുണ സഹ പായയേത്	൩
അശ്വത്ഥഫലബീജഞ്ച തപല്ക്കഞ്ചാമൃഗ്ഗംഗജം	
സിതാമധുയുതംതക്രു കല്ക്കം കതകജം തഥാ	൪
3 നവനീതം നിശാമുണ്ണം ലിഹേന്മാക്ഷികയുക്തമായ്	
4-5 ഗുഡുചാപനപിതാമുണ്ണ, രംഭാചേക്ഷുരസാനപിതാ	൫
ജ്യേ (ത്രേ)ഘോദകേന പ്രപിബേത് ഏതന്മേഹമരംപരം.	
‘നിശാകതക’മാദിശ്ച ആകുല്യബ്ധഫലാദിയും	൬
6 ഏകനായകസംയുക്തമായുള്ളോരുഷധംഗവും	
കതകാദികഷായഞ്ച കരിങ്ങാലിക്കഷായവും	൭
7 നവരത്തവിടുംനല്ല തിന്ത്രിണീഫലവല്ല(വും)ജം	
മുണ്ണഞ്ച സിതയാ തിന്നാൽ പ്രമേഹാണാം വിനാശനം.	൮
8 ത്രിഫലാത്രിവൃതാമുണ്ണം ശിലാജതു സമനപിതം	
സക്ഷയദ്രം ശർക്കരോപേതം വിരേകാത്ഥം പ്രമേഹിനാം	൯
9 മുദ്ഗംപുഴുങ്ങിത്തേൻചേർത്തു പ്രാതഃകാലേ ഭുജിക്കയും	
10 അഞ്ചാതേ(റേ)ശ്ചെട്ടരച്ചിട്ടു കതകം മധുതക്രവും	൧൦
കൂട്ടിക്കുടിക്കയുംനന്നു‘നീരൂയ്യാദി’കുടിക്കയും	
‘കാച്ഛാസാസ്ഥ്യാദി’ഗുളികാ രണ്ടും നന്നത്തിനീരിലും	൧൧
11 ഉണ്ണദാമങ്ങളേറീടിൽ തക്രുധാരകഴിക്കയും	
ലാക്ഷാദിതേയ്ക്കു ദേഹത്തു നിശോശീരാദിയും തഥാ	൧൨
12 മലർക്കുഴമ്പുസർവാംഗത്തേയ്ക്കു ചൂടുപെരിക്കിലോ	
13 കരിവേപ്പില രാമച്ചും ദാർവീമധുകസംയുതം	൧൩
കഷായം നന്നു വായ്ക്കാറുവാൻ നിത്യം നാവുവറുചെയിൽ.	

നിശാകതകാദി (കപാ) 103-ാംയോഗം. ആകുല്യബ്ധാദി (കപാ) 104-ാംയോഗം. ഷഡംഗം (കപാ) 1-ാംയോഗം. കതകാദി (കപാ) 105-ാംയോഗം. നീരൂയ്യാദി (ഇ) 106-ാം യോഗം. കാച്ഛാസാസ്ഥ്യാദി (ഇ) 107-ാംയോഗം. ലാക്ഷാദി (തൈ) 44 -ാംയോഗം. നിശോശീരാദി (തൈ) 108-ാംയോഗം.

- 14 അമൃതോടു കരിങ്ങാലി ഏകനായകമൂലവും
ഉഴുന്നും വാരിയും ഭൂമിതാലക(വൃ)ന്ദവുമൊപ്പമായ്
പലമീരണ്ടിടിച്ചിട്ടു എട്ടൊന്നായകഷായകേ
പ്രസ്ഥം പാലും കലന്നിട്ടു നരങ്ങരിയുമിട്ടതിൽ
കോതമ്പും തുകയും നല്ലോരുഴുന്നിൻപൊടിയും തഥാ
കളിപ്പഴവുംകൂട്ടി വിരവിശ്ശുടൈയിട്ടതിൽ
വച്ചു കഞ്ഞി കുടിച്ചീടിൽ പ്രമേഹം ദാഹമുഷ്ണവും
വേവും സഞ്ചാരവുമതിൻ മൂത്രവും കുറവായ്ത്തരം
'ശതാവരിഗുളം'സേവും പ്രമേഹശമനം തഥാ
'ബലാധാത്യാദി'യാംതൈലം തലയ്ക്കേററവുമുത്തമം.
15 നാല്പാൽമരംകുറഞ്ഞോട്ടി മഞ്ഞളെന്നിവയൊക്കെയും
പതുപ്പത്തുപലംവേണം ഉശീരം ഷട്പലം തഥാ
ഇടിച്ചിട്ടുകഷായംവച്ചെട്ടൊന്നാക്കിയെടുത്തതിൽ
കൽക്കത്തിന്നേലവും ദാരു മാഞ്ചി മഞ്ചട്ടി ചോരകം
ചെഞ്ചല്യം തുണിയാങ്കഞ്ച ചോനകപ്പല്ലു നാകണം
തകരം രേണുകം രാസ്സാ പുനപ്പുവശപഗന്ധവും
ഞാഴൽപ്പുകൊട്ടവുംഗുറ്റിൽ നില്പാസം നിശ പച്ചില
മൂവാ പാൽവള്ളി ചിഞ്ചാതപക്കാവിൽ കൊന്ന മുരിങ്ങയും
പാലുംചേർത്തു പചിച്ചുള്ള തൈലംനന്നു പ്രമേഹിണാം.
16 ചന്ദനോശീരമാവീരം ഇടിച്ചിട്ടു കഷായമായ്
എട്ടൊന്നാക്കിയരിച്ചിട്ടു തൈലം നന്നാറികല്ക്കമായ്
കാച്ചിത്തേയ്ക്കു പ്രമേഹത്തിന്നഗസ്തൃചന്ദ്ര സുഭാഷിതം
കുഴമ്പിടുകയും രക്ത്രധാര, തേച്ചിട്ടിരിക്കലും (യും)
അനത്തിപ്പിഴികെന്നുള്ളതെല്ലാംനന്നു പ്രമേഹിണാം.

പ്രമേഹാദി പിടികാചികിത്സ.

- ശരാവികാദി പിടികയുണ്ടായാൽ ശോഫവൽക്രിയാ
മുണാളാദി'യരച്ചിട്ട് രേയ്ക്കാം നിംബാദി'സേവയും
നാല്പാൽമരാ(സ്യ)'ദി നിംബാദി' തൈലയോഗേനധാരയും
പൊളിഞ്ഞാലേറെ നന്നല്ലോ വരുത്തുള്ള കുഴമ്പുകൾ
"തിലസഷ്പ"മിത്യാദി ചൊല്ലുള്ളോരുകുഴമ്പിനെ
വരുത്തരച്ചു തേയ്ക്കേണം നന്ത്യാർവട്ടാദി'യും തഥാ.

ശതാവരിഗുളം 38-ാം യോഗം. ബലാധാത്യാദി(തൈ) 109-ാംയോഗം. അഭ
യാവർഗ്ഗം യോഗത്തിന്റെ ഒടുവിൽ ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. മറ്റുള്ളിടത്തും യോജിപ്പിച്ചുകൊൾ
ക. മുണാളാദികുഴമ്പ് (ലേപം) 110-ാം യോഗം. നിംബാദി (കുപാ) 111-ാം
യോഗം. നാല്പാൽമരാദി (തൈ) 112-ാം യോഗം. തിലസർഷപാദികുഴമ്പ് 113-ാം
യോഗം. നന്ത്യാർവട്ടാദികുഴമ്പ് 114-ാം യോഗം. 112-ാം യോഗം കഴിഞ്ഞാലുള്ള
നിംബാദിതൈലം അഞ്ചാം അദ്ധ്യായം 35-ാംയോഗം (മൂലം) നോക്കുക.

17 (മു) ഭൂവാവേദകഷായത്തിൽ തുലാംകൊണ്ടതരിച്ചതിൽ എണ്ണകാച്ചിട്ടു തേച്ചിടിൽ മൂലംചുടുകയുണ്ണവും മൂലാവിൽ ചുട്ടമൊഴിയും ഉണ്ണരോഗമിളച്ചുപോം. ൨൯ ൩൦

പിടിക പൊട്ടിക്കാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ.

കുരുപൊട്ടിച്ചുലംപോവാൻ ഗുണമുള്ളൊരമൂലികൾ അരച്ചു ഗോപ്യമായ് തേപ്പാനുള്ളതിന്നു പറഞ്ഞിടാം ൩൧

18 വെള്ളാമയോടു ചുട്ടിട്ടു പൊടിച്ചോണ്ടുതൈലകേ കഴമ്പുതേയ്ക്കുകയും നന്നു് വെണ്ണകൂട്ടിട്ടുമാമതു് ൩൨

19 ആവണക്കിൻവേരരച്ചു തേച്ചാലും പൊട്ടുമുക്കു ൩൩

20 കൊഴുപ്പുവെണ്ണയിൽതേയ്ക്കു തിരുതാളിയൊടും തഥാ ൩൩

21 തണ്ണീർകോരും പഴമ്പാള ചുട്ടുന്നായ് പൊടിച്ചതിൽ ൩൪

22 വെണ്ണചേർത്തിട്ടു തേച്ചിടാം 23 ഉമ്മത്തുംകായുമങ്ങനെ ൩൪

24 ആവണക്കിലയിൽവച്ചു കാഞ്ഞിരത്തളിർ ചുട്ടഥ അരച്ചു വെണ്ണയിൽതേച്ചാൽ കുരു പൊട്ടിശ്ശമിച്ചുപോം ൩൫

25 ഉപ്പനച്ചുക്കുരുണേവം ചുട്ടരച്ചതുവെണ്ണയിൽ വരുത്താച്ചുതേച്ചിടാം കുരുവിന്നിതുനിണ്ണയും. ൩൬

26 ആവണക്കെണ്ണയിൽ വെണ്ണച്ചുണ്ണാമ്പിടുകലക്കിയാൽ തെളിച്ചെടുത്തുതേച്ചിടിൽ പൊട്ടിടും കുരുവപ്പൊഴേ. ൩൭

27 വേപ്പിൻകുരുന്നരയ്ക്കേണം മഞ്ഞരംചുണ്ണത്തൊടൊപ്പമായ് ശീലയിൽവച്ചുകെട്ടേണം കുരുവാക്കെപ്പൊതിഞ്ഞതു ൩൮

28 ഉലവായരിയുംപിന്നെ കുളിപ്പാക്കും വയമ്പുമായ് അരച്ചുതേയ്ക്കുകയും നന്നു കുരുക്കൾക്കാദിയിങ്കലു് ൩൯

29 ഉമ്മത്തിൻറെയിളങ്കായെ ചുട്ടുന്നായ് പൊടിച്ചതിൽ കോഴിക്കാരം ചേർത്തരച്ചു വ്യാധിയിൽവച്ചുകെട്ടിടാം (ടുക) ൪൦

30 മുലപ്പാൽ വെണ്ണയുക്തി മർദ്ദിച്ചുള്ളകഴമ്പിലു് ചുണ്ണവുംചേർത്തുതൊട്ടിയിൽ മുഖംപൊട്ടിക്കിഴിഞ്ഞുപോം. ൪൧

31 കണ്ടിവെണ്ണപൊടിച്ചിട്ടു എണ്ണകൂട്ടിയുരുക്കിയാൽ ഇതുപ്പുംചേർത്തു മർദ്ദിച്ചു മമ്മപീഡയ്ക്കുതേച്ചിടാം. ൪൨

32 14 വെളുത്തകുന്തിരിക്കത്തൊപ്പൊടിച്ചു തിന്നൊപ്പമായ് ഉരുക്കു കുന്തിരിക്കത്തെ ചേർത്തു മർദ്ദിച്ചതാവൊളം ൪൩

ചുട്ടുപോയാലെടുത്തിട്ടു തേച്ചുകൊണ്ടതിലപ്പൊഴേ പരുത്തിപ്പുഞ്ഞിപറിച്ചാൽ കുരുവിൻകണ്ണു ചീണുപോം ൪൪

33 പരിച്ചരച്ചു മേന്തോന്നിക്കിഴങ്ങോട്ടെണ്ണചേർത്തതു മുലപ്പാൽകൂട്ടിമർദ്ദിച്ചു തേച്ചാൽ പൊട്ടിടുമേ കുരു പഴുത്തുപൊട്ടുവാനേറെ താമസിച്ചതിവേദനാ ൪൫

സഹിക്കാ(വഹിക്കാ)തെവരുന്നേരം മൂന്നാളാദികഴമ്പിനെ
തേയ്ക്കിലന്നശമിച്ചീടും പ്രമേഹങ്ങളതൊക്കെയും.

രന്ന

കർമ്മവിപാകവും പ്രതിവിധികളും.

ബ്രാഹ്മണസപ്തധരണം താപസീഗമനം തഥാ
ഗുരുതല്പഗമാദിത്വ പാഹുതഃ ക്ലേശകാരിതാ
പരസ്മി വിധവാ കന്യ തിത്യുഗ്യാനിഷ്ടസംഗമം
ജന്മാന്തരാർജിതാഭോഷാഃ പ്രമേഹത്തിന്നകാരണം
തിലഭ്രഹേമദാനാനി വിഷ്ണു നാമജപംതഥാ
കണ്ഠകംചാഷ്ടഭാഗഞ്ച രജതം വൃശഗ്രംഗയോഃ
രക്താക്ഷിയുഗവുംചേർത്തു പൂജാകർമ്മവിധാനവത്
പ്രമേഹരൂപവും സപ്താങ്കൊണ്ടുതന്നെചമച്ചതു്
ബ്രാഹ്മണശ്രുതസമ്പന്ന ചൈഷ്ണവായകടംബിനേ
ആചാരധർമ്മാദിവതേ ദ്വിജശ്രേഷ്ഠായ തൽക്ഷണേ
കർമ്മവിപാകവിധാനത്തിൽ ചൊന്നപോലഥ ദാനവും
ദ്രവ്യംകൂട്ടിക്കൊടുക്കേണം പ്രമേഹശമനത്തിനു്
വിപ്രഭോജനമാവോളം ചെയ്തുകൊള്ളണമല്ലോ.

ര്ഞ

രവ്യ

രൻ

രേ

രേ

രേ

രേ

വിദ്രധിചികിത്സ.

ഷഡപിധാ വിദ്രധിയൈവ ബാഹ്യാഭ്യന്തരഭേദതഃ
ബാഹ്യവിദ്രധിയെന്നാകിൽ ആദിയിൽചോരനീക്കുക
34 ഗന്ധവർബീജംപാൽവീഴ്ന്നു പുഴുങ്ങിത്തലമൊപ്പമായു്
പേഷിച്ചുതേയ്ക്കുന്നതേയ്ക്കാം പശ്യാമുതാദിയും
മൂന്നാളാദിയതുന്നതേപ്പാൻ സന്തപ്പണം തഥാ
നിബാദികപാഥവുന്നതേസേവിപ്പാൻവരണാദിയും
ജീവന്ത്യാദിയതുന്നതേമുസ്സാചന്ദനമാദിയും
തിക്തകഞ്ച മഹാതിക്തം ഗുൽഗുലുതിക്തകം തഥാ
യോഗരാജാദിപൊടിയും പഞ്ചവിംശതിഗുൽഗുലു
വിരേചിപ്പിക്കുന്നതേ ചെയ്വു് ജാത്യാദിധാരയും

രേ

രേ

രേ

രേ

രേ

മൂന്നാളാദികഴമ്പു് 110-ാംയോഗം. പത്യാമുതാദികഴമ്പു് 115-ാംയോഗം.
സന്തപ്പണക്കഴമ്പു് 116-ാംയോഗം. നിബാദികപാഥം 111-ാംയോഗം.
വരണാദികപാഥം 117-ാംയോഗം. ജീവന്ത്യാദികപാഥം 118-ാംയോഗം. മു
സ്സാചന്ദനാദികപാഥം 119-ാംയോഗം. തിക്തകം ഏതം 120-ാംയോഗം. മഹാതി
ക്തകം ഏതം 121-ാംയോഗം. ഗുൽഗുലുതിക്തകം ഏതം 122-ാംയോഗം. യോഗരാ
ജാദിപ്പണം 123-ാംയോഗം. പഞ്ചവിംശതിഗുൽഗുലു വേറെ ഏതെന്ന് അറിഞ്ഞിട്ടില്ല.
ജാത്യാദിപ്പേതം 124-ാംയോഗം. ഇതിൽ ദശപുഷ്പവിവരണം ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

സുഗ്രോധാദി കഷായത്തിൽ ഏലാദിഗണകല്പമായ്
മുന്നേ കാച്ചിത്തുടങ്ങേണം പൊളിഞ്ഞാൽ ധാരയപ്പൊഴേ
പ്രമേഹക്കുരുവിൽചൊന്നതെല്ലാം നന്നിതിനുംതുലോം. ൯൯

35 നാല്പാമരത്തിൻതൊലി മൊട്ടു നീണ്ടി
വരാ ച പാറാ കദളീദപയഞ്ച
ഗന്ധവ്ബീജം തിനയെള്ളിതെല്ലാം
വറട്ടുതേങ്ങാത്തിരുവോടുകൂടെ ൬൦
സഹാമൃതേന (ഹിന്നാകരാഡ്യം) തിലജേനയോജ്യം
വരത്തുകൊണ്ടിടലുവാമെന്നേൻ
ചുവന്നനേരം വിരവോടരച്ചു
സൈരണ്ഡജേ സന്മധുയുക്തലേപാത് ൬൧
തിരണ്ടുവീത്തുള്ളൊരു വിദ്രധീനീർ
ഉരുണ്ടുപോകും ദിവസത്രയേണ.

കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി.

ഫലാപഹരണംതന്നെ വിദ്രധിക്കിഹകാരണം ൬൨
ഫലപകപാനമാവോളം ചെയ്തു ഭാനം ദിനേദിനേ
ആമുദാനംവിശേഷിച്ചു വിദ്രധിക്കുവിധിച്ചതു. ൬൩

വൃദ്ധിചികിത്സ.

വ്രുദ്ധിയേഴുപ്രകാരത്തിലുണ്ടായാലിവയേഴിനും
സേചപ്രവൃത്തിനന്നല്ലോ വിരോചിപ്പിക്കയുംഗുണം ൬൪
ഉള്ളിവെട്ടുകാദിശ്ച ലശുനബർബ്ബരാദിയും
ലശുനൈരണ്ഡയക്ഷാക്ഷീ കഷായങ്ങളിതൊക്കെയും ൬൫
ഏരണ്ഡസ്നേഹവുംകൂട്ടിസ്നേവിക്കാം വൃദ്ധിനോവിന്
ആന്ത്രവൃദ്ധികരേറീട്ടുള്ളരിവേദനയിങ്കലു് ൬൬
36 മണൽനന്നായ് വരുത്തിട്ടു തൽസ്ഥാനേ കിഴിയുന്നുക.
ഹിംഗുത്രിഗുണവുനന്നു് സുകുമാരഘൃതം തഥാ. ൬൭

കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി.

യാഗകർമ്മാദിവിഘ്നത്തെ ചെറുക്കുവാൻവൃദ്ധിഹേതുവും
വിഷ്ണുപ്രതിമദാനത്തെ വിധിപോലെകഴിക്കണം ൬൮
ഗോബ്രാഹ്മണപ്രസാദത്തെ നിത്യമായിവരുത്തുക.

ഗുണചികിത്സ

ആദൗ ഗുണങ്ങളെട്ടിനും സപ്തസാരം കഷായവും ൬൯

സുഗ്രോധാദിഗണം 125-ാം യോഗം. ഏലാദിഗണം 64-ാംയോഗം. ഉള്ളിവെട്ടുകാദികപാഥം 126-ാംയോഗം. ലശുനബർബ്ബരാദികപാഥം 127-ാംയോഗം. ലശുനൈരണ്ഡാദികപാഥം 128-ാംയോഗം. ഹിംഗുത്രിഗുണലേഹം 129-ാംയോഗം. സുകുമാരസരയനം 130-ാംയോഗം. സപ്തസാരം കപാഥം 131-ാംയോഗം.

‘വിഴാൽവേരാടി’പത്തിൻവേർ ‘വിശ്വാഭി’ശ്വ കണാദിയും
 ‘വ്യോഷാഭി’ലത്തുനാഭി’ശ്വ ‘ഹിംഗ്വാഭി’പൊടിയും തഥാ ഐ
 ‘പുളിങ്കുഴമ്പു’ന്നന്നല്ലോ ‘അഷ്ടമുണ്ണുവു’മുത്തമം
 ‘ഹിംഗ്വതിഗുണ്’വുനന്ന ‘സുകുമാരപുതം’ തഥാ ഐ
 37 ജരസേപദവുനന്ന ചവക്കാരുസ്യസേവയും.

ഒരു തൈലയോഗം.

38 ആവണക്കിനുടേവേർമേൽതൊലിയും കൊന്നവേർതൊലി ഐ
 ഉഴിഞ്ഞവേരുവെള്ളുള്ളി ഇവകൊണ്ടുകഷായവും
 നാലൊന്നാക്കിയെടുക്കേണം കാടിനീരതിൽവെന്തിഥ ഐ
 ആവണക്കെണ്ണയുംചേർത്തു കൊട്ടംതിപ്പലികായവും
 മരമഞ്ഞൾ കടുകയും ഗന്ധകം ജീരകദപയം ഐ
 വേപ്പിൻതൊലി വയമ്പിത്തുപ്പിവ കല്ലുണ്ടുചേർത്തുടൻ
 പാകമാക്കിയരിച്ചിട്ടു സേവിച്ചാൽ ഗുണമൊക്കെയും ഐ
 ശമിച്ചിടുമിതെന്നല്ല സ്രീകർക്കേററവുമുത്തമം.

കണാദിലേഹം.

39 ‘കണാശതാഹപമാഭി’ശ്വ കഷായംവച്ചതിൽ ഗുളം ഐ
 ഏറണ്ഡസ്നേഹസംയുക്തം പൊടിച്ചിങ്ങിട്ടുപാതിയും
 പൊടിചേർത്തുപചിക്കുന്ന ലേഹവുനന്ന ഗുണകേ ഐ
 40 പ്ലാശിൻതൊലിക്കഷായത്തിൽ അഷ്ടമുണ്ണു കല്ലുമായ്
 ഏറണ്ഡതൈലം ഗുളവും തിന്ത്രിണീവല്ലഭസ്മവും ഐ
 കൂട്ടിച്ചമച്ചലേഹംനന്നേററവും ഗുണശുലയിൽ.
 41 കറുത്തകുടും മുട്ടക്കാലമായുള്ളതൊന്നിനെ ഐ
 തൊലിച്ചുടുഷ്ഠനീക്കിട്ടു ദപിപലംലവണത്തിനെ
 കലക്കി നീരൊഴിച്ചിട്ടു വേവിച്ചിട്ടുതെടുത്തുടൻ
 എല്ലുനീക്കിയരിച്ചിട്ടു തേങ്ങാപ്പാലതിലെൺപലം
 ഗുളം കലക്കിച്ചേർത്തിട്ടു കായം ചവും കടുരയം
 തിപ്പലീമൂലവും തോട്ടിവേരും ലത്തുനജീരകം
 ഓരോപലംപൊടിച്ചിട്ടുണ്ടെണ്ണയുംനെയ്യുമൊപ്പമായ്
 ഉഴക്കുക ചേർത്തിട്ടു നാഴിത്തേനും കലർത്തിൽ
 ലേഹപാകത്തിൽവാങ്ങിട്ടു സേവിച്ചാൽ ഗുണശുലയും
 ഉദരേ വീക്കവും നോവും ശമിച്ചിടുമസംശയം
 വൃദ്ധി, ഗുന്മം, പ്ലീഹ, ശുല, ഉദരാമയമെന്നിവ
 തമ്മിലന്യോന്യയോജ്യങ്ങൾ ചികിത്സകളിലൊക്കെയും.

— വാഴാൽവേരാടി കപഥം 132-ാംയോഗം. കണാദി കപഥം 133-ാംയോഗം.
 വ്യോഷാഭിമുണ്ണം 134-ാംയോഗം. ലത്തുനാഭി കപഥം 123-ാംയോഗം. ഹിംഗ്വാഭി
 മുണ്ണം 135-ാംയോഗം. പുളിംകുഴമ്പുലേഹം 136-ാം യോഗം.

42 ലത്തനം ശക്രവല്ലീ ച കരുന്നോട്ടി വിഴാലരി
മുരിഞ്ചേരുമൊന്നിച്ചു കഷായം വച്ചരിച്ചതിൽ
ഏറണയതൈലം ചുരുവും ചേർത്തു കല്പത്തിനനുഷധം
ഇതുപ്പും കായവും പിന്നെ ചവക്കാരം വിഴാലരി
ചുക്കു വെള്ളുളളിയും നല്ല വിളയുപ്പു തുവച്ചില
ഇവ ചേർത്തു പചിച്ചിട്ടു സേവിച്ചാൽ വാതഗുന്മവും
വീക്കവും പ്ലീഹയും പിന്നെ അഷ്ടിലാ പാപ്പാശുലയും
ശമിച്ചിട്ടു മരുപ്പോഴേ പ്രത്യുഷ്ടിലയുമാത്രവും.

കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധികൾ

* പഞ്ചകം ഗുന്മരോഗസ്യ ന ഭാനഞ്ച വിദുർബുധാഃ
സൂക്താദികൾ ജപിപ്പിക്കാം ഗായത്രീജപവും തഥാ
ഗണേശപ്രതിമാഭാനം വിധിപോലെ കഴിക്കയും
ഗണേശപൂജയും നന്നു ഗണനാഥഹൃതം തഥാ
ഗുരുപ്രീതിവരുത്തേണം ശുശ്രൂഷിച്ചഥ മുന്വിലേ
കാരണഗുരുവേത്തന്നെ സേവിച്ചേ മതിയാക്കൂ
യോഗീശ്വരമഹാത്മാവാം കരണഗുരുഭൂതനെ
തേടിത്തിരഞ്ഞെറിഞ്ഞെത്തിച്ചെന്നുസേവിച്ചനുഗ്രഹം
വാങ്ങി പൂർവ്വമഹാപാപശാന്ത്യത്വം ഭാനഹോമവും
ചെയ്തുമുഷ്ണാനമായിട്ടു വിപ്രഭോജ്യംകഴിച്ചഥ
ദേവാലയങ്ങൾ തീർപ്പിച്ചു പ്രതിഷ്ഠാദികൾചെയ്യണം
രീതമസ്സാനങ്ങളുംചെയ്തു വിപ്രഭോജനമുത്തമം.

ശുലരോഗചികിത്സ.

ശുലം സപ്തവിധം പ്രാഹുഃ ഗുന്മോക്തം കർമ്മ ശസ്ത്രതേ
43 ചിരവിലപം കണാമൂലം കൃഷ്ണാശുണ്ഠീരസോനവും
വിലപമൂലയുതം കപാഥം ഹിംഗുക്ഷാരസമനചിതം
പിണ്ഡേതഃ ശുലം വിനശ്യന്തി തുനീ പ്രതിതുനീ തഥാ
'വിഴാൽവേരാദി' മുളയിലാദികപാഥങ്ങളുത്തമം
നിർഗുണ്ഡരണ്ഡമാദിശ്ച 'ശുപ്പമൂലക'മാദിയും
മഹാവുക്ഷാദിലവണം ശുലാരികാലുതവും തഥാ.

കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി.

പരമാർദ്ദവിഷംനൽകി പീഡിപ്പിച്ചതു കാരണം
ശുലപീഡിച്ചുഴന്നീടും മർത്യന്തേന നിഷ്കൃതിക്കിഹ
തിലപത്മാഖ്യ (ഭി) ഭാനഞ്ച ശിവങ്കൽധാരയും തഥാ

പഞ്ചകം = പഞ്ചപാതകങ്ങൾ.

വിഴാൽവേരാദി കപാഥം 132-ാം യോഗം. മുളയിലാദികപാഥം 137 ഓ
യോഗം. നിർഗുണ്ഡരണ്ഡാദികപാഥം 138-ാം യോഗം. മഹാവുക്ഷാദിലവണം
139-ാം യോഗം ശുലാരികാലുതം 140-ാം യോഗം.

തോയം ക്ഷീരം പഞ്ചഗവ്യം ദധിയും മധുവും പൂതം
ഇക്ഷുനീരുമിളന്നീരും ശിവങ്കൽനിത്യമാടുക
കളഭം മുഴുപൻ ചാർത്തു വിളക്കും നേളുവുതഥാ.

൧൦൦

ജലക്രമ്ചികിത്സ.

ജലക്രമ്ചാദം വിദ്വാത് ഘോഷവാതസമുത്ഭവം
തസ്തിൻ കവീത യുക്ത്യാ ച ഗുണപീഠചികിത്സകരം
'പുനൻവാദി ചിത്രാദി' പൂതങ്ങൾ നന്നിതെത്രയും

൧൦൧

൧൦൨

കമ്ചിപാകം പ്രതിവിധി.

സ്രീഗർഭപാതനംതന്നെ മുഖ്യകാരണമാകയാൽ
സൂക്ഷ്മാദികൾജപിപ്പിക്ക ഷഡ്(ഏഴാ)വും നിത്യമായത്
മറുകമ്ചിപാകത്തിൽ ചൊന്നപോലാചരിക്കയും
കളിപ്പഴവും തേനും അമ്പലും മലരും തഥാ
ഫലപകുഷ്ഠംകൂട്ടി ഹന്തമാനഥ നേളുമായ്
പലക്കും നൽകിലപ്പോഴേ ജലക്രമ്ചം നശിച്ചിടും.

൧൦൩

൧൦൪

൧൦൫

പീഠചികിത്സ.

പീഠോദരങ്ങൾരണ്ടിന്നും നിത്യംചെയ്തു വിരേചനം
44 ത്രികോലപ്പൊന്നു പശു ച ഗന്ധവസ്ത്രോഹവും തഥാ
ത്രികോലപ്പൊന്നുസംയുക്തദശമൂലകഷായകേ
ഏറുണ്ഡസ്ത്രോഹവും (തൈലവും) കൂട്ടി കുടിപ്പു 'സപ്തസാരവും'
45 ത്രിവൃതൈരണ്ഡതൈലേ 'ഗന്ധവ്ഹസ്താദി'സേവയും
പുനൻവേനസംയുക്തം 'ഭസ്മക്കണ്ഠികരം'രണ്ടുമാം
*പത്തിൻവേർ പഞ്ചകോലാദി കഷായം കാടിധാരയും
46 ദന്തീഹരീതകീവഹ്നി പ്രത്യേകം വസുകം പലം
കുങ്കരം വേദപലമായ് കൊണ്ടു വെന്തു കഷായമായ്
എട്ടൊന്നാക്കിയെടുത്തിട്ടു പഞ്ചവിംശതി ശർക്കര
പലംതുക്കിക്കലർന്നിട്ടു പചിച്ചു കുറുകുപദേ
ചാതുർജാതകവും ചുക്കും കഷമാത്രം ചൊടിച്ചതും
ചേർത്തു വെന്തുവരുപാകേ കടുബംചേർത്തു തൈലവും
ലേഹപാകത്തിൽ വാങ്ങിട്ടു നാഴിത്തേനും കലർത്തു
നിക്ഷേപംചെയ്തു സേവിച്ചാൽ ഞെരുവീക്കുമോട്ടുമേ.

൧൦൬

൧൦൭

൧൦൮

൧൦൯

൧൧൦

൧൧൧

൧൧൨

47 പത്മം(പത്മം) ഹരിതകീനന്നു 'ഗോമൂത്രകഹരീതകി' ൧൧൩

പുനൻവാദി ഏകം 141-ാംയോഗം. ചിത്രകാദിഏകം 142-ാംയോഗം. സപ്ത
സാരം കപഥം 131-ാംയോഗം.

* പത്തിൻവേർ=3ശമുലം. വസുകം=8 പലം വേദപലം=4 പലം. ഗന്ധവ്ഹ
സ്താദി കപഥം 143-ാംയോഗം. ഭസ്മക്കണ്ഠി 144-ാംയോഗം. ഭസ്മക്കണ്ഠി 2 യോഗം
ഗുണ്ടരപത്തിൻവേർ പഞ്ചകോലാദി (ദശമൂലപഞ്ചകോലാദി) കഷായം 145-ാം
യോഗം. ഗോമൂത്രഹരിതകീ 146-ാംയോഗം.

നന്ന

ചികിത്സകചിന്താമണി

കമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി.

വളരെപ്പറയുന്നില്ല കമ്മദോഷം പറഞ്ഞിടാം	
ഗുരുതലാസനംചെയ്തു ഗുരുഭേദപ്രവൃത്തിയും	൧൧൪
പരഹൃതക്ലേശകാരിതപം സ്രീഗർഭത്തെയഴിക്കയും	
പ്ലീമയ്ക്കുമുദരത്തിന്നും കാരണങ്ങളിതായതു്	൧൧൫
രൂദ്രസൂക്തജപിപ്പിക്ക ജലദാനാദികമ്വും	
മൃഗദാനംകഴിക്കേണം കമ്മപാകേ വിധിച്ചപോൽ	൧൧൬
തിരളീ പഴവും നിത്യം ദാമോദരൻ നേട്രമായ്	
ബാലന്മാർക്കൊടുക്കേണമെദരംവീക്കമോടുവാൻ	൧൧൭
അന്നദാനം വിശേഷിച്ചു ചെയ്തു മൃഷ്ടാനമായഥ	
ഗുരുപ്രസാദംവരുവാനുള്ള കമ്മങ്ങളൊക്കെയും	൧൧൮
നിത്യമായി പ്രവർത്തിക്ക ശുശ്രൂഷാദികളും ദിനേ	
സന്തതം ഗുരുവേത്തന്നെ സേവിച്ചീടുക വേണ്ടതു്.	൧൧൯

അദ്ധ്യായം ൫.

പാണ്ഡുരോഗചികിത്സ.

പാണ്ഡുരോഗങ്ങളഞ്ചായിട്ടുള്ളതിന്നാദിയിങ്കലും	
‘കല്യാണഘൃത’വും സേവ്യം ‘ധാത്യാദിഘൃത’വും തഥാ	൧
‘പുനൻവാദി’യാങ്കപാഥം ‘ദശസപരസ’മാം ഘൃതം	
കപാഥം ‘വാശാഗുളുച്ചാദി’ ‘തിന്ത്രിണീതരുണാദി’യും	൨
‘ആരഗപധാദി’യുംനന്ന ‘മണ്ഡൂരവടകം’ തഥാ	
കൊള്ളാ‘മിന്ദ്രാശനീ’ചൂണ്ണം കാമിലേടെ ചികിത്സയും.	൩

കമ്മവിപാകവും പ്രതിവിധിയും.

ദേവബ്രാഹ്മണഭവ്യത്തെയടക്കീടുകകാരണം	
പാണ്ഡുരോഗിയതായ്നന്ന; ചെയ്തു കൃശ്ണാഞ്ചമോമവും	൪
കനകം ദാനവുചെയ്തു ദേവബ്രാഹ്മണതുഷ്ഠിയും	
ബ്രാഹ്മണർക്കു ഗൃഹംരീത്തു ഭൂമിയോടെകൊടുത്തഥ	൫

കല്യാണഘൃതം 147-ാംയോഗം. ധാത്യാദിഘൃതം 148-ാംയോഗം. പുനൻവാദി കപാഥം 149-ാംയോഗം.

ദശസപരസഘൃതം 150-ാംയോഗം. വാശാഗുളുച്ചാദി കപാഥം 151-ാംയോഗം. തിന്ത്രിണീതരുണാദി കപാഥം 152-ാംയോഗം. ആരഗപധാദി കപാഥം 153-ാംയോഗം. മണ്ഡൂരവടകം 154-ാംയോഗം. ഇന്ദ്രാശനീചൂണ്ണം 155-ാംയോഗം.

പത്രപൗത്രാദിരക്ഷിപ്പാനുള്ള ദ്രവ്യവുമപ്പൊഴേ
കൊടുത്തു വിപ്രഭോജ്യത്തെ വഴിപോലെ കഴിച്ചു
ദേവാലയേഷു നൈവേദ്യം ദീപവും നിരമാലയും
കഴിപ്പു നിത്യമായിട്ടു പാണ്ഡുരോഗം ശമിച്ചിടാൻ.

൬

൭

കാമിലാചികിത്സ.

കാമിലയ്ക്കാദിയിൽതന്നെ ഷഡംഗം, കൊറം കഷായവും
'നിംബതപഗാദി'യുംകൊള്ളാം 'ആമ്രപല്ലവ'മാദിയും
'അർദ്ധിലപാദി'യുനന്നു 'ക്ഷാരക്കഞ്ഞി'യുമുത്തമം
'വാശാഗുളുചീയഷ്ടാദി' കഷായങ്ങളിൽതൊക്കെയും
'വാരാഹീ' 'തുക'യാദിശ്ച പൊടി 'ഇന്ദ്രാശനി'തഥാ
'ശതാവരീഗുളം'നന്നു 'നാളികേര'രസായനം

൮

൯

൧൦

1 തെറ്റിമൂവിലവേരിട്ടിട്ടുള്ളകഞ്ഞി ഗുണംതുലോം
2 അവിപത്തികൊടുക്കേണം മുത്തിരൂപാലിൽ കുടിക്കുകയും
3 ക്ഷീരധാരയതുന്നന്നു ക്ഷീരംകൂട്ടുകയും തഥാ
'ആരുകാലാദിതിലജം' തലയ്ക്കേററവുമുത്തമം.
'പഞ്ചവല്ല'കഷായത്തി'ലേലാദി'ഗണകല്പമായ്
എണ്ണരീതതുകൊള്ളേണം ലക്ഷാരസസമനപിതം
പാണ്ഡുവിങ്കൽപറഞ്ഞുള്ളതെല്ലാം നന്നിതിനെത്രയും.

൧൧

൧൨

൧൩

പുഷ്പരാഗലേഹം.

5 പുഷ്പരാഗമതെന്നുള്ള ലേഹമൊന്നു പറഞ്ഞിടാം
തമിഴാമതുലാംപാദം ചെറുനാരങ്ങയമ്പതും
കൂശാബ്ധമാറുനെല്പിക്കാപ്രസ്ഥം പുളിയിടങ്ങു
കൂക്കിൽ പ്രസ്ഥദപയം പിന്നെ തിനമുന്നാഴികൊള്ളുക
തകുത്തിൽവെന്തരിച്ചിട്ടു മൂന്നിടങ്ങുശിയാക്കിയാൽ
കഡുബാൽഘൃതം തൈലം പലഷോഡശകം ഗുളം
ചേർത്തുവെന്തുവരുംപാകേ ജാതിക്കാ ജാതിപത്തിരി
സഹസ്രവേധിയും നല്ലഗ്രാമ്പൂവും പൊടിചെയ്താൻ
കഴഞ്ചീരണ്ടുചേർത്തിട്ടു ശർക്കരപദവേളയിൽ
നാഴിത്തേനമതിൽചേർത്തു സൂക്ഷിച്ചാലതുനിത്യവും
ചെറുനാരങ്ങയോടൊപ്പം സേവിക്കാം കാമിലയ്ക്കിഹ.

൧൪

൧൫

൧൬

൧൭

൧൮

൧൯

ഷഡംഗം കപഥം 1-ാം യോഗം. നിംബതപഗാദി കപഥം 156-ാം യോഗം.
ആമ്രപല്ലവാദി കപഥം 67-ാം യോഗം. അർദ്ധിലപാദി കപഥം 157-ാം യോഗം.
ക്ഷാരക്കഞ്ഞി (സേക്കഞ്ഞി) 144-ാം യോഗം. വാശാഗുളുചാദി കപഥം 151-ാം
യോഗം. വാരാഹാദിമുണ്ണം. 158-ാം യോഗം. തുകാദിമുണ്ണം 159-ാം യോഗം.
ഇന്ദ്രാശനീമുണ്ണം 154-ാം യോഗം. ശതാവരീഗുളം 33-ാം യോഗം. നാളികേര
രസായനം 160-ാം യോഗം. ആരുകാലാദി (തൈ) 161-ാം യോഗം. പഞ്ചവല്ലാദി
(തൈ) 162-ാം യോഗം.

മോർക്കഴമ്പ്.

6 ഇഞ്ചിനാനാഴിയും നാലുകുഡുബം മധുരംപുളി
 കൂർത്തിൽപത്രമതുംപ്രസ്ഥമതിലലം പിണ്ണംപുളി ൨൦
 ഷഡ്പദം ഷഡ്പലംവേണം തമിഴാമതുലാന്തഥാ
 തകൃത്തിൽവെന്തരിച്ചിട്ടു ഏതതൈലസമനപിതം ൨൧
 ഇതുപ്പുംകായവുംപിന്നെ ചവക്കാരുഞ്ചമോദകം
 തിപ്പലിദായവുനന്നായ് തിരുമിയിവയൊക്കെയും ൨൨
 പൊടിച്ചുകൊണ്ടു നന്നാലുകഴഞ്ചിട്ടരിളക്കിയാൽ
 പചിച്ചുലേഹമാക്കിട്ടു മോർക്കഴമ്പിതൊരോതടം ൨൩
 സേവിക്കു രണ്ടുനേരത്തും പിത്തകാമിലരീരുവാൻ.

കമ്ബവിപാകം പ്രതിവിധി.

പിത്തകാമിലയുണ്ടാവാൻ കാരണംപറയാമിനി ൨൪
 പത്രക്ഷാളനഹീനേന പാദാദിക്ഷാളനം വിനാ
 അന്നംഭക്ഷിക്കയാൽവന്നു കാമിലയ്ക്കുതുകാരണം ൨൫
 ഗരുഡപ്രതിമാദാനം വിധിപോലെകഴിക്കയും
 ഒരുവിപ്രവിവാഹത്തിനുള്ള ദ്രവ്യംകൊടുത്തഥ ൨൬
 വിവാഹകമ്ബംചെയ്യിച്ചു ഗൃഹസ്ഥാശ്രമിയാക്കിയാൽ
 പിത്തകാമിലയോടിപ്പോമില്ല സംശയമേതുമേ. ൨൭

ശോഫചികിത്സ.

ശോഫം നവവിധം പ്രോക്തം സർവാംഗൈകാംഗജം തഥാ
 ഏകാംഗജേപ്രയോഗങ്ങൾ തൽസ്ഥാനേചെയ്തയുത്തമം ൨൮
 സർവാംഗജേ സർവ്വമാം 'ക്ഷൗരുകാജ്യാദി'യൗഷധം
 അർദ്ധവിലപദിനന്നല്ലോ ഗോക്ഷൗരുകമാദിയും ൨൯
 പത്മപുനന്നവാദിശ്ച ഭസ്മക്കഞ്ഞികൾരണ്ടുമാം
 പത്തിൻവേർ തൈലവുനന്നു ഗോമൂത്രകഹരീതകീ ൩൦
 ക്ഷാരമുണ്ണുംകുടിപ്പിക്കാം സർവാംഗസേവദവുഗുണം
 പാണ്ഡുകാമിലശോഫഞ്ച പ്ലീഹോദരമിവററീനും
 യോജ്യാചികിത്സാചാന്യോന്യ മൗചിത്യാലതുചെയ്തയും.

ദൈവികപ്രതിവിധി

ഈശ്വരന്മാർക്കേളഭം മുഴുക്കാപ്പമചാത്തുക ൩൨
 പൂജാനിവേദ്യവുചെയ്തു ഗന്ധദാനംകഴിക്കയും

അർദ്ധവിലപദി (കപാ) 157-ാം യോഗം. ഗോക്ഷൗരുകാദി (കപാ) 163-ാം യോഗം. പത്മപുനന്നവാദി 164-ാം യോഗം. ഭസ്മക്കഞ്ഞി 144-ാം യോഗം. ഗോമൂത്രകഹരീതകി 146-ാം യോഗം.

വിസപ്പ് ചികിത്സ.

വിസപ്പ് മെട്ടുജാതിക്കും മുസിനാൽ ചോരനിക്കുക	൩൩
മുട്ടിപ്പിക്കുകയും പിന്നെ വിരേചിപ്പിക്കുകയും തഥാ (ഗുണം)	
‘മുസ്താരിഷ്വാദി’സേവിക്ക ‘പടോലാദി’യുമുത്തമം	൩൪
‘തിക്തക’ഞ്ച ‘മഹാതിക്തം’ ഘൃതം സപാദ ചതുഷ്കവും	
‘ഗോപാത്മജാദി’സേവിക്കാം പാലും വീഴ്ന്നിയിരിച്ചതും	൩൫
7 കിംഫാകവേരച്ചിട്ടു തേയ്ക്കാം സർവാംഗവുമാതഥാ	
8 നാല്പാമരങ്ങുരുകൂട്ടിട്ടു പാൽക്കുഴായംകുടിക്കുകയും	൩൬
9 ആനച്ചവടി സർവാംഗം മോരിൽ പേന്തിച്ചു തേയ്ക്കുകയും	
‘പഞ്ചവല്ലാദിതിലജ’ മെണ്ണ ‘ഗോപാത്മജാദി’യും	൩൭
10 മഞ്ഞളാനയടീമൂലം തേപ്പാനേററവുമുത്തമം	
ശിശിരങ്ങളുതല്ലാതെ തേപ്പിച്ചീടരുതെന്നുമേ.	൩൮

കമ്മചിപാകം പ്രതിവിധി.

സപ്പ് ചിംസയതേകം താൻ വിസപ്പ് തിന്നുകാരണം	
അശോരോഗപ്രതികൃതിദാനം ചെയ്തു വിസപ്പ് കേ	൩൯
നാഗപ്രതിമദാനത്തെ ചെയ്തു നാഗപ്രതിഷ്ഠയും	
ചിത്രകൂടം ചമച്ചിട്ടു നൂറുപാലും കൊടുക്കുകയും	൪൦
സപ്പ് ശാലംകഴിപ്പിച്ചു സപ്പ് തുളിക്കുകയും തഥാ	
ഇപ്രകാരം വിസപ്പ് തിന്നിൽ ചെയ്യാനുളള പ്രതികൃതിയാ.	൪൧

മസൂരി ചികിത്സ.

മസൂരികയുമെടുണ്ടു പകർന്നിട്ടു വരുന്നതു	
അതിന്നാദിയിൽ നന്നല്ലോ വിരേചിപ്പിക്കുകയും തഥാ	൪൨
‘ശുണ്ഠീബലാദി’സേവിപ്പാൻ ‘ജീവന്ത്യാദി’കഷായവും	
‘ചന്ദനപർപ്പാദി’ശ്ച സേവിച്ചീടാം പൊറുപ്പോളം.	൪൩

രക്ഷകലക്ഷണം.

രക്ഷിച്ചാൻ വൈദ്യനും നല്ല സാധുശീലൻ ഗുണോജ്വലൻ	
സത്യശഠചാദി ധർമ്മങ്ങൾ ഗുരപ്രീതിഭവിച്ചവൻ	൪൪
കൂടെ സൂക്ഷിച്ചിരുന്നിട്ടു രക്ഷിക്കേണം പൊറുപ്പോളം.	

ദൈവികപ്രതിവിധി

ക്ഷീരഘൃതം പഞ്ചഗവ്യം കളഭം ജലമെന്നിവ	൪൫
കേരീജലമതും കൂട്ടി ധാരനിത്യം ശിവങ്കലും	

മുസ്താരിഷ്വാദി (ക്വാ) 165-ാം യോഗം. പടോലാദി (ക്വാ) 166-ാം യോഗം. തിക്തകം (ഘ) 120-ാം യോഗം. മഹാതിക്തകം (ഘ) 121-ാം യോഗം. ഗോപാത്മജാദിഘൃതം 167-ാം യോഗം. ശുണ്ഠീബലാദി (ക്വാ) 168-ാം യോഗം. ജീവന്ത്യാദി (ക്വാ) 118-ാം യോഗം. ചന്ദനപർപ്പാദി (ക്വാ) 169-ാം യോഗം.

പാൽപ്പായസം നിവേദിക്കശക്തപ്തായസങ്ങളും
ഭീപപുജാഭിചെയ്യിക്കാം ദേവിയിങ്കലുമങ്ങനേ.

വിസംഹോടചികിത്സ.

വിസംഹോടത്തിന്നാഭിയിങ്കൽ രോചനമുദ്രനക്രിയാ
“ഹരീതകീത്രിവൃത്” ചൂണ്ണം” ഗുളേ സേവിക്കയും തഥാ

‘നിംബാമൃതാബ്ജ’മാഭിശ്ച കഷായം ‘ചന്ദനാഭി’യും
“തിക്തക”ഞ്ച പിബേത് സപ്തവിസംഹോടവിനിവർത്തയേ

വിസപ്തകേ മന്യൂരീടെ ചികിത്സ ഗുണമാണ്യതം.
ദൈവികപ്രതിവിധി.

ഇശ്വരപ്രീതിവഴിയേചെയ്തുകൊൾകിതിനേററവും
യവാഗുദാനം ചെയ്യേണം വഴിപോക്കുക നിത്യവും.

ശീതപിത്തചികിത്സ.

ശീതപിത്തേതു സേവിപ്പാനുഷധം പറയാമിനി
അമൃതാഭി കപാഥം.

12 അമൃതാരജനീനിംബയാഷ രോഗപ്ലതോയദൈഃ
പത്മയാധാത്രിവൃഷ്ടൈകഃകപാഥഃ ശീതപിത്തനിബർഹണഃ
ക്ഷീരദ്രമാഭിലേപം.

13 ക്ഷീരദ്രമാങ്കരോശീരഗുസു ചീയഷ്ടി ചന്ദനൈഃ
ഗോപീനിശാഘനൈർല്ലേപം ക്ഷീരപിഷ്ടൈഃപ്രകല്പയേത്

14 സസൈന്ധവേനകേ ണ്ണേന സപ്തിഷാഭ്യംഗമാചരേത്
തൈലേനവാസുശീതേന തഥാ ച ലഭതേ സുഖം

15 പത്മയാത്രിവൃത് പരാഗഞ്ച ലിഹ്യാത് ഗുളഗുളാനപിതം
“തിക്തക”ഞ്ച പിബേത് സപ്തിശ്ചിരകാലാനുഷംഗിണി.

ദൈവികപ്രതിവിധി.

ദേവബ്രാഹ്മണതുപ്ലപത്നം ചെയ്തുകൊണ്ടുപോകയും
കഷാരോഗചികിത്സ.

പാപകർമ്മവശാലുണ്ടാം കഷ്ടമുഷാദശങ്ങളും
വിരോചിപ്പിക്കുന്നെന്നു ചോരനീക്കുകയും തഥാ

“ഖദിരാഭി”കഷായഞ്ച ‘പടോലത്രിഫലാഭി’യും
“തിക്തക”ഞ്ചമഹാതിക്തം “ഗുൽഗുലുതിക്തകം”തഥാ

“കഷ്യാന്തകഘൃതം”നന്നു “ലാക്ഷാദന്ത്യാഭി”യും തഥാ

നിംബാമൃതാഭി (കപാ) 111-ാംയോഗംതന്നെ. ചന്ദനാഭി (കപാ) 169-ാംയോഗം. തിക്തകം (ഘൃ) 120-ാംയോഗം. ഖദിരാഭി (കപാ) 170-ാംയോഗം. പടോലത്രിഫലാഭി (കപാ) 171-ാംയോഗം. തിക്തകം (ഘൃ) 120-ാംയോഗം. മഹാതിക്തം (ഘൃ) 121-ാംയോഗം. ഗുൽഗുലുതിക്തകം (ഘൃ) 122-ാംയോഗം. കഷ്യാന്തകം (ഘൃ) 172-ാംയോഗം. ലാക്ഷാദന്ത്യാഭി (ഘൃ) 173-ാംയോഗം.

‘മാണിഭദ്രഗുളം’കൊള്ളാം ‘പഞ്ചവല്ലാഭി’തേയ്യയും	൭൮
16 നീരൊട്ടി (മരോട്ടി)യെണ്ണകൂട്ടിട്ടങ്ങേലാഭിഗണകല്പം (വുമായ്	
തേയ്യാം ദിനേശവല്ലാഭി ‘കച്ചോരാഭി’കൾ രണ്ടുമാം	൭൯
17 മഞ്ഞളാനയടീമൂലം തേയ്യാം നാല്പാമരാഭിയും	
‘ത്രി(ത്രി)കണ്ഠബീജം’പൊടിയും ‘പഞ്ചവിംശതിഗുറ്റിലും’	൮൦
18 നീരൊട്ടിയെണ്ണയുംകാച്ചിസ്സേവിക്കാം കുഷ്ഠരോഗകേ.	
19 കരിങ്ങാലിഗുഹാവേരിട്ടുള്ള കഞ്ഞി ഗുണംതുലോം	൮൧
‘ഗുൽഗുലാഭി’പൊടിച്ചിട്ട ചക്രിതൈലേന ലേപവും	
സേവിപ്പാനേറെന്നല്ലോ ‘ഗന്ധകരത്തിൻരസായനം’	൮൨
30 പെരുമ്പാമ്പിനുടേ നൈയമുഷക്കാലത്തനത്തിയും	
ദിനവിംശതികൊണ്ട,നെയ്യിരുന്നാഴി കുടിക്കണം	൮൩
ഇനിയുംപലതുണ്ടെന്നാലിവ്യെല്ലാം പ്രധാനമാം	
21 അമ്മാവനിലതൻചാറ്റിൽ ചെറുചാലിച്ചു പാരതം	൮൪
ഒട്ടു ഞാണലിയുംതേച്ചാൽ ചിരങ്ങുകുരിഞ്ഞരും	
തേപ്പാൻ പദസരിക്കേറാം ‘പന്നസ്കന്ദാഭി’യുത്തമം	൮൫
‘പട്ടുകുളിപകാഭി’ പാദഭേദത്തിൽ വേണ്ടതു്	
ഗജചർമ്മം കഴിനഖം ചർമ്മകുഷ്കിടീപവും	൮൬
പാദകുഷ്ഠം പാദഭേദം മറ്റുമന്യപ്രണത്തിനും	
‘ഗുൽഗുലുതികതകം’തന്നെ സേവിച്ചേമതിയാക്കൂ.	൮൭

കർമ്മവിപാകവും പ്രതിവിധിയും

ചതുർദ്ദശമഹാപാപംകൊണ്ടു കഷ്ടസ്വ സംഭവം	
ബ്രഹ്മഹത്യഗുരുദോഷം ഗുരുതല്പഗതിസ്സമാ	൮൮
പരഹൃതം ക്ലേശകരണം വിശപന്യേ വിഷദാനവും	
അഭണ്ഡ്യ ഭണ്ഡനാ ഽമേധ്യദാനം പരുഷതാഗുര	൮൯
സ്രീസംഗം പൈതൃകദിനേ തഥാ ദേവനിനേപി ച	
ഭൂമികിത്സാപ്രയോഗശ്ച പരേഷ്വസ്യവിനാശനം	൯൦
ഇച്ഛാന്നവ പതിന്നാലും കഷ്ടത്തിന്നിഹകാരണം	
ഇഷ്ടമേദോഷം രീപ്താനായനേകം കർമ്മമുണ്ടതു്	൯൧
കർമ്മപാകത്തിൽനോക്കിട്ടു വിധിപോലെ കഴിക്കയും	
പദജീസൂര്യദാനങ്ങൾ കഷ്ടപ്രതിമദാനവും	൯൨
സൂര്യമാരാധനംചെയ്തു സൂര്യപ്രതിമദാനവും	
വിശ്വാസപൂർവ്വംചെയ്യേണം നിത്യം സദപിപ്രഭോജനം.	൯൩

മാണിഭദ്രഗുളം (ലേ) 174-ാം യോഗം. പഞ്ചവല്ലാഭി (തൈ) 175-ാം യോഗം. ദിനേശവല്ലാഭി (തൈ) 176-ാം യോഗം. കച്ചോരാഭി (തൈ) 177-ാം യോഗം. നാല്പാമരാഭി (തൈ) 112-ാം യോഗം. രസഭണ്ഡം 178-ാം യോഗം. പഞ്ചവിംശതി ഗുൽഗുലു യോഗരജമുണ്ണം 123-ാം യോഗം.

* ചക്രിതൈലം=കണയെണ്ണ. ഗന്ധകരസായനം 179-ാം യോഗം.

ഇങ്ങനേ പലതുണ്ടിന്നും ചെയ്യാനുള്ള പ്രതിക്രിയ
അവയെല്ലാം പ്രയോഗിപ്പാനെല്ലാക്കുമെളുപ്പായ്ക്ക
അതുകൊണ്ടിങ്ങനെയുള്ള മഹാരോഗത്തിനൊന്നുമേ
ദോഷമുണ്ടെന്നായിപ്പറപ്പെട്ടാൽ ഫലം വരും.

ശ്ലീകചികിത്സ.

കുഷ്ഠകുസംഭവം ശ്ലീകം കിലാസഞ്ചാതനഞ്ച തത്
നിർദ്ദിഷ്ടമപരിസ്രാവി ത്രിധാതുഭവസംശ്രയം
കുഷ്ഠപ്രതികാരം ശ്ലീകമാഹർച്ചി പശ്ചിമഃ
പൂർവ്വം സംശോധനം ശ്ലീകേ വിശേഷാത് സംപ്രയോജയേത്.
'കാകോളംബരികാദി'ശ്ലകഷായം സേവനന്നിഹ
'കുഷ്ഠാത്തകമഹാ'ല'മാത്രോദ്ധിവിനിർമ്മിതം
അതൈതലം ലേപനം ചെയ്ത കുഷ്ഠത്തിന്റെ ചികിത്സയും
22 പുളിനോൽച്ചട്ടവെണ്ണിന്റെ തേയ്ക്കു ചാലിച്ചു വെണ്ണയിൽ
23 ആനത്തോലാനദനം വാ ചട്ടഭസ്മം ച തേക്കിലാം
കുഷ്ഠത്തിൽ പ്രതിഭാസങ്ങൾ ശ്ലീകത്തിന്നു വേണ്ടതു്.

കൃമി ചികിത്സ.

കൃമി ക്കു ശോധനാരണ്ടും ചെയ്തുകൊടുക്കുന്നതേതഥാ
'പഞ്ചകോല'ങ്ങൾ കൊണ്ടുണ്ടാക്കുകയും ചെയ്തുകൊടുക്കുന്നതേതഥാ
'വിഴാൽവേരാദി'യാംകപാഥം 'നിർദ്ദിഷ്ട'വും തഥാ
'വിളംഗകൃഷ്ണ'മാദി'ശ്ല കഷായങ്ങളിൽതൊക്കെയും
24 'സുരസാദിഗണം'കൾ കപാഥ സ്നേഹേഷയോജയേത്
വിഷംഗമുണ്ണിമിത്രൈശ്ച പിഷ്ഠൈർഭക്ഷ്യാൻ പ്രകല്പയേത്
26 വനസുരണകുപ്പാഖ്യമഞ്ഞൾകൊണ്ടുവളം പിഞ്ചേത്
26 വചാകല്പഞ്ചഗോമൂത്രേ കൃമീനാശുപ്രണാശയേത്
27 പലാശബീജമാസ്ഫോടമൂലം വാ തുളസീശിവാ
കൃമികോഷ്ഠിപിഞ്ചേത് പ്രാതരാനന്തരേ മഹാജാത്യടാം
28 നിശാസപരസകല്പാഭ്യാം സിലം കീടാപഹം ഘൃതം
29 ഭ്രോണസ്യനീരിനോടൊപ്പം ചെറുനാരങ്ങനീരുമായ്
തിപ്പലിപ്പൊടിയും ചേർത്തു സേവിച്ചാൽ കൃമി ചത്തുപോം.

ദൈവികപ്രതിവിധി

അഷ്ടഗന്ധമുറപ്പിച്ചു ചെയ്തിപ്പു കലശങ്ങളും
ഗോമൂത്രം വളരെദാനം ചെയ്തു ബ്രാഹ്മണഭോജനം

കാകോളംബരികാദി (കപാ) 180-ാം യോഗം. കുഷ്ഠാത്തകതൈലം 172 റം യോഗം. തൈലമാക്കി അരിച്ചതു് പഞ്ചകലം (കപാ) 145-ാം യോഗം നോക്കുക
വിഴാൽവേരാദി (കപാ) [2] 181-ാം യോഗം. നിർദ്ദിഷ്ടസ്തൂഭി (കപാ) 182-ാം യോഗം. വിളംഗകൃഷ്ണാദി (കപാ) 188-ാം യോഗം. സുരസാദിഗണം 184-ാം യോഗം.

വാതചികിത്സ

വാതങ്ങളെമ്പതുണ്ടെന്നാൽ പ്രധാനം ചതുർവിംശതി	൮൮
അവനിന്നുവിരേചിക്ക പ്രധാനംസേപദകമ്വം	
കപാഥം 'സഹചരാദി'ശ്ച 'അഷ്ടവർഗ്ഗ'കഷായവും	൮൯
'രാസ്താദി'രണ്ടും നന്നല്ലോ കപാഥം സേവിപ്പതിന്നിഹ	
'കാരസ്തരാജ്യം'സേവ്യം 'ഗുൽഗുലൃതികതകം'തഥാ	൯൦
'ധാന്യന്തരം' 'ബലാതൈലം' 'പ്രഭഞ്ജനവിമുക്തം'	
സേവ്യം 'ക്ഷീരബലാ'തൈലം രേപ്പാൻ 'ചിഞ്ചാദി' യുഗ്മം	൯൧
'ബലാഗുളു ചിതൈല'ഞ്ച തൈലം 'സഹചാരാ'ദിയും	
'പഞ്ചസ്തേഹ'ങ്ങളുംനന്നു രേപ്പാൻ 'കേരകീ'തൈലവും	൯൨
'പിണ്ഡതൈലം'കടഞ്ഞിട്ടു നന്ധിതോരവിലേപനം	
'ഏരണ്ഡാക്ഷരഞ്ജാദി' കഷായസ്ത്യാദകംതഥാ	൯൩
30 നവരക്കിഴിയുന്നനു പിഴികാരേച്ചിരിക്കയും	
'ധാന്യാഗ്ലം'നന്നിതൊക്കെയും 'പഞ്ചാഗ്ലം'വെന്തൊഴുകുക	൯൪
വാതങ്ങളെമ്പതുണ്ടെന്നാലതിന്നുള്ള യഷധങ്ങളെ	
പ്രത്യേകമോത്തുചെയ്യാലങ്ങേ ററവുംഗുണമുണ്ണും	൯൫
31 ബലാസഹചരംദാരു വിശ്വവംകപാഥമാക്കുവാൻ	
പന്തിരണ്ടുമരിൽപാതി നാലുരണ്ടുംസമങ്ങളായ്	൯൬
കഴഞ്ചൊപ്പിച്ചിടിച്ചിട്ടു ശൃതംനാലൊന്നതാക്കിയാൽ	
കുഡുബംപാലുമൊന്നിച്ചു കാച്ചിനീരുകംപദേ	൯൭
വാങ്ങിട്ടുസിതയുംചേർത്തു സേവിക്കാംവാതരോഗികൾ	
വൃഷഭംകരംപിന്നെ തുലാവുംതേളമിങ്ങനെ	൯൮
നാലുമാസത്തിലുംദപാദശാഹം സേവിക്കുവാൻശൃതം	
ആണ്ടുതോരുമിരിൻവണ്ണം സേവിക്കിൽവാതമെമ്പതും	൯൯
സ്ഥാനത്തിരിക്കയല്ലാതെ കേരപിച്ചീടുകയില്ലവൻ	
32 പ്രസാരണീശൃഷ്ണനിശാ മാവുകൂട്ടിയിടിച്ചഥ	൧൦൦
ശതാവരിക്കിഴങ്ങിന്റെ നീരുകൂട്ടിയരച്ചതിൽ	

സഹചരാദികപാഥം [185-ഓയോഗം. അഷ്ടവർഗ്ഗം കപാഥം 186-ഓയോഗം രാസ്താദികപാഥം (1) 187-ഓയോഗം രാസ്താദി കപാഥം (2) 187 ഓയോഗം.

കാരസ്തരാജ്യം 188-ഓയോഗം ഗുൽഗുലൃതികതകം 122-ഓയോഗം ധാന്യന്തരം (തൈ) 189-ഓയോഗം ബലാതൈലം 243-ഓയോഗം. പ്രഭഞ്ജനവിമുക്തം (തൈ) 190-ഓയോഗം ക്ഷീരബല (തൈ) 191-ഓയോഗം ചിഞ്ചാദി (തൈ) 192 ഓയോഗം. ബലാഗുളുചുരദി (തൈ) 193-ഓയോഗം സഹചരാദി (തൈ) 194-ഓയോഗം പഞ്ചസ്തേഹം (തൈ) 199-ഓയോഗം കേരകീതൈലം 195-ഓയോഗം. പിണ്ഡതൈലം 196-ഓയോഗം. ഏരണ്ഡാക്ഷാദി (കപാ) 197-ഓയോഗം. സേവിപ്പിക്കേണ്ടത്.

ധാന്യാഗ്ലം (വൈപ്പകുടി) 198-ഓയോഗം. പഞ്ചാഗ്ലം=കേരപ്പുളി, മേന്മരപ്പുളി തൈരിത്തവേളി, മരപ്പുളി പിണ്ഡപ്പുളി ഇവയുടെ ഇളയും മറ്റും.

നിരംബുവെണ്ണജാബീര നീരംകൂട്ടിക്കലൻടൻ	൧൦൧
തേച്ചാലംഗങ്ങളിൽവന്ന വാതപീഡശമിച്ചുപോം	
33 ബലാമൂലമരച്ചിട്ട ചന്ദനത്തോടുതുല്യമായ്	൧൦൨
കാഞ്ഞിരപ്പഴവുംചേർത്തു കന്നിൻവെണ്ണയുമൊപ്പമായ്	
കലൻതേച്ചാലോടിപ്പോം അംഗുലീവാതമെന്നത്	൧൦൩
34 ബലാസഹചരംഭര വിശപവുംശാണമാത്രമായ്	
താർതാവൽപലമലഞ്ച ജീരകംകഷ്ണമാത്രവും	൧൦൪
കൂട്ടിപ്പിച്ചുസേവിച്ചാൽ അംഗുലീവാതമോടുമേ	
35 നിംബത്തിൻതോൽകഷായംകൊണ്ടെട്ടൊന്നാക്കിയരിച്ചതിൽ	
ദ്രാമരീകല്പവുംചേർത്തു കാച്ചിത്തൈലമരിച്ചത്	
തേച്ചാൽസർവാംഗകഷ്ണവും വാതമെമ്പതുമോടുമേ	൧൦൬
36 ബലാമൂലകഷായത്തെ ധൈര്യമൊട്ടൊന്നാക്കിയരിച്ചതിൽ	
കല്പംകശകശാചേക്ഷം തൈലംതേച്ചാലശീതിയാം	൧൦൭
വാതമോടുമിതെന്നല്ലോ ഗുരുനായകഭാഷിതം	
കമ്മചിപാകവും പ്രതിവിധിയും	
മാതാപിതൃഗുരുഭേദം സഭ്യാനാഞ്ചവിശ്വം	൧൦൮
പാഹിംസാമമ്ഭേദ മന്നാപഹരണംതഥാ	
ഹിരണ്യംപകപമന്നംച ഭാതവ്യമഭിജാനതാ	൧൦൯
ചാന്ദ്രായണം ചരിക്കേണം കമ്മപാകേവിധിച്ചുപോൽ	
മൃഗഭാനമതുംവേണം ക്ഷീരഭാനവുമുത്തമം	൧൧൦
അന്നഭാനംവിശേഷിച്ചും സർവ്വരോഗവിനാശനം	
വാതത്തിനു പ്രത്യേക ചികിത്സകൾ	
37 ചെന്നൽത്തൊലിക്കഷായംകൊണ്ടെട്ടൊന്നാക്കിയരിച്ചതിൽ	
വയമ്പുകല്പവുംചേർത്തു ഗോക്ഷരംനിംബതൈലവും	
കൂട്ടിപ്പിച്ചുതേച്ചീടിലോടുംവാതങ്ങളെമ്പതും	൧൧൨
38 ആവിൽതൊലിയിടിച്ചിട്ടെട്ടൊന്നായകഷായകെ	
നാഗവല്ലീരസംചേർത്തു നിംബതൈലവുമെണ്ണയും	൧൧൩
കൂട്ടിക്കാച്ചിയരിച്ചിട്ടു തേച്ചാലെമ്പതുമോടുമേ	(ത്തു
39 പ്രസാരണീമൂലമിടിച്ചുനന്നായ് കഷായമെട്ടൊന്നതിലെണ്ണചേ	
അച്ചുകല്പത്തിനകൃഷ്ണജീരകം പചിച്ചുതൈലംചരതിച്ചുതേച്ചാൽ	
വാതം പ്രമേഹജ്വരകഷ്ണമാത്രവും ഗളത്തിൽനീവാതകരപ്പനം	
(പോം	൧൧൫
40 തമിഴാമകഷായത്തിലെണ്ണകാച്ചിയരിച്ചത്	
തേച്ചാലൊഴിഞ്ഞുപോം വായു സർവാംഗം പീഡയുള്ളതും	൧൧൬
41 ഇരുവേലിക്കഷായത്തിലെണ്ണകാച്ചിയരിച്ചത്	
ഭേഹത്തിട്ടാൽ വരും പുഷ്പി വായുവും ശമനംവരും	൧൧൭

നീർഭോഷത്തിനും മേഘത്തിനും തൈലം.

42 അകിൽതന്നെ കഷായത്തിൽ എണ്ണകാച്ചിട്ടു തേയ്ക്കിലോ നീർഭോഷം മേഘവും തീരും കുടുംബഭോഷിതം.

൧൧൮

പക്ഷവാതചികിത്സ.

‘ധനദനയനാദി’ശ്ലുകഷായം പക്ഷവാ(ഘാ)തകേ തൈലം ‘സഹചരാദി’ശ്ല സർഗാരോഷുലേപനം കർമ്മവിപാകവും പ്രതിവിധിയും.

൧൧൯

വസ്രാപഹാരം കുരുതേ ബ്രാഹ്മണസ്യാന്യ ജന്മനി പക്ഷവാതകരോഗസ്യാദ് തത് പ്രരീകാരമുച്യതേ ധേനുപ്രതിമ സ്വപ്നത്താൽ വിധിപോൽ ചെയ്താണെന്നും പാദചക്രചികിത്സ.

൧൨൦

കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി.

ഗുരുതല്പാഗമദോഷേ പരഹൃത് ക്ലേശകാരിതാ പാദചക്രഗദത്തിന്നു കാരണങ്ങളിതൊക്കെയും അദ്രസ്യുക്താദിജപവും കഷുനിഷ്കൃതിചെയ്തതും ഹസ്തപാദവ്രണങ്ങൾക്കു കഷുനിഷ്കൃതിയുത്തമം വൃഷഭാനംവിശേഷിച്ചു പാദവ്രണവിനാശനം പാദചക്രത്തിന്നിവണ്ണം ഭാനംചെയ്തു ചികിത്സയും

൧൨൧

ചികിത്സ.

൧൨൨

വാതാനുസാരമായുള്ള വ്രണത്തിന്റെ ചികിത്സയും വഴിപോലെ മുടങ്ങാതെ സൂക്ഷിച്ചു പഥ്യമായിര ഭീർഘകാലംപ്രവർത്തിച്ചാൽ പാദചക്രമിട്ടച്ചുപോം പാദചക്രമതെന്നുള്ള വ്യാധിയേററമസാധ്യമാം.

൧൨൩

൧൨൪

അദ്ധ്യായം ൩.

വാതശുദ്ധചികിത്സ.

വാതശുദ്ധയ്ക്കു നന്നല്ലോ കഷായം ‘തിക്തകം’ തഥാ ‘സൂത്ര്യമുത്തുപ്പാവു’കൊള്ളാം കൊള്ളാം ‘ഗുൽഗുലുതിക്തകം’

൧

ധനദനയനാദികപരം 200-ാം യോഗം. സഹചരാദികപരം 194-ാം യോഗം. തിക്തകം കപരം 120-ാം യോഗം കഷായമാക്കുക. സൂത്ര്യമുത്തുപ്പാവു 201-ാം യോഗം. ഗുൽഗുലുതിക്തകം ഏതം 122-ാം യോഗം.

‘യോഗരാജാദി’പൊടിയും ‘പഞ്ചവിംശതിഗുൽഗുലു’
 ‘ന്യോഗ്രോധാദി’കഷായത്തിൽ ‘ഏലാദി’ഗണകകൃഷ്ണമായ് ൨
 കേരീതൈലം ഏതരണ്ടും പഴതായതുചേർത്തുടൻ)ത്തിൽ
 തൈലവുംകൂടിയൊന്നിച്ചു കാച്ചിത്തേയ്ക്കാം വ്രണത്തിലു് ൩
 ‘ന്യോഗ്രോധാദി’ കഷായത്തിൽകഴുകേണം വ്രണത്തിനെ
 ‘കുക്കുപ്പാവു’വച്ചിട്ടു സേവിച്ചാലേററമുത്തമം ൪
 2 ദശമൂലം കുറുത്തോട്ടിയമുതെന്നിവയൊപ്പമായ്
 കഷായംവച്ചു ഗോമൂത്രംകാടിയുംകൂടൊഴിച്ചതിൽ ൫
 നാലൊന്നാക്കിയെടുത്തിട്ടു തക്കോലഞ്ചു ശതാവരി
 ഇതുപ്പും കകൃഷ്ണമായ്ചേർത്തു നാരങ്ങാനീരുമെണ്ണയും ൩
 കൂട്ടിക്കാച്ചിയരിച്ചിട്ടു തേച്ചീടുകതലയ്ക്കതു്
 3 സ്നാനചരത്രം രീതിൽ വാട്ടി പിഴിഞ്ഞെന്നീരെടുത്തതിൽ ൭
 മഞ്ഞപ്പൂപ്പരിനന്നായി പഴത്തോട്ടിൽ വരുത്തതു്
 പൊടിച്ചുചേർത്തുവച്ചിട്ടു എളിയോക്കു വ്രണത്തിനു് ൮
 ഇക്കഴമ്പു ദിനത്തോറും വ്രണത്തിൽ തേച്ചുകൊൾകിലോ
 കാലംകൊണ്ടു ശമിച്ചീടും വാതശുദ്ധയതെങ്കിലും ൯

കർമ്മവിചാകം പ്രതിവിധി.

വാതശുദ്ധയ്ക്കുപേരുകൾ കഷ്ടത്തിങ്കൽപറഞ്ഞവ
 പതിന്നാലുഗ്രഹാപങ്ങൾ അതിന്റെറനിഷ്കൃതിക്കിഹ ൧൦
 ഗജദാനം സൂര്യദാനം മാണിക്യം വജ്രദാനവും
 ഇതിലേതെങ്കിലും കർമ്മപാകത്തിങ്കൽ പറഞ്ഞപോൽ ൧൧
 യഥാശക്തികഴിച്ചിട്ടു മഹാബ്രാഹ്മണഭോജനം
 വഴിപോലെ കഴിക്കുമ്പോൾ ശമിക്കും വാതശുദ്ധയും ൧൨
 ശക്തിപോലുള്ളദ്രവ്യത്തെ ശര്യംകൂടാതെ ദാനമായ്
 മനസ്സുഴിഞ്ഞുസന്തോഷഭക്തിശ്രദ്ധയോടഞ്ചഥ ൧൩
 മനസ്സുറച്ചുസങ്കല്പപൂർവ്വമായ്ചെയ്തിലപ്പൊഴെ
 പാപംനശിച്ചുരോഗങ്ങൾ ശാന്തമാണ്യമേവനും ൧൪

പെരിക്കാൽ ചികിത്സ

പെരിക്കാൽപനിയുളളോക്കു് സേവിപ്പാനിന്നൊരന്യധം
 പറയാനല്ലമേയുള്ളു നിന്ദിച്ചാൽ ഫലമില്ലിതു ൧൫
 4 പുരാണമരിചരതന്നെ പലത്തുക്കിചതച്ചതു്
 ദിപ്രസ്ഥാനീരിലിട്ടിട്ടു കഷായം നാഴിയാക്കിയാൽ ൧൩
 അരിച്ചെടുത്തുസേവിച്ചുകൊള്ളേണംരണ്ടുനേരവും
 ഇങ്ങനെ മണ്ഡലം സേവ മുടങ്ങാതെകഴിക്കിലോ ൧൭

വാതപ്പനിശമിച്ചീടും ചിലകെണുണ്ടുപക്ഷവും
 5 തലയ്ക്കുതേപ്പതിന്നെണ്ണ പറയാമിനിയൊന്നുതാൻ ൧൮
 നൊങ്ങണംപല്ലിടിച്ചുള്ള നീരിൽ നാലൊന്നുതൈലവും
 കേരീതൈലവുമൊന്നിച്ചു മരിചംകല്ക്കമായതിൽ ൧൯
 കാച്ചിത്തലയ്ക്കുതേച്ചാലും പെരിക്കാൽപ്പനിപോയിടും
 6 പച്ചിലപെരുമാളെന്ന മരുന്നിൻചാറിലിങ്ങനെ ൨൦
 കേരതൈലംപചിച്ചിട്ടു തേച്ചാലും പനിപോയിടും

കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി.

പെരിക്കാൽപനിയുണ്ടാവാൻ കാരണം പൂർവ്വജന്മനി ൨൧
 ഫലപകപാനമെന്നുള്ള ഭക്ഷണദ്രവ്യമൊക്കെയും
 നിന്ദിച്ചു കാലുകൊണ്ടൊക്കെച്ചവിട്ടിട്ടുതനിക്കുക ൨൨
 ഗുരുതല്പങ്ങളിൽതന്നെ ചവിട്ടിടുകമേതുവും
 ഇങ്ങനെപലദോഷത്താലുണ്ടാകുന്നു പെരുമ്പദം ൨൩
 അതിന്നുസൽഗുരുക്കന്മാർതന്നെസേവിച്ചു നിത്യവും
 ഫലപകപാദിവസ്തുക്കൾ ഭക്ഷണത്തിന്റെരസാധനം ൨൪
 മധുരദ്രവ്യവും പട്ടുപുടവാ കംബളങ്ങളും
 വ്യാഘ്രചർമ്മങ്ങളെന്നുള്ള സാധനങ്ങളിതൊക്കെയും ൨൫
 യോഗീശ്വരമഹാത്മാവാം സദ്ഗുരുക്കൾക്കഭക്തിയായ്
 കൊടുത്തുസുപ്രസാദത്താലാശീർവാദംഗ്രഹിക്കിലോ ൨൬
 ജന്മാന്തരകൃതംദോഷം തീൻ സൗഖ്യം ലഭിച്ചിടും.

നാഡീവ്രണചികിത്സ.

നാഡീവ്രണത്തിൽനന്നല്ലോ ധാരാജാത്യാദി'യെപ്പൊഴും ൨൭
 'ന്യഗ്രോധാദി'കഷായത്തി 'ലേലാദി'ഗണകല്ക്കമായ്
 മൂന്നുകാച്ചിത്തളിച്ചാലും ഭുഷ്ടവ്രണമിളച്ചുപോം ൨൮
 ചൊരികവും കിടിപത്തിന്നുത്തമം 'തിക്തകം'ഘൃതം .
 'പഞ്ചവല്ലാദി'യാംതൈലം 'മുസ്താരിഷ്ഠാദി'കപാഥവും ൨൯
 'പഞ്ചസ്തേഹ'ങ്ങളുംകൊള്ളാമേലാദിഗണകല്ക്കമായ്.

കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി.

വൃക്ഷമേദം വൃഥാചെയ്തുകൊണ്ടു നാഡീവ്രണോത്ഭവം ൩൦
 വക്ഷാമിതൽപ്രരീകാരം സർവ്വലോകഹിതായ ച
 സൗഖ്യം പക്ഷിരാജഞ്ച അശ്വസ്ഥസ്തസ്യശോഭിതം. ൩൧

ജാത്യാദിഘൃതം 124-ാംയോഗം. ന്യഗ്രോധാദിഗണം 125-ാംയോഗം. തിക്തകം ഘൃതം 120-ാംയോഗം. പഞ്ചവല്ലാദിതൈലം 175-ാംയോഗം. മുസ്താരിഷ്ഠാദികപാഥം 165-ാംയോഗം. പഞ്ചസ്തേഹം തൈലം 199-ാംയോഗം. (2)
 ഷ്ഠാദിഗണം 64-ാംയോഗം.

ഈ

ചിഹ്നസങ്കല്പനാമണി

അപസ്തംഭചിഹ്നസ

അപസ്തംഭങ്ങളെല്ലാം പതിനെട്ടുവിധങ്ങളായ് അതിന്നുനന്നുസേവിപ്പാൻ 'പഞ്ചഗവ്യ'മൃതങ്ങളും	൩൨
'കൃഷ്ണാഗ്നയമൃത'വുമാകുന്നു മഹാബ്രഹ്മീമൃതം തഥാ 'കല്യാണമൃതവും'സേവ്യം മഹാകല്യാണമെന്നതും	൩൩
'രാസ്താശുണ്ഡാദി'യെന്നുള്ള മൃതവുമാകുന്നിതെത്രയും 'ഹിന്നോത്ഭവാദി'യായുള്ള കഷായാഗുണമെത്രയും.	൩൪

കർമ്മവിപാകം ദൈവികപ്രതിവിധി.

അപസ്തംഭബലിന്നു കൃഷ്ണാഗ്നബലിയുത്തമം പഞ്ചാക്ഷരംജപിപ്പിക്കു വേദാധ്യയനലോഷവും	൩൫
സഹസ്രഭോജ്യംചെയ്തിക്കു പ്രഭോഷവ്രതവുത്തമം അപ്പാദിഷേകംനന്നല്ലോ ചെയ്തുവശംവാദിഷേകവും	൩൬
ശിവപ്രീതിവരുത്തേണംസേവിച്ചിട്ടിഹനിത്യവും ഗുരോർവധം സ്വാമിവാധമുചെയ്തുതകാരണം	൩൭
അപസ്തംഭദവികുന്നു അതിന്റെനിഷ്ഠതിക്കിഹ ദാനഹോമാദികർമ്മങ്ങളാലോളം ചെയ്തുകൊള്ളണം	൩൮
യോഗീശ്വരമഹാത്മാക്കൾ കാരണർഗുരുഭൂതരെ ചെന്നുകണ്ടിവാദ്യംചെയ്തുപദേശംകേട്ടിഹ	൩൯
നിത്യോപാസനയുംചെയ്തു ഗുരുപ്രീത്യർത്ഥമേവ അശനംശയനംവസ്രംസ്വപ്നംഭൂഷണമാദിയാം	൪൦
അലങ്കാരങ്ങളുംചെയ്തു സ്വപ്നപ്രതിമദാനവും വിധിപോലെകഴിക്കുമ്പോളനുജന്മനിസൗഖ്യവും	൪൧
ഗുരുഹത്യാദിദോഷങ്ങളേഴുമൊഴുക്കണം അതിന്നുപ്രതിമാദാനം ചെയ്തിലിജ്ജന്മമെന്നിയേ	൪൨
മനുജന്മത്തിലിദോഷം ഭജിപ്പാനിടവന്നിടം	

സൂത്രാവർത്തചിഹ്നസ.

സൂത്രാവർത്തത്തിനുളോരുനസ്യമൊന്നുപറഞ്ഞിടാം	൪൩
7 കായ്ക്കാത്തപാവലിൻകന്ദം മർദ്ദീകാരമൂലവും മുലപ്പാലിലാർച്ചിട്ടു നസ്യംചെയ്തിലൊഴിഞ്ഞുപോം	൪൪

കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി

ഉഗ്രമാംഗേപദായസ്തു താഡയേത്ബുദ്ധിപൂർവ്കം ദിജോത്തമാനാംനിശങ്കം ഭൂയോ ഭൂയോപി കോപിതഃ	൪൫
--	----

പഞ്ചഗവ്യം ൨൦൩-ാംതോളം. കൃഷ്ണാഗ്നമൃതം ൨൦൪-ാംതോളം. മഹാബ്രഹ്മീമൃതം ൨൦൫-ാംതോളം. കല്യാണമൃതം ൧൪൭-ാംതോളം. മഹാകല്യാണമൃതം ൨൦൬-ാംതോളം. രാസ്താശുണ്ഡാദിമൃതം ൨൦൭-ാംതോളം. ഹിന്നോത്ഭവാദികാലം ൪-ാംതോളം.

തച്ഛാന്തിയുവിധിച്ചുള്ള സ്വപ്നേയേനോശ്വഭാനവും
ചെയ്തുകൊണ്ടു ചികിത്സിച്ചാൽ സൂത്രാവർത്തമിളച്ചുപോം. ൪൬

അസ്വഗ്ഭരചികിത്സ

സ്രീകരകുടയോനിയിൽനിന്നു രക്തം പോകുന്നതിന്നുപേർ
പ്രദരംശോണിതസ്രാവംരക്തസ്രാവമസ്വഗ്ഭരം ൪൭
യോനിരക്താനെടുപ്പാടെ (നിന്നുപാടെ) നിന്നുപേരുമായ്ക്കും
അതിന്നുനന്നുസേവിപ്പാൻ കൗസമുസ്താഭയാദിയും ൪൮
'സരോജമകരന്ദാഭി'മുണ്ണും നന്നിതിനെത്രയും
8 തെങ്ങിൻപൂക്കുലനന്നായി കാടിനീരിലരച്ചു ൪൯
സേവിച്ചാലുടനേ ചോരചൊരിയുന്നതിളച്ചുപോം
9 ചെറുപ്പുള്ളിയുംപാലിൽ സേവിച്ചാൽ ഗുണമെത്രയും ൫൦
10 അപാമാഗ്ഗ്വചതച്ചിട്ടു ചെമ്പരുത്തിപ്പൂവുമായ്
പിഴിഞ്ഞനീരെടുത്തിട്ടു വീരവാ(കാ)ളീടെഭൂസുവും ൫൧
എണ്ണയുംചേർത്തുസേവിച്ചാൽ നിന്നുപാടുശമിച്ചുപോം
11 നവരത്തണ്ഡുലം പാടക്കിഴങ്ങുംകൂട്ടിപ്പിച്ചതിൽ ൫൨
സിതയുംചേർത്തു നൈവീഴ്ത്തിപ്പുറത്തിട്ടുതിങ്കിലോ
നാരികരകുടയോരുത്തിടും ചോരപെട്ടെന്നിളച്ചുപോം ൫൩
ധാത്രാദിഘൃതവുംനന്നു രക്തപിത്തചികിത്സയും

കർമ്മവിപാകവും പ്രതിവിധിയും

നാല്പാമരംവൃഥാതന്നെ വെട്ടുകാ പശുഹിംസയും ൫൪
ഭർത്താവിനെത്യജിച്ചിട്ടു പരമൈന്ദനഹേതുവാൽ
ഋതുക്കാലത്തിലുംസന്ധ്യാ സമയങ്ങളിലൊക്കെയും ൫൫
ഭോഗിക്കുകൊണ്ടിതുണ്ടായി നാരികരകുടിയനീങ്ങുവാൻ
തൽബുദ്ധിയോടിയന്നിട്ടു ഭർത്താവിശപരനെനടൻ ൫൬
കല്പിച്ചുനിത്യം ശുശ്രൂഷിച്ചുനവർത്തിച്ചിരിക്കയും
ഉമാമഹേശ്വരന്മാരെ തിങ്കളാഴ്ചയ്ക്കുനിത്യവും ൫൭
ജ്ജിച്ചിട്ടുത്തമന്മാരാം വിപ്രന്മാർക്കഥഭക്ഷണം
മുഴുപ്പാണമയ്ക്കൊടുത്തിട്ടു ഭക്ഷിണാചെയ്തുതൽക്ഷണം ൫൮
വിപ്രാനുശേഷംഭക്ഷിച്ചു തൃപ്തിയോടേവസിക്കയും
സ്വപ്നേയേനവിനെട്ടാനാ വിധിപോലെകഴിക്കയും. ൫൯

സോമരോഗചികിത്സ

സോമരോഗത്തിൽനിന്നല്ലോ പ്രമേഹത്തിൻചികിത്സകൾ
ഔചിത്യമോത്തുചെയ്യാലങ്ങവയെല്ലാം പ്രധാനമാം ൬൦

തലയ്ക്കു 'ത്രിഫലാ'ദ്യേണ്ണ 'മഞ്ജിഷ്ഠാദി'യുമുത്തമം
കൊള്ളാ 'മസനവിലാദി' 'ഭംഗാമലക'മാദിയും
പുകയെന്നുവലിപ്പിച്ചാൻ തിരിവേണമതൊന്നെന്നോ
'രത്നാദിഗുളികാ'തന്നെ ലേപനത്തിനുവേണ്ടതു്

൭൨

൭൩

മാലക്കണ്ണിനു്

17 മീനാശ്വാണിയരച്ചിട്ടു മുഷ്ടികൊണ്ടെഴുതീടുകിൽ

൭൪

18 മാലക്കണ്ണശമിച്ചീടും കരഞ്ജക്കുരു തേനിലും

19 മുത്തിരംസേവിക്കുകാലത്തു കുളിച്ചിട്ടഥ പാലിലും

൭൫

കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി

പരദൃഷ്ടിവിനാശശബ്ദതപ്തതയുമിങ്ങനെ

ദൃഷ്ടിരോഗത്തിനുളോരു കാരണങ്ങളിതാകയാൽ

൭൬

ഗരുഡപ്രതിമാദാനം മുദ്ഗാന്നപ്യതദാനവും

ഗവാം നയനനാശത്തെച്ചെയ്തയാലിഹ രാത്രിയിൽ

൭൭

കണ്ണുകാണാതെവരുവാൻ കാരണം കണ്ടുകൊള്ളുക

ഗോബാലദാനം ചെയ്യേണം കർമ്മപാകേ വിധിച്ചപോൽ

൭൮

കണ്ണരോഗചികിത്സ.

ത്രിദോഷങ്ങളൊരുവെട്ടു തൊണ്ണൂറേഴുത്തരവിലും

ചെന്നിട്ടുവ്യാധികണ്ണത്തിലിരുപത്തഞ്ചുളായ്ക്കും

൭൯

അതിലഞ്ചുമസാധ്യങ്ങൾ മറെറല്ലാം സാധ്യമായ്ക്കും

കണ്ണരോഗത്തിൽനന്നല്ലോ 'വിലപപത്രാദി'യെണ്ണയും

൮൦

'നിർഗ്ഗണ്യാദി'യതുംനന്നു 'ത്രിഫലാ'ദ്യേണ്ണയും തഥാ

'കഷ്ടശുണ്ഡാദി'തൈലത്തെ ശ്രവണത്തിലൊഴുക്കയും

൮൧

20 പഴേകാണം വരുത്തിട്ടു തേനിലിട്ടതരിച്ചുടൻ

ചെവികുളളിലൊഴിച്ചീടിൽ ശ്രവണാത്തിശമിച്ചുപോം

൮൨

കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി.

പരകണ്ണവിനാശത്തെച്ചെയ്കയും പൊളിച്ചൊൽകയും

അതുകൊണ്ടിഹ കണ്ണത്തിൽ വ്യാധികൾക്കിഹ നിഷ്ഠിതി

൮൩

സ്വപണ്ണദാനങ്ങൾചെയ്യേണം വിപ്രഭോജനവും തഥാ

ക്ഷേത്രത്തിലുത്സവത്തിങ്കൽ ശതം വെടികഴിക്കയും

൮൪

കർമ്മാത്കംബളദാനഞ്ച കണ്ണരോഗവിനാശനം.

മഞ്ജിഷ്ഠാദിതൈലം 228-ാം യോഗം. അസനവിലാദി തൈലം 229-ാം യോഗം. ഭംഗാമലകാദി തൈലം 230-ാം യോഗം. രത്നാദിഗുളിക 231-ാം യോഗം. വിലപപത്രാദി തൈലം. 232-ാം യോഗം. നിർഗ്ഗണ്യാദി തൈലം 233-ാം യോഗം. ത്രിഫലാദിതൈലം 57-ാം യോഗം. കഷ്ടശുണ്ഡാദിതൈലം 234-ാം യോഗം.

നാസാരോഗചികിത്സ

ചതുർവിംശതികാസംഖ്യാ നാസാരോഗത്തിനുള്ളതും	൮൭
നസ്യംഗണ്ഡൂഷവുധുപം നാസാരോഗേ പ്രയോജയേത്	
‘പടോലാ’ദിഘൃതംനന്നം സേവിപ്പാനിതിനൈത്രയും	൮൬
21 മുക്കായട്ടിപൊടിച്ചിട്ടു തേനിൽ സേവിക്കയും ൭൯	
22 താമലക്യാഭയാകൃഷ്ണാ ചിത്രകൈഃ സമഹരഷയൈഃ	൮൭
കപാഥം പീനസദ്ദന്താമ ശോഷശുലാഗ്നിമന്ദ്രജിത്	
23 നികംഭകുംഭസിന്ധുതഥവർത്തികൊണ്ടുപുകയ്ക്കയും	൮൮
24 പരുവയ്ക്കുള്ളതോൽ മഞ്ഞരം മധുകഞ്ച കുടുകയും	
ഇരുമ്പോടു കറുത്തീയം വയമ്പുമിവയൊക്കെയും	൮൯
ഗുളികീകൃത്യതേൻവീഴ്ത്തിട്ടാച്ചാൽ തേയ്ക്കുമുക്കിലും	
അതുകൊണ്ടുശമിക്കാഞ്ഞാൽ ശസ്രംചുട്ടിട്ടു കാച്ചുക	൯൦
അതങ്ങരച്ചുതേച്ചാലും മൂക്കിൽ മുളശമിച്ചുപോം	
‘ചിത്രകാഗ്നികസിന്ധുതഥ’തൈലം നന്നിതിനൈത്രയും	൯൧
‘ഹിംഗുവ്യോഷാദി’യുനന്നം ‘ത്രിഫലാ’ഭ്യേണ്ണയും തഥാ	

കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി

നാസാച്ഛേദനകർമ്മത്താൽ ഇഹനാസാഗദങ്ങളും	൯൨
സ്വപ്നവസ്രാനദാനങ്ങളിതിന്നേററവുമുത്തമം	

ജിഹ്വാരോഗചികിത്സ

നാക്കിലുണ്ടു പതിമൂന്നു വ്യാധിയങ്ങതിഹോരമായ്	൯൩
‘ദ്രാക്ഷാഗുളു ചി’യെന്നുള്ള കപാഥംകൊണ്ടു കവിരംക്രിയാ	
25 നിഗ്നണ്ഡീമരിചംഭംഗി ജാതിനാഞ്ചരസാധകേ	൯൪
എന്നുള്ളതൈലം തേയ്ക്കേണം തലയിൽ നിത്യവും തഥാ	
26 യഷ്ടീകഷായവുനന്നം കവിരംകൊള്ളാൻ ദിനേ ദിനേ	൯൫

കർമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി

ഗുരുവോടഥ പാരുഷ്യവാക്കും പൊളി വദിക്കയും	
പരദഃഖം വരുത്തിട്ടും ജിഹ്വാരോഗസ്വകാരണം	൯൬
സ്വപ്നദാനം ധാന്യദാനം ക്രശ്ണാഞ്ചാഹതിചെയ്തയും	
യോഗീശപരമഹാത്മാക്കളുള്ളദിക്കിൽ ഗമിച്ചഥ	൯൭
ആശീർവാദം ലഭിച്ചെന്നാൽ ജിഹ്വാരോഗം ശമിച്ചുപോം	

ദന്തരോഗചികിത്സ

പല്ലിലുംപതിനെട്ടുണ്ടു വ്യാധിയങ്ങതിനൊക്കെയും	൯൮
---	----

പടോലാദിഘൃതം 235-ാം യോഗം (2) നികംഭകുംഭദി (വർത്തിതൈലം) 236-ാം യോഗം. ചിത്രകാദിതൈലം 237-ാം യോഗം. ഹിംഗുവ്യോഷാദിതൈലം 228-ാം യോഗം. ത്രിഫലാദിതൈലം 57-ാം യോഗം. ദ്രാക്ഷാഗുളുചുറ്റി കപഥം 239-ാം യോഗം.

“അരിമേദാദി”നന്നല്ലോ “ജാതീമഞ്ഞള”താദിയും	
27 ത്രിഫലാകരകാരേണായടരംതേരകക്കുരു	൯൯
ലവണത്താതനംകൂട്ടിച്ചുതച്ചു കിഴികെട്ടിയാൽ	
കേരതൈലത്തിൽ വെന്തിട്ടു കാച്ചണം ദന്തമൂലകെ	൧൦൦
28 അടയ്ക്കാമണിയൻവേരു കഷായംവച്ചരിച്ചതിൽ	
ഇത്തൂപ്പും കായവുംചേർത്തു തൈലംകാച്ചിക്കുവിടുകിയാ	൧൦൧
29 ചെർകോൽപനച്ചിയിലകൊണ്ടാവികാട്ടുകയുംതൂണം	

കമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി

പരദന്തമിടിച്ചിട്ടു പൊടിച്ചിട്ടുകാരണം	൧൦൨
ദന്തരോഗം ഭവിക്കുന്നു നിവൃത്തിക്കിട ചൊല്ലിടാം	
അഭ്യംഗസ്നാനമുഷ്ടാനാ പൂണ്ണവാവികലുട്ടുക	൧൦൩
ദാദശ്യന്നം കൊടുത്താലും ദന്തരോഗമിളച്ചുപോം	

താലരോഗചികിത്സ

അണ്ണാക്കിലെട്ടുരോഗങ്ങളുണ്ടെന്നാലതിനൊക്കെയും	൧൦൪
“ഗുൽഗുലുതികതകം” നന്ന “സൂര്യമുത്തുമധുസ”നാഥി”	
30 ക്ഷീരംജംബീരവും ഭംഗീരസമോരോന്നിടങ്ങഴി	൧൦൫
പ്രസ്ഥംതിലജവംചീനപ്പാവിൻമുണ്ണഞ്ചവിശപവും	
കീലുംചേർത്തു പചിച്ചീടും തൈലം നന്നിതിനെത്രയും	൧൦൬
“കുക്കടപ്പാവു”സേവിച്ചു പത്മംപാക്കിലൊഴിഞ്ഞുപോം	
സുകതാദികൾജപിപ്പിക്ക ദാനധർമ്മാദിചെയ്തയും	൧൦൭

മുഖരോഗത്തിന്റെ കമ്മവിപാകം.

മുഖരോഗങ്ങൾപത്തുണ്ടു കാരണംപറവാതിര	
സർവാ പരദുഃഖാനാം കാരണം കൂടസാക്ഷിതാ	൧൦൮
ഗുരൗ പരദുഃഖാഷിതം പൈശ്ചന്യാഗുതദാഷണം	
പരോഷജിഹ്വാവില്ലേദമസുയാദന്തപാടനം	൧൦൯
പരപാദനവാദേശ്യ പത്തുദോഷങ്ങളിങ്ങനെ.	

കണ്ഠരോഗചികിത്സ.

കണ്ഠത്തിൽ പതിനെട്ടുണ്ടു വ്യാധികൾ, ഗണ്ഡമാലയിൽ	൧൧൦
“ജാത്യാദി”ധാരയും നന്ന “പാവു”സേവിക്കയും തൂണം	
“നാഗരാജ്യണ്ണ”തേപ്പിക്ക ‘ഗുൽഗുലുതികത’സേവയും	൧൧൧

അരിമേദാദി തൈലം 240-ാംയോഗം. ജാതീമഞ്ഞളാദി തൈലം 241-ാം യോഗം. ഗുൽഗുലുതികതകംഘൃതം 122-ാംയോഗം സൂര്യമുത്തുപ്പാവു 201-ാംയോഗം. കുക്കടപ്പാവു 202-ാംയോഗം.

ജാത്യാജിഹ്വതം 124-ാംയോഗം നാഗരാദിതൈലം 242-യോഗം. ഗുൽഗുലുതികതകംഘൃതം 122-ാംയോഗം.

പുഴ

ചികിത്സകചിന്താമണി

ദൈവികപ്രതിവിധി.

ശയ്യാഭാസനംകഴിക്കേണം ചതുപാദകഭാസവും സുകതാദിജപവുംനന്നു മുഷ്ടമാണ്ണിപ്രഭോജനം കഷ്ടനിഷ്ഠിതിയാവോളം ഗണ്ഡമാലയ്ക്കു വേണ്ടതു്	൧൧൨
---	-----

ഓഷ്ഠരോഗചികിത്സ.

ചുണ്ടത്തുപതിനൊന്നുണ്ടു വ്യാധിയങ്ങതിനൊക്കെയും 31 എള്ളുപാലിൽപുഴുങ്ങിട്ടു പോഷിച്ചിട്ടഥ തേയ്ക്കണം “മുണാളാദി”യതുംനന്നു തേപ്പാൻ ‘ജാത്യാദി’ധാരയും “ധാത്യാദിഘൃതവും”നന്നു സേവിപ്പാൻ “തിക്തകാദി”യും.	൧൧൩ ൧൧൪
---	------------

ദൈവികപ്രതിവിധി.

കടയംവിശരി നല്ലവസ്ത്രം ഭണ്ഡു കമണ്ഡലു ഗോവു ഭാനങ്ങൾ ചെയ്യേണം വിപ്രഭോജനവും തഥാ	൧൧൫
---	-----

ശിരോരോഗചികിത്സ.

ശിരോരോഗങ്ങൾപത്തിന്നും തേപ്പാൻ “മഞ്ജിഷ്ടകാ”ദിയും “തുംഗദ്രമാദിയും”നന്നു “ഭുംഗാമലക”മാദിയും നസ്യധൂപാദിയും നന്നു തലയിൽ തളവും തഥാ	൧൧൬ ൧൧൭
---	------------

കർമ്മവിചാകം പ്രതിവിധി.

ബ്രഹ്മദേവജനകൊണ്ടുതന്നെ ശിരോരോഗസ്വകാരണം പൂണ്ടുൽപ്രദാനവുംചെയ്തു വിപ്രഭോജ്യം കഴിക്കണം.	൧൧൮
--	-----

അദ്ധ്യായം ൭.

ഭോഗക്ഷതാദിചികിത്സ.

വീണ്ടുഭേദംചതഞ്ഞിട്ടങ്ങാദിവോ മുറിവോ തഥാ ഹസ്തപാദങ്ങളെന്നുള്ള ദിക്കിലൊക്കെ വരുന്നതു്	൧
1 വച്ചുകെട്ടേണമെന്നാകിൽ തുണിമുക്കിട്ടു തൽക്ഷണേ കെട്ടിധാരജലംകൊണ്ടുമാവോളം ചെയ്തുകൊള്ളുക	൨
2 പിന്നെദൂർവാചിനിൾ കൊട്ടക്കുരുന്താമോ(ത്രേ)രകത്തിലെ മുത്തിളെന്നിവനന്നായിപ്പിഴിഞ്ഞന്നീരുകൊണ്ടുടൻ	൩

മുണാളാദി കഴമ്പ് 110-ാംയോഗം. ജാത്യാദിഘൃതം 124-ാംയോഗം. ധാത്യാദി
ഘൃതം 148-ാംയോഗം. തിക്തകങ്ങൾ 3-ം 120, 121, 122 യോഗങ്ങൾ. മഞ്ജി
ഷ്ടാദിതൈലം 228-ാംയോഗം. തുംഗദ്രമാദിതൈലം 243-ാംയോഗം. ഭുംഗാമല
കാദി തൈലം 230-ാംയോഗം. നസ്യത്തിന് ഏരണ്ഡാദിതൈലം 227-ാംയോഗം.

ധാരചെയ്തിട്ടുതേയ്ക്കേണം സാരമായകഴമ്പുകൾ	
3 ഇരട്ടിമധുരം (കം) നെല്ലിഫലം ചിന്തിച്ചുവെയ്ക്കും	൪
കരകംതിലവുംകൂട്ടിയരച്ചിട്ടതിനൊപ്പമായ്	
നവനീതംകലന്നിട്ടങ്ങുതേച്ചുകൊള്ളണം	൫
4 ദശപുഷ്പമരച്ചിട്ട നെയ്യുമായ്തേയ്ക്കേയുംഗുണം	
5 തിലം പാലിലരച്ചിട്ട വെണ്ണകൂട്ടിട്ടുതേയ്ക്കേണം	൬
6 താലകം തണ്ഡുലം തേങ്ങാപ്പാലുംവീഴ്ത്തിയരച്ചഥ	
നവനീതം സമംചേർത്തു തേച്ചാൽ ചൂടു ശമിച്ചുപോം	൭
7 ലവണത്തെളിയും തേററമ്പരലും ഗൃഹധൂമവും	
ഞാഴൽപ്പൂക്കുദളീപകപം തണ്ഡുലം ക്രവനീരുമായ്	൮
അരച്ചുവെണ്ണയുംകൂട്ടിത്തേയ്ക്കാം സർവ്വഭോഗകേ	
പിന്നെത്തൊട്ടുജപിക്കേണമതിന്നുള്ളൊരു മന്ത്രവും	൯
8 കുറഞ്ഞൊന്നുപൊരുത്താലും ശോഷമോ നിവിരായ്ക്കയോ	
കണ്ടാലമുക്കരം സജ്ജരസവും കൂട്ടിയുള്ളൊരു	൧൦
കഴമ്പുകളരച്ചിട്ടു തേയ്ക്കേണം ദിവസംപ്രതി	
9 ധാനപന്തരം ബലാതൈലം ഇവ കാച്ചിയരിച്ചതിൽ	൧൧
അമുക്കരം കോലരക്കു ചെഞ്ചലും ക്രവനീരുമായ്	
കുടഞ്ഞെടുത്തുതേയ്ക്കേണം മെലിവേരുന്നദിക്കിലു്	൧൨
കാരസ്തരപുരം സേവ്യം ധാത്യാദിചൂതവും തഥാ	
ആവർത്തിച്ചു ബലാതൈലം തേയ്ക്കേ സേവിക്കയും ഗുണം.	൧൩

സദ്യോവ്രണചികിത്സ.

10 വല്ലെടത്തുംമുറിഞ്ഞാകിൽ നദേ നീർകൊണ്ടുധാരയും നെയ്യാൽ പാലാൽ ഇളന്നീരാൽ ജലംകൊണ്ടും തഥാ പുനഃ ൧൪

രക്തസംഗ്രഹണപ്രയോഗങ്ങൾ.

രക്തംനില്ക്കാകിലപ്പോഴേ നിറുത്തേണം മരുന്നിനാൽ

4 ദശപുഷ്പങ്ങൾ 124-ാംയോഗത്തിൽ വിവരിച്ചു 6 താലകം=പനവിരക്.

* തിരമ്പിയതിനുമന്ത്രം—“ദേവവാനം ദേവതീയംകൂടി പള്ളിവേട്ടയ്ക്കെഴുന്നള്ളി യപ്പാൾ കരുമുട്ടത്തിന്മേൽ ചവിട്ടി തൃക്കാലടി തിരമ്പിയതിനു ആരു നല്ല എന്നും ചൊല്ലിവേവലോകത്തുചെന്നു ദേവകന്യാവിനകൂട്ടിക്കാണ്ടുവന്നു തൊട്ടുപദേശിപ്പു. അതിനുശതവാൻ വായക്കൂലി എന്നുംചൊല്ലി എളുവിരിയാനമേൽ വെള്ളിയുംപൊന്നും കെട്ടിക്കൊടുപ്പു. അതുകൊണ്ടുപോരായ്കിൽ ചക്കകൊല്ലുംപിലാവിനകൊടുപ്പു. അതുകൊണ്ടുപോരായ്കിൽ തേങ്ങാകൊല്ലുംതെങ്ങിനെകൊടുപ്പു. അതുകൊണ്ടുപോരായ്കിൽ ചെങ്കിരാലിപ്പശുവിന്റെ കൊമ്പിനുംകളമ്പിനും വെള്ളിയുംപൊന്നും കെട്ടിക്കൊടുപ്പു. തുക്കൈകൊണ്ടു തൊട്ടുപദേശിച്ചു ചോരയുംനീതുംനാരും ഞരമ്പും വഴിപോലെ വന്നുകൂടുക. എൻഗുരുവിനാണു് (ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്നു്)

ധാനപന്തരം തൈലം 189-ാംയോഗം. ബലാതൈലം 244-ാംയോഗം. കാരസ്തരപുരം 188-ാംയോഗം. ധാത്യാദിചൂതം 148-ാംയോഗം.

11 അപാമാഗ്ഗമതുകൊള്ളാം 12 ചെറുപ്പള്ളിയും തഥാ	൧൭
13 തെങ്ങിൻപൂക്കലനന്നായിക്കാടിനീരിലരച്ചഥ	
കലക്കിലാരയുന്നനു തൊട്ടുമന്ത്രം ജപിക്കയും	൧൬
14 കടലാടി പരിച്ചിട്ടു ഗന്ധിച്ചാൽ ചോരനിന്നിട്ടും	
15 ചണ്ഡിത്തളിരിതെന്നാലും പുത്രഞ്ചാരിയതെങ്കിലും	൧൭
അരച്ചുമുറിവേലിട്ടാൽ വേഗം നന്നായ് പൊറുത്തുപോം	
മമ്മക്ഷോഭംവരുന്നാകിൽ ശീതളങ്ങൾ പ്രയോജയേത്	൧൮
16 അത്തിനീരുകൊണ്ടിട്ടു ധാരയേററവുമുത്തമം	
യമകംകൊണ്ടു സർവാംഗം തേച്ചിരിക്ക ഗുണംതലോം	൧൯
ഉണ്ണുവുമനോവുമേറീടിൽ ജലധാരപൊറുപ്പൊളം	
ചതുശ്ശീതളങ്ങളെക്കൊണ്ടു ധാരയും ഗുണമാണ്യതും	൨൦
17 മുദംഗം ജീവന്തിയും പാലും ചന്ദനം ച ശതാവരി	
പൊന്നാങ്ങാണിയുമാപ്പിച്ചു കഷായംവച്ചരിച്ചതിൽ	൨൧
ഘൃതയുക്തേനസേവിച്ചാൽ മർച്ഛീഡയൊഴിഞ്ഞുപോം	
18 ജപമുണ്ടാകിലപ്പോഴേ ചുക്കനീക്കി ഷഡംഗവും	൨൨
ജീവന്തികൂട്ടിസേവിച്ചാൽ ജപം നഷ്ടമതാണ്യതും	
* മർച്ഛാനീനോക്കിച്ചെയ്യേണം പാരിച്ചുള്ളതിനൊക്കെയും	൨൩
അതാതു മർച്ഛസൂക്ഷിച്ചിട്ടതിനുള്ള ചികിത്സകൾ	
വഴിയേചെയ്തുകൊള്ളേണം കാലതാമസമെന്നിയേ	൨൪
19 വെള്ളപ്പം ചന്ദനം നല്ലോരമുതും നീലിമൂലവും	
കഷായംവച്ചരിച്ചിട്ടു ഘൃതവും പഞ്ചസാരയും	൨൫
കൂട്ടിക്കൊണ്ടുകടിക്കേണം മർച്ഛീഡയ്ക്കു തൽക്ഷണേ	
20 അശപഗന്ധം ഗന്ധസാരം പൊന്നാങ്ങാണിയുമൊപ്പമായ്	൨൬
ജീവനപഞ്ചമൂലത്തോടൊപ്പംകൊണ്ടുകഷായമായ്	
സേവിക്കാം മർച്ഛീഡയ്ക്കു സിതമേൽപൊടിയായതിൽ	൨൭
21 പുൽപഞ്ചമൂലവുമെന്നു സേവിപ്പാൻ മർച്ഛീഡയിൽ	
മുലപ്പാലെണ്ണയുംകൂട്ടിത്തലയ്ക്കു കഴമ്പിടാം.	൨൮
22 അമുരിൻനീർ കരിക്കിൻനീർ കാഞ്ഞിരപ്പഴനീരുമായ്	
കുളിപ്പഴവുംകൂട്ടി മലരും ചേർത്തരച്ചതു്.	൨൯

സദ്യോവ്രണത്തിൽ രക്തസംഗ്രാഹണത്തിനു മന്ത്രം—“ചെമ്പടുവത്തിപെറാച
മ്മകൾ ചെഞ്ചെലകെട്ടിയടുത്തു ചെംവില്ലെടുത്തു ചെംഞ്ഞൊണ്ടെടുത്തു പൂട്ടേററി ചെ
ഞ്ചെരട്ടുകെട്ടി ചെഞ്ചെരട്ടുനി ചെമ്മലമേൽചെന്ന്”, അമ്മലമേൽനിന്നൊരുമാനൈ
രാനമ്മാനിൻചോര കരിനാരാപ്പറഞ്ഞുവീണ വാറിയാലെപ്പോലെ വാറി വെള്ളതീരം
വാറി ഉള്ളതീരംനില്ക്കുനില്ക്കു സ്വാമിയാണു എൻ ഗുരുവിനാണു” (ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിൽ
നിന്നു) ഷഡംഗം കപരഥം. 1-ാംയോഗം.

* മർച്ഛാനി=തമിഴിൽ ചിന്താർമണിപ്രകാരമുള്ള മർച്ഛചികിത്സ.

ജീവനപഞ്ചമൂലം പുൽപഞ്ചമൂലം (തൃണപഞ്ചമൂലം) ഇവ 73-ാംയോഗത്തിൽ
നോക്കുക. നാലാമരം 112-ാംയോഗം

തലയിൽതേച്ചുകൊള്ളേണം മുട്ട പാരമെടുക്കിലോ
 23 നാൽപാൽമരക്കുഷായത്തിൽ നെയ് കടഞ്ഞതുതേയ്ക്കയും ൩൦
 പ്രമേഹത്തിൻകഴമ്പെല്ലാം നന്നേററം മമ്മപീഡയിൽ
 ഹരിയും പുളിയുംവഴുജ്യം മമ്മപീഡയിലൊക്കെയും ൩൧

ലിംഗരോഗചികിത്സ.

അഷ്ടാദശങ്ങളുണ്ടല്ലോ ലിംഗവ്യാധികളെന്നതിൽ
 അസാധ്യംനാലുനീക്കിട്ടു ചികിത്സിക്കേണമല്ലോയേ ൩൨
 24 കാഞ്ഞിരത്തിനുടെവേരും കപാഥംവച്ചുതിനൊപ്പമായ്
 പാലുംവീഴ്ത്തിട്ടുചെയ്യേണം ധാരനിത്യവുമിങ്ങനെ ൩൩
 'ന്യഗ്രോധാദി' കഷായംകൊണ്ടെന്നും ശോധനചെയ്യണം
 'ജാത്യാദി'ധാരയുംനന്നു സേവിപ്പാൻ 'തിക്തകാദി'യും ൩൪
 25 ചീനപ്പാവുപൊടിച്ച് യഷ്ടീമധുകസംയുതം
 തേനിൽകഴിച്ചുസേവിച്ചാൽ ഔഷ്യംലിംഗരോഗവും. ൩൫
 'തിക്തക'ഞ്ച'മഹാതിക്തം' 'ഗുൽഗുലുതിക്തകം' തഥാ
 സേവിക്കാംലിംഗരോഗത്തിന്നേററവും ഗുണമായ്ക്കും ൩൬
 പാവും'ഗുൽഗുലു'വിത്യാദി സേവിക്കുന്നതിനൊക്കെയും
 പത്മമില്ലെന്നവന്നീടിൽ ഫലമില്ലാതെതീൻപോം. ൩൭

കമ്മവിപാകം പ്രതിവിധി.

ലിംഗരോഗത്തിനുള്ളോരു കാരണംപലതുണ്ടിഹ
 തൻറഭാഗ്യാമുപേക്ഷിച്ചു പരസ്രീസംഗമേതുമ്പോൾ ൩൮
 തനിക്കു വിധിയല്ലാത്ത യോനിയിൽഭോഗമേതുമ്പോൾ
 * ചതുർദ്ദശപാപം കഷ്ടത്തിങ്കൽപറഞ്ഞതും ൩൯
 ലിംഗരോഗത്തിനും മുഖ്യകാരണംതന്നെയാകയാൽ
 കഷ്ടനിഷ്ഠതിയാവോളം നന്നല്ലോലിംഗരോഗകേ. ൪൦

യോനിരോഗചികിത്സ.

വിംശതിയോനിരോഗത്തിന്നിച്ഛാല്ലിയ ചികിത്സയും
 (കഷ്ട)കമ്മനിഷ്ഠതിയുംനന്നു ചെയ്യാൻമത്സ്യജനത്തിൻ്റെ ൪൧
 യോനിയിലർബ്ബിച്ചിട്ടു മാംസംവന്നിങ്ങിറങ്ങിയാൽ
 ശസ്രുക്ഷാരാദികമ്മംകൊണ്ടുഴുക്കിട്ടുതണക്കണം. ൪൨

ന്യഗ്രോധാദിഗണം 125-ാംയോഗം. ജാത്യാദി (൦൮) 124-ാംയോഗം.
 തിക്തക-മഹാതിക്തക-ഗുൽഗുലുതിക്തക ഏതങ്ങൾ 120-ം 121-ം 122-ം യോഗ
 ങ്ങൾ. ഗുൽഗുലുസവസ്ത്വം അമൃതഗുൽഗുലുവും ആകാം. പരിശീഷ്ടം 245-ാംയോ
 ഗം നോക്കുക. * ചതുർദ്ദശപാപവിവരമുലം 2-ാംഭാഗം. 5-ാംഅദ്ധ്യായം 68 മു
 തൽ 75 വരെ ശ്ലോകങ്ങൾ നോക്കുക.

ദൈവികപ്രതിവിധി.

ഭാനുമാലികമ്മങ്ങൾ വഴിപോലെകഴിച്ചു	
ഭത്താവിശ്വരണെന്നോത്തു വഴിപോലെഭജിക്കയും	൪൩
ചെപ്പുമ്പോൾശമനംതന്നെ വരുംയോനിഗഭത്തിന്	
വന്ധ്യതാനിദാനവും ചികിത്സയും.	
നാരികൾക്കാരദോഷങ്ങൾ ഗർഭപാത്രത്തിലുള്ളതും	൪൪
ഭേദതാദ്രോഹവുംക്രൂരീഭ്യേം ഗർഭചിരോധിയാം	
അതിനാൽവന്ധ്യയെന്നുള്ള പേരുമൊന്നുളവാക്കും	൪൫
വന്ധ്യയ്ക്കുഗർഭപാത്രത്തിൽ ദോഷമാരൂപംപറഞ്ഞിടാം	
ഗർഭപാത്രംമുറിഞ്ഞാലും വായുക്കേറിയടയ്ക്കിലും	൪൩
മാംസംവളർന്നുവന്നാലും കൃമിദോഷമതെങ്കിലും	
കാമവേപ്പ്(താപം) കടുത്താലും ഗാത്രമേററും തണുക്കിലും	൪൭
ശുക്ലംതണുത്താൽഗർഭംധരിക്കാതെവരുന്നതും	
അതിന്റെരലക്ഷണംപാർത്തിട്ടതിന്നുള്ളരൂപധർമ്മം	൪൮
പൂർവ്വകമ്മവിചാകത്തിൻ നിഷ്പ്രതിഭാനുമാലവും	
വഴിപോലെകഴിച്ചിട്ടു 'ധാത്രാദി'മൃതസേവയും	൪൯
26 മുക്കായമുക്കരായപ്പിയൊക്കെയിട്ടുകഷായവും	
മൈക്കണ്ണിമാർകുടിപ്പിടിൽ നില്ക്കുംഗർഭവുമുത്ഭവേ.	൫൦
27 ചേരാൽമൊട്ടുംതാമരപ്പു വല്ലിനെല്ലുകരിച്ചതും	
നെയ്യിൽതിന്നുന്നമൈക്കണ്ണിക്കണ്ണിയൊന്നുളവാക്കും	൫൧
28 നിറമൊന്നായപശുവേക്കുന്നപയസാ പിബേത്	
മച്ചിയുംഗർഭമുണ്ടാവാൻ പഞ്ചബാണോത്സവേസുഖം	൫൨
29 മയൂരശിഖിവേരുംതാൻ പുത്തരിഞ്ഞീടെവേരതാൻ	
മുന്നംചൊല്ലിയപാൽതന്നിൽ തിന്നുഗർഭമുളയ്ക്കും	൫൩
ഇങ്ങനെപലതുണ്ടല്ലോ ഗർഭംനില്പാനിതരൂപധം	
അവയെല്ലാം ജപിച്ചിട്ടുണ്ടുതു സ്നാനാദനന്തരം	൫൪
നാരിമാരുക്കുടിപ്പിടിൽ ധരിച്ചിടുന്നുഗർഭവും	
സ്വപ്നയേനമഹാഭാനം വിധിവിസ്താരയുക്തമായ്	൫൫
വഴിപോലെകഴിച്ചിട്ടു ചെയ്യേണംവിപ്രഭോജനം	
ഇങ്ങനെവന്ധ്യകൾക്കുള്ള കർമ്മദോഷങ്ങൾനീക്കിയാൽ	൫൬
ഗർഭമുളയ്ക്കുവാനു നല്ലസന്തതിലാഭമാം	
ഗർഭംതോന്നുന്നനാൾതൊട്ടിട്ടെണ്ണനെയ് പാലിവററിനാൽ	൫൭
തൃപ്തിയായ്ചെയ്തുകൊള്ളേണം ആത്മാവിന്നുദിനംപ്രതി	
പത്തുമാസത്തിലുംഗർഭ രക്ഷയാമരൂപധർമ്മം	൫൮
ക്രമത്താലെകൊടുത്തിട്ടു ഗർഭരക്ഷകൾചെയ്യണം	
30 ഇരട്ടിമധുരം പാൽ നെയ് മധുനാകൂട്ടിനിത്യവും	൫൯

കൊടുപ്പുപ്രസവത്തോളം മുടങ്ങാതെയിരിക്കണം
എന്നാരാപിള്ളക്കൊരിക്കലും വരാദണ്ഡങ്ങളൊന്നുമേ.

൬൦

ഗർഭാതിസാരാദി ചികിത്സ.

31 കുശവൻകൈപിടിച്ചുള്ള മണ്ണൊച്ചുതേനുമായ്
നാലാംമാസേഗർഭിണിമാർസേവിച്ചാൽ ഗർഭരക്ഷയാം

൬൧

32 താമരപ്പൂവിനിതളമെള്ളംകൂട്ടിയരച്ചതു
സിതയുതേനുമൊന്നിച്ചു പാലുംചേർത്തുകടിക്കിലോ
ഗർഭംമുററിവളന്റീടുമലസീടുകയില്ലിതു

൬൨

33 അത്തിവേരുകഷായത്തിൽ ചായില്യംമനയോലയും
ചുട്ടുഭസ്മംകുടിച്ചെന്നാൽ ഗർഭരക്ഷയതാസ്സതം

൬൩

34 ഗർഭമുട്ടിക്കുസേവിപ്പാൻ വിലപമൂലമുശീരവും
മലരുംകൂട്ടിവച്ചുള്ള കഷായംമുട്ടിനാശനം

൬൪

35 വിലപമൂലംകുറഞ്ഞോട്ടിവേരുംപാലിലരച്ചതു്
കുടിച്ചാൽ ഉടനേമുട്ടി ഗർഭിണിക്കുശമിച്ചുപോം

൬൫

36 ഗർഭിണീനാംചിലകുണ്ടാം അതിസാരമതിന്നുടൻ
കൊടിത്തുവകുറഞ്ഞോട്ടി മുസ്സാപാടക്കിഴങ്ങുമായ്
കഷായംവച്ചുസേവിച്ചാൽ ക്രമേണശമനംവരും

൬൬

൬൭

37 നീരുണ്ടായിവരുന്നാകിൽ അരച്ചതമിഴാമവേർ
ഗുളംകൂട്ടീടുസേവിച്ചാൽ നീരുനന്നായ ശമിച്ചുപോം
എട്ടാംമാസത്തിൽ മുദുവായ് വിരേചിപ്പിക്കയുംഗുണം

൬൮

38 തമിഴാമയുടേവേരും ദശമൂലവുമൊപ്പമായ്
കഷായംവച്ചുസേവിച്ചാൽ വീക്കംപോംഗർഭിണിക്കതു
സൂക്ഷ്മാദികൾജപിപ്പിച്ചും ഘൃതംസേവിച്ചുകൊൾകയും
തിങ്ങളൊമ്പതുചെന്നാലും മദ്ധ്യേമദ്ധ്യേവിരേചനം

൬൯

൭൦

39 ചെയ്തയും നൊങ്ങണംപുല്ലിൽ സിലാമൊണ്ണതേയ്ക്കയും
പീഡകൂടാതെപെററീടും സുഖമായിടുഗർഭിണി.

൭൧

ബാലപീഡയും തൽപരിഹാരങ്ങളും.

ചെറുവീണാലുടൻതന്നെ ബാലപീഡകളുള്ളതു്
പ്രയോഗസാരമെന്നുള്ള ശാസ്ത്രത്തിങ്കലതൊക്കെയും

൭൨

ദേവതാനാമവുംഭോഗ ചോഷ്ടയുംബലികർമ്മവും

൭൩

മന്ത്രയന്ത്രചികിത്സാദി ക്രമത്താലെപറഞ്ഞിടും

അതുകൊണ്ടുചികിത്സിച്ചു കൊള്ളേണംബാലപീഡയിൽ

൭൪

ബാലമൃത്യുവിനങ്ങളല്ലോ ഹേതുവുംപലജാതിയാം

രജോദോഷങ്ങളെക്കൊണ്ടുമച്ഛന്നമേമടേദോഷവും

൭൫

അരിഷ്ടദോഷവുംഭ്രാന്തദോഷവും ഭൂതബാധയും

പിതൃശാപങ്ങളുംസപ്തശാപവും ബാലപീഡകൾ

൭൬

ഇങ്ങനേപലതുണ്ടെന്നാൽ പന്തിരണ്ടുവയസ്സോളം

നിശ്ചയിച്ചിടരുതാർക്കും ബാലന്മാരുടെജീവനെ	91
ബാലഗ്രഹാബ്ധബലിയും പുജാഹോമാദികർമ്മവും	
“മൃത്യുഞ്ജയഹൃദം”പിന്നെ “യഷ്ടകാപവ്ണാദി”യും	92
“തില[ബാല]ഹോമ”ങ്ങളും“സപ്തശാന്തി”യും“ശ്രാദ്ധകർമ്മ”വും	
ശംഖാദിഷേകവുംധാരാനൈവിളക്കെണ്ണയാടുക	93
പാൽപായസംനിവേദിക്ക ശർക്കരപ്പായസംതഥാ	
ശ്രാദ്ധംമുട്ടാതെചെയ്യേണം പിതൃപ്രീതിവരുത്തുവാൻ	94
ശ്രാദ്ധമോരാതെയുട്ടീട്ടു[യിട്ടിട്ടു] കിടക്കുന്നതിനൊക്കെയും	
വാവുട്ടഥകഴിപ്പിച്ചു തിലഹോമാദികർമ്മവും	95
വഴിപോലെകഴിപ്പിച്ചു “ക്ഷേത്രപിണ്ഡം”കഴിക്കയും	
അശ്രദ്ധിപന്നനീചത്തിൽ ചേർന്നിട്ടുള്ളപിതൃക്കളെ	96
ശ്രദ്ധിഹോമംകഴിച്ചിട്ടു ചെയ്യേണംതിലഹോമവും	
വക്തവ്യത്തിൽമമാടിട്ടു വാവുതോരുംബലിക്രിയ	97
ചെയ്തുകൊള്ളുകയുംവേണം പിതൃപ്രീതികരത്തിന്	
ഇങ്ങനെയുള്ളകർമ്മങ്ങൾ വഴിപോലെകഴിച്ചഥ	98
ചികിത്സാദികൾചെയ്യേണം ബാലമൃത്യുവാഴിഞ്ഞുപോം	
ബാലന്മാർക്കുള്ളശുദ്ധയുക്ത പക്ഷിപീഡയുക്തമുള്ളൊരു	99
പ്രയോഗങ്ങൾചുരുക്കിട്ടു പറയാംദൃഷ്ടമായവ	
40 അതിബാലർക്കുച്ചിട്ടു കൊടുപ്പാനുള്ളൊരുഷധം	100
കച്ചോലംജാരിഫലവും വയമ്പുംകടുരോഹിണി	
യഷ്ടിമാശിക്കയുംകൂട്ടി മുലപ്പാലിലെച്ചതു്	101
കുറഞ്ഞൊന്നുകൊടുക്കേണം മുട്ടാതെദിവസംപ്രതി	
41 വെള്ളവേരമുവന്നുള്ളിയരിഞ്ഞിട്ടിട്ടുകാച്ചിയാൽ	102
ദീപതൈലംകൊണ്ടുനിത്യ മുച്ചിതോരാതറയ്ക്കണം	
ഉഴിഞ്ഞിടുകയുംപിന്നെ ബാലരക്ഷകൾചെയ്യയും	103
42 സർപ്പംകിഴിക്കെട്ടിട്ടു തലയ്ക്കൽവെച്ചുകൊള്ളുക	
കടുകിട്ടപുകച്ചുള്ള ശീലതന്നിൽകിടത്തുക	104
ക്ഷീരാവത്തമിതിച്ചൊന്നതത്രയുംമതിയായ്ക്കും	
ക്ഷീരാവത്തനമ്നമെന്നാൽ ശുദ്ധപീഡയുക്തപാഥവും	105
ഐചിത്ര്യമോത്തുചെയ്യേണം ഏതതെലാദിയൊക്കെയും	
43 പുറത്തിക്കായിടിച്ചിട്ടു മോരിൽനന്നായ്”പിഴിഞ്ഞതു്	106
നാഴിനിരിന്നുമുഴക്കു് തേങ്ങാപ്പാലുംകലർത്തിൽ	
തേങ്ങാനെയ്യമിതിൻചണ്ണം കാച്ചിവെച്ചിട്ടുസേവയേതു്.	107

മൃത്യുഞ്ജയഹോമവിവരം 1-ാംഭാഗം 4-ാംഅദ്ധ്യായം 26 മുതൽ 41 വരെ ശ്ലോകങ്ങൾ നോക്കുക. അഷ്ടകാപവ്ണാദി മാറം 117 മുതൽ 138-ാംശ്ലോകങ്ങൾവരെ. തിലഹോമം 63 മുതൽ 79 വരെ ശ്ലോകങ്ങൾ. സപ്തബലി 47 മുതൽ 56 വരെ ശ്ലോകങ്ങൾ. ശ്രാദ്ധകർമ്മം 57 മുതൽ 62 വരെ ശ്ലോകങ്ങൾ. ക്ഷേത്രപിണ്ഡം 80 മുതൽ 102 വരെ ശ്ലോകങ്ങൾ നോക്കുക.

പരിശിഷ്ടം

ജപരചികിത്സ

[ഇതിൽ പേരുകാണിച്ചിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥാന്തരങ്ങളിലെ യോഗങ്ങൾ.]

നതപാ മത്കലദൈവമാർയുമഖിലാഭീഷാത്മസന്ദായകം
തതപാത്മാനമചിന്ത്യസതപമഹസം ശ്രീനീലകണ്ഠം ഗുരും
'ഭണ്ഡാരാലയ' വൈദ്യനായകമഹാനാരായണാസൂത്രീതം
വ്യഖ്യാസ്യേച്ഛിതവൈദ്യസംഗ്രഹമഹം കൊല്ലവാശാഖേഽല്ലധീഃ
മ. ഷഡംഗം കഷായം.

ഘനചന്ദനശുണ്ഠിപ്പൂർണ്ണ പപ്പടോശീരസാധിതം
തോയമുദ്രിക്തപിത്താപ്തം പാചനം തുട്ജപരാപഹം.

സാരം—മുത്തക്കക്കിഴങ്ങു്, ചന്ദനം, ചുക്കു്, ഇരുവേലി,
പപ്പടകപ്പല്ല്, രാമച്ചാ ഇവ സമം കഷായംവെച്ചു സേവിച്ചാൽ
പിത്താധികമായ അതിസാരാദികളേയും ദാഹജപരത്തേയും പിത്ത
ത്തേയും ശമിപ്പിക്കും. ദോഷപാചനവുമാകുന്നു.

“ശീതം തേഭ്യോഹിതം” എന്നു പറഞ്ഞിനു്, ജപരം, സർവാംഗ
സന്താപം, അതിസാരം, വിഷമദ്യജ്ജപരം, ക്ഷയം, ക്ഷയം, രക്ത
പിത്തം, ഭ്രമം മുതലായവ ഉള്ളവർക്കു് ഹിതമാകുന്നു എന്നാൽ.

൨. ദശമൂലകഷായം.

ദശമൂലവൃഷാശുണ്ഠീ കപാഥോ ജീരകസായുതഃ
വാതപിത്തശ്ലേഷ്മജ്ജ്വർത്തിം ക്ഷിപ്രമേവ വ്യപോഹതി.

സാരം—കൂവളവേരു്, കുമിഴിൻവേരു്, പാതിരിവേരു്, വയ്യാ
ഴാന്തവേരു് (ഇതിനു് പലകപ്പച്ചയാനി, കൊഞ്ഞാണി എന്നു ദേശ്യ
നാമങ്ങൾ ഉണ്ടു്) മുത്തവേരു്, ഓരിലവേരു്, മൂവിലവേരു്,
ചെറുവഴുതിനവേരു്, വെറുവഴുതിനവേരു്, തൈരിഞ്ഞിൽ, ആട
ലോടകവേർ ഇവ കഷായംവെച്ചു് ജീരകപ്പെടി മേമ്പൊടിചേർത്തു
സേവിക്ക. ത്രിദോഷജമായ ജപരം ശമിക്കും.

൩. ദാരുനാഗരാദികഷായം.

ദാരുനാഗരഭൂനിംബ ധാന്യവാശാകലിംഗകൈഃ
ഗജാഹപാദശമൂലാബ്ജൈ മൃത്യുകല്പം ജപരം ജയേത്.

സാരം—ദേവതാരം, ചുക്കു്, പുത്തരിച്ചുണ്ടവേർ, കൊത്തമ്പാ
ലരി, ആടലോടകവേർ, കടകപ്പാലയരി, ആനത്തിപ്പലി, ദശമൂലം,

മുത്തങ്ങൾ ഇവ സമം കാഷായംവെച്ചു സേവിച്ചാൽ മൃത്യുകല്പമായ ജ്വരവും ശമിക്കും.

൪. മരിന്നോതഭവാദികഷായം.

മരിന്നോതഭവാവൃഷകിരാതകപുഷ്പാന്നാം
ശുണ്ഠിപ്പാലാഹകയവാഷകയോഃ ക്രമേണ
ഏകദയത്രിതയഭാഗകൃതഃ കഷായഃ
സമുർദ്ദ്ധിതജ്വരമപോഹതി സന്നിപാതം.

സാരം—ചിററമുത്ത്, ആടലോടകവേൽ, കിരാതകം=പുത്തരിച്ചുണ്ടവേർ (കിരിയാഞ്ഞെന്നും പടർച്ചുണ്ടവേർ എന്നും മതാന്തരങ്ങൾ) പപ്പടകപ്പല്ല് ഇവ ഓരോകഴഞ്ഞ്, ചുക്ക് രണ്ടുകഴഞ്ഞ്, മുത്തങ്ങൾ, കൊടിത്തൂമ്പവേർ ഇവ മൂന്നു കഴഞ്ചുവീതം, ഈ കഷായം സന്നിപാതജ്വരത്തെ മുർദ്ദ്ധിച്ചു അവസ്ഥയിലും ശമിപ്പിക്കും.

൫. രാസ്താശുണ്ഠിപ്പാദികഷായം.

രാസ്താശുണ്ഠിപ്പാദികഷായം സഹചരജലധാത്വീരപതമ്വാശതാഹൈപസ്തികതാ കച്ഛുരധാശാത്രിലരിപുസന്ദിതൈഃ പഞ്ചമൂലഭവേന ഏദിർഭവൈഃ കഷായസ്തപരിതമപഹരേത് പീതമാത്രപ്രഭാവോത്മന്യാസ്തംഭോത്രാപുഷിജ്വരപിടകകീസന്ധിസർവാംഗപീഡാഃ

൬. ദശമൂലദുരാലഭാദികഷായം.

ദശമൂലദുരാലഭാഗുഡുചീ വൃഷവിശ്വാബുധകിരാതപുഷ്പാന്നാം വിനിഹന്തി ശൃതം കഷായതോയം കഫചാതോത്തരസന്നിപാതം ജ്വരം.

സാരം—ദശമൂലം (രായോഗത്തിലെ ആദ്യത്തെ ധ്രുവമെന്നു കൾ) കൊടിത്തൂമ്പവേർ, ചിററമുത്ത്, ആടലോടകവേൽ, ചുക്ക്, മുത്തങ്ങൾ, പുത്തരിച്ചുണ്ടവേർ (രായോഗത്തിൽ മരിന്നോതഭവാദിയിൽ മതാന്തരങ്ങൾ കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്) പപ്പടകപ്പല്ല് ഈ കഷായം കഫചാതപ്രധാനമായ സന്നിപാതജ്വരത്തെ ശമിപ്പിക്കും. ഇതിൽ സന്നിനായകവും വെള്ളക്കൊട്ടവുമൊക്കെ ചേർത്തു കഷായംവെക്കണം.

൭. കൃഷ്ണാദിമൂണ്ണം.

കൃഷ്ണാദിക്കവിധൻപിന്നെ കഴഞ്ചുലമതായ് വരും
ജാതീഫലംകഴഞ്ചൊന്നു കിരാന്യുണ്ടുനിഷ്കവും
കഴഞ്ചുമൂന്നുകണയും അജമോജാചതുഷ്കവും
ജീരകംപഞ്ച കഞ്ചാവിന്നാരവേണംകഴഞ്ചുകൾ
ഇവയൊക്കെപ്പൊടിച്ച് മവർപ്പൊടിയുമൊപ്പമായ്
സിതയുമ്പേർത്തുമധുവിൽ സേവിച്ചാൽ വാന്തിനിന്നുപോം.

കണ്ഠ=തിപ്പിലി. അജമോജാചതുഷ്കം=4 കഴഞ്ചു അയമോദകം. സിത=പഞ്ചസാര. മധു=ചെറുതേൻ. വാന്തി=മർദ്ദി മഗധജാദിമൂണ്ണം ഇതിന്റെ സ്ഥാനത്തു ചിലർ കല്പിക്കുന്നുണ്ട്. മഗധജാദിമൂണ്ണം.

മഗധജയാത്രീശുണ്ഠീ-മധുകാഞ്ചനഗൈരികൈസ്തല്യഃ
തുല്യഃശർക്കരലാജൈർമധുനാ വിലിഹേദപമീഹിക്കി

സാരം—ചെറുതിപ്പിലി. നെല്പിക്കാത്തോട്, ചുക്കു, അരിമധുരം, അഞ്ചനക്കല്ല്, കാവിമണ്ണ് ഇവ സമം പഞ്ചസാരയും മലർപൊടിയുംകൂടി മേൽപറഞ്ഞവയ്ക്കു സമം മൂണ്ണമാക്കി യോജിപ്പിച്ചു തേനിൽ കഴച്ചു സേവിക്ക. മർദ്ദിയും ഇക്കിളും ശമിക്കും. വൃ കച്ചുരാദിമൂണ്ണം.

കച്ചുരം ധാത്രിമഞ്ജിഷ്ഠാ യഷ്ടിദാരുഹിമദപയം
കന്നാരം കന്മദം വേധീ രോഹിണീ കൃഷ്ണജീരകം
രാസ്താ ച തിന്ത്രിണി സിരാ ശാരിബാ കങ്കമം തഥാ
സഞ്ജന്ദവാരിവാഹഞ്ച കണ്ടിവെണ്ണ ബലാശിഹാ
ലാജം കൗന്തി ജലോശീരമാമയം സന്നിനായകം
കരപ്പം കാവിയം ജാതീഫലഞ്ച സമഭാഗികം
സ്തന്യേ പിഷ്ടാ ലിപേന്മുഖ്നി വാതപിത്തശിരോരജം
ജപരം ബുദ്ധിഭ്രമം ഹിഡ്ഢം നേത്രരോഗഞ്ച പീനസം
കഫഞ്ച കണ്ഠരോഗഞ്ച സന്നിപാതന്നിഹന്തി ച

സാ—1 കച്ചോലം 2 നെല്പിക്കാ 3 മഞ്ചട്ടി 4 അരിമധുരം
5 ദേവതാരം 6 ചന്ദനം 7 രക്തചന്ദനം 8 കന്നാരം 9 കന്മദം
10 സഹസ്രവേധി 11 കടുകുരോഹണി 12 കരിംജീരകം 13 ചിരരത്ന
14 പുളിയിലഞ്ചരമ്പു 15 നരനീണ്ടിക്കിഴങ്ങ് 16 കങ്കമ
പ്പൂവു 17 ചെഞ്ചലും 18 കർപ്പൂരം 19 മുത്തങ്ങ 20 കണ്ടിവെണ്ണ
21 കറുത്തോട്ടിവേർ 22 മലർ 23 അരേണകം 24 ഇരുവേലി
25 കൊട്ടാ 26 സന്നിനായകം 27 അവിയൻ 28 കാവിമണ്ണ്
29 ജാതിക്കാ ഇവ സമമായെടുത്തു പൊടിച്ചു മൂലപ്പാലിൽ അരച്ചു
തലയിൽ തളമാക്കി ഇട്ടാൽ വാതപിത്തജമായ തലവേദന പനി
ബുദ്ധിഭ്രമം ഇക്കിൾ നേത്രരോഗം പീനസം കഫം കണ്ഠരോഗം
സന്നിപാതം ഇവ ശമിക്കും.

കച്ചുരാദിമൂണ്ണം (൨)

മേൽപറഞ്ഞ യോഗത്തിലെ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11
14, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25 ഈ നമ്പർ ഇട്ടിട്ടുള്ള

മരുന്നുകളും രാമച്ചവും മുലപ്പാലിൽ അരച്ച് തളമാക്കി തലയിൽ ഇടുക. കഠിനമായ പനി, നേത്രരോഗങ്ങൾ, ബുദ്ധിഭ്രമം, തലവേദന മുതലായവ ശമിക്കും ഇതും വേറെ ഒരു കച്ചുരാദിയോഗം തന്നെ.

കച്ചുരച്ചുണ്ണം (൩)

കച്ചോലം, നെല്പിക്കാത്തോട്, പുളിയിലത്തരമ്പ്, കുറുന്തോട്ടിവേർ, മലർ, രാമച്ചം, മുത്തങ്ങ ഇവ തേങ്ങാപ്പാലിൽ പുഴുങ്ങി അരച്ച് മുലപ്പാലുപേര്ത്ത് തളമാക്കി തലയിൽ ഇടുക. തലവേദന രക്തകോപം മുതലായവ ശമിക്കും ഇത് വേറൊരു കച്ചുരാദിതളം. **൯. രാസ്സാദിച്ചുണ്ണം.**

രാസ്സാമുക്കിരദേവദാരുകടുകാ ചെമ്പായചെഞ്ചല്യവും കൊട്ടം നല്ലവയമ്പു ഗൈരികനിശാ യഷ്ടീബലാമുസ്തയും ച്യോഷം പൂതി സഹസ്രവേധി സജലം സോശീരകം ഫേനകം ശ്രീകണ്ഠാ / ഇരുതിന്ത്രിണീഭൂ നിരാ സഞ്ചൂർണ്ണ സർവ്വംസമം ഏരണ്യോത്ഭവതൈലത്തോ നെറുകയിൽപൂശീടിനാലാശുപോം അപ്പോഴേ കൊടുത്തായ സന്നികര ശിരസ്സോടുഞ്ച നീർവീഴ്ചയും

സാരം— ചിററത്ത, അമുക്കരം, ദേവതാരം, കടുകുരോഹണി, സന്നിനായകം, ചെഞ്ചല്യം, കൊട്ടം, വയമ്പ്, കാവിമണ്ണ്, മഞ്ഞൾ അതിമധുരം, കുറുന്തോട്ടിവേർ, മുത്തങ്ങ, ത്രികടുക, പൂതവൃക്ഷം, സഹസ്രവേധി, ഇരുവേലി, രാമച്ചം, കടൽനര, കണ്ടിവെണ്ണ, കാരകിൽ, പുളിയിലത്തരമ്പ് ഇവ സമം പൊടിച്ചു ആവണക്കെണ്ണചേർത്തു നീരുത്തു ശിരസ്സിലിടുക. സന്നി തലവേദന നീർവീഴ്ച ഇവ ശമിക്കും.

സന്നിപാതചികിത്സ

൧൦. ബ്രഹ്മീദ്രാക്ഷാദികപാഥം.

ബ്രഹ്മീദ്രാക്ഷാജലധരവചാഭീരുശമ്യാകതിക്താ പത്മ്യാ ധാത്രികലിതരുബലാ നിംബകോശാതകീഭിഃ ഭൂനിംബംവ്യോഷ്ഠവഹ്നീസുരതരുസഹിതംപഞ്ചമൂലദ്രവേന കപാഥം പീതം സകലപവനവ്യാധിരുശാഹഹന്ത്രി.

സാരം—ബ്രഹ്മീ, മുന്തിരിങ്ങ, മുത്തങ്ങ, വയമ്പ്, ശതാവരി കിഴങ്ങ്, കൊന്നത്തൊലി, ചെറുവഴുതിനവേര, ത്രിഫലത്തോട്, കുറുന്തോട്ടിവേര, വേപ്പിൻതൊലി, പുട്ടൽപീരം (പടവലം എന്നു മതാന്തരം) പുത്തരിച്ചുണ്ടവേർ, ത്രികടുക, കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങ്, ദേവതാരം, ദശമൂല ഇവ കഷായംവച്ചു സേവിക്ക. എല്ലാ വായുക്കളും, വേദന, ജ്വരം ഇവയും ശമിക്കും.

൧൧ ആനന്ദഭൈരവൻ ഗുളിക.

പൊൻകാരം കായവും നാഭിമുളകും തിപ്പലീ തഥാ
നാരങ്ങാനീർ പിഴിഞ്ഞിട്ട് അരച്ചിട്ടങ്ങുണക്കുക
പിന്നെ നന്നായുണക്കിട്ടു തദ്രസേ പാനമാചരേത്
ആനന്ദഭൈരവൻ നാമം സന്നിപാതജപരാപഹം.

നാഭീ=വത്സനാഭി. തദ്രസേ=(ഇവിടെ) നാരങ്ങാനീരിൽ.

൧൨ സന്നിപാതഭൈരവം (സന്നിപാതാന്തകം) ഗുളിക.

ത്രിഫലാഗന്ധകം വ്യോഷം പാരതം കൃഷ്ണജീരകം
തുല്യം കൂട്ടിയുരുട്ടേണം നാരങ്ങാരസപേഷിതം
സന്നിപാതാന്തകം നാമം ഏതത് സൗഖ്യകരം പരം.

സാ—ത്രിഫലത്തോട്, നെല്പിക്കാ, ഗന്ധകം, രസം, ത്രിക
ടക്, കരിഞ്ജീരകം ഇവ സമം നാരങ്ങാനീരിലരച്ച് നിഴലുണക്കി
സേവിപ്പിക്കു സന്നിപാതജപരം ശമിക്കും.

൧൩ വാതരാക്ഷസഗുളിക.

ഹരിതാലശിലാരോചമയസ്കാന്തഞ്ച ചാലിയം
അമൃതം പിപ്പലീതുല്യം ജംബീരരസപേഷിതം
ഛായാ ശുഷ്കാനിഗുഞ്ജാനി ഭഗാംരൂപിദ്യാം ശുതേ പുനഃ
അശീതി വാതശമനം വാതരാക്ഷസനാമകം.

സാ—അരിതാരം, മനയോല, ഗോരോചന, അയസ്കാന്തം,
ചാലിലും, വത്സനാഭി, (ചിററമുത് എന്നു പക്ഷാന്തരം) ചെറുതി
പ്പലി ഇവ സമം നാരങ്ങാനീരിൽ അരച്ച് കുന്നിക്കുരു വലിപ്പത്തിൽ
ഗുളികയാക്കി നിഴലുണക്കി ദശമൂലക്കുഷായത്തിൽ സേവിക്ക. വാ
തം എണ്ണതും ശമിക്കും.

൧൪ ചിന്താമണി ഗുളിക.

അയസ്കാന്തം ശിലാതുത്ഥഞ്ചതുക്ഷാരാശ്ച മൃതം സമം
രോഹിണീനാം ചതുർന്നിഷ്കമിന്ദുനിഷ്കഞ്ച വാളകം
ത്രിനിഷ്കം സുതസംയുക്തം സുതാംശത്രിഗുണോഷണം
ആഖോസ്ത വിഷമേകാംശം ഗംഭീരസ്വരസേന ച
നികംഭ്യുത്തസ്വരസേ നീലിനീസ്വരസേന വാ
സപ്താഹം ഖലപയോ പിഷ്ടവാ ഛായാശുഷ്കന്തു കാരയേത്
തദപസുകപാഥസംസേവ്യമഖിലാമയനാശനം
ത്രിവിധം ജാതകം ജൂത്തിസന്നിപാതം ത്രയോദശാൻ
അശീതി വാതജാൻ രോഗാൻ ദശമൂലശുതേപി വാ

ഗുണോഽപ്യം ഭിഷജാം ദൃഷ്ടം ചിന്താമണിരിതിസ്മൃതം
പാഥം ഗുപ്തം ശ്രോത്വം കരേ യുതപാ ഭിഷഗപരഃ

സാ—സൂചികാന്തം, മനയോല, തുത്തു, ചീനക്കാരം, വെങ്കാരം, പൊരികാരം, ചവക്കാരം (ഇവ നാലും ചതുഷ്കാരങ്ങൾ) ഇവ സമം. കടുകരോഹണി ര് കർപ്പരം ധ നീർവാളം (തോടും നാളവും കളഞ്ഞു) ധ രസം (ശുദ്ധിച്ചെഴുത്ത്) ന ത്രികടക് ന് എലിപ്പാഷാണം ധ ഇങ്ങനെ കഴിഞ്ഞുകൊ. കുമിഴിൻ നീർകഷായത്തിലും, ശിവതക്കഷായത്തിലും, ഉമ്മത്തിലനീരിലും, (അല്ലെങ്കിൽ അമരിയിലനീരിലോ അരച്ചു) എഴുടിവസം അരച്ചു ഗുളികയാക്കി കന്നി കരുപ്രമാണം നിഴലുണക്കി താർതാവൽ കഷായത്തിൽ എല്ലാരോഗങ്ങൾക്കും, ദശമൂലക്കഷായത്തിൽ വാതരോഗങ്ങൾക്കും സേവിക്ക. അനുപാനവിശേഷത്താൽ സന്നിപാതം മുതലായ എല്ലാ രോഗങ്ങൾക്കും നന്നു്.

൧൫ ലോഹിതാഞ്ചാടി തൈലം.

ലോഹിതാഞ്ചം ഹരിദ്രേ ഭേദ ശംഖിനീ കൃഷ്ണജീരകം
ശാരിബാ ചന്ദനം കഷ്ണം സൈന്ധവം തൃപ്പുഷണം വചാ
ഏതൈവാശാരസേ സിദ്ധം സസ്തം തൈലമുത്തമം
പാനാഭ്യഞ്ജനനസ്യേശ്വ സന്നിപതജപരാപഹം.

സാ—നീറ്റിൻമുട്ട (വിശിരിൻമുട്ട) മഞ്ഞൾ, മരമഞ്ഞൾതൊലി, ശംഖുപുഷ്പവേരു, കരിഞ്ജീരകം, നറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങു, ചന്ദനം, വെള്ളക്കൊട്ടം, ഇതുപ്പു, ചുങ്കം, മുളക്, ചെറുതിപ്പലി, വരമ്പു് ഇവ സമം ആടലോടകത്തിലനീരിൽ അരച്ചുകലക്കി, എണ്ണയും സമം മുലപ്പാലുംചേർത്തു കാച്ചിയരിച്ചു തേയ്ക്കുക, സേവിക്ക, നസ്യം ചെയ്തു; സന്നിപാതം ശമിക്കും.

൧൬ വെങ്കാരാദിഗുളിക.

വെങ്കാരം വെള്ളിയും പൊന്നും മൗക്തികം രുദ്രലോചനം
വിദ്രുമം രുദ്രബീജഞ്ച കലശ്രംഗോപകല്പകം
കാളാനസാരി മധുകം ഗന്ധധാരം സമാംശകം
ആദ്രകസ്വരസേ പിഷ്ടപാ നിററുംകൂട്ടപിഴിഞ്ഞതും
ഭൂനാഗകപാഥവും കൂട്ടിയരച്ചിട്ടു കരേക്കരേ
സേവിച്ചാൽ ജപവും സന്നിപാതവും വിഷമജപം
സർവരോഗങ്ങളും തീരുമിതിനാലെന്നു നിണ്ണയം.

സാ—വെങ്കാരം, വെള്ളി, പൊന്നു്, മുത്തു്, രുദ്രാക്ഷം (ഗോരോചന എന്നു് രുദ്രലോചനപദത്തിനർത്ഥം പറഞ്ഞുകാണുന്നതു്

ശരിയല്ല) പവിഴം, രസം, കലങ്കൊമ്പ്, ചെറുതിപ്പലി, ഉലുവാ, എരട്ടിമധുരം, ചന്ദനം ഇവ സമം, ഇഞ്ചിച്ചുറ്റിലും നീറ്റിൽമുട്ട പിഴിഞ്ഞ നീരിലും, കഴിയിരക്കുഷായത്തിലും, അരച്ചുവച്ചിരുന്ന് അല്ലാലമായിക്കൊടുക്കുക. (ഇത് ഗുളികയാക്കി സൂക്ഷിക്ക.) ജപരം, സന്നിപാതം, വിഷമജപരം, മറ്റു ഉപദ്രവരോഗങ്ങൾ ഇവ ശമിക്കും. ൧൭. സ്വയമഗ്നിഗുളിക.

നീവാളക്കുരു, മനയോല, വെങ്കാരം, പൊന്നരിതാരം ഇവ ഓരോന്നും തുളിച്ചെടുത്തത് രസഭസ്മം, കന്മദം, ഇതുപ്പ്, ത്രികടുക, കായം, ചെറുതിപ്പലി, കരിഞ്ചീരകം ഇവ സമം ചെറുനാരങ്ങാ നീരിൽ ൧൭ നാഴികനേരം അരച്ചു കരുമുളകുപ്രമാണം ഗുളികയാക്കി നിഴലുണക്കി ചുക്കുകുഷായത്തിൽ സേവിപ്പിക്ക. കഠിനമായ ജപരരോഗം ശമിക്കും.

൧൮. ഏലാദിചൂണ്ണം (ചർദ്ദി മുതലായവയ്ക്ക്)

ഏലാതപങ്ക്താഗകസുമതീഷ്ണകൃഷ്ണാമഹാഷഡൈഃ
ഭാഗവുലംക്രമാച്ചൂണ്ണം നിഹന്തി സമശക്തം
പ്രസേകാരുചിരൂത്പാർവ്വചർദ്ദി കണ്ഠാമയാപഹം.

സാ—ഏലം ൧. എലവർണ്ണം ൨. നാഗപ്പ ൩. കരുമുളകു ൪. തിപ്പലി ൫. ചുക്ക് ൬. ഇങ്ങനെ കഴഞ്ചുകൾ പൊടിച്ചു ൨൧ കഴഞ്ചു പൊടിപ്പഞ്ചസാരയും ചേർത്തു നേർമ്മിച്ചു സേവിക്ക കഫപ്രസേകം, അരുചി, ഹൃദ്രോഗങ്ങൾ, പാർവ്വവേദന, ചർദ്ദി, കണ്ഠരോഗങ്ങൾ ഇവ ശമിക്കും.

മേൽപറഞ്ഞവ യഥാക്രമം ൧-൨-൪-൮ ഇങ്ങനെ ഇരട്ടിച്ചും പ്രയോഗിക്കാറുണ്ട്.

൧൯. അശ്വഗന്ധാദിചൂണ്ണം.

ഭൂഗപം നാഗം തഥൈലം മരിചമഗധജം നാഗരം വാജിഗന്ധം
ഭൂഗപഞ്ചാപ്യേകഭാഗം ദപയമപികസുമം ദ്രാമഡീവേദഭാഗം
മാരീചഞ്ചാഷ്ടഭാഗം മഗധജമധുനാ ഷോഡശഞ്ചൈവഭാഗം
ദപാത്രിംശത് ശ്യാഗിവേരം ചതുരധികയുതം വാജിഗന്ധഞ്ചഷഷ്ടിഃ
ഏതത്തൽ സൂക്ഷ്മച്ചൂണ്ണം സമസിതമധികം ശ്ലേഷ്മാമാരീകൃമിഹ്ലം
വാതഹ്ലം പാണ്ഡുഗുന്മക്ഷയമപിഗുദജാരോചകാജീണ്ണതുലാൻ
ഹന്തി ശ്വാസഞ്ചമിക്കാം ജപരഹരമുദിതം ഭാഷിതം പുഷ്പപാദൈഃ

സാ—ഗ്രാമ്പൂ ൨. നാഗപ്പ ൧. ഏലത്തരി ൪. കരുമുളകു ൮. തിപ്പലി ൧൬. ചുക്ക് ൩൨. അമുക്കരം ൬൪. ഇങ്ങനെ കഴഞ്ചുകൾകണ്ടു നല്ലപോലെ പൊടിച്ചു ശീലവടികൊണ്ടു ൧൨൮ കഴഞ്ചു പഞ്ചസാരചേർത്തു സേവിച്ചാൽ ശ്ലേഷ്മാവ്, കൃമി,

൯൮

ചികിത്സകചിന്താമണി

വാതം, പാഞ്ച, ഗുണം, ക്ഷയം, അർസ്സ്, അരോചകം, അജീർണ്ണം, ശുല, ശ്വാസം, ഇക്കിര, ജ്വരം ഇവ ശമിക്കും.

൨൦. കർപ്പൂരാദിചൂണ്ണം (൧)

കർപ്പൂരചോചതക്കോല ജാതീഫലദലാഃ സമാഃ
ലവംഗനാഗമരിച കൃഷ്ണാശുണ്ഠീവിവർ്ഭിതാഃ
ചൂണ്ണം സിതം സമം ഏദ്യം രോചനം ക്ഷയകാസജിത്.

സാ—കർപ്പൂരം, ഏലത്തരി, തക്കോലം, ജാതിക്കാ, പച്ചില
ഇവ സമം ഇലവർണ്ണം, നാഗപ്പ, ചുക്ക, മുളക്, തിപ്പലി ഇവ
(ആദ്യംപറഞ്ഞവ ഏല്യാംകൂടി ഒരു കഴഞ്ചായാൽ) ഇലവർണ്ണം ൨.
നാഗപ്പ ൩. ചുക്ക ൪. മുളക് ൫. തിപ്പലി ൬. ഇങ്ങനെ കഴഞ്ചു
കൾ) പൊടിയാക്കി സമം പഞ്ചസാരയുചേർത്തു സേവിക്ക. തുചി
ഉണ്ടാക്കും. ക്ഷയകാസങ്ങളെ ശമിപ്പിക്കും.

൨൧. കർപ്പൂരാദിചൂണ്ണം (൨)

കുരുമുളക്, ചീനമുളക് ഇവ വ എണ്ണവീതം പാച്ചേററി
ചേർത്തൊലി കഴഞ്ചു ൨ ഏലത്തരി, ജാതിക്കാ, കച്ചോലം, ഇല
വർണ്ണം, ത്രികടക് ഇവ ൨ കഴഞ്ചുവീതം നേക്കുപ്പൊടിച്ചു
വ പണമിട പച്ചക്കർപ്പൂരംകൂടിച്ചേർത്തു നേപ്പിച്ചു സേവിക്ക.
സമം പഞ്ചസാര കൂട്ടിക്കൊറുക. നെല്പിക്കാപ്രമാണം സേവിക്ക
ണം. ക്ഷയം, പുരാണജ്വരം, ചുമ, തലവേദന, നേത്രരോഗങ്ങൾ
ഭവനമില്ലായ്മ മുതലായവ ശമിക്കും.

൨൨. നാഗരാദികഷായം.

നാഗരാമൃതഹരീതകീകൃമാത് നാഗഹസ്തനയനാംബ്രിഭാഗശഃ
സാധുസിലമുദകംസശർക്കരം നാശയത്യഖിലദോഷജം ജ്വരം.

സാ—ചുക്ക കഴഞ്ചു ൨. ചിററമുതു കഴഞ്ചു ൬. കടക്കാത്തോട്ട
കഴഞ്ചു ൪. ഇവ കഷായംവെച്ചു പഞ്ചസാരചേർത്തു സേവിക്ക.
ത്രിദോഷജമായ ജ്വരത്തിനും നന്നു്. മലബന്ധവും ശമിക്കും.

൨൩. അവിപത്തിചൂണ്ണം.

വ്യോഷത്രിജാതകാംഭോഭ കൃമിപ്ലാമലകൈസ്രിവൃത്
സവൈസ്സമാസമസിതാക്ഷൗഭ്രേണഗുളികീകൃതാ
“അവിപത്തി”രിയംനാല്ലാ പ്രശസ്തം പിത്തരോഗിണാം.

സാ—ത്രികടക്, ഏലത്തരി, ഇലവർണ്ണം, പച്ചില, മുത്ത
ങ്ങ, വിഴാലരിക്കാവു്, നെല്പിക്കാത്തോട്ട് ഇവ സമം. ത്രികോല
ക്കൊന്ന ഏല്യാററിയം സമം. ഇവയോടു സമം പഞ്ചസാര. ഈ

ചുണ്ണം തേനിൽ സേവിക്ക, പാണ്ഡുരോഗത്തിനും വിരേചനത്തിനും നന്നു്.

൨൪ ഭുജഭാദികപാഥം.

ഭുജഭാനാഗരവിലപപാദാ വലാഹകൈഃ കല്പിതമംബുചീതം
ജപരാതിസാരോദരക്ഷുപ്രവാഹികാം നിഹന്തിസർവ്വഗ്രഹണീഗദഞ്ച

സാ—കൊടിത്തുറവേർ, ചുക്കു്, കൂവളവേർ, പാടക്കിഴങ്ങു്, മുത്തങ്ങ ഇവ കഷായം, ജപരാതിസാരം, ഉദരരോഗം, ഗ്രഹണീരോഗം ഇവയ്ക്കു് നന്നു്.

൨൫ ജാതീലവംഗാദിച്ചുണ്ണം.

ജാതീലവംഗതുടി മുക്കുകെന്നിതെല്ലാം
ചുണ്ണീകരിച്ചു ശലഭീഭൂമിതേനതുല്യം
തേനിൽകഴിച്ചു ലിഹതാമചിരേണഹിക്കാം
ശ്വാസഞ്ചകാസമപഹന്ത്യുദരാമയഞ്ച.

സാ—ജാതിക്ക, ഇലവർങ്ങം, ഏലത്തരി, ചുക്കു്, മുളകു്, തിപ്പലി ഇവസമം ചുണ്ണിച്ചു് ഇതിനോടു് സമം മുളളൻകോൽഭൂസ്മവും കൂട്ടി, തേനിൽ കഴിച്ചു സേവിക്ക. ഇക്കിറം, ശ്വാസകാസങ്ങൾ ഉദരരോഗങ്ങൾ ഇവ ശമിക്കും.

൨൬ പഞ്ചസ്തേഹം (൧)

ത്രിഫലത്തോടു്, അതിമധുരം, ദേവതാരം, പുതവുക്കുറം, കൊട്ടം, ജടാമാഞ്ചി, തക്കോലം, മരമഞ്ഞരംത്തൊലി, മഞ്ചട്ടി, അഞ്ജനക്കല്ല്, ചേക്കുരു, വാൽമുളകു്, വരമ്പു്, കരിംജീരകം, ചീനപ്പാവു്, ഉലവാ, കർപ്പൂരം, കമിഞ്ചാൻ, കന്തിരിക്കം, ഗുൽഗുലു, ത്രികടുകു്, അരിയാറു് (കടകപ്പാലയരി, കാർകോലരി, ചെറുപുന്നയരി, വിഴാലരി, ഏലത്തരി, കൊത്തമല്ലി, ഇവ) ചവക്കാരം, തുവച്ചിലക്കാരം, സന്നിനായകം, മഞ്ഞരം, കണ്ടിവെണ്ണ, പഞ്ചമംപഴുക്ക, നാഗപ്പൂ, പെരുങ്കായം, കടുകരോഹണി, കഞ്ചാവു്, ചന്ദനംരണ്ടും, ആശാളി, അമുക്കരം, ചിററത്ത, പവിഴപ്പുറു് ഇവ പൊടിച്ചുരയ്ക്കണം. വേപ്പെണ്ണ, ആവണക്കണ്ണ, വെളിച്ചെണ്ണ, മരോട്ടിയെണ്ണ ഇവ രണ്ടുതടംചീതം. മേല്പറഞ്ഞ കല്പവും, ഉരിയ മിശിറിൻ (നീററം)മുട്ടയും ഹര കോഴിമുട്ടയുടെ ചുവന്നകരുവും, കഴിയിരയും മയിൽപീലിക്കാനും, കലങ്കാനും, ആട്ടിൻകൊമ്പും കാണ്ടാമൃഗക്കൊമ്പും, മാട്ടിൻകൊമ്പുംകൂടി അരച്ചുചേർത്തു് കരിമ്പടം വെള്ളുള്ളി ഇവയും ചേർത്തു പാകമാക്കി അരിക്ക. പാത്രപാകത്തിനു് ൨-പണമിട അവിധൻ ചേർക്കുക. ഇതു് തേച്ചാൽ വിഷ

മജപരം, സന്നിപാതം, വാതം, മർമ്മക്ഷതം, നാഡീവൈഷമ്യം, കോഷ്യാശ്രായവായു മുതലായവ ശമിക്കും.

പഞ്ചസ്തേഹം (൨.)

ദശമൂലം, കുറുന്തോട്ടിവേർ, പുളിയിലനീർ, ഏലാദികല്പം (ധാനപന്തരംകല്പവുമാം) നല്ലെണ്ണയും അതിന്നുസമം വേപ്പെണ്ണ ആവണക്കണ്ണു കരിഞ്ഞൊട്ടെണ്ണ പുക്കണ്ണ ഇവയും ചേർത്തും മറ്റും ഔഷധങ്ങൾക്കു് മാററംകാണുന്ന പഞ്ചസ്തേഹങ്ങൾ പലതരത്തിലും പ്രയോഗത്തിലുണ്ടു്.

൨൭ കുമാരകണ്ഠതൈലം,

കോഴിമുട്ട അവിച്ചു് ചുവന്ന കരു ൨൫ എണ്ണം. മുരിങ്ങക്കിഴങ്ങിൻനീർനാഴി ൨. വേപ്പെണ്ണ തുടം ൨. വെളിച്ചെണ്ണതുടം ൨. ആവണക്കണ്ണു തുടം ൧. കൽക്കത്തിനു് ഇത്തുപ്പു്, ചിററരത്ന, ശതകപ്പ, ദേവതാരം ഇവ കഴഞ്ചു് ൧൪-വീതം. കഴിയിരനീർ മിശിറിൻമുട്ട ഇവ ൧-തുടംവീതം. മുട്ടക്കുരുവിൽനിന്നും തൈലമെടുക്കണം. മേല്പറഞ്ഞ തൈലം വിധിപ്രകാരം പാകപ്പെടുത്തി അരിക്കണം. അവിധൻ പാത്രപാകം!

“തുഴറിയും കിലുകിലുപ്പെ” എന്നുതടങ്ങി ഒരു തമിഴു് യോഗം ഈ പേരിൽ ഉള്ളതും സന്നിക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നു. മേൽ പറഞ്ഞയോഗം ഗ്രന്ഥകർത്താവുദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതാകയാൽ ഇവിടെ യോജിപ്പിച്ചതാണു്

൨൮ കോടാശാരിതളിക.

സമാശ്വ മാഗധീന്നാഭിർഭപയോസ്തല്യഞ്ച ഫിംഗുളം
കോടാശാരിരിയം നാമു്നാ ജംബീരരസപേഷിതാ
താപജപരഞ്ച തരുണം സന്നിപാതം വിനാശയേത്.

സാ—തിപ്പലി, വത്സനാഭി ഇവ സമം ഇവയ്ക്കുസമം ചായിച്ചു ചെറുനാരങ്ങാനീരിൽ ഒരുലാമമരച്ചു് ചെറുപയറുപ്രമാണം ഗുളികയാക്കി നിഴലുണക്കി ചെറുതേനിലോ ഇഞ്ചിനീരിലോ സേവിക്ക. അതികഠിനമായ തരുണജപരവും സന്നിപാതവും ശമിക്കും.

൨൯ ജപരൂപതിതളിക.

സ്വപ്നം, വെള്ളി, മുത്തു്, പവിഴം, കസ്തുരി, കങ്കമപ്പുവു്, രുദ്രാക്ഷം, ഗോരോചന, വെരുകിൻചട്ടം, ആനപ്പല്ലു്, കലംകൊമ്പു്, അതിമധുരം, വയമ്പു്, കടലാടിവേർ, ജീരകം, ശംഖു്, ത്രികടുകു്, ഇഴന്തപ്പഴം, നെന്മേനിവാകപ്പുവു്, മാൻകൊമ്പു്, തേറ്ററാവരൽ, വെളുത്തുള്ളി ഇവ സമംപൊടിച്ച് അയമോദകക്കഷായത്തിലും ജീരകക്കഷായത്തിലും ചുക്കു്, ജാതിക്ക, പത്തിരി, ഗ്രാമ്പൂ, ഇവ

ഓരോന്നിന്റേയും കഷായത്തിൽ വെച്ചുവെക്കുന്ന അഞ്ചു ഗുളികയാക്കി നിഴലുണക്കി ഇഞ്ചിനീർ, തേൻ ഈ അനുപാനങ്ങളിൽ സേവിക്ക. ശ്വാസം, ക്ഷയം, ഗുണം, ശുദ്ധ ഇവയ്ക്കു വിശേഷം.

൩൦ രസസിന്ദൂരം

ഗന്ധകംശുദ്ധിച്ചെടുത്തു കഴഞ്ഞ്ചൊന്നരമ്പുപോൽ പൊടിച്ചുചെറുതായുള്ള മൃശയ്ക്കുള്ളിൽ നിരത്തണം രസംശുദ്ധിവാരുത്തിട്ടു കഴഞ്ഞ്ചൊമ്പതു വെച്ചുടൻ മേലേ ഗന്ധകവുംപിറന്ന കഴഞ്ഞ്ചൊന്നരമ്പിട്ടിടാം ഓട്ടചേർത്തുടച്ചിട്ടു ശീലമൺചെയ്തപ്പോൾ വർളിയഞ്ചിൽസ്ഫുടംവച്ചിട്ടാറിയാലതെടുക്കുക പാത്രത്തിലാക്കിസൂക്ഷിച്ചിട്ടുരിത്തുകമെടുത്തുടൻ തേനിൽചേർത്തുകൊടുത്തിടിൻ വായുക്കോഭമകന്നുപോം ജ്വരങ്ങൾക്കുകൊടുത്തിടാം പരുവുമായിട്ടിരുത്തണം ചായിലുത്തിന്നെടുക്കുന്ന രസമാണിതിരുത്തമം.

൩൧ വാശാപത്രാദിതൈലം (൧)

ആടലോടകത്തില, ഉമ്മത്തില, വേപ്പില, എരുക്കില, കഴറിയില, ഏഴിലാംപാലയില, ക്രവളത്തില, ശതാവരിക്കിഴങ്ങു്, കയ്യോന്നി, നൊച്ചിരണ്ടിന്റേയും ഇല, തുടരിഇല, വഴുതിനഇല, പല്ലാന്നിഇല, തൈവേള ഇവ ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞനീരിൽ മിശിറിൻമുട്ടയും, പാലം എണ്ണയും വേപ്പെണ്ണയുംചേർത്തു, മയിൽപീലിക്കൊമ്പു്, കൊട്ടം, ചെറുപ്പുന്നമ്പരി, ത്രികട, കടുകരോഹണി, സന്നിനായകം, കിരിയാത്തു്, പൂതവുക്ഷം, അമുക്കരം, അരിവകയാറു് (൨൬൨യോഗത്തിൽ പറഞ്ഞു) ഇതുപു് മഞ്ഞൾ മരമഞ്ഞൾതൊലി ജീരകംരണ്ടും ആടലോടകവേർ ഇവ കല്ലുംചേർത്തുകാച്ചിയരിച്ചു, ചെവിയിലും മൂക്കിലും ഒഴിക്ക, തേയ്ക്ക, സേവിയ്ക്ക; ജ്വരം, സന്നിപാതം, വാതം, ഇവയ്ക്കു ശമനംവരും.

വാശാപത്രാദിതൈലം (൨)

തലയിൽതേച്ചുകുളിക്കാൻ വിധിച്ചിട്ടുള്ളതു്,

ആടലോടകത്തിലനീർ എണ്ണയ്ക്കു എട്ടിരട്ടി. കയ്യോന്നിനീർ തുടം ൨. എണ്ണ നാഴി ൧. (സമംഉരുക്കവെളിച്ചെണ്ണയും ചേർക്കാം) ഏലാദികല്ലും—പാത്രപാകം അവിധൻ കർപ്പൂരം—ഈ തൈലമാകുന്നു.

ശീതജ്വര ചികിത്സ

൩൨ ഭാർദ്ദാദികപഃഫലം.

ഭാർദ്ദ്ഗീപട്ടു്വിശ്വവാശകകണാ ഭൂനിംബനിംബാമൃതാ

മുസ്താധനപജ ഭേഷജൈസ്തു ദശഭിർഹന്തീഹ സർവ്വജപരാൻ
ജീണ്ണാൻ ധാതുഗതാൻ തഥാ ച വിഷമാൻ

സോപദ്രവാൻ ദാരുണാൻ

കപാലോയം യദി യോഗവാസരമിതം ദത്തോയമാദ്രക്ഷതി

സാ—ചെറുതേക്കു്, പപ്പടകപ്പല്ലു്, ചുക്കു്, ആടലോടകവേർ, റിപ്പലി, പുത്തരിച്ചുണ്ടവേർ, വേപ്പിൻതൊലി, ചിററമുതു്, മുത്തക്കുട, കൊടിത്തുവവേർ ഇവ സമം കഷായം. ജീണ്ണജപരം വിഷമജപരം മുതലായവ ശമിക്കും.

൩൩ പത്രംവേണുഭവാദികഷായം:—

പത്രം വേണുഭവം ദളഞ്ച തുളസീജാതം ഹരിത്രാന്തിജം
പത്രം വാസുനിഷണ്ണജം ബദരജം പത്രം ച വാടം ദളം
പത്രഞ്ചോത്തമകന്യകാഖ്യസുഷവിനാരംഗപത്രം പൃഥക്
സർവ്വം നാഗരപാദികം പ്രഹരതി പ്രാഗ്രൂപശീതജപരം

സാ—മുളയില, തുളസിയില, വിഷ്ണുക്രാന്തി, നീരാർത്തള, ഭന്തയില, പേരാലില, പൂവൻകുരുന്തൽ, പുല്ലാന്നിയില, നാരകത്തില ഇവ ഓരോകഴഞ്ചു്, ചുക്കു മൂന്നുകഴഞ്ചു്, കഷായംവച്ചു സേവിക്ക. പൂർവ്വരൂപമായുള്ള ശീതജപരം ശമിക്കും.

൩൪ ആരണ്യതുളസീമൂലാദികപാഥം.

ആരണ്യതുളസീമൂലം വിഷ്ണുക്രാന്തീമഹേഷധം
ഭൂനിംബം വ്യോഷവും നല്ല രോഹിണീകൃഷ്ണജീരകം
ഇവകൊണ്ടുകുറുക്കിട്ടു കഷായം സന്നിപാതജിതം

സാരം—കാട്ടുതുളസിവേർ, വിഷ്ണുക്രാന്തി, ചുക്കു്, പുത്തരിച്ചുണ്ടവേർ, ത്രികടകു്, കടുകുരോഹണി, കരിംജീരകം ഇവ സമം കഷായം വച്ചു സേവിക്ക. സന്നിപാതം വിഷമജപരം ഇവ ശമിക്കും.

൩൫ അസ്ഥികണ്ണാദിതൈലം.

അസ്ഥികണ്ണം സമൂലത്തു വിഷ്ണുക്രാന്തി ബലാദപയം
തൃഡ്യ ചീവിലപാഷാഭൂസ്സാശപാസഃപൃഥക്പൃഥക്
ജലേതദപിതൃണപ്രസ്ഥേ ചതുർഭാഗാവശേഷിതേ
അജാക്ഷീരം ത്രുകുമസ്ത പൃഥക്പ്രസ്ഥാദപയം ക്ഷിപേത്
ദാവീമധുകമഞ്ജിഷ്ടാചന്ദനം ശാരിബാമുതാ
രാസ്സാദാരുവചാകഷുത്രിജാതോശീരചോരകം
ജലദപയേ മോലനാഭം ശൈലേയം സജ്ജഗുൽഗുലുഃ
അശപാസാ ബലാവിലപം വരാവ്യോഷഞ്ച കല്പിതം
തത്സമം സാതു പിഷ്ടവാ തു തൈലം പകപം ച പീഡയേൽ

പാനാഭ്യഞ്ജനനസ്യാഭ്യേരേഭ്യോഗം യഥാക്രമം
ഏകദിത്രി ജപരഹരം ചാതുർത്ഥികവിനാശനം.

സാ—ആനമോദകം, വിഷ്ണുക്രാന്തി ഇവ സമൂലം. കുറുന്തോ
ട്ടിവേർ, ആനക്കുറുന്തോട്ടിവേർ, ചിററമുതു, കൂവളവേർ, തമിഴാമ
വേരു, അമുക്കരം ഇവ രണ്ടുപലംവീരം. കഷായത്തിനു വെള്ളം
൧൬-ഇടങ്ങഴി ൪ ഇടങ്ങഴി കുറികോൽ. എണ്ണ ഇടങ്ങഴി ൧ ആട്ടിൻ
പാൽ ഇടങ്ങഴി ൨. തൈർവെള്ളം ഇടങ്ങഴി ൨. കല്ലും മാമഞ്ഞരും
തൈലി ഇലിപ്പുക്കാതൽ മഞ്ചട്ടി ചന്ദനം നറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങു ചി
ററമുതു ചിററരത്ത ഭേവതാരം വയമ്പു കൊട്ടം ഏലത്തരി ഇല
വർണം പച്ചില രാമച്ചം കച്ചേലം ഇരുവേലി ശതാവരിക്കിഴങ്ങു
മുത്തങ്ങാ (ചെറുചീരവേർ എന്നും) കുമ്പം ചെഞ്ചലും ഗുൽഗുലു
അമുക്കരം കുറുന്തോട്ടിവേർ കൂവളവേർ ത്രിഫലത്തോടു ത്രികടുകു
ഇവ ആകെ ൧൬ കഴഞ്ചു കൽക്കം ചേക്കാം. ഈ തൈലം ശീ
തജപരം ഏകാഹിക്കാടി ഇവയ്ക്കു പാനം അഭ്യംഗം നസ്യം ഇവയ്ക്കു
നന്നു.

൩൬ ചാതുർത്ഥികകാരഗുളിക.

(ഇതിനു ജപരാജശം ഗുളിക എന്നും വീരഭദ്രഗുളിക എന്നും ക്ര
ടി പേരുണ്ടു്) ഏലത്തരി ഇലവർണം സമുദ്രപ്പച്ച നാഗപ്പൂവു് മന
യോല രസം (ഇവ രണ്ടും ശുദ്ധിച്ചെഴുണം) ത്രികടുകു ഇവ സമം
കറാർവാഴനീരിൽ അരച്ചു് ഉഴുന്നപ്രമാണം ഗുളികയാക്കി നിഴലു
ണക്കി വച്ചുകൊൾക. യുക്തമായ അനുപാനത്തിൽ സേവിച്ചാൽ
ചാതുർത്ഥികാഭിജപരങ്ങൾ ശമിക്കും.

അദ്ധ്യായം ൨.

രക്തപിത്തചികിത്സ.

൩൭ ദ്രാക്ഷാദികഷായം

ദ്രാക്ഷാമധുകമധുകലോലം കാഷ്ഠയുശാരിബാഃ
മുസ്താമലകന്ദ്രീബേര പത്മകേശരപത്മകം
മുണാളചന്ദനോശീര നിലോല്ലലപരൂഷകം
ഫാണ്ടാഹിമോവാദ്രാക്ഷാദിർജാരികസുമവാസിരഃ
യുക്തോ മധുസിതാലാജൈജയത്യനിലപിത്തജം

ജപരം മദാത്യയം ഹർദ്ദിം മൂർച്ഛാം ദാഹം ശ്രമം ഭ്രമം
ഉന്മേഷാധോഗം രക്തപിത്തം പിപാസാം കാമിലാമപി

സാ—മുന്തിരങ്ങൾ ഇലിപ്പുക്കാതൽ ഏറ്റിമധുരം പാച്ചോറി
ഞ്ഞാലി കമിഴിൻവേരും നരുന്നിണ്ടിക്കിഴങ്ങും മുത്തങ്ങ നെല്ലിക്കാ
ത്തോടും ഇരുവേലി താമരയല്ലി പതിമുകുതം താമരവളയം ചന്ദനം
രാമച്ചം കരിംകൂവളക്കിഴങ്ങും ചിററീത്തൽവേർ ഈ മരുന്നുകൾ അം
ച്ചുകലക്കി കുറുക്കി മഞ്ഞത്തുവച്ചും പിച്ചിപ്പുവിൻവാസനപിടിപ്പി
ച്ചും തേനും പഞ്ചസാരയും മലർപ്പൊടിയുംചേർത്തു സേവിക്ക. വാ
തപിത്തജപരങ്ങൾ മദാത്യയം ഹർദ്ദി മൂർച്ഛ ദാഹം ശ്രമം ഭ്രമം പ്ര
ദരം ഉന്മേഷരക്തപിത്തം കാമില മുതലായവ ശമിക്കും. *

൩൮ ശതാവരീഗുളം.

ശതാവർയാസു മൂലാനാമാന്ധകം സ്വപരസംഭവേത്
താവദിക്ഷുരസഞ്ചൈവ ഹൃതപ്രസ്ഥം പ്രയോജയേത്
ഭേഷജാന്യാവപേത്തത്ര മധുകോശീരചന്ദനം
മധുകപുഷ്പം ശ്യാനാകം ത്രിജാതഞ്ജീരകം തഥാ
കസ്തൂർബുത്രണികുണ്ഡാല ധാത്രികവൃഞ്ചാപതമകം
ഏതാനുല്പലീകാനി ഭതപാമുദാഗ്നിനാപചേത്
യാവദുവീവിലേപസ്സുപാത് തദൈനമചതാരയേത്
പ്രാതരത്നായലേഹോയം ചശ്യാത് ക്ഷീരേണഭോജയേത്
സർവ്വക്രമേഷു മേഹേഷു രക്തപിത്തേ ഹരിമകേ.

സാ—ശതാവരിക്കിഴങ്ങിൻനീർ ഇടങ്ങഴി രു കരിമ്പിൻ നീർ
ഇടങ്ങഴി രു. നെയ്യ് ഇടങ്ങഴി ൧. പൊടിച്ചുചേർക്കാൻ അതിമ
ധുരം രാമച്ചം ചന്ദനം ഇലിപ്പപ്പുവു ചോനകപ്പല്ലു ഏലം ഇല
വർങ്ങം പച്ചില ജീരകം തുമ്പുണ്ണലി തിപ്പലി നെല്ലിക്കാത്തോടും
വെള്ളക്കൊട്ടം പരുമുകുതം ഇവ അരപ്പലംവീതം ചേർത്തു പാകമാ
ക്കുക. ഈ ലേഹം കാലത്തേ സേവിച്ചു പാൽകൂട്ടി ഉണ്ണുക എല്ലാ
മൂത്രകൃമങ്ങളും പ്രമേഹങ്ങളും രക്തപിത്തവും ഹരിമകരോഗവും
ശമിക്കും.

൩൯ ശതാവർയാദി കപാഹം.

ശതാവരീ ഗോപകന്യാ ചന്ദനോശീര വാളകൈഃ
സ തണ്ഡുലീയകദ്രാക്ഷാ സമം ഗോപ്തലയഷ്ടിഭിഃ
സാധിതഃ സാധയത്യാശു നിരൂഹഃ സസിതാ മധുഃ

* ഭേദപറഞ്ഞ മരുന്നു കപാഹമാക്കി, പാൽകൂട്ടിയും ഭുജിച്ചുമായ മറ്റു മേ
നൊടിച്ചേർത്തും ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നു.

ഉതർദ്ധപാധോഗം രക്തപിത്തം ഉഭയായനമേവ ച
തഥാ പ്രദാമുന്മാദം സദാഹം വിഷമജപരം.

സാ—ശതാവരിക്കിഴങ്ങു നറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങു ചന്ദനം രാമ
ച്ചം ഇരുവേലി ചെറുചീരവേർ മുന്തിരിങ്ങാ പടർച്ചുണ്ടവേൽ ചെ
ങ്ങഴിനിർക്കിഴങ്ങു എറട്ടിമധുരം ഇവ സമം കഷായംവച്ചു പഞ്ചസാ
രയും തേനും മേമ്പൊടിചേർത്തു സേവിക്ക. മേല്പോട്ടം കീഴ്പോ
ട്ടുമുള്ള രക്തപിത്തം, അസ്യദാഹം, ട്രാൻതു, വിഷമജപരം മുതലായവ
ശമിക്കും.

൪൦ വടശൃംഗാദികഷായം.

വടശൃംഗാടരൂഷാഭ്യാം പാക്യഞ്ച പയസസ്തഥാ

സാ—പോരാൽമൊട്ടു ആടലോടകവേർ ഇവ പാൽക്കഷായം
വച്ചുസേവിക്ക. വിഷമജപരം പിത്തം ഇവ ശമിക്കും.

൪൧ ചന്ദനാദികഷായം.

ചന്ദനോശീരജലദൈഃ ലാജമുദഗ്ധകണായവൈഃ
ബലാജലൈഃ പശ്യഷിതൈഃ കഷായോ രക്തപിത്തഹാ.

സാ—ചന്ദനം, രാമച്ചം, മുത്തങ്ങ, മലത്ത്, ചെറുപയറ്റ്, തി
പ്പലി, ഗോതമ്പ്, കുറുന്തോട്ടിവേർ ഇവ ചതച്ചു കുറുന്തോട്ടിക്കഷാ
യത്തിലിട്ടു മഞ്ഞത്തുവച്ചിരുന്നു പിറേറന്നാൾ രാവിലെ സേവിക്ക
രക്തപിത്തം ശമിക്കും. ഇതു ശീതകഷായമാണ്. എന്നാൽ
(കപാഥമാക്കിയും സേവിക്കാം.)

൪൨ വൃഷപഞ്ചാംഗകുമുണ്ണം.

വൃഷപഞ്ചാംഗകുമുണ്ണം മധുനാ സുപരിപ്ലുതം
രക്തപിത്തം ജപരം ശ്വാസം കാസഞ്ചാശ്നു വ്യപോഹതി.

സാ—ആടലോടകത്തിന്റെ ഇല, തൊലി, വേൽ, പൂവ്,
കായ്, ഇവ സമം (സമൂലമെന്നും ചിലർക്കു പക്ഷമുണ്ടു്) ഉണക്കി
പൊടിച്ചു തേനിൽ കഴിച്ചു സേവിക്ക. രക്തപിത്തം, ജപരം, ശ്വാ
സം, ചുമ മുതലായവ ശമിക്കും.

൪൩ വൃഷഘൃതം.

സമൂലപത്രാംകരപ്ലവസ്യ
വൃഷസ്യസിദ്ധം സ്വരസേ രസേ വാ
തൽപുഷ്പകല്പം ഘൃതമാശ്നു ഹന്ത്വാത്
സമാക്ഷികം ശ്വാസമശേഷകാസം.

സാ—ആടലോടകം പഞ്ചാംഗം (൪൨-ാംയോഗത്തിൽ പറ
ഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്) കഷായമോ ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞ നീരോ നെയ്യ് നാലി

രട്ടി. അതിന്റെ പൂവു കൽക്കും. കാച്ചി അരിച്ചു തേൻ മേമ്പൊടിചേർത്തു സേവിക്ക. ശ്വാസകാസങ്ങൾ രക്തപിത്തം ജ്വരം മുതലായവ ശമിക്കും.

ര് ര ലാക്ഷാദിതൈലം.

ലാക്ഷാരസസമം തൈലം തൈലാൽമസ്തു ചതുർഗുണം
അശ്വഗന്ധനിശാദാരു കൗന്തീകഘോഷ്വചന്ദനം
സമുവാശോഹിണീ രാസ്താ ശതാഹ്വ മധുകൈസ്സമം
സിദ്ധം ലാക്ഷാദികം നാമ തൈലമഭ്യഞ്ജനാദിനാ
സർവ്വജ്വരക്ഷയോന്മാദശ്വാസാപസ്താരപാപ് മജിത്
യക്ഷരാക്ഷസഭൂതഘ്നം ഗർഭിണീനാഞ്ച ശസ്വതേ.

സാ—കോലരക്കിൻകഷായം എണ്ണ ഇവ സമം. എണ്ണയുടെ നാലിരട്ടി മസ്തു (തൈർവെള്ളം) കല്പത്തിനു—അമുക്കരം, വറട്ടുമഞ്ഞൾ, ദേവതാരം, അരേണകം, വെള്ളക്കൊട്ടം, മുത്തങ്ങ, ചന്ദനം, പെരുംകുരുമ്പവേർ, കടുകുരോഹിണി, ചിററത്ത, ശതകുപ്പ, എരട്ടി മധുരം ഇവ അരച്ചുചേർത്തു കാച്ചിത്തേയ്ക്ക. ജ്വരം, ക്ഷയം, ട്രാസ്സ്, അപസ്താരം മുതലായവ ശമിക്കും. ഗർഭിണികൾക്കും അഭ്യഞ്ജനത്തിനു് നന്നു്.

ര് ര ചന്ദനാദിതൈലം.

ചന്ദനം മധുരം കഷൗമശ്വഗന്ധം സുരദ്രുമം
ഉശീരമുല്ലലം മാംസീ പത്രാഗുരുനിശാബലാഃ
ബ്രീബേരം നാഗകസ്യമം സ്ഫുക്കാമഞ്ജിഷ്ടശാരിബാഃ
തകരം മൃഗനാഭിശ്ച ശതപുഷ്പാ ഹരേണകം
സുക്ഷൈലാബ്ജതപചംചോരം ബർബുരംതൈഃ സുകല്പിതൈഃ
കേതകീമൂലജകപാഥേ സക്ഷീരം തിലജം പചേത്
തദഭ്യംഗാദിഭിസ്തൈലം വാതശോണിതനാശനം.

സാ—ചന്ദനം, എരട്ടിമധുരം, വെള്ളക്കൊട്ടം, അമുക്കരം ദേവതാരം, രാമച്ചം ചെങ്ങഴിനീക്കിഴങ്ങു്, മാഞ്ചി, പച്ചില, അകിൽ, മഞ്ഞൾ, കുറുന്തോട്ടിവേർ, ഇരുവേലി, നാഗപ്പൂവു്, നാൻമുകുപ്പല്ലു്, മഞ്ചട്ടി, നീറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങു്, തകരം, വെരുകിൻചട്ടം, ശതകുപ്പ, അരേണകം, ഏലത്തരി, മുത്തങ്ങ; ഇലവർങ്ങം, കച്ചോലം, ചെറുതേക്ക ഇവ കല്പം. പൂക്കൈതമൂല കഷായംവച്ചു നാലിലൊന്നാക്കി എണ്ണയ്ക്കു നാലിരട്ടി ചേർക്ക. പാൽ എണ്ണയ്ക്കു സമം കാച്ചി അരിച്ചു തേച്ചാൽ വാതശോണിതം ശമിക്കും. രക്തപിത്തം നേത്രരോഗങ്ങൾ കാമില മുതലായവയ്ക്കും നന്നു്.

രന്ന മുസ്താമുതാദികഷായം.

മുസ്താമുതാമധുകചന്ദനസേവ്യവിശപ-
മാഷാഗ്നിമന്ഥകണമുദ്ഗകലത്ഥചിത്രൈഃ
സിദ്ധാംബുമാക്ഷികയുതം പിബതാം വധൂനാം
നശ്യന്ത്യസ്യഗ്ഭരഗദം സഹസൈവ ലോകേ.

സാ—മുത്തങ്ങ, ചിററമുതു്, ഏരട്ടിമധുരം, ചന്ദനം, രാമച്ചം
ചുക്കു്, ഉഴന്ന, മുത്തവേര, തിപ്പലി, ചെറുപയറു്, പഴമുതിര ആ
വണക്കിൻവേർ ഇവസമം കഷായം. തേൻ മേന്മാടിചേത്തുസേ
വിക്ക. അസ്ഥിസ്രാവവും അസ്യഗ്ഭരവും ശമിക്കും.

കാസചികിത്സ

രഭേ ദശമൂലകടുത്രയാദികഷായം

ദശമൂലകടുത്രയൈഃകഷായഃ സവൃഷ്ണരേഷ സമാക്ഷികഃ പ്രപീതഃ
ശ്വാസനാനിലകാസപാശ്ചാപ്തചുത്രികമുൽാംസരജാസു സമ്പ്രദിഷുഃ

സാ—ദശമൂലം, ത്രികടുകു് ആടലോടകവേർ, ഓരോന്നുംസ
മം കഷായംവച്ചു തേൻചേത്തുസേവിക്ക. ശ്വാസകാസാദികൾ
ശമിക്കും.

രവു വിലപാമുതാദികപാദം.

വിലപാമുതാംബുദവൃഷോഷണജീരകൈശ്വ
കപാഥോ നിരന്തി കഫമാരുതപിത്തശോഷം

സാ—കൂവളവേർ, ചിററമുതു്, മുത്തങ്ങ, ആടലോടകവേർ,
ത്രികടുകു് ജീരകം ഇവ സമം കഷായം, ത്രിദോഷോത്ഥമായ ക്ഷയ
രോഗവും ശമിക്കും. കാസത്തിനും നന്നു്

രൻ വിലപാദിലോരം.

വിലപാദാംശകമഭസോഽർദ്ധ്വകലശേ പക്തപാ പദസ്ഥേ രസേ
സിദ്ധം ജീർണ്ണഗുളസ്യ ഷോഡശപലം ചൂണ്ണീകൃതൈസ്സർവ്വതഃ
കഷാംശൈർഘനധാന്യജീരകതുടീ തപക്കേസരത്ര്യുഷണൈർ-
ല്ലീഡംഹർദ്ദിമരോചകാഗ്നിസദനശ്വാസപ്രസേകാപഹം.

സാ—കൂവളവേർ, ചെറുതാക്കിച്ചുതച്ചതുപലം നൂറു വെള്ളം
ഇടങ്ങഴി മന്നു കഷായംവച്ചു് നാലിടങ്ങഴിയാക്കി പിഴിഞ്ഞരിച്ചു
മന്നു-പലം പഴയ ശർക്കരകലക്കി, ലോഹപാകത്തിൽ മുത്തങ്ങ, ഓ,
കൊത്തമ്പാലരി, ജീരകം, ഏലം, ഇലവർങ്ങം, നാഗപ്പൂ, ത്രികടുകു്
ഇവ ന-കഴഞ്ചുവീതം പൊടിച്ചു നേമ്മിച്ചുവച്ചു അരിട്ടിളക്കി കുറേ

ജ്ഞേയേവേദിക. ഹർദ്ദി, അരുചി, അഗ്നിമാന്ദ്യം, ശ്വാസം കാസം കഫപ്രസേകം ഇവ ശമിക്കും.

൫൦ കൃശ്ണാഭ്യകരസായനം.

കൃശ്ണാഭ്യകസ്യ ജിണ്ണസ്യ രസമാധുകമാഹരേത്
 ഗുളാഡകന്തു സംസൃജ്യ തതഃ പാകായ സംശ്രുയേത്
 കൃശ്ണാഭ്യകം പുനഃ ഹിന്നം സ്വിന്നം ശുഷ്കാജ്യഭുജിതം
 ചുണ്ണയിതവാ ച തൽ പ്രസ്ഥം സമാവാപ്യ വിപാചയേത്
 ലേഹീഭൂതേ തതത്തസ്തിൻ ചുണ്ണാനീമാനി ദാപയേത്
 ഏലാലവംഗമരിചമജാജീ വിശപഭേഷജം
 തമാലപത്രം പിപ്ലവുഃ പ്രത്യേകം പലസമിതാൻ
 ഘൃതസ്യ കഡുബം ചാത്ര ശർക്കരയാഃ പലാഷ്ടികാ
 ഘൃതഭാഭ്യസ്ഥിതം വാഭേദ്യമാഗ്നിബലമാതരഃ
 ഏകാദശവിധം രൂപം ക്ഷയമാശു വ്യപോഹതി
 അസൃഗ്ഭരം രക്തചിത്തം കാസം ശ്വാസമരോചകം
 ഗുദജഞ്ച നിഹന്ത്യാശു രസായനമനുത്തമം.

സാ—പഴയ നെയ്യുവളങ്ങാരസം ഇടങ്ങി റ്, പഴയ ശർക്കരപലം നൂർ. കവളങ്ങാതിരുമ്മി പിഴിയുമ്പോളുള്ളകൊത്തു(കിട്ടഭാഗം) എടുത്തു നെയ്യിൽവെള്ള അരച്ചുചേർക്കണം; ആ നെയ്യുംചേർക്കണം. ഇവ അടുപ്പിലാക്കി ലേഹപാകമാകുമ്പോൾ പൊടിച്ചു തുറന്നു—ഏലത്തരി, ഇലവർണം, മുളക്, ആശാളി, ചുക്ക്, പച്ചില, തിപ്പലി ഇവ ഓരോ പലംവീതം പഞ്ചസാരപലം വ. നെയ്യുനാഴി ൧. പാകമാക്കി, നൈത്യാത്രത്തിൽ സൂക്ഷിക്കണം. രോഗികൾക്കു അഗ്നിബലാനുസാരം സേവിക്കാം. രാജയക്ഷ്ണാപു, രക്തസ്രാവം, രക്തചിത്തം ശ്വാസകാസങ്ങൾ അരോചകം. അർശസ്സു ഇവ ശമിക്കും.

൫൧ അമൃതപ്രാശമൃതം.

ജീവനീയോഗണഃശുണ്ഠീ വരീവീരാ പുനർവാ
 ബാലാ ഭാർദ്ദംഗീ സ്വഗുപ്ലവ്വിഷഡീതാമലകീകണാഃ
 ശൃംഗാടകാ പയസ്യാ ച പഞ്ചമൂലഞ്ച യല്ലഘൃ
 ഭ്രാക്ഷാക്ഷോടാദിജഫലം മധുരസ്സിശ്ലംബ്ബംഹണം
 തൈഃ പചേത് സപ്തിഷഃ പ്രസ്ഥം കഷ്ണംശൈഃ ശുക്ലക-
 ക്ഷീരയാത്രീ വിദാർക്ഷു ഹാഗമാംസരസാനപിതം (പ്ലീതൈഃ
 പ്രസ്ഥാൽ മധുനഃ ശീതേ ശർക്കരാഭ്തുലാ രജഃ
 പലാൽകഞ്ച മരിച തപഗേലാപത്രകേസരം
 പ്രക്ഷിപ്യ ചുണ്ണിതം തസ്മാത് ലിഹ്യാന്മാത്രാം യഥാബലം
 അമൃതപ്രാശമിത്യേതന്നരാണാം അമൃതം ഘൃതം

സുധാ തുല്യരസം പ്രാശ്നം ക്ഷീരമാംസരസാശിനാ
നഷ്ടശുക്ലക്ഷതക്ഷീണദർബ്ബലവ്യാധികൾരിതാൻ
സ്രീപ്രസക്തകൃശാൻ വസ്ത്വസപരഹീനാംശ്ച ബൃഹദയേത്
കാസഹിഡ് മാജപരശപാസദാഹതൃണ്ണാസ്രപിത്തനത്
പത്രദം ഛർദ്ദിമൂർഛാഹൃദ്യോനിമൂത്രാമയാപഹര.

സാ—ജീവനീയഗണം (അടപൊതിയൻകിഴങ്ങ്, കാർകോളി, ക്ഷീരകാർകോളി, മേദ, മഹാമേദ, കാട്ടുന്നിൻവേർ, കാട്ടുപയറിൻവേർ, ജീവകം, ഇടവകം, ഏരട്ടിമധുരം, ഇവകൾ) ചുക്ക്, ശതാവരിക്കിഴങ്ങ്, കോവൽക്കിഴങ്ങ്, തമിഴാമവേർ, കറുത്തോട്ടിവേർ, ചെറുതേക്കിൻവേർ, നായ്ക്കുരുണവേർ, ചെറിയ കാട്ടുമുതിരവേർ, കച്ചോലക്കിഴങ്ങ്, കീഴാനെല്ലിവേർ, തിപ്പലി, ചൽവട്ടക്കിഴങ്ങ്, നറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങ്, ലാലുപഞ്ചമൂലം (ഓരില, മൂവില, ചെറുവഴുതിന, വെൺവഴുതിന ഇവറ്റിൻവേർ. ഞെരിഞ്ഞിൽ ഇവ) മുന്തിരിങ്ങാപ്പഴം, തേങ്ങ, ഈന്തപ്പഴം മുതലായ മധുരപകുപ്പുകൾ ഇവ മൂന്നുകഴഞ്ചുവീതം അരച്ചുകലക്കി ഇടങ്ങഴി നെയ്യുംചേർത്തു പാൽ, നെല്ലിക്കാനീർ കുരിമ്പിൻവേർ, പാൽമുതക്കിൻനീർ, ആട്ടിൻമാംസരസം ഇവ ഓരോന്നും ഇടങ്ങഴി ചേർത്തു കാച്ചി അരിച്ചു, തണുത്തശേഷം ഇരുനാഴി തേനും, അമ്പതുപലം പഞ്ചസാരയും മുളക്, ഇലവർണ്ടം, ഏലം, പച്ചില, നാഗപ്പൂവ് ഇവ ആറുകഴഞ്ചുവീതം പൊടിച്ചതും ചേർത്തു ക്രമമായ മാത്രയിൽ സേവിക്ക. ഇതു സേവിക്കുമ്പോൾ പാലും, മാംസരസവുംകൂട്ടി ഭക്ഷണംകഴിക്കണം. ശുക്ലക്ഷയം, ഉരക്ഷതം, കാസം, ഇക്കിൾ, ജപരം, രക്തപിത്തം, സർവാംഗസന്താപം, ഹൃദ്രോഗം, യോനീരോഗം, മൂത്രകൃമംത്രം മുതലായ അനേകരോഗങ്ങളെ ശമിപ്പിക്കും. കൃശനാരെയും വ്യാധ്യാദിക്ഷീണനാരെയും പോഷിപ്പിക്കും. വന്ധ്യതയെ ശമിപ്പിക്കും. വളരെ ഗുണങ്ങളുള്ളതാകുന്നു.

ഹിഡ് മാചികിത്സ

൪൨ അഗ്നിമന്ഥാദികഷായം.

അഗ്നിമന്ഥബലൈരണ്ഡഭാർണ്ണികഷുമഹശയൈഃ
പിബേത് പ്രകപമിതം തോയം ഹിഡ് മാരുക്ശപാസകാസ.
[വാൻ.

സാ—മുഞ്ഞവേർ, കറുത്തോട്ടിവേർ, ആവണക്കിൻവേർ ചെറുതേക്കു്, കൊട്ടം, ചുക്ക് ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം ഇക്കിൾ, ശ്വാസം, കാസം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും.

വെ ആവീരാദികഷായം.

ആവീരവചാഭോർദ്ദംഗീ യഷ്ടീഘനപാചിതേന തോയേന പാൽക്കഞ്ഞിയക്ഷുവിഹിതാ ഹിക്കാമചിരേണ ഹന്തി തീവ്രതരാം സാ—പൊന്നാവീരം (പൊന്നാന്തകരവേർ) വയമ്പ്, ചെറു തേക്കു്, എരുളിമധുരം, മുത്തങ്ങാ ഇവ സമം കഷായം പാൽചേർത്തു കഞ്ഞിവച്ചും, കഷായമാക്കിയും സേവിക്ക കഠിനമായ ഇക്കിളും ശമിക്കും.

കാസശ്വാസചികിത്സ.

ഒഴു വിദാർശ്വദിഗണം.

വിദാരിപഞ്ചാംഗുലവൃശ്ചികാളീ വൃശ്ചീവദേവാഹപയസുപ്യപണ്ണീഃ കണ്ഡുകരീ ജീവനഗ്രസപസംജ്ഞേ ദേവ പഞ്ചകേ ഗോപസുതാ-
(ത്രിപാദീ.

വിദാർശ്വദിരയഃപ്രട്ടോ ബൃഹ്മണോ വാതപിത്തഹാ ശോഷഗുന്മാംഗമർദ്ദോല്പശ്വാസകാസഹരോഗണഃ

സാ—പാൽമുതക്കിൻകിഴങ്ങു്, ആവണക്കിൻവേർ, തേക്കിടവേർ, തമിഴാമവേർ, ദേവതാരം, കാട്ടുഴുന്നിൻവേർ, കാട്ടുപയറിൻവേർ, നാൽക്കുരുണവേർ, ജീവനപഞ്ചമൂലം (ശതാവരി, കോവൽ, അപൊതിയൻ ഇവയുടെ കിഴങ്ങു് ജീവകം ഇടവകം) ഗ്രസപഞ്ചമൂലം (ഓരില, മൂവില, ചെറുവഴുതിന, വെറുവഴുതിന ഇവ ററിൻവേർ, തൈരിഞ്ഞിൽ ഇവ) നറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങു, ചെറുപ്പുള്ളി ഇവയാകുന്നു.

വിധാനങ്ങൾ—ഇവ സമാംശമായെടുത്തു കഷായംവെച്ചാൽ വിദാർശ്വദികഷായവും, സാമാന്യവിധിപ്രകാരം അതുതന്നെ കല്പത്തിനും കഷായത്തിനും ചേർത്തു നൈയ്ചേർത്തു കാച്ചിയരിച്ചാൽ വിദാർശ്വദിഘൃതവുമായി. ഇതുപോലെ ലേഹമാക്കാൻപറയുന്നിടത്തു ഇവ കഷായമാക്കിയും മറ്റും ഔചിത്യംപോലെ ചേർത്തുകാൻക.

മേൽപറഞ്ഞ മരുന്നുകൾ, ബൃഹ്മണ (തടിപ്പിക്കുന്നതു)വും, വാതം, പിത്തം, ക്ഷയം, ഗുന്മം, അംഗമർദ്ദം, ഉഷ്ണശ്വാസം കാസം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കുന്നതുമാണു്.

ഇതിൽ ദേവാഹപയത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തു ദേവാദപയമാക്കണമെന്നുള്ള മി. ഗോവിന്ദൻവൈദ്യന്റെ അഭിപ്രായം ആചാര്യസമ്മതമല്ല—ഒരു അഭിപ്രായഭേദമാത്രമാണു്—ദേവതാരംതന്നെയാണു ചേർത്തുവരുന്നതും വേണ്ടതും.

൫൫ ബലാജീരകാദികപാഥം.

ബലാജീരകവിലപാബുവൃഷവിശപസുരഭൃമൈഃ
ഗുഹേക്ഷുലാജസഫിതൈർ നികപാഥഃ ശപാസകാസഫാ

സാ—കുറുന്തോട്ടിവേർ, ജീരകം, കൂവളവേർ, മുത്തങ്ങാ, ആട
ലോടകവേർ, ചുക്കു, ദേവതാരം, മൂവിലവേർ, കരിമ്പു, മലർ ഇവ
സമം കഷായംവച്ചു സേവിച്ചാൽ കാസശ്വാസങ്ങൾക്കു ശമനം
വരും.

൫൬ ഭൂഗാദിതൈലം (തേകരാജാദി)

തേകരാജാസവിംശതിഭാഗേ സിദ്ധാതൈലമഭയാപ്രതിവാപം
ശപാസകാസമപഹന്തി നരാണാം മോഘവൃന്ദമിവ മാരുതവേഗഃ

സാ—എണ്ണ നാഴി ൧ കയ്യോന്നിനിർ ഇടങ്ങഴി ൫. ക
ല്ക്കം—കടക്കാത്തോട കഴഞ്ചു ന്ന. കാച്ചി അരിച്ചു തേച്ചു ശീലിക്കു;
കാസശ്വാസങ്ങൾ ശമിക്കും.

൫൭ ത്രിഫലാദി തൈലം.

ത്രിഫലാമൃതവല്യൗ ച കേതകൃസനകൗ ബലാം
ഏരണ്ഡമിന്ദ്രവല്ലീഞ്ച ജലദ്രോണേവിപാചയേത്
രസേന തേകരാജസ്യ ഹംസ്യ സ്വരസേന ച
തൈലപ്രസ്ഥം പചേദ്ധീമാൻ ദപിഗുണക്ഷീരസംയുതം
കല്ക്കഞ്ച കുഷ്ഠയഷ്ട്വാഹപ പത്മകോശീരചന്ദനൈഃ
മുസ്സൈലാപത്രമാംസീ ച ഹയഗന്ധാമൃതാ ബലാ
ശാരിബാമരകാഷ്ടഞ്ച ലവംഗനതചോരകാഃ
ഉല്പലാഭൃഞ്ജനേനീലീശ്ലക്ഷ്ണപിഷ്ടാൻ സമാപയേത്
ശിരോരോഗപ്രതിശ്ചായ വിശേഷേണ വിനാശയേത്
ഖാലിത്യഞ്ചൈവ പാലിത്യം കേശാനാം ഭഞ്ജനം തഥാ.
ത്രിഫലാഭൃമിദംതൈലമുല്പജത്രഗദാപഹം.

സാ—ത്രിഫലത്തോട, ചിററമുതു, പൂക്കൈതമുല, വേങ്ങക്കാ
തൽ, ആവണക്കിവേർ, കുറുന്തോട്ടിവേർ, ഉഴിഞ്ഞവേർ, ഇവ സ
മാംശം ൧൬ പലം എടുത്തു ൧൬ ഇടങ്ങഴി വെള്ളത്തിൽകഷായം
വച്ചു നാലിടങ്ങഴിയംക്കി പിഴിഞ്ഞരിച്ചു കയ്യോന്നിനിരും നെല്ലി
ക്കാനീരുംകൂടി ചേർത്തു ഇടങ്ങഴി എണ്ണയും രണ്ടിടങ്ങഴിപ്പാലും ചേ
ർത്തു വെള്ളക്കൊട്ടം, എരട്ടിമധുരം, പതിമുകു, രാമച്ചം, ചന്ദനം,
മുത്തങ്ങാ, ഏലത്തരി, പച്ചില, മാഞ്ചി, അമുക്കരം, അമുതു, കുറു
ന്തോട്ടിവേരു്, നറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങു്, ദേവതാരം, ഇലവർണം, തക
രം, കച്ചോലം, ചെങ്ങഴിനിർ, ആമ്പൽ, നൈതൽ, കരിങ്കൂവളം,
താമര ഇവററിൻകിഴങ്ങു്, അഞ്ജനക്കല്ല്, അമരിവേർ ഇവ സ

മാംശം അരച്ചു കലുക്കുചേർത്തു കാച്ചിഅരിച്ചു തേയ്ക്കും. ശിരോരോഗങ്ങൾ, പീനസം, മുടികൊഴിയുക, മറ്റു ഉഷ്ണപാശരോഗങ്ങൾ മുതലായവ ശമിക്കും.

രാജയക്ഷ്ണാചികിത്സ.

വ്യെ അമൃതാദികഷായം.

അമൃതാദശമൂലദാരുദാർദ്ദംഗീ—
വൃഷവൃശ്ചീവപയോദധനപയാഷൈഃ
സബലൈഃ ചിരവിലപപഞ്ചകേലൈർ
മധുനാ ഛന്തി ഗൃപാമയം കഷായഃ.

സാ—ചിററമുതു, ദശമൂലം, ദേവതാരം, ചെറുതേക്ക, ആടലോടകവേർ, തമിഴാമവേർ, മുത്തങ്ങ, കൊടിത്തുവവേർ, കറുന്തോട്ടിവേർ, ആവിലിൻതൊലി, തിപ്പലി, കാട്ടുതിപ്പലിവേർ, കാട്ടുമുളകിൻവേർ, കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങു, ചുക്കു ഇതുകഷായം തേൻ അനുപാനംചേർത്തു സേവിക്ക—രാജയക്ഷ്ണാവു ശമിക്കും.

ഒൻ ഏലാകണാദികഷായം.

ഏലാകണാമധുകനാഗരകാബുവാശാ
നിംബാമൃതാംബുദശമൂലശൃതഃ കഷായഃ
ലാക്ഷാസിതാമധുകജീരകസമ്പ്രയുക്തോ
യക്ഷ്ണാണമാഹു വിനിഹന്തി മധുപ്രഗാഡഃ.

സാ—ഏലത്തരി, തിപ്പലി, എരട്ടിമധുരം, ചുക്കു, മുത്തങ്ങ, ആടലോടകവേർ, വേപ്പിൻതൊലി, ചിററമുതു, ഇരുവേലി, ദശമൂലം ഇവ കഷായം. കോലരക്കും പഞ്ചസാരയും തേനും അതിമധുരവും ജീരകപ്പൊടിയും മേമ്പൊടിയാക്കി ചേർത്തു സേവിച്ചാൽ രാജയക്ഷ്ണാവിനെ ശമിപ്പിക്കും ഉപദ്രവരോഗങ്ങൾക്കും നന്നു്.

നൂറു കണ്ടകാരിഘൃതം

സമൂലഫലപത്രായഃ കണ്ടകാർച്ചാരസാഡകേ
ഘൃതപ്രസ്ഥം ബലാവ്യോഷവിളംഗഷഡ ഡാഡിമൈഃ
സൌവർച്ചലായവക്ഷാരമൂലാമലകപെരഷ്കരൈഃ
വൃശ്ചീവബൃഹതീ പത്മ്യോ യവാനശ്ചിത്രകർളിഭിഃ
മുദപീകാചവ്യവഷാഭ്ര ഭാലാഭാമുവേതസൈഃ
ശൃംഗീതാമലകീഭാങ്ഗീ രാസ്നാഗോക്ഷുരകൈഃ പചേത്
കല്ലെസ്തത്സർവ്കാസേഷു ശ്വാസഹിധ്വാസുചേഷ്ടതേ
കണ്ടകാരിഘൃതംഘൃതത് കഫവ്യാധിവിനാശനം.

സാ—കണ്ടകാരി സമൂലം ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞനീരു രു ഇടങ്ങഴി.

കുറഞ്ഞോട്ടിവേർ, ത്രികടക്, വിഴാലരിക്കാമ്പ്, കച്ചോലം മാത
ഉണ്ടാത്തോട്, (ഉറുമാമ്പഴത്തോട്)തുവച്ചിലങ്ങാരം, ചവക്കാരം, മു
ല്ലരിക്കിഴങ്ങു, നെല്ലിക്കാത്തോട്, പുഷ്പരമുലം, തമിഴാമവേൽ
കൊടിത്തുവവേർ, തൈരിഞ്ഞാമ്പുള്ളിക്കിഴങ്ങു, കക്കടകശൃംഗി, കീ
ഴാനെല്ലിവേൽ, ചെറുതേക്കിൻവേൽ, ചിററത്ത, തൈരിഞ്ഞിൽ
ഇവ കല്ക്കംചേർത്തു കാച്ചിയരിച്ചു സേവിക്കു എല്ലാ കാസങ്ങളും
ശ്വാസങ്ങളും ഇക്കിളം ശമിക്കും. കഫച്ഛാധികരക്കു വിശേഷി
ച്ചു നന്നു.

നൃപ ശശവാശാദിഘൃതം.

ശശവാശാരസക്ഷീരേ പൃഥഗാശകസംയുതേ
ഭാരവേല്ലാശ്വഗന്ധാബ്ജഹരിദ്രാജീവകഷഭേ
മധുലികാ കണാ രാസ്താ ശൃംഗീ ഭാർണ്ണീ സഗോസ്തനി
കാകോളി ക്ഷീരകാകോളി നാഗരം മധുരം സിന്താ
പൃശ്നിപണ്ണി മാഷപണ്ണി പിഷ്ടേഃ പ്രസ്ഥം ഘൃതം പചേത്
ഘൃതന്തൽ ശശവാശാഖ്യം ക്ഷയകാസജ്വരാപഹം.

സാ—മുയൽമാംസം കഷായംവെച്ചു എടുത്തരസം, ആടലോട
കവേർകഷായം, പാൽ ഇവ 4 ഇടങ്ങളിൽ വീരം. നെയ്യു ഇടങ്ങളിൽ
൧. ഭേവതാരം, വിഴാലരിക്കാമ്പ്, അമുക്കരം, മുത്തങ്ങ, മരമ
ഞ്ഞാലി, ജീവകം, ഇടവകം, കുരിച്ചിലി (ഇലിപ്പക്കത്തൽ
എന്നും പക്ഷാന്തരം) തിപ്പലി, ചിററത്ത, കക്കടകശൃംഗി, ചെറു
തേക്കു, മുന്തിരിങ്ങ, കാകോളി, ക്ഷീരകാകോളി, ചുക്കു, അതി
മധുരം, പഞ്ചസാര, മുവിലവേർ, കാട്ടഴുന്ന് ഇവ സമം സാമാന്യ
വിധിപ്രകാരം കല്ക്കം. ഈ നെയ്യ് ക്ഷയകാസജ്വരങ്ങളെ ശമി
പ്പിക്കും.

നൃപ അശ്വഗന്ധാദിഘൃതം.

അശ്വഗന്ധം പലശതം ബലാ ഗോക്ഷീരകന്യ ച
പുനർവന്യ ച പൃഥക് പലാനി ദശകല്പയേത്
ശതാവരി നാഗബലാ ഗുളുചി യവമാഷയോഃ
യഷ്ട്വാഃ പഞ്ചപലാന്യേവ പൃഥഗേഷാം സമാഹരേത്
ഷട്ത്രിംശത് മാനിതേ തോയേ ഷഡംഗപരിശേഷിതേ
പചേദിമാനികം സപ്പിഃ പയസാ ദിഗുണേന ച
പിഷ്ഠാതി താഷ്ണികാഞ്ചേവ ദദ്യാത് സംഘട്ടയേത്പുനഃ
ത്രിജാതകം ത്രികടകം രാസ്തായാ മധുകന്യ ച
സമം ഗോശീരകക്ഷീരശുക്ലാഹപമജമോജയോഃ
ജീരകന്യ ച മുദീകമജ്ജിഷ്ടാശീരസൈന്ധവഃ
ഏവം ചൈവ സമാവാപ്യ ശന്നൈർമ്മുദഗ്നിനാ പചേത്

ശുഭേ നൃജേന വൈമർദ്യ ഘൃതം ധാന്യേ നിധാപയേത്
ഏതൽ ഘൃതം മഹാവീര്യം നരാംമമുതോപമം
ഏകാദശാനാം രൂപാണാം ക്ഷയമേവ വ്യപോഹതി
വാതശോണിതമാനാഹം സുപ്തവാതഞ്ച ശ്ലീപദം
ശിരോഹഃ വാതശ്ശൂലം ഭിന്നാമാനാം വിനാശനം
ഉന്മൂലസ്തംഭേ ശിരോരോഗേ രക്തപിത്തേ ഹലീമകേ
പുരാണജപരദാഹേ ച സപ്തിരേതദനന്തമം
ഖലിതം പലിതഞ്ചൈവ തഥാ വന്ധ്യാവഭേദകം
അശപഗന്ധാദികം സപ്തിഃ കൃശബ്ധംഹണമുത്തമം.

സാ—അമുക്കരം തുലാം ൧. കുറുന്തോട്ടിവേരും തൈരിഞ്ഞിൽ
തമിഴാമവേരും ഇവ പത്തുപലംവീതം. ശതാരിക്കിഴങ്ങും ആന
ക്കുറുന്തോട്ടിവേരും ചിററമുത് ഗോതമ്പും ഉഴുന്നും ഇരട്ടിമധുരം ഇവ
അഞ്ചുപലംവീതം. മുപ്പത്തിയാറിടങ്ങഴി വെള്ളത്തിൽ കഷായം
വെച്ചു ആറൊന്നാക്കി (ആറിടങ്ങഴിയാക്കി) രണ്ടിടങ്ങഴി നെയ്യും നാ
ലിടങ്ങഴി പാലുംചേർത്ത് ത്രിജാതകം ത്രികടുകു ചിററരത്ത ഇരട്ടിമ
ധുരം പടർച്ചുണ്ടവേരും രാമച്ചം പാൽമുതക്കിൻകിഴങ്ങും അയമോ
ദകം ജീരകം മുന്തിരിങ്ങ മഞ്ചട്ടി ഇരുവേലി ഇതുപ്പു ഗോതമ്പും
ഇവ കല്ക്കം മൂന്നുകഴഞ്ചുവീതം ചേർത്തു കാച്ചിയരിച്ചു അല്പം ശർക്കര
ചേർത്തു കടഞ്ഞു നെല്പിരിമുടിവെച്ചു മാസംകഴിഞ്ഞു എടുത്തുചേർത്തു
സേവിക്കുക. ഉപദ്രവങ്ങളോടുകൂടിയ ക്ഷയരോഗം വാതരക്തം
ആനാഹം സുപ്തവാതം മുതലായ വാതരോഗങ്ങൾ ശിരോരോഗങ്ങൾ
രക്തപിത്തം കാമില പുരാണജപരം മുതലായവ ശമിക്കും വന്ധ്യ
യ്ക്കു സുതന്മാനാകും. കൃശനെ പോഷിപ്പിക്കും.

നന്മ ബലാശപഗന്ധാദിതൈലം.

ബലാശപഗന്ധലാക്ഷാണാം കപാഥേ പാദാവശേഷിതേ
തൈലപ്രസ്ഥം പചേദ്ധീമാൻ ദധിമസ്തു ചതുർത്ഥേ
രാസ്താ ചന്ദനമഞ്ജിഷ്ഠാമൂവാമധുകചോരകൈഃ
ശാരിബോശീരജലദകഷ്യാഗന്ധസുരദ്രുമൈഃ
ഹരിദ്രാ കുമുദാ കൗന്തീ ശതാഹ്വ പത്മകേശരൈഃ
കല്ലെരേഭിഃ സുസംയുക്തഃ കാഷ്ഠികൈശപസുപേക്ഷിതൈഃ
ശനൈർ മുദഗ്നിനാ പക്തവാ ഗാഢയേത് ഭാജനേ ശുഭേ
പ്രശസ്തേ തിഥി നക്ഷത്രേ തതൈലം ശീലയേന്നരഃ
തേന സർവ്വജപരോന്മാദക്ഷയകാസാദയോ ഗദാഃ
നശ്യന്തി വിവിധാഞ്ചൈവ വാതരോഗാ ന സംശയഃ
അശപിദ്യം നിമ്ബിതം തൈലം ഏതൽ പുഷ്ടികരം പരം.

സാ—കുറഞ്ഞോട്ടിവേർ അമുക്കരം കോലരക്കു് ഇവ കഷായം വെച്ചെടുത്തു നാലിടങ്ങേഴി. എണ്ണഇടങ്ങേഴി ൧. തൈർവെള്ളം ഇടങ്ങേഴി ൪. ചിററത്ത ചന്ദനം മഞ്ചട്ടി പെരുംകുരുമ്പവേർ ഇരട്ടിമധുരം കച്ചോലം നറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങു് രാമച്ചം മുത്തങ്ങ കൊട്ടം അകിൽ ദേവതാരം മരമഞ്ഞരത്തൊലി ആമ്പൽകിഴങ്ങു് അരേണകം ശതകുപ്പ താമരയല്പി ഇവ മൂന്നുകഴഞ്ചുവീതം കല്ക്കം കാച്ചി അരിച്ചു തേക്കുക. ജപരങ്ങരം ഉന്മാദം ക്ഷയം കാസം മുതലായി നാനാതരത്തിലുള്ള രോഗങ്ങളേയും വാതവ്യാധികളേയും ശമിപ്പിക്കും. പുഷ്ടി കരവുമാകുന്നു.

സുര ഏലാദിഗണം.

ഏലായുഗതരുഷ്ണകുഷ്ഠഫലിനീമാംസീ ജലധ്യാമക
സ്പഷ്ടാചോരകചോചപത്രതഗരസ്ഥമൗണ്യേയജാരിരസാഃ—
ശുക്തിവ്യാഘ്രനഖോഽമരാഹപമതുഃ ശ്രീവാസകം കങ്കമം
ചണ്ഡാഗുൽഗുല ദേവധൂപഖപുരാഃ പുന്നാഗനാഗാഹപയം
ഏലാദികോ വാതകഫവിഷം ച വിനിയച്ഛതി
വണ്ണപ്രസാദനഃ കണ്ഡുപിടികാകോരനാശനഃ

സാ—ചിറേലം പേരേലം കുന്തിരിക്ക കൊട്ടം ഞാഴൽപ്പുമാഞ്ചി ഇരുവേലി നാനുകുപ്പു് സുവണ്ണകുപ്പു് കച്ചോലം ഇലവർങ്ങം പച്ചില തകരം തുണിയാങ്കം ജാരിക്ക നറമ്പശ മുത്തുച്ചിപ്പി വ്യാഘ്രനഖം (ഇതിനു് പുലിച്ചുവടിവേർ അസുരനഖം ഇങ്ങനെ രണ്ടുപക്ഷമുണ്ടു്) ദേവദാരം അകിൽ തിരുവട്ടപ്പശ കങ്കമപ്പട്ട (കങ്കമപ്പുവു്) നറുംചണ്ണക്കിഴങ്ങു് (കസ്തുരിമഞ്ഞരം) ഗുൽഗുല കുമിഞ്ചാൻ കരിങ്ങാലിക്കാതൽ പുനപ്പുവ നാഗപ്പുവ ഇവ ഏലാദിഗണം.

ഇതു വാതത്തേയും കഫത്തേയും വിഷത്തേയും ശമിപ്പിക്കും, നിറഞ്ഞ തെളിയിക്കും. ചൊറി പിടക വട്ടപ്പുൺ ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും.

ഈ മരുന്നുകൾചേർത്തു കൽക്കകഷായാദിവിധാനങ്ങൾ എല്ലാം ആകാം. ഇവിടെ കല്ക്കമാക്കേണ്ട സ്ഥാനങ്ങളാണു കൂടുതൽ പറയുന്നതു്.

സ്വരസ്വാദചികിത്സ

൭൫ ശുണ്ഠിരാസ്താദി കഷായം.

ശുണ്ഠിരാസ്താകണാജാംഗവാശാകപാഥോ ഘൃതാനപിതഃ
സുകണം ദശമൂലം വാ സ്വരഭേദേഽനിലോത്ഥിതേ.

സാ—ചുക്കു, ചിററത്ത, തിപ്പലി, അകിൽ, ആടലോടക
വേർ ഇവ കഷായം. നെയ്യ് അനുപാനം. വാതജമായ സ്വര
സാദം ശമിക്കും. അല്ലെങ്കിൽ ദശമൂലകഷായം തിപ്പലിപ്പൊടി
ചേർത്തു സേവിക്ക.

൬൬ ത്രിജാതകാദികപാഥം.

ത്രിജാതത്രികട്ടച്ചാശ്ലീ ഭാർദ്ദജികപാഥോ മധുരകടഃ
കഫജാതചിഹ്വല്ലാസപ്രസേകസ്വരസാദനത്.

സാ—ഏലം ഇലവർക്കും പച്ചില ചുക്കു മുളക് തിപ്പല
ചെറുവഴുതിനവേർ ചെറുതേക്കു ഇവ കഷായം. തേൻ അനുപാ
നം ചേർത്തു സേവിക്കുക. കഫജമായ അരുചിയും നെഞ്ഞുകലി
പ്പും പ്രസേകവും സ്വരസാദവും ശമിക്കും.

അരുചിചികിത്സ

൬൭ ആമ്രപല്ലവാദികപാഥം

ആമ്രപല്ലവതദ്യന്തവിലപലാജാർദ്രകേക്ഷുഭിഃ
കേസരൈർമുളക്തംഗസ്യ യുക്തഃകപാഥോ / രുചിം ഹരേത്

സാ—മാവിൻതളിർ മാവിലത്തെട്ട് കൂവളവേർ മലത്ത് ഇഞ്ചി
കരിമ്പ് മാതളപ്പഴത്തിന്റെ അല്പി ഇവ കഷായംവച്ചു സേവിക്ക;
അരുചി ശമിക്കും.

൬൮ മലരിഞ്ചി.

ഇഞ്ചിനന്നായ് ചതച്ചിട്ടു ജലേ പക്തവാ മലർപ്പൊടി
ജീരകപ്പൊടിയുംക്ഷിപ്തവാ മലരിഞ്ചി രുചിപ്രദം.

കഫപ്രസേകചികിത്സ

൬൯ ബലാശതാവർച്ചാദികപാഥം.

ബലാശതാവരീദ്രാക്ഷാവിലപമൂലത്രികണ്ടകൈഃ
സഡാഡിമൈഃ കൃതം തോയം ഭക്തദേഹണിവാദനം.

സാ—കുറുന്തോട്ടിവേർ ശതാവരിക്കിഴങ്ങു മുന്തിരിങ്ങ കൂവളം
തൈരിഞ്ഞിൽ മാതളപ്പഴം ഇവ സമം കഷായം. അന്നദേഹണത്തെ
ശമിപ്പിക്കും. മരുന്നുകൾ കഷായംവച്ചു മാതളപ്പഴനീർ അനുപാ
നമായിചേർത്തു സേവിക്കുന്നതാണ് നല്ലത്.

൭൦ പഞ്ചപഞ്ചമൂലാദികപാഥം.

൧ മഹത്പഞ്ചമൂലം
വിലപകാഷ്ഠ്യുതക്കാരി പാടലാഡുണ്ഡുകൈർമഹത്

സാ—കമിഴ് കൂവളം മുഞ്ഞ പലകപ്പയ്യാനി (പയ്യാഴാഞ്ഞ) പാതിരി ഇവയുടെ വേരുകൾക്കു മഹൽപഞ്ചമൂലം എന്നു പേർ.

൨ ഹ്രസ്വപഞ്ചമൂലം.

ഹ്രസ്വം ബ്രഹ്മത്യംശുമാരീഭവഗോക്ഷരകൈന്യതം

സാ—ചെറുവഴുതിനവേർ വെൺവഴുതിനവേർ ഓരിലവേർ മൂവിലവേർ ഞെരിഞ്ഞിൽ ഇവ ചെറുപഞ്ചമൂലം ഇവ രണ്ടും കൂടി യതാനു ദശമൂലമെന്നും പേർ.

൩ മധ്യമപഞ്ചമൂലം

ബലാപുനന്വൈരണ്ഡസുപ്യപണ്ണീ ഭവേന തു
മധ്യമം കഫവാതഏലം നാതിപിത്തകരം ലഘു

സാ—കുറുന്തോട്ടിവേർ തമിഴാമവേർ ആവണക്കിൻവേർ കാ
ട്ടഴുന്നിൻവേർ കാട്ടുപയററിൻവേർ ഇവ മധ്യമപഞ്ചമൂലം
൪ ജീവനപഞ്ചമൂലം.

കോവൽമൂലം ശതാവേലി ജീവന്തി ജീവകം തഥാ
ഇടവംകൂടിയെന്നാകിൽ ജീവനം പഞ്ചമൂലമാം

സാ—കോവൽക്കിഴങ്ങു് ശതാശരിക്കിഴങ്ങു് അടപൊതിയൻ.
കിഴങ്ങു് ജീവകം ഇടവകം ഇവ ജീവനപഞ്ചമൂലമാകുന്നു.

൫ തുണപഞ്ചമൂലം.

കരിമ്പും ദർത്തൻവേരും അമവേരാറുദർഭയും
വരിനെല്ലിവയൊത്തിടിൽ തുണപഞ്ചകമൊത്തിടും

മേൽ പറഞ്ഞവയുടെ വേർ തുണപഞ്ചമൂലം.

പഞ്ചാനാം പഞ്ചമൂലാനാം കഷായേണ ശൃതം പയഃ
ആജം മധുസിതായുക്തം ഭക്തദോഷനിവാരണം.

മേൽപറഞ്ഞ അഞ്ചു പഞ്ചമൂലങ്ങളും കഷായംവെച്ചു് ആട്ടിൻ
പാൽ ചേർത്തു കുറുക്കി തേനും പഞ്ചസാരയുംചേർത്തു സേവിക്ക.
ഭക്ത (അന്ന)ദോഷം ശമിക്കും.

൭ താലീസപത്രാദിചൂണ്ണം.

താലീസപത്രം മരിചം നാഗരം പിപ്പലീശുഭാഃ
യഥോത്തരം ഭാഗവുലം തപഗേലേചാലഭാഗികേ
തദ്രൂപ്യം ദീപനം ചൂണ്ണം കണാഷ്ടഗുണശർക്കരം.

സാ—താലീസപത്രം ൧ കുരുമുളക് ൨ ചുക്കു് ൩ തിപ്പലി ൪
ഇങ്ങനെ കഴഞ്ചുകൾ. ഇലവർണ്ണം ഏലത്തിരി ഇവ മേൽ പറ
ഞ്ഞവയുടെ പകുതിഭാഗം. (അതായതു് രണ്ടര കഴഞ്ചുവീതം) ചേ

കുറും. പഞ്ചസാര തിപ്പലിയുടെ എട്ടു മടങ്ങ്. (൩൨-കഴഞ്ച്) ചേർക്കണം. ഈ ചൂണ്ണം രുചിയേയും ഭീപനത്തേയും ഉണ്ടാക്കും. ഇതിൽ വൈദ്യന്മാർ ഔചിത്യമായി പല മാറ്റങ്ങളും വരുത്തി പ്രയോഗിച്ചുകാണുന്നുണ്ട്. ശുഭം എന്നതിനു കൂവന്തരം ചിലത്തു മുളങ്കർപ്പൂരവും (വംശരോചനയും) ചേർക്കുന്നു. ശാർദ്ദൂലരം ചരകം മുതലായവനോക്കിയും ഇതിന്റെ വിധി സൂക്ഷിച്ചറിഞ്ഞുകൊൾക.

ഏദ്രോഗചികിത്സ

൭൨ ധാന്യാകശുണ്ഡാദികഷായം.

ധാന്യാകശുണ്ഡീ സുരഭാരുചിത്രാ-
ബലേക്ഷുവിലൈഃ പരിപകപമംഭഃ
സസൈന്ധവം ഏദഗതകോഷ്ഠവാത-
ഗുണപിഫാ പാശ്ചാത്യജാസു ശസ്തം.

സാ—കൊത്തമ്പാലരി ചുക്കു ദേവതാരം ആവണക്കിൻവേർ കറുത്തോട്ടിവേർ കരിമ്പു കൂവളവേർ ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം ഇതുപ്തം മേമ്പൊടിചേർത്തു സേവിക്ക. ഏദ്രോഗം കോഷ്ഠാഗ്രിത വാതം ഗുണം പീഫ പാശ്ചാത്യവേദന ഇവ ശമിക്കും.

രാസ്താശുണ്ഡീവൃഷൈരംബുപിത്തജസപരസാദരഘ്രത്,
ഈ കഷായം രാസ്താദി.

മദാത്വയചികിത്സ

൭൩. മുദപീകാദി കഷായം.

മുദപീകാമധുകമധുകപിപ്പലീഭിഃ
ഖജ്ജുരൈർമലയജശാരിബാബ്ജലാജൈഃ
സോശീരൈശ്ശൃതമഥവാ സുശീതമംഭ-
സ്തൃണമൂർച്ഛാമദമതിവിഭ്രമാന്നിരന്വേതം

സാ—മുന്തിരിങ്ങ, എരട്ടിമധുരം, ഇലിപ്പക്കാത്തൽ, തിപ്പലി, പേരീത്തൽപഴം, ചന്ദനം, നറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങ്, താമരവളയം, മലർ, രാമച്ചം ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം തുണ്ണി മുർച്ഛ ഉന്മാദം ബുദ്ധിഭ്രമം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും.

അദ്ധ്യായം ൩

അശ്വാരോഹചിരിതം

൭൪ ഭൃഗുർകാലികഷായം.

ഭൃഗുർശകേനവിപേന യവാന്യോ നാഗരേണ വാ

ഏകൈകേനാപി സംയുക്താ പാരാഹന്യർശസാം രജം

സാ—കൊടിത്തുവവേർ കൂവളവേർ ജീരകം ചുക്കു ഈ നാ
ലിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു മരന്നോടുകൂടി സമം പാടക്കിഴങ്ങുചേർത്തു
സാമാന്യവിധിപ്രകാരം കഷായം വെച്ചു സേവിക്കു; അർശസ്സശമിക്കും.

കൊടിത്തുവവേർ കൂവളവേർ ജീരകം ചുക്കു പാടത്താളിക്കി
ഴങ്ങു ഇവയെല്ലാംകൂടിചേർത്തും പാടക്കിഴങ്ങും മേൽപറഞ്ഞവയിൽ
ഏതെങ്കിലും ഒന്നോ രണ്ടോ മൂന്നോ മരന്നുകൾകൂട്ടിച്ചേർത്തും കഷാ
യം വെച്ചു സേവിക്കാം.

൭൫ ചിരവിലപാദികപാഥം.

ചിരവിലപ് പുനർവവഹ്നുഭൂയാ
കണനാഗരസൈന്ധവപകപജലം
ഗുദകീലഭഗന്ദാഗുന്മഹരം
ജഠരാഗ്നിവിവർദ്ധനമാശുതൃണാം

സാ—ആവിഞ്ഞൊലി തമിഴാമവേരു കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങു ക
ടക്കത്തോടു തിപ്പലി ചുക്കു ഇവകൊണ്ടു കഷായം വെച്ചു ഇത്തപ്പ
മേന്മാടിചേർത്തു സേവിക്ക. ഗുദകീലം ഭഗന്ദരം ഗുന്മം ഇവയ്ക്കു
ന്നത്. ദീപനശക്തി വർദ്ധിക്കയും ചെയ്യും.

൭൬ കാങ്കായനാദിഗുളികാ (വടികാ)

പലാലിപഞ്ചപത്മയാഃ പലേ മരിചജീരകേ
പിപ്പലീ പിപ്പലീമൂലം ചവ്യചിത്രകനാഗരം
പലാദിവൃദ്ധ്യാ ക്രമശോ യവക്ഷാരപലഭവയം
ഭല്ലാതകപലാമ്പുഷ്പ തദപത് സുരണകന്ദകം
ഗുളേനഗുളികാങ്കുതപാ തത്ര ക്ഷീരം പിഞ്ചേദന
നാശയേച്ചഷഡർശാംസി യധി വജ്രമിവാസുരാൻ
കാങ്കായനേനവിഹിതാ ശസ്ത്രക്ഷാരാഗ്നിഭിഃ സമാം

സാ—കടക്കത്തോടുപലം ൫, കുരുമുളക് ജീരകം ഇവ ഒരുപ
ലംവീതം. തിപ്പലി ൧, കാട്ടുതിപ്പലിവേർ ൨, കാട്ടുമുളകിൻവേർ

൩, കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങു (ശുദ്ധി) ൪ ചുക്കു ൫ ഇങ്ങനെ പലങ്ങരും ചവക്കാരം പലം ൨ ചേർക്കു (ശുദ്ധിചെയ്തു) പലം ൮ കാട്ടുചേന (ശുദ്ധി) പലം ൮ ഇവ അരച്ചു പിന്നെ ശർക്കരചേർത്തു ഗുളികയാക്കി സേവിക്ക. പാൽ അനുപാനമാക്കി സേവിക്കണം. അർശസ്സശമിക്കും.

തിപ്പലിമുതൽ ൨ ൩. എന്നിങ്ങനെ ഇരട്ടിക്കണമെന്നും പക്ഷമുണ്ട്.

ഐ സുരണാദിമൂണ്ണം.

മൂണ്ണീകൃതാഷോഡശസുരണസ്യഭാഗാസ്തതോൽന തു ചിത്രകസ്യ മഹരഷധംഭേപ മരിചസ്യചൈകോ ഗുളേനടുന്നാമജയായപിണ്ഡീ

സാ—കാട്ടുചേനപ്പൊടികുഴുഞ്ചു (ഭാഗം) ൧൬ കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങു (ശുദ്ധി) പൊടി ഭാഗം ൮ ചുക്കു ഭാഗം ൨ കുരുമുളകുഭാഗം ൧ ഇവ ചൂണ്ണിച്ചു ശർക്കരചേർത്തു സേവിക്ക. അർശസ്സശമിക്കും.

വെ ചന്ദനാദികഷായം.

ചന്ദനകിരാതതിക്തധനപയവാഷാഃ സവത്സകാഃ കപഥിതാഃ രക്താർശസാംപ്രശമനാ ദാവീതപതുശീരനിബാശ്വ

സാ—ചന്ദനം ചുണ്ടവേർ കൊടിത്തുവവേർ കടകപ്പാലയരി ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായവും മരമഞ്ഞരംതൊലി, രാമച്ചം വേപ്പിൻ തൊലി ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായവും രക്താർശസ്സിനെ ശമിപ്പിക്കും. റ്റൻ ഉശീരാദികപാഥം.

ഉശീരകിഞ്ചല്ലമുണാളശീത ശതാവരീ വത്സവൃഷാംബുഭോതമഃ രക്താർശസം ഹന്തിബലാകഷായഃ കാളാരി മേദോത്ഥമഭീരുജംവാ

സാ—രാമച്ചം താമരയല്ലി താമരവളയം ചന്ദനം ശതാവരി കിഴങ്ങു കടകപ്പാലയരി ആടലോടകവേർ മുത്തങ്ങ ഇവ സമം കഷായംവെച്ചു സേവിക്ക. അർശസ്സശമിക്കും. കുറുത്തോട്ടിവേർ കഷായം, കരിവേലപ്പട്ടകൊണ്ടുള്ള കഷായം, ശതാവരികിഴങ്ങുകൊണ്ടുള്ള കഷായം ഇവയും (ഓരോന്നും) രക്താർശസ്സിനെ ശമിപ്പിക്കും.

൮൦ കുടജാവലേഹം (൧)

തലാം ദിവ്യേംഭസീപചേ ദാദ്രായാഃ കുടച തപചഃ നീരസായാ തപചികപാഥേ പൂതേ സുകുജരജീകൃതാൻ സമംഗാഫലിനീമോചരസാൻ മുഷ്ട്യംശകാൻസമാൻ തൈശ്വശക്ത്രവാൻ ദദ്യാത് തതോ ദവീപ്രലേപനം പക്തപാച ലേഹം ലീഡപാച താ യഥാഗ്നിബലംഹിബേരം പേയാംമണ്ഡംപയഃശാഗം ഗവ്യംവാ ചാഗദഗ്ദ്ധഭൂകു

ലേഹോയം ശമയത്യാശു രക്താതീസാരപായുജാൻ
ബലവദുക്തപിത്തഞ്ച സ്രവദുർഗ്ഗമധോപി വാ.

സാ—൧൦൦ പലം കടകപ്പാലവേർതൊലി പച്ചയായിട്ടുത
ന്നെ കഷായംവച്ചു നാലിടങ്ങിയാക്കി പിഴിഞ്ഞരിച്ച് പരച്ചു
ണ്ടവേർ ഞാഴുപ്പു ഇലവിൻപശ ഇവ ഓരോപലവും കടകപ്പാ
ലയരി മൂന്നുപലവും പൊടിച്ച് ചേർത്തിളക്കി ചട്ടകത്തിൽ പരന്നു
പാകത്തിൽ എടുത്തു സേവിക്കുക. അനുപാനം-കഞ്ഞി ആട്ടിൻ
പാൽ പശുവൻപാൽ ഇവയാകാം. രക്താതിസാരം രക്താർ
സ്സ്, മേല്പോട്ടോ കീഴ്പ്പോട്ടോ ഗതിയായ രക്താപിത്തം മുതലായ
വ ശമിക്കും

യോഗരത്നാകരത്തിൽ സർവാതിസാരചികിത്സയിൽ രണ്ടുത
രം കടജാലലേഹങ്ങൾ പറയുന്നുണ്ട്—കടജഹാണിതം എന്ന പേ
രിൽതന്നെ ഗ്ലോകരൂപമായിട്ടല്ലാതെ യോഗങ്ങളും കാണുന്നുണ്ട്.

കൗടചത്രിഹചാനിംബ പടോലാലനനാഗരൈഃ എന്ന കൗട
ചതുർവു അർശ്വസിനു ഔചിത്യേന യോജിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.
മേൽപ്പറഞ്ഞ ഔഷധയോഗങ്ങൾക്കെല്ലാം ഗുണഭേദം ഉണ്ട്.

കടജഹാണിതം (൨)

കടകപ്പാലയുടെ അരി പലം ൧൦. തൊലി പലം ൮ വേ
ര പലം ൩. പൂവു ഫലം ൪. തളിർ പലം ൨. ചെളി ഇട
ങ്ങി ൧൩. കഷായംവച്ചു ൪ ഇടങ്ങിയാക്കി ശർക്കര പലം ൧൩.
പൊടിച്ച് ചേർക്കാൻ-മാങ്ങയണ്ടിപ്പരിപ്പ് മാതളത്തോട് വയ
മ്പ് കടുക്കാത്തോട് പാടക്കിഴങ്ങ് ജാതിക്കാ പുത്തരിച്ചുണ്ടവേർ
കരിംജീരകം ചായിലും അതി പിടയം മൂവിലവേർ ഇലവിൻപ
ശ അവിയൻ ഇവ ൩ കഴഞ്ചുവീതം. ചെറുതേൻ ഇടങ്ങി ൧.
പാകമാക്കി സേവിക്ക. ഗ്രഹണി അതിസാരം അർശ്വസ്സ് മുതലാ
യവയ്ക്കു നന്നു്.

ഉദാവർത്തചികിത്സ.

൮൧ കലത്ഥലത്തുനാദി കഷായം.

കലത്ഥലത്തുനൈരണ്ഡപാഠാഗ്രന്ഥികനാഗരൈഃ
കഷായഃ സയവക്ഷാഃ ശുലോദാവർത്തനാശനഃ.

സാ—പഴമുരിം വെളുത്തുളളി ആവണക്കിൻവേർ പാടക്കി
ഴങ്ങ് കാട്ടുതിപ്പലിവേർ ചുക്ക് ചാർക്കാരം ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷാ
യം ശുലരോഗത്തേയും ഉദാവർത്തത്തേയും ശമിപ്പിക്കും.

൮൨ ത്രിവൃട്ടന്തീക്ഷായം.

ദന്തീത്രിവൃത് ക്ഷായഞ്ച ലഗ്നനസ്തപരസന്തഥാ
ഏരണ്യതൈലം ധ്വനശ്ചക്ഷീരം ഉദാവർത്തഹരംപരം.

സാ—നാഗദന്തിവേർ ത്രികോല്പക്കൊന്ന ഇവകൊണ്ടുള്ള ക്ഷായത്തിൽ വെളുത്തുള്ളിതൈലവും ആവണക്കണ്ണയും കള്ളിപ്പാലും ചേർത്തു സേവിക്ക; ഉദാവർത്തം ശമിക്കും.

൮൩ കല്യാണക്ഷാരം.

ത്രികട്ടത്രിപട്ടത്രോഷ്ഠാ ദന്ത്യരുഷ്കരചിത്രകം
ജജ്ജരം സ്നേഹമൃതാകതമന്തല്പം വിപാചയേത്
ശരവേസന്ധൗ മൃല്ലിഷ്ഠേ ക്ഷാരഃ കല്യാണകാഹപയഃ
സപീതഃ സപ്പിഷായുക്തോ ഭുക്തോ വാ സ്തിശ്ലഭഭോജിനാം
ഉദാവർത്തവിബന്ധാശോ ഗുന്മപാണ്ഡുരക്രമീൻ
മൃത്രസംഗാശ്ശരീശോഹഹൃദ്രോഗഗ്രഹണീഗദാൻ
മേഹപീഹരുജാനാഹശ്ചാസകാസാംശ്ച നാശയേത്.

സാ—ചുക്ക മുളകു തിപ്പലി ഇന്റപ്പ് വിളയുപ്പ് തുവച്ചി
ലയുപ്പ ത്രിഫലത്തോടു നാഗദന്തിവേർ ചേർക്കുക കൊടുവേലിക്കി
ഴങ്ങു ഇവ സമം എടുത്തു ഇടിച്ചു ആവണക്കണ്ണയും ഗോമൂത്രവും
ചേർത്തുകഴിച്ചു ഒരു ചട്ടയിലാക്കി വേറെ ഒരു ചട്ടികൊണ്ടടച്ചു അവ
യുടേവക്കു പഴുതുകൂടാതെ മണ്ണുകൊണ്ടു അടച്ചു (നല്ലപോലെ
ശീലമൺചെയ്യണം) വറളിയോ വിറകോ കത്തിച്ചു അതിൽവെച്ചു
നീററി ക്ഷാരമാക്കുക; കല്യാണക്ഷാരമെന്നിതിനു പേർ. നെ
യ്യിൽ മട്ടിച്ചു സേവിക്ക, നെയ്യിൽകൂട്ടി ഉണ്ണുകയും ആകാം. ഉദാ
വർത്തം സ്രോതോബന്ധം അശ്ശസ്സ ഗുന്മം പാണ്ഡുരോഗം മഹോ
ദരം കൃമിരോഗം മൃത്രകൃച്ഛ്രം അശ്ശരി ഹൃദ്രോഗം ഗ്രഹണീരോഗം
മുതലായവ ശമിക്കും.

൮൪ മുസ്താകരഞ്ജാദികപാഥം.

മുസ്താകരഞ്ജാതിവിഷാഗ്നിവിലപ-
മഹാഷഡഗ്രന്ഥികവത്സകാനാം
കപാഥോ രുണല്യാമമഥോ നിരാമം
പ്രയുദ്ധശുദ്ധന്തപതിസാരമുഗ്രം.

സാ—മുത്തങ്ങാ പുകിൽതൊലി അതിവിടയം കൊടുവേലി
ക്കിഴങ്ങു കൂവളവേർ ചുക്ക കാട്ടുതിപ്പലിവേർ കുടകപ്പാലയരി
ഇവ സമം ക്ഷായം. ദഹിച്ചും ദഹിക്കാതെയും വയറിൽ വേദനയു
ള്ളതും ഉഗ്രമായിട്ടുള്ളതുമായ അതിസാരത്തെ ശമിപ്പിക്കും.

൮൫ സാനന്താഭിഗണം (കുഷ്യാമയഘോഷം)

സാനന്താരിവിഷാകൃമിഘോഷതഭക്പാരാവചാധാതകീ
ലോധ്രാംബഷ്ടവടാങ്കരോഭയനിശാപത്മാസമംഗാഭയാഃ
ഏലാമോചരസാജമോജചപലാമൂലാരളത്ര്യഷണം
വിലപഞ്ചേതി ബഹുപ്രകാരവിഹിതഃ കുഷ്യാമയഘോഷം.

സാ—കൊടിത്തൂവവേർ, അതിവിടയം, വിഴാലരി, കൊടുവേ
ലിക്കിഴങ്ങു, പാടക്കിഴങ്ങു, വയമ്പു, താതിരിപ്പൂവു, പാച്ചോറി
ത്തൊലി, അമ്പഴത്തൊലി, പേരാൽമൊട്ടു, മഞ്ഞൾ, മരമഞ്ഞൾ
തൊലി, ഓരിലത്താമരവേർ, പടർച്ചുണ്ടവേർ, കടുക്കാത്തൊട്ടു, ഏ
ലത്തരി മോചരസം=ഇലവർണ്ണം നറമ്പശ (മാവിൻപശ എന്നും
പക്ഷമുണ്ടു്) അയമോദകം കാട്ടുതിപ്പലിവേരു് പെരുമരപ്പട്ട
(പെരുമലമെന്നുപറയുന്ന ചെടിയുടെ വേരിലെത്തൊലിയും മേൽ
പറഞ്ഞഗണത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്താൻ യോഗ്യതയുള്ളതാണു്) ചുക്ക
മുളക് തിപ്പലി കൂവളവേർ ഇവ അതിസാരംതുടങ്ങി ഉദരാഗ്രിതങ്ങ
ളായഗ്രഹണി ശുലാശോരോഗാദികളെ ശമിപ്പിക്കുന്നതാണു്. പ്രകൃ
തത്തിൽ സമാംശം കഷായംവച്ചു സേവിപ്പിക്കാൻ വിധിക്കുന്നു.

വിഷു ചികിത്സ.

൮൬ വിലപാജമോജാദികഷായം

വിലപാജമോജഘനനാഗരധാന്യകോഗ്ര-
പൂതികവാളകശരീഭഹനൈഃ ശൃതാംഭഃ
തൃട്ശുലവാൻ പരിപിബേദഥവാ വിഷുച്ചാം
കൈട്യൂസിദ്ധസലിലം ശരപുംഖജം വാ.

സാ—കൂവളവേർ അയമോദകം മുത്തങ്ങ ചുക്ക കൊത്തമല്ലി
വയമ്പു ആവിത്തൊലി ഇരുവേലി കച്ചോലം കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങു
ഇവ കഷായംവച്ചുസേവിക്കു; വിഷുചികശമിക്കും. കുമിഴിൻവേരും
കൊഴിഞ്ഞിൽവേരും കഷായംവച്ചു സേവിക്കാം.

൮൭ ആജാളാഭിഗുളിക

ആശാളി കീരിയാത്തു് ജീരകം ഇവ അയമോദകക്കഷായ
ത്തിൽ അരച്ചു പഴുക്കുംചേർത്തു ഗുളികയാക്കി അയമോദകക്കഷായ
ത്തിൽ സേവിക്ക. വിഷുചികശമിക്കും.

ഗ്രഹണീചികിത്സ.

വ്യവ പാത്ത്യാദികഷായം.

പത്ത്യാവ്യോഷപുനർവാംബുദനിശാപുരീകയുഗാജ്ഞാ
പാഠാവില്പപുണ്യപ്രിയാരളകണാമൂലോഗ്രഹസ്യാഗ്നിഭിഃ
ചവ്യാദീപ്യകബാണപുംബസഹിതൈരേതൈഃ പ്രസിദ്ധം ജലം
പേയം തത് ബഹുദോഷജഗ്രഹണിഭിർഭേദൈർത്ഥമാ വാഴ്ത്തതം.

സാ—കട്ടക്കാത്തോട്ട് ചുക്ക മുളകു തിപ്പലി തമിഴാമവേരു
മുത്തങ്ങ വറട്ടുമഞ്ഞരം പൂങ്കിൻതൊലി ആവിത്തൊലി കീഴാണെല്ലി
വേർ പാടക്കിഴങ്ങു കൂവളവേർ അതിവിടയം പെരുമരത്തൊലി
കാട്ടുതിപ്പലിവേർ വയമ്പു കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങു കാട്ടുമുളകിൻവേർ
അയമോദകം കൊഴിഞ്ഞിൽവേരും ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം ഗ്രഹ
ണിയെ ശമിപ്പിക്കും.

വ്യവ പാഠാകരഞ്ജാദികഷായം.

പാഠാകരഞ്ജദപയപഞ്ചകോലൈഃ
കൈഡർപ്പത്ത്യാശരപുംബവില്പൈഃ
കപാധോ നിഹന്യാത് കണയാവിമിശ്രോ
ഗുന്മാരിസാരഗ്രഹണീവികാരാൻ.

സാ—പാടക്കിഴങ്ങു പൂങ്കിൻവേർതൊലി ആവിൽത്തൊലി
പഞ്ചകോലം (തിപ്പലി കാട്ടുതിപ്പലിവേർ കാട്ടുമുളകിൻവേർ കൊ
ടുവേലിക്കിഴങ്ങു ചുക്ക ഇവ) കുമിഴിൻവേർ കട്ടക്കാത്തോട്ട് കൊഴി
ഞ്ഞിൽവേർ ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം തിപ്പലിപ്പൊടി മേമ്പൊടി
ചേർത്തു സേവിക്ക. ഗുണം അതിസാരം ഗ്രഹണി ഇവ ശമിക്കും.

൯൦ ഫിംഗപാഷ്ടകം (അഷ്ടചൂണ്ണം)

ത്രികടുകമജമോജം നൈസ്സവം ജീരകേ ഭേദ
സമധരണധൂതാനാമഷ്ടമോ ഫിംഗുഭാഗഃ
പ്രഥമകബളഭോജ്യസ്തപ്പിഷാ ചൂണ്ണകോഴയം
ജനയതി ജഠരാഗ്നിം വാതഗുണം നിഹന്തി.

സാ—ചുക്ക മുളകു തിപ്പലി അയമോദകം ഇന്തുപ്പു ജീരകം
കരിംജീരകം ഇവ സമാംശം, ഇവ എല്ലാംകൂടിയതിന്റെ എട്ടി
ലൊന്നു കായംചേർത്തു പൊടിച്ചു നെയ്യിൽ കഴച്ചു ഉണരുകാലത്തു
ആദ്യത്തെ ഉരുളയിൽവെച്ചു ഭക്ഷിക്കുക. എന്നാൽ ജഠരാഗ്നിബലമു
ണ്ടാകും; വാതഗുണം ശമിക്കും.

ഇതിന്നു ചുക്കകഴഞ്ചു ൭ മുളകു കഴഞ്ചു ൭ തിപ്പലികഴഞ്ചു ൯
അയമോദകം കഴഞ്ചു ൨ ഇന്തുപ്പു കഴഞ്ചു ൭ ജീരകം കഴഞ്ചു ൯

കരിഞ്ചീരകം കഴഞ്ഞ് ന്ന കായം കഴഞ്ഞ് വൃ. ഇവ ചുട്ടുനീച്ചു മുക്കാൽ കഴഞ്ചുവീതം മേൽപറഞ്ഞപോലെ സേവിക്കാൻ. ഒരു ഗ്രഹമകാ രൻ വിധിക്കുന്നു മേൽപറഞ്ഞ ശ്ലോകത്തിന് എങ്ങനെ ഈ വ്യാഖ്യാനം വന്നു എന്നറിയുന്നില്ല. ഇതു ഫലപ്രദമല്ലെന്നല്ല പറയുന്നതു്. പക്ഷേ മറ്റൊരു സ്വന്തം അഷ്ടചുട്ടുനീച്ചുമാത്രമെന്നു ഭേദം.

൯൧ പാരാദിഘ്യം

പാരാചവ്യകരഞ്ജയുഗ്മശരപുംബാഗ്നുബൃശ്ശുണ്ഠീരസേ
സിദ്ധം സൈന്ധവപഞ്ചകോലകവിഷാദപിക്ഷാരഹിംഗപംബുഭിഃ
സാജാജീഭപയദീപ്യകൈർഘൃതമജാദധ്നാനാരസേനാർദ്രകാ-
ഘ്നാർദ്ദ്രേയ്യാസപാസേന ചഹ്നിജനനം ഗുരുഗ്രഹണ്യന്തകം.

സാ—പാടക്കിഴങ്ങു്, കാട്ടുമുളകിൻവേർ, പൂങ്കിൻതൊലി, ആവിത്തൊലി, കൊഴിഞ്ഞിൽവേരും, കൊട്ടവേലിക്കിഴങ്ങും, മുത്തങ്ങ, ചുക്കും ഇവ സമാ കഷായംവെച്ചു് നാലൊന്നാക്കി എടുത്തു് ഇഞ്ചി നീർ, പുളിയാരൽനീരും, ആട്ടിൻതൈർ ഇവയും നെയ്യും ചേർത്തു് പഞ്ചകോലം (വുൻ-ാം യോഗത്തിലും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്) ഇത്തുപ്പു് അതിവിടയം, ചവക്കാം, തുവച്ചിലക്കാരം, അയമോദകം, കായം, ഇരുവേലി, കരിഞ്ചീരകം ഇവയും കല്ലുംചേർത്തു കാച്ചിഅരിച്ചു സേവിക്ക. ഗുണം ഗ്രഹണി ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. അഗ്നിക്കു ദീപ്തിവരുത്തും.

൯൨ ചാർദ്ദേയ്യാദിരസായനം.

ചാർദ്ദേരിനീരുംമുത്തങ്ങാനീരുംമൊപ്പംകലർത്തിൽ
ജാതിക്കാശുണ്ഠിദീപ്യഞ്ച കടജംചാ ചിഹ്നേനവും
മൃതാസ്ഥിപൂളപ്പശയ്യം പ്പൊമാപ്പംപൊടിച്ചുടൻ
ദധിതാൻമധുതാൻചേർത്തു ലേഹമാക്കിച്ചമച്ചുടൻ
സേവിക്കിലതിസാരേ ച ഗ്രഹണിക്കും ഗുണം തുലോം.

സാ—പുളിയാരൽനീർ മുത്തങ്ങാക്കിഴങ്ങിൻനീർ ഇവയിൽ ജാതിക്ക, ചുക്കും, അയമോദകം, കടകപ്പാലയരി, അവിയൻ, മാങ്ങായണ്ടിപ്പരിപ്പു്, ഇലവിൻപശ ഇവ ചേർത്തു തേനുംചേർത്തു ലേഹവിധിപ്രകാരം പാകംചെയ്തു സേവിക്ക. (തേനോ തൈരോ കൂട്ടാം) അതിസാരത്തിന്നും ഗ്രഹണീരോഗത്തിന്നും നന്നും.

൯൩ പാരാതക്രാദിലേഹം.

പാരാവത്സകധനപയാഷകകണാമാദ്രീസമംഗാത്ഥടാ
ശുണ്ഠീമോചരസാജമോജവിജയാജാതീഫലാംഭോമുചാ
രാഭോധാതകിനാളികേരകസുമാദധ്നാനാശ്മവാ മാക്ഷികൈഃ
സർവ്വം നാശയതി പ്രകോപമഥവാ മൂലാമയം ജാരം.

സാ—പാടക്കിഴങ്ങു് കടകപ്പാലയരി കൊടിത്തുവവേർ തിപ്പലി വയമ്പു് പടർച്ചുണ്ടവേർ കീഴാണെല്ലിവേർ ചുക്കു് ഇലവർണ്ണം നരംപശ (ഇവയ്ക്കുണ്ടിനംകൂടി മോചാരസത്തിനു മാവിൻകറ എന്നും പക്ഷമുണ്ടു്) അയമോദകം കഞ്ചാവു് (വിജയാശബ്ദത്തിനു കടുക്ക എന്നു് അത്ഥം ഉള്ളതിനാൽ അതും ചേർത്തുവരുന്നു. കഞ്ചാവുതന്നെയാണു് പരമ്പരയായി ചേർത്തുവരുന്നതു്. കഞ്ചാവു് എന്നും ആ പദത്തിനത്ഥമുണ്ടു്) ജാതിക്ക മുത്തങ്ങ കടളിവാഴ മാണം താതിരിപ്പ തെങ്ങിൻപൂക്കല തൈർ തേൻ ഇവചേർത്തു ലേ ഫമാക്കി സേവിക്ക. ഗ്രഹണിക്കും അശ്ശിനും അതിസാരത്തിനും നന്നു്.

ഇതിന്റെ വിധാനം. പാടക്കിഴങ്ങു്, തിപ്പലി, ചുക്കു്, ഇലവർണ്ണം, നരംപശ, അയമോദകം, ജാതിക്ക, മുത്തങ്ങ, താതിരിപ്പ, തെങ്ങിൻപൂക്കല, കഞ്ചാവു് ഇവ പൊടിവകയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയും (ചിലതു് അരച്ചുചേർക്ക) ബാക്കിയുള്ള മരുന്നുകൾ കഷായരവച്ചു ചേർത്തും തൈർ പാകത്തിനു മുമ്പിലും തേൻ പിമ്പുംചേർത്തു പാകപ്പെടുത്തിയുമാണു് സേവിച്ചുവരാറുള്ളതു് എന്നും ഫലപ്രദമാണു് എന്നും പ്രയോഗവിജ്ഞാൻമാർക്കറിവുള്ളതാണു്.

൯൪ ചാർങ്ങേയ്യാദിഗുളിക.

പുളിയാരില കഴഞ്ചു് ൧൬ നെല്ലിക്കത്തോടു് അയമോദകം ഇവ ഏട്ടുകഴഞ്ചുവീരം ജീരകം കരിംജീരകം ഇവ രണ്ടുകഴഞ്ചുവീരം പൊടിച്ചു് പത്തുകഴഞ്ചു് മാങ്ങയണ്ടിപ്പരിപ്പുംചേർത്തു തൈർവീഴ്ത്തി അരച്ചു് നെല്ലിക്കാപ്രമാണം ഗുളികയുരുട്ടി തൈർവെള്ളത്തിൽ സേവിക്ക. എല്ലാ ഗ്രഹണിയും ശമിക്കും.

കൃഷ്ണചികിത്സ

൯൫ ദശമൂലബലാദികപാഥം.

ദശമൂലം ബലാമൂലം ദ്രാക്ഷായഷ്ടാഗ്രാഹപചന്ദനം
കപാഥയിതപാ പിഞ്ചേദേതത് മൂത്രകൃശ്രസ്യ ശാന്തയേ.

സാ—ദശമൂലം (ഒ-ാംയോഗത്തിൽ പറഞ്ഞു) കറുത്തോട്ടിവേരു്, മുന്തിരിങ്ങാപ്പഴം, എരുട്ടിമധുരം, ചന്ദനം ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം മൂത്രകൃശ്രത്തെ ശമിപ്പിക്കും.

൯൬ പത്മാവയ്യാദികഷായം.

പത്മാവരീബലൈരണ്ഡദശമൂലപുനന്നവൈഃ
കപാഥം മധുസിതായുക്തം മൂത്രകൃശ്രവികാരജിതം.

സാ—ഓരിലത്താമര ശതാവരിക്കിഴങ്ങു് കുറഞ്ഞോട്ടിവേരു്
വെളുത്താവണക്കിൻവേർ ദശമൂലം തമിഴാമവേർ ഇവകൊണ്ടുള്ള
കഷായം തേനും പഞ്ചസാരയും മേമ്പൊടിചേർത്തു് സേവിക്ക.
മൂത്രകൃച്ഛ്രം ശമിക്കും.

ഇതിൽ ദശമൂലം ൭൦-ാംയോഗത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്.

൯൭ പത്മാപത്തുരാദികഷായം.

പത്മാപത്തുരയച്ചീസ്ഥിരകൾബുഹതിരണ്ടാതുണാൽപഞ്ചമൂലം
ഭ്രാന്നന്നാറിതാർതാവലൊടി കരുവിക്കുന്ദ്രതാലയുതുമ്പം
കൃഷ്ണാദ്രാക്ഷാവിദാരിക്ഷകവരണകൈയ്യശ്ശുഭിത്ഗോക്ഷരാദ്യൈഃ
കപാഥംനൈമേമ്പൊടിയുംചേർത്തിടുക വലുതായുള്ളകൃച്ഛ്രാശ്ശരീഷു

സാ—ഓരിലത്താമര വെൺകുറഞ്ഞോട്ടിവേർ ഏറ്റിമധുരം
ഓരിലവേർ മൂവിലവേർ ചെറുവഴുതിനവേർ വെറുവഴുതിനവേർ
തുണപഞ്ചമൂലം (൭൦-ാംയോഗത്തിൽ വിവരിച്ചു) ചെറുപൂള നര
നീണ്ടിക്കിഴങ്ങു് താർതാവൽവേർ കരുവിക്കിഴങ്ങു് നിലപ്പനക്കിഴ
ങ്ങു് കല്ലൂർവഞ്ചി തിപ്പലി മുന്തിരിങ്ങ പാൽമുതക്കിൻകിഴങ്ങു് വ
യൽച്ചുള്ളിവേർ നീർമാതളത്തിൻതൊലി തൈരിഞ്ഞിൽ ഇവ കഷാ
യംചെയ്തു് കുമ്പം മേമ്പൊടിചേർത്തു് സേവിക്ക. നെയ്യുംകൂടി മേ
മ്പൊടിചേർക്കണം കഠിനമായ മൂത്രകൃച്ഛ്രവും അശ്ശരിയും ശമിക്കും.

൯൮ ബുഹത്യാദിഗണവിധാനം.

ചെറുവഴുതിനവേരു് വെറുവഴുതിനവേരു് ഓരിലവേരു് മൂവി
ലവേരു് ഇവ ൨-കഴഞ്ചുവീതം. തൈരിഞ്ഞിൽ കഴഞ്ചു് ൪. ഇടങ്ങ
ഴിവെള്ളത്തിൽ കഷായംചെയ്തു് പാൽക്കഷായമാക്കിയോ നെയ്യു
മേമ്പൊടിചേർത്തോ സേവിക്ക. മൂത്രകൃച്ഛ്രം ശമിക്കും. മേൽപ്ര
കാരം നെയ്യുകാച്ചി സേവിക്കുകയുമാകാം.

൯൯ വ്യാശ്രീഗോക്ഷരാദികഷായം.

വ്യാശ്രീഗോക്ഷരമത്സ്യാക്ഷീപത്മാപാഷാണഭേദകൈഃ
കപോതപങ്കുതകവരീശിഗൃകവാളകൈഃ
ശുതക്ഷീരദിശിഷ്ടോയംകഷായഃശർക്കരാനപിതഃ
മൂത്രകൃച്ഛ്രാണി സർവാണി രക്തസ്രാവഞ്ച നാശയേത്.

സാ—ചെറുവഴുതിനവേരു് തൈരിഞ്ഞിൽ മിനാങ്ങാണി ഓ
രിലത്താമര കല്ലൂർവഞ്ചി (കപോതപങ്കശബ്ദം പാഠം പിഴയാണെ
ന്നതോന്നുന്നു. മാടപ്രാവിൻമലമാണോ എന്നും സംശയമുണ്ടു്.
അടയ്ക്കാമണിയൻവേരു് എന്നു ചിലർ വ്യാഖ്യാനിച്ചതും ശരിയെ
ന്നതോന്നുന്നില്ല) തേറ്ററമ്പരൽ ശതാവരിക്കിഴങ്ങു് പുനർമ്മുരി

ങ്ങവേൽ ഇരുവേലി ഇവ കഷായംവച്ചു ഇരട്ടി പാൽചേർത്തുവരിച്ചു പഞ്ചസാര മേമ്പൊടിചേർത്തു സേവിക്ക. മൂത്രകൃച്ഛ്രം ശമിക്കും. രക്തസ്രാവംകൂടി ശമിക്കുമെന്നും ഫലശ്രുതി ഉള്ളതിനാൽ ആ സ്ഥാനത്തിൽ മാടപ്രാവിൻമലവും യുക്തമാണ്.

൧൦൦ പത്മഗോക്ഷുരാദികഷായം

പത്മഗോക്ഷുരശമ്യോകധനപയക്ഷാക്ഷിഭോഷജഃ

കപാഥം പിബേത് സന്ധ്യാഭാഹ്നേ കൃച്ഛ്രം മധുസിതായുതം.

സാ—കടുക്കാത്തോട്ട് ഞെരിഞ്ഞിൽ കൊന്നത്തൊലി കൊടിത്തുവവേൽ കഴട്ടിക്കുരുപ്പിപ്പ് ഇവ കഷായം. തേനും പഞ്ചസാരയുംചേർത്തുസേവിക്ക. മൂത്രകൃച്ഛ്രം ശമിക്കും. ഇങ്ങനെയല്ലാതെയും പാഠം കാണുന്നത് പരമ്പരാഗതമാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

൧൦൧ ത്രൈകുണ്ടകഘൃതം.

കപാഥസ്രോകുണ്ടകൈലാഗിരിജതുസശിലാഭേദയഷ്ടീവരീണാം
ഭദ്രാക്ഷാംബുശൗണ്ഡീവസുകവശിരകാശേഷമത്യാക്ഷികാണാം
കല്ലെരേതൈസ്സദൃശം ഹരതി ഘൃതമിദം സേവിതംമൂത്രഭോഷാൻ
മേഹാൻകൃച്ഛ്രാണി സർവാണിനിലമപി തഥാ ശർക്കരമശ്ശരീംച

സാ—ഞെരിഞ്ഞിൽ ഏലത്തരി കുമ്പം കല്ലൂർ വഞ്ചി എരട്ടി മധുരം ശതാവരിക്കിഴങ്ങ് ആറുഭർവേൽ മുന്തിരിക്ക ഇരുവേലി തിപ്പലി താർതാവൽവേൽ അത്തിത്തിപ്പലി കശവേർ കരിമ്പ് മീനാങ്ങാണി ഇവ കല്ല്. പാൽ സമംചേർത്ത് നെയ്യു കാച്ചി അരിച്ചുസേവിക്ക. പ്രമേഹം മൂത്രകൃച്ഛ്രം അശ്ശരി (കല്ലടപ്പ്) ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും.

൧൦൨ വസ്ത്രാമയാന്തകഘൃതം.

ഭാവീമധുകമത്യാക്ഷീപത്മാപാഷാണഭേദകം

ബൃഹത്യംശുമരീഭപന്ദപശാർബ്ബേക്ഷുകശേരുകം

കുപാതപങ്കേക്ഷുരകം വസുകം ശിശു വാളകം

വാരാഹീവരണംദ്രാക്ഷാഭദ്രയഷ്ടീപലംകഷാ

പൃഥക് ത്രിപലികം ക്ഷുണ്ണം സർവ്വതുല്യഞ്ച ഗോക്ഷുരം

ദ്രോണേ പാമ്പിപചേത്തത്ര പാദശിഷ്ടേ പരിശുതേ

പ്രക്ഷിപ്യ സപ്പിഷഃ പ്രസ്ഥം ദതാ ക്ഷീരം വരീരസം

ധാത്രീബിംബീരസഞ്ചാപി നാളികേരോദകം തഥാ

കൂശാബ്ബോവാരുകജലംസ്നേഹദപിഗുണിതം തഥാ

ദ്രവ്യഃ സുപിഷ്ടഃ സംയുക്തൈരഭിമൃദധ്വനിനാപചേത്

പര്യഷകോൽപലതുടീമധുകഹിമദാരുഭിഃ

ത്രിഫലാപിപ്പലികൗന്തീശുംഗിവേരൈസ്സസൈന്ധവൈഃ

ഹസ്തിപിപ്പലുപാമാഗ്ഗ്മഞ്ജിഷ്ഠാപത്മകേസരൈഃ
 മുസ്താകസ്തംബരീലോലം"രൈസ്താശാഗന്ധാപുനന്വൈഃ
 സ്വയംഗുപ്തേഷ്വക്ഷുരഹലൈഃവാല്പിപത്രകശൃംഗിഭിഃ
 ശിലാജിതപല്ഭാഗൈസ്തൈഃ സിലം തത്സേവിതം ഛേദനം
 മൃത്രകൃശ്രാണി സവാണി ശക്താമശ്ശരീമപി
 പാനവസ്ത്വാഭിഭിദ്യുക്തം നാശയേന്നാത്രസംശയഃ
 വാതപിത്തസമുല്പന്നാൻ സവാൻ വസ്തിഗതാൻ ഗദാൻ
 പ്രമേഹേണ സഹ ക്ഷിപ്രമപാവത്തയന്തേന്ദ്രവം
 "വസ്ത്വാമയാന്തക"മിദം ദേവദേവേന ഭാഷിതം.

സാ—മരമഞ്ഞരതൊലി ഇലിപ്പക്കാതൽ മീനാങ്ങാണി ഓരി
 ലത്താമര കല്ലർവഞ്ചി ചെറുവഴുതിനവേർ വെറുവഴുതിനവേർ
 ഓരിലവേർ മൂ പിലവേർ നറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങു് കരിമ്പു് കഴിമുത്തങ്ങ
 ആവണക്കിൻവേർ വയൽച്ചുള്ളിവേർ താർതാവൽവേർ മുരിങ്ങ
 വേർതൊലി ഇരുവേലി റിലപ്പനക്കിഴങ്ങു് നീർമാതളവേർതൊലി
 മുന്തിരിങ്ങ ചെറുപൂള കുമിഴിൻവേരു് ഇവ മൂന്നുപലംവീതം. ഇവ
 യെല്ലാംകൂടിയിടത്തോളം തൈരിഞ്ഞിൽ. ഇവ നൂന്നു ഇടങ്ങഴി വെ
 ള്ളത്തിൽ കഷായംവെച്ചു നാലിലൊന്നാക്കണം നെയ്യു് ഇടങ്ങഴി
 ൧. പാൽ ശതാവരിക്കിഴങ്ങിൻനീരു് പച്ചനെല്പിക്കാനീരു് കോവൽ
 നീരു് ഇളനീർവെള്ളം കുമ്പളങ്ങാനീരു് വെള്ളരിക്കാനീരു് ഇവ
 നെയ്യുടെ ഇരട്ടി ചേർക്കണം. കല്ക്കത്തിനു്—ചിററീത്തൽവേരു് ചെ
 ങ്ങഴിനീർക്കിഴങ്ങു് ഏലത്തരി ഇലിപ്പക്കാതൽ ചന്ദനം ദേവതാരം
 ത്രിഫലത്തോടു് തിപ്പലി അരേണകം ചുക്കു് ഇതുപു് അത്തിത്തി
 പ്പലി ചെറുകടലാടി മഞ്ചട്ടി താമരയല്ലി മുത്തങ്ങ ഉന്മൂണലരി പാ
 ച്ചോറിത്തൊലി അമുക്കരം തമിഴാമവേരു് നായ്ക്കുരുണവേരു് വ
 യൽച്ചുള്ളിഅരി കാട്ടുമുതിര പച്ചില കക്കടകശൃംഗി ഇവ ഓരോകഴ
 ണുവീതം. ഇതിൽ പകുതി കന്മദം. ഈ നെയ്യു് കാച്ചി അരിച്ചു
 സേവിച്ചാൽ സർവ്വമൃത്രകൃശ്രങ്ങളും ശക്തര്യം (കല്പപ്പം) ശുദ്ധരോ
 ഗവും അശ്ശരിയും പ്രമേഹവും ശമിക്കും.

അദ്ധ്യായം ൪

പ്രമേഹചികിത്സ.

൧൦൩ നിശാകതകാദികപാഥം.

നിശാ കതകനെല്പിക്കാ തെച്ചി പാച്ചോറി ഭദ്രകം
 ഏകനായകരാമച്ചമേഭിഃ കപാഥഃ പ്രമേഹഹാ

സാ—മഞ്ഞൾ തേറ്റാമ്പരൽ നെല്പിക്കാത്തോട് തെറ്റി (തെച്ചി) പ്ലവ് പാച്ചോറിവേർത്തൊലി ചെറുപൂള പൊൻകരണ്ടി വേർത്തൊലി രാമച്ചം ഇവ സമം കഷായംവച്ചു സേവിച്ചാൽ പ്രമേഹം ശമിക്കും.

൧൦൪ ആകുല്യബ്ബാദികഷായം.

ആകുല്യബ്ബഫലത്രയദിരജനീജംബപജ്ജനക്ഷീരജ-
തപഗ് പാറാകതകാഗ്നിമന്ദവദിരാംബഷ്ടാസനേന്ദ്രദ്രുമൈഃ
കപാലോ വാരിധികോടകിന്തുക്കസഖൈരേഭിഃ കൃതഃ ശീതളഃ
സക്ഷയദ്രോ ഘ്രിജതുത്ഥമുണ്ണസഹിതഃ സവപ്രമേഹാപാഹഃ

സാ—ആവീരക്കുരുവ് മുത്തങ്ങ ത്രിഫലത്തോട് മഞ്ഞൾ മര മഞ്ഞൾത്തൊലി ഞാവൽത്തൊലി നീർമരുതിൻതൊലി നാല്പാമര തൊലി പാടക്കിഴങ്ങു തേറ്റാമ്പരൽ മുത്തവേരു കരിങ്ങാലിക്കാ തൽ അമ്പഴത്തൊലി വേങ്ങക്കാതൽ ദേവതാരം കടൽനര മുരു ക്കിൻതൊലി ഇവ സമം കഷായംവച്ചു തേൻ മേമ്പൊടി ചേർത്തു സേവിച്ചാൽ പ്രമേഹങ്ങൾ ശമിക്കും.

൧൦൫ കതകാദികഷായം.

കതകഖദിരധാത്രിവൈരിദാവീസമംഗാ-
വിഭുലരജനിപാറാമൃതബീജാഭയാബ്ബൈഃ
പ്രസവാസസനാഥം തോയമേഭിഃ പ്രസിദ്ധം
ഹരതി സകലമേഹാൻ സപ്തരാത്രപ്രയോഗാത്.

സാ—തേറ്റാമ്പരൽ, കരിങ്ങാലിക്കാതൽ, നെല്പിക്കാത്തോട് പൊൻകരണ്ടിവേർത്തൊലി, മരമഞ്ഞൾത്തൊലി, പടർച്ചുണ്ടവേരു, ലന്തക്കരു, വറട്ടുമഞ്ഞൾ, പാടക്കിഴങ്ങു മാങ്ങയണ്ടിപ്പരിപ്പ്, കടുക്കാത്തോട്, മുത്തങ്ങ ഇവ സമം കഷായംവച്ചു തേൻ മേമ്പൊടി ചേർത്തു സേവിക്ക. ഏഴുദിവസം സേവിച്ചാൽ എല്ലാമാതിരി പ്രമേഹങ്ങൾക്കും നന്നും.

൧൦൬ നീത്രാദിഗുളിക.

നീത്രരി വൈരി തെളി തൂകപുളിംകരുത്തോൽ
മുക്കാവിളാമ്പശയു,മാമ്പലരീസകാന്താ
ചെമ്മൺ നിശാദപയഹിമംസിതയത്തിനീരിൽ
സപ്താഹപിഷ്ടമിഹമേഹഗണം പിനഷ്ടി.

സാ—നീത്രരിവേരു, പൊൻകരണ്ടിവേർത്തൊലി, തേറ്റാമ്പരൽ, കടൽനര, പുളിംകരുവിൻതൊലി, ത്രിഫലത്തോട്, വിളാർമരപ്പശ. ആമ്പലരി, അയസ്കാന്തം, കാവിമണ്ണ്, മഞ്ഞൾ, മരമഞ്ഞൾത്തൊലി, ചന്ദനം, പഞ്ചസാര ഇവ അത്തിനീരിൽ ഏഴുദി

വസമരച്ചു തുളിക ഉരുട്ടി നിഴലുണക്കി സേവിക്ക. സകലമേഹങ്ങളും ശമിക്കും.

൧൦൭ കാപ്പാസാസ്ഥ്യാദിതുളിക.

കാപ്പാസാസ്ഥിപുളികുരുത്താലി വരാ രാമച്ചമാവീരവും വെൺകുന്നിക്കുരുവുംവിളാമ്പശ നിശാ കാന്തഞ്ചതേരറാമ്പരൽ കല്ലിന്മേൽമദമഭ്രമെന്നിവസമംക്രട്ടിപ്പൊടിച്ചാദരാൽ അത്തിപ്പാലിലരച്ചുരുട്ടിനിയതംതിന്നാൽപ്രമേഹാപഹം നെല്ലിക്കാകപാഥമിത്രം പുനരപിമധുനാമോരിലുംസേവനീയം നന്നല്ലോമേഹരോഗിക്കമുതസമമിദം ഭേഷജം ദുർല്ലഭംകേരം.

സാ—പരുത്തിക്കുരു പുളികുരുത്താലി ത്രിഫലത്തോടു് രാമച്ചം ആവീരം വെളുത്തകുന്നിക്കുരു വിളാർമരപ്പശ വറട്ടുമഞ്ഞൾ കാന്തം (ശുദ്ധി) തേരറാമ്പരൽ കന്മദം അഭ്രകം (ശുദ്ധി) ഇവ സമം അത്തിനീരിൽ അരച്ചു തുളിക ഉരുട്ടി നിഴലുണക്കി സേവിക്ക ഏപ്പാ പ്രമേഹങ്ങളും ശമിക്കും.

൧൦൮ നിശോശീരാദിതൈലം.

നിശോശീരബലാകപാഥേ തൈലമേലാദികല്ക്കവത് സിലമഭ്രംഗയോഗേന പിടകാമേഹസുദനം.

സാ—വറട്ടുമഞ്ഞൾ രാമച്ചം കുറുന്തോട്ടിവേർ ഇവ കഷായം. ഏലാദിഗണം കല്ക്കം. (നൂറ്-ാംയോഗം) ഈ തൈലം പിടകയേയും പ്രമേഹത്തേയും ശമിപ്പിക്കും.

൧൦൯ ബലാധാത്രാദിതൈലം.

ഏകോഭാ ഗോബലാധാത്രോഃതൃസൃച്ഛാസ്തു തദലങ്കം ഉശീരസ്യ തദലങ്കം സ്വാത് തദലങ്കം ഹിരുബേരകം തദലങ്കം ചന്ദനം യഷ്ടീ പ്രസൂനാ ബകുളസ്യ ച ദ്രോണേ പാം സാധയേത് സമൃഗ് ചതുർഭാഗാവശേഷിതേ അത്ര കല്ക്കം പ്രഭാതവും മധുകം ചന്ദനദപയം കഷുമുല്ലലമബുഞ്ച ശാരിബാ ച ത്രിജാതകം ജാതീഫലം സ തക്കോലം കർപ്പൂരഞ്ച ശരവാതീ ജീവകഷ്ടഭക്ത മേദേ മുദപീകം കങ്കമം രാഥാ ലാമജകഞ്ച ശാലൂകം ചോരകദപയപുഷ്കരം നാഗപുഷ്പം നഖം സ"പ്തകാ മഞ്ജിഷ്ഠാ കടുരോഹിണീ അഞ്ജനം സരളം ദാരു ചന്ദനം മൂനാദികം മധുകപുഷ്പം ശ്യാനാകം ത്രിഫലാ ഫലിനി മിസീ മുസ്താഗരുതഥാമാംസീ തഗരം പത്മകേസരം കഷായസ്യ സമം ക്ഷീരം രസമാമലകസ്യ ച ദതപാ തദപച്ഛതാവത്ത്യാസ്തൈലപ്രസ്ഥം വിപാചയേത്.

ഏതത്തൊലം നിഹന്ത്യാശ്ച പാനാഭ്യഞ്ജനനാവനൈഃ
ശിരോനേത്രഗതാൻ രോഗാൻ ഹന്ത്യാത്പിത്താനിലോതഭവാൻ
ഉജ്ജ്വലജത്രവികാരേഷു വിശേഷേണ പ്രശസ്യതേ.

സാ—കുറുന്തോട്ടിവേർ നെല്പിക്ക ഇവ സമം അതിൽപകുതി
ചിററമുതു് അതിൽപകുതി രാമച്ചം അതിൽ പകുതിഭാഗം ഇരു
വേലി അതിൽ പകുതിഭാഗം ചന്ദനവും ഇരട്ടിമധുരവും ഇലഞ്ഞി
പ്പൂവുംകൂടി എടുത്തു മന്ന ഇടങ്ങഴി വെള്ളത്തിൽ കഷായംവച്ചു്
നാലിലൊന്നാക്കി കല്ക്കത്തിനു് ഇരട്ടിമധുരം ചന്ദനംരണ്ടും വെള്ള
ക്കൊട്ടം ചെങ്ങഴി നീർക്കിഴങ്ങു് ഇരുവേലി നറുനീണ്ടി ക്കിഴങ്ങു്
ഏലം ഇലവർണ്ണം പച്ചില ജാതിക്ക തക്കോലം കർപ്പൂരം ശ
താവരിക്കിഴങ്ങു് ജീവകം ഇടവകം മേദ രണ്ടും മുന്തിരി കക്ക
മപ്പു രാമച്ചം നീർക്കിഴങ്ങു് കച്ചോലംരണ്ടും പുഷ്പരമുലം നാഗ
പ്പൂവും അസുരനഖം നാനുചപ്പുല മഞ്ചട്ടി കടുകരോഹിണി അ
ഞ്ജനക്കല്ല ചരളം ദേവതാരം ചെമ്പകമൊട്ടു വെരുകിൻചട്ടം
ഇലിപ്പപ്പുവ ചോനകപ്പുല ത്രിഫലത്തോട്ടു ഞാഴൽപ്പു ചത
കുപ്പ മുത്തങ്ങാ അകിൽ മാഞ്ചി തകരം രാമരയപ്പി ഇവ കല്ക്ക
വും കഷായത്തിനു സമം പാലും പാലിനുസമം നെല്പിക്കാനീരും
ശതാവരിനീരും ഇടങ്ങഴി എണ്ണയുംചേർത്തു കാച്ചുക. ഈ തൈ
ലം ശിരോരോഗങ്ങളേയും നേത്രരോഗങ്ങളേയും പിത്തംകൊണ്ടും
വാതംകൊണ്ടുമുണ്ടാകുന്ന രോഗങ്ങളേയും ജത്രവികലുണ്ടാകുന്ന രോഗ
ങ്ങളേയും ശമിപ്പിക്കും.

അഭാവവർഗ്ഗം—

മേദാജീവകകാകോളീ ഔലിദപന്ദ്രപിചാസതി

വരീവിദാർശ്വശ്ചഗന്ധാ വാരാഹീ ച ക്ഷിപേത് ക്രമാത്.

എന്ന പ്രമാണപ്രകാരം മേദയ്ക്കും മഹാമേദയ്ക്കും പകരം ശ
താവരിക്കിഴങ്ങും ജീവകം ഇടവകം ഇവകൾക്കുപകരം പാൽമുത
ക്കിൻകിഴങ്ങും കാകോളി ക്ഷീരകാകോളി ഇവയ്ക്കു പകരം അമുക്ക
രവും ഔലിവുലികൾക്കു പകരം നിലപ്പനക്കിഴങ്ങും ചേർക്കു പതി
വുണ്ടു്. ഇതിൽ മതാന്തരവുമുണ്ടു്.

൧൧൦ മുണാളാദികഴമ്പു്.

താമരവളയം ഞൊടിഞ്ഞൊട്ട കടകപ്പാലവേർതൊലി വേപ്പി
ല ചിററമുതു് ത്രിഫലത്തോട്ടു് വറട്ടുമഞ്ഞര കടുകു് മുത്തങ്ങ
രാമച്ചം നീരൂരിവേർ എള്ളു് നാല്പാമരമൊട്ടു് ഇരുവേലി വേട്ടാ
വെളിയൻകൂട്ടു് കറുകപ്പുല്ലു് കരിമ്പു് പേരാൽമൊട്ടു് നറുനീണ്ടി
ക്കിഴങ്ങു് ഇന്തുപ്പു് രിരുതാളി പർപ്പടകപ്പുല്ലു് ആവണക്കരി
തെങ്ങിൻപൂക്കല ഇവ പാലിൽപ്പഴുക്കി അരച്ചു എണ്ണയും തേനും

നെയ്യും ചേർത്തു കുഴച്ചിട്ടുകൊൾക. എല്ലാ കുരുക്കൾക്കും നന്നും.
 ൧൧൧ നിംബാദികഷായം.

നിംബസ്യതോലമുതുചുക്കുവറട്ടുമഞ്ഞൾ
 വാശാഫലത്രയപടോലനിദിശ്ശികാനാം
 കപാഥംസമാക്ഷികപുരം പുലരേ കുടിച്ചാൽ
 ദേഹേകുരുത്തകുരു വേരുംമാറുനാളിൽ.

സാ—വേപ്പിൻതൊലി, ചിററമുത്ത്, ചുക്കു, വറട്ടുമഞ്ഞൾ, ആടലോടകവേർ, ത്രിഫലത്തോട്ട്, കണ്ണൻപടവലം, ചെറുവഴുതി നവേൽ ഇവ കഷായംവെച്ചു തേനും ഗുൽഗുലുവും (ഗുൽഗുലു, പച്ച മഞ്ഞൾ വേപ്പില ഇവറിൻനീരിൽ പുഴുഷി കരടുകളഞ്ഞു നെയ്യിൽ വറുത്തുവെച്ചത്) ചേർത്തു സേവിച്ചാൽ കുരുക്കളെ ശമിപ്പിക്കുന്നതിനും വ്രണങ്ങളെ ഉണക്കുന്നതിനും ഇതു സിദ്ധമായ കഷായമാണ്. ഇതിനു സംസ്കൃതം,

നിംബസ്യവല്ലഭമുതാ രജനീ ച ശുണ്ഠി
 വാശാഫലത്രയപടോലനിദിശ്ശികാസൈഃ
 കപാഥം സമാക്ഷികപുരം പിബതാം പ്രഭാതേ
 നശ്യന്തി ദേഹപിടകാഃ സകലാഃ സമൂലം.

൧൧൨ നാല്പാമരാദിതൈലം.

നാല്പാമരം ത്രിഫലചന്ദനസേവ്യകഷു-
 ചൊവുള്ളിചോരമകിലെന്നിവകല്ലമാക്കി
 പൈമഞ്ഞൾപപ്പടരസേപരിപകപമെണ്ണ
 തേയ്ക്കിൽകെട്ടും ചൊരിച്ചിരട്ടുവിസപ്പകഷു.

സാ—നാല്പാമരം (അത്തി ഇത്തി ആൽ അരയാൽ) ഇവ റിൻതൊലികൾ ത്രിഫലത്തോട്ട് ചന്ദനം രാമച്ചം കൊട്ടം പൂവത്തു കച്ചോലം അകിൽ ഇവ കല്ലുമായി ചേർത്തു ഔഷിത്യംപോലെ എണ്ണയോ വെളിച്ചെണ്ണയോ ചേർത്തു നാലിരട്ടി പച്ചമഞ്ഞൾ പപ്പടകല്ലു ഇവറിൻചാരുകൂടി ചേർത്തു കാച്ചിയരിച്ചു തേച്ചാൽ ചൊരിച്ചിരട്ടു വിസപ്പം മുതലായ തപക്ദോഷങ്ങൾക്കു നന്നും.

൧൧൩ തിലസംഖ്യാപാദികഴമ്പ്.

എള്ളു കടുകു നെല്ല് ചെമ്പ്രാവള്ളി (ഇത് കരിക്കൊടി അല്ലെങ്കിൽ ഒടിയൻകുരുന്ന് എന്ന പേരിൽ എടുത്തുവരുന്ന വള്ളിയുടെ ചുവന്ന ഇനമാണ്) മുത്തങ്ങ ത്രിഫലത്തോട്ട് മുളക് മഞ്ഞൾ ആവണക്കരി വരക് ചുക്കു കമ്പിപ്പാലവേർതൊലി നന്നീണ്ടിക്കിഴങ്ങു നാല്പാമരപ്പട്ട (൧൧൨-ാം യോഗം നോക്കുക) കുടകപ്പാലവേർതൊലി രാമച്ചം ഇവ സമം പഴയ നെയ്യിലോ പഴയ

വെളിച്ചെണ്ണയിലോ വരത്താച്ചിടുക. ചലം പോയി ശുദ്ധിവന്ന് കുരുക്കൾ ഉണങ്ങും.

൧൧൪ നന്യാർവട്ടാദികഴമ്പ്.

നന്യാർവട്ടത്തിൻവേർതൊലി കമ്പിപ്പാലവേർതൊലി നറു നീണ്ടിക്കിഴങ്ങു വലിയതുടലിവേർതൊലി ഇവ സമം നറുക്കി നെയ്യും എണ്ണയും (ആവണക്കണ്ണയുമാകാം) ചേർത്തുവരുത്തു ചുവന്നു വരുമ്പോൾ പാലുവീഴ്ത്തി പുഴുങ്ങിയച്ചു ദിനംപ്രതി ചൂടുപിടിപ്പിച്ചു കുറേക്കൂടി എടുത്തു അരച്ചു നീരരുത്ത വെണ്ണയുംചേർത്തു മർദ്ദിച്ചിടുക. നീരും വേദനയും ഉള്ള കുരുക്കൾ ശമിക്കും.

വിദ്രധിചികിത്സ

൧൧൫ പത്മ്യാമൃതാദികഴമ്പ്.

പത്മ്യാമൃതാ നിശാഭൂവാ ക്ഷീരിവൃക്ഷാങ്കുരാണി ച
കാരസ്തരഭളേനാപി പക്തവാ ക്ഷീരേ ചതുർഗ്ഗണേ
പിഷ്ടപാഥ സഘൃതംയുഷ്യാദിദ്രധിം സരുജം റേതേ.

സാ—കടുക്കാത്തോട്ട് ചിററമുതു മഞ്ഞൾ മരമഞ്ഞൾത്തൊലി കറുകനമ്പ് നാല്പാമരമൊട്ട് (൧൧൨-ാം യോഗം നോക്കുക) കാഞ്ഞിരത്തിൽ ഇവ പാലിൽ പുഴുങ്ങിയരച്ചു നെയ്യുംചേർത്തു മർദ്ദിച്ചു ലേപനംചെയ്യൂ. നീരും വേദനയും ഉള്ള വിദ്രധി ശമിക്കും.

൧൧൬ സന്തപ്പണക്കഴമ്പ്.

ചെമ്പ്രാവള്ളി (൧൧൩-ാം യോഗം നോക്കുക) മുത്തങ്ങ, ത്രിഫലത്തോട്ട് കുരുമുളക് ചുക്ക് മഞ്ഞൾ കറുകനമ്പ് എള്ളു ചെറുതുടലിവേർ നറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങു കമ്പിപ്പാലവേർതൊലി കടകപ്പാലവേർതൊലി രാമച്ചം നാല്പാമരമൊട്ട് (൧൧൨-ാം യോഗം) ഇവ എണ്ണയിലും നെയ്യിലും വരത്താച്ചു കഴമ്പാക്കി കുരുവിൽ തേയ്ക്കുക; ശമിക്കും.

൧൧൭ വരണാദിഗണം (കപാഥം)

വരണസൈന്ത്യകയുഗ്മശതാവരീ
ദഹനമോരടവിലപവിഷാണികാഃ
ദപിബൃഹതീദപികരഞ്ജജയാദപയം
ബഹളപല്ലവദർഭജാകരാഃ

വരണാദിഃ കഫം മേദോ മന്ദാഗ്നിതപം നിയച്ഛതി
ആശ്വവാതം ശിരഃശൂലം ഗുന്മം ചാന്തസ്സവിദ്രധിം

സാ—നീർമാതളത്തിൻവേർതൊലി കരിംകുറിഞ്ഞിവേർ വെങ്കുറിഞ്ഞിവേർ ശതാവരിക്കിഴങ്ങു കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങു പെരുംകുരുമ്പവേൽ കൂവളവേൽ ആട്ടുകൊട്ടപ്പാല വഴുതിനവേൽ

ചെറുവഴുതിനവേൽ പുതിൻവേർത്തൊലി ആവിത്തൊലി മുത്തെ
വേൽ കടുക്കാത്തോട്ടു പുനർമുരിങ്ങുവേൽ ദർവേൽ ചേർക്കു
ഇവ സമം കഷായം കഫം മേദസ്സ് അഗ്നിമാന്ദ്യം തലവേദന
ഗുണം അന്തവിദ്രധി ഇവയേയും ശമിപ്പിക്കും.

ഗണമാകയാൽ കഷായമല്ലാത്ത വിധാനങ്ങളിലും ഈ യോഗം ഉപയോഗിക്കാം.

൧൧൮ ജീവന്ത്യാദികഷായം.

ജീവന്തീഹിരഞ്ചേരികാ ത്രിഫലികാ വാശാമൃതാശാരിബാ
ശുണ്ഠിയാഷ്ടിപയോദചന്ദനപടോലോശ്ഠീരനിംബൈഃ ശുതഃ
നിഃകപാമോഷ്ടമശേഷിതോ മധുഗുളപ്രക്ഷേപണാത്സംയുതഃ
പീതശ്ചേത് ജപരിതേനതസ്യപിടികോല്പത്തേഃ പ്രസംഗഃ കൃതഃ

സാ — അടപൊതിയൻകിഴങ്ങു ഇരുവേലി ത്രിഫലത്തോട്ടു
ആടലോടകവേർ ചിററമുതു നറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങു ചുക്കു ഏരട്ടി
മധുരം മുത്തങ്ങ ചന്ദനം പടവലം രാമച്ചം വേപ്പിൻതൊലി
ഇവ സമം കഷായം ആക്കി തേനും ശർക്കര (പഞ്ചസാരയും ആകാം)
മേമ്പൊടിചേർത്തു സേവിച്ചാൽ പിടകകൾ പഴുക്കാൻ ജപരമുണ്ടാ
കുമ്പോഴു് അവ ശമിച്ചുകൊള്ളും. മന്ദൂരിയിലും ഇതു് ആദിയിൽ
നന്നു്. വളരെ അനുഭവപ്പെട്ടതാണു്.

൧൧൯ മുസ്താചന്ദനാദികപാഥം.

മുസ്താചന്ദനദാവീതപക്വനിംബോശ്ഠീരവത്സകൈഃ
സക്ഷൗദ്രഃ ശമയേത് കപാഥസ്തഥാ പൃയവിശോധനഃ

സാ മുത്തങ്ങ ചന്ദനം മരമഞ്ഞരുന്നൊലി പുത്തരിച്ചുണ്ട
വേൽ രാമച്ചം കുടകപ്പാലയരി ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം തേനും
ചേർത്തു സേവിച്ചാൽ വിദ്രധി ശമിക്കും. പഴുപ്പിനെ പുറത്തുപോ
ക്കി ശുദ്ധമാക്കുകയും ചെയ്യും.

൧൨൦ തിക്തകൗഘൃതം.

പടോലനിംബകടുകാദാവീപാരാദുരാലഭാഃ
പപ്പം ത്രായമാണാം ച പലാശം പാചയേദപാം
ദ്വ്യാംശകേ ങ്ചാംശശേഷേണ തേന കഷോന്മിരൈസ്തഥാ
ത്രായന്തീമുസ്തദ്രനിംബകലിംഗകണചന്ദനൈഃ
സപ്പിഷോ ദ്വാദശപലം പചേത്തത്തിക്തകൗ ജയേത്
പിത്തകഷുപരിസുപ്പിടകാദാഹതൃഡംഭ്രമാൻ
കണ്ഡൂം പാണ്ഡപായാൻ ഗണ്ഡഘൃതാഡീവ്രണാപചീഃ

വിസ്ഫോടവിദ്രധീഗുണശോഭോന്മാദമദാനപി
 ഹൃദ്രോഗതിമിരവ്യംഗഗ്രഹണീശപിത്രകാമിലാഃ
 ഭഗദരമപസ്താരമുദരം പ്രദരംഗരം
 അശ്വോസ്രപിത്തമന്ത്യാംശ്വ സുകൃച്ഛ്രാന്തപിത്തജാൻഗദാൻ.

സാ—പടവലം വേപ്പിൻതൊലി കടുകരോഹിണി മരമ
 ഞ്ഞെറുത്തൊലി പാടക്കിഴങ്ങു കൊടിത്തുവവേരും പപ്പടപ്പല്ലു
 ബ്രഹ്മി ഇവ ഓരോപലംവീതം എട്ടിടങ്ങഴി വെള്ളത്തിൽ കഷാ
 യംവച്ചു റെടങ്ങഴിയാക്കി അരിച്ചു കല്ലത്തിന് ബ്രഹ്മി മുത്ത
 ങ്ങ പുത്തരിച്ചുണ്ടവേരും കുടകപ്പാലയരി തിപ്പലി ചന്ദനം ഇവ
 മൂന്നുകഴഞ്ചുവീരം അരച്ചുചേർത്തു മൂന്നാഴിനെയ്യുമൊഴിച്ചു കാച്ചി അ
 റിച്ചു സേവിക്ക. പിത്തം കഷം വിസപ്പം കുരുക്കൾ ദാഹം
 തൃഷ്ണ ഭ്രമം ചൊരി പാണ്ഡുരോഗം ഗണ്ഡരോഗം വ്രണം അപചി
 വിസ്ഫോടം വിദ്രധി ഗുണം ശോഫം ഭ്രാന്ത മദാത്യയം ഹൃദ്രോഗം
 തിമിരം വ്യംഗം ഗ്രഹണി ശപിത്രം കാമില ഭഗദരം അപസ്താരം
 മഹോദരം രക്തസ്രാവം കൈവിഷം അശ്വസ്സ് രക്തപിത്തം മര
 പിത്തജരോഗങ്ങൾ ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും.

൧൨൧ മഹാതിക്തകം ഘൃതം.

സപ്തമരദം പപ്പടകം ശമ്യോകകടുകാവചാഃ
 ത്രിഫല പത്മകം പാറാ രജന്യേഴ ശാരിബേ കണേ
 നിംബചന്ദനയഷ്ട്യാഹ്ലപ വിശാലേന്ദ്രയവാമുതാം
 കിരാതരിക്തകം സേവ്യം വൃഷോമൂവാശതാവരി
 പടോലാതിവിഷാമുസ്താത്രായന്തീ ധന്വയാഷകം
 തൈജ്ജലേഘ്നഗുണേ സപ്തർഭിഗുണാമലകീരസം
 സിലം തിക്താനുമാതിക്തം ഗുണൈരഭ്യധികം മന്ദം.

സാ—ഏഴിലംപാലത്തൊലി പപ്പടപ്പല്ലു കൊന്നത്തൊലി
 കടുകരോഹിണി വയമ്പ് ത്രിഫല പരിമുകം പാടക്കിഴങ്ങു
 മഞ്ഞൾ മരമഞ്ഞൾത്തൊലി നറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങു പാവൽവള്ളിക്കി
 ഴങ്ങു തിപ്പലി അത്തിത്തിപ്പലി വേപ്പിൻതൊലി ചന്ദനം എരട്ടി
 മധുരം കാട്ടുവെള്ളരിവേർ കുടകപ്പാലയരി ചിററമുതു പുത്തരിച്ചുണ്ട
 വേരും രാമച്ചം ആടലോടകവേരും പെരുംകുരുമ്പവേരും ശതാവരി
 കിഴങ്ങു പടവലം അതിവിടയം മുത്തങ്ങ ബ്രഹ്മികൊടിത്തുവവേരും
 ഇവ നാഴിക്ക ൧൨ കഴഞ്ചുവീരം അരച്ചു നെയ്യിൽ എട്ടിരട്ടി വെള്ള
 ത്തിൽ കലക്കി അതിൽ ചേർത്തു കാച്ചി അരിച്ചു സേവിക്ക ഈ
 ഘൃതം ആദ്യം പറഞ്ഞ തിക്തകത്തേക്കാൾ അധികഗുണമുള്ള
 താണു. ഫലശ്രുതി മുൻയോഗംപോലെ.

൧൨൨ ഗുൽഗുലുതികതകംഘൃതം.

നിംബാമൃതാവൃഷപടോലനിദിശ്ശികാനാം
ഭാഗാൻ പൃഥക് ഭഗ്വപലാൻ വിപചേത് ഘടേഽപാം
അഷ്ടാംശശേഷിതരസേന പുനശ്ച തേന
പ്രസ്ഥം ഘൃതസ്യ വിപചേത് പിമുഭാഗകലൈഃ
പാഠാവിളംഗസുരഭാരുഗജോപകല്യാ-
ദിക്ഷാരനാഗരനിശാമിസിചവ്യകുഷ്ഠൈഃ
തേജോവതീമരിചവത്സകദീപ്യകാഗ്നി-
രോഹിണ്യരുഷ്ണവചാകണമൂലയുക്തൈഃ
മഞ്ജിഷ്ഠയാതിവിഷയാവിഷയായവാന്യാ-
സംശുദ്ധഗുൽഗുലുപലൈരപിപഞ്ചസംഖ്യൈഃ
തത്സേവിതം വിധമതി പ്രബലം സമീരം
സന്ധ്യസ്ഥിമജ്ജാതമപ്യഥകഷ്ടമീദൃക്
നാളീവ്രണാർബുദഭഗന്ദരഗണ്ഡമാലാ-
ജത്രുൽപസർവ്വഗദഗുന്മഗുഭോത്ഥമേഹാൻ
യക്ഷ്ണാരുചിശപസനപീനസകാസശോഷ-
ഘൃത്പാണ്ഡുരോഗമഥ വിദ്രധിവാതരക്തം.

സാ—വേപ്പിൻതൊലി, ചിററമുത്ത്, ആടലോടകവേത്ത്, പട
വലം, ചെറുവഴുതിനവേത്ത് ഇവ പത്തുപലംവീതം ൧൩൩ ഇടങ്ങ
ഴി വെള്ളത്തിൽ കഷായമിട്ടു രണ്ടിടങ്ങഴിയാക്കിക്കൊൾക. പാട
ക്കിഴങ്ങു്, വിഴാലരി, ദേവതാരം, അത്തിത്തിപ്പലി, തുവച്ചിലക്കാരം
ചവക്കാരം, ചുക്കു്, മഞ്ഞൾ, ശതകുപ്പ, കാട്ടുമുളകിൻവേത്ത്, വെ
ള്ളക്കൊട്ടം, ചെറുപ്പുന്നയരി, കുരുമുളകു്, കടകപ്പാലക്കുരി, അയമോ
ദകം, കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങു്, കടകരോഹണി, ചേർക്കു, വയമ്പു്
കാട്ടുതിപ്പലിവേത്ത് അരത്ത മഞ്ചട്ടി അതിവിടയം കുരുവില്ലാക്ക
ടക്കു ജീരകം ഇവ മൂന്നുകഴഞ്ചുവീതം. ഗുൽഗുലു ശുദ്ധിച്ചെഴു
(൧൧൧-ാം യോഗത്തിൽ പറഞ്ഞു) പലം ൫. ഇങ്ങനെ കല്ക്കംചേ
ർത്തു കാച്ചിയ ഘൃതം സേവിച്ചാൽ സന്ധികളിലും അസ്ഥികളിലും
മജ്ജയിലും വ്യാപിച്ചതായും പ്രബലമായുമുള്ള വാതവ്യാധിയും
മേൽപ്രകാരം ധാതുവ്യാപ്തമായ കുഷ്ഠരോഗവും നാഡീവ്രണവും
അർബുദരോഗവും ഭഗന്ദരവും ഗണ്ഡമാലയും കഴുത്തിലുണ്ടാവുന്ന
എല്ലാ രോഗങ്ങളും ഗുന്മവും അർശസ്സും പ്രമേഹവും ക്ഷയവും വാ
യുമുട്ടലും പീനസവും കാസവും ഘ്രോദ്രോഗവും പാണ്ഡുരോഗവും മദാ
ത്വയവും വിദ്രധിയും വാതശോണിതവുംമരും ശമിക്കും. ഗുൽഗുലു
ശുദ്ധിച്ചെഴു നെയ്യിൽ വരുത്തരുച്ചു ചേർക്കണം.

൧൨൩ യോഗരാജയുഗ്മം.

പിപ്പലീപിപ്പലീമൂലം ചവുചിത്രകനാഗരൈഃ
പാഠാവിഡംഗേന്ദ്രയവൈഹിന്ദുഭാർദ്ദംഗീവചാനപിതൈഃ
സംപാതിവിഷാജാജീജീരകൈഃ കഷുസംയുതൈഃ
ഗജകൃഷ്ണാജമോജാഭ്യാം കടുകാ മൂർച്ഛിതൈഃ
സമഭാഗാനപിതൈരേതൈസ്ത്രിഫലാസഹിതാ ഭവേത്
ത്രിഫലാസഹിതൈരേതൈസ്സമഭാഗാശ്ചതുർഗുലുഃ
ഏതൽ സഞ്ജുഗ്ഗിതം സമൃദ്യമധുനാ സുപരിപ്ലുതം
'യോഗരാജ'മിദംനാമ്നാ ഭഗവദരഹപരം
അശ്വാംസി വാതഗുന്മഞ്ച പാണ്ഡുരോഗമരോചകം
നിഹന്യാഭാശുതാൻസർവ്വാൻ ദുർവ്വാരാനപ്യസംശയഃ

സാ—തിപ്പലി കാട്ടുതിപ്പലിവേൽ കാട്ടുമുളകിൻവേർ കൊട്ട
വേലിക്കിഴങ്ങു ചുക്കു പാടക്കിഴങ്ങു വിഴാലരിക്കാവു കടകപ്പാ
ലയരി കായം ചെറുതേക്കു വയമ്പു ചെറുകടുകു അതിവി
ടയം ആശാളി ജീരകം കൊട്ടം അത്തിത്തിപ്പലി അയമോദകം കട്ട
കരോഹണി പെരുംകരുമ്പവേർ ഇവ സമം. ഇവയോടുസമം ത്രിഫ
ലത്തോടും പൊടിച്ചുചേർക്കുക. ഇവ രണ്ടുംകൂടിയിടത്തോളം
ശുദ്ധിച്ചെയ്തു ഗുർഗുലുവും || (ശുദ്ധി ൧൧൧-ാംയോഗം നോക്കുക)
നെയ്യിൽ വരുത്തരുതു ചേർക്കുക. ഒരുമിച്ചു മർദ്ദിച്ചു തേനിൽക്കഴ
ച്ചു സേവിക്കുക. ഭഗവദും അശ്വസ്സും വാതഗുന്മവും പാണ്ഡുരോ
ഗവും അരോചകവും ശമിക്കും. ഇതിന്നുതന്നെ പഞ്ചവിംശതിഗു
ർഗുലു എന്നുകൂടി പേരുണ്ടു് എന്നു ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ വേർതന്നെ
കാണിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഏകിലും പല സ്ഥലങ്ങളിലും ഒന്നായിട്ടുതന്നെ
സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു.

൧൨൪ ജാത്യാദിഘൃതം (൧)

പിച്ചുകത്തില ഭശപുഷ്പം * മുരുകില പേച്ചുരയില പച്ചമ
ഞ്ഞരം തൊടിതൊട്ട പപ്പടകപ്പല്ലു കൂവളത്തില പല്ലാനിയില
നൊച്ചിയില കടലാടി നാല്പാമരത്തൊലി (൧൧൨-ാംയോഗം) ഇവ
ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞു് നെയ്യുടെ നാലിരട്ടിച്ചുരേചേർത്തു ഇരട്ടിമധുരമാ
ത്രം കല്ക്കംചേർത്തു കാച്ചിഅരിച്ചു ധാരകോരുകയും തേയ്ക്കുകയുംചെ
യ്ക്കു. ചൂടും വ്രണവും ശമിക്കും. വിദ്രധിക്കു വിശേഷിച്ചും നന്നു്.

* ഭശപുഷ്പങ്ങൾ:—പൂവാകുന്തില മുയൽച്ചെവി വിഷ്ണു ഭൂവാ

കയ്യണ്ണുഴിഞ്ഞ തിരുതാളി നിലപ്പനാ ച
മുക്കുറിയും ചെറുവുളാ ഭശപുഷ്പനാമ
മെല്ലാമറിഞ്ഞതിനു വന്ദനചെയ്തു നിത്യം.

സ—പൂവൻകുറുത്ത മുയൽച്ചെവി വിഷ്ണുക്രാന്തി കറുകപ്പല്ല് കയ്യോന്നി ഉഴിഞ്ഞ ചുട്ടിത്തിരുതാളി നിലപ്പന മുക്കുറി (രീണ്ടു നാറി) ചെറുപൂള (ശ്രാദ്ധത്തിനുപയോഗിക്കുന്ന പുഷ്പം) ഇവ ദശ പുഷ്പങ്ങൾ.

ഈ ജാത്യാദിതന്നെ വെളിച്ചെണ്ണയായും കാച്ചി വ്രണം ഉണക്കാൻ ഉപയോഗിക്കുന്നു. ഇതിന്റെ വിധാനങ്ങൾ നാനാഭൂപത്തിൽ ഉണ്ട്. യേഷധഭേദം ഉള്ളതിനാൽ ഗുണഭേദവും ഉണ്ടെന്നു മനസ്സിലാക്കണം.

ജാത്യാദിഘൃതം (൨)

പിച്ചുകത്തില മുരുകില പപ്പടകപ്പല്ല് പല്ലാന്നിയില ചെറുകടലാടി ചെറുപൂള കരിനൊച്ചിയില ഞൊടിഞ്ഞൊട്ട കരിവേപ്പില കറുകനാമ്പ് പച്ചമഞ്ഞൾ ഇവ ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞു നെയ്യ് നാലിരട്ടി നീരുചേർത്തു ഇരട്ടിമധുരമാത്രം കല്ക്കംചേർത്തു കാച്ചി അരിച്ചു ധാരകോരുക. എല്ലാ ഭുഷ്ടവ്രണങ്ങളും നാഡീവികാരം മമ്മഭേദം മുതലായവയും ശമിക്കും.

അഷ്ടാംഗഹൃദയത്തിലെ വ്രണചികിത്സയിൽ ഉള്ള ജാത്യാദിഘൃതവും നോക്കിക്കൊൾക.

ജാത്യാദിഘൃതം (൩)

കൂടാതെ കരിവേപ്പില കറുകനാമ്പ് ചെറുപൂള പിച്ചിയില ഇവറിൻനീരിൽ അരിമധുരവും ഏലാദിഗണവും കല്ക്കംചേർത്തു കാച്ചി ധാരചെയ്താൽ ഭുഷ്ടവ്രണങ്ങളും ഉണങ്ങും.

൧൨൫ നൃഗ്രോധാദിഗണം.

നൃഗ്രോധപിപ്പലിസദാഫലലോലം റയുഗ-
ജംബൂപയാജ്ജനകപീതനസോമവല്കംഃ
പ്ലക്ഷാമുവഞ്ചുപ്രിയാളപലാശനന്ദീ
കോളീകദംബവിരളാമധുകം മധുകം
നൃഗ്രോധാദിഗ്നോവ്രണ്യഃ സംഗ്രാഹീഭഗ്നസാധനഃ
മേദഃപിത്താസ്രതൃട്ദാഹയോനിഭോഷനിബർഹണഃ

സാ—പേരാൽത്തൊലി അരയാൽത്തൊലി അത്തിത്തൊലി പാച്ചോറിത്തൊലി വെട്ടിത്തൊലി ഞാവൽത്തൊലി ഞാറത്തൊലി നീർമരുതിൻതൊലി കല്ലാലിൻതൊലി സോമവല്കം (ഇതാണു തോരായത്തൊലി എന്നും മെത്തോൽ എന്നും ഭാഷയും വെളുത്ത കരിങ്ങാലിത്തൊലി എന്നു മതാന്തരവും ഉണ്ടെന്നു കാണുന്നു.) ഇത്തിത്തൊലി മാവിൻതൊലി (പ്ലക്ഷാമുശബ്ദത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തു വൃക്ഷാമൃ എന്ന പാഠഭേദത്തോടുകൂടി മരപ്പൂളി മതിരമ്പൂളി

എന്നും മറ്റും ചിലർ ഈ ഗണം വിവരിച്ചുകാണുന്നു. എന്നാൽ ഇതിലെ പക്ഷാഗ്ര എന്ന പാഠത്തെയാണ് പരമ്പരാഗതവും ശുദ്ധവുമെന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു) വഞ്ചുളം=ആറുവഞ്ഞി, (ഇതിന് അശോകമെന്നു ചിലർ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നത് ശരിയാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല) മുറുമരത്തിന്തൊലി പ്ലാശിന്തൊലി നന്ത്യാ വട്ടത്തൊലി കോളി=വെളുത്തചേലത്തൊലി (ചെറിയ ലത്തത്തൊലി എന്നും പക്ഷാന്തരം) കടമ്പിന്തൊലി ചെറുപനച്ചിത്തൊലി (വിരളാ എന്ന പദത്തിന് കഞ്ഞിക്കൊട്ടകത്തിന്തൊലി എന്നും വ്യാഖ്യാനിച്ചുകാണുന്നു) ഏറ്റിമധുരം ഇലിപ്പുക്കാതൽ ഈ ഗണം വ്രണത്തിനു ഹിതമായിട്ടുള്ളതാണ്. രക്തത്തെ നിറത്തും. മലബന്ധം ഉണ്ടാക്കും. ടെിവു ചതവു ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. മേദസ്സ് പിത്തരക്തം തൃഷ്ണ ചുട്ടനീറൽ യോനിരോഗം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. ഇതു വ്രണം കഴുവാനാണെങ്കിൽ കഷായം ആകെ വെള്ളത്തിന്റെ പന്ത്രണ്ടിലൊരുഭാഗം വററിക്കണം.

ഇതിനെ കഷായം തൈലം ഘൃതം മുതലായി പലതരത്തിലും ഉപയോഗിക്കാവുന്നതും ആകുന്നു.

വൃദ്ധിചികിത്സ

൧൨൬ ഉള്ളിവെട്ടുകാദികഷായം.

ഉള്ളിവെട്ടുകുഷ്കശിഞ്ഞവേർ, ആവണക്കിനുടേവർകഷായമായ് സാവണക്കുരുവിനെണ്ണസൈന്ധവം നീർകടിക്കിൽവൃഷണം ചുരു-
[ണ്ടുപോം

സാ—വെളുത്തുള്ളി വെട്ടുകു (ഇതിന് കഴുട്ടിവേരും—ചിലർ കഴുട്ടിക്കുരുവും ചേർത്തുവരുന്നു. എന്നാൽ കളിപ്പാക്കാണെന്നും അങ്ങനെ ചില ദിക്കുകളിൽ ചേർത്തുവരാറുണ്ടെന്നും വൈദ്യസമ്മതം കാണുന്നു) ചുക്കു ഉഴിഞ്ഞവേർ ആവണക്കിൻവേർതൊലി ഇവ സമം കഷായം. ആവണക്കെണ്ണയും ഇന്തുപ്പും മേന്മാടിചേർത്തു സേവിക്ക. വൃദ്ധി ശമിക്കും; വൃഷണവീക്കത്തിനും വിശേഷം.

൧൨൭ ലത്തനബർബ്ബരാദികഷായം.

ലത്തനബർബ്ബരശകുലതാഭയാ-
ഹപുഷ്പയക്ഷുദ്രഗഗ്നികണൗഷധൈഃ
സഹപുനൻവമോരശിഗുഭി-
ജ്ജയതി വൃദ്ധ്യഭരാണി ശൃതം ജലം.

സാ—വെള്ളുള്ളി, ചെറുതേക്കു, ഉഴിഞ്ഞവേരും കടുക്കാത്തോട്ടു, അടയ്ക്കാമണിയൻവേർ, കഴുട്ടിവേർ, കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങു

തിപ്പിലി ചുക്കു തമിഴാമവേരു പെരുങ്കുരുമ്പവേരു മുരിങ്ങവേർ
തൊലി ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം സേവിച്ചാൽ വൃദ്ധിയും ഉദരവും
ശമിക്കും.

൧൨൮ ലഗ്നനൈരണ്ഡാദികഷായം.

ലഗ്നനൈരണ്ഡയക്ഷാക്ഷീ വർഷാഭൂഹപുഷ്പരക്ഷയൈഃ
കപഥിതം ഹിംഗുമദ്യുദ്ധിഗുന്മാനാഹരദരാപഹം.

സാ—വെളുത്തുള്ളി ആവണക്കിൻവേർ കഴുട്ടിവേരു തമി
ഴാമവേർ അടയ്ക്കാമണിയൻവേർ ചുക്കു ഇവ സമം കഷായംവ
ച്ചു കായം മേമ്പൊടിചേർത്തു സേവിക്ക. വൃദ്ധി ഗുന്മം ആനാഹം
മഹോദരം ഇവ ശമിക്കും.

൧൨൯ ഹിംഗുത്രിഗുണം ലേഹം.

ഹിംഗുത്രിഗുണം സൈന്ധവമസ്താത് ത്രിഗുണത്തു തൈലമൈരണ്ഡം
തത്ത്രിഗുണം ലഗ്നനാസം ഗുന്മാദരശുലവർദ്ധ്വമല്ലഃ

സാ—കായം ൧ ഇത്തുപ്പ് ൧൩. ആവണക്കണ്ണൻ വെ
ളുത്തുള്ളിതൈലം ൨൭ ഇങ്ങനെ ഭാഗങ്ങൾ (കഴഞ്ചുക്കളും ആകാം)
ഇവ ഒന്നായി ചേർത്തു മർദ്ദിച്ചു സേവിക്ക. ഗുന്മം മഹോദരം ശു
ലഭോഗം വൃദ്ധി ഇവ ശമിക്കും.

൧൩൦ സുകുമാരചൂതം (രസായനം)

പചേത് പുനസ്സുവതലാം തഥാ ഭശപലാഃ പൃഥക്
ഭശമൂലപയസ്യാശപഗണ്ഡൈശതാവരീഃ
ദപിഭർശരകാശേക്ഷമൂലപോടഗളാനപിതാഃ
വഹേപാമഷ്ടഭാഗസ്ഥേ തത്ര ത്രിംശത് പലംഗുളാത്
പ്രസ്ഥമേരണ്ഡതൈലസ്യ ദൈർഘ്യതാത് പയസസ്തഥാ
ആവപേദപിപലാംശഞ്ച കൃഷ്ണതന്മൂലസൈന്ധവം
യഷ്ടീ മധുകമുദപീകാ യവാൻ നാഗരാണി ച
തത്സിലം 'സുകുമാരാചൂതം' സുകുമാരരസായനം
വാതാതപാലപയാനാദി പരിഹാര്യേഷപയന്ത്രണം
പ്രയോജ്യം സുകുമാരാനാം ഇശഗപരാനാം സുചാത്മനാം
ഗുണാം സ്രീപുരുഭർതൃണാം അലക്ഷ്മീകലിനാശനം
സർവ്വകലോപയോഗേന കാന്തിലാവണ്യപുഷ്ടിഭം
വർത്തവിദ്രധിഗുന്മാർശോയോനിശുലാനിലാത്തിഷു
ശോഹോദരവുഡ്പീഠവിഡപിബന്ധേഷുചോത്തമം.

സാ—തമിഴാമവേരു പലം ൧൦൦ ഭശമൂലം ഓരോന്നും (൭൦-ാം
യോഗം നോക്കുക) പലം പത്തുവീതം. അടപൊതിയൻകിഴങ്ങു
അമുക്കരം ആവണക്കിൻവേർ ശതാവരിക്കിഴങ്ങു ഭർവേരു

ആറുദർവേര അമവേര കശവേര കരിമ്പിൻവേർ അടയ്ക്കാമണിയൻവേര ഇവ പത്തുപലംവീരം. ഇവ നൂറ് ഇടങ്ങി വെള്ളത്തിൽ കഷായംവെച്ചു എട്ടിലൊന്നാക്കി പിഴിഞ്ഞരിച്ചു മുപ്പതുപലം ശർക്കര കലക്കി ഒരിടങ്ങി ആവണക്കണ്ണയും രണ്ടിടങ്ങി നെയ്യും ചേർത്തു രണ്ടിടങ്ങി പാലും ഒഴിച്ചു കലുത്തിനു തിപ്പലി കാട്ടുതിപ്പലിവേർ ഇതുപ്പ് ഇരട്ടിമധുരം ഇലിപ്പക്കാതൽ (യഷ്ടിമധുരം ഇരട്ടിമധുരം മാത്രമെന്നും മതാന്തരം) മുന്തിരിങ്ങ ജീരകം ചുക്ക് ഇവ ൨ പലംവീരം അരച്ചുകലക്കി കാച്ചിത്തരിക്കുക. ഇതു സുകുമാരമെന്നു പേരോടുകൂടിയ രസായനമാകുന്നു. എന്നാൽ മറ്റു രസായനങ്ങൾക്കു പരമ്യം വേണം. ഇതുപരമ്യംകൂടാതെയും സേവിക്കാം. കാരേറൽക്കുക വെയിലേയ്ക്കുക സവാരിചെയ്തു മുതലായവ പരിഹരിക്കാതെ സേവിക്കാം. സുകുമാരശരീരമുള്ളവർക്കും രാജാക്കന്മാർക്കും സേവിക്കാം അലക്ഷ്മി കലി ഇവയെപ്പോക്കും ചിരകാലോപയോഗംകൊണ്ടു കാന്തി സൗഭാഗ്യം പുഷ്ടി ഇവയുണ്ടാകും. വൃദ്ധി വിദ്രധി ഗുന്മം അർശസ്സ് യോനിരോഗം വാതവ്യാധി ശോഫം മഹോദരം മലബന്ധം മുതലായ അനേകരോഗങ്ങളെ ശമിപ്പിക്കും. കൂടാതെ ഗർഭാശയത്തെ ശുദ്ധിയാക്കുകയും സന്താനോല്പാദനത്തെ വരുത്തുകയും ചെയ്യാൻ ഇതിനു ശക്തിയുണ്ടെന്നുള്ളതു അനുഭവവേദ്യമാകുന്നു. എല്ലായോഗങ്ങൾക്കും അനേകഗുണവിശേഷങ്ങൾഉള്ളതു അതാതു രോഗാവസ്ഥകളിൽ ഉപയോഗിച്ചുപ്രത്യക്ഷമായിട്ടുതന്നെ വൈദ്യന്മാർക്കു അറിവുവരുന്നതാണെന്നും 'പ്രായേണ' എന്നതരത്തിലല്ലാതെ രീതുതുപരയാവുന്നതല്ലെന്നും അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാണ്.

ഗുന്മചികിത്സ

൧൩൧ സപ്തസാരംകഷായം.

വഷാഭൂവിലപഖലോരബുസഫചരശുണ്ഡഗ്നിമനൈഃ കഷായഃ പാതവ്യഃസപ്തസാരോ ൧൧ ഉകണ്ഠപടുഹിംഗപാജ്യയുക്തേതായഥാർഹം വിട്ബന്ധംവഹ്നിമാന്ദ്യംരജമതി മഹതീംയോനിഹൃത്കുക്ഷിപ്ലവ്യ-ത്രോണീഭേദേശേഷു സദ്യശ്ശമയതി ജഠരാഷ്ട്രിലഗുന്മപ്ലിഹാംശ്വ.

സാ—തമിഴാമവേര കൂവളവേർ പഴമുതിര ആവണക്കിൻ വേർ കരിങ്കുറിഞ്ഞിവേര ചുക്ക് മുഞ്ഞവേര ഇവ സമം കഷായംവെച്ചു പിഴിഞ്ഞരിച്ചു ശർക്കര ഇതുപ്പ തിപ്പലി കായം നെയ്യ് ഇവയിൽ ഏതെങ്കിലും ഔചിത്യപോലെ മേമ്പൊടിചേർത്തു സേവിക്കുക. അഗ്നിമാന്ദ്യം ഗുന്മം പ്ലീഹാവ് ഇവ ശമിക്കും.

൧൩൨ വിഴാൽവേരാദികഷായം.

വിഴാൽചിത്രയോർമൂലവും ചുക്കുമെള്ളം
പലാശതപചാചാരിഭദ്രസ്യതോലും
തകർത്തിട്ടുവെന്തുപ്പുകായം തു യുക്തപാ
കുടിച്ചാലടങ്ങാത്തഗുണമുള്ളതേ?

സാ—വിഴാൽമരത്തിൻവേർ വെളുത്താവണക്കിൻവേർ ചു
ക്ക് എള്ളു് പ്ലാശിൻതൊലി മുരുകിൻതൊലി ഇവ കഷായംവെച്ചു്
ഇന്തുപ്പും കഷായവും മേന്മപാടിചേർത്തു സേവിക്ക. ഗുണംശമിക്കും.

൧൩൩ കണാദികഷായം.

കണാശതാഹാദപികരഞ്ജദാരു-
ഭാർദ്ദംഗീകലതൈമസ്സതിലൈവിപകപഃ
തഥാ രസോനേന ചസിലമംഭഃ
സഹിതകല്പം ഹിതമത്ര ഗുണം.

സാ—തിപ്പലി, ശതകപ്പ, പുകിൻവേർതൊലി, ആവിഞ്ഞാ
ലി, ദേവതാരം, ചെറുതേക്കിൻവേർ, പഴമുതിര, എള്ളു് ഇവസമം
കഷായംവെച്ചു സേവിക്ക. കായം, മേന്മപാടി. വെള്ളുള്ളിമാത്രവും
ഇതുപോലെ കഷായംവെച്ചു സേവിക്ക. ഗുണം ശമിക്കും. ‘ഹിത
മസ്രഗുണം’ എന്നും പാഠമുണ്ടു്. ഈ കഷായം രക്തഗുണത്തിനും
ഹിതംതന്നെയാണു്.

൧൩൪ വ്യോഷാദിചൂണ്ണം.

വ്യോഷാജമോജത്രിഫലാമുസ്തൈസ്തല്യമയോരജഃ
ചൂണ്ണിതംതക്രമധപാജ്യകോണ്ണതോയോപയോജിതം
കാമിലാപാഘ്യഹൃദ്രോഗകഷ്യാർശോമേഹനാശനം.

സാ—ചുക്ക് മുളക് തിപ്പലി അയമോദകം ത്രിഫലത്തോടു്
മുത്തങ്ങ ഇവ സമം. ഇവ എല്ലാം കൂടിയിടത്തോളംഭാഗം ഉരക്ക
പൊടി (ഭസ്മമാണു വേണ്ടതു്) പൊടിച്ചു മോരിലോ തേനിലോ
നെയ്യിലോ ചൂടുവെള്ളത്തിലോ സേവിക്ക. കാമില പാഘ്യ ഹൃ
ദ്രോഗം കഷ്യാർശോമേഹം ഇവ ശമിക്കും.

൧൩൫ ഹിംഗ്വാദിചൂണ്ണം (നാളികേരലവണം)

ഹിംഗുതപഗ്വിശപചവ്യഭവമരിചതുടീകാരവിവഹ്വജാജീ
കൃഷ്ണാമൂലാജമോജൈഃ സഹകൃതപിചുഭിഃ മാന്ധീചൂണ്ണമുഷ്ടപാ
പ്രസ്ഥാഭം യോ വരിഷ്ഠം ലവണമഥ ദഹേന്നാളികേരോദരസ്ഥം
ശുലീ പൂരീകകാഷ്ഠൈർജയതി ച ഹവിഷാ മാക്ഷികാഡ്യേന-

[ലിഹ്യാത്.

സാ—കായം ഇലവർണ്ണം ചുഷ്കം കാട്ടുമുളകിൻവേർ കുരുമുളകിൻവേർ കുരുമുളക് ഏലത്തരി കരിഞ്ജീരകം കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങ് ജീരകം കാട്ടുതിപ്പലിവേർ അയമോദകം ഇവ കഴഞ്ചു മൂന്നു വീതം. തിപ്പലി കഴഞ്ചു ൧൨. ഇതുപ്പ് പലം ൮. ഇവയെല്ലാംകൂടി പൊടിച്ചു വറട്ടുതേങ്ങയുടെ അകത്തു നിറച്ചു പുറമേ മണ്ണുപൊരിഞ്ഞു ആവിൻവിറകിട്ടു ചുട്ടെടുത്തു തേങ്ങായോടുകൂടി മരുന്നുപൊടിച്ചു (ചിരട്ട കളയണം) താന്നിക്കാപ്രമാണം നെയ്യിലോ തേനിലോ ഔചിത്യംപോലെ മർദ്ദിച്ചു സേവിക്ക. ഗുന്മശുല ശമിക്കും. ഹിംഗുവാദിപൊടി, ഹിംഗുവചാദിയാണെന്നും അഭിപ്രായമുള്ളതിനാൽ ആയതു താഴെ ചേർക്കുന്നു:—

ഹിംഗുവചാദിചൂണ്ണം.

കായം വയമ്പു കട്ടക്കാത്തോട്ടു ആട്ടനാറിവേള മാതളം (ഡാഡിമം) അയമോദകം കൊത്തമ്പാലരി പാടക്കിഴങ്ങ് പുഷ്കരമൂലം കച്ചോലം അടയ്ക്കാമണിയൻവേർ കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങ് തുവച്ചിലക്കാരം ചവക്കാരം ഇതുപ്പ് വിളയുപ്പ് ചുഷ്കം മുളക് തിപ്പലി ആശാളി കാട്ടുമുളകിൻവേർ കോൽപ്പളി ഞെരിഞ്ഞാമ്പളി ഇവ സമം ചൂണ്ണമാക്കുക. ഈ ചൂണ്ണം കഫജമായ കുക്കിരോഗങ്ങൾ ഗുന്മ ശുല വൃദ്ധി അഗ്നിമാന്ദ്യം അർശസ്സ് മുതലായ രോഗങ്ങളെ ശമിപ്പിക്കും.

൧൩൬ പുളിംകുഴമ്പു.

വ്യോഷവും ജീരകംകായമണ്ണിയും കാട്ടുതിപ്പലി
കൃഷ്ണജീരകമിതുപ്പും അയമോദകമെന്നിവ
മൂന്നുവീതംകഴഞ്ചാക്കി പൊടിച്ചെടുത്തുവയ്ക്കണം
ഉള്ളിമൂന്നുപലംനന്നായ് പുഴുങ്ങിട്ടതരയ്ക്കണം
സൈന്ധവം രണ്ടുപലവും പൊടിച്ചെടുത്തുകാടിയും
കൂർത്തന്നിലതന്നീരും മോരിടങ്ങി കൂട്ടുക
പുളിന്തോടതുനാനാഴി വെന്തനീരുമെടുക്കണം
പൊടിയൊക്കെയുമൊന്നാക്കിട്ടതിലങ്ങുകലക്കണം
അരച്ചുയുളളികൂട്ടിട്ടങ്ങാവണക്കെണ്ണനാഴിയും
കൂട്ടികൊണ്ടുകുറുക്കിട്ടമൺകലത്തിലതാവൊളം
ഇളക്കിടുകയുംവേണം പാകംകണ്ടതുവാങ്ങുക.
അത്തിക്കായോടതൊപ്പിച്ചു പ്രാതഃ സേവിച്ചുകൊള്ളുക
ഗുന്മമൊക്കെശ്ശമിച്ചീടും ആന്ത്രശുലകളും തഥാ
മുതക്കടച്ചിൽമാറീടും നാമം 'പുളികുഴമ്പി'തു.

സാ—ചുഷ്കം മുളക് തിപ്പലി ജീരകം കായം കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങ് കാട്ടുതിപ്പലിവേർ കരിഞ്ജീരകം ഇതുപ്പ് അയമോദകം ഇവ

൩ കഴഞ്ചുവീരം പൊടിക്കുക. വെള്ളള്ളി പലം ൩ പുഴുങ്ങി അരയ്ക്കുക. ഇത്തുപ്പുപലം ൨ പൊടിക്കണം. കൂക്ക് (ചീവക്കിഴങ്ങു ചെടിയുടെ ഇലയാണു്) ഇലനീർ മോരു് കാടി ഇവ ഇടങ്ങഴി വീരം. പിണമ്പുളി പലം ൧൬. കാടിയിൽ വെത്തു സ്വരസം എടുത്തു ദ്രവങ്ങൾ ഒരുമിച്ചുകൂട്ടി പൊടികൾ കലക്കി ഉള്ളി അരച്ചതും നാഴി ആവണക്കണ്ണയും ചേർത്തു് മൺപാത്രത്തിൽ പാകപ്പെടുത്തി അത്തിക്കാപ്രമാണം സേവിക്ക. ഗുണം ഞെന്തുവുലി മുതലായവ ശമിക്കും.

പുളിംകുഴമ്പു് (൨)

ഈ യോഗത്തിൽതന്നെ ഇത്തുപ്പു പലം ൧. വെള്ളള്ളി (ചുവന്നുള്ളി) പലം ൧൬ പിണമ്പുളി പലം ൨൦ കൂക്കയിലനീർ അഞ്ഞാഴി ഈവിധം ചേർത്തും ആവണക്കണ്ണ ഇല്ലാതെയും വേറെ ഒരു പ്രസിദ്ധയോഗം കാണുന്നു.

ശുദ്ധരോഗചികിത്സ

൧൩൭ മുളയിലാദികപാഥം.

മുളയിലച്ചുക്കുകലന്തൈഃ കൊട്ടത്തേജാജമോജവുശപിവൈഃ
കൊടിയൊരുശുദ്ധവിനാശനമിത്തുപ്പും കായമിട്ടുപാക്യമിദം.

സാ—മുളനാമ്പു് ചുക്കു പഴയമുതിര കൊട്ടത്തേജ അയമോദകം തമിഴാമവേരു ഇവ കഷായംവച്ചു് ഇത്തുപ്പും കായവും മേമ്പൊടിചേർത്തു സേവിക്ക. ശുദ്ധരോഗം ശമിക്കും

൧൩൮ നിർദ്ദണ്ഡ്യരണ്ഡാദികപാഥം.

നിർദ്ദണ്ഡ്യരണ്ഡകോരണ്ഡഗോക്ഷരദപിപുനൻവാഃ
പഞ്ചകോലാഭയാശിഗ്രുകലതമന്തൈഃ ശുതം ജലം
സക്ഷാരഹിംഗുലവണം സർവ്വശുദ്ധനിവാരണം.

സാ—കരിനൊച്ചിവേർ ആവണക്കിൻവേർ കരിംകുറിഞ്ഞി വേരു തൈരിഞ്ഞിൽ തമിഴാമരണ്ടും (വെളുത്തതും ചുവന്നതും) തിപ്പലി കാട്ടുതിപ്പലിവേർ കാട്ടുമുളകിൻവേരു് കൊട്ടുവേലിക്കിഴങ്ങു ചുക്കു കടക്കാത്തോട്ട മുരിങ്ങവേർത്തൊലി മുതിര ഇവ സമം കഷായം. ചവക്കാരം കായം ഇത്തുപ്പു് ഇവ മേമ്പൊടിചേർത്തു സേവിക്ക. സർവ്വശുദ്ധരോഗങ്ങൾക്കും ശമനംവരും.

൧൩൯ മഹാവുഷാദിലവണം. (൧)

കള്ളിക്കുഴുത്തു് എരുക്കിൻവേരു ചെറുവഴുതിനവേരു ഇത്തുപ്പു ഇവ സമം ഒരു പുതുക്കടത്തിൽ ഇട്ടു് ആവിൽവിറകുകൊണ്ടു ചൂട്ടു

ഭസ്മമാക്കി മുരുകിൻതൊലി പ്ലാശിൻതൊലി കാട്ടുതിപ്പിലിവേരും
കൃമിശത്രു ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായത്തിൽ കലക്കി വറ്റിവരുമ്പോൾ
൧൩൨-ാം യോഗത്തിൽതന്നെ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഹിംഗുവചാദിപൊടി
യുടെ മരുന്നുകൾ പൊടിച്ചുചേർത്തു ലേഘ്യമാകുമ്പോൾ വാങ്ങി സൂ-
ക്ഷിച്ചു സേവിക്ക. ശുലഭോഗം ശമിക്കും. ഇതുതന്നെ വേദവി-
ധത്തിൽ കാണുന്നതു താഴെ ചേർക്കുന്നു.

മഹാവൃക്ഷാദിലവണം (൨)

കുളിക്കുഴുത്തുകൊളേണം പലം വിംശതിയാമതു
വ്യോഷമോരോപലംവീതം പത്തുകൊൾവിതുസൈന്ധവം
ഇവയൊക്കെയിടിച്ചിട്ടു മൺകടത്തിലിട്ടുടൻ
ആവിൽതൻവിറകുംകൂട്ടി അഗ്നിയിട്ടങ്ങരിക്കണം
ചുട്ടഭസ്മമായിട്ടു വെച്ചുകൊണ്ടതിനെപ്പുനഃ
ഗുളത്തിൽവെച്ചുസേവിക്ക പണമോരോന്നതുകുമായം
ശുലയെങ്കിൽശമിച്ചിട്ടു മെന്നനിണ്ണയമാമിതു.

വിംശതി=൨൦

൧൪൦ ശുലാരികം നെയ്യും.

സംഹോത്യാഭജംഗമായ സപരസേ യന്ത്രപീഡിതേ
ചതുർഗ്ഗണരസേ തന്മിൻ ഘൃതപ്രസ്ഥം വിപാചയേത്
ദിപഞ്ചമൂലസ്യരസംപ്രസ്ഥം പ്രസ്ഥംതദാചയേത്
അത്ര കല്പാനിമാൻ ദദ്യാത് കാഷികാംശ്വ ഭിഷഗപരഃ
പഞ്ചഭിർപ്ലവണൈര്യുക്തം ത്രികടുത്രിഫലാനപിതം
കാരവീകടുരോഹിണ്യേന മാതുളംഗഫലംതഥാ
ദിക്ഷാരഹിംഗുലവണമേലാചവ്യാജമോജകം
മുദികാംകാകജിഫാഞ്ച ദേവദാരുകുരില്ലകം
വജ്രകംശുക്ലമൂലഞ്ച വിഷമുഷ്ടേശ്വപത്രകം
ഏതത്“ശുലാരികം”നാമ ഘൃതമാത്രേയപൂജിതം.

സാ—എലിത്തടി ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞു നീരു ഇടങ്ങഴി ൪ നെ-
യ്യും ഇടങ്ങഴി ൧ ദശമൂലം (൧൦-ാം യോഗം) കഷായം രണ്ടിടങ്ങഴി
ചേർത്തും വിളയുപ്പും മൺകലയുപ്പും കാരപ്പും പൊടിയുപ്പും തുവരുപ്പും
ചുക്ക മുളകു തിപ്പലി ത്രിഫലത്തോടും കരിഞ്ചീരകം കടുകുരോഹണി
മാതളക്കൊ ചവക്കാരം തുവച്ചിലക്കാരം കായം ഇത്തുപ്പും ഏലത്തരി
കാട്ടുമുളകിൻവേർ അയമോദകം മുന്തിരിങ്ങ കുറുമ്പൂലി ദേവതാരം
തമിഴാമവേര ചതുരക്കള്ളിവേർ വലിയകടലാടിവേരും കാട്ടുപ്പയില
ഇവ ൩-കഴഞ്ചുവീതം. അരച്ചുകലക്കി കാച്ചി അരിച്ചു സേവിക്ക.
ശുലഭോഗം ശമിക്കും.

൧൪൧ പുനർവാദിച്ചുതം.

പുനർവസ്ത്യാൽതുലാം തുലാംസംഹോത്യാഭജംഗമാത്
 ഭശമൂലസ്വപഞ്ചാശത്പലാനി ലഗ്നനസ്വ ച.
 താവന്തിതോയേനിഷ്ടപാഥ്യ തേനപ്രസ്ഥംഘൃതാത്പചേത്
 ഏരണ്യതൈലയുക്തം വാ കൃഷ്ണാതമൂലസൈന്ധവൈഃ
 യഷ്ടീമധുകമുദികാ യവാന്തീവിരോപഭേഷജൈഃ
 ഏതൈഹിംഗാദിനാ വാപി പ്രതിവാപഹ്വാനിക്ഷിപേത
 സദൃശംസാധിതംതത്തു ശുലഗ്രന്ഥോദരാപരം.

സാ—തമിഴാമവേൽ പലം ൫൦. എലിത്തടി പലം ൧൦൦.
 ഭശമൂലം ഓരോന്നും പലം ൫-വീതം. വെള്ളത്തുള്ളി പല ൫൦ ഇവ
 കഷായംവച്ചു നാലിലൊന്നാക്കി പിഴിഞ്ഞരിച്ചു ഇടങ്ങഴി നെയ്യും
 ആവണക്കണ്ണയും ചേർത്തു (ചേക്കാതേയുമാകാം) കല്ലുത്തിന്—കാ
 ട്ടരിപ്പലിവേർ ഇത്തപ്പ് ഇരട്ടിമധുരം ഇലിപ്പക്കാതൽ മുന്തിരിങ്ങ
 ജീരകം ചുക്ക് ഇവയോ ഹിംഗാദിയോ (൧൩൫-ാംയോഗം ഒടുവി
 ലത്തേതു) അരച്ചുകലക്കി കാച്ചി അരിച്ചു സേവിക്കുക. ശുലരോഗ
 വും ഗുന്മവും മഹോദരവും ശമിക്കും.

൧൪൨ ചിത്രകാദിച്ചുതം.

ചിത്രഗ്രന്ഥികപൂരീകപുനർവമഹശഷധാത്
 തുലാംപചേത്ജലദ്രോണേ ചതുർഭാഗാവശേഷിതേ
 തൽക്ഷായേഘൃതപ്രസ്ഥം ഷട്പലം വിപചേത് ഭിഷക്
 ക്ഷീരദിഗുണിതംസിദ്ധം ഗ്രഹണീഭീപനംപരം
 ഗുന്മഹൃദ്രോഗശുലാൾഃ ശോഫജിണ്ണോദരാപരം.

സാ—കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങ് കാട്ടരിപ്പലിവേൽ ആവിഞ്ഞാ
 ലി തമിഴാമവേൽ ചുക്ക് ഇവ എല്ലാംകൂടി തുലാം ൧ (ഓരോന്നും
 ൨൦ പലം വീതം) ൧൩ ഇടങ്ങഴി വെള്ളത്തിൽ കഷായംവച്ചു നാലി
 ലൊന്നാക്കി പിഴിഞ്ഞരിച്ചു ഇടങ്ങഴി നെയ്യും രണ്ടിടങ്ങഴി പാലും
 ചേർത്തു കാച്ചി അരിച്ചു സേവിക്ക ഗ്രഹണി ശമിച്ചു ഭീപനം വരും.
 ഗുന്മം ശുലം അൾസ്സ് ശോഫം മഹോദരം മുതലായവയും
 ശമിക്കും.

പ്ലീഹചികിത്സ

൧൪൩ ഗന്ധവ്ഹസ്താദികഷായം.

ഗന്ധവ്ഹസ്തചിരവിലപഹ്വതാശവിശപ-
 പത്മ്യാപുനർവ യവാഷകഭൂമിതാലൈഃ

കപാലഃ സസൈന്ധവഗുളഃ പവനസ്യശാസ്തൈ
വഹേനർബലായ രുചയേ മലശോധനായ.

സാ—വെളുത്താ പണക്കിൻവേർ (തൊലി) ആവിഞ്ഞൊലി കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങു് ചുക്കു് കടക്കാത്തൊടു് തമിഴാമവേരു് കൊടിത്തുവവേർ നിലപ്പനക്കിഴങ്ങു് ഇവ സമം കഷായംവെച്ചു് ഇത്തുപ്പം ശക്കരയും മേമ്പൊടിചേർത്തു സേവിക്ക. വായു ശമിക്കും. അഗ്നിബലവും രുചിയും മലശോധനയും ഉണ്ടാകും.

൧൪൯ ഭസ്മക്കുഞ്ഞി (൧)

പനവിരൽ കടലാടിചുളളിരുംഭാ
ഭസിതസമേന ജലേന പാലിനാലും
അടുകിലതു നിഹന്തി സർവ്വശോഫം
ഹരിഹരയോരിവ കല്പഷംപ്രസാദഃ

സാ—പനവിരൽ (പനവാഴക്ക) വലിയ കടലാടി വയൽച്ചുളളി കളിവാഴമാണം ഇവ ചുട്ട ഭസ്മമെടുത്തു വെളുത്തിൽ കലക്കി അരിച്ചു പാലുംചേർത്തു് അരിയിട്ടു കഞ്ഞിവെച്ചു കുടിക്ക. എല്ലാ ശോഫവും ശമിക്കും

ഭസ്മക്കുഞ്ഞി (൨)

ആവിഞ്ഞൊൽ കടലാടി ഭന്തി തപനം ചിത്രാ വയൽച്ചുളളിയും ശമ്യാകഞ്ഞൊലി കളളിവേർ പനവിരൽ സ്നേഹഗ്രവം രണ്ടും ഏതൽ ഭസ്മജലേ യവാഗുവിഹിതാ പാലോടമോരോടുതാൻ കൂട്ടിട്ടാശു നിഹന്തി ശോഫമഖിലം ഗുണോദരാഭീനപി.

സാ—ആവിഞ്ഞൊലി കടലാടി നാഗഭന്തിവേർ എരുക്കിൻവേർ ആവണക്കിൻവേർ വയൽച്ചുളളി കൊന്നത്തൊലി കളളിവേർ പനവാഴയ്ക്കു കളളിത്തല കളളിവാഴമാണം ഇവ മുൻപോലെ ഭസ്മമാക്കി കലക്കിത്തളിച്ചരിച്ചു പാലും മോരും കൂട്ടി കഞ്ഞിഉണ്ടാക്കി കുടിക്കുക എല്ലാ നീരുകളും ഗുന്മവും ഉദരവും ശമിക്കും.

൧൫൦ പത്തിൻവേർപഞ്ചകോലാദികഷായം.

(ദശമൂലപഞ്ചകോലാദി)

ദശമൂലപഞ്ചകോലത്രിഫലാദന്ത്രിവൃത്തിലം
തോയമശേഷം ക്ഷപയേജ്ജഠരാണുപിജാതപാഥാംസി.

സാ—ദശമൂലം (ഒ-ായോഗം നോക്കുക.) ഇതിൽ മഹൽ പഞ്ചമൂലത്തിൻവേരിലെ തൊലി (പൂപ്പ) കളഞ്ഞുകൂട്ടണം. പഞ്ചകോലം (ത്രിപ്പലി കാട്ടുത്രിപ്പലിവേർ കാട്ടുമുളകിൻവേർ കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങു് ചുക്കു്) ത്രിഫലത്തൊടു് നാഗഭന്തിവേർ ത്രികോപ്പക്കൊന്ന (ശിവത) ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം മഹോദരത്തെ ശമിപ്പിക്കും.

൧൪൩ ഗോമൂത്രഹരീതകി മുതലായവ.

മൂത്രേണസിദ്ധാം പത്വ്യാം വാതസിലാം വാ ഫലത്രയം
സ്വപ്നക്ഷീരീത്രിവൃത്ശ്യാമാ ഭദ്രഭാരമഹശ്ചധം
ഗോമൂത്രാഞ്ജലിനാപിഷ്ടാ ശൃതംതേനൈവ വാ പിബേത്

സാ—കടുകുത്തോട്ട് നേക്കുപ്പൊടിച്ചു ധാരാളം ഗോമൂത്രത്തിൽ പലതവണ ഭാവനചെയ്ത് എടുത്തുവയ്ക്കുക. ഇതു ഗോമൂത്രഹരീതകീ. ഇതുപോലെ ത്രിഫലത്തോടിൻപൊടിയും എരുമക്കുളളിവേർ ശിവത കൊന്നവേർത്തൊലി ദേവതാരം ചുക്ക് ഇവ സമം പൊടിച്ചതും ഗോമൂത്രത്തിൽ ഭാവനചെയ്തെടുത്തു സൂക്ഷിക്ക വിരേചനത്തിനു നന്നു്. പിത്തപാണ്ഡു ശോഫം ഇവയേയും ഉദരത്തേയും ശമിപ്പിക്കും.

അദ്ധ്യായം ൫.

പാണ്ഡുരോഗചികിത്സ

൧൪൪ കല്യാണഘൃതം.

വരാവിശാലവന്ദ്രൈലാ ദേവദാർവ്വലവാലുകൈഃ
ഭിശാരിബാഭിരജനീ ഭിസ്ഥിരാഫലിനീനതൈഃ
വേല്പതാലീസപത്രൈല മാലതീമുകുളോല്പലൈഃ
ബൃഹതീകഷുമഞ്ജിഷ്ഠാ നാഗകേസരഡാഡിമൈഃ
സദന്തീപത്മകഹിമൈഃ കഷ്ഠാംശൈഃ സപ്തിഷഃ പചേത്
പ്രസ്ഥംഭൂതഗ്രഹോന്മാദ ശ്വാസാപസ്സാരപാപ്മജിത്
പാണ്ഡു കഷ്ഠേ വിഷേ ശോഷേ മേഹേമോഹേജപരോഗരേ
അരേതസ്യപ്ലരജസി ദൈവോപഹതചേതസി
അമേധസിഖലഭാചി സ്രുതികാമേല്വപാവകേ
ബല്യമംഗല്യമായുഷ്ഠം കാന്തിസൗഭാഗ്യപുഷ്ടീഭം
'കല്യാണ'കമിദംസപ്തിഃ ശ്രേഷ്ഠം പുംസവനേഷു ച.

സാ—ത്രിഫലത്തോട്ട് കാട്ടുവെള്ളരിവേരു് ഏലത്തരി ദേവതാരം ഏലാവാലുകു നറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങു് പാൽവള്ളിക്കിഴങ്ങു് മഞ്ഞൾ മരമഞ്ഞൾത്തൊലി ഓരിലവേരു് മൂവിലവേരു് ഞാഴൽപ്പുതകരം വിഴാലരിക്കാനു് താലീസപത്രം പേരേലാ പിച്ചുകൊട്ടു് ചെണ്ടഴിനീക്കിഴങ്ങു് ചെറുവഴുതിനവേരു് കൊട്ടം മഞ്ചട്ടി നാഗപ്പുതാളിമാതളം (ഇതു ദേശ്യനാമം. ഡാഡിമംതന്നെ) നാഗദന്തിവേർ

പതിമൂകം ചന്ദനം ഇവ നു കഴഞ്ചുവീതം അരച്ചുകലക്കി ഒരിടങ്ങി നെയ്യും ചേർത്തു കാച്ചി അരിച്ചു സേവിക്ക.

ഭൂതഗ്രഹോപദ്രവങ്ങൾ ഭ്രാന്തു് ശ്വാസം അപസ്താരരോഗ ങ്ങൾ പാപം പാണ്ഡുരോഗം കഷ്ടം മെലിച്ചിൽ മേഘം മോഹം ജപ രം കൈവിഷദോഷം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. ശുക്ലനഷ്ടം വന്നവ ക്കും അല്പരാജസ്സുകളായ സ്രീകരംകും ദൈവഭ്രോഹത്താൽ മനശ്ശ ക്തി നശിച്ചവർക്കും ബുദ്ധി മന്ദിച്ചവർക്കും വാക്പാടവം കുറഞ്ഞവ ക്കും കാമരഹിതന്മാർക്കും മന്ദാഗ്നികരംകും ഹിതമാകുന്നു. ബലവും മംഗലവും ആയുസ്സും കാന്തിയും സൗഭാഗ്യവും പുഷ്ടിയും ഉണ്ടാക്കും. പുംസവനരചയങ്ങളിലും ശ്രേഷ്ഠതയുള്ളതാണ്.

൧൪൮ ധാത്രാദിഘൃതം.

ധാത്രീവിഭാരിക്ഷശതാചരീണാം
കൃശ്ണാഞ്ചകാനാം ച രസേഷു സപ്തിഃ
ക്ഷീരേണസാലം വിപചേത് സുപിഷ്ഠേർ
മുദപീകയഷ്ട്വാഹപയചന്ദനൈശ്ച
ഏതൽ സുസിലം സിതയാവിമിശ്രം
നിവാരയേച്ഛീശ്രമസ്യഗ്ഭരം ഹി
പാണ്ഡപാമയേപിത്തകൃതേ ഹിതം സ്വാത്
പൈതേ ച ഗുണേ / സ്രവിനിസ്രുതേ ച
വന്ധ്യാ ച നിതപാ ലഭതേ ച ഗർഭം
ശീശ്രൂം നിഹന്ത്യാഭപി രക്തപിത്തം
അന്ത്യാശ്ച പിത്തപ്രഭവാൻ വികാരാൻ
മൂർച്ഛാമദോന്മാദമദാത്യയാദീൻ.

സാ—പച്ചനെല്പിക്കാ പാൽമുതക്കിൻകിഴങ്ങു് കരിമ്പു് ശതാ വരിക്കിഴങ്ങു് കുന്ദളങ്ങാ ഇവയുടെ നീരിൽ (നീരു് നെയ്യു് നാലി രട്ടി) നെയ്യും സമം പാലുംചേർത്തു മുന്തിരിങ്ങ ഇരട്ടിമധുരം ചന്ദനം ഇവ കല്ക്കംചേർത്തു കാച്ചി അരിച്ചു പഞ്ചസാരയുംചേർത്തു കടഞ്ഞു സേവിക്കുക. രക്തസ്രാവം പാണ്ഡുരോഗം പിത്തഗുണം അസ്ഥി സ്രാവം ഇവ ശമിക്കും പ്രസവിക്കാത്തവർ കുടിച്ചാൽ ഗർഭമു ണ്ടാകും. രക്തപിത്തത്തിനും പിത്തവികാരങ്ങൾക്കും മദം മൂർച്ഛ ഉന്മാദം മദാത്യയം ഇവയ്ക്കും നന്നു്.

൧൪൯ പുനൻവാദികപാഥം.

പുനൻവാനിബേപരോലശുണ്ഠീ-
തിക്താമൃതാദാവ്യഭയാകഷായഃ
സർവാംഗശോഫജപരകാസശുല-
ശ്വാസാനപിതം പാണ്ഡുഗഭം നിഹന്തി.

സാ—തമിഴാമവേരു വേപ്പിൻതൊലി പടവലം മുക്കു പുത്തരിച്ചുണ്ടവേർ (കിരിയാത്തോ കടുകുരോഹിണിയോ ഔചിത്യം പോലെയാകാം) ചിററമതു മരമഞ്ഞൾതൊലി കടക്കാത്തോടു ഇവ സമം കഷായംവച്ചുസേവിക്ക. സർവ്വാംഗശോഫം ജപരം ചുമ വേദനകൾ കിതപ്പു ഇവയോടുകൂടിയ പാണ്ഡുരോഗം ശമിക്കും.

൧൫൦ ദശസ്വരസൗച്യതം.

ശതാവരീമുത്തിൽ കരിന്തകാളീ
മുതക്കനകതാദ്രകവജ്രവല്ലീ
ത്രിപാദികൃശ്ണാസ്ഥകരിമ്പിവററിൻ—
ചാററിൽ ഏതം ക്ഷീരയുതം പചേത
കല്യാണകാജ്യപ്രതിവാപയുക്തം
സിലംപരം കാമിലപാണ്ഡുഹാരി.

സാ—ശതാവരിക്കിഴങ്ങു വെളുത്ത കുടങ്ങൽ കരിംകുടങ്ങൽ പാൽമുതക്കിൻകിഴങ്ങു പച്ചമഞ്ഞൾ ഇഞ്ചി ചങ്ങലംപരണ്ടു ചെറുപ്പള്ളടി നെയ്യും സ്വളങ്ങു ഇവയുടെനീരു നെയ്യും നാലിരട്ടി. പാൽ നെയ്യും സമം. കല്ലും കല്യാണകാജ്യതത്തിൻറെ (൧൪൭-ാം യോഗം നോക്കുക) തുതന്നെ ചേർക്കണം. കാച്ചി അരിച്ചു സേവിക്ക. കാമിലയും പാണ്ഡുവും ശമിക്കും.

൧൫൧ വാശാഗുളുച്ഛാദികഷായം.

വാശാഗുളു ചീത്രിഫലാകടീഭൂനിംബനിംബജഃ
കപാഥഃ ക്ഷൗദ്രയുതോ ഹന്തി പാണ്ഡുപിത്താസ്രകാമിലാഃ.

സാ—ആടലോടകവേരു ചിററമതു് ത്രിഫലത്തോടു കടുകുരോഹിണി പുത്തരിച്ചുണ്ടവേരു വേപ്പിൻതൊലി ഇവകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ കഷായത്തിൽ തേൻചേർത്തു സേവിക്ക. പാണ്ഡുവും രക്തപിത്തവും കാമിലയും ശമിക്കും.

൧൫൨ തിന്ത്രിണീതരുണാദികഷായം.

തിന്ത്രിണീതരുണപണ്ണശലാകാ
ലോഹപത്രവിജയഃപുനർന്നവൈഃ
ഇക്ഷുവിലപസഹിശൈഃ ശൃതംജലം
പാണ്ഡുമാശു സഗുളം വിനിഹന്തി.

സാ—പുളിയിലത്തരുണ ഇരുമ്പുതകിട്ടു (നേക്കു പരത്തിയതു്) കടക്കാത്തോടു് തമിഴാമവേരു കരിമ്പു കൂവളവേരു ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായത്തിൽ ശർക്കര മേമ്പൊടിചേർത്തു സേവിക്ക. പാണ്ഡുരോഗം ശമിക്കും.

൧൫൩. ആരഗപധകപാഥം.

ആരഗപധതപചഃ കപാഥഃ പഞ്ചാംഗുലരസേപുനഃ
പാണ്ഡുരോഗമുദാവർത്തം ആമബന്ധം നിഹന്തി ച.

സാ—കൊന്നവേരിലെത്തൊലി ഒരുപലം കഷായംവെച്ചു ആ
വണക്കെണ്ണ അനുപാനംചേർത്തു സേവിക്ക. (ആവണക്കിൻവേരും
സമംകൂട്ടിയും ഈ കഷായം ഉണ്ടാക്കാം) പാണ്ഡുരോഗവും ഉദാവ
ർത്തവും ആമബന്ധവും ശമിക്കും.

൧൫൪. മണ്ഡൂരവടകം.

താപ്യം ദാർദ്ദ്രീതപചം ചവ്യം ഗുന്ധികം ദേവദാരു ച
വ്യോഷാദിനവകം ചൈതത് ചൂണ്ണ്യേത് ദിഗുണം തതഃ
മണ്ഡൂരഞ്ചാഞ്ജനനിഭം സർവ്വതോഷ്ടഗുണേ ശ്ലഥ തത്
പൃഥഗപിപകേപ ഗോമൂത്രേ വടകീകരണക്ഷമേ
പ്രക്ഷിപ്യവടകാൻ കർച്ചാത് താൻവാദേത്തക്രദോജനഃ
ഏതേമണ്ഡൂരവടകാഃ പ്രാണദാഃ പാണ്ഡുരോഗിണാം
കഷ്യാന്യജകരംശോഫ മൂത്രസ്തംഭമരോചകം
അശ്വാംസി കാമിലാംമേഘം പ്ലീഹാനം ശമയന്തി ച.

സാ—മാക്കീരക്കല്ലു മരമഞ്ഞൾത്തൊലി കാട്ടുതിപ്പലിവേര
കാട്ടുമുളകിൻവേർ ദേവതാരം ചുക്ക മുളകു തിപ്പലി കൊടുവേലിക്കി
ഴുങ്ങു വിഴാലരിക്കാമ്പു ത്രിഫലത്തോടു മുത്തങ്ങാ ഇവ സമം കൂട്ടി
പൊടിച്ചു അവയെല്ലാം കൂട്ടിയേടത്തോളം അഞ്ജനവണ്ണമുള്ള നല്ല
പുരാണകിട്ടം പൊടിക്കണം. ഇവ രണ്ടുംകൂടിയതിന്റെ ഇരട്ടി
ഗോമൂത്രം (ഘനസാധനം നാലുപലത്തിനു=ദ്രവം നാഴി എന്ന അള
വിൽ) അടുപ്പത്തുവെച്ചു വറ്റിച്ചു കൊഴുത്തുവരുമ്പോൾ മേല്പറഞ്ഞ
ചൊടികൾ അതിലിട്ടു ഇളക്കിവാങ്ങി ആറ്ററിയാൽ ഉരുട്ടി ഉണക്കി
ഓരോ ഗുളികവീതം പ്രതിദിനം സേവിക്കുക സേവാകാലത്തു ഉഴ
ണിനു മോരുകൂട്ടണം. ഈ മണ്ഡൂരവടകം പാണ്ഡുരോഗികൾക്കു
ഏറ്റവും ഹിതമാകുന്നു. കഷ്യാം പാണ്ഡുരോഗം ശോഫം അർശസ്സ്
അരുചി കാമില പ്രമേഹം വൃദ്ധി മുതലായവയെ ശമിപ്പിക്കും. പാ
ണ്ഡുരോഗികൾക്കു ഇതു വിശേഷിച്ചും അധികഫലമാണ്.

൧൫൫. ഇന്ദ്രാശനീചൂണ്ണം.

ഏകൈകം തിലപിപ്പലീബദരതോ ദേപമാക്ഷികാദായസാ-
ചൂണ്ണ്യാത് ത്രീണി പലാനി ഭേഷജവരാശ്വതപാരിതൂല്യാസിതാ
ഏതേഷാം മധുസിലമൈഷധമിഭം ഭൂന്നാമപാണ്ഡുദര-
പ്ലീഹാനാഹഭഗന്ദരാൻ പ്രശമയേ'ദിന്ദ്രാശനീ'നാമതഃ

സാ—എള്ളു തിപ്പലി ലന്തക്കുരു ഇവ ഓരോ ഭാഗം. മാക്കീ

രക്ഷല്ല രണ്ടുഭാഗം ഉരുക്കുഭംഗം മൂന്നുഭാഗം ചുക്കും ത്രിഫലത്തോടും
നാലുഭാഗം ഇവയെല്ലാം കൂടിയിടത്തോളം പഞ്ചസാര. നല്ലപോലെ
ചൂണ്ണിച്ചു മറുക്കുകയും യോജിപ്പിച്ചു തേനിൽ കഴച്ചു സേവിക്ക. പാ
ണ്ഡ്യ മഹോദരം ഭഗവതം മുതലായവ ശരിക്കും.

കാമിലാചികിത്സ

൧൫൬ നിംബതപഗാദികഷായം.

നിംബതപഗ് ത്രിഫലാ പടോലരജനീ വാശാമൃതാശാരിബാ
ശ്യാമാതാമലകീപലംകഷബലാനീലീസ്ഥിരായഷ്ടിഭിഃ
സിദ്ധോമാക്ഷികപിപ്പലീഗിരിജതുപ്രക്ഷേപണാത് സംസ്കൃതഃ
പീതഃകുന്ദഹലീമകം പ്രശമയേത് ഭിന്നനദിനൈഃ പഞ്ചഷൈഃ

സാ—വേപ്പിൻതൊലി ത്രിഫലത്തോടു പടവലം മഞ്ഞൾ
ആടലോടുകൂടി ചിററമുതു നറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങു ത്രികോലക്കൊന്ന
കീഴാണെല്ലി കുമിഴിൻവേർ കറുത്തോട്ടിവേർ അമരിവേർ ഓരിലവേർ
ഏരട്ടിമധുരം ഇവ സമം കഷായം തേൻ തിപ്പലി കനഭം ഇവ
മേമ്പൊടിചേർത്തു സേവിക്ക. അഞ്ചാറുദിവസംകൊണ്ടു കുന്ദകാ
മിലശരിക്കും.

൧൫൭ അർവിലപാദികപാഥം.

ചുക്കുചുണ്ടകടലാടിസതുവാ നാലുമായുകഴഞ്ചിവകൊണ്ടു
അർവിലപതമിഴാമകഷായം ഹന്തി ശോഫമപിസംഗമപിതാത്.

സാ—ചുക്കു ചുണ്ടവേർ കടലാടിവേർ കൊടിത്തുവവേർ ഇവ
നാലുംകൂടി കഴഞ്ഞ് നൂ തമിഴാമ കഴഞ്ഞ് ആറു ഈ കഷായം
ശോഫം (നീരു) കാമില മുതലായവയെ ശമിപ്പിക്കും.

൧൫൮ വാരാഹ്യാദിചൂണ്ണം.

വാരാഹിനല്ലതുടിചിററമുതിൽവേരിക്കും—

ആറം കണാച മരമഞ്ഞൾതുകാസിതാ ച

ചൂണ്ണിച്ചുകൊണ്ടിരുക്കഴഞ്ചുനനച്ചുതേനിൽ

നക്കീടുവോക്കരിയകാമിലമൂന്നുമില്ല.

സാ—നിലപ്പനക്കിഴങ്ങു ചിററലം ചിററമുതിൽത്തുറു തിപ്പ
ലി മരമഞ്ഞൾതൊലി കൂവത്തു ഇവ സമം പഞ്ചസാര ഇവ
ഏല്പാകൂടിയിടത്തോളവും ചേർത്തു തേനിൽകഴച്ചു സേവിക്ക. കാമി
ലശരിക്കും

൧൫൯ തുകാദിചൂണ്ണം.

തുകാതിന്ത്രിണിലാജൈശ്വ കോലവ്യോഷത്രിജാതകൈഃ

സചന്ദ്രേമ്മോദകാന്തചും ക്രമാദപിഗുണശർക്കരം

ഛർദ്യസ്രവപിത്തഘ്രോശക്ഷയകാസജപരാപഹം

സാ—കൂവന്തര കോൽപ്പളി മലര ലന്തക്കുരു ചുക്ക മുളകു തിപ്പലി ഏലം ഇലവർഷം പച്ചില ഇവപൊടിച്ചു കർപ്പൂരവുമ്പേതു് ഇരട്ടിപ്പഞ്ചസാരയും ചേർത്തു സേവിക്ക. ഛർദ്ദി രക്തപിത്തം ഘ്രോഹം ക്ഷയം കാസം ജപരം ഇവശമിക്കും.

മന്ദം നാളികേരസായനം.

പുരാണകിട്ടംശോധിച്ചു പൊടിനാഴിതദർകം
ഉരുക്കുപൊടിനന്നായി പൊടിച്ചിട്ടവപിന്നെയും
ഇരുമ്പുപാത്രത്തിലിട്ടു ഗോമൂത്രത്തിൽ പുനഃപുനഃ
ഇരുപത്തൊന്നുവട്ടംതാൻ വററിയിട്ടുപിന്നെയും
കഞ്ഞുണ്ണിപച്ചനെല്പിക്കാ ചങ്ങലാഖ്യംപരണ്ടയും
ബ്രഹ്മിയെന്നങ്ങിവിററിന്റെ നീരിൽമുക്കുന്നുവട്ടവും
വെച്ചേറയങ്ങുവററിച്ചു പൊടിപ്പുപിന്നെയുംതഥാ
ത്രികട്ത്രീഫലാപിന്നെ തമിഴാമേടൈമൂലവും
മാക്കീരക്കൽ ദേവതാരം മഞ്ഞളുംമരമഞ്ഞളും
ജീരകദവയുംപിന്നെക്കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങുപി
ന്നയമോദകവുംമുത്തിയും ഇലവർഷവുംമേലവും
അത്തിത്തിപ്പലിയുംപിന്നെതിപ്പലീമൂലവും തഥാ
അടയ്ക്കാമണിയൻവേരും ഈഴച്ചേമ്പിൻകിഴങ്ങുപി
കൊടിത്തുവയുടേവേരും ഞഴുക്കിൻവേരതിൻതൊലി
കൊത്തമ്പാലരിയുംപിന്നെ ചുങ്ങലാഖ്യംപരണ്ടയും
വിഴാലരിയിവയോരോന്നാറുവീതംകഴഞ്ചതായ്
പൊടിച്ചുചെറുനാരങ്ങാൻനീരിൽമാതളനീരിലും
അരച്ചുരുട്ടിനന്നായി ലോഹപാത്രത്തിലിട്ടുടൻ
കാച്ചിക്കാച്ചിയതിൽതേച്ചു കരിയാതെയെടുത്തുടൻ
കഞ്ഞുണ്ണിബ്രഹ്മിയെല്പിക്കാ പരണ്ടയുമതിഞ്ചിയും
പിഴിഞ്ഞനീരിലോരോരോ ദിനംനന്നായരച്ചുടൻ
പുതുക്കുടത്തിൽപൂശിട്ടു ഉലർത്തിട്ടതിനെപ്പുനഃ
ഇളനീരിനുടവെള്ളം നിറേവീഴ്ത്തിട്ടുസാദരം
വാകെട്ടിമണ്ണുതേച്ചിട്ടു നെല്പിൽമൂടിട്ടുവയ്ക്കണം
മാസമൊന്നുകഴിഞ്ഞെന്നാൽ എടുത്തിട്ടുപൊടിച്ചതു്
ഗുളികീകൃത്യസൂക്ഷിച്ചു പൊടിച്ചിട്ടതിനെപ്പുനഃ
കാച്യമോരിൽകുടിച്ചിട്ടു നിത്യം ദിനമുഖേ തദാ
പാണ്ഡുഭഗവദരംമേഹം ഗുന്മപ്പിഫമഹോദരം
അശ്ശരീവാതവുംശോഫ മർശസ്സംഗ്രഹണീക്ഷയം
കാസശ്വാസരക്തപിത്തം കാമിലായിവയൊക്കെയും
ശമിച്ചിട്ടുമിതിൻപേരു 'നാളികേരസായനം'

൧൬൧ ആറുകാലാദിത്തൈലം.

ആറുകാലമുതൽകൊഴുപ്പയും ഭൂവ്ശക്രലതയുംപിഴിഞ്ഞതിൽ
വേവുമെണ്ണകുടളിക്കിഴങ്ങുമായ് നാശയത്യവിലഭോഷകാമിലാം.

സാ—കയ്യോന്നി ചിററമുതു കൊഴുപ്പു കറുകപ്പല്ല ഉഴിഞ്ഞ ഇ
വററിൻനീർ എണ്ണയ്ക്കു നാലിരട്ടി. കുടളിവാഴക്കിഴങ്ങ് കല്ലും.
കാച്ചിഅരിച്ചു തേയ്ക്കു. കാമില ശമിക്കും.

൧൬൨ ഒരു പഞ്ചവല്ലുതൈലം (൧)

പഞ്ചവല്ലും (ആലിൻതൊലി അരയാലിൻതൊലി ഇത്തി
ത്തൊലി അത്തിത്തൊലി കല്ലാലിൻതൊലി) ഇവററിൻകഷായം
എണ്ണയ്ക്കുനാലിരട്ടി. ഏലാദിഗണം കല്ലും. നാഴിക്കു വൃ കഴഞ്ചുവീ
തം (നൂർ-ാംയോഗം നോക്കുക) ചേർത്തു കാച്ചി അരിച്ചുതേയ്ക്കു.

ശോഫചികിത്സ.

൧൬൩ ഗോക്ഷരാദ്രുകാദികപാഥം

ഗോക്ഷരാദ്രുകവർഷാഭൂപത്ത്യാദാരുമഹരഷയൈഃ
രസസോനേക്ഷുരൈസ്സിലം തോയം ശോഫാപഹം പരം.

സാ—തൈരിഞ്ഞിൽ ഇഞ്ചി—തമിഴാമവേരു കടക്കാത്തോട്ട്
ഭേവതാരം ചുക്ക് വെളുത്തുള്ളി വയൽച്ചുള്ളി ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷാ
യം ശോഫത്തെ ശമിപ്പിക്കും.

൧൬൪ പത്ത്യാപുനൻവാദികപാഥം.

പത്ത്യാപുനൻവനിശാകണമൂലവഹ്നി—
ചിത്രാഞ്ജളീവകസുരദ്രുമമാഗധീനാം
കപാഥം പിഞ്ചേത് ശ്വേതമുദണ്ഡധരാന്തജീവോ—
പ്യുത്തിഷ്ടതേ ശിവസമാശ്രിതബാലകേവ.

സാ—കടക്കാത്തോട്ട് തമിഴാമവേരു മഞ്ഞൾ കാട്ടുരിപ്പലി
വേരു കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങ് ആവണക്കിൻവേരു മുത്തങ്ങ ജീവകം ഭേ
വതാരം തിപ്പവി ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം ശോഫത്തെ ശമിപ്പിക്കും.

പത്തിൻവേർതൈലം=ഭഗമൂലംകഷായവും കല്ലുവുമാക്കി
കാച്ചുന്ന തൈലം.

വിസ്കപ്പചികിത്സ.

൧൬൫ മുസ്കാരിഷ്യാദികഷായം.

മുസ്കാരിഷ്യാപടോലദാരുജനീ ഭ്രാക്ഷാബലാനാഗരൈഃ
ത്രായന്യുല്പലധനപയാഷധനികാഭ്രനിംബസേവ്യാംബുഭിഃ

ശ്രേഷ്ഠാനിംബപടോലകൈര്യസകണ്ഠിഭംഗം കഷായോമരത്ത്
പിത്തശ്ലേഷവിസപ്പദപ്തമനഃ പ്രോക്താസ്രയസ്തേകൃമാത്.

സാ—മുത്തങ്ങ വേപ്പിൻതൊലി പടോലം ദേവതാരം
മഞ്ഞൾ മുന്തിരിങ്ങ കുറുന്തോട്ടിവേർ ചുക്ക ഇവകൊണ്ടും ബ്രഹ്മി
കരിംകൂവളക്കിഴങ്ങു കൊടിത്തൂവവേര കൊത്തമ്പാലരി പുത്തരിച്ചുണ്ട
വേർ രാമച്ചം ഇരുവേലി ഇവകൊണ്ടും ത്രിഫലത്തോടു വേപ്പിൻ
തൊലി പടവലം തിപ്പലി ഇവകൊണ്ടും ഉള്ള (മേൽപറഞ്ഞ)
കഷായങ്ങൾമൂന്നും ത്രിദോഷജമായ വിസപ്പത്തെ യഥാക്രമം ശമി
പ്പിക്കും.

൧൩൩ പടോലാദികഷായം.

പടോലദാവീപിച്ചമന്ദരികതാ-
ത്രായന്തികായഷ്ടിപുഷ്പായോഗ്രതം
ജലം വിസപ്പം വിനിഹന്തി ധാത്രി-
പടോലമുണ്ണേശ്വ ശൃതാംബുതദപത്.

സാ—പടവലം മരമഞ്ഞൾതൊലി വേപ്പിൻതൊലി പുത്ത
രിച്ചുണ്ടവേർ ബ്രഹ്മി ഇരട്ടിമധുരം ആടലോടകവേർ കട്ടക്കാത്തോടു
ഇവകൊണ്ടും നെല്പിക്കാത്തോടു പടവലം മുത്തങ്ങ ഇവകൊണ്ടും
ഉള്ള കഷായങ്ങൾ വിസപ്പത്തെ ശമിപ്പിക്കും.

൧൩൪ ഗോപാത്മജാദിഘൃതം.

ഗോപാത്മജാകമലചന്ദനസേവ്യകഷു-
ഷ്ഠീരദ്രമാംകരവിസോല്പലകന്ദമിത്രം
ഭൂവാംസേ ജയതി സാധിതമാജ്യമാശു
ഷ്ഠീരേണസാൽമിഹ സർവ്വിസപ്പമുഗ്രം.

സാ—നരുന്നിണ്ടിക്കിഴങ്ങു താമരക്കിഴങ്ങു ചന്ദനം രാമച്ചം
വെള്ളക്കൊട്ടം നാലാമരമൊട്ടു താമരയല്ലി ചെങ്ങഴിനീക്കിഴങ്ങു ഇവ
കുറുകനീരിൽ അരച്ചുകലക്കി നെയ്യും പാലുംചേർത്തു കാച്ചിയരിച്ചു
സേവിക്ക. ഉഗ്രമായ വിസപ്പവും ശമിക്കും.

മേൽപറഞ്ഞ ഗോപാത്മജാദിയുടെ മരുന്നുകൾ അരച്ചു
കലക്കി കുറുകപ്പല്ലിൻനീർ നാലിരട്ടിചേർത്തു നല്ലെണ്ണയോ വെളിച്ചെ
ണ്ണയോ ഔഷിത്യംപോലെ ചേർത്തു കാച്ചിത്തേയ്ക്കുക. എന്നാൽ
ഗോപാത്മജാദിതൈലമായി.

മസൂരിചികിത്സ.

൧൩൫ ശുണ്ഠീബലാദികപാഥം.

ശുണ്ഠീബലാനിംബപടോലകഷൌ-
സ്തധാന്യകൈസ്താമലകൈസ്തമുണ്ണൈഃ

ശ്രുതഃകഷായോ വിനിഹന്തി പാനാ-
ന്മസൂരികാമഷ്ടവിധാം മധുശ്ച

സാ—മുക്കു് കുറഞ്ഞോട്ടിവേരു് വേപ്പിൻതൊലി പടവലം കൊട്ടം കൊത്തമ്പാലരി നെല്പിക്കാത്തോട്ടു് മുത്തങ്ങ ഇവ കഷായം വച്ചു തേൻ മേമ്പൊടിചേർത്തു സേവിക്ക. മസൂരി ശമിക്കും.

എന്നുൻ ചന്ദനപപ്പാദികപാഥം.

ചന്ദനപപ്പാകാമൃതവല്ലീസേവ്യജലാംബുദധാന്യകസിഭം
പുഷ്പരമുഗ്രവിഭാഹവിമിത്രം സ്ഫോടമശേഷമപോഹതി പീതം.

സാ—ചന്ദനം പപ്പാകപ്പല്ലു് ചിററമുതു് രാമച്ചം ഇരുവേലി മുത്തങ്ങ കൊത്തമ്പാലരി ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം സേവിച്ചാൽ സ്ഫോടം ശമിക്കും.

കുഷ്ഠരോഗചികിത്സ.

എൺ ഖദിരാദികപാഥം.

ഖദിരാരിഷ്ടതൃസ്യചീപടോലദാവിദുരാലഭാകപാഥഃ
കുഷ്ഠാനാം വിനിഹന്താ ദൈതേയാനാം തൃസിംഹ ഇവ.

സ—കുരിങ്ങാലിക്കാതൽ വേപ്പിൻതൊലി ചിററമുതു് പട വലം മരമഞ്ഞരംതൊലി കൊടിത്തുവവേർ ഇവ സമം കഷായം വച്ചു സേവിച്ചാൽ കുഷ്ഠം ശമിക്കും.

എട്ടു പടോലത്രിഫലാദികഷായം.

പടോലത്രിഫലാരിഷ്ടതൃസ്യചീധാവനീവൃഷ്ണഃ
സകരജ്ജൈഃകഷായോഽയം കുഷ്ഠഗ്വപജ്ജകം സ്മൃതം.

സാ—പടവലം ത്രിഫലത്തോട്ടു് വേപ്പിൻതൊലി ചിററമുതു് ചെറുവഴുതിനവേരു ആടലോടകവേരു പുകിൻവേർതൊലി ഇവ സ മം കഷായം വച്ചു സേവിച്ചാൽ കുഷ്ഠരോഗം ശമിക്കും.

എൺ കുഷ്ഠാന്തകഘൃതം.

ദാത്രിംശദാകചീബീജം ജലദ്രോണേ വിപാചയേത്
ചതുർഭാഗാവശേഷേണ കഷായമവതാരയേത്
പൂതേ തസ്മിൻ കഷായേ തു ശ്രീകാന്തസ്വരസം തഥാ
ഘൃതപ്രസ്ഥാലങ്കം പകപം ചതുർവിംശതിനിഷ്കം
ഗന്ധകം ചൈവ സംയോജ്യ നാഗവല്ലീരസേന തു
യാമമാത്രം സുപിഷ്ടാ തു സൂക്ഷ്മം ദൃഷ്ടി ലോളയേത്
തൈലപ്രസ്ഥം പചേത്സമുന്മൂലം ശ്വൈർദ്ദിപ്യകഘൃതേത്.

യാവത് ചിക്ഷണതാം യാതി ത്തൈലമവതാരയേത്
 ധാന്യമല്ലേ തു നിഖനേത് പക്ഷപയമുപേക്ഷയാ
 ശുഭേ മുഹൂർത്തേ നക്ഷത്രേ സകല്പം തൈലമുത്തമം
 ലേഹയേത് പ്രാതരത്നമായ മാനവോഽമരതാം വ്രജേത്
 ക്ഷീരാനാശീ പരിഹരേത് യവാഗപാദി ജിതേന്ദ്രിയഃ
 പ്രലേപാത് സർവ്വക്ഷാണി നാശയേത് സഹജാനി ച
 'കഷ്യാന്തക'മിദംനാമ'നാ തൈലമാത്രേയനിർമ്മിതം.

കാർകോകിലരിപലം നൂറു പരിനാദിങ്ങഴിവെള്ളത്തിൽ ക
 ഷായംവച്ചു നാലിടങ്ങളിലുംക്കി പിഴിഞ്ഞരിച്ചു വിഷ്ണുക്രാന്തി പിഴി
 ണ്ത നീരു ഇരുന്നാഴിയും ചേർത്തു ഇരുന്നാഴിനെയും ഇടങ്ങളിഎണ്ണ
 യുംകൂടിചേർത്തു കല്പത്തിനു ഇരുപത്തിനാലുകഴഞ്ചു (൨ പലം) നെ
 ല്ലിക്കാഗന്ധകം ഏഴുനാഴികനേരം വെററിലച്ചാററിൽത്തറച്ചു കൽ
 ക്കാചേർത്തു കാച്ചി മെഴുകുപാകമാകുമ്പോൾ വാങ്ങി അരിച്ച ഒരു
 മാസം നെല്ലിൽ കുഴിച്ചുവച്ചിരുന്നശേഷം എടുത്തു സേവിക്ക ശു
 ഭമായ മുഹൂർത്തത്തിൽ രാവിലെ സേവിക്കണം. തേയ്ക്കയും ചെയ്തും
 പാൽച്ചോറുണ്ണണം. മറ്റു കഞ്ഞിമുതലായവ വജ്ജിക്ക ജിതേന്ദ്രി
 യനായിരിക്കണം. എന്നാൽ കഷ്ടങ്ങൾ എല്ലാം ശമിക്കും.

൧൭൯ ലാക്ഷാദന്ത്യാദിമൂണ്ണം.

ലാക്ഷാ ദന്തീമധുരസവരാദിപിപാഠാവിളംഗ-
 പ്രത്യക്പുഷ്പീ ത്രികട രജനീ സപ്തപണ്ണാഡരൂഷം
 രക്താനിംബം സുരതരകൃതം പഞ്ചമൂല്യേ ച മൂണ്ണം
 പീതപാ മാസം ജയന്തി ഫിതളക് ഗവ്യമൂത്രേണ കഷ്ടം

സാ—കോലരക്ക നാഗദന്തിവേർ പെർക്കരുമ്പവേർ ത്രിഫല
 ത്തോട്ട ചെറുവഴുതിനവേർ പാടക്കിഴങ്ങു വിഴാലരിക്കാമ്പു വലിയ
 കടലാടിവേരു ചുക്ക മുളകു തിപ്പലി വറട്ടുമഞ്ഞൾ ഏഴിലാപാല
 ത്തൊലി ആടലോടകവേരു മഞ്ചട്ടി വേപ്പിൻതൊലി ദേവതാരം
 ദശമൂലം(൨-ാംയോഗത്തിലും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്.) ഇവപൊടിച്ചു ദിവ
 സംതോറും ഗോമൂത്രത്തിൽ സേവിക്ക. ഒരുമാസംകൊണ്ടു കഷ്ടം
 ശമിക്കും. സേവാകാലത്തു പത്മ്യമായ അന്നവും മറ്റും ഉപയോഗ
 ഗപ്പെടുത്തണം.

൧൮൦ മാണിഭദ്രഗുളം.

വിളംഗസാരാമലകാഭയാനാം
 പലം പലം ത്രീണിപലാനി കംഭാത്
 ഗുളസ്യ ച ദ്വാദശമാസമേഷ
 ജിതാത്മനാ ഫന്ത്യപയുജ്യമാനഃ.

കുഷ്യശപിത്രശപാസകാസോദരാർശോ-
മേഹപ്ലീഹഗ്രന്ഥിരഗ്ജന്തുഗുന്മാൻ
സിദ്ധം യോഗം പ്രാഹ യക്ഷോ മുമുക്ഷോഃ
ഭിക്ഷോഃ പ്രാണാൻ മാണിഭദ്രഃ കിലേമം.

സാ—വിഴാലരിക്കാമ്പ് നെല്ലിക്കത്തോടു കടക്കത്തോടു
ഇവ ഓരോപലം ത്രികോല്ലക്കൊന്നപലം ൩ ഇവ നേക്കെപ്പൊടിച്ചു
പത്രങ്ങളുപലം ശക്കരയുങ്കൂട്ടി ലേഹമാക്കി (അഞ്ചുനാഴിക നല്ല
പോലെ ഉരലിലാക്കി ഇടിക്കണം) ജിതേന്ദ്രിയനായിട്ടു ഒരുമാസം
സേവിക്ക. എന്നാൽ കുഷ്യം ശപിത്രം ശപാസം കാസം മഹോദരം
അർശസ്സ് മേഹം പ്ലീഹ ഗ്രന്ഥിരോഗങ്ങൾ കൃമി ഗുന്മാൻ ഇവ ശമി-
ക്കും. മേൽപ്പറഞ്ഞ രോഗങ്ങൾനിമിത്തം ഒരു സന്യാസി മരിപ്പാ-
നായി നിശ്ചയിച്ചപ്പോൾ മാണിഭദ്രൻ എന്നു പേരായ യക്ഷൻ
അദ്ദേഹത്തിനുപദേശിച്ചതുകൊണ്ട് മാണിഭദ്രൻ എന്നു ഇതിനു പേ-
രുവന്നുപേർ ഈ ലേഹ്യം ചിലർ അഗ്നിപാകത്തിൽ തയ്യാറാക്കി
വരുന്നതുകൊണ്ടു ഗുണഭോക്താവെന്നു. ആകയാൽ ഇതിൽ പറയുന്ന
വിധാനമാണു അഭിജ്ഞാനാരായ പ്രയോഗകശലന്മാർ സ്വീകരി-
ച്ചിട്ടുള്ളതു്.

൧൯൭ പഞ്ചവൽക്കാദിതൈലം.

പഞ്ചവൽക്കനിശാഗോപീ കഷായേ തിലജം പചേതം
രണ്ടോദകന്ദമധുകതപക്വ സേവ്യാമയഛന്ദനൈഃ
രക്തപിത്തോത്തരേ കഷ്ഠേ വിസദ്യേ ക്ലേദവത്യാപി.

സാ—പഞ്ചവൽക്കം=[ആലു അരയാലു അത്തി ഇത്തി
കല്ലാലു ഇവയുടെ തൊലികൾ] മഞ്ഞൾ നറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങു ഇവ
ററിൻകഷായത്തിൽ എണ്ണചേർത്തു(വെളിച്ചെണ്ണയും മരോട്ടിഎണ്ണ
യുങ്കൂടി ഔചിത്യംപോലെചേർക്കാം)കുളിവാഴക്കിഴങ്ങു രാമച്ചം ഈ
ട്ടിമധുരം ഇലവർണ്ണം വെള്ളക്കൊട്ടം ചന്ദനം ഇവ കല്ക്കംചേർത്തു
കാച്ചിഅരിച്ചുതേച്ചാൽ പിത്തപ്രധാനമായ കുഷ്ഠവും വിസർ-
പ്പവും ശമിക്കും.

൧൯൮-ാമത്തെ പഞ്ചവൽക്കാദിതൈലത്തിനു പകരവും ഈ
തൈലംതന്നെ അവയുടെ ചില സ്ഥാനങ്ങളിൽ യോജിപ്പിക്കാം.
ഇതു് പ്രാധാന്യേന പിത്തഹരം.

൧൯൯ ദിനേശവല്യാദിതൈലം.

ദിനേശവല്പിരജനീദിനേശ-
വ്യാഘാതകക്ഷീരമഹീരമാണാം
കപാഥേന കൽക്കേന പചേത തൈലം
തപഗ്ഭോഷശാഞ്ചൈ പരിശീല്യമേതത്.

സാ—തകിട്ടുവേമ്പാട മഞ്ഞൾ എരിക്കിൻവേർ കൊന്നുവേരു നാല്പാമരത്തൊലികൾ ൧൭൭-ാം യോഗത്തിൽ ആദ്യത്തെ നാലു മരുന്നുകൾ ഇവ കഷായം. ഇവതന്നെ കൽക്കത്തിനും (കൊന്നുവേർ എരുക്കിൻവേർ ഇവയുടെ തൊലിവേണം) തൈലം കാച്ചി അരിച്ചുതേച്ചാൽ തപഗ്ദ്ധോഷങ്ങൾ ശമിക്കും. കുഷ്ഠാദികൾക്കും നന്നം.

൧൭൭ കച്ചുരാദിതൈലം.

കച്ചുരഹേമരജതാരിധനേന്ദ്രവല്ലി
സൈരേയകാരലതികാ ബലഭദ്രഭംഗീ
ഇക്ഷ്വാകുകൂലരജനീ ഹരിപണ്ണികാസനുക
ഘർമ്മാശ്തുരോഗരിപുരക്ഷതികാപമാഗ്ഗീ
കീടാരികേതകിസുരസ്യശുഗഗ്നിജിഹ്വാ
ദ്രോണാവിതാനരസസിദ്ധവിശുദ്ധതൈലം
അർക്കാക്വല്യഗദപഞ്ചമഹീരുഹാണാം-
മക്ഷാഭയാമലകവണ്ണവതീയഗാനാം
കപാഥേ പചേത് ഗദാഫലത്രയകാലയാബു-
മഞ്ജിഷ്ഠയാനപിതകഷായഗണ്ണൈശ്ച പിഷ്ഠൈഃ
പകപം വിഗാഢ്യ ശശിജേ സകലേ ച കഷ്യേ
ചാഭ്യജ്യതാം സഹ വിശേഷിത ഏവ ഭിന്നേ.

സ—കച്ചോലം, ഹേമം=നീലമുത്തം (ഇതിനുപൊന്നുമുത്തം എന്ന് ചിലർ അർത്ഥം പറയുന്നു ആയത് കുപ്പമഞ്ഞളിന്റെ മറ്റൊരു പര്യായമാണെന്നും കേൾക്കുന്നു) വെള്ളില പൊയ്ത്തലച്ചി ഉഴിഞ്ഞ കരിംകറിഞ്ഞി കണ്ണു കുറുന്തോട്ടി ചെറുപൂള കച്ചോന്നി പേച്ചുര പടവലം പച്ചമഞ്ഞൾ വിഷ്ണുക്രാന്തി (ഇതിനും കുപ്പമഞ്ഞൾ എന്നു അർത്ഥം പറഞ്ഞുകാണുന്നു) കള്ളിയില എരുക്കില കൊന്നയില മുരിപ്പരുത്തിയില ചെറുകടലാടി ക്ഷണാപ്പയില പൂക്കൈതുമുല തുളസിയില അശോകത്തില കൊഴുപ്പ തുവ കരിവേപ്പില ഇവയുടെനീരു തൈലത്തിനനാലിരട്ടി എരുക്കിൻവേർ വേമ്പാടത്തൊലി കൊന്നത്തൊലി പഞ്ചവല്ലം (൧൭൭-ാം യോഗത്തിൽ) ത്രിഫലത്തോടു ഓരോന്നും വറട്ടുമഞ്ഞൾ മരമഞ്ഞൾത്തൊലി ഇവസമം കഷായം (ഈ കഷായവും കൂട്ടി, തൈലത്തിനു നാലിരട്ടി ദ്രവവുമായ്കാം) വച്ചുചേർത്തു വെള്ളക്കൊട്ടം ത്രിഫലത്തോടു ഓരോന്നും കുറുകു മറ്റു മുത്തങ്ങാ മഞ്ചട്ടി ഇവസമം കല്ക്കം അരച്ചുചേർത്തുകലക്കി കാച്ചി പച്ചക്കർപ്പൂരം പാത്രപാകത്തിനു ചേർക്കുക. ഈ തൈലം എല്ലാകുഷ്ഠങ്ങൾക്കും ശമനം വരുത്തും.

എവ ശ്രീകണ്ഠബീജമൃണ്ണം (രസഭസ്മം)

രസശുദ്ധിവരുത്തിടാനാദ്യമേപറയുന്നതാൻ
 രസംവേണ്ടോളമുണ്ടാക്കിയൊരു ശീലയിലിട്ടത്
 കിഴിപോലെ പിഴിഞ്ഞിട്ട പിഴിയുന്നോരമായത്
 കീഴിരുനോരുപാത്രത്തിൽ വീഴും വിശദശോഭയാ
 എടുത്തുപിന്നെയതിനെക്കൂട്ടിമർദ്ദിച്ചതിന്നതാൻ
 തെളിച്ചതന്നെചൊല്ലിടാമതന്യധങ്ങളസംശയം.
 കൊഴിഞ്ഞിൽനിർ തുവന്നീരുമോരിലത്താമരാരസം
 നാഗവല്ലിദളരസം മഹിഷീനാക്കിതൻരസം
 പാവൽനിരുമ്മനിർമഞ്ഞറപ്പൊടിയുള്ളറയിൽക്കരി
 ചെങ്കൽപ്പൊടിയിതോരോന്നിൽ കൂട്ടിമർദ്ദിച്ചുകൊള്ളുക.
 ഏകവാരം ത്രിവാാരം വാ വെച്ചേറേവേണമീവക
 എന്നാലീയംകഴിഞ്ഞിട്ട നന്നായിവരുമഞ്ജസാ
 മൂന്നാമരിനമാട്ടോടിൻപൊടിപോൽമൂന്നിടങ്ങഴി
 മൂന്നാഴിപോൽപഴയുപ്പ മേലുമുണ്ടൊരുചട്ടിപോൽ
 മാടോടിൻറൊപൊടി മടീലിട്ട മേലുപ്പമിട്ടതിൽ
 പുരണ്ഡമൂലക(തു)ഹയിൽ സുതംവച്ചുതടച്ചുടൻ
 ശീലമൺചെയ്തമൺതേച്ചുപഞ്ചഹോരാത്രമഗ്നിയിൽ
 എരിച്ചുവെന്താലസ്സ തം ഭസ്മമായിവരുന്ദ്രധം
 അനുപാനംശക്കുറപോൽ പ്രമേഹത്തിന്നുവെണ്ണപോൽ
 ചിങ്ങപ്പഴുത്തിലാംപോലുംതിന്നാംപോൽപഞ്ചസാരയിൽ
 കഷ്ടംശമിച്ചുപോംപോലും വെണ്ണകൂട്ടിട്ടിട്ടിന്നുകിൽ
 പാലിലെന്നാലുമാമെന്ന പറയുന്ന മഹാജനം

എൻ ഗന്ധകരസായനം.

ഷട്പലംഗന്ധകമൃണ്ണം ത്രിപലംചിത്രതണ്ഡുലം
 ശുണ്ഠീമരിചവൈഭേരീ ഷട്നിഷ്കം തു പൃഥക്പൃഥക്
 ത്രിഷുഗന്ധാവരാരാസ്സാവകചീട്ടംഗരാജകം
 പ്രത്യേകം ചതുർനിഷ്കഞ്ച ലോഹഭസ്മസമം തഥാ
 തത്സർവ്വം മൃണ്ണിതം കൃതവാ ഘൃതേ മധുഗുളാനപിതം
 അക്ഷപ്രമാണം തൽഭക്തവാ ലവണാമ്ലാദിവജ്ജയേത്
 ക്ഷീരയുക്താശനം പത്മ്യം സേവയേദേകമണ്ഡലം
 ദീർഘായുഷ്യ ബലീ ചൈവ ദിവ്യദൃഷ്ടിർഭവേന്നരഃ
 ദിവ്യഭേരീ ച യോഗീ ച സ്ഥിരതാഞ്ച പ്രജായതേ
 തന്യ മൂത്രപുരീഷഞ്ച ശുക്ലം ഭവതു കാഞ്ചനം
 കഷ്ടമഷ്ടാദശം ചൈവ ഗുണം പഞ്ചവിധഞ്ച തത്
 അർശാംസി പാണ്ഡുരോഗഞ്ച “ഗന്ധകാദിരസായനം.”

സാ—ഗന്ധകം പലം നൂ. വെളുത്താവണക്കരി പലം ൩-
ചുക്കു മുളക് തിപ്പലി ഇവ അരപ്പലംവീതം, ഏലം ഇലവർങ്ങം
പച്ചില ത്രിഫലത്തോട് (ഓരോന്നും) ചിരരത്ത കയ്യോന്നി ലന്ത
ക്കുരു ഇവ നാലുകഴഞ്ചുവീതം. ഉരുക്കുഭസ്മം കഴഞ്ചു നാലു്. മേൽ
പറഞ്ഞവയിൽ ഗന്ധകം പാലിൽ ശുദ്ധിച്ചെയ്തും (നെയ്യിലുമാ
കാം) മറ്റുള്ളവ ചൂണ്ണിച്ചും, ശക്കരയും തേനും നെയ്യുംകൂട്ടി ലേഹ
മാക്കി താന്നിക്കാപ്രമാണം രണ്ടുനേരവും സേവിക്ക. സേവാകാല
ത്തിൽ, ഉപ്പും പുളിയും വർജ്ജിക്കണം. പാൽകൂട്ടി ഉണ്ണണം. ഇങ്ങ
നെ ഒരുമണ്ഡലംചെയ്താൽദീർഘായുസ്സാകും. ബലവാനാകും മറ്റു
ദിവ്യതലക്ഷണങ്ങൾ ഉണ്ടാകയും ചെയ്യും. കഷ്ടങ്ങൾ ഗുണം
അശ്വസ്സ് പാണ്ഡു ഇവ ശമിക്കും. രക്തദോഷങ്ങൾക്കും വിശേഷം.

ശിത്രകചികിത്സ

൧൮൦ കാകോടുംബരികാദികഷായം.

കാകോടുംബരികാവേലപചന്ദ്രലേഖാശൃതം ജലം
പീതം പ്രധാവയേത് ശിത്രം കഷ്ടമുദുബരം തഥാ.

സാ—പേയത്തിത്തൊലി വിഴാലരിക്കാമ്പു് കാർകോകിലരി
ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം ശിത്രകം (വെങ്കുഷ്യം) എന്ന രോഗത്തേ
യും ഔടുംബരകഷുത്തേയും ശമിപ്പിക്കും.

കൃമിചികിത്സ.

൧൮൧ വിഴാൽവേരാദി (൨) കഞ്ഞിക്കഷായം.

വഴാലിൻവേർ കണമൂലശിശുതുളസീബ്രഹ്മദ്രമാംശാസ്സമാഃ
തത്തുല്യം ചെറുകൈതവേരപി യുതേ സിലേ ജലേ സാധിതാ
തേ.ഞാപ്പാലപി കാടിയും സമമിതം സിലാത്ഥഹിംഗാദിഭിഃ
സിലാ കഞ്ഞിരിയം ജയേത് കൃമിഗണാംസ്താൻ മൂലരോഗാനപി.

സാ—വിഴാലിൻവേർ കാട്ടുതിപ്പലിവേർ മുരിങ്ങവേർ തുള
സിവേർ പ്ലാശിൻതൊലി ചെറുകൈതവേരുകടക് കായം കൊടു
വേലിക്കിഴങ്ങു് അയമോദകം ഏലത്തരി കാട്ടുമുളകിൻവേരുകടക്
ഇവയെല്ലാം തേ.ഞാപ്പാൽ കാടി മോരുകടക് ഇവയിൽ അരച്ചുചേർത്തു
കഞ്ഞിവെച്ചു കുടിക്ക. കൃമിയും മൂലരോഗങ്ങളും ശമിക്കാ.

൧൮൨ നിർഗ്ഗണ്ഡ്യഗ്യാദികഷായം.

നിർഗ്ഗണ്ഡ്യഗ്യാവിഡംഗദാരുജനീ മുസ്താഖ. കണ്ണിക്കുപാഃ
ഭാർജീവ്യാഷപലാശശിശു ചവികാപതമ്യാരസോനാനപിതൈഃ
കപാമഃശിശുവിഡംഗഹിംഗാപട്ടമാൻ കീടാശപവിധപംസയേ-
ദൃണ്ഡോശ്ചമവസമജ്ജമന്ത്രകൃതസംസ്കാരോ യഥൈവാസുരാൻ.

സാ—കരിന്നൊച്ചിവേൽ കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങു വിഴാലരിക്കാ
മ്പു ഭേവതാരം മഞ്ഞരം മുത്തങ്ങ എലിച്ചെവിയൻ കരിത്തമ്പ
വേൽ ചെറുതേക്കിൻവേൽ ചുക്കു മുളക് രിപ്പലി പ്ലാശിൻതൊലി
മുരിങ്ങവേർ കാട്ടുമുളകിൻവേർ കടക്കാത്തോട്ടു ഉളളി ഇവ
കഷായം. മുരിങ്ങക്കുരുവും വിഴാലരിക്കാമ്പും ഇതുപ്ലം കായവും
മേമ്പൊടിചേർത്തു സേവിക്ക. കൃമി ശമിക്കും

൧൮൩ വിംളഗകൃഷ്ണാദികപാഥം.

വിളംഗകൃഷ്ണാമരിചനിർത്തുമ്പിശിശ്രുമൂലകൈഃ

ഭാർദ്ദംഗീവിശപാഖംകണ്ണപുണ്ഡ്രൈഃ കപാഥഃ കൃമിഹരഃ പാഠം.

സാ—വിഴാലരിക്കാമ്പു ചെറുരിപ്പലി കുരുമുളക് കരിന്നൊ
ച്ചിവേർ മുരിങ്ങവേർതൊലി ചെറുതേക്കിൻവേർ ചുക്കു എലിച്ചെ
വി മുത്തങ്ങ ഇവകൊണ്ടു കഷായംവെച്ചു സേവിച്ചാൽ കൃമിശമിക്കും.

൧൮൪ സുരസാദിഗണം.

സുരസയുഗഫണിജ്ജം കാലമാലാവിഡംഗം

ഖരബുസവുഷകണ്ണീ കടഫലം കാന്തമർദ്ദഃ

ക്ഷവകസരസിഭാർദ്ദംഗീകാമുകാകാകമാചീ

കലഹലാദിഷമുഷ്ടീ ഭൂസ്തുണോ ഭൂതകേശീ

സുരസാദിഗ്ഗണഃ ശ്ലേഷ്മേദഃകൃമിനിഷ്കുദനഃ

പ്രതിശ്ചായാദചിശ്ചാസകാസശ്ലോ വ്രണശോധനഃ

സാ—വെളുത്തതുളസിവേർ കരുത്തുളസിവേർ മണിക്കഞ്ച
കം കരിങ്കഞ്ചകം വിഴാലരി വലിയകടലാടിവേർ എലിച്ചെവി
കുമിഴിൻവേൽ പൊന്നാന്തകരവേൽ തുമ്പവേൽ കാട്ടുതുളസിവേർ
(തകരമെന്നും പാറഭേദം കൊണ്ടുള്ള അർത്ഥം) ചെറുതേക്കിൻവേർ
കുരുക്കുത്തിമുല്ലവേൽ കരിന്താളി അടയ്ക്കാമണിയൻവേർ പുറം
കൈനാരി (കാട്ടപ്പ എന്നു മതാന്തരം) ഞൊങ്ങണംപുല്ലു (ചെങ്ങ
ണംപുല്ലു) മാഞ്ചി ഇവ സുരസാദിഗണം. കഫം മേദസ്സ് കൃമി
പീനസരോഗം അരുചി കാസം ശ്വാസം ഇവയെ ശമിപ്പിക്കും. വ്ര
ണത്തെ ശുദ്ധമാക്കും.

വാതവ്യാധിചികിത്സ.

൧൮൫ സഹചരാദികപാഥം.

സഹചരം സുരഭാരുസനാഗരം

കപമിതമംഭസി തൈലവിമിശ്രിതം

പവനചീഡിതഭേദഗതിഃ പിഞ്ചേത്

ഭൂതവിളംബിതഗോ ഭവതീപ്ലയാ.

സാ—കരിങ്കുറിഞ്ഞിവേർ ദേവതാരം ചുക്കു ഇവ സമം കഷായം വെച്ചു എണ്ണ മേമ്പൊടിചേർത്തു സേവിക്ക. വാതരോഗം ശമിക്കും.

(ഇതിൽകുറഞ്ഞോട്ടികൂടി ചേർത്തും ദേവതാരം ചുക്കു ഇവയുടെ രോഗം കുറച്ചും പല ദേഹങ്ങൾ പ്രയോഗത്തിൽ ഉണ്ടു്. പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥത്തിലും അതിനെ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടു്.)

൧൮൬ അഷ്ടവർഗ്ഗം കഷായം.

ബലാസഹചരൈരണ്ഡശുണ്ഠിരാസ്താസുരദ്രുമൈഃ
സസിന്ദുവാരിലശുനൈരഷ്ടവർഗ്ഗോനിലാപഹഃ

സാ—കുറഞ്ഞോട്ടിവേർ കരിങ്കുറിഞ്ഞിവേരു് ആവണക്കിൻ വേർ ചുക്കു ചിററത്ത ദേവതാരം കരിനൊച്ചിവേരു് ഉള്ളി ഇവ അഷ്ടവർഗ്ഗം. ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായം വാതത്തെ ശമിപ്പിക്കും.

൧൮൭ രാസ്താദിനിഃകപാഥം. (൧)

രാസ്താതാമലകീവൃഷാഗരുശരീ
ചിത്രാബ്ജ ചവ്യാശ്ശഭിഃ
ധാത്രി ഭാർങ്ഗിചടോലപുഷ്പരനിശാ
സൈരീയവിശപാഗ്നിഭിഃ
നിഷ്പാഥോ ദശമൂലദാരുസഹിതഃ
പീതഃ കടുഷ്ണോ നൃണാം
ഹന്ത്യാത് സൈന്ധവഖണ്ഡശൌണ്ഡിസഹിതോ
വാതം ത്രിഭോഷോത്തരം.

സാ—ചിററത്ത കീഴാണെല്ലിവേർ ആടലോടകവേർ അകിൽ കച്ചോലം ആവണക്കിൻവേർ മുത്തങ്ങ കാട്ടുമുളകിൻവേർ കല്ലൂർ വഞ്ചി നെല്ലിക്കൊത്തോട്ടു് ചെറുതേക്ക പടവലം പുഷ്പരമൂലം മഞ്ഞൾ കരിങ്കുറിഞ്ഞിവേരു് ചുക്കു കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങു് ദശമൂലം (റെ-ാംയോഗം) ദേവതാരം ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായത്തിൽ ഇത്തൂപ്പു് ശർക്കര തിപ്പലിപ്പൊടി ഇവ മേമ്പൊടിചേർത്തു് സേവിക്ക. വാതം ശമിക്കും

രാസ്താദികഷായം (൨)

രാസ്തൈരണ്ഡബലാസഹാചരവരീദൃസ്തർവാശാമൃതാ
ദേവാഹപാതിവിഷാഘനേക്ഷുരശരീവിശൈലഃ കഷായഃ ശുതഃ
സപ്പിസ്തൈലവിമിശ്രിതഃ പ്രശമയേദപായം സത്തുലം തഥാ
ജംഘോരുത്രികപാർവ്വപുഷ്പഹനനം ശോഫഞ്ച വാതാസൃജം.

സാ—ചിററത്ത ആവണക്കിൻവേർ കുറഞ്ഞോട്ടിവേർ കരിം കുറിഞ്ഞിവേർ ശതാവരിക്കിഴങ്ങു് കൊടിത്തൂവവേർ ആടലോടക

വേർ ചിററമുതു ദേവതാരം അതിവിടയം മുത്തങ്ങ കച്ചോലം വയ
ൽച്ചുള്ളിവേർ ചുക്കു ഇവകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ കഷായം നെയ്യും
എണ്ണയും അനുപാനംചേർത്തു സേവിക്ക. വേദനയോടുകൂടിയ വാ
തവും മുട്ടു തുട പാർശ്വപക്ഷം മുതുകു ഹന ഹു ഭാഗങ്ങളിൽഉണ്ടാ
കുന്ന നീരും വാതശോണിതവും ശമിക്കും.

൧൮൮ കാരസ്തരഘൃതം.

നീലംകോലംകരിമ്പും ബലമുരട്ടമിടിച്ചുക്കഷായോദകേ നൽ
തേനോലും ദ്രാക്ഷയംഗ്ലീകദളിഫലയുതം കാശ്തമിട്ടാശയോദേ
പാലംവീഴ്ത്തിട്ടിരട്ടിപ്പടി വിരചിതമാം നെയ്യെടുവിക്കുകയാൽ
കാലിൻമുട്ടാദിസന്ധ്യാശ്രിതമരിയമരുളോണിതം നാശയന്തി.

സാ—നീലക്കരിമ്പു (നീളംകോലം എന്നും പാരാന്തരം)കുറ
ഞ്ഞോട്ടിവേർ ഇവ ഇടിച്ചു കഷായംവെച്ചെടുത്തു മുന്തിരിങ്ങ അതിമ
ധുരം കദളിപ്പഴം കാഞ്ഞിരക്കരു (നാളംകളഞ്ഞു കാടി മോരു ഇവ
യിൽ ശുദ്ധിയാക്കി എടുക്കണം) വ എണ്ണ നാഴി നെയ്യു്.
പാൽ നെയ്യു് ഇരട്ടിച്ചേർത്തു കാച്ചി അരിച്ചു സേവിക്ക. ശോഫാ
ദ്വ്യപദ്രവങ്ങളുള്ള വാതശോണിതവും ശമിക്കും.

൧൮൯ ധാനപന്തരംതൈലം (ബലാതൈലം.)

ബലാമൂലകഷായസ്യ ഭോഗാഃ ഷട് പയസസ്തഥാ
യവകോലകലത്ഥാനാം ദശമൂലസ്യ ചൈകതഃ
നിഷ്പാഥഭോഗോ ഭോഗശ്ച തൈലസ്യാപി ചതുർദ്ദശ
ദപിമേദാദാരുമഞ്ജിഷ്ടാകാകോളീദപഃചന്ദനൈഃ
ശാരിബാകഷ്ഠതഗരജീവകർഷഭസൈന്ധവൈഃ
കാളാനസാരിശൈലേയവചാഗരുപനന്തൈഃ
അശ്വഗന്ധാവരീക്ഷീരശുക്ലായഷ്ടീവരാരസൈഃ
ശതാഹ്വാനസുപ്യപണ്ണൈഃ പലാതപക്വൈഃ സൂക്ഷ്ണകല്പിതൈഃ
പകപം മുദഗ്നിനാതൈലം സർവാതവികാരജിത്
സുതികാബാലമർമ്മാസ്ഥിഹതക്ഷീണേഷു പൂജിതം
ജഗദനന്ദഗ്രഹോന്മാദമൂത്രാഘാതാന്ത്രവൃദ്ധജിത്
ധാനപന്തരേരഭിമതം യോനിരോഗക്ഷയാപഹം.

സാ—കുറഞ്ഞോട്ടിവേര പലം രവ പഞ്ഞിപോലെ ചതച്ചു
൨൪-ഇടങ്ങഴിവെള്ളത്തിൽ കഷായംവെച്ചു, ആരിടങ്ങഴിയാക്കി പി
ഴിഞ്ഞിരിക്കണം. പാൽ ഇടങ്ങഴി നു യവം (കോതമ്പല്ല—കടക
പ്പാലയരിക്ക സമാനമായി അരേപേരിൽ അരിയപ്പെടുന്ന ധാന്യം
തന്നെ. എന്നാൽ ബാർലി അല്ല.) ലന്തക്കരു പഴമുതിര ദശ
മൂലം (റെം-ാംയോഗം) ഓരോന്നും എല്ലാംകൂടി പലം എട്ടു്. നാലി

ടങ്ങിയിട്ടുള്ളതിൽ കഷായംവെച്ചു ഇടങ്ങിയാക്കി പിഴിഞ്ഞരിക്കണം. [പലത്തിനു ഇങ്ങനാഴിവെള്ളം വീതം എന്ന വാഗ്ദേശമതപ്രകാരം ഇങ്ങനെതന്നെയാണു ചേർക്കേണ്ടതു്. എന്നാൽ ഇതിൽ പകുതിത്തൂക്കം മരുന്നുകൾ കഷായത്തിനുചേർത്താണു് ചില വൈദ്യന്മാർ ഉണ്ടാക്കിവരുന്നതു്] എണ്ണ ഇടങ്ങി ൧.

കല്ലുത്തിനു്—മേദ മഹാമേദ (ഇവയ്ക്കുപകരം ശതാവരി ക്കിഴങ്ങു് ഇരട്ടിയോ അമുക്കരവും നറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങുമോ ചേർക്കാം) ദേവതാരം മഞ്ചട്ടി കാകോളി ക്ഷീരകാകോളി ചന്ദനം നറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങു് വെള്ളക്കൊട്ടം തകരം ജീവകം ഇടവകം (ഇവയ്ക്കുപകരം പാൽമുതക്കിൻകിഴങ്ങും ആകാം. ഇതുപ്ല ഉലവാ കന്മദം വയമ്പു് അകിൽ തമിഴാമവേരു് അമുക്കരം ശതാവരികിഴങ്ങു് പാൽമുതക്കിൻകിഴങ്ങു് ഇരട്ടിയോ ത്രിഫലത്തോടു നറുവശ ശതകുപ്പ കാട്ടുഴുന്നിൻവേരു് കാട്ടുപയററിൻവേരു ഏലത്തി ഇലവർണ്ണം പച്ചില ഇവ എല്ലാംകൂടി നാഴിക്കു എട്ടുകഴഞ്ചുപ്രകാരം കൂട്ടി നല്ല പോലെ അരച്ചുചേർത്തു മൂലഗ്നിയിലൊണ്ടു പാകംചെയ്തുകൊള്ളുക. ഈ തൈലം എല്ലാ വാതരോഗങ്ങളേയും ശമിപ്പിക്കും. കൂടാതെ സൂതി കയ്ക്കും ശിശുവിനും മർദ്ദം അസ്ഥിഭേദം ക്ഷീണതപം ജ്വരം ഗുണം ഭൂതഗ്രാഹിപീഡ ഭ്രാന്തു് മൂത്രത്തടസ്സം ആന്ത്രവൃദ്ധി ഇവയ്ക്കു വെക്കും നല്ലതാകുന്നു. യോനിരോഗങ്ങൾക്കും ക്ഷയത്തിനുംകൊള്ളാം. ധന്വന്തരിഭഗവാൻ പ്രത്യേകം ഇഷ്ടമാകയാൽ ധന്വന്തരം എന്നുകൂടി ചേരുണ്ടായി. ഈയോഗം പുറത്തേയ്ക്കും സേവിക്കാനും വസ്തിക്കുംമറ്റും കൊള്ളാം. ഇതിൽ പന്നിനെയ് മുതലായവയും ആവണക്കണ്ണയും മറ്റും ചേർത്തു ത്രിവൃതസ്സേഹമാക്കിയും മഹാസ്സേഹമാക്കിയുംമറ്റും നാനാപ്രകാരത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നു. വിശേഷത അറിയേണ്ടവർ സൂത്രത്തിലെ ധന്വന്തരം കൂടി നോക്കുക.

൧൯൦ പ്രഭഞ്ജനവിമർദ്ദനതൈലം.

ബലാശതാവരിശിശുവരണാക്കരഞ്ജകാഃ
ഏരണ്ഡഞ്ചാപി കോരണ്ഡോ വാജിഗന്ധാപ്രസാരണീ
പഞ്ചമൂലം വരിയുഞ്ചതൈസ്സമൈഃ കപമിതേ ജലേ
പാദാവശേഷിതേ ഭട്ടാത് തൈലസ്യാലാഡകം ഭിഷക്
ക്ഷീരം തദപിഗുണം ഭട്ടാത് തത്സമേ ദധികാഞ്ചികേ
തഗരാമരകാഷ്ഠൈലാശുണ്ഠീസഷ്പചോരകാഃ
ശതാഹപാകഷുസിന്ധുതഥാസ്സാകാജാനസാരികാഃ
വചാ സചിത്രകം മാംസീ സരളം കടുരോഹിണീ

പ്രത്യേകം കാഷ്ടികാൻ ഭാഗാൻ പ്രതിവാപായ പണ്ഡിതഃ
 തത്സംഭാരേണ മൃദപഗ്നിസിദ്ധം തിലജമാദരാത്
 പാനാഭ്യഞ്ജനനസ്പ്യേഷു വിധേയം വസ്ത്രീകമ്ബണി
 അശീതിവാതജാൻ രോഗാൻ ഹന്ത്യാഭാശ്തു സുഭാരണാൻ
 വാതഗുന്മാദ്വിതം വൃദ്ധിമാന്ത്രജം വാതവിദ്രധിം
 മൂഢഗർഭം തഥാ ശുലാൻ വിവാധാംശ്ച വിനാശയേത്
 ഏതത്തൈലം മഹാവീര്യമാത്രേയപ്രമുഖൈഃ പരാ
 നിമ്മിതം നാമതത്ത്വാപി “പ്രഭഞ്ജനവിമർദ്ദനം.”

സാ—കുറുന്തോട്ടിവേർ ശതാവരിക്കിഴങ്ങു മുരിങ്ങക്കിഴങ്ങു
 (വേരുമാകാം) നീർമാതളത്തിൻവേർ ഏരുക്കിൻവേർ പുങ്കിൻ
 തൊലി ആവണക്കിൻവേരു കരിംകുറിഞ്ഞിവേരു അമുക്കരം പ്ര
 സാരണി മഹൽപഞ്ചമൂലം (ഓം യോഗം നോക്കുക) ഓരോന്നും,
 ഈ പതിനഞ്ചുമരുന്നുകളും സമമായി ൩൨ പലം എടുത്തു ൩൨
 ഇടങ്ങഴി വെള്ളത്തിൽ കഷായംവെച്ചു വൃ ഇടങ്ങഴിയാക്കി പിഴി
 ഞ്ഞരിച്ചു രണ്ടിടങ്ങഴി എണ്ണയും നാലിടങ്ങഴി പാലും രണ്ടിടങ്ങഴി
 തൈരും (തൈർവെള്ളമെന്നും അഭിപ്രായമുണ്ടു്) രണ്ടിടങ്ങഴി കാ
 ടിയും (ധാന്യാമൃതമെന്നും പക്ഷം) ചേർത്തു കല്പത്തിന്നു്, തകരം
 ദേവതാരം ഏലത്തരി ചുക്കു് കടുക് കച്ചോലം ശതകുപ്പ കൊട്ടം
 ഇത്തൂപ്പു് ചിററത്ത ഉലുവാ വയമ്പു കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങു മാഞ്ചി
 ചരളം കടുകുരോഹണി ഇവ മൂന്നുകഴഞ്ചു് വാതം അരച്ചുകലക്കി മന്ദാ
 ഗ്നിയിൽ കാച്ചി അരിച്ചു സേവിക്കുക. തേയ്ക്കുന്നതിന്നും വസ്ത്രീക്കും
 നസ്യത്തിന്നും (പാകഭേദമുണ്ടു്) കൂടി ഉപയോഗിക്കാം. എൺപതു
 പ്രകാരമുള്ള വാതരോഗങ്ങളേയും വാതഗുന്മാൻ ആന്ത്രവൃദ്ധി മൂഢഗർഭം
 മുതലായവയേയും ശമിപ്പിക്കും മഹാവീര്യമുള്ളതായ ഈ തൈലം
 ആത്രേയാലിമഹാഷിമാരാൽ നിമ്മിക്കപ്പെട്ടതാകുന്നു.

൧൩൭ ക്ഷീരബലാതൈലം (൧)

ബലാമൂലാത് പഞ്ചപലം ക്ഷീരപിഷ്ടഞ്ച യോജയേത്
 ക്ഷീരേ ചതുർഗുണേ തൈലഭൂസ്ഥം മൃദപഗ്നാനാ പചേത്
 പാനേ വസ്ത്ര തഥാഭ്യംഗേ നസ്യകമ്ബണിശസ്യതേ
 ഏതത് “ക്ഷീരബലാതൈലം” വാതാശീതിവിനാശനം.

സാ—കുറുന്തോട്ടിവേരുപലമഞ്ചു് നാലിടങ്ങഴിപ്പാലിൽ അര
 ച്ചുകലക്കി ഒരിടങ്ങഴി എണ്ണചേർത്തു കാച്ചിഅരിച്ചു സേവിക്കുക.
 വസ്ത്രീവയ്ക്കുക, തേയ്ക്കുക, മന്ദപാകത്തിൽ എടുത്തു് നസ്യംചെയ്തു്
 എന്നാൽ എല്ലാ വാതരോഗങ്ങളും ശമിക്കും.

ക്ഷീരബലാതൈലം (൨)

കുറുന്തോട്ടിവേർകഷായം ഒന്നാമത്തെ ആവർത്തനയ്ക്കു ഇടങ്ങ

ഴി ന്ന പാൽ ഇടങ്ങഴി ന്ന. എണ്ണ ഇടങ്ങഴി ൧. കുറുന്തോട്ടിവേർ കല്ലും പലം ൨. മന്ദപാകം (ഈ പാകം അഞ്ചുവരെ യഥാക്രമം കൂട്ടി അഞ്ചാമത്തെ ആവർത്തനയ്ക്ക് മെഴുകുപാകത്തിലരിക്കണം)

രണ്ടാമത്തെ ആവർത്തനയ്ക്ക് കഷായവും പാലും നാലിടങ്ങഴി വീതം, ഇങ്ങനെ പത്തു് ആവർത്തനംവരെ കണക്കു്. കല്ലും ൧, ൨, ൩ ഈ ആവർത്തനങ്ങൾ ഒരുപോലെ. ൪-ാമത്തെ ആവർത്തനയ്ക്ക് ൧൮ കഴഞ്ചു്. ൫-ാം ആവർത്തനയ്ക്ക് ഒരുപലം, ൬-ാം ആവർത്തനയ്ക്ക് ൬ കഴഞ്ചു്, ൭-മുതൽ കല്ലും വേണ്ട. ൧൦-ാം ആവർത്തനം കഴിഞ്ഞാൽ കഷായം രണ്ടിടങ്ങഴിവീതം മതി. പത്തിനുശേഷം പാകം കടുത്ത മെഴുകു്. ഇതു ധനപിന്തരിപ്രോക്തവും സിദ്ധവുമായ ക്ഷീരബലയാണു്.

൧൯൨ ചിഞ്ചാദിതൈലം.

ചിഞ്ചാമണ്ഡകസാരിണീവരണകസ്തൂരഗ്ഭാസഗണ്ഡീരികാ ജംബീരീശതപത്രഗുഞ്ജനരസേ ദധ്യമുതുകതാനപിതൈഃ സിലാത്ഥാമരദാരുശാഗ്രാലവണൈവിശ്വാനപിതൈഃ കല്ലിതൈഃ തൈലം സിലമശീതിവാതവികൃതിം ചിഞ്ചാദിശീഘ്രം ഹരേത്.

സാ—പുളിയില ആവണക്കില (ചിഞ്ചൈരണ്ഡക എന്നും പാറം) പ്രസാരണി നീർമാതളത്തില കള്ളിയില ഏരക്കില ഞൊടിഞ്ഞൊട്ട നാരകത്തില മുരക്കില പുനർമുരിങ്ങയില ഇവ ഇടിച്ചു പിഴിഞ്ഞ നീരിൽ എണ്ണയും തൈരും ചുത്തപ്പുളിയും ചേർത്തു—കല്ലത്തിനു്— കടുക് ദേവതാരം മുരിങ്ങവേർത്തൊലി ഇത്തപ്പു് ചുക്കു് ഇവ അരച്ചുകലക്കി പാകമാക്കി അരിച്ചു് തേയ്ക്കുക. വാതങ്ങൾ എണ്ണതും ശമിക്കും.

൧൯൩ ബലാഗുളുച്ചാദിതൈലം.

ബലാഗുളുചീസുരപാദപാനാം

കപാഥേ പചേത്തൈലമിമൈശ്വ കല്ലൈഃ

ജടാമയാചന്ദനകന്ദുരഷ്ട-

നതാശ്വഗന്ധാസരളൈഃ സരാസ്സൈഃ

ഏതത്സദാഹം സരജം സശോഹം

രക്താനുഗം വാതഗദം നിഹന്തി.

സാ—കുറുന്തോട്ടിവേർ ചിററമുതു് ദേവതാരം ഇവ കഷായം വച്ചു് എണ്ണയ്ക്കു നാലിരട്ടിചേർത്തു കല്ലത്തിനു്— ജടാമാഞ്ചി കൊട്ടം ചന്ദനം കത്തിരിക്കും തകരും അമുക്കരം ചരളം ചിററത്ത ഇവ അരച്ചുകലക്കി കാച്ചിഅരിച്ചു തേയ്ക്കുക. രക്തവാതവും ശമിക്കും. ചുട്ടുനീറ്റൽ വേദന വീക്കം ഇവയുള്ള മറ്റു വാതവികാരങ്ങൾക്കും നന്നു്.

മൻർ സഹചരാദിതൈലം.

സമൂലശാഖസ്യ സഹാചരസ്യ
തുലാം സമേതാം ദശമൂലതശ്ച
പലാനി പഞ്ചാശദഭീരുതശ്ച
പാദാവശേഷം വിപചേദപരേ പാ
തത്ര സേവ്യഫിമകഷ്ണനഖൈലാ
സ്പൃകപ്രിയംഗുനളികാംബുശിലാജൈഃ
ലോഹിതാനളദസേവ്യസുരാഹൈഃ
കോപനാമിസിതുരുഷ്ണനതൈശ്ച
തുല്യക്ഷീരം തൈലികൈസ്തൈലപാത്രം
സിദ്ധം കൃച്ഛ്വാച്ഛീലിതം ഹന്തി വാതാൻ
കന്യാക്ഷേപസ്തംഭശോഷാദിയുക്താൻ
ഗുണോന്മാദൈഃ പീനസാൻ യോനിരോഗാൻ.

സാ—കരിക്കറിഞ്ഞി സമൂലം തുലാം ൧,(൧൦൦-പലം)ദശമൂലം(൧൦-ാംയോഗം) എല്ലാംകൂടി പലം ൧൦൦; ശതാവരിക്കിഴങ്ങു പലം ൫൦. മരുന്നുകൾ എല്ലാം നറുക്കിച്ചുതച്ചു നൂർ-ഇടങ്ങഴി വെള്ളത്തിൽ കഷായംവച്ചു മന്ന ഇടങ്ങഴിയാക്കി പിഴിഞ്ഞരിച്ചു അതിൽ രാമച്ചം ചന്ദനം കൊട്ടം അസുരനഖം ഏലത്തരി ചോന കപ്പല്ല് ഞാഴൽപ്പു പവിഴക്കൊമ്പ് ഇരുവേലി കന്മദം രക്തചന്ദനം മാഞ്ചി അകാൽ ദേവതാരം നറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങു ശതകപ്പ കന്തിരിക്കം തകരം ഇവ ഓരോപലംവീതം അരച്ചുകലക്കി നാലിടങ്ങഴി എണ്ണയും നാലിടങ്ങഴിപ്പാലം ചേർത്തു കാച്ചിഅരിക്കുക. ഈ തൈലം ശീലിച്ചാൽ (ചാനം അഭ്യംഗം വസ്തി നസ്യം ഇവയ്ക്കു) ആക്ഷേപകം സ്തംഭനം മുതലായവയുള്ള എല്ലാ വാതവികാരങ്ങളും ഗുണം ഭ്രാന്തു പീനസം യോനിരോഗങ്ങൾ ഇവയും ശമിക്കും.

മൻർ കേതകീ (കേതക്യാദി)തൈലം.

കേതകീമൂലബലാതിബലാനാം യത്ബഹളേന രസേന വിപകപം തൈലമനല്പതുഷോഭകയുക്തം മാരുതമസ്ഥിഗതം വിനിഹന്തി.

സാ—പൂക്കൈതമൂല (വേർ) കുറുന്തോട്ടിവേർ ഉഴരകത്തിൻ വേർ ഇവറ്റിൻകഷായത്തിൽ മുരിങ്ങക്കിഴങ്ങിൻനീർകൂട്ടി അവതന്നെ കല്ക്കം ചേർത്തു തൈലം കാച്ചിത്തേച്ചാൽ അസ്ഥിഗതമായ വാതവും ശമിക്കും.

മൻന്നു പിണ്ഡതൈലം (൧)

സമധൂച്ഛിഷ്ടമഞ്ജിഷ്ട സസജ്ജരസശാരിബാഃ
പിണ്ഡതൈലം തദഭ്യംഗാ ദ്വാതരക്തരുജാപഹം.

സാ—നാഴിഎണ്ണയ്ക്കു് ഒരുപലപ്രകാരം നറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങും പൂവത്തും (മഞ്ചട്ടി) മാത്രം കല്പം. പൊന്മെഴുക് കുന്തിരിക്കം ഇവ രണ്ടുംകൂടി നാഴിക്കു് മൂന്നുകഴഞ്ചുപ്രകാരം പാത്രപാകത്തിനും ചേർത്തു കച്ചിഅരിച്ചതേയ്ക്കുക. വാതശോണിതം ശമിക്കും.

(൨) ഈ യോഗത്തിൽ പാൽ കൂട്ടിയും ഇതിലെ കല്പങ്ങൾ കഷായമാക്കിയിട്ടു കല്പത്തിനു ഏലാദിഗണംചേർത്തും മുൻപോലെ കാച്ചിവരുന്നതിനു ഗുണഭേദം ഉണ്ടെന്നു വിശേഷം.

൧൯൭ ഏരണ്ഡാക്കാദികഷായം (സ്പേദിപ്പിക്കാൻ)

ഏരണ്ഡാക്കകരഞ്ജമോരടബലാ-

തക്കാരിസോമസുനഹീ

നിർഗുണ്ഡീതലപോടശിശുവരണം-

സുഹോതാശപഗന്ധാദിജൈഃ

പത്രൈഃകാഞ്ചികമൂത്രവർഗ്ഗസഹിതൈഃ

സപിന്നൈർഘടൈസ്തൈഃ കൃതഃ

സ്പേദഃ ക്രൂഢസമീരണാത്ത്വപുഷ്പാം

സദ്യഃ സുഖോല്പാദകഃ.

സാ—ആവണക്കു്, ഏരക്കു് പൂങ്കു് പെരുങ്കുരുവ കുറുന്തോട്ടി മുഞ്ഞ കള്ളി കരുനൊച്ചി അടയ്ക്കാമണിയൻ മുരിങ്ങ നീർമാതളം പടയാർവള്ളി അമുക്കരം ഇവയുടെ ഇലകൾ സമമായെടുത്തു കാടിയും ഗോമൂത്രവ്യക്രമം ഒരു പാത്രത്തിൽ ഒഴിച്ചു് അതിലാക്കി വായ്ക്കട്ടെ വേവിച്ചു് അതിന്റെ ആവി വേദനയുള്ള ഭാഗങ്ങളിൽ തട്ടിച്ചു വിയപ്പിച്ചാൽ സുഖം കിട്ടും. തൈലങ്ങൾ പുരട്ടി വിയപ്പിക്കുകയാണു വേണ്ടതു്. ഇലകൾ എല്ലാമില്ലെങ്കിലും യഥാലാഭം ആകാം. ഇമ്മരിരിയുള്ള മറ്റു ഇലകളുമാകാം. വിയപ്പിക്കാൻ കഷായത്തിന്റെ നാലിലൊരുഭാഗംമാത്രം വററിച്ചാൽമതിയാകും.

൧൯൮ ധാന്യാമൃതം.

അശീതിവാതരോഗേഷു ധാന്യാമൃതം സുനിവേശയേത്

ശുഭേ മുഹൂർത്തേ നക്ഷത്രേ സുഗ്രഹേ കലശം നൃസേത്

തന്മിന്നേതാംശ്ച സംഭാരാനിക്ഷിപേന്മതിമാൻ ഭിഷക്

തണ്ഡുലസ്യ ദശപ്രസ്ഥം പൃഥുകസ്യ തഥൈവ ച

കലത്ഥസ്യ തഥാലാജാശ്ച തപാരിംശന്നൃസേത് പുനഃ

ആഡകം കശുബീജാനാം കോദ്രവസ്യ ച തണ്ഡുലാൻ

ചതുഷ്പ്രസ്ഥം ക്ഷിപേത് പശ്യാത് ദപിപ്രസ്ഥം നാഗരസ്യ തു

കംസന്ദന്തശ്ശരാനാതു ഭീപ്രകാത് കഡുമ്പാഷ്ടകം

ഉണ്ണോദകന്യ ഭിശതപ്രസ്ഥം ക്ഷിപ്താ തിരോദധേത്
 തന്യ തപദനം ബലാ പരിതോഗിം പ്രവർത്തയേത്
 ആസപ്തദിവസാദേവമഷ്ടമേ ദിവസേ പുനഃ
 ധാന്യാമൃഗസ്താദാകൃഷ്ട പുനരുണ്ണോദകം ക്ഷിപേത്
 ആതരം സ്തിഗ്ദ്ധസർച്ചാംഗം തദാ തത്രാവഗാഹയേത്
 മാത്രാണാം ഷട്സഹസ്രാണി പരമഃ കാല ഉച്യതേ.

സാ—നല്ല മുളുത്തത്തിൽ ശോഭനമായ ഗൃഹത്തിൽ ഒരു പാത്രം വെച്ച് അതിൽ താഴെ പറയുന്നവയെ നിക്ഷേപിക്കണം. നവരങ്ങരി ഇടങ്ങഴി ൧൦ നവരക്കൊണ്ടുള്ള അവൽ ഇടങ്ങഴി ൧൦ മുതിര ഇടങ്ങഴി ൧൦ മലർ ഇടങ്ങഴി ൧൦ തിനയരി ഇടങ്ങഴി ൪ വരകരി ഇടങ്ങഴി ൪ ചുക്കപൊടി ഇടങ്ങഴി ൨ ചെറുനാരങ്ങാനറുക്ക ഇടങ്ങഴി ൪ അയമോദകം ഇടങ്ങഴി ൨ ഇവയെല്ലാം കിഴികെട്ടി പാത്രത്തിൽ ഇട്ട് ഇരുനൂറ്റിടങ്ങഴി (൨൦ പാ) ചൂടുവെള്ളം പാത്രത്തിൽ ഒഴിച്ചു പാത്രത്തിന്റെ വായ് കെട്ടി ചുറ്റും തീയിട്ട ഏഴുദിവസം കഴിഞ്ഞാൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ പാത്രത്തിൽനിന്നും കുറേയ്ക്കു വെള്ളമെടുത്തിട്ട അതിനു പകരം കാഞ്ഞവെള്ളം പകരണം. വാതരോഗിയെ തൈലാഭ്യംഗംചെയ്തു ആറായിരമാത്ര ആ കാടിയിൽ ഇരുത്തണം എന്നാൽ വാതവ്യാധി ശമിക്കും. ഔചിത്യമായി ഇതുകൊണ്ട് ധാരമുതലായതു ചെയ്താലും വ്യാധിശമനം വരും.

൧൯൯ പഞ്ചസ്തേഹം (൨)

ദശമൂലബലമാഷകാപ്പാസാസ്ഥികലതമകം
 പ്രസ്ഥാ പ്രസ്ഥം പൃഥക് ക്ഷുണ്ണം ജലദ്രോണദധേ പചേത്
 ധാന്യാമൃഗം ശുപ്തസംയുക്തം പാദശേഷേണ തേന തു
 വാരാഹീതിലജൈരണ്ഡനാളികേരജതകൃഷ്ണൈഃ
 പൃഥക് പൃഥക് ത്രികുഡുബം സ്തേഹന്യ ഭിഗുണം പയഃ
 കല്ലെരേതൈർവ്വിപക്തവും രാസ്താസൈന്ധവദാരുകം
 കാപ്പാസാസ്ഥികലസ്ഥാഗ്നി ഗണ്ഡീരഞ്ച സുപേഷിതൈഃ
 ജലേപാതരുജാസ്തംഭദീർഘഭഗ്നരുജന്തഥാ
 ബാഹുശോഷാപബാഹുഞ്ച ബാഹുസ്തംഭമഥാപി വാ
 കരോതി ബാഹുവൃദ്ധിഞ്ച വാതരോഗനിഹന്തി ച
 'പഞ്ചസ്തേഹമിദം' പ്രോക്തം ബ്രഹ്മണാ നിമ്നിതം പുരാ.

സാ—ദശമൂലം (൧൦ ഓരോംഗം) എല്ലാംകൂടിപലം ൧൬ കുറുത്തോട്ടിവേർ ഉഴുന്ന് പരുത്തിക്കുരു പഴമുതിര ഇവ ഓരോന്നും ൧൬ പലംവീതം. വെള്ളം ഇടങ്ങഴി ൩൨. കഷായം: ചൂനാലിലൊന്നാക്കി പിഴിഞ്ഞരിച്ചു പന്നിനെയ് എണ്ണ ആവണക്കണ്ണു വെളിച്ചെണ്ണ നെയ് (കണഎണ്ണകൂടിവേണം എന്നു ചിലർപ

റയുന്ന) ഇവ ഓരോന്നും മൂന്നാഴിവിതം. ധാന്യം ഇടങ്ങി ൪. പാൽ കാടിവെള്ളം ഇവ എട്ടിടങ്ങിവിതം. കല്ക്കത്തിന്— ചിററത്ത ഇത്തപ്പ് ദേവതാരം പരുത്തിക്കുരു മുതിര കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങു കള്ളിത്തല ഇവ ഓരോപലംവിതം അരച്ചുകലക്കി കാച്ചിത്തേച്ചാൽ എല്ലാ വാതരോഗങ്ങളേയും വേദന സ്തംഭം ടെറിവ് മെലിച്ചിൽ ഇവയോടുകൂടിയ വാതരോഗങ്ങളേയും അപബാഹുകാമുതലായവയേയും ശമിപ്പിക്കും.

൨൬--ാംയോഗം പഞ്ചസ്തോമത്തിന് ഗുണഭേദം ഉണ്ടു്.

പക്ഷാഘാതത്തിന്

൨൦൦. ധനദനയനാദികഷാണം.

ധനദനയനശുണ്ഠീശിഗ്രഹസ്തോത്രഗന്ധാ
വരണലഗ്നനൃഷ്ണാചിത്രകൈരണ്ഡകൈശ്വ
സുരതരുഘനപഥ്യാബർബ്ബരൈസ്തംഭതാംഭഃ
ശമയതി പരിപീതം സാർദ്ദിതാക്ഷേപവാതാൻ.

സാ—കഴഞ്ചിവേരു്, ചുക്കു് മുരിങ്ങവേരു ചിററത്ത വയമ്പു നീർമാതളവേർതൊലി വെള്ളള്ളി തിപ്പലി കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങു (ശുദ്ധി)ആവണക്കിൻവേർ, ദേവതാരം മുത്തക്കടാ കടക്കാത്തോട്ടു് ചെറുതേക്കിൻവേർ ഇവകൊണ്ടുള്ളകഷായം അർദ്ദിതത്തേയും ആക്ഷേപവാതത്തേയും ശമിപ്പിക്കും.

വാതശുലാദിചികിത്സ

൨൦൧ സൂര്യമുത്തപ്പാവു്.

ചിനപ്പാവു് പലം ൭ മുളകു താന്നിവേർ പലം ൨ ഇശ്കിൽ വേർ പലം ൨. ചുക്കു മുളകു തിപ്പലി അമുക്കരം ഇരട്ടിമധുരം ഏലത്തരി ഇലവർണം പച്ചില നാഗപ്പാവു് ഇത്തപ്പഴം മുന്തിരിങ്ങ (കുരുങ്കുഞ്ഞു്) ജാതിക്ക പത്തിരി ഗ്രാമ്പൂ കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങു് പ്രസാരണിവേർ (ഇവ രണ്ടും അരച്ചുണക്കി) താലീസപത്രം ഇവ നേക്കു് പൊടിച്ചു നാലുകഴഞ്ചു പഞ്ചസാരയും ചേർത്തു തേൻ നെയ്യു് ശക്കര ഇവകൂടിച്ചേർത്തു സേവിക്ക. ശരിയായ പരുവുംവേണം. എന്നാൽ വ്രണങ്ങൾ വാതശുല ബാധിച്ചും മുതലായവയും പീനസവും വാതകഷൗരവും ശമിക്കും.

൨൦൨ കോഴിപ്പാവു് (കുക്കടപ്പാവു്)

വേപ്പിൻപട്ട പലം ൫൦ നല്ലപോലെ ചതച്ചു ൧൬ ഇടങ്ങി കാടിവെള്ളത്തിൽ ഏഴുദിവസംകൊണ്ടു കഷായംവച്ചു് വററിച്ചെടു

ത്തു നാലിടങ്ങഴിയാക്കി പിരിഞ്ഞരിച്ചു, മൂന്നുവയസ്സിൽ കുറയാതെ പ്രായമുള്ള ഒരു കരിമ്പിടക്കോഴിയെ കൊന്നു വൃത്തിയാക്കി അകത്തുള്ള ഭക്ഷ്യകുടം കളഞ്ഞു ക്രോശാണി ഏലത്തരി ഇലവർങ്ങും പത്തിരി ചെറുതിപ്പലി കരിംജീരകം ജാതിക്ക ഗ്രാമ്പൂ ചുക്ക് ഇവ ൫ കഴഞ്ചുവീതം. കഞ്ചാവുകഴഞ്ചു ൫ (കഞ്ചാവു ചേർക്കാതെയും ഇതിന്റെ വിധാനം ഉണ്ടു്) ചീനപ്പാവു് പലം ൫. ശുദ്ധി ചെയ്ത ഗുൽഗുലു പലം ൫ ഇവ കോഴിയുടെ അകത്താക്കി ഇല പൊതിഞ്ഞു കുരുത്തോലകൊണ്ടുകെട്ടി ഒരു കലത്തിൽ കഷായത്തിൽ തൊടാതെ കെട്ടിത്തൂക്കി ശിലമൺചെയ്ത അടുപ്പിൽ വെച്ചു കാഞ്ഞിരവിറകുകൊണ്ടു രീയിട്ടു നിരൂത്തു (ഇതും പരിചയംകൊണ്ടറിവേണ്ടതാണു്) വാങ്ങി പൊളിച്ചെടുത്തു കോഴിയുടെ അസ്ഥികളഞ്ഞു ഉണക്കിപ്പൊടിച്ച് നേമ്മിച്ചു താന്നിക്കാപ്രമാണം രാവിലേയും വൈകുന്നേരവും തേനിൽ മദ്ദിച്ചു സേവിക്കാം. എന്നാൽ വ്രണങ്ങൾ വായിലെപ്പണ്ണു കവിൾവാപ്പു മുതലായവ ഔഷ്വരോഗങ്ങൾ ഭിന്നരോഗങ്ങൾ കണ്ഠരോഗങ്ങൾ ഇവയും ജത്രൂൽപജങ്ങളായ എല്ലാ രോഗങ്ങളും മറ്റുവ്രണങ്ങളും ശമിക്കും. ശരിയായ പത്മപാചരണം നിർബന്ധമാണു്.

അപസ്ഥാരചികിത്സ.

൨൦൩. പഞ്ചഗവ്യഘൃതം.

മുണ്ണെലാഗ്നിവിളംഗയഷ്ടിരജനീ മഞ്ജിഷ്ഠപാറാവചാശരണ്ഡീരോഹിണികാഫലത്രയവൃഷാമുദപികദാവീയുതൈഃ ഗവ്യേഷു പ്രതിസാധിതം ഘൃതമിദം കാന്തിഭൂദം പാഷ്ടിദം പുത്രായുഷ്യകരം മഹാഗ്രഹഹരം ഭൂതാമയഹ്ലം പരം.

പഞ്ചഗവ്യങ്ങളുടെ പ്രമാണം—

ഗോമയാദു് ദപിഗുണംമൂത്രം മൂത്രാദഷ്ടഗുണം പയഃ

ദധിപഞ്ചഗുണം പ്രോക്തം സപ്തിസ്സു് ചതുർഗുണം.

സാ—മുത്തങ്ങ ഏലത്തരി കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങു് വിഴാലരി ഇരട്ടിമധുരം മഞ്ഞൾ മഞ്ചട്ടി പാടക്കിഴങ്ങു് വയമ്പു തിപ്പലി കടു കരോഹണി ത്രിഫലത്തോടു ആടലോടകവേര മുന്തിരിങ്ങ മരമഞ്ഞൾത്തൊലി ഇവ കല്ക്കംചേർത്തു പഞ്ചഗവ്യങ്ങൾചേർത്തു കാച്ചി അരിച്ചു സേവിക്ക.

ചാണകനീർ ഭാഗം ൧ ഗോമൂത്രം ഭാഗം ൨. പാൽ ഭാഗം ൧൩. തൈർ ഭാഗം ൫. നെയ്യു് ഭാഗം ൪ ഇങ്ങനെയാണു്, ഒരു പ്രമാണം.

എന്നാൽ—ചാണകനീർ ഭാഗം ൧. ഗോമൂത്രം ഭാഗം ൨.

മുൻ

ചികിത്സകചിന്താമണി

നെയ്യ് ഭാഗം ൨. പാൽഭാഗം ൮, തൈരു ഭാഗം ൩. ഇങ്ങനെയും പ്രമാണം ഉണ്ടു്.

ഈ ഘൃതം കാന്തിയേയും പുഷ്ടിയേയും വരുത്തും മച്ചിക്കു ഗർഭപ്രദമാണു്. പിത്തം വിഷം മുതലായവയേയും വിശിഷ്ട അപസ്സാരാദിപീഡകളേയും ഉന്മാദം മുതലായവയേയും ശമിപ്പിക്കും. പ്രഭാവമുള്ളതും ജപിച്ചും പരിശുദ്ധമായും സേവിപ്പിക്കേണ്ടതുമാകുന്നു. ൨൦൪ കൃശ്ണാഞ്ചലഘൃതം.

കൃശ്ണാഞ്ചലം സമാദായ ജലദ്രോണേ പിപാചയേത് ചതുർഭാഗാവശിഷ്ടേ തു കല്ക്കദ്രവ്യാണി പേഷയേത് ജീവന്തിം മുദ്ഗപണ്ണീഞ്ച മുസ്താം പപ്പടകം തഥാ രാസ്താം ശുണ്ഠീം ച ഭാർദ്ദംഗീം ച പിപ്പലീം മധുയഷ്ടികാം സൈന്ധവം പിപ്പലീമൂലം ചിത്രകം ഹസ്തിപിപ്പലീം പൃഥഗല്പലാന്വേതാന്യതഃ സപ്പിശ്ചതുർഗ്ഗണേ ക്ഷീരേ ചേഷ്വരസേ തദപത് ശന്നൈമ്യഭിഗ്നിനാ പചേത് ഏതത്സർപ്പിഃ ഹീയമാനം സർവ്വയക്ഷവിനാശനം വിശേഷാത് പിത്തജം ശോഷം ഗുണം സവിഷമജപരം ഹന്തി 'കൃശ്ണാഞ്ചലഘൃതം' ഏതദപർണ്യം ബലപ്രദം.

സാ—കമ്പളങ്ങളാക്കുവാനും (സ്വരസമായാലും മതി) നെയ്യു നാലിരട്ടി. നെയ്യ് ഇടങ്ങഴി ൧. കല്ക്കം—അടപൊതിയൻകിഴങ്ങു് കാട്ടുപയററിൻവേരു് മുത്തങ്ങ പപ്പടകപ്പല്ല് ചിററത്ത ചുക്കു് ചെറുതേക്കിൻവേർ ചെറുതിപ്പലി ഇരട്ടിമധുരം ഇത്തുപ്പു് കാട്ടുതിപ്പലിവേർ കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങു് (ശുദ്ധി) അത്തിത്തിപ്പലി ഇവ അരപ്പലംവീതം. പാൽ കരിമ്പിൻനീർ ഇവ നെയ്യു നാലിരട്ടിവീതം. കാച്ചിഅരിച്ചു സേവിക്കുക. എല്ലാ ഭൂതഗ്രഹപീഡകൾക്കും നന്നു്. പിത്തജമായ ക്ഷയം ഗുണം സവിഷമജപരം ഇവയും ശമിക്കും. ൨൦൫ മാമാബ്രവ്മീഘൃതം.

ത്രിവൃദപിളംഗത്രിഫലാഗ്നിവിശ്വാ
വ്യാഘാതസിന്ധൂതമകണൈശ്ചമാവത്
ബ്രഹ്മീരസേ ചാഷ്ടഗുണേ ച സപ്പിഃ
അപസ്മരത പാദവ്രണാദിശോഫേ.

സാ—ത്രികോലുക്കൊന്ന വിഴാലരി ത്രിഫലത്തോടു് ചുക്കു കൊന്നത്തൊലി ഇത്തുപ്പു തിപ്പലി ഇവ കല്ക്കം. നെയ്യു എട്ടിരട്ടി ബ്രഹ്മീനീർചേർത്തു കാച്ചി അരിച്ചു സേവിക്ക. എല്ലാ അപസ്സാരങ്ങളും പാദവ്രണശോഫങ്ങളും ശമിക്കും.

(കല്യാണഘൃതം ൧൪൭-ാം യോഗം)

൨൦൬ മഹാകല്യാണകല്പതം.

ദിശാരിബാ ദിരജനീ ദിസ്ഥിരാ ഫലിനീനതൈഃ
 വേല്പതാലീസപത്രൈഃ ലാമാലരീമുകുളോല്പലൈഃ
 ബൃഹതീകൃഷ്ണമഞ്ജിഷ്ഠാ നാഗകേസരധാഡിമൈഃ
 സദന്തീപത്മകമിമൈഃ ജലേ പക്തൈപകവിംശതി
 രസേ തസ്തിൻ പചേത് സപ്തിഃ ഗൃച്ഛിക്കീരചതുർഗുണം
 വീരലിമേദാകാകോളികപികചാഹുവിഷാണിഭിഃ
 സൂച്യപണ്ണീയതൈരേതത് 'മഹാകല്യാണകം' കല്പതം
 ബൃഹസ്പതി സന്നിപാതം പൂർവ്വസ്താദധികം ഗുണൈഃ

സാ—നരനീണ്ടിക്കിഴങ്ങു പാൽവള്ളിക്കിഴങ്ങു മഞ്ഞൾ മരമു
 ണ്താലി തൊലി ഓരിലവേരു മുവിലവേരു ഞാഴൽപ്പു തകരം ചെറു
 വഴുതിനവേരു കൊട്ടം മഞ്ചട്ടി നാഗപ്പു മാതളക്കായ് നാഗദന്തി
 വേർ പതിമുകു ചന്ദനം ഇവകൊണ്ടുള്ള കഷായത്തിൽ ഒന്നുപെ
 ററപശുവിന്റെ പാൽ നാലിരട്ടി ചേർത്തു കോവൽക്കിഴങ്ങു കാട്ടുമു
 തിരവേർ മേദ (അമുക്കരം പകരം) കാകോളി (പകരം ശതാവരി)
 നായ്ക്കുരുണവേർ ആട്ടുകൊട്ടപ്പാലവേരു കാട്ടുന്നിൻവേർ കാട്ടുപയ
 റിൻവേർ ഇവ കല്പം ചേർത്തു കാച്ചിത്തരിച്ചു സേവിക്ക. ഇതിനു
 ചർമ്മം യോഗത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഗുണങ്ങളുണ്ട്. പുറമേ
 ബൃഹസ്പതിയും ത്രിദോഷശമനവുമാകുന്നു.

൨൦൭ രാസ്താശുശ്രൂഷാദിക്ലൃപതം.

ചിററത്ത ചുക്കു വെള്ളുള്ളി വെളുത്താവണക്കിൻവേർ കരിം
 കുറിഞ്ഞിവേരു എരുക്കിൻവേരു കരിനൊച്ചിവേർ മുഞ്ഞവേരു ആ
 വിഞ്ഞാലി ദേവതാരം ഇവ കഷായം ആക്കി നെയ്യും നെയ്യ്കു നാ
 ലിരട്ടി പശുവിൻപാലും ബ്രഹ്മിനീരും ചേർത്തു ഏലാദിഗണമോ
 മേൽപ്പറഞ്ഞ മരുന്നുകളോ ഔചിത്യംപോലെ കല്പമാക്കി ചേർത്തു
 കാച്ചിത്തരിച്ചു സേവിക്ക. അപസ്താരം ഉന്മാദം ക്ഷയം ഗരം മുത
 ലായവ ശമിക്കും.

അസൃഗ്ഭരചികിത്സ.

൨൦൮ കൗസമുസ്താഭയാദികഷായം.

കൗസമുസ്താഭയാദൂർവ്വാഗുളു ചീശാരിബാതിലൈഃ
 ശുതം പയഃ പിബേന്നാരി പ്രദരാമയശാന്തയേ

സാ—കഴിമുത്തങ്ങ കടക്കാത്തോട്ടു കറുകനാമ്പു ചിററമുത്ത്
 നരനീണ്ടിക്കിഴങ്ങു എള്ളു ഇവ സമം കഷായംവെച്ചു സേവിക്ക.
 പ്രദരം (രക്തസ്രാവം) ശമിക്കും.

൨൦൯ സരസിജമകരന്ദാദിചൂണ്ണം.

സരസിജമകരന്ദം ചന്ദനം രണ്യലീയം
മധുകമമൃതവല്ലീ ശർക്കരഭീരുതാർക്ഷ്യം
സഘൃതമധുമദേതച്ചൂണ്ണിതം സുന്ദരീണാം
രധിരമുപനിരുദ്ധ്യാ ഭ്യോനിമാഗ്ദ്ധപ്രവൃത്തം.

സാ—താമരയല്ലി ചന്ദനം ചെറുചീരവേരു ഇരട്ടിമധുരം ചി
ററമൃതിൻന്തറു് ശതാവരിക്കിഴങ്ങിൻന്തറു് മാക്കീരക്കല്ലു് ഇവ സമം
പൊടിച്ചു തേനും നെയ്യും ചേർത്തു മർദ്ദിച്ചു സേവിക്ക. സ്രീകളുടെ
രക്തസ്രാവം ശമിക്കും. രക്തപിത്തത്തിനും നന്നു്.

സോമരോഗചികിത്സ.

൨൧൦ വാരാഹീഘൃതം.

വാരാഹ്യഃ കന്ദതോയേ ഘൃതമമൃതസമം സേവ്യമാനാ വിപകപം
നാരി ജഹ്യാത് സുപ്ലോരം ഹൃതവഹസദൃശം വ്യാധിമന്ധ്യതഭവംവാ
ദ്രാക്ഷാമാഷാശപഗന്ധാകളിഫലയുതം ശർക്കരവാംശിമിശ്രം
ദേവേന സ്വർഗ്ഗഭർത്വാ വിഹിതമനുപമം സ്വർഗ്ഗസീമന്തിനീനാം.

സാ—നിലപ്പനക്കിഴങ്ങു കഷായംവച്ചു നെയ്യു നാലിരട്ടി
കൂട്ടി മുന്തിരിങ്ങ ഉഴുന്നു അമുക്കരം കളിപ്പഴം ഇവ കല്ലുംചേർത്തു
പഞ്ചസാരയും കൂവപ്പൊടിയും പാത്രത്തിലിട്ടു് അതിലരിച്ചു് ഒഴിച്ചു
കടഞ്ഞുചേർത്തു സേവിക്ക. അസ്ഥിസ്രാവം രക്തസ്രാവം ഇവ ശമി
ക്കും. ഇതു് ഇന്ദ്രപ്രോക്തമായ ഒരു ഫലപ്രദയോഗമാണു്.

നേത്രരോഗചികിത്സ.

൨൧൧ കോഴിപ്പൊടി (കക്കടപ്പൊടി)

കൊഴുപ്പു കയ്യോന്നി കറുത്തകാളി തമിഴാമസമൂലം മാങ്ങാ
നാരി കടങ്ങൽ പടവലം ബ്രഹ്മി താമരവളയം ഇവ നാലുരാത്തൽ
വീതം ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞു ചാരെടുക്കണം. നറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങു് ചിന
പ്പാവു് ഇവ ൧ പലംവീതം. അടപൊതിയൻകിഴങ്ങു പലം
൨. വെള്ളക്കൊട്ടം അമുക്കരം മുന്തിരിങ്ങ കടുകരോഹണി ഇവ
ഒരു പലംവീതം. പവിഴപ്പുറുപലം അര ചുക്ക മുളകു തിപ്പലി
കടകപ്പാലയരി കാർകോകിലരി ചെറുപ്പന്നയരി വിഴാലരിക്കാമ്പു്
കൊത്തമല്ലി ഏലത്തരി ഇവ ൪ കഴഞ്ചുവീതം ജാതിക്ക, പത്തിരി,
ഗ്രാമ്പൂ അക്രാവു് വാൽമുളകു് ഇവ ൨ കഴഞ്ചുവീതം. പഴക്കമുള്ള
പിടക്കോഴി ഒന്നിനെ കൊന്നു വൃത്തിയാക്കി ഭുഷ്ടകളുഞ്ഞു അതി
നകത്തു മേൽപ്പറഞ്ഞ പൊടികൾ അടച്ചു് തൂന്നിക്കെട്ടി താമരയി

ലകൊണ്ടു കെട്ടിപ്പൊതിഞ്ഞു് അടപൊതിയൻകിഴങ്ങു് വേപ്പിൻ പട്ടു കടുകുരോഹിണി മരമഞ്ഞരത്തൊലി രാമച്ചം ത്രിഫലത്തോടു് അടുലോടകവേർ കൊടിത്തുവവേർ ഇവയുടെ കഷായവും മേൽപ്പറഞ്ഞ ചാറുകളുംകൂട്ടി കലത്തിലൊഴിച്ചു് (൨൦൨-ാം യോഗംപോലെ) പാകമാക്കി ഉണക്കിപ്പൊടിച്ച് ഒഴുചിത്യാനുസാരം തേനിലോ നെയ്യിലോ പത്മ്യമായി സേവിക്ക. തിമിരം കാചം പടലം ശുക്ലം മുതലായി കണ്ണിലുണ്ടാകുന്ന എല്ലാ വ്യാധികളും ശമിക്കും.

൨൧൨ കോഴിഅട (വിശേഷയോഗം)

അരിവക ആറു്—എല്ലാംകൂടി നാലുകഴഞ്ചു് (കടകപ്പാലയരി കാർകോകിലരി ചെറുപ്പുന്നയരി വിഴാലരി കൊത്തമ്പാലയരി ഏലത്തിരി) ജീരകം കായം വെള്ളള്ളി ഇവ നാലുകഴഞ്ചുവീതം ഇത്തുപ്പു് ജാതിക്കാ ഇവ ഒരുകഴഞ്ചുവീതം. കരിംജീരകം മായാക്കു് കുമിശത്ര കച്ചോലം ഇവ രണ്ടുകഴഞ്ചുവീതം. മുന്തിരിങ്ങാ എട്ടുകഴഞ്ചു്. കടക്കത്തോടു നാലുകഴഞ്ചു്. അമുരിൻആറു് നാലുകഴഞ്ചു്. നറുനീണ്ടി കിഴങ്ങു് അടപൊതിയൻകിഴങ്ങു് ഇവ ഒരു പലംവീതം പച്ചയ്ക്കരച്ചുചേർക്കണം. മറ്റുള്ള മരുന്നുകളും അരച്ചുചേർത്തു വിരവി (ഇതിൽ കാൽകഴഞ്ചു് അവിയൻകൂടി ചേർക്കണം. എന്നാൽ ഒഴുചിത്യാ അനുസരിച്ചു് ഇല്ലാതെയും വിധാനമുണ്ടു്. ഒരു പാത്രത്തിലാക്കി ചുണ്ടും കാലും കറുത്ത പഴയ പീടക്കോഴിയെ കൊന്നു ചോരവീഴ്ത്തി ചങ്കും കരളും നെയ്വലയും എടുത്തു വേറേവയ്ക്കുക. അതിന്റെ മാംസം നല്ലപോലെ അറഞ്ഞു മൂന്നിടങ്ങഴി വെള്ളത്തിൽ വെന്തു മൂഴക്കാക്കി എടുക്കുക അതിൽ എല്ലാംകൂട്ടി കഴച്ചു ചങ്കും കരളും നെയ്വലയും കുറേ മരുന്നുകളോടു മർദ്ദിച്ചു കണ്ണൻവാഴഇലയിൽ അതു് ഒരുടയായും മറ്റുള്ളവ രണ്ടടയായും മടക്കിപ്പൊട്ടിപ്പിട്ടുവെട്ടി അടപോലെ പാകമാക്കി എടുക്കുക. ചങ്കും കരളും വച്ചിട്ടുള്ള അട ആദ്യം സേവിപ്പിക്ക. ആകെ മൂന്നടയും ഒൻപതുനേരമായി സേവിപ്പിക്ക. അവ ദഹനശക്തിയുണ്ടെങ്കിൽ മൂന്നുനേരമായി സേവിപ്പിക്കാനാണ് ഗ്രന്ഥത്തിൽ വിധിക്കുന്നതു്. സേവാകാലവും അത്രയും ദിവസവും കടുപത്മ്യംവേണം. അതിനുശേഷം കുറുന്തോട്ടിവേർ കരുവിലാഞ്ചിക്കിഴങ്ങു് ഇവറ്റിൻകഷായത്തിൽ പാൽകൂട്ടി കഞ്ഞി വച്ചു സേവിക്കാം. ഇങ്ങനെ മൂന്നോ നാലോ ദിവസം കഴിച്ചശേഷം സുഖക്കേടു കുറഞ്ഞാൽ കുളിക്കാം ഇതു പിത്തർകതജ്ജ്വലായ എല്ലാ നേത്രരോഗങ്ങൾക്കും മറ്റു ദോഷകോപത്താലുള്ള കൃമുസാധ്യങ്ങളായ നേത്രരോഗങ്ങൾക്കും കൈകണ്ടതാകുന്നു.

൨൧൩ ജീവന്ത്യാദിഘൃതം.

തുലാം പചേതു് ജീവന്ത്യാ ദ്രോണേപാം പാദശേഷിതേ തൽ കപാഥേ ദ്വിഗുണക്കീരം ഘൃതപ്രസ്ഥം വിപാചയേതു്

പ്രപഞ്ചധരീകാകോളി പിപ്പലീലോധ്രസൈന്ധവൈഃ
ശതാഹപാമധുകദ്രാക്ഷാ സിതാഭാരഫലത്രയൈഃ
കാഷ്ഠികൈർന്നിശി തത് പീതം തിമിരാപഹരം പരം.

സാ—ഒരു തുലാം (൧൦൦ പലം) അടപൊതിയൻകിഴങ്ങ് ധനു ഇടങ്ങഴിവെള്ളത്തിൽ കഷായംവെച്ചു നാലിടങ്ങഴിയാക്കി പിഴിഞ്ഞു
രിച്ചു, പുണ്ഡരീകക്കരിമ്പ് കാകോളി ക്ഷീരകാകോളി (പകരം ശ
താവരിക്കിഴങ്ങിരട്ടി) തിപ്പലി പാച്ചോററിഞ്ഞാലി ഇത്തുപ്പ് ശത
കുപ്പ ഏരട്ടിമധുരം മുന്തിരിങ്ങാ ദേവതാരം ത്രിഫലത്തോട് ഇവ
മൂന്നുകഴഞ്ചുവീതം അരച്ചുകലക്കി ഇടങ്ങഴി നെയ്യും രണ്ടിടങ്ങഴി പാ
ലും ചേർത്തു കാച്ചിഅരിച്ചു സേവിക്ക. തിമിരം ശമിക്കും.

൨൧൪ പടവലാഭിഷ്ഠം (൧)

പടവലം മുത്തങ്ങാ കൊഴുപ്പു പൂക്കൈതമുല മാങ്ങാനാറി ബ്ര
വമി ഉഴിഞ്ഞ പൂവൻകുറുന്തൽ ചുട്ടിത്തിരുതാളി തീണ്ടാനാറി നില
പ്പനക്കിഴങ്ങ് കീഴാണെല്ലി കരുമ്പിൻതണ്ട് വിഷ്ണുക്രാന്തി ഇവ രണ്ടു
പലംവീതം കരിക്കിൻവെള്ളത്തിൽ ഇടിച്ചുപിഴിയണം. പഴംക
മ്പളങ്ങാ ഒന്നുകൂടി ഇടിച്ചുപിഴിയണം. നെയ്യ് ഇടങ്ങഴി മുക്കാൽ
(മൂന്നാഴി.)കല്ക്കത്തിന്—വെള്ളെരുക്കിൻവേർത്താലി മാതളത്തോട്
ഇവ നാലുകഴഞ്ചുവീതം. മുന്തിരിങ്ങാപ്പഴം ഇഴന്തപ്പഴം ഏരട്ടിമധു
രം മായാക്കു ചുക്കു മുളകു ചെറുതിപ്പലി മഞ്ഞൾ ജീരകം ജാതിക്ക
ജാതിപത്തിരി ഗ്രാമ്പൂ അരിയാർ (കടകപ്പാല കാർക്കോകിൽ ചെറു
പ്പുന്ന വിഴാൽ ഇവയുടെ അരി ഏലം കൊത്തമല്ലി ഇവ)വാൽമുളകു
കടുകുരോഹിണി കടക്കത്തോട് വെള്ളക്കൊട്ടം അമുക്കരം കുമിശ
രൂ ഉലുവാ ഇവ ഒന്നര കഴഞ്ചുവീതംഅരച്ചു കല്ക്കംചേർത്തു അനത്തി
യിട്ടു പിറേറന്നാൾ ചുണ്ടും കാലും കറുത്ത ഒരു പിടക്കോഴിയെ അറു
ത്തു ചോര സപാസങ്ങൾ പിഴിഞ്ഞരിച്ചതിൽ വീഴ്ത്തി ഉടൻ ഇറച്ചി
അരിഞ്ഞു മൂന്നിടങ്ങഴി വെള്ളത്തിൽവെന്തു മൂന്നാഴിയാക്കി പിഴി
ഞ്ഞരിച്ചു കൂട്ടിച്ചേർത്തു കാച്ചി മെഴുകുപാകത്തിൽ അരിക്ക. പാത്ര
പാകത്തിന് ഉരിയ കൂവന്തരും ജീരകപ്പൊടിയും ഇടുക. ഈ ഘൃതം
ശുഭമുഹൂർത്തത്തിൽ സേവിച്ചാൽ എല്ലാ നേത്രവ്യാധികളും ശമിക്കും.
ഇതു സിദ്ധവും പരമ്പരാഗതവും ആയ യോഗമാണ്.

൨൧൫ ത്രിഫലാഭിഷ്ഠം.

ത്രിഫലാഷ്ഠപലം കാമ്പും പാദശേഷം ജലാശങ്കേ
തേന തുല്യപയസ്തേന ത്രിഫലാപലകല്ക്കവാൻ
അല്പപ്രസ്ഥം ഘൃതാസ്തലഃ സിതയാമാക്ഷികേണ വാ
യുക്തം പിഞ്ചേത്തത്തിമിരീ തദ്യുക്തം വാ വരാരസം.

സാ—ത്രിഫലത്തോട് പലം വൃ. നാലിടങ്ങളിലെ വള്ളത്തിൽ കഷായംവെച്ചു ഇടങ്ങളിയാക്കി ഇരുനാഴി നെയ്യും ഇടങ്ങളിപ്പാലും ചേർത്ത് ഒരുപലം ത്രിഫലത്തോട് കലക്കുംചേർത്തു കാച്ചി അരിച്ചു പഞ്ചസാരയും തേനുംചേർത്തു കടഞ്ഞു സേവിക്ക; തിമിരം ശമിക്കും.

൨൧൬ പഞ്ചാമൃതഘൃതം.

തടാകശുക്രിജം സാരം ശിശുപത്രസസ്തമാ
നന്യാവർത്തപ്രസൂനസ്യ സ്വരസസ്താലജോ രസഃ
ക്ഷീരം ക്ഷീരോത്ഥിരം സപ്തിഃ പ്രത്യേകം കന്ധുചോന്മിതം
ഭാവീചന്ദനയഷ്ട്യാഹ്ലൈഃ കഷായംശൈവീപചേത് ഘൃതം
സിദ്ധം തത്പ്രണശുക്ലാമ്ബസ്യന്ദാദിഷ്ഠപക്ഷിതപ്പണം
വിഭേദാധിപരിപ്രോക്തം പഞ്ചാമൃതമിദം ഘൃതം.

സാ—നന്തയ്ക്കാമാംസം വെന്തെടുത്തനീർ മുരിക്കേയിലനീർ നന്ത്യാർവട്ടപ്പുവിൻനീർ പനമടൽവാട്ടിപ്പിഴിഞ്ഞചാറു പശുവിൻപാൽ പാൽകടഞ്ഞെടുത്ത വെണ്ണനെയ്യും ഇവ നാഴിവിതം. മരമഞ്ഞൾത്തൊലി ചന്ദനം ഏരട്ടിമധുരം ഇവ മൂന്നുകഴഞ്ചുവീതം. കലക്കുംചേർത്തു കാച്ചി അരിച്ചു കണ്ണിൽ ഒഴുകുക. വ്രണം അമ്മരോഗം സ്വന്ദം മുതലായവ ശമിക്കും.

൨൧൭ ഇക്ഷുമൂലാദിപുരമ്പട.

ഇക്ഷുമൂലമധുകാഞ്ചനഭാവീലോലംഗൈരികപട്ടുത്രിഫലാഭിഃ
ലേപനം ബഹിരിഭം നയനാനാം ക്ഷീരപിഷ്ടമപഹന്തി വികാരം.

സാ—കരിമ്പിൻവേർ ഏരട്ടിമധുരം അഞ്ജനക്കല്ലു മരമഞ്ഞൾത്തൊലി പാച്ചോററിവേർതൊലി കാവിമണ്ണ് ഇത്തുപ്പ് ത്രിഫലത്തോട് ഇവ പാലിലെച്ചു പുരമ്പടയാക്കി പുഴുതുക. ദുഷ്ടിരോഗങ്ങൾ ശമിക്കും.

൨൧൮ വെളുത്തപൊടി.

തൂരിശ്ശ് കഴഞ്ചു ഒന്നു. ചീനക്കാരം കഴഞ്ചു രണ്ടു. അവിധൻ കഴഞ്ചു അര. ഇവ മൂന്നുംകൂട്ടി പൊടിച്ചു പുതുച്ചട്ടിയിൽവെച്ചു കുറേനേരം തീയെരിച്ചാൽ അലിയും. കോഴിമുട്ട പൊരിക്കുംപോലെയുള്ള പാകത്തിലായാൽ ഇറക്കിവെച്ചു അതു പൊടിച്ചുസൂക്ഷിക്കുക. കരിമ്പനത്തണ്ടു വാട്ടിപ്പിഴിഞ്ഞനീർ മുലപ്പാൽ പനിനീർ മുതലായവയിൽ കലക്കി ശൈവിത്വംപോലെ പ്രയോഗിച്ചാൽ അമ്മരോഗം രക്തജവികാരങ്ങൾ മുതലായ അനേകം നേത്രരോഗങ്ങൾ ശമിക്കും.

൨൧൯ ഗോദന്താദിഗുളിക.

ഗോദന്തം നാഗദന്തം കവടികഴ-
തയെല്ലാമയോടണ്ണിഫേനം
തുത്ഥം കോഴിക്കെഴുംമുട്ടയുമരിയകലം-
കൊമ്പു ചെമ്പിന്നുമൂണ്ണം
കർപ്പരന്താനുമെല്ലാമിവ പരിചി-
ലരച്ചുണ്ണനാ വത്തിരിത്ത്-
പ്പെൺപാൽ തേനെങ്കിലും ചേർത്തഴുക
കുസുമംവെള്ളയും കുന്തവുമ്പോം.

൨൨൦ തിലപുഷ്പാദിഗുളിക (ചന്ദ്രപ്രഭാവത്തി)

അശീതിതിലപുഷ്പാണി മരിചാനി ച ഷോഡശ
പഞ്ചാശജ്ജാതിപുഷ്പാണി ഷഷ്ടിഃ പിപ്ലവിതണ്ഡുലാഃ
ഇയം 'ചന്ദ്രപ്രഭാവ'നാമ വത്തി സ്തിമിരനാശിനീ.

സാ—എള്ളിൽപൂവു വും കുരുമുളക് എന്നു പിച്ച് പൂവു തിപ്പലിഅരി നും ഇവ പനിനീരിൽ അരച്ചു വത്തിയാക്കുക. കണ്ണിൽ എഴുതിയാൽ തിമിരം ശമിക്കും.

൨൨൧ വാരാഹ്യാദി പുരമ്പട.

സാ—നിലപ്പനക്കിഴങ്ങു പുളിത്തരമ്പു എള്ളു നാലാമരത്തിൻമൊട്ടു ചിററമുതു ചെത്തി(തെറ്റി)മൊട്ടു കറുകനാമ്പു ഇവ സമം മുലപ്പാലിൽ പുഴുരി അരച്ചു വെണ്ണകൂട്ടി മട്ടിച്ചു കണ്ണിന്റെ പുറമേ പുശുക നേത്രരോഗങ്ങൾ (പുകച്ചിലും മറ്റും) ശമിക്കും.

൨൨൨ ശംഖാദിപൊടി.

ശംഖകോലാസ്ഥികതകദ്രാക്ഷാമധുകമാക്ഷികൈഃ
മുരദന്താണുവമലൈഃ ശിരീഷകുസുമാനപിതൈഃ
ധാത്രീഫണിജ്ജകരസൈഃ ക്ഷാരോലാംഗലകീടവഃ
ഉഷിതഃ ശേഷിതം ചൂണ്ണം ശുക്ലകർഷണമഞ്ജനം.

സാ—(൧) ശംഖ ലത്തക്കരു തേറ്റാമ്പാൽ മുന്തിരിങ്ങ (കുരു കളഞ്ഞു) എരട്ടിമധുരം മാക്കീരക്കല്ല് ഇവ വെള്ളത്തിലരച്ചുണ്ടാക്കിയ ഗുളികയും (൨) കടൽനാക്കു കടൽനര നെന്മേനിവാകപ്പുവു ഇവ വെള്ളത്തിൽ അരച്ചുണ്ടാക്കിയ ഗുളികയും ശുക്ലത്തെ ശമിപ്പിക്കും. (൩) നെല്പിക്കാത്തോട്ടു മണിക്കണ്ടതകം ഇവ കഷായംവച്ച അതിൽ മേന്മോന്നിക്കിഴങ്ങുകൊണ്ടു ക്ഷാരമുണ്ടാക്കി അതിലാക്കി വറ്റിച്ചതു ഉണക്കിപ്പൊടിച്ചു അതു എഴുതിയാലും ശുക്ലം നേർത്തു പോകും.

൨൨൩ ഇളനീക്കഴമ്പ് (രസക്രിയ) (൧)

ഭാവീവരാമധുകമംഭസി നാളികേരേ
പകപാഷ്ടഭാഗപരിശിഷ്ടരസം പുനസ്തത്
സാന്ദ്രം വിപാച്യ ശശിസൈന്ധവമാക്ഷികാഡ്യം
യുജ്യത് പ്രണാമ്തിമിരഭിഷു പിത്തജേഷു.

സാ—മരമഞ്ഞൾത്തൊലി ത്രിഫലത്തോടു് ഏറ്റിമധുരം ഇവ ൨ പലംവീതം. ഇളനീർവെള്ളം ഇടങ്ങഴി ൬. കഷായംവെച്ചു മൂന്നാഴിയാക്കി പിഴിഞ്ഞരിച്ചു കറുക്കി മെഴുകുപാകത്തിനുമുമ്പു തേൻ കർപ്പൂരം ഇത്തുപ്പ് ഇവ ൩ കഴഞ്ചുവീതം ചേർത്ത് അരച്ചു പിത്തജങ്ങളായ വ്രണം അർമ്മം തിമിരം മുതലായവയ്ക്കു ഏഴുതു ക.ശമിക്കും. ഇതിൽ അതിമധുരംമത്രം മൂന്നുപലം എടുത്തു ന് ഇടങ്ങഴി ഇളനീർവെള്ളത്തിൽ കഷായംവെച്ചു വാങ്ങി തേനും പിന്നീടു് ഇത്തുപ്പും പീതുമണിയും പിന്നീടു് പച്ചക്കർപ്പൂരവും ചേർത്തു പാകപ്പെടുത്തണമെന്നുള്ള അഭിപ്രായങ്ങൾ ഓരോ വിധാനങ്ങൾ എന്നു മാത്രമേ പറയാനുള്ളൂ.

൨൨൪ ഇളനീക്കഴമ്പ് (൨)

അരിവകത്തറും ജീരകം പീതുമണി പച്ചക്കർപ്പൂരം ചീനക്കാരം തിപ്പലി ഗ്രാമ്പൂ വാൽമുളക് കടക്കാത്തോടു കരിംജീരകം ഇവ ഒരോ കഴഞ്ചുവീതം ഉണക്കിപ്പൊടിച്ചു ചെന്തെങ്ങിലെ കരിക്കിൻ വെള്ളത്തിൽ നല്ലതുപേലെയരച്ചു ഒന്നുകാൽ ഇടങ്ങഴി കരിക്കിൻ വെള്ളത്തിൽ കലക്കി (ചെന്തെങ്ങിലെ കരിക്കു്) ഏഴുശീലയിൽ അരിച്ചു് ഉരുളിയിലൊഴിച്ചു കറേണ്ണ രീയെരിച്ചുള്ളക്കി വററിയാൽ കഴമ്പുപാകത്തിൽ വാങ്ങി മുക്കാൽതുടം ചെറുതേൻ അരിച്ചുവീണ്ണി തേൻപതത്തിൽ എടുത്തു സൂക്ഷിക്ക. രക്തപടലം ചൂടു് ചൊരിപ്പുപ്പം മുതലായ അനേകരോഗങ്ങൾക്കു നന്നു്. പഴുപ്പു നില്ക്കും. തണുപ്പുതോന്നാനും ഉറക്കത്തിനും സുഖത്തിനും വളരെ പറ്റിയതു്.

൨൨൫ മുക്കാലിപുറമ്പട.

മുക്കാലെങ്കൽകളിരിണനിശാദപന്ദപാച്ചോററിഗോപി
പേരാൽമൊട്ടും കറുകയുമിരമച്ചവും വേപ്പിലാ ച
പാലിൽ പിഷ്ടപാ പുനരപി ദൃശോഃ പൃശിനാലാശുതീരം
വീക്കംചൂടു് രജയുമുടനേ രക്തതാപ്യഞ്ചുനാളിൽ.

സാ—ത്രിഫലത്തോടു് കാവിമണ്ണു് ചന്ദനം രക്തചന്ദനം വറട്ടുമഞ്ഞൾ മരമഞ്ഞൾത്തൊലി പാച്ചോററിത്തൊലി നറുനീണ്ടി

ക്കിഴങ്ങു് പേരാൽമൊട്ടു് കറുകനാമ്പു് രാമച്ചം വേപ്പില ഇവ പാലിൽ അരച്ചു പുറമ്പട ഇടുക. വീക്കം ചൂടു് വേദന ചുവപ്പു ഇവ അഞ്ചുദിവസംകൊണ്ടു ശമിക്കും.

൨൨൬ ത്രിഫലാദിഗുളിക.

ത്രിഫലാനികടൂനിവിളംഗവചാ ഹരിതാലരസാഞ്ജനസല്ലവണം ശബരാഹപയതാമ്രജസ്ഫടികം രജനീദപയരോചനവാരിചരം തുടിച്ചന്ദനതാപ്യഗരുക്ഷതജഃ കതകമ്മധുകോദധിഫേനയുതം ശശിപീതകരോഹിണീസീസരുജാഗിരിശൃംഗഗവാക്ഷികഗോദശനം ക്ഷുരരേണുകമൗക്തികതുത്ഥഗിരി വരകൂർമ്മവരാടകകാന്തയുതം അമൃതാക്ഷജനിംബകരഞ്ജരസൈഃ സുരസാർജ്ജുനജാതിമുരിംഗി-

[രസൈഃ

അഥമാക്വബീജകപൂരരസൈഃ സുരയാപയസാ ച ഗവാമ്മധുനാ ഘൃതതോപി ച സപ്തദിനാനി കൃതാ ദ്രവവർത്തിരിയം നളമദ്ധ്യഗതാ തിമിരേ പടലേ മണികാ ച ഗദേ വ്രണശുക്ലഗദേപ്യജകേ മഹതി നിമിനാ വിധിതാകിലസംയമിനാ നയനാമയസപ്തതി നാശകരീ.

സാ—ത്രിഫലത്തോടു് ചുക്ക മുളകു തിപ്പലി വിഴാലരിക്കാമ്പു വയമ്പു് അരിതാരം രസാഞ്ജനം ഇത്തുപ്പ പാച്ചോറിവേർത്തൊലി ചെമ്പുപൊടി സ്ഫടികം മഞ്ഞൾ മരമഞ്ഞൾത്തൊലി ഗോരോചന ഏലത്തരി ചന്ദനം മാക്കീരക്കല്ലു് അകിൽ കോലരക്കു തേറ്റാമ്പരൽ ഏരട്ടിമധുരം കടൽനര കുർപ്പൂരം പിതൃരോഹിണി കറുത്തീയം വെള്ളക്കൊട്ടം കാവിമണ്ണു് പേക്കുമ്മട്ടി പശുവിൻപല്ലു് കത്തിക്കല്ലു് മുത്തു് തുത്തു ആമയോടു് കവടിപ്പരൽ കാന്തം ഇവ സമം അമൃതിൻനീർ താനിക്കാനീർ വേപ്പിൻനീർ പുങ്കിൻനീർ തുളസിനീർ നീർമരുതിൻനീർ പിച്ചുകനീർ മുന്തിരിങ്ങാനീർ കയ്യോന്നിനീർ ജോനകനാരങ്ങനീർ കള്ളു് പശുവിൻപാൽ തേൻ നെയ്യു് ഇവകളിൽ ഏഴുദിവസംഅരച്ചു ഗുളികയാക്കി കണ്ണിൽ എഴുതുക. തിമിരം പടലം മുതലായവശമിക്കും.

൨൨൭ ഏരണ്ഡാദിതൈലം.

വെളുത്താവണക്കിൻവേർത്തൊലി കണ്ടകാരിച്ചുണ്ടയ്ക്കാ ദേവതാരം വയമ്പു് തകരം കൂവളവേർ പീരത്തിൻകായ് ഇവ നല്ല പോലെ അരച്ചു ചെറുനാരങ്ങാനീർ കയ്യോന്നിനീർ ഇവ തൈലത്തിനു നാലിരട്ടി ചേർത്തു എണ്ണയും ചേർത്തു കാച്ചി മുദുപാകത്തിൽ അരിച്ചു നസ്യംചെയ്യ. നേത്രരോഗങ്ങൾ, ഭുഷ്പീനസം മറ്റു ഊർദ്ധ്വഗരോഗങ്ങൾ ഇവ ശമിക്കും.

൨൨൮ മഞ്ജിഷ്ടാദിതൈലം.

മഞ്ജിഷ്ടാഞ്ജനശാരിബാബുകടുകാതക്കോലജാരിഫല-
 ശ്രീകണ്ഠത്രിഫലാജടാതഗരരുഗ്യഷ്ടീ ചതുജ്ജാതകൈഃ
 സോശീരാഗരുചോരയുഗ്മമൃഗനാഭീന്ദുല്പലാംഭോവിസൈഃ
 തൈലംനേത്രശിരോ ശ്ലിശ്ശിഹാരിസപയസ്സിലം കമാരീരസേ.

സാ—മഞ്ചട്ടി അഞ്ജനക്കല്ല് നറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങു മുത്തങ്ങ
 കടുകരോഹിണി തക്കോലം ജാരിക്ക കണ്ടിവെണ്ണ ത്രിഫലത്തോടു
 ജടാമാഞ്ചി തകരം കൊട്ടം ഇരട്ടിമധുരം ഏലം ഇലവർങ്ങം
 പച്ചില നാഗപ്പു രാമച്ച അകിൽ കച്ചോലം നറുഞ്ചെണ്ണക്കിഴങ്ങു
 ചെങ്ങഴിനീർക്കിഴങ്ങു ഇരുപേലി താമരവളയം ഇവ കല്ക്കമാക്കി
 ചേർത്തു എണ്ണയും കറാർവാഴനീരും കൂട്ടിക്കാച്ചി, പാത്രപാകത്തി
 ന് കല്ക്കത്തിലെ ഒരു മരുന്നിനു തുല്യമാക്കി കർപ്പൂരവും, വെരു
 കിൻപുഴുക്കും കൂട്ടി പാകമാക്കി തേയ്ക്കുക. നേത്രരോഗങ്ങളും ശിരോ
 രോഗങ്ങളും ഇവ ശമിക്കും.

൨൨൯ അസനവിലപാദിതൈലം.

അസനവിലപഞ്ചലാമുതപാചിതേ
 മധുകനാഗരുകത്രിഫലാനപിതേ
 പയസി തൈലമിദം പയസാ പചേ-
 നയനകണ്ണശിരോഹിതമുത്തമം.

സാ—വേങ്ങക്കാതൽ, കൂവളവേർ കറുത്തോട്ടിവേർ ചിററമു
 ത്, ഇവ സമം കഷായംവച്ചു നാലൊന്നാക്കി എണ്ണയ്ക്കു നാലിര
 ട്ടി, ഇരട്ടിമധുരം, ചുക്കു, ത്രിഫലത്തോടു ഇവ കല്ക്കം അരച്ചുചേർത്തു
 എണ്ണയ്ക്കിരട്ടി പാലുംചേർത്തു കാച്ചിഅരിച്ചുതേയ്ക്കുക. നേത്രരോഗ
 ങ്ങളും കണ്ണരോഗങ്ങളും ശിരോരോഗങ്ങളും ശമിക്കും.

൨൩൦ ഭംഗാമലകാദിതൈലം.

ഭംഗാമലകരസാഡ്യം തൈലപ്രസ്ഥം പലഞ്ച മധുകസ്യ
 ക്ഷീരാഡകേ വിപകപം, വലാകാമപി കോകിലാം കരുതേ
 അന്ധമനന്ധം കരുതേ ബധിരമബധിരം തഥൈവ ചലദന്തം
 ഉപചിതപീനോരസ്തോ ഭവതി നരോ മാസമാത്രേണ.

സാ—കയ്യോന്നിനീർ പച്ചനെല്ലിക്കനീർ ഇവ സമം കൂട്ടി
 ഇടങ്ങഴി ൧, എണ്ണ ഇടങ്ങഴി ൧, കല്ക്കത്തിനു—അതിമധുരംപലം
 ൧ പാൽ ഇടങ്ങഴി ൪ കാച്ചിഅരിച്ചു തേയ്ക്കുക. സ്വരം തെളിയും.
 കണ്ണിനു കാഴ്ചക്കുറവുശമിക്കും. ചെവിക്ക് ശബ്ദശ്രവണശക്തി
 ഉണ്ടാകും. പല്ലിളക്കം ശമിക്കും. നെഞ്ചും ചുമലും വണ്ണിച്ചുവരും.

൨൩൧ രത്നാഭിഗുളിക. (വിശേഷയോഗം)

ചന്ദനം രക്തചന്ദനം ഈരട്ടിമധുരം കൊട്ടം മരമഞ്ഞരം
 തൊലി ത്രിഫലത്തോടു തിപ്പലി ജീരകം ചീനക്കാരം കാ
 വിമണ്ണ് കോലരക്തം തേറ്റാമ്പരൽ പൊന്നു വെള്ളി ചെമ്പു
 പീതുമണി പച്ചക്കർപ്പൂരം പൊന്നമ്പർ പക്ഷിഅമ്പർ മീന
 ന്ബർ വൈരപ്പൊടി പച്ചക്കല്ലു നീലക്കല്ലു പത്മരാഗക്കല്ലു മൗ
 ക്തികം (മുത്തു) പവിഴം മുത്തങ്ങ പുഴുപ്പു ഗോരോചന കസ്തുരി
 മുന്തിരിങ്ങ ഏലത്തരി കരയാമ്പു ഗരുഡപ്പച്ച ചായിലും തുരി
 ശ്ശ് മനയോല ഇവയെല്ലാം അരക്കഴഞ്ഞ് വീരം പൊടിച്ചു ഏഴര
 നാഴിക പനിനീരിൽ അരച്ചു നിഴലുണക്കി പിറേറന്നാൾ ഒരുപ
 ലം കോലരക്തിൻ കഷായത്തിൽ ഒരു യാമം അരച്ചു നിഴലുണക്കി
 പിറേറന്നാൾ ഒരു പലം തേറ്റാമ്പരൽ കഷായത്തിൽ ഒരു യാമം
 അരച്ചുണക്കി പിറേറന്നാൾ നാലുകഴഞ്ഞ് അരിമധുരവും നാലുകഴ
 ണ്നു ദേവതാരവം കൂടി കഷായം വച്ചതിലരച്ചു നിഴലുണക്കി പിറേറ
 ന്നാൾ ഒരുപലം ചന്ദനം രണ്ടിടങ്ങഴി വെള്ളത്തിൽ കഷായം വച്ചു
 മുക്കാൽ തുടമാക്കി അതിലരച്ചു, പാകത്തിന്നു ഗുളികയാക്കി നിഴലു
 ണക്കി സൂക്ഷിക്ക. കാചം തിമിരം പടലം മുതലായ എല്ലാ രോ
 ഗങ്ങൾക്കും, ഓരോമരുന്നിൻ ചാറുകളിലും മുലപ്പാലിലും നന്ത്യാർവ
 ടപ്പുവിൻ ചാറിലും മറ്റും ഏഴുതാം. എല്ലാ രോഗങ്ങൾക്കും വി
 ശേഷം.

കണ്ണരോഗചികിത്സ.

൨൩൨ വിലപചത്രാഭി (അഷ്ടപത്രാഭി) തൈലം.

വിലപകാരസ്തരഭളം ഭ്രാമരം ശക്രവല്ലരി
 സാമൃതം നാഗവല്ലഭം പടോലാമലകം തഥാ
 ആസുര്യ ദ്വിഗുണം ക്ഷീരം തൈലപ്രസ്ഥം വിപാചയേത്
 അഷ്ടപത്രമിദം തൈലം ശിരോരോഗവിനാശനം.

സാ—ക്രവളത്തില കാഞ്ഞിരത്തില കയ്യോന്നി ഉഴിഞ്ഞ ചി
 ററമുതു കൊടിത്താലി (വെറിലവള്ളിത്തല) പടവലം നെല്പിക്കാ
 ഇവ ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞനീരു എണ്ണയ്ക്കു നാലിരട്ടിയും പാൽ എണ്ണ
 യ്ക്കിരട്ടിയും ചേർത്തു-കല്ലത്തിൻ്റെ ഞെചിത്യാനുസാരം കടക്കാ
 ത്തോടോ അരിമധുരമോ, ഏലാഭിഗണമോ ചേർത്തു കാച്ചി അരിച്ചു
 തേയ്ക്കുക. ശിരോരോഗങ്ങൾ ശമിക്കും.

ഇതു കട്ടികൾക്കു വിശേഷമാണ്. കൽക്കമില്ലാതെയും പാ
 കമാക്കും-ചെമ്പരുത്തിപത്രാഭി—തുടങ്ങി വേറെയും അഷ്ടപത്രാഭി
 കൾ ഉണ്ടു്.

൨൩൩. നിത്യസ്ഥിരജനീതൈലം.

നിത്യസ്ഥിരജനീവിലപാസ്തനാമുദ്യുക്തസേശൃതം
തൈലം ശ്രവണഭോഷാലം വിശേഷാത് പൂയനാശനം.

സാ—കരിനൊച്ചില, പച്ചമഞ്ഞൾ, കൂവളത്തില, കള്ളി
യില, കയ്യോന്നി, എരുക്കില ഇവ പിഴിഞ്ഞനീർ എണ്ണയ്ക്ക
നാലിരട്ടി ചേർത്തു ൨൩൨-ാം യോഗപോലെ കല്പവിധി. ഇത് ശു
ദ്ധവും വയസ്സും ആകാം. ശ്രവണരോഗം ശമിപ്പിക്കും. പഴുപ്പും
പോക്കും.

൨൩൪. കഷുശുണ്ഠാദിതൈലം.

കഷുശുണ്ഠിവചാഭാരുശതാഹാഹിംഗസൈന്ധവൈഃ
ബസ്തമൂത്രേ ശൃതതൈലം പുരാണശ്രവണാന്തിനത്.

സാ—വെള്ളക്കൊട്ടം ചുക്കു വയസ്സ് ദേവതാരം ശതകല്പ
കായം ഇതുപ്തം ഇവ കല്പംചേർത്തു എണ്ണയുടെ നാലിരട്ടി ആട്ടി
ൻമൂത്രവും ചേർത്തു എണ്ണകാച്ചിഅരിച്ചു ചെവിയിൽ വീഴ്ക്കുക.
പഴുകിയ ചെവിവേദനയും ശമിക്കും.

നാസാരോഗചികിത്സ

൨൩൫. പടോലാദിഘൃതം. (൨)

പടോലനിംബകടുകാ ദാവീസേവ്യവരാവൃഷം
സധനപയാഷത്രായന്തീ പർപ്പടം പാലികം പൃഥക്
പ്രസ്ഥമാമലകാനാം ച കപാഥയേദർമ്മണേം ഽഭസഃ
തദാഡകേ ഽൽപലികൈഃപിഐഃ പ്രസ്ഥഘൃതാത് പചേത്
മുസ്താഭ്രനിംബയഷ്ടാഹാപകടജോഭീ ചൂചന്ദനൈഃ
സപിപ്പലീകൈസ്തൽസർപ്പിർഘ്രാണകണ്ണാക്ഷിരോഗജിത്
വിദ്രധിജപരഘ്യാതവിസപ്പാപചികഷുജിത്
വിശേഷാച്ഛുക്തമിരനകതാസ്യോണ്ണാമുദാഹരത്.

സാ—പടവലം വേപ്പിൻപട്ട കടുകുരോഹിണി മരമഞ്ഞൾ
തൊലി രാമച്ചാ ത്രിഫലത്തോട് ആടലോകവേർ കൊടിത്തു
വവേർ ബ്രഹ്മി പപ്പടകപ്പല്ല് ഇവ ഓരോ പലംവീതം. നെല്പിക്കാ
ത്തോട് പലം ൧൩. ഇവ ൧൩ ഇടങ്ങി വെള്ളത്തിൽ കഷായംവ
ച്ചു നാലിടങ്ങിയാക്കി അരിച്ചു, കല്പം-മുത്തങ്ങ പുത്തരിച്ചുണ്ടവേർ
ഇരട്ടിമധുരം കടകപ്പാലയരി രാമച്ചം ചന്ദനം തിപ്പലി ഇവ അര
പ്പലം വീതം. നെയ്യ് ഇടങ്ങി ൧. കാച്ചിഅരിച്ചു സേവിക്ക. നാ
സാരോഗങ്ങൾ, ശ്രോത്രരോഗങ്ങൾ, നേത്രരോഗങ്ങൾ, ഇവയ്ക്കും
വിദ്രധിഗ്രണകഷാദികൾക്കും നന്നം.

൨൩൬. നികുഭസിന്ധുതമാദിതൈലം—വർത്തി.

നാഗദന്തിവേർ ഇതുപ്പ് കൊട്ടം ഇരട്ടിമധുരം രാമച്ചം ഇവ കല്ലുമാക്കി ഇഞ്ചിനീരും പാലുംകൂടി എണ്ണകാച്ചിത്തേയ്ക്കുക. ഇവ തന്നെ തിരിയാക്കി എണ്ണയിൽമുക്കി പുകയ്ക്കുക. എന്നാൽ നാസാ കണ്ണരോഗങ്ങൾ ശമിക്കും.

൨൩൭ ചിത്രകാദിതൈലം.

ചിത്രകാഗ്നികസിന്ധുതൈമരേരണ്ഡതിലജം പചേത് കണ്ണശുലാമശുലാനാം രാമസ്യം പരമേഷധം.

സാ—വെളുത്താവണക്കിൻവേരും കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങും, ഇതു പ്പ് ഇവ കല്ലുമാക്കി ആവണക്കെണ്ണ കാച്ചിയരിച്ചു ചെവിയിൽ വീഴ്ത്തുക. കണ്ണശുല ശമിക്കും. മറ്റു ഔദരശുലകൾക്കും ഇതു സേവിക്ക. ശമിക്കും.

൨൩൮ ഹിംഗുവ്യോഷാദിതൈലം.

ഹിംഗുവ്യോഷവിഡംഗകട്ഫലവചാരുകർതീക്ഷ്ണഗന്ധയ്യതൈഃ ലാക്ഷാശേപതപുനൻവാസ്കകടജൈഃ പുഷ്പോതഭവൈഃ സൗരസൈഃ ഇത്യേഭിഃ കടുതൈലമേതദനലേ മന്ദേ സമൂത്രം ശൃതം പീതം നാസികയാ യഥാവിധി ഭവേന്നാസാമയിഭ്യോ ഹിതം.

സാ—കായം ചുക്കു മുളകു തിപ്പലി വിഴാലരി കുമിഴിൻവേരും വയമ്പു കൊട്ടം മുരിങ്ങവേർത്തൊലി ഇവ കല്ലുമായും കോലരക്കു തമിഴാമവേർ മുത്തങ്ങ കടകപ്പാലയരി ഇവററിൻകഷായവും തുള സിനീരും ഗോമൂത്രവും എണ്ണയും കൂട്ടി കാച്ചി അരിച്ചു നസ്യംചെയ്ത, സേവിക്ക; നാസാരോഗങ്ങൾ ശമിക്കും.

ജിഹ്വാരോഗചികിത്സ.

൨൩൯ ദ്രാക്ഷാഗുളുച്ചാദിതൈലം.

ദ്രാക്ഷാഗുളു ചീസുമനഃപ്രവാള-
ദാവീയവാഷ്ഠിഫലാകഷായഃ
ക്ഷൗദ്രേണ യുക്തഃ കബളഗ്രഹോയം
സർവ്വമയാൻ വക്ത്രഗതാൻ നിഹന്തി.

സാ—മുന്തിരിങ്ങ ചിററമുത്ത് മരമഞ്ഞൾത്തൊലി കൊടിത്തു വവേരും ത്രിഫല ഇവ സമം കഷായംവെച്ചു നാലിലൊന്നാക്കി ചിഴിഞ്ഞരിച്ചു തേൻചേർത്തു കവിൾക്കൊള്ളുക. വക്ത്രരോഗങ്ങൾ ശമിക്കും.

൨൪൦ അരിമേദാദിതൈലം.

അരിമേദതപചോ ഗ്രാഹ്യം നവാത്പലശതം തഥാ
 ന്യഗ്രോധഃസംബരാശപസ്ഥപ്തവല്പം ശതന്തഥാ
 ചതുർദ്ദ്രോണേ ജലേ പക്തവാ ചതുർഭാഗാവശേഷിതേ
 തൈലാഡകംപചേത്തത്ര കാർഷികൈഃ കല്പിതൈരിമൈഃ
 യഷ്ടിത്രിജാതമഞ്ജിഷ്ഠാ ഗായത്രിലോലംകടംഫലൈഃ
 ക്ഷീരിവൃക്ഷാശ്ചരിമേദതപക് മൂസ്താഗന്ധമിമദപയൈഃ
 കർപ്പരജാതീതക്കോലമാംസീവാളകഗൈരികൈഃ
 മൂണാളമിസിഖൈരേഹീപത്മകേസരപത്മകൈഃ
 ലാക്ഷാസമംഗാബ്ധഹതീ വിലപമധ്യസുരദ്രുമൈഃ
 ശൈലേയപുഷ്പരജാ വ്യാഘ്രീമദനസംയുതൈഃ
 ജാതേ ചിക്ഷണപാകേ തു പരിസ്രാവ്യ നിധാപയേത്
 തതൈതലം പാനഗണ്ഡുഷണസ്യോന്മർദ്ദനവസ്തിഭിഃ
 മുഖജാനാമയാൻ ഹന്തി വിശേഷാദന്തരോഗജിത്.

സാ—കരിവേലപ്പട്ടപലം ൧൦൦ നാൽപ്പാമരപ്പട്ട (൧൧൨-ാം
 യോഗം) പലം ൧൦൦. ഇവ നൂറ് ഇടങ്ങി വെള്ളത്തിൽ കഷായം
 വച്ച് ൧൬ ഇടങ്ങിയാക്കി പിഴിഞ്ഞരിച്ചു നാലിടങ്ങി എണ്ണയും
 ചേർത്ത്, കല്പത്തിന്—ഈട്ടിമധുരം ഏലത്തിരി ഇലവർണ്ണം സമുദ്ര
 പ്പച്ച മഞ്ചട്ടി കരിപ്പാലിക്കാതൽ പാച്ചോറിവേർതൊലി കുമിഴിൻ
 വേർ നാല്പാമരത്തൊലി (൧൧൨-ാംയോഗം നോക്കുക) കരിവേ
 ലത്തൊലി മുത്തങ്ങ അകിൽ ചന്ദനം രക്തചന്ദനം തക്കോലം മാ
 ണ്ണി ഇരുവേലി കാവിമണ്ണ് താമരവളയം ശതകപ്പ തിപ്പലി താമ
 രയല്പി പതിമുകം കോലരക്കു പടർച്ചുണ്ടവേർ ചെറുവഴുതിനവേർ
 ഇളയകൂവളക്കാ ദേവതാരം കന്മദം പുഷ്പരമൂലി ജടാമാണ്ണി കണ്ട
 കാരി മലംകാരയ്ക്കാ ഇവ മൂന്നുകഴഞ്ചുവീതം അരച്ചുകലക്കി കാച്ചി
 അരിക്കുക. പാത്രപാകത്തിന് നേക്കെപ്പൊട്ടിച്ചു ജാതിക്കയും കർ
 പ്പരവും മൂന്നുകഴഞ്ചുവീതം ചേർത്തുകൊള്ളുക. ഈ തൈലം സേ
 വിക്കാനും കവിൾക്കൊള്ളാനും നസ്യത്തിനും തേയ്ക്കാനും നന്നു്.
 ദന്തരോഗങ്ങൾക്കും മുഖരോഗങ്ങൾക്കും ശമനം വരുത്തും.

൨൪൧ ജാതീമഞ്ഞളാദിതൈലം.

ജാതീമഞ്ഞളെരിക്കിഴങ്ങുതൊഴുകൈ വന്മന്തരാനിംബജം
 ചാറിൽകൊട്ടമമച്ചുവള്ളികടുകിൻ മൂന്നും ഫലാനാന്ത്രയം
 ഏലംകല്പിതമെണ്ണവെന്തുവഴിപോൽ വായ്ക്കാൾകിലന്നേകെടും
 വായിൽതോന്നിനനോവു പല്ലുമടനേ വജ്രപ്രമാണം ഭവേത്.

സാ—പിച്ചുകത്തില പച്ചമഞ്ഞൾ ഇഞ്ചി പുല്ലാനിയില
 ബ്രഹ്മി വേപ്പില ഇവറിൻനീരു് എണ്ണയ്ക്കു് നാലിരട്ടി ചേർത്തു

കൊട്ടം അമച്ചുകൊടി (ചൊവ്വള്ളി-പൂവത്തു് ഇങ്ങനെയും അഭിപ്രായമുണ്ടു്) ചുക്കു് മുളകു് തിപ്പലി ത്രിഫലത്തോടു് ഏലത്തരി ഇവ കല്പംചേർത്തു കാച്ചി അരിച്ചു് ഉപയോഗിച്ചാൽ ദന്തരോഗങ്ങൾ വേദനകൾ മുതലായവ ശമിക്കും. ഈ തൈലം അഭ്യംഗത്തിനും കവിൾക്കൊള്ളാനും നന്നു്.

ഇതിൽ “സുഷവീചർമ്മന്തലാനിംബജം” എന്നു പാണ്ടേരം ഉണ്ടു്. തൊഴുകെയ്ക്ക മുക്കേറി എന്നും അഭിപ്രായം സ്വീകരിച്ചു വരുന്നവരുണ്ടു്.

൨൪൨ നാഗരാദിതൈലം.

നാഗരസ്യ തുലേ ഭേദ സ്പാത് തുലൈകാ ചിത്രകസ്യ ച
ഭേദദാരു തദലംസ്പാത് തദലം ദപികരഞ്ജകം
മുസ്താരിമേദാ ത്രിഫലാ ദന്തീമൂലാക്തൽഗുലു
തദലംമിതിസംഗ്രാഹ്യം പചേത് ഭ്രോണദപയാംഭസാ
തൈലാഡകം വിരക്തവ്യം കാഷികൈഃ കല്പിതൈരിമൈഃ
ശരീപുഷ്പരശാർദ്ദേഷ്യാ ഹപുഷാ പിപ്പലീത്രയൈഃ
ഭാർദ്ദീരാസ്സാമധുര്യ്യാ നിശാദപയവചാംബുദൈഃ
ചതുർജാതകമഞ്ജിഷ്യാ ചന്ദനാഗതപർമ്മകൈഃ
മാംസീലോലംവരാകുഷ്ഠൈഃ ക്ഷീരദപിഗുണസംയുതം
തത്പകചം വിനിഹന്ത്യാശ്നു മുഖജാൻ സകലാമയാൻ
പാനാഭ്യഞ്ജനഗണ്യുഷ്ണസ്പോന്മർദ്ദനവസ്തിഭിഃ

സാ—ചുക്കു് തുലാം രണ്ടു്, കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങു് തുലാം ഒന്നു് ഭേദതാരം തുലാം അര, ആവിത്തൊലി പുകിൻതൊലി ഇവ ഇരു പത്തഞ്ചുപലം, മുത്തങ്ങ കരിവേലുപ്പട്ട ത്രിഫലത്തോടു് നാഗദന്തി വേർ എരുക്കിൻവേർ തുൽഗുലു ഇവയെല്ലാംകൂടി പലം പന്ത്രണ്ടര (എന്നാൽ ഇവയെല്ലാംകൂടി ഇരുപത്തഞ്ചുപലം തന്നെയെന്നു് അഭിപ്രായമുണ്ടു്) ഇവ മുപ്പത്തിരണ്ടിടങ്ങുഴി വെള്ളത്തിൽ കഷായംവച്ചു നാലൊന്നാക്കി പിഴിഞ്ഞരിച്ചു നാലിടങ്ങുഴി എണ്ണുചേർത്തു കല്പത്തിനു്, കച്ചോലം പുഷ്പരമൂലം കറച്ചൂലിവേരു് അടയ്ക്കാമണിയൻ വേർ തിപ്പലി കാട്ടുതിപ്പലിവേർ അത്തിത്തിപ്പലി ചെറുതേക്കു് ചിററത്ത മെഴുകു് മഞ്ഞൾ മരമഞ്ഞൾത്തൊലി വയമ്പു് മുത്തങ്ങ ഏലം ഇലവർങ്ങം പച്ചില നാഗപ്പു മഞ്ചട്ടി ചന്ദനം അകിൽ പതിമുകു് മാഞ്ചി പാച്ചോററിത്തൊലി ത്രിഫലത്തോടു് കൊട്ടം ഇവ മൂന്നുകഴഞ്ചുവിതം അരച്ചുചേർത്തു് എട്ടിടങ്ങുഴി പാലുംകൂട്ടി കാച്ചി അരിച്ചു തേയ്ക്കു്. മുഖരോഗങ്ങൾ പല്ലിളക്കം കണ്ഠരോഗങ്ങൾ വ്രണങ്ങൾ മുതലായവ ശമിക്കും. കുടിക്കാനും കവിൾക്കൊള്ളാനും നസ്യത്തിനും ഉപയോഗിക്കാം.

൨൪൩ തുംഗദ്രുമാദിതൈലം.

തുംഗദ്രുമന്യ തരുണന്യ ജലേ സുഗന്ധ-
ലാമജയഷ്ടിമധുകോല്പലചന്ദനാനാം
കല്ക്കേന ഭുലസഹിതേന വിപകപമേതത്
തൈലം ശിരോനയനതപ്തമപ്തം.

സാ—നരംചണ്ണക്കിഴങ്ങ് രാമച്ചം എരട്ടിമധുരം ചെങ്ങഴി
നീർക്കിഴങ്ങ് ചന്ദനം ഇവ കല്ക്കം ചേർത്തു എണ്ണയുടെ നാലിരട്ടി
ഇളയ കരിക്കിൻവെള്ളവും എണ്ണയ്ക്കു സമം പാലും കൂട്ടി കാച്ചിത്തരിച്ചു
തേയ്ക്കുക; കണ്ണിനും തലയ്ക്കും നന്നം.

അദ്ധ്യായം ൭

ഭംഗക്ഷതാദിചികിത്സകൾ.

൨൪൪ ബലാതൈലം.

ബലാശതംഹിന്നരുമാപാദം രാസ്താഷ്ട്രഭാഗികം
ജാലാഡകശതേപക്തപാ ശതഭാഗസ്ഥിതേ രസേ
ദധിമസ്തപിക്ഷുനിത്യാസശ്ശുക്കൈതസ്തൈലാഡകംസമൈഃ
പചേത്സാജപയോൽവാംശം കല്ക്കേരഭിഃപയോനപിതൈഃ
ശരീസരളഭാവ്യേലാമഞ്ജിഷ്ഠാഗരുചന്ദനൈഃ
പത്മകാതിബലാമുസ്താസുപ്യപണ്ണീഹരേണഭിഃ
യഷ്ട്വാഹപസുരസവ്യാഘ്രനഖഷ്ഠകേജീവകൈഃ
പലാശരസകസ്തുരീ നളികാജാതികോശകൈഃ
സ്തപ്തകാകാ മശൈലേയ ജാതീകടുഫലാംബുഭിഃ
തപക്കന്ദുരുഷ്ണകർപ്പൂരതുരുഷ്ണശ്രീനിവാസകൈഃ
ലവംഗനഖതക്കോലകഷുമാംസീപ്രിയംഗുഭിഃ
സ്ഥൗണേയതകരധ്യാമവചാമദനകപ്ലവൈഃ
സനാഗകേസരൈഃ സിലേ ഭദ്യാച്ചാത്രാവതാരിതേ
പത്രകല്ക്കംതതഃപൂർവ്വം വിധിനാ തത്പ്രയോജിതം
കാസശ്വാസജപരഹർദ്ദിമൂർച്ഛാഗുന്മക്ഷതക്ഷയം
പ്ലീഹശോഫമപസ്താരം അലക്ഷ്മീ ച പ്രണാശയേത്
ബലാതൈലമിദം ശ്രേഷ്ഠം വാതവ്യാധിവിനാശനം.

സാരം—കുറഞ്ഞോട്ടിവേർ പലം ൧൦൦, ചിററമുതു പലം ൨൫, ചിററത്ത പലം ൧൨൪, ഇവ ൪൦൦ ഇടങ്ങഴി വെള്ളത്തിൽ കഷായംവച്ചു നാലിടങ്ങഴിയാക്കി പിഴിഞ്ഞരിച്ചു തൈർവെള്ളം കരിമ്പിൻനീർ ചുത്തപ്പുള്ളി (ധാന്യാമൃം) ഇവ മൂന്നുംകൂടി എണ്ണയ്ക്കു സമം, നാലിടങ്ങഴി എണ്ണയും രണ്ടിടങ്ങഴി ആട്ടിൻപാലും ചേർത്ത്, കല്ലെത്തിന്—കച്ചോലം ചരളാ മരമഞ്ഞൾത്തൊലി ഏലത്തരി മഞ്ചട്ടി അകിൽ ചന്ദനം പതിമുകും ആനക്കുറുന്തോട്ടിവേര മുത്തങ്ങ കാട്ടഴുന്ന് വേർ കാട്ടുപയററിൻവേര അരേണകം ഇരട്ടിമധുരം തുളസിവേര പുലിച്ചുവടിവേര ജീവകം ഇടവകം (ഇവയ്ക്കുരണ്ടിനും പകരം പാൽമുതക്കിൻകിഴങ്ങു) പ്ലാശിൻപശ കസ്തുരി രാമച്ചം ജാതിക്ക ജാതിപത്തിരി ചോനകപ്പല്ലു ക്ഷമപ്പു കന്മദം പിചുകപ്പു കടുകരോറിണി ഇരുവേലി ഇലവർങ്ങം കുന്നിരിക്കം കർപ്പൂരം തിരുവട്ടപ്പശ ഗ്രാമ്പൂ തകരം (ഇരട്ടി) തക്കോലം വെള്ളക്കൊട്ടം മാഞ്ചി ഞാഴൽപ്പു തുണിയാംകം നാമ്പുകപ്പല്ലു വയമ്പു മലങ്കാരയ്ക്കു കഴിമുത്തങ്ങ നാഗപ്പു ഇവ ഓരോ പലംവീതം അരച്ചുകലക്കി കാച്ചി അരിക്കുന്ന പാത്രത്തിൽ പച്ചില പൊടിച്ചു (മേൽപ്പറഞ്ഞവയിൽ കസ്തുരി ക്ഷമപ്പു കർപ്പൂരം ഇവകൂടി പാത്രപാകത്തിനാക്കുന്നതുകൊള്ളാം) ഇട്ടു അരിച്ചു സേവിപ്പിക്കുകയും തേയ്ക്കുകയും ചെയ്യും. കാസം ശ്വാസം ജ്വരം ഹർദ്ദി മോഹാലസ്യം ഗുന്മം ഭംഗക്കു താദികൾ ക്ഷയം പ്ലീഹരോഗം ശോഫം അപസ്ഥാരം അലക്ഷ്മി ഇവ ശമിക്കും. എല്ലാ വാതരോഗങ്ങൾക്കും വിശേഷിച്ചും ഹിതമാകുന്നു.

൨൪൫ അമൃതാഗുൽഗുല.

പ്രസ്ഥമേകം ഗുളുചയാശ്വ അല്പപ്രസ്ഥത്തു ഗുൽഗുലോഃ പ്രത്യേകം ത്രിഫലായാശ്വ തത് പ്രമാണം വിനിർദ്ദേശേത് സർവ്വമേകത്ര സംക്ഷുഭ്യ കപാലയേന്നലപണേം ഭൂസി പാദശേഷം പരിസ്രാപ്യ പുനരഗ്നാവധിത്രയേത് താവത് പചേത് കഷായത്തു യാവത് സാന്ദ്രതപമാഗതം ദന്തീവ്യോഷവിഡംഗാനി ഗുളുചിത്രിഫലാനപിതം തതശ്ചാല്പലംപൂതം ഗൃഹ്ണീയാച്ച പ്രതിപ്രതി കഷ്ണു ത്രിവൃതായാശ്വ സർവ്വമേകത്ര ചൂണ്ണയേത് തസ്മിൻ സുസിദ്ധം വിജ്ഞായ കവോഷ്ണേ നിക്ഷിപേത് ബുധഃ തതശ്ചാഗ്നിബലം ജ്ഞാതപാ തസ്യ മാത്രാം പ്രയോജയേത് വാതരക്തം തഥാ കഷ്ണം ഗുദജാന്യഗ്നിസാദനം ഭാഷ്ട്രവ്രണം പ്രമേഹാശ്വ ആമവാതം ഭഗന്ദരം

നാഡ്യസ്ഥിവാതം ശ്വേദം സർവാനേതാൻ വ്യപോഹതി
അശപിദ്യം നിമ്നിതഃ പൂർവമുതാദ്യോ ഹി ഗുൽഗുലുഃ.

സാ — ചിരമുത് പലം ഹന്യ. ശുദ്ധിയെ ഗുൽഗുലു നെല്ലി
ക്കാത്തോട് താനിക്കാത്തോട് കടുക്കാത്തോട് ഇവ എടുപലം
വീതം. എല്ലാംകൂടി ഇടിച്ചു ഹന്യ ഇടങ്ങളിൽ വെള്ളത്തിൽ കഷായം
വച്ചു നാലിടങ്ങളിയാക്കി നല്ലപോലെ പിഴിഞ്ഞു അരിച്ചെടുത്തു
വീണ്ടും അടുപ്പിൽവെച്ചു കറുക്കി കൊഴുത്തുവരുമ്പോൾ വാങ്ങി നാഗ
ദന്തിവേർ ചുക്കു മുളക് തിപ്പലി ചിരമുത് ത്രിഫലത്തോട്
ഓരോന്നും അര പലംവീതവും ത്രികോലുക്കൊന്ന മൂന്നുകഴഞ്ചും നേ
ക്കെപ്പൊടിച്ചുചേർത്തു മർദ്ദിക്കുക. അതിൽനിന്നും അഗ്നിബലമനു
സരിച്ച മാത്രയ്ക്കു സേവിക്ക. എന്നാൽ വാതരക്തം കഷ്ടം ലിംഗ
യോന്ത്യാശ്രിതങ്ങളായ രോഗങ്ങൾ ഭൃഷ്ടവ്രണങ്ങൾ അൾസ്സ് പ്രമേ
ഹം ഭഗന്ദരം നാഡീവ്രണം അസ്ഥിഗതവാതം മുതലായവ ശമി
ക്കും. ഗുൽഗുലു മേമ്പൊടിചേർക്കാൻ പറയുന്നിടത്തും തനിയേ
സേവിക്കാൻ വിധിക്കുന്നിടത്തും ഇതുകൂടി സേവിക്കുക.

കൊല്ലരുദ്യതസാന്നിധ്യധാമാ സ ഭഗവാൻ ഹരിഃ
ശ്രീമാനമൃതഹസ്തോ നഃ ക്ഷേമയാസ്തു ഭിഷങ്മണിഃ

രാമതീർത്ഥസാഹിത്യങ്ങൾ

സ്വാമി രാമതീർത്ഥൻ—ഒരു ലഘുജീവചരിത്രം	രൂ.	൩.
സ്വാമി രാമതീർത്ഥൻ—വിവിധവിഷയങ്ങളിൽ	0	12
രാമതീർത്ഥപ്രതിധ്വനി (സ്വാമിയുടെ പ്രസംഗങ്ങൾ)	1	4

ഒന്നാം തരംഗം—മാതൃഭൂമി ഭാരതം	1	8
രണ്ടാം തരംഗം—ധ്രുവനക്ഷത്രം അകത്തൂർ	1	8
മൂന്നാം തരംഗം—ഓജസ്സിന്റെ ഉറവസ്ഥാനം	1	8
നാലാം തരംഗം—സക്ഷാത്ക്കാരസഹായങ്ങൾ	1	8
അഞ്ചാം തരംഗം—പ്രപഞ്ചസമൃദ്ധിബോധം	1	8
ആറാം തരംഗം—മത(ധർമ്മ)ത്തിന്റെ ഉയരവും	1	8
ഏഴാം തരംഗം—		
വേദാന്തപർവ്വതത്തിൽനിന്നുള്ള കാഴ്ചകാണൽ	1	3

അദ്ധ്യാത്മചിന്താമണി

ശ്രീരാമകൃഷ്ണപരമഹംസരുടെ ശിഷ്യഗുഹ്യം. ഹൈന്ദവ ഭൂമിയിൽപ്പോലും, ക്രിസ്തുമതത്തിൽപ്പോലും മഴക്കി വിളയ ശിലാഭിതനായ വിവേകാനന്ദസ്വാമികളുടെ ഉപന്യാസപരമ്പരകളുടെ ഉയരമുയർത്തുക. വില 1 രൂ. 8 ങ്ങൾ.

ഹാര്യോഗപ്രദീപിക

ആകാശഗമനം, പരകായപ്രവേശനം, വശീകരണം മുതലായി ഒരു ഹാര്യോഗിക്ക് അശക്തമായി യാത്രാനുഗമനത്തില്ലെന്നും ജീവാത്മാവിനെ പരമാത്മാവിൽ ലയിപ്പിക്കുകയാണ് ഹാര്യോഗത്തിന്റെ പരിസ്ഥിതിയും ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ സവിസ്തരം പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

വില രൂ. 12

മാനേജർ,

ശ്രീരാമവിലാസം പ്രസ്സ് & ബുക്കഡിപ്പോ, കൊല്ലം.

ബ്രാഞ്ചുകൾ: തിരുവനന്തപുരം, ആലപ്പുഴ, ഏറണാകുളം.

